

REPUBLIKA HRVATSKA
I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.
DOKUMENTI

Knjiga 5.

DOKUMENTI VOJNE PROVENIJENCIJE
“REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE”
(srpanj – prosinac 1992.)

HMDCDR

REPUBLIKA HRVATSKA I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995. – DOKUMENTI
KNJIGA 5

Nakladnik:

Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata – Zagreb

Za nakladnika:

Dr. sc. Ante Nazor

Rezenzenti:

Dr. sc. Davor Marijan

Dr. sc. Miroslav Akmadža

Urednik:

Mate Rupiĉ, prof.

Suradnici:

Julija Barunĉić, prof.

Ivan Brigović, prof.

Mr. sc. Ana Holjevac Tuković

Željka Križe, prof.

Mr. sc. Anđela Ljubas

Josipa Maras Kraljević, prof.

Natko Martinić Jerĉić, prof.

Ivan Radoš, prof.

Slaven Ružić, prof.

Janja Sekula, prof.

Domagoj Štefanĉić, prof.

Ilija Vuĉur, prof.

Lektorica:

Julija Barunĉić, prof.

Izrada kazala:

Mr. sc. Ana Holjevac Tuković

Prijepis:

Enisa Ćamdžić Martinić

Priprema za tisak:

Kolumna d.o.o.

Tisak:

Stega tisak d.o.o.

Naklada:

1000 primjeraka

REPUBLIKA HRVATSKA
I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.

DOKUMENTI

Knjiga 5.

DOKUMENTI VOJNE
PROVENIJENCIJE
“REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE”
(srpanj – prosinac 1992.)

Zagreb, ožujak 2009.

HMDCDR

SADRŽAJ

Predgovor	1
Kratice	3
1. 1992., srpanj 1., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK za racionalnu potrošnju streljiva, pogonskih goriva, hrane i ostalih deficitarnih proizvoda	9
2. 1992., srpanj 1., [Đevrske] – Dnevno operativno izvješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO za “Sjevernu Dalmaciju” o dolasku vojnih obveznika, te nezadovoljstvu radom SJB Kistanje ..	10
3. 1992., srpanj 1., Glina – Zaključci sa sastanka zapovjedništva brigada TO i štabova TO Zonskog štaba TO Banija o odnosu prema paravojnim grupama te spremnosti jedinica za djelovanje nakon preuzimanja linije fronta od snaga UNPROFOR-a	11
4. 1992., srpanj 1., Knin – Obavijest Ministarstva odbrane RSK o ulasku u shemu pozadinskog osiguranja uprava i odjeljenja Ministarstva	14
5. 1992., srpanj 1., Okučani – Izvješće Komande mjesta Grubišno Polje Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o prestanku rada i rasformiranju Komande	15
6. 1992., srpanj 2., [Knin] – Upozorenje Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” Komandi brigade milicije Benkovac o načinu primopredaje fronta snagama UNPROFOR-a	16
7. 1992., srpanj 2., [Đevrske] – Dnevno operativno izvješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO 1. operativne zone o djelovanju Hrvatske vojske po Vujcima, te dodatnoj mobilizaciji vojnih obveznika radi smirivanja revolta ljudstva na položajima	18
8. 1992., srpanj 2., Kostajnica – Obavijest Općinskog štaba TO Kostajnica Kriznom štabu SO Kostajnica o zaključcima radnog sastanka na kojem se raspravljalo o političko-sigurnosnoj situaciji na području općine	19
9. 1992., srpanj 2., Okučani – Zapisnik Općinskog štaba TO Okučani Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o razoružanju bataljuna u selu Rajić od strane snaga UNPROFOR-a	20
10. 1992., srpanj 2., Krnjak – Izvješće 2. bataljuna Komandi 11. brigade TO o dolasku Ivice Prpića preko Korane na okupirani teritorij, te postavljanju minskog polja na mjesto prelaska ..	21
11. 1992., srpanj 2.-31., [Benkovac] – Iz dnevnika Operativnog tima 1. brigade Posebne jedinice milicije MUP-a RSK o događajima na okupiranom području zadarskog i šibenskog zaleđa ..	22
12. 1992., srpanj 3., Glina – Zapovijed Komande 24. brigade TO o izdvajanju izviđačko-diverzantske grupe i slanju iste na ratište u Bosni i Hercegovini	25
13. 1992., srpanj 3., Glina – Izjava Siniše Martića Šilta o rasformiranju njegove grupe te stavljanju iste na raspolaganje SNO-u općine Glina	26
14. 1992., srpanj 3., Knin – Zapovijed Komande brigade PJM MUP-a RSK Knin bataljunima brigade o zaposjedanju linije fronta prije povlačenja jedinica TO	27

15. 1992., srpanj 3., Benkovac – Zapovijed Komande brigade milicije MUP-a Benkovac Komandi 4. mtbr. o prekomandi vojnih obveznika iz brigade TO u brigadu milicije	28
16. 1992., srpanj 4., Okučani – Obavijest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi UNPROFOR-a – sektor Zapad o vraćanju haubičkog artiljerijskog divizionu i tenkovske čete u sastav formacijskih jedinica TO i njihovom uskladištenju.	31
17. 1992., srpanj 4., Okučani – Protest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi jordanskog bataljuna UNPROFOR-a zbog topničkog napada hrvatskih snaga na selo Rajić .	33
18. 1992., srpanj 5., [Plaški] – Obavijest Komande 145. brigade TO Zonskom štabu TO Lika o pokušaju hrvatskih vlasti da kontaktiraju s predstavnicima lokalne vlasti na okupiranom području, što se ne smije dopustiti	34
19. 1992., srpanj 6., [Okučani] – Zamolba Štaba TO Podravska Slatina Generalštabu VJ za davanje na korištenje vozila za transport potrebnih stvari iz Bosne i Hercegovine jedinicama stacioniranim u Pakracu	35
20. 1992., srpanj 6., [Korenica] – Izvješće Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o mjestima povlačenja vlastitih snaga, zonama razmještaja PJM i zonama razmještaja snaga UNPROFOR-a	36
21. 1992., srpanj 6., Okučani – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o izvršenoj demobilizaciji jedinica, rajonima razmještaja PJM, te razmještaju snaga UNPROFOR-a	39
22. 1992., srpanj 6., Glina – Izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o političko-sigurnosnoj situaciji na području Gline, radu grupe koja potiče suživot s Hrvatima i traži osnivanje nove autonomne oblasti za Kordun i Baniju, i grupe ekstremista vjernih Milanu Babiću, te o njihovom međusobnom obračunavanju	40
23. 1992., srpanj 7., Knin – Uputa Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO o metodologiji predaje zona odgovornosti snagama UN-a.	42
24. 1992., srpanj 7., Knin – Zahtjev Komande Posebnih jedinica milicije MUP-a RSK Glavnom štabu TO RSK da zapovijesću regulira premještanje vojnih obveznika iz jedinica TO u jedinice PJM.	43
25. 1992., srpanj 7., Plaški – Prijedlog Općinskog štaba TO Komandi 145. brigade za razrješenje i postavljanje novih članova Štaba	45
26. 1992., srpanj 8., Daruvar – Pismo zapovjednika zaštitnih snaga UN-a Civilnoj upravi pobunjenih Srba i zapovjedniku Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o razoružavanju srpskih snaga	46
27. 1992., srpanj 8., [Bunić] – Uputa Komande 8. brigade TO podređenim jedinicama o metodologiji predaje zona odgovornosti snagama UN-a.	47
28. 1992., srpanj 8., Glina – Plan mobilizacije Zonskog štaba TO Banija u novim okolnostima odlaska jedinica JNA i dolaska mirovnih snaga UN-a.	48
29. 1992., srpanj 8., Mrzlo Polje – Plan 13. brigade TO o zatvaranju pravaca prelaska ljudstva i materijalnih sredstava prema Cazinskoj krajini	59
30. 1992., srpanj 10., Đevrske – Operativno izvješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO Knin o otvaranju vatre na njihove položaje u Vujcima, povlačenju oklopne brigade iz Poličnika u Kistanje, te posjetu ministra obrane Stojana Španovića.	60

31. 1992., srpanj 10., [Civljani] – Operativno izvješće 1. brigade TO Zonskom štabu TO za “Sjevernu Dalmaciju” o kršenju prekida vatre, napuštanju položaja od strane pojedinih četa te zahtjevu snaga UN-a za ubrzano povlačenje jedinica i uskladištenje naoružanja. 61
32. [1992., srpanj 11.], Korenica – Izvješće Posebne jedinice milicije MUP-a RSK Korenica Komandi Zonskog štaba TO Lika o civilnim osobama stalno zaposlenim u JNA 63
33. 1992., srpanj 11., [Bunić] – Zapovijed Komande 8. brigade TO podređenim jedinicama da uslijed moguće intervencije snaga NATO-a u Bosni i Hercegovini prekinu demobilizaciju jedinica te budu u stalnoj borbenoj pripravnosti. 64
34. 1992., srpanj 11., Komogovina – Odluka Skupštine MZ Komogovina upućena 6. mješovitom PO artiljerijskom puku, da ne dopušta prenamjenu Spomen doma Kaline u vojni objekt jer u istom namjerava otvoriti proizvodni pogon. 65
35. 1992., srpanj 11., [Korenica] – Upute Zonskog štaba TO Lika svim podređenim jedinicama o rješavanju statusa djelatnih vojnih i civilnih osoba. 67
36. 1992., srpanj 11., Korenica – Zapovijed Zonskog štaba TO Lika o postavljanju Komande OpŠTO Plaški 68
37. 1992., srpanj 13., Knin – Obavijest Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o razmjeni zarobljenika po principu “svi za sve” 69
38. 1992., srpanj 13., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO za osnivanje vodova za zaštitu štabova od ekstremističkih grupa 70
39. 1992., srpanj 13., Lasinja – Upute Stanice javne bezbednosti Vrginmost stanicama i odjeljenjima granične milicije o zadacima granične milicije, obvezi dobre suradnje sa snagama UN-a te povlasticama za pripadnike granične milicije 71
40. [1992., srpanj 13.], Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK da se van snage stave sva rješenja o dodjeli stanova od 1. ožujka 1992., jer je zbog zloupotreba ponestalo stanova za veliki broj aktivnog zapovjednog kadra koji dolazi iz Vojske Jugoslavije 72
41. 1992., srpanj 14., Plaški – Izvješće Komande 145. brigade TO Komandi Zonskog štaba TO Lika o ocjeni morala pripadnika brigade. 73
42. 1992., srpanj 14., [Đevrske] – Dnevno operativno izvješće Komande 2. brigade TO Zonskom štabu za “Sjevernu Dalmaciju” o kršenju prekida vatre, te o nezadovoljstvu ljudstva na položajima 75
43. 1992., srpanj 14., [Civljane]- Operativno izvješće 1. brigade TO Zonskom štabu TO za “Sjevernu Dalmaciju” o demobilizaciji te samovoljnom napuštanju položaja vojnika nezadovoljnih isplatama naknada i nedostatkom cigareta 76
44. 1992., srpanj 14., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Banija da spriječi prolazak konvoja s izbjeglicama hrvatske nacionalnosti iz BiH 77
45. 1992., srpanj 15., Okučani – Operativno izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o uhićenju prebjega iz BiH kod sela Mlaka 78
46. 1992., srpanj 15., Okučani – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o broju vojnih obveznika koji su se borili u sklopu 1. krajiškog korpusa, broju poginulih i ranjenih te brigadama i odredima osnovanim nakon 30. lipnja 1992. 79
47. 1992., srpanj 16., [Vrginmost] – Prijedlog Komande 19. brigade TO RSK za izvanredno unaprjeđenje Stanka Ćurčije. 80

48. 1992., srpanj 17., Knin – Pismo Ministarstva odbrane RSK Vijeću sigurnosti UN-a u kojem traži da se poništi odluka o razoružanju paravojnih postrojbi na okupiranom području RH.	82
49. 1992., srpanj 17., Knin – Obavijest Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” podređenim jedinicama da zbog problema oko neisplate osobnih dohodaka na tekuće račune mogu podići dio sredstava kao pozajmicu u svojim jedinicama.	83
50. 1992., srpanj 17., Benkovac – Zapovijed Komande 92. brigade milicije Benkovac za svečanost otpuštanja vojnih obveznika iz ratnih jedinica te osnivanje 92. brigade milicije.	84
51. 1992., srpanj 18., [Daruvar] – Pismo Komande UNPROFOR-a – sektor Zapad Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o kontroli skladišta s naoružanjem	86
52. 1992. srpanj 18., Knin – Zonski štab TO “Sjeverna Dalmacija” dostavlja podređenim jedinicama stav Glavnog štaba TO RSK oko razoružanja jedinica RSK i nošenja dugog oružja, te otvaranja autoceste kroz Slavoniju.	87
53. 1992., srpanj 18., [Vojnić] – Zapovijed Komande Zonskog štaba TO Kordun o unaprjeđenju u više činove časnika i dočasnika u jedinicama TO Kordun.	88
54. 1992., srpanj 19., [Đevrske] – Izvješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO za “Sjevernu Dalmaciju” o samovoljnom napuštanju položaja pripadnika brigade te slabim rezultatima potrage za takvim osobama.	92
55. 1992., srpanj 21., Knin – Zahtjev Glavnog štaba TO RSK Glavnom štabu VSR BiH za povrat vojnih obveznika koji služe vojni rok u BiH	93
56. 1992., srpanj 22., Knin – Obavijest Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o osnovnim značajkama političke i vojne situacije u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini	94
57. 1992., srpanj 22., Vojnić – Zapovijed Zonskog štaba TO Kordun za reorganizaciju jedinica zbog dolaska snaga UN-a	96
58. 1992., srpanj 22., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO za demobilizaciju vojnih obveznika iz ratnih jedinica, uskladištenje naoružanja, te zabranu nošenja vatrenog oružja	97
59. 1992., srpanj 23. – Pismo upravitelja za civilne poslove UN-a Ministarstvu odbrane RSK o nošenju i uskladištenju naoružanja	99
60. 1992., srpanj 22., Plaški – Zapovijed 145. brigade TO o sprječavanju upada diverzantskih grupa preko slunjskog poligona prema Cazinskoj krajini	100
61. [1992., srpanj 24.], Korenica – Izvješće 79. brigade PJM Upravi PJM MUP-a RSK o stanju u brigadi, zapovijedanju, moralu, obučenosti, kadrovskim problemima, pozadinskom osiguranju, sigurnosnoj procjeni te popisu sudionika akcije “Koridor 92” u BiH	101
62. 1992., srpanj 25., [Plaški] – Prijedlog 145. brigade TO Zonskom štabu TO Lika za postavljanje časnika i civilnih osoba u Komandu brigade.	108
63. 1992., srpanj 25., Donji Lapac – Prijedlog Općinskog štaba TO Donji Lapac Zonskom štabu TO Lika za postavljanje zapovjednog kadra u štabu.	109
64. 1992., srpanj 26., Plaški – Prijedlog Općinskog štaba TO Plaški Zonskom štabu TO Lika za postavljanje zapovjednog kadra u štabu	110
65. 1992., srpanj 29. – Pismo Uprave za civilne poslove UNPROFOR-a Ministarstvu odbrane RSK u kojem traži obavijest o izdanim zapovijedima za razoružanje te rokovima za izvršenje te zadaće.	113

66. 1992., srpanj 29., Glina – Izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o mitingu u Kostajnici koji je organizirala Radikalna stranka, a na kojem se govorilo o negativnim konotacijama oko dolaska UNPROFOR-a te nastojanju radikala da sruše općinske vlasti na Baniji 114
67. 1992., srpanj 30., Benkovac – Zapovijed Komande PJM Benkovac o zabrani kretanja izvan zona odgovornosti te kontaktima pojedinaca s hrvatskim vlastima 115
68. 1992., srpanj 31., Benkovac – Izvješće operativnog radnika Stanici javne bezbjednosti Benkovac o uskladištenju naoružanja, opreme i sredstava u tajna skladišta 117
69. 1992., srpanj, Knin – Pismo Zapovjedništva sektora Jug snaga UNPROFOR-a Ministarstvu odbrane RSK u kojem traži razoružavanje i povlačenje snaga TO RSK iz tzv “ružičastih zona” 118
70. 1992., srpanj, Knin – Protestno pismo Zapovjedništva sektora Jug snaga UNPROFOR-a Ministarstvu unutrašnjih poslova RSK zbog odbijanja provjere autobusa koji je prevozio policiju iz BiH i ušao u UNPA zonu kod Strmice. 119
71. 1992., kolovoz 1., Okučani – Zahtjev grupe dobrovoljaca, pripadnika TO, Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija da im se omogući priključenje jedinicama 1. krajiškog korpusa bosanskih Srba u borbama na području Dervente i Brčkog. 120
72. 1992., kolovoz 3., Glina – Upute Uprave PJM MUP-a RSK o načinima postupanja organa i pripadnika MUP-a i PJM prema snagama UNPROFOR-a te o njihovim međusobnim odnosima na terenu 121
73. 1992., kolovoz 3., Knin – Upozorenje Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” o zabrani nošenja oružja i vojnih odora osobama koje nisu na dužnosti 124
74. 1992., kolovoz 4., Knin – Zapisnik sastanka u Kninu predstavnika EZ-a i Vlade RSK na kojem se raspravljalo o situaciji na terenu, HE Peruća i provedbi mirovnog sporazuma Cyrusa Vancea 125
75. 1992., kolovoz 5. – Dopis Glavnog štaba VSR BiH Glavnom štabu TO RSK o upućivanju svih vojnika porijeklom iz RSK, koji se nalaze u jedinicama bosanskih Srba, u RSK, uz traženje da i krajijski Srbi učine isto. 127
76. 1992., kolovoz 5., Benkovac – Izvješće zapovjednika PJM Benkovac Specijalnom bataljunu o nesporazumima oko mandata snaga UNPROFOR-a, te zapovijed pripadnicima jedinice o njihovu postupanju prema snagama UNPROFOR-a. 128
77. 1992., kolovoz 6., [Knin] – Protest Ministarstva obrane RSK Komandi UNPROFOR-a u sektoru Sjever zbog ponašanja pripadnika poljskog bataljuna UNPROFOR-a koji su, bez prethodnog dogovora s PJM i organima civilne vlasti, postavili rampe na komunikaciji Plaški-Vojnić 130
78. 1992., kolovoz 7., Knin – Glavni štab TO RSK traži mišljenje Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o formiranju općinskog štaba TO i odreda TO Grubišno Polje 131
79. 1992., kolovoz 7. [Bunić] – Izvješće Komande 8. brigade TO Zonskom štabu TO Lika o stanju ljudstva i tehnike nakon demobilizacije brigade 132
80. 1992., kolovoz 8., [Slunj] – Odgovor Komande UNPROFOR-a – sektor Sjever ministru obrane RSK Stojanu Španoviću o napetostima na terenu i različitom tumačenju mandata UNPROFOR-a od strane njegove komande i organa vlasti RSK 135

81. 1992., kolovoz 8., Benkovac – Komanda 92. brigade milicije Benkovac traži od Ministarstva unutrašnjih poslova RSK podatke o stambenom fondu 137
82. 1992., kolovoz 8., Plaški – Izvješće Doma zdravlja Plaški Glavnom štabu TO RSK o uvjetima rada i zdravstvenoj situaciji na području Plaškog 138
83. 1992., kolovoz 8., Okučani – Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o podizanju borbene spremnosti zbog napada Hrvatske vojske 139
84. 1992., kolovoz 8., Knin – Dopis Komande PJM MUP-a RSK Generalštabu Vojske Jugoslavije s popisom AVL, GL i vojnika po ugovoru te GL primljenih na određeno vrijeme, koji se nalaze na službi u PJM Korenica 140
85. 1992., kolovoz 9., Gračac – Izvješće Komande 7. brigade TO Zonskom štabu TO Lika o stanju naoružanja i vojne opreme brigade i uvjetima njihovog čuvanja 145
86. 1992., kolovoz 10., Vojnić – Dopis Zonskog štaba TO Kordun Generalštabu Vojske Jugoslavije u kojem traže rješavanja statusa Bože Vidovića, Sime Kličkovića i Vase Poljaka, građanski lica u TO 150
87. 1992., kolovoz 11., Glina – Maja – Zahtjev zapovjednika 1. odreda milicije za posebne namjene Glina – Maja pomoćniku zapovjednika za pozadinu brigade milicije Petrinja za podizanje prehrambenih artikala 151
88. 1992., kolovoz 11., Benkovac – Izvješće Komande 92. brigade milicije Benkovac Komandi PJM Knin o angažiranju majora Jove Dopuđa na dužnost načelnika štaba 92. brigade 152
89. 1992., kolovoz 11., Vojnić – Zahtjev Zonskog štaba TO Kordun Vojno-računovodstvenom centru Beograd da dostavi kartone novčanih podataka za kapetana Daria Malića i vodnika Darka Perića kako bi ih mogli uvrstiti u platni spisak 153
90. 1992., kolovoz 12., Brezova Glava – Dopis Komande 2. GRB Vojnić o zabrani nošenja naoružanja na javnim mjestima zbog primjedbi pripadnika UNPROFOR-a 154
91. 1992., kolovoz 12., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija da dostavi mjesečnu analizu borbene spremnosti štabova, komandi i jedinica na području zapadne Slavonije 155
92. 1992., kolovoz 12., Okučani – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o situaciji na području zapadne Slavonije i pristranosti pripadnika UNPROFOR-a hrvatskim snagama 156
93. 1992., kolovoz 14., [Knin] – Dopis Glavnog štaba TO i MUP-a RSK podređenim jedinicama o potrebi pojačane kontrole teritorija zbog kontinuiranog ubacivanja naoružanih grupa, oružja i vojne opreme s područja Republike Hrvatske u Bihaćko – cazinsku krajinu 158
94. 1992., kolovoz 16., [Knin] – Izvješće Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” Glavnom štabu TO RSK o ustrojavanju štaba, popunjenosti i borbenoj spremnosti, zaključno s danom 17. 8. 1992. 159
95. 1992., kolovoz 17. – Izvješće Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica 168
96. 1992., kolovoz 17., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK svim podređenim jedinicama da se svim AVL srpske nacionalnosti rođenima na području BiH omogući odlazak u vojsku bosanskih Srba, a upražnjena mjesta popune zapovjednicima iz SRJ, koji su rođeni na području RSK 171

97. 1992., kolovoz 18., Knin – Zapovijed Komande PJM Knin Komandi brigade PJM Benkovac za izvođenje obuke s rujanskom generacijom policajaca kadeta. 172
98. 1992., kolovoz 18., Vojnić – Izvješće zapovjednika Zonskog štaba TO Kordun Glavnom štabu TO RSK o stanju borbene spremnosti jedinica, komandi i ustanova na području Korduna te stanju materijalno-tehničkih sredstava 174
99. 1992., kolovoz 18., Glina – Izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica TO na području Banije. 180
100. 1992., kolovoz 18., Glina – Izvješće zapovjednika Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica TO, stanju naoružanja i vojne opreme, te obavještajno-sigurnosnom osiguranju. 191
101. 1992., kolovoz 20., Knin – Redovno borbeno izvješće grupe Operativnom centru GŠ TO RSK o izmjeni vatre na linijama dodira, aktivnostima UNPROFOR-a, te zatvaranju vode na brani Peruča 194
102. 1992., kolovoz 22., Okučani – Zapovijed Komande PJM Okučani podčinjenim jedinicama o podizanju borbene spremnosti radi očekivanog napada Hrvatske vojske 196
103. 1992., kolovoz 23., – Pismo zapovjednika snaga UNPROFOR-a u Republici Hrvatskoj, general-potpukovnika Satisha Nambiara, ministru obrane RSK Stojanu Španoviću o neprovođenju demilitarizacije na okupiranim područjima čime se narušava mirovni plan Cyrusa Vancea 198
104. 1992., kolovoz 24., Okučani – Naredba Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Općinskom štabu TO Daruvar o povećanju borbene spremnosti. 199
105. 1992., kolovoz 24., Petrinja – Izvješće Stanice javne bezbjednosti Petrinja Zonskom štabu TO Banija o sastanku s predstavnicima UNPROFOR-a na kojem se raspravljalo o zapovijedi Zapovjedništva snaga UNPROFOR-a u sektoru Sjever o povlačenju pripadnika milicije s crta razdvajanja. 202
106. 1992., kolovoz 24., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o pokretu muslimanskih snaga iz Velike Kladuše u nepoznatom smjeru. 203
107. 1992., kolovoz 25., [Knin] – Zapovijed ministra obrane RSK Stojana Španovića o načinu financiranja Ministarstva obrane RSK 204
108. 1992., kolovoz 25., Petrinja – Izvještaj Stanice javne bezbjednosti Petrinja Upravi javne bezbjednosti MUP-a RSK o razgovorima s predstavnicima UNPROFOR-a o njihovom zahtjevu da preuzmu kontrolne punktove u Petrinji od pripadnika milicije 205
109. 1992., kolovoz 26., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Banija o pripremama hrvatskih i muslimanskih snaga za združeni napad prema Prijedoru 206
110. 1992., kolovoz 26., Knin – Izvješće Uprave PJM MUP-a RSK o odnosu i sukobima sa snagama UNPROFOR-a na području Banije i Korduna 207
111. 1992., kolovoz 27., Knin – Zapovijed Komande PJM MUP-a RSK za raspored pograničnih jedinica i nošenje dugog oružja. 208
112. 1992., kolovoz 27., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o grupiranju hrvatskih snaga prema UNPA zonama i pripremama za napad na “ružičaste zone”, te iz smjera Bihaća prema Prijedoru i “koridoru” 209

113. 1992., kolovoz 28., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o pogoršanju političke i sigurnosne situacije te djelovanju raznih paravojnih naoružanih grupa	210
114. 1992., kolovoz 28., Knin – Dnevno izvješće Republičkog centra za obavještavanje Ministarstva obrane RSK o stanju na teritoriju RSK i teškim uvjetima života zbog nestašice električne energije, vode, nafte, benzina, lijekova, sanitetskog materijala i hrane.	212
115. 1992., kolovoz 28., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK za organizacijsko-formacijske promjene u jedinicama TO	215
116. 1992., kolovoz 29/30., Knin – Redovno borbeno izvješće Glavnog štaba TO RSK o stanju na liniji dodira, protestu UNPROFOR-a zbog dizanja u zrak katoličke crkve u selu Kričke, te sukobu mještana i pripadnika PJM Vukovar u Negoslavicima	221
117. 1992., kolovoz 30., Dvor na Uni – Izvješće Jedinice milicije za posebne namjene Dvor da upućuje dio podređenih jedinica na izvršenje zadatka na područje sela Gornji Žirovac i Majdan.	223
118. 1992., kolovoz 30., Okučani – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o topničkom napadu na Staru Gradišku, Bosansku Gradišku i Novu Topolu te stanju na području zapadne Slavonije	224
119. 1992., kolovoz 30., Dvor na Uni – Izvješće Graničnog bataljuna milicije Dvor na Uni Komandi brigade PJM o pristiglim pojačanjima u selima Majdan, Gornji Žirovac i Ostojići te njihovom stanju i opremljenosti	225
120. 1992., kolovoz 31., Knin – Upute Glavnog štaba TO RSK o načinu postupanja s ratnim plijenom.	226
121. 1992., kolovoz 31., Glina – Dopis Vojne pošte T-7917 Ministarstvu odbrane Srbije o ratnom putu 592. mtbr. kako bi jedan njezin pripadnik, koji je ranjen na području Gline, mogao ostvariti svoja prava.	228
122. 1992., kolovoz, [Knin] – Izvješće Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” Glavnom štabu TO RSK o stanju na teritoriju i mobilizacijskoj procjeni štabova i jedinica krajinskih Srba	229
123. 1992., kolovoz, [Knin] – Analiza Glavnog štaba TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica TO RSK od veljače do kolovoza 1992.	236
124. 1991., rujan 1., Glina – Obavijest MUP-a RSK komandama PJM o izvanrednim događajima i većem broju incidenata i propusta, obračunu pripadnika PJM i mještana u Vukovaru, te rušenju katoličke crkve u selu Kričke	246
125. 1992., rujan 1., Brezova Glava – Izvješće Komande 2. graničnog bataljuna Pozadinskom vodu u Vojniću o ubacivanju hrvatsko-muslimanske terorističko-diverzantske grupe iz Hrvatske na područje Cazinske krajine te o sukobima te grupe s vojnim snagama RSK	248
126. 1992., rujan 2., Knin – Izvješće Uprave “Sjeverna Dalmacija” MO RSK Glavnom štabu TO RSK o problemima osiguranja mobilizacijske spremnosti	250
127. 1992., rujan 2., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Banija o širenju glasina vezanih za preseljenje srpskog stanovništva s područja Kostajnice u istočnu Slavoniju, te o sukobima s Muslimanima	251
128. [1992., rujan 2.], Knin – Uputa Glavnog štaba TO RSK o pravima članova obitelji poginulih i ranjenih vojnih osoba prema Zakonu o općenarodnoj obrani i drugim zakonima	252

129. 1992., rujan 3., Okučani – Izvješće PJM Pakrac MUP-a RSK o brojnom stanju protuterorističke čete te broju vojnika na ratištu u BiH	255
130. 1992., rujan 3., Benkovac – Govor zapovjednika 92. brigade PJM Benkovac 3. rujna 1992. u benkovačkoj vojarni	256
131. 1992., rujan 4., [Korenica] – Zapovijed Komande Zonskog štaba TO Lika za organizacijsko-formacijske promjene u Zonskom štabu TO Lika na osnovu naredbe GŠTO RSK	259
132. 1992., rujan 4., [Plaški] – Prijedlog Komande 145. brigade TO Komandi Zonskog štaba TO Lika za postavljanje zapovjednog kadra u brigadi	260
133. 1992., rujan 4., Knin – Prijedlog Uprave PJM MUP-a RSK Generalštabu Vojske Jugoslavije za izvanredno unaprjeđenje aktivnih vojnih osoba.	262
134. 1992., rujan 5., Knin – Upozorenje Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO na slučajeve krađe naoružanja i vojne opreme, te zapovijed za praćenje aktivnosti Hrvatske vojske	263
135. 1992., rujan 7., Brezova Glava – Obavijest Komande 2. graničnog bataljuna Pozadinskoj četi iz izvanrednim događajima – međusobnim oružanim sukobima, prometnim nesrećama, krađama, paljenju kuća i drugim oblicima neprimjerenog ponašanja	265
136. 1992., rujan 7., Široka Rijeka – Izvješće Stanice granične milicije Široka Rijeka Komandi 7. graničnog bataljuna o rezultatima istrage o švercanju robe u sektorima Klapinica i Visoko Brdo	266
137. 1992., rujan 8., Glina – Izvješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o osnivanju novih jedinica u miru i ratu	268
138. 1992., rujan 9., Okučani – Zapovijed Komande PJM MUP-a RSK Specijalnom bataljunu za suzbijanje negativnih pojava u organima jedinica milicije, kao što su krađe imovine, paljenja kuća, neovlaštena uhićenja, samovolja i alkoholizam	270
139. 1992., rujan 9., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO o pojačanoj vojnoj aktivnosti hrvatskih oružanih snaga te mogućem napadu na RSK.	271
140. 1992., rujan 10., Knin – Pismo Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku snaga UNPROFOR-a u kojem upozorava na kršenje primirja od strane hrvatskih snaga i moguću vojnu operaciju širih razmjera, te traži raspoređivanje snaga UNPROFOR-a na liniju razdvajanja, da bi mogli povući svoje PJM u dubinu teritorija	273
141. 1992., rujan 11., Okučani – Obavijest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija vojnim i civilnim ustanovama o odluci Vlade RSK da jedinice TO moraju prestati pomagati civilnom stanovništvu oko prehrane	274
142. 1992., rujan 11., Knin – Zapisnik sastanka Potkomisije za narušavanje primirja kojemu su prisustvovali predstavnici UNPROFOR-a, EZ-a, hrvatske i srpske strane	276
143. 1992., rujan 11., Korenica – Upute Komande Zonskog štaba TO Lika podređenim jedinicama o rješavanju statusnih pitanja pripadnika TO	280
144. 1992., rujan 11., Vojnić – Izvješće Stanice milicije u Vojniću Komandi 2. graničnog bataljuna o stanju tehničke ispravnosti borbenih i neborbenih vozila	281

145. 1992., rujan 11., [Knin] – Zapisnik sastanka Milana Martića, Stojana Španovića i Milana Torbice sa zapovjednikom snaga UNPROFOR-a Philippe Morillonom	283
146. 1992., rujan 11., Okučani – Operativno izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o stanju neprijateljskih snaga, štabova i jedinica TO, Pozadinskog organa, o sigurnosti i zaštiti, te o aktivnostima UNPROFOR-a	285
147. 1992., rujan 12. – Izvješće Uprave “Sjeverna Dalmacija” MO RSK Ministarstvu obrane RSK o provedenoj mobilizaciji	287
148. 1992., rujan 14., – Pismo Cedrica Thornberrya, direktora civilnih poslova UNPROFOR-a, Generalštabu Vojske Jugoslavije u kojem upozorava na loše stanje brane Peruća.	289
149. 1992., rujan 14., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK Zonskim štabovima Banija i Kordun o prebacivanju 250 Muslimana iz sabirnog centra u Koprivnici, preko Zrinske gore, u Bihać	290
150. 1992., rujan 14., Glina – Obavještajno izvješće Zonskog štaba TO Banija Komandi 26. brigade TO o ubacivanju muslimanske diverzantske jedinice na područje Korduna	291
151. 1992., rujan 14., Okučani – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO o stanju borbene spremnosti štabova i jedinica TO te ukazivanje na probleme koje treba hitno rješavati.	293
152. 1992., rujan 14., Knin – Zapovijed Ministarstva odbrane RSK zonskim štabovima i brigadama PJM o poduzimanju mjera u cilju što učinkovitijeg sprječavanja i zaustavljanja neprijateljskih snaga	299
153. 1992., rujan 15., Vojnić – Zapovijed Uprave “Kordun” MO Odsjeku MO u Vrginmostu za mobilizaciju jedinica.	300
154. 1992., rujan 15., Petrinja – Izvješće 31. brigade TO Zonskom štabu TO Banija o stanju borbene spremnosti	301
155. 1992., rujan 15., Knin – Zamolba Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Srbije da pošalje svoje stručnjake kako bi u Centru za osmatranje i obavještavanje popravili neispravne radio-stanice, te zahtjev za popunu sa sredstvima veze	304
156. 1992., rujan 15., Bović – Zapovijed 4. bataljuna 80. brigade PJM četama, za obranu od mogućeg napada hrvatskih snaga i jedinica Armije BiH na okupirani teritorij Banovine.	305
157. 1992., rujan 16., Knin – Zapisnik sastanka Potkomisije za narušavanje primirja kojemu su prisustvovali predstavnici UNPROFOR-a, EZ-a, hrvatske i srpske strane	307
158. 1992., rujan 16., Benkovac – Zahtjev Komande PJM Benkovac “Elektrokrajini” Knin da osigura opskrbu električnom energijom za Novigrad	311
159. 1992., rujan 16., Okučani – Obavijest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK da nisu u mogućnosti na vrijeme pokrenuti postupak za oduzimanje činova osobama koje nisu sudjelovale u borbi, te o časnicima koji žive u miješanim brakovima.	312
160. 1992., rujan 16., [Knin] – Odobrenje Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije da zbog nemogućnosti izravnog prijenosa novčanih sredstava na njihov račun, ista prenese na nekoliko radnih organizacija, odnosno na njihove žiro-račune u Beogradu	313
161. 1992., rujan 16., Knin – Zapovijed Komande PJM podređenim jedinicama za osiguranje zimnice.	315

162. 1992., rujan 16., Petrinja – Izvješće Općinskog štaba TO Petrinja Zonskom štabu TO Banija o stanju borbene spremnosti	316
163. 1992., rujan 21., Knin – Zamolba Glavnog štaba TO RSK Generalštabu Vojske SR Jugoslavije da produlji rok do kojeg bi se obitelji vojnih osoba s područja RSK koje žive u inozemstvu, trebale preseliti u SR Jugoslaviju ili u RSK	318
164. 1992. rujan 22., Glina – Zapovijed Zonskog štaba TO Banija općinskim štabovima za određivanje garnizona i zapovjedništava garnizona te provođenje reda i discipline u garnizonima	319
165. 1992., rujan 22., Petrinja – Izvješće Komande PJM Petrinja Upravi PJM MUP-a RSK o stanju morala i političkoj situaciji na Baniji	320
166. 1992., rujan 23., Zemunik – Izvješće zapovjednika aerodroma Zemunik Općinskom štabu TO Benkovac o stanju na aerodromu, krađama i pljački materijalnih dobara	323
167. 1992., rujan 23., Borova Glava – Zapovijed Komande 2. graničnog bataljuna Pozadinskoj četi u Vojniću za restrikciju korištenja motornih vozila	327
168. 1992., rujan 24. – Zapovijed Komande 145. brigade TO 3. pješačkom bataljunu za obranu	328
169. 1992., rujan 24., Vojnić – Ministarstvo odbrane RSK – Uprava Kordun šalje Odjelu Vrginmost pojašnjenje zapovijedi o predpočinjavanju jedinica	331
170. 1992., rujan 24., Plaški – Obavijest Općinskog štaba TO Plaški Zonskom štabu TO Lika o problemima vezanim za mobilizacijske popise i upisivanje ratnoga staža	332
171. 1992., rujan 24., Knin – Obavještajno izvješće Uprave PJM ministru unutarnjih poslova RSK o stanju sigurnosti, s posebnim osvrtom na formiranje grupa paramilicije i paravojske	334
172. 1992., rujan 25., Vojnić – Zapovijed Zonskog štaba TO Kordun Komandi Pozadinskog bataljuna za poduzimanje mjera zaštite radi namjera hrvatskih vlasti da nasilno uđu u tzv. “ružičaste zone”	335
173. 1992., rujan 25., Benkovac – Zapovijed Komande PJM Benkovac za premještaj 1. bataljuna za obezbjeđenje iz Figurice u Zemunik	337
174. 1992., rujan 26., Vojnić – Obavijest Komande PJM Vojnić izvršnim vijećima općina Vojnić, Vrginmost, Krnjak i Slunj, da od listopada 1992. obitelji poginulih svoja prava ostvaruju u općinama	338
175. 1992., rujan 28., Knin – Obavijest Milana Martića Komandi UNPROFOR-a, Komandi sektora Jug i Državnom komitetu SRJ za suradnju s UNPROFOR-om, o pripremama Hrvatske za nasilno useljavanje stanovništava u UNP-a zonu	339
176. 1992., listopad 1., Brezova Glava – Zapovijed Komande 2. graničnog bataljuna Komandi Pozadinske čete o premještanju ljudstva unutar stanice milicije radi učinkovitijeg reguliranja rada komandi stanica milicije	340
177. 1992., listopad 2., [Knin] – Obavijest Ministarstva odbrane RSK svim zonskim štabovima TO o održanoj skupštini RSK na kojoj su, između ostalog, usvojeni zakoni o predstojećim izborima te o reguliranju statusa djelatnim vojnim i civilnim osobama u Vojsci Jugoslavije	342
178. 1992., listopad 2., Okučani – Izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o stanju u zapadnoj Slavoniji, pokušaju UNPROFOR-a da skine srpsku	

zastavu i znakovlje s natpisom RSK na graničnom prijelazu u selu Paklenica, te pokušaju posjeta izbjeglog stanovništva napuštenim kućama duž crte razdvajanja	343
179. 1992., listopad 6., Knin – Zamolba Glavnog štaba TO RSK Generalštabu Vojske SR Jugoslavije da se status i način plaćanja osobnih dohodaka pripadnicima TO, koji su na privremenom radu u RSK, regulira u Vojsci SR Jugoslavije, a ne preko Vlade RSK	345
180. 1992., listopad 6., Plaški – Izvješće Opštinskog štaba TO Plaški Zonskom štabu TO Lika o izvršenim radnjama u rujnu 1992.	346
181. 1992., listopad 6., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO za povlačenje naoružanja koje je skriveno nakon demobilizacije, radi izbjegavanja sukoba s UNPROFOR-om	347
182. 1992., listopad 7., Knin – Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK o namjeri Zapovjedništva 165. brigade HV-a iz Sunje da organizira tajni sastanak s predstavnicima sela Crkveni Bok, Strmen i Ivanjski Bok s ciljem da u njih mirnim putem uđe HV	348
183. 1992., listopad 7., Knin – Zapovijed Uprave “Sjeverna Dalmacija” MO RSK odjelima Uprave za izradu plana zaštite i spašavanja građana u slučaju ratnih opasnosti	349
184. 1992., listopad 8., Knin – Zapisnik sastanka predstavnika Vlade RSK i članova Međunarodne komisije za ljudska prava	350
185. 1992., listopad 8., Knin – Objašnjenje Uprave PJM SUP-a RSK Ministarstvu odbrane RSK o priznavanju služenja vojnog roka dobrovoljcima – regrutima koji su sudjelovali u manevarskim jedinicama (brigadama TO)	354
186. 1992., listopad 8., [Knin] – Upute Glavnog štaba TO RSK o načinu plaćanja i isplati dnevnica djelatnim vojnim osobama na službi u RSK	356
187. 1992., listopad 9., Korenica – Zahtjev Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK za popunu djelatnim vojnim osobama	357
188. 1992., listopad 9., Okučani – Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o formiranju korpusa vojske RSK na području zapadne Slavonije.	359
189. 1992., listopad 13., Plaški – Uputa Opštinskog štaba TO Plaški Domu zdravlja Plaški o evidenciji medicinskog i nemedicinskog osoblja na radu u Domu zdravlja, radi priznavanja sudjelovanja u ratu	361
190. 1992., listopad 14., Bribirske Mostine – Izvješće Komande 3. graničnog bataljuna Stanici milicije Kistanje o tri starice hrvatske nacionalnosti iz Lađevaca, koje, često istučene i bez osnovnih uvjeta za život, traže zaštitu UNPROFOR-a i dozvolu za odlazak u Šibenik	362
191. 1992., listopad 14., Knin – Zapovijed MUP-a RSK o upućivanju djelatnih vojnih osoba iz PJM u Vojsku SR Jugoslavije radi brojčanog smanjenja jedinica, te odgovor Generalštaba Vojske Jugoslavije o rasporedu na nove dužnosti.	363
192. 1992., listopad 14., [Knin] – Zahtjev Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije za isplatu dodatnih novčanih sredstava za financiranje vojnih postrojbi	365
193. 1992., listopad 16., Knin – Odluka Glavnog štaba TO RSK o preimenovanju u Glavni štab Vojske RSK, te formacijske promjene u vezi s tim	366
194. 1992., listopad 19., Knin – Glavni štab TO RSK dostavlja Personalnoj upravi Generalštaba Vojske Jugoslavije popis djelatnih vojnih osoba na radu u RSK radi rješavanja njihovog statusa	368

195. 1992., listopad 20., Okučani – Izvješće Općinskog štaba TO Okučani političkim i vojnim tijelima RSK o nezadovoljstvu djelatnih vojnih osoba statusom i tretmanom u TO Zapadna Slavonija, unatoč njihovom zalaganju u pripremi rata i u samom ratu 375
196. 1992., listopad 21., Bestrna – Zapovijed za obranu Komande Borbene grupe – 4 u slučaju napada hrvatskih snaga na područje Sunje 378
197. 1992., listopad 21., Strmen – Zapovijed za obranu Komande Borbene grupe – 2 Vojske RSK u slučaju napada hrvatskih snaga na područje Banovine. 380
198. 1992., listopad 21., Drvar – Zahtjev Komande 2. krajiškog korpusa VRS Glavnom štabu TO RSK da privedu sve vojne osobe koje su pobjegle iz postrojbi s područja Bihaća, Drvara i Grahova, te da ih vrate radi upućivanja na bojišnicu. 383
199. 1992., listopad 23/24., [Slunj] – Izvješće načelnika SJB Slunj o sigurnosnom stanju na području Korduna, te o ubojstvu dvije starije osobe hrvatske nacionalnosti u selu Lipovac-Keseri 384
200. 1992., listopad 26., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima da otpuste sve civilne osobe koje su došle bez odobrenja Personalne uprave Generalštaba Vojske SRJ, te da se otpuste svi vojni obveznici osim onih koji će osiguravati važne objekte Vojske RSK 384
201. 1992., listopad 26., Glina – Obavještajno izvješće Vojne pošte T-7916 Glina Komandi 83. brigade PJM o očekivanom prebacivanju opreme i oružja u Cazinsku krajinu 385
202. 1992., listopad 26., [Slunj] – Tjedno izvješće SJS Slunj o krađama, ubojstvima, te drugim kriminalnim radnjama na području Korduna. 386
203. 1992., listopad 30., Knin – Zapisnik sastanka predstavnika UNPROFOR-a, delegacije EZ-a, srpske i hrvatske delegacije o provođenju rezolucije 762. UN-a 388
204. 1992., listopad 30., Benkovac – Zapovijed Komande PJM Benkovac, da zbog ukazane potrebe boljeg osiguranja graničnog pojasa, 1. BzO preuzme od granične čete osiguranje zračne luke Zemunik, a dva objekta preda graničnoj četi 390
205. 1992., listopad 30/31., [Slunj] – Izvješće načelnika SJB Slunj o sigurnosnom stanju na području Korduna, te o ubojstvu osobe hrvatske nacionalnosti u Koranskom Lugu 391
206. 1992., studeni 1., [Glina] – Govor zapovjednika 24. brigade TO iz Gline povodom prve obljetnice osnivanja 1. banijske brigade TO “Dragiša Stefanović”, u kojemu iznosi kronologiju okupacije Banovine 1991. 392
207. 1992., studeni 2., Korenica – Prijedlog Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK Knin o organizacijsko-formacijskim promjenama Vojske RSK na području Like 395
208. 1992., studeni 4. – Izvješće o stanju i oštećenosti crkava i groblja te otvaranju i pljačkanju grobnica na katoličkim grobljima na području Drniša 397
209. 1992., studeni 5., Benkovac – Zapovijed načelnika štaba Komande PJM MUP-a RSK Graničnoj četi Obrovac o uspostavi osmatračnica, postavljanju minskog polja i ostalim zadaćama na Velebitu 400
210. 1992., studeni 5., Benkovac – Zapovijed zapovjednika brigade PJM Benkovac o poduzimanju mjera za uklanjanje uočenih propusta u djelovanju brigade. 401
211. 1992., studeni 5., [Knin] – Obavijest Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” podređenim jedinicama o statusu dobrovoljaca regruta i izdavanju potvrda istima o sudjelovanju u ratu. 403

212. 1992., studeni 8., Knin – Zapovijed Uprave MO “Sjeverna Dalmacija” Odjeljenjima obrane Knin i Benkovac za mobilizaciju brigada PJM	404
213. 1992., studeni 11., [Knin] – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK o utrošku i postupanju s konzerviranim obrocima kojima je rok čuvanja istekao 1991.	406
214. 1992., studeni 12., Plaški – Upit Općinskog štaba TO Plaški Komandi Zonskog štaba TO Lika o upisu sudjelovanja u ratu u vojne knjižice osobama koje su radile u civilnom sektoru, zdravstvenim ustanovama, civilnoj zaštiti te pripadnicima Jedinica za posebne namjene	407
215. 1992., studeni 13., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO, zapovjednicima brigada PJM i sekretarima SUP-ova, za osnivanje jedinica za odlazak u borbene zadatke na “koridor” u Bosnu i Hercegovinu	408
216. 1992., studeni 16., [Plaški] – Redovno izvješće Komande 70. br. Komandi OG Lika o stanju u zoni odgovornosti i izboru vojnika za slanje na ratište	410
217. 1992., studeni 16., [Plaški] – Izvješće Komande 70. brigade Vojske RSK Komandi OG Lika o upućivanju vojnika 70. brigade PJM na ratište u Brčko	411
218. 1992., studeni 17., [Petrinja] – Primjedba brigade PJM iz Petrinje ministru Milanu Martiću na rad Radio-stanice Petrinja i njezino ugrožavanje sigurnosti postrojbi brigade uoči odlaska na ratište u Bosnu i Hercegovinu	412
219. 1992., studeni 18., Dvor na Uni – Komanda 33. br TO upućuje Zonskom štabu TO Banija zahtjev za popunu streljivom	413
220. 1992., studeni 18., Knin – Obavještajno izvješće Glavnog štaba VRSK Zonskom štabu TO Banije i Korduna o prebacivanju ljudi i vojnog materijala iz Hrvatske u Cazinsku krajinu	415
221. 1992., studeni 18., Pakrac – Obavijest Općinskog štaba TO Pakrac Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o aktivnostima UNPROFOR-a i najavljenom prosvjedu bivših pripadnika TO zbog lošeg socijalnog stanja	416
222. 1992., studeni 19., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO, zapovjednicima brigada PJM i sekretarima SUP-ova, da svojim snagama izvrše marš u širi rajon Modriče.	417
223. 1992., studeni 20/21., [Plaški] – Izvješće Komande 70. brigade Komandi OG Lika o nezadovoljstvu ljudstva, pljački u selu Miščevići, te blokadi snaga UNPROFOR-a.	419
224. 1992., studeni 19. – Informacije upućene SUP-u Pakrac o stanju i sukobima na području Jajca, Doboja, Gradačca i Orašja	420
225. 1992., studeni 21.- prosinac 23., [Benkovac] – Iz dnevnika Operativnog tima 1. brigade PJM MUP-a RSK o događajima na okupiranom području zadarskog i šibenskog zaleđa . . .	422
226. 1992., studeni 23., Okučani – Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK za unaprjeđenje majora Milenka Romanića, zaslužnog za otkrivanje paravojskih grupa iz Srbije koje su utjecale na povlačenje stanovništva iz zapadne Slavonije. .	423
227. 1992., studeni 23., Okučani – Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija za unaprjeđenje majora Dušana Saratlića koji je u ljeto 1991. organizirao podjelu oružja Srbima u zapadnoj Slavoniji i vodio napade na području Pakraca.	424

228. 1992., studeni 23., Okučani – Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija za unaprjeđenje zastavnika Steve Prodanovića koji je u ljeto 1991. organizirao prebacivanje oružja iz garnizona Daruvar na područje zapadne Slavonije 426
229. 1992., studeni 24., Okučani – Zonski štab TO Zapadna Slavonija upućuje prijedlog za unaprjeđenje poručnika Marka Vujića koji se 1991. istaknuo u izvlačenju naoružanja iz skladišta Doljani, te u borbenim akcijama 427
230. 1992., studeni 24., Knin – Dopis zapovjednika TO RSK ministru unutarnjih poslova Milanu Martiću o mobilizaciji i slanju jedinica PJM i MUP-a u istočnu Hercegovinu 428
231. 1992., studeni 27., Knin – Mobilizacijska procjena Glavnog štaba TO RSK. 429
232. 1992., studeni 27., Knin – Zapovijed Glavnog štaba TO RSK za preustroj teritorijalne obrane i posebnih jedinica milicije u Srpsku vojsku Republike Srpske Krajine 436
233. 1992., studeni 28., Benkovac – Zapovijed Komande PJM Benkovac o provedbi jedinstvenog sustava zapovijedanja na području Ravnih kotara. 449
234. 1992., studeni 30., [Knin] – Dopis Glavnog štaba VRSK Obavještajno-sigurnosnom organu Regionalnog štaba Korduna i Banije da se angažiraju u otkrivanju šverca oružja prema Cazinskoj krajini 450
235. 1992., prosinac 1., Daruvar – Obavijest kanadskog bataljuna UNPROFOR-a lokalnim policijskim stanicama RSK na području zapadne Slavonije o programu amnestije za predaju oružja od 10. do 25. prosinca 1992. 451
236. 1992., prosinac 2., Korenica – Izvješće Regionalnog štaba Like 7. brigadi VRSK o političko – sigurnosnoj situaciji, dolasku snaga UNPROFOR-a u BiH, političkom djelovanju RH, te redu i disciplini u vojno-policijskim snagama RSK 452
237. 1992., prosinac 2., Okučani – Izvješće Zonskog štaba Zapadna Slavonija o premještanju nepalskog bataljuna s područja Okučana i dolasku argentinskog bataljuna na to područje, te negativnim reakcijama pobunjenih Srba 454
238. 1992., prosinac 3., Okučani – Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija za osnivanje Korpusa Zapadna Slavonija VRSK 456
239. 1992., prosinac 3., [Knin] – Obavještajna informacija Glavnog štaba VSK zonskim štabovima TO RSK da će diverzanti HV-a djelovati na području “ružičastih zona” diverzijom, sabotazama i likvidacijama, čemu se VSK suprotstavlja istom mjerom 457
240. 1992., prosinac 3., Knin – Ovlaštenje Glavnog štaba VSK zapovjednicima regionalnih štabova da odrede osobe koje će stupiti u kontakt s proizvođačem oružja i pokušati izvršiti nabavu 458
241. 1992., prosinac 4., Benkovac – Zapovijed Komande PJM Benkovac Specijalnom bataljunu da pripremi satniju jačine 100 ljudi, opremi je za borbu u otežanim uvjetima, te uputi iz Benkovca na ratište u Bosnu i Hercegovinu. 459
242. 1992., prosinac 4., [Knin] – Zapovijed Komande Korpusa “Sjeverna Dalmacija” o oslovljavanju i pozdravljanju osoba u službi u VSK, te ostalim pravilima službe 460
243. 1992., prosinac 4., Knin – Zapovijed Komande Korpusa “Sjeverna Dalmacija” za obranu 462
244. 1992., prosinac 5., [Knin] – Izvješće Milana Martića, ministra MUP-a RSK, Glavnom štabu VRSK o borbama na “koridoru” u BiH, te zapovijed za upućivanje svježih snaga . . .471

245. 1992., prosinac 6., Knin – Zapovijed Glavnog štaba VRSK o podčinjavanju brigada posebnih jedinica milicije zonskim štabovima u okviru prve faze reorganizacije vojske 472
246. 1992., prosinac 6., Korenica – Zapovijed Zonskog štaba TO Lika o uvjetima prijema djelatnih vojnih osoba u SVK 473
247. 1992., prosinac 7., Knin – Zahtjev Glavnog štaba VRSK Personalnoj upravi GŠ Vojske Jugoslavije da zbog nedostatka časničkog kadra uputi djelatne vojne osobe iz SRJ u 21. korpus VRSK 475
248. 1992., prosinac 7., [Knin] – Zapovijed Komande 7. korpusa SVK Komandi 92. mtbr. o upućivanju novih vojnih snaga iz Knina preko Banja Luke za Modriču 476
249. 1992., prosinac 7., Topusko – Zapovijed Komande 21. korpusa SVK o radu pozadinskih postrojbi 478
250. 1992., prosinac 7., [Knin] – Zapovijed Komande 7. korpusa SVK o upućivanju vojnika i časnika iz 92. mtbr. na “koridor” u Bosanskoj Posavini 481
251. 1992., prosinac 7/8., [Plaški] – Izvješće Komande 70. pbr. VRSK o sigurnosnom stanju u zoni odgovornosti, te o slanju ljudstva na “koridor” u Bosanskoj Posavini 482
252. 1992., prosinac 8., Korenica – Prijedlog Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu SVK za imenovanje zapovjednika i načelnika štabova 9., 18., 50., 70. i 103. brigade 483
253. 1992., prosinac 8., Dvor – Izjave dobrovoljaca PJM iz Dvora, s ratišta kod Modriče, koji su samovoljno napustili položaje. 484
254. 1992., prosinac 8., [Korenica] – Obavještajno izvješće Komande 15. korpusa Komandi 145. brigade o mobilizaciji hrvatskih snaga, te dovlačenju istih na liniju razdvajanja 486
255. 1992., prosinac 8., Vukovar – Zapovijed Zonskog štaba Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja o transformaciji TO i PJM i osnivanju korpusa vojske RSK. 487
256. 1992., prosinac 8., Knin – Zapovijed Komande PJM MUP-a RSK bataljunu formiranom od postrojbi s područja sjeverne Dalmacije, za marš od Knina preko Banja Luke do Modriče 489
257. 1992., prosinac 8/9., [Plaški] – Redovno dnevno izvješće Komande 70. pbr. Komandi OG Lika o stanju u zoni odgovornosti, stanju sigurnosti, te odlasku postrojbi na “koridor” u Bosanskoj Posavini 491
258. 1992., prosinac 9., Glina – Prijedlog Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK da se Posebne jedinice milicije s postrojbama TO transformiraju u jedinstvene snage, te da se u zoni odgovornosti brigade zadrže granične postrojbe. 492
259. 1992., prosinac 9., Knin – Zamolba Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” Komandi UNPROFOR-a – sektor Jug, da im odobri prebacivanje tenkova iz skladišta Krka u sjevernu vojarnu u Kninu. 494
260. 1992., prosinac 10., Vukovar – Izvješće sigurnosne službe 11. korpusa VRSK o sukobu visoko pozicioniranih pripadnika MUP-a RSK i vojnih časnika povodom transformacije PJM u brigade na vukovarskom području 495
261. 1992., prosinac 11., Knin – Zapovijed Glavnog štaba SVK da se popune sva prazna formacijska mjesta vozača tenka i nišandžija zbog preustroja PJM i TO, te da se isti vode kao rezervni vojnici – vojni obveznici 497

262. 1992., prosinac 11., Knin – Zapovijed Glavnog štaba SVK Komandi 7. korpusa da odmah rasformira Četu za protuteroristička djelovanja i ljudstvo premjesti u druge postrojbe, a da vojne obveznike starijih godišta, nedisciplinirane, kriminalce i pljačkaše odmah otpusti	498
263. 1992., prosinac 11/12., Plaški – Redovno operativno izvješće Komande 70. brigade Komandi OG Lika o reorganizaciji brigade, te o pucnjavi u Plaškom od vojnika koji su se vratili iz Brčkog	499
264. 1992., prosinac 11., Petrinja – Dopis Uprave MO Banija Ministarstvu obrane RSK o prijevozu regruta s Banovine u Prijedor na liječnički pregled civilnim autobusom	500
265. 1992., prosinac 11., Vrginmost – Izvješće Odjeljenja MO Vrginmost Sekretarijatu za OUP i UN Vrginmost o mobilizaciji Ratnog predsjedništva SO Vrginmost 26. lipnja 1991., te da za Dmitra Obradovića nemaju podatke da je bio na platnom popisu neke ratne postrojbe	501
266. 1992., prosinac 12., [Knin] – Prijedlog Ministarstva obrane RSK Generalštabu Vojske Jugoslavije za izvanredno unaprjeđenje u čin general-majora pukovnika Mile Novakovića i Borislava Đukića	501
267. 1992., prosinac 15., Knin – Zahtjev Glavnog štaba SVK 11. korpusu, da prema zahtjevu Personalne uprave Generalštaba Vojske Jugoslavije dostavi podatke o djelatnim vojnim osobama, civilnim osobama i vojnicima po ugovoru.	502
268. 1992., prosinac 16., [Knin] – Zahtjev Glavnog štaba VSK komandama 7., 15., i 21. korpusa da izaberu vojnike koji žele nakon obuke profesionalno ostati u vojsci kao članovi posade tenka T-34, za što se obuka održava u Beogradu	504
269. 1992., prosinac 17., [Korenica] – Zapovijed Komande 15. korpusa za poduzimanje preventivnih mjera radi mogućeg napada hrvatskih snaga.	505
270. 1992., prosinac 21., Benkovac – Zapovijed Komande PJM Benkovac podčinjenim graničnim postrojbama da uklone sve učestalije pojave šverca, kriminala, nediscipline i neposluha.	506
271. 1992., prosinac 21., [Glina] – Zapovijed Komande 24. brigade TO o osnivanju jedinice dobrovoljaca od pripadnika PJM i rezervnog sastava 24. brigade TO radi odlaska na ratište u Bosansku Posavinu	509
272. 1992., prosinac 23., Petrinja – Zapovijed za obranu Komande 39. korpusa u slučaju napada hrvatskih snaga.	510
273. 1992., prosinac 24., Banja Luka – Molba 1. krajiškog korpusa VRS UNPROFOR-u, da im osiguraju prijelaz preko mosta kod Stare Gradiške radi razmjene zarobljenika.	519
274. 1992., prosinac 28., Knin – Zahtjev Glavnog štaba SVK Komandi 7. korpusa da riješi status civilnih osoba koje su bile na službi u JNA, radi podataka koje trebaju poslati u MO SR Jugoslavije.	520
275. 1992., prosinac 29., Petrinja – Zapovijed za obranu Komande 31. pbr. 39. korpusa Vojske RSK u slučaju napada hrvatskih snaga na područje Banovine.	522
276. 1992., prosinac 29., [Knin] – Obavještajno izvješće Glavnog štaba SV RSK korpusima SVK kako trebaju postupati sa zarobljenicima	530
277. 1992., prosinac 30., Vrginmost – Izvješće Odjeljenja MO Vrginmost Upravi MO “Kordun” o nefunkcioniranju sustava za uzbunjivanje zbog nedostatka ljudi i električne energije.	531

278. 1992., prosinac 30., Petrova Gora – Izvješće Radio-prislušne grupe Petrova Gora o razgovorima osoba s područja Hrvatske i Cazinske krajine o naoružavanju, opremanju, te drugim temama vezanim za ratnu situaciju na području Bihaća i Cazinske krajine.	531
279. 1992., prosinac 31., Benkovac – Zapovijed za obranu Komande 1. mtb SVK iz Benkovca u slučaju napada hrvatskih snaga na području sjeverne Dalmacije	533
280. 1992., prosinac, Knin – Analiza rada Općinskog štaba Civilne zaštite Knin za vrijeme ratnih djelovanja na području sjeverne Dalmacije.	535
Kazalo imena.	539
Kazalo mjesta	551

HMDCDR

PREDGOVOR

Knjiga *Dokumenti vojne provenijencije "Republike Srpske Krajine" (srpanj-prosinac 1992.)* peta je knjiga u seriji koju je pod naslovom *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – Dokumenti*, od 2007. počeo objavljivati Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (dalje Centar).^{*} U knjizi su predstavljeni dokumenti vojne provenijencije iz arhivskog gradiva "Republike Srpske Krajine" (RSK) koji se čuvaju u Centru i drugim arhivskim ustanovama u Republici Hrvatskoj. Objavljeni su kronološkim slijedom s potrebnim znanstvenim aparatom, a obuhvaćaju razdoblje od 1. srpnja 1992. do kraja prosinca 1992. godine. Svi navedeni dokumenti prepisani su, a njihovi originali ili preslike originala u posjedu su Centra. Prilikom prijepisa dokumenata izvršene su nužne transkripcije radi njihove bolje čitljivosti. Veći zahvati u tekstu naznačeni su stavljanjem teksta u uglate zagrade, a u bilješkama je upozoreno na dijelove dokumenta koji su u izvorniku oštećeni ili izostavljeni. Jednako tako, radi boljeg razumijevanja, u bilješkama su navedena imena ili prezimena sudionika koja se ne spominju u dokumentu ili podaci o drugim dokumentima i literaturi u kojima se spominje isti događaj. Dakako, dokumenti pokazuju stajališta njihovih stvaratelja, odnosno autora, i zahtijevaju posebnu kritičku raščlambu koja bi ukazala na neobjektivno i netočno navedene podatke u njima.

Nakon miljevačke akcije (lipanj 1992.) te raspoređivanja zaštitnih snaga UN-a (UNPROFOR), u Hrvatskoj su uglavnom prestale vojne aktivnosti, osim na jugu Hrvatske gdje su borbe nastavljene. Kontrolu nad okupiranim područjem Republike Hrvatske umjesto JNA, koja se "službeno" povukla iz Hrvatske, uglavnom su preuzele lokalne srpske snage, a okupirano područje na jugu Hrvatske zaposjeo je hercegovački korpus, popunjen Srbima iz Bosne i Hercegovine. S manjim snagama, u tom korpusu sudjelovale su i jedinice pobunjenih Srba iz Hrvatske. Akcijom "Tigar" Hrvatska vojska je početkom srpnja 1992. deblokirala Dubrovnik, akcijom "Oslobođena zemlja" sredinom kolovoza uspostavljeni su novi obrambeni položaji na rubu Popova polja prema Trebinju, a oslobađanjem Cavtata i Konavala krajem listopada hrvatske snage izašle su na granicu prema Hercegovini i Crnoj Gori.

Dolazak zaštitnih snaga UNPROFOR-a oslobodio je značajne snage pobunjenih Srba iz Hrvatske za zajedničke vojne akcije sa Srbima iz Bosne i Hercegovine u Bosanskoj Posavini, na tzv. "koridoru". U zajedničkoj operaciji "Koridor 2" srpske snage su u ljeto 1992. osvojile Bosanski Šamac, Brčko, Derventu, Modriču i Odžak, a početkom listopada 1992. hrvatske snage napustile su Bosanski Brod. Pod nadzorom Hrvata ostao je samo mostobran kod Orašja. Time je uspostavljena veza između okupiranih teritorija u Hrvatskoj i Bosni Hercegovini sa Srbijom i Jugoslavijom. Koridor je bio od životne važnosti za opskrbu pobunjenih Srba iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, a time i za nastavak njihovih vojnih aktivnosti.

Prije povlačenja JNA iz Hrvatske, Generalštab JNA izvršio je transformaciju teritorijalne obrane RSK. S obzirom na to da su prema Vanceovom mirovnom planu jedinice TO morale biti demobilizirane, a oružje vojnih snaga stavljeno pod kontrolu zaštitnih snaga UN-a, osnovane su Posebne jedinice milicije (PJM), jačine osam brigada, koje su zapravo preuzele ulogu jedinica TO.

^{*} Zahvaljujemo se na suradnji Hrvatskom institutu za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje iz Slavonskog Broda.

U mirnodopsko vrijeme one su bile pod komandom Ministarstva unutrašnjih poslova RSK, a u vrijeme rata pod komandom Glavnog štaba i zonskih štabova TO RSK. Već sredinom listopada 1992. teritorijalna obrana RSK je preimenovana u Vojsku RSK, a Glavni štab TO u Glavni štab Vojske RSK. Pod njegovu komandu stavljene su sve brigade PJM koje su trebale činiti "A ešalon" obrane RSK. "Komandanti" brigada PJM postaju načelnici zonskih štabova, operativnih grupa, a krajem 1992. i početkom 1993. novoosnovanih korpusa.

Prema Vanceovom planu, u zaštićene – tzv. UNPA zone nisu ušla neka područja općina (Šibenik, Drniš, Zadar, Gospić, Ogulin, Karlovac i dr.) koja su Srbi okupirali tijekom 1991., a nisu bila nastanjena Srbima. Ta područja trebala su odmah i bezuvjetno biti vraćena pod suverenitet Hrvatske, no tome se protivilo srpsko vodstvo. Zahvaljujući spremnosti na kompromis hrvatskog vodstva i predsjednika RH Franje Tuđmana, kao privremeno rješenje, ta su područja imenovana tzv. ružičastim zonama. Međunarodna zajednica obvezala se "u najkraćem roku" vratiti ih u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske. No, to se nije dogodilo. UNPROFOR, Civilna policija UN-a i vojni promatrači trebali su preuzeti odgovornost za narušavanje primirja, kršenje ljudskih prava i zaštitu stanovništva. No, pobunjeni Srbi su snage teritorijalne obrane zamijenili "prekomjernim brojem pripadnika milicije, koji nije bio proporcionalan strukturi stanovništva" na tom području. UNPROFOR je bezuspješno tražio od vodstva pobunjenih Srba da poštuju Vanceov plan, no problem demilitarizacije i razoružavanja jedinica pobunjenih Srba nije bio riješen. Prema Rezoluciji 743 Vijeća sigurnosti UN-a sve naoružanje, osim "kratkog" koje se nosi na opasaču, moralo se predati UNPROFOR-u te pohraniti u skladišta sistemom duplih brava. Međutim, lokalna policija i granična policija RSK bila je opremljena teškim naoružanjem, od pušaka do teških mitraljeza i oklopnih transportera, što je izazivalo proteste UNPROFOR-a, ali pobunjeni Srbi nisu odustajali. Čak su u rujnu 1992. proveli mobilizaciju tenkovskih i topničkih jedinica, pravdajući to "redovnim održavanjem tehnike", te iste podredili komandama brigada PJM.

Vojska RSK u potpunosti je kadrovski i financijski zavisila od pomoći Srbije i Savezne Republike Jugoslavije. Sva "aktivna vojna i građanska lica" u vojnim jedinicama pobunjenih Srba vodila su se kao lica upućena na privremeni rad iz Vojske Jugoslavije, a postavljenja su dobili na teritoriju Savezne Republike Jugoslavije. Njihov rad se smatrao službenim putovanjem, pa su uz redovni osobni dohodak dobivali i dnevnice za službena putovanja. Tako je sredinom listopada 1992. iz Vojske Jugoslavije u Vojski RSK boravilo na "službenom putu" 257 aktivnih vojnih lica, koja su uglavnom bila postavljena na čelne dužnosti u Glavnom štabu te zapovjedništvima jedinica TO i Posebnih jedinica milicije RSK.

Jednako tako, dokumenti objavljeni u ovoj knjizi svjedoče da su zbog besperspektivnosti hrvatski građani srpske narodnosti okupirano područje RH, odnosno samoproglašenu RSK, počeli napuštati već 1992. (primjerice, dokument br. 99). Svjedoče i o bezakonju koje se, između ostaloga, očitovalo u "masovnom" rušenju i paljenju kuća – i hrvatskih i srpskih vlasnika – na okupiranom području (primjerice, dokumenti br. 100, 135, 145), pa bi bilo zanimljivo precizno utvrditi koliko je kuća srušeno od 1991. do drugog dana "Oluje", a koliko od tada do kraja 1995. godine. Među zanimljivim navodima u dokumentima objavljenim u ovoj knjizi je priznanje da je na početku agresije na RH 1991. JNA bila znatno bolje naoružana od hrvatskih snaga, odnosno "da je ratna dejstva izvodio moderno naoružan i opremljen 5. korpus JNA i to u vreme kada suprotna strana nije bila ni blizu organizovana i naoružana kao što je sada" (dokument br. 188), da su na povlačenje hrvatskih građana srpske narodnosti iz zapadne Slavonije "sa svojih ognjišta" 1991. utjecali "paravojni sastavi četnika iz Srbije i druge struje" (dokument br. 226), te kako su "oficiri" JNA Srbima u zapadnoj Slavoniji u ljeto 1991. dijelili oružje (dokumenti br. 227 i 228). Dakako, dokumenti svjedoče i o zločinima nad preostalim Hrvatima u UNPA zonama.

Urednik knjige:
Mate Rupić

KRATICE

a. – aerodrom	CP – civilna policija
ABHO – atomsko-biološko-hemijsko obezbeđenje	CV – centar veze
AF – armijski fond	CV – civilne
AP – automatska puška	CVOJ – centar vođenja, osmatranja i javljanja
ARJ – artiljerijsko raketne jedinice	CVOJIN – centar vođenja, osmatranja, javljanja i navođenja
ARJ PVO – artiljerijsko-raketne jedinice protuvazdušne odbrane	CZ – civilna zaštita
ART/art. – artiljerijska	č. – čas (sat)
AVL – aktivno vojno lice	Čv – četa veze
b/d – bojno djelovanje	ČzP – četa za podršku
b/g – borbena gotovost	d/g – državna granica
b/g – borbena gotovost	DASIC-SACPE – Državni arhiv u Sisku – Sabirni centar Petrinja
b/k – bojni komplet	DB – državna bezbjednost
B/O – borbeno obezbjeđenje	DG – diverzantska grupa
b/r – bojni raspored	DIP – drveno industrijsko poduzeće
b/s – borbeno sredstvo	Dipl. oec – diplomirani ekonomist
bez. – bezbjednost	DKst – dekontaminaciona stanica
BG – borbena grupa	DM – njemačka marka
BiH – Bosna i Hercegovina	DPZ – društveno politička zajednica
BM – borbeni moral	DT – diverzantsko-teroristički
BOV – borbeno oklopno vozilo	DT – državna tajna
BPOG – bataljunska protuoklopna grupa	DTG – diverzantsko-teroristička grupa
br – brigada	DZ – dom zdravlja
Br. (br.) – broj	ED – elektronska djelovanja
BrAG – brigadna artiljerijska grupa	EI (Ei) – elektronsko izviđanje
BrB – brigadna baza	Ei – elektronsko izviđanje
brM – brigada milicije	EZ – Europska zajednica
brTO – brigada teritorijalne obrane	F – Francuska
bSnSt – bataljunska sanitetska stanica	FČ – formacijski čin
BsT – bestrzajni top	FM – formacijsko mjesto
bTO – bataljun teritorijalne obrane	FnSl – finansijska služba
bVBR – baterija višecjevnih bacača raketa	FSl – finansijska služba
bVG – brigadna vatrena grupa	g/b – granični bataljun
BVG – bataljunska vatrena grupa	g/s – glavne snage
BVP – borbeno vozilo pješastva	GL – građanska lica
BzO (bzo) – bataljun za obezbjeđenje	gl. – glavni
CANBAT – Canadian battalion (kanadski bataljun)	gm – general major
CCUNPROFOR – Canadian contingent United Nations Protection Forces (Kanadski kontingent Zaštitnih snaga Ujedinjenih naroda)	god. – godina
	gppk – general potpukovnik
	GR – generalni remont
	gr. – granični

GrB (GRB, grb) – granični bataljun
 grč – granična četa
 GRM – granična milicija
 GS – glavni stožer
 GŠ – Glavni štab
 GŠ SV RSK – Glavni štab Srpske vojske
 Republike Srpske Krajine
 GŠ SVK – Glavni štab Srpske vojske Krajine
 GŠ V RSK – Glavni štab Vojske Republike
 Srpske Krajine
 GŠ VJ – Generalštab Vojske Jugoslavije
 GŠTO – Glavni štab teritorijalne obrane
 GZ – grupa za zaprečivanje
 GZOA – grupa za opsluživanje aerodroma
 h – haubica
 H/o – hemijsko oružje
 hab – haubička baterija
 had (HAD) – haubički artiljerijski divizion
 HBS – hemijsko biološka sredstva
 HD – helikopterski desant
 HDZ – Hrvatska demokratska zajednica
 HE – hidroelektrana
 HIC – Hrvatski informativni centar
 HMDCDR – Hrvatski memorijalno-
 dokumentacijski centar Domovinskog rata
 HOS – Hrvatske oružane snage
 HV – Hrvatska vojska
 HVO – Hrvatsko vijeće obrane
 i. – inženjerijski
 IDG – izviđačko-diverzantska grupa
 IDTG – izviđačko-diverzantska-teroristička
 grupa
 IG – izviđačke grupe
 IKM – izmješteno komandno mjesto
 InMS – intendantska materijalna sredstva
 InSl – intendantska služba
 InTMS – intendantska tehničko materijalna
 sredstva
 Inžb- inženjerskog bataljuna
 inžč – inženjerska četa
 IPC – izdvojeni područni centri
 isklj. – isključujući
 JB (jb) – javna bezbjednost
 jez. – jezero
 JMBG – jedinstveni matični broj građanina
 JNA – Jugoslavenska narodna armija
 JTO – jedinica teritorijalne obrane
 K – korpus
 K. – kota
 K.Č. – komandir čete
 KAG – korpusna artiljerijska grupa
 KAP. (kap) – kapetan
 kas. – kasarna
 KČ – komandir čete
 k-da – komanda
 k-dant – komandant
 k-de – komande
 KGVBR – korpusna grupa višecjevnih bacača
 raketa
 KIC – knjigovodstveni centar
 klk (KIK) – kapetan prve klase
 KK – krajiški korpus
 KKO – krajiški korpus
 kl. – klase
 KM – komandno mjesto
 KO – komandir odjeljenja
 KoV – kopnena vojska
 KPD – kazneno popravni dom
 KPOOd – korpusni protuoklopni odred
 KPS – kontrolna propusna stanica
 KS – komanda stana
 kut. – kutija
 kv (KV) – komandir voda
 Kz (KZ, KZI) – kriptozastita
 l – litra
 lab – laka artiljerijska baterija
 lab PVO – laka artiljerijska baterija protuzračne
 obrane
 lad – laki artiljerijski divizion
 larp – laki artiljerijski raketni puk
 LBA – lovačko bombarderska avijacija
 Lbr (lbr) – laka brigada
 Lpoarb – laka protuartiljerijska baterija
 Lppbr – laka pješadijska plašćanska brigada
 LR – linija razdvajanja
 lsab – laki samohodni artiljerijski bataljun
 lsab PVO – laki samohodni artiljerijski bataljun
 protuzračne obrane
 Lsad PVO – laki samohodni artiljerijski dizijon
 protuzračne obrane

lsrb – laki samohodni raketni bataljun
 M – mitraljez
 M.P. – mjesto pečata
 m/v – motorno vozilo
 mad – mješoviti artiljerijski divizion
 maj – major
 map – mješoviti artiljerijski puk
 mb – mehanizirani bataljun
 MB – minobacač
 MC – medicinski centar
 MES – minsko-eksplozivna sredstva
 MF – mirnodopska formacija
 MFO – materijalno-financijski organ
 MIT – mitraljez
 mm – milimetara
 MO – ministarstvo obrane
 MOF – mlađi oficir
 MP – minska polja
 mpoad – mješoviti protuoklopni artiljerijski divizion
 mpoap – mješoviti protuoklopni artiljerijski puk
 MS – materijalna sredstva
 mtb – motorizirani bataljun
 mtbr – motorizirana brigada
 MTS – materijalno-tehnička sredstva
 MU i MZ – mjesta uzbunjivanja i mjesta zaštite
 MUP – ministarstvo unutarnjih poslova
 MV – moralno vaspitanje
 MZ – mjesna zajednica
 NATO – North Atlantic Treaty Organization (Organizacija Sjeverno-atlantskog saveza)
 NČ – načelnik štaba
 NFSI – načelnik financijske službe
 NH – narodni heroj
 NHB – nuklearno-hemijsko-biološka
 NINSL (NinSI) – načelnik intendantske službe
 NOB – načelnik organa bezbednosti
 NONO – načelnik operativno nastavnog odjeljenja
 NSbSL – načelnik saobraćajne službe
 NŠ – načelnik štaba
 NTSL – načelnik tehničke službe
 NVO – naoružanje i vojna oprema
 OB – organ bezbednosti
 ob. – obavještanje
 OC – operativni centar
 ODM – odjeljenja milicije
 OdTO – odred teritorijalne obrane
 OE – operativne evidencije
 OF – oficir
 OF – oficira
 OG – operativna grupa
 OIO (OiO) – osmatranje i obavještanje
 OK (ok) – obrok konzervisani
 okb – oklopni bataljun
 okbr – oklopna brigada
 OM – odjeljenje milicije
 OMJ – oklopno – mehanizirana jedinica
 OMS – oklopno – mehanizirane snage
 ONO – općenarodna obrana
 ONP – operativno nastavni poslovi
 Op. – operacija
 OpCOiO – općinski centar za osmatranje i obavještanje
 OpŠTO – općinski štab teritorijalne obrane
 OR – određeni rajon
 OS – oružane snage
 OSM – odjeljenje stanice milicije
 OSUP – općinski sekretarijat unutrašnjih poslova
 OT – oklopni transporter
 OUN – Organizacija ujedinjenih naroda
 OUP i UN – opće upravne poslovi i upravni nadzor
 OZ – operativna zona
 p/g – pogonsko gorivo
 P/K (p/k) – područje komandovanja
 p/k – prednji kraj
 p/m – potrošni materijal
 p/n – protunapad
 p/o – povrijeđene osobe
 p/p – polazni položaj
 p/r – punjenje rezervoara
 PA – protuavionski
 Pab – prienosni armirano-betonski elementi
 PAM – protuavionski mitraljez
 pap – poluautomatska puška
 Partd – partizanska divizija
 PB – pozadinska baza

pb. – pješački bataljun
 pbr – pješačka brigada
 PČ (pč) – područna četa
 PDB – protudesantna borba
 PEB – protuelektronska borba
 PED – protuelektronska dejstva
 peš. – pješadijska
 PEZ – protuelektronska zaštita
 PG – platna grupa
 pg/s – pogonsko gorivo
 PGZ – protuoklopna grupa za zaprečivanje
 PJ – područna jedinica
 PJM – posebna jedinice milicije
 Pk (K) za PS – pomoćnik komandanta za prostornu strukturu
 PKB – pomoćnik komandanta brigade
 PKM – pomoćno komandno mjesto
 PKMV – pomoćnik komandanta za moralno vaspitanje
 PKPo – pomoćnik komandanta za pozadinu
 pl. – planina
 PIČ – planinska četa
 PM (pm) – puškomitraljez
 PMEZ – Promatračka misija Europske zajednice
 PMFO – pomoćni materijalno-financijski organ
 PMZ – preventivna medicinska zaštita
 PNHB – protivnuklearno-hemijsko-biološko
 PNHOb – protivnuklearno-hemijsko-biološko obezbeđenje
 PNŠ – pomoćnik načelnika štaba
 PNŠ za OIP – pomoćnik načelnika štaba za obavještajno-izvidničke poslove
 PNŠ za ONP – pomoćnik načelnika štaba za operativno nastavne poslove
 PO – protuoklopna
 poab – protuoklopni artiljerijski bataljun
 POB – protuoklopna borba
 PoB (POB) – pozadinska baza
 PoČ – pozadinska četa
 PoOb – pozadinsko obezbeđenje
 POOd – protuoklopni odred
 POP – protuoklopni položaj
 por – poručnik
 POR – protuoklopni rajon
 Pov. (pov) – povjerljivo
 Poz. – pozadinska
 poz. četa – pozadinska četa
 PP – protupješačka
 PP – personalni poslovi
 PP- protupožarno
 PP – pravni poslovi
 PP – protupješadijsku minu
 PPA – privremene prihvatne ambulante
 PPA – protupožarni aparat
 PPCLI – Princess Patricia's Canadian Light Infantry (Kanadsko lako pješništvo princeze Patricije)
 ppor – potporučnik
 PPS – protupožarna sredstva
 ppuk/p.pukovnik – potpukovnik
 PPZ – protupožarna zaštita
 PRAMOS – pravilo mobilizacijske službe
 prišt – prištavska
 PS – prostorna struktura
 pt (PT) – protutenkovski
 PTK – komplet za pretakanje
 PTM – protutenkovska mina
 PTT – pošta, telefon, telegraf
 PU SSNO – Personalna uprava Saveznog sekretarijata za narodnu obranu
 puk. – pukovnik
 PVB – protivvazdušna borba
 PVO – protivvazdušna obrana
 PVZ – protivvazdušna zaštita
 PZ – poljoprivredna zadruga
 PZT – privremeno zauzeti teritorij
 r. – rijeka
 RB – ručni bacač
 RBR – ručni bacač raketa
 ref. – referenta
 rez. – rezervni
 RF – ratna formacija
 Rf – referent
 RH – radiološko-hemijski
 RH – Republika Hrvatska
 RHB – radiološko-hemijsko-biološki
 RiK – rukovođenje i komandovanje
 RJ – ratna jedinica
 RJ – rezervne jedinice

RMR – ratne materijalne rezerve
 Ro (RO) – radna organizacija
 ROB – ručna obrambena bomba
 ROSt – radarska osmatračka stanica
 RPG – radio-prislušna grupa
 rpoab – raketni protuoklopni artiljerijski bataljun
 R-R – radio-relejni
 RR – ratne rezerve
 RR – ratni raspored
 RRB – raketni ručni bacač
 RRčv – radio-relejno čvorište
 RRO – radio-relejni objekti
 RRU – radio-relejni uređej
 RRV – radio-relejne veze
 RS – Republika Srpska
 RSK – Republika Srpska Krajina
 RŠ TO – republički štab teritorijalne obrane
 RT – ratna tehnika
 RU – radio uređaj
 RUP – radio-uređej poljski
 RV – radio veza
 RV – ratno vazduhoplovstvo
 RV i PVO – ratno vazduhoplovstvo i protuvazdušna obrana
 RVS – rezervni vojni starješina
 RZ – ratni zarobljenici
 s. – selo
 S. (Sv.) – sveti
 S. D. – Sjeverna Dalmacija
 S.P.(SP, sp.) – strogo povjerljivo
 sam. – samostalni
 SAO – Srpska autonomna oblast
 sčTO – samostalna četa teritorijalne obrane
 SČV – stacionarni centar veze
 Sd/O (sd/o) – suhi dnevni obrok
 SDA – Stranka demokratske akcije
 SDB – služba državne bezbednosti
 SDK – služba društvenog knjigovodstva
 SFRJ – Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija
 SGM – stanica granične milicije
 SJB – stanica javne bezbednosti
 SJS – stanica javne sigurnosti
 SK-PJ – Savez komunista – pokret za Jugoslaviju
 sl. – slično
 SMB – sivo maslinaste boje
 SnMS – sanitetska materijalna sredstva
 SNO (SNO) – sekretarijat za narodnu obranu
 SnOb – sanitetsko obezbjeđenje
 SpB – specijalni bataljun
 SR – srednji remont
 SnSt – sanitetska stanica
 SO – skupština općine
 SOd – specijalni odred
 SpB – specijalni bataljun
 spec. – specijalni
 SR – savezna republika
 SR – socijalistička republika
 SR – Srpska Republika
 SRJ – Savezna Republika Jugoslavija
 SRK – Srpske Republike Krajine
 SRT – sredstva ratne tehnike
 SSS – srednja stručna sprema
 ST – stanica
 St.TOd – stanica tehničkog odjeljenja
 Str. – strogo
 Str. pov. – strogo povjerljivo
 stv – stariji vodnik
 SUP – sekretarijat unutrašnjih poslova
 SV – Srpska vojska
 svI kl – stariji vodnik prve klase
 SVK – Srpska vojska Krajine
 SVL – službeni vojni list
 ŠC OMJ – školski centar oklopno mehanizirane jedinice
 ŠTO – štab teritorijalne obrane
 ŠTpSt – šifro teleprinterska stanica
 t/o – topli obrok
 tad – topnički artiljerijski divizion
 tbr – topnička baterija
 tč – tenkovska četa
 ter. – teritorij
 TG – taktična grupa
 thad – topničko-haubički artiljerijski divizion
 TMS – tehničko materijalna sredstva
 TO – teritorijalna obrana
 TOd – tehničko održavanje

tpoab – topovski protuoklopni artiljerijski bataljun	vIk – vodnik prve klase
TR – tekući račun	VJ – Vojske Jugoslavije
TSK – tehničko skladište	VJ TO – vojnih jedinica teritorijalne obrane
TSl – tehnička služba	VO – vojna oblast
TT – telefonsko-telegrafski	vod. – vodnik
tt. – trigonometrijska točka	VOJ – vazdušno osmatranje i javljanje
TVD – točka vatrenog dejstva	VOSt – vizualna osmatračka stanica
uklj. – uključujući	VP – vatreni položaj
UN – Ujedinjeni narodi	VP – vojna policija
UNCPC (UNC) – civilna policija Ujedinjenih naroda	VP – vojna pošta
UNPA – United Nations Protected Area (Zaštićena područja Ujedinjenih naroda)	VPpr – privremeni vatreni položaj
UNPROFOR – United Nations Protection Force (Zaštitne snage Ujedinjenih naroda)	VRC – vojno računovodstveni centar
UP – unutarnji poslovi	VRS – Vojska Republike Srpske
Upol – policija Ujedinjenih naroda	VRSK – Vojska Republike Srpske Krajine
v.r. – vlastoručno	VRT – vrste ratne tehnike
v/d – važnih dijelova	VSF – vojno stambeni fond
v/o – vojni obveznik	VSK – Vojska Srpske Krajine
VAKOV – vojna akademija kopnene vojske	Vt MS – veterinarska materijalna sredstva
vb – vojna baza	VVF – vrlo visoke frekvencije
VBR – višecjevni bacač raketa	z. – zapad
VBR – višecjevni bacač raketa	zast. – zastavnik
VD – vazdušni desant (zračni desant)	zb – zaštitni bataljun
VES – vojno evidencijska specijalnost	zIk – zastavnik prve klase
VF – visoke frekvencije	ZNG – Zbor narodne garde
VG – vatrena grupa	ZnŠ – zonski štab
vI – vodnik prve klase	ZnŠTO (ZŠ TO) – zonski štab teritorijalne obrane
	ZO – zone odgovornosti
	ZS – zaštitne snage
	ZZ (Z-Z) – zemlja-zemlja

1

1992., srpanj 1.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK za racionalnu potrošnju streljiva, pogonskih goriva, hrane i ostalih deficitarnih proizvoda

---

Republika srpska krajina
Glavni štab teritorijalne odbrane
Pov. br. 734-1
01. 07. 1992. godine
Knin

Restrikcija u trošenju
materijalnih sredstava,
naredjenje

Usljed nastale blokade i nemogućnosti snabdevanja jedinica sa potrebnim materijalnim sredstvima, a u cilju racionalnije potrošnje,

N a r e d j u j e m

1. U svim jedinicama i štabovima odmah preduzeti sve mjere krajnje racionalne potrošnje u trošenju municije, MES, pogonskog goriva, maziva, artikala ishrane i ostalih deficitarnih sredstava.

– utrošak hrane smanjiti za 20 odsto smanjenjem pripadanja po recepturama jela.

Svim sredstvima spriječiti krađe, otudjivanja i druge nezakonske radnje i aktivnosti sa navedenim sredstvima.

Shvatiti da su rezerve navedenih MS iscrpljene, da su putevi dotura i obezbedjenja veoma otežani, o čemu upoznati svakog starješinu i svakog borca.

2. Na svim nivoima poduzeti sve mjere osnovnog održavanja tehnike, njenog čuvanja držanja u stalnoj, punoj borbenoj i tehničkoj ispravnosti.

Upotrebu tehnike spustiti na izvršavanje samo neophodnih zadataka. Za održavanje tehnike koristiti sopstvene kapacitete, kapacitete rezerve teritorije, a po potrebi i privatne radionice.

3. Za sada zbog nemogućnosti plaćanja robi i usluga, zdravstvenog osiguranja, nabavke lijekova hrane, repro materijala i drugih artikala na tržištu sve potrebe jedinica i štabova rješavati preko organa vlasti do donošenja budžeta RSK.

4. U svim jedinicama i štabovima završiti rad na formiranju i stavljanju u funkciju upravnih i izvršnih organa pozadinskih službi, a sva obezbedjenja borbenih i neborbenih potreba rješavati preko navedenih organa redovnom i naredjenom linijom, šemom pozadinskog obezbedjenja počev od čete-bataljona i diviziona preko brigada-pukova, zonskih štabova TO i njihovih pozadinskih baza do glavnog štaba TO i 75. POB.

Komandant

General-pukovnik
Milan Torbica
Dostaviti: svim zonskim štabovima TO i Zn POB

M.P.¹

M.P.²

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – DASIC-SACPE-751, kut. 1.*

2

1992., srpanj 1.
[Đevrske]

Dnevno operativno izvješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO za "Sjevernu Dalmaciju" o dolasku vojnih obveznika, te nezadovoljstvu radom SJB Kistanje

---

Komanda 2. brTO
Str. pov. br. 735
01. 07. 1992. god.

– dostavlja –

Dnevni operativni izveštaj

Operativnom dežurnom ZnŠTO 1. OZ
za sev. Dalmaciju

1. Tokom noći nije uočen bilo kakav pokret od strane neprijatelja kako ljudstva tako i MTS u zoni koju branimo.
Isto tako nije bilo narušavanja primirja od strane HOS.
2. U toku je provodjenje mobilizacije i u toku jučerašnjeg i današnjeg dana pristiglo je 50 (pedeset) v/o³ koji su naoružani i upućeni u jedinice. Veći dio v/o dolazi sa potvrdama lečničke komisije o nesposobnosti što negativno utiče na moral v/o jer se radi o pojedincima mlađe dobi, dobrog fizičkog izgleda.
3. Ovih dana k-dant je bio u obilasku jedinica na prvim borbenim linijama. Jedinice vrše intenzivno ukopavanje i zaprečavanje u poverenoj zoni koju branimo.
4. Nismo zadovoljni sa radom pripadnika MUP stanice jb⁴ Kistanje jer smo tražili da se u zoni naše odgovornosti formiraju stalni punktovi za kontrolu izlaska iz zone v/o. Punkt nije uspostavljen a za svoje opravdanje isti kažu da nemaju dovoljno ljudstva što ne odgovara istini jer ih ima ukupno 50 koji rade osmosatno radno vreme i odlaze kući.

---

¹ Prijemni pečat: primljeno 1. 7. 1992. u 13,00; obrađeno 1. 7. 1992. u 13,05.

² Prijemni pečat: RSK, ZŠ TO Kordun, sp. br. 798-98, 1. 7. 1992.

³ Vojni obveznici.

⁴ Javne bezbjednosti.

Cenimo da ovakav odnos između pripadnika MUP i jedinica TO ne sme da bude jer je taj posao poveren njima i mi tražimo da svoje obaveze izvršavaju jer ovakvim ponašanjem narušavamo b/g jedinice.

5. Pozadinsko obezbeđenje jedinica teče normalno i bez problema.
6. Sutrašnji dan je planiran za obilazak jedinica i utvrđivanju borbenih položaja.

Komandant
Kapetan
Rajko Bjelanović

M.P.⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4234.

3

1992., srpanj 1.

Glina

Zaključci sa sastanka zapovjedništva brigada TO i štabova TO Zonskog štaba TO Banija o odnosu prema paravojnim grupama te spremnosti jedinica za djelovanje nakon preuzimanja linije fronta od snaga UNPROFOR-a

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
Str. pov. br. 238-4
1.7.1992. god.
GLINA

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 10

Zaključci – Zadaci
za rad, –
Dostavlja,-

Na osnovu Plana rada ZnŠTO za mesec Jun održan je sastanak sa Komandantima brTO i OPŠTO, i doneti su sledeći zadaci – Zaključci za budući rad.

1.- U svim jedinicama kako manevarske tako i prostorne strukture na teritoriji Banije da se pojačaju mere budnosti i bezbednosti, a Komande i jedinice se stavljaju u prvi stepen pripravnosti. Posebno obezbeđenje da se izvrši oko Komandnih mesta brigada, OPŠTO kao i jedinica na prednjem kraju odbrane.

Paravojne jedinice staviti van snabdevanja sa hranom-municijom i ostalim potrebama. Zajedno sa Glavnim ŠTABOM TO, ZnŠTO, Ministarstvom za Narodnu odbranu i MUP-om pristupiti njenom rasformiranju, a ljudstvo koje se nije ogrešilo u profiterstvo i ostale

---

⁵ Prijemni pečat: Brzovav "Brod", br. 636, grupa 200, primljeno 1. 7. 1992. u 16,50; obrađeno 1. 7. 1992. u 17,10.

kriminalne radnje, izvršiti mobilisanje u brigade, a protiv ostalih preduzeti zakonske mere i provesti istražni postupak u duhu Zakona.

NOSILAC ZADATKA: Komande brigada, ZnŠTO, OPŠTO

SARAĐUJE: Glavni ŠTAB TO, MO i MUP RSK KNIN

ROK: Stalan zadatak

2.- Da se sve ljudstvo koje se nalazi na odmorima – isto povrati na prednji kraj. Na odmor iz jedinica može da ide do 25% ljudstva, sa time da se zna tačna adresa i signal za pozivanje u slučaju potrebe. U brigadama OPŠTO da se ima i poseduje tačna evidencija o vojnim obveznicima i RVS⁶ koji se nalaze na odmoru. Ova evidencija se mora voditi na nivou brigade-bataljona da bih se u svakom momentu moglo utvrditi tačan broj angažovanog ljudstva na prednjem kraju i odmoru.

Za sve jedinice podrške, POB i PVO da imaju pripremljene elemente za otvaranje vatre po ciljevima koji su uočeni-provereni, a posebno da se sa jedinicama izvrši priprema za noćno dejstvo, sa težištem na protivoklopnu borbu i protivoklopno zaprečavanje na verovatnim pravcima upotrebe tenkova.

Organizacija vatre i vatrenog sistema kako unutar borbenog rasporeda, tako između suseda, sadejstvu posvetiti posebnu pažnju, i isti organizovati i sprovoditi od odeljenja-voda-čete-bataljona, između brTO u zoni odgovornosti. Osmatranju, izviđanju i obaveštavanju na svim nivoima sprovoditi linijom komandovanja, a o svim uočenim promenama odmah izveštavati.

Da se izda zapovest od strane komandanata brigada-OPŠTO zaključno sa Komandirima odeljenja.

NOSILAC ZADATKA: KOMANDANT brigada i OPŠTO

SARAĐUJE: KOMANDA ZnŠTO

ROK: Stalan zadatak

3.- Sa pešadijskim naoružanjem – AP, MIT i PM – sprovesti u jedinicama da budu spremne za uspešno otvaranje vatre – na brisanom i vazдушnom prostoru.

Otvaranje vatre po ciljevima u vazдушnom prostoru najmanja jedinica je odeljenje, a vatra po istom cilju mora biti sasređena, dok se pojedinačna vatra ne sme, a niti može otvarati.

U okviru – osnovne jedinice i bataljona – odmah formirati pojačani vod, koji mora uvek biti spreman i u gotovosti radi uništenja DTG.

Isti vod mora biti naoružan automatskim naoružanjem i snabdeven svim sredstvima, a također osposobljen za dejstvo u svim uslovima.

Pored ovih zadataka koji su izdati svim komandantima brTO i OPŠTO, u toku održanog sastanka, skrenuta je pažnja – da svako obavlja i odgovoran je za svoj deo posla, a da vlast mora da normalno funkcioniše, i tamo gde su poslovi-zadaci zajednički, da se po istim pitanjima dogovore i da se zajednički traže najbolja rešenja.

U zoni odgovornosti brigade za organizaciju sadejstva činim odgovornim Komandanta brigade.

NOSILAC ZADATKA: Komanda brigada, OPŠTO

SARAĐUJE: Komanda ZnŠTO

ROK: Stalan zadatak

---

⁶ Rezervnim vojnim starješinama.

4.- Obzirom na prisustvo UNPROFOR-a i njihovo skoro preuzimanje odgovornosti na liniji razdvajanja na severnom sektoru, kada se svi oružani sastavi moraju povući pet, a zatim i deset km od linije razgraničenja, može se očekivati (a neke informacije i ukazuju na to), ubacivanje DTG sa ciljem napada na važnije vojne i civilne objekte, napada na milicijske stanice i patrole pa čak i na snage UNPROFOR-a.

Ubacivanje 2-3 grupe već je evidentirano u rejonu G.⁷ Jame-Slatina i Suve Medje.

Iz pouzdanih izvora se saznaje da će u narodnom periodu biti ubačena jedna jača teroristička grupa u rejonu Kostajnice i Jasenovca koja će se razviti u nekoliko manjih grupa a zatim delovati na širem području.

Osnovni zadatak svih jedinica na teritoriji Banije jest otkrivanje i uništavanje navedenih grupa u kom cilju organizovati izvidjačke patrole, zasede, kao i sve druge metode u cilju kontrole prostora.

NOSILAC ZADATKA: Komanda brigade i OpŠTO

SARADJUJE: Komanda ZnŠTO

ROK: Stalan zadatak

5. Posebno je naglašeno da se mora povesti računa o štednji, goriva-municije-hrane i da se u svim potrebama ishrane ljudstva moramo da oslonimo na teritoriju Banije.

Komandantima brTO i OPŠTO, naredjeno je da se povede računa o municiji, kao i da borbena tehnika mora da bude ispravna, a m/v i tenkovi natankirani sa gorivom za izvršavanje zadatka.

NOSILAC ZADATKA: Komanda brigade i OpŠTO

SARADJUJE: Komanda ZnŠTO

ROK: Stalan zadatak

6. Pratiti i dalje stanje neprijatelja, a posebnu pažnju posvetiti preformacijama i novim rasporedima jedinica nakon povlačenja sa linije borbenog dodira.

Obaveštajni oficiri su dužni da uspostave sigurne oslonce i saradnike sa kojima će moći da rade u novonastalim uslovima. Biti u toku i maksimalno koristiti informacije od povratnika sa teritorije koju kontrolišu ustaše.

O svemu redovno izveštavati ZnŠTO za Baniju.

NOSILAC ZADATKA: Obaveštajno-bezbedonosni organi u brTO i OpŠTO

SARADJUJE: Obaveštajno-bezbedonosni organ ZnŠTO

ROK: Stalan zadatak

7. U ovom trenutku prioritetan zadatak organa bezbednosti jeste prikupljanje podataka o nekontrolisanim samozvanim naoružanim grupama na svom terenu. Identifikovati poimenično ljude, naoružanje i lokaciju skladišta.

Uraditi službene zabeleške za sve učinjene kriminalne radnje (šverc, provale, ubistva, silovanja i sl.) a gde je moguće i izjave svjedoka.

Pratiti kretanje i saradnike istih. Prikupljene podatke lično donositi organu bezbednosti ZnŠTO za Baniju.

Naredni zadatak jeste praćenje stanja u sopstvenoj jedinici. Takodjer uočavati nepravilnosti, kriminalne radnje pripadnika jedinice, a naročito starešinskog kadra.

---

⁷ Gornje.

Posebnu pažnju posvetiti oticanju podataka, te identifikovati osobe koje to čine. Vršiti procenu i preventivno delovati. Posebnu pažnju posvetiti otudjenju naoružanja i vojne opreme, o čemu na vreme izveštavati organe RiK-a.⁸

NOSILAC ZADATKA: Organ bezbednosti komandi brTO i OpŠTO

SARADJUJE: Organ bezbednosti komandi ZnŠTO za Baniju

ROK: Stalan zadatak.

KOMANDANT
pukovnik
Rade Vujaklija, [v.r.]

M.P.⁹

M.P.¹⁰

Izvornik, strojopis, latinica
HR – DASIC-SACPE-631, kut. 2.

4

1992., srpanj 1.

Knin

**Obavijest Ministarstva odbrane RSK o ulasku u shemu pozadinskog osiguranja
uprava i odjeljenja Ministarstva**

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

Broj 01-97-2/92.

Knin, 01.07.1992. godine

Pozadinsko obezbeđenje
uprava i odeljenja MO RSK, –

Dopunom naređenja GŠTO o pozadinskom obezbeđenju jedinica i štabova TO, milicije, uprava i odeljenja MO RSK, pov. broj 718-1 od 29.06.1992. godine, u šemu pozadinskog obezbeđenja ugrađene su uprave i odeljenja Ministarstva odbrane Republike Srpske Krjaine i to:

1. Uprava MO “Severna Dalmacija” Knin sa odelenjima,
2. Uprava MO “Lika” Korenica sa odelenjima,
3. Uprava MO “Kordun” Vojnić sa odelenjima,
4. Uprava MO “Banija” Glina sa odelenjima,

---

⁸ Rukovođenja i komandovanja.

⁹ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Banija.

¹⁰ Prijemni pečat: Komanda 26. brigade TO, sp. br. 451-1.

5. Uprava MO "Zapadna Slavonija" sa odelenjima,
6. Uprava MO "Slavonija, Baranja i Zapadni Srem" Vukovar sa odelenjima.
Molimo da o stavljanju na šemu PoOb-a obavestite vaša odeljenja pozivom na ovaj akt, te na gore navedenu dopunu naređenja koja je dostavljena svim Zonskim štabovima TO RSK i njihovim pozadinskim organima.

POMOĆNIK MINISTRA
pukovnik
Slavko Biga, [v.r.]
M.P.¹¹

Dostaviti:

- Upravi MO "Severna Dalmacija" Knin
- Upravi MO "Lika" Korenica
- Upravi MO "Kordun" Vojnić
- Upravi MO "Banija" Glina
- Upravi MO "Zapadna Slavonija" Okučani i
- Upravi MO "Slavonija, Baranja i Zapadni Srem" Vukovar

M.P.¹²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 19., kut. 2.

5

1992., srpanj 1.
Okučani

Izvešće Komande mjesta Grubišno Polje Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o prestanku rada i rasformiranju Komande

Komanda mesta Grubišno Polje
s. Okučani 01. jula 1992. god.
Broj 71/92

Na znanje K-dantu ZnŠTO.

Prestanak rada i rasformiranje Komande.

U vezi Naredjenja Komande 1. krajiškog korpusa Str. pov. br. 551-1 od 30.06.1992. godine, današnjim danom prestaje sa radom Komanda mesta Grubišno Polje na lokaciji s. Okučani, Srpska oblast Zapadne Slavonije.

¹¹ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane.

¹² Prijemni pečat: RSK, MO, Uprava [nečitko], pov. br. 927-1, 2. 7. 1992.

Komanda mesta formirana je 17.03.1992. godine u reonu s. Šeovica, teritorija opštine Pakrac. Radila je tri i po meseca, na osnovi Uputstva o vršenju civilnih poslova u kriznim područjima SSNO.

Svoj dio posla komanda je uglavnom obavila i stvorila uvjete i polazne osnove za uspešan rad Izvršnog savjeta skupštine opštine Grubišno Polje. Komanda je često radila u nepotpunom sastavu što se odražavalo na poslove pojedinih resora.

U skladu sa ranije definisanim zadacima i obavezama Komande mesta, stvoreni su uvjeti i nastala je potreba za prestanak rada i rasformiranje.

Rasformiranje će trajati do 03. jula kada sam obavezan podneti o tome Izveštaj Komandi 1. krajiškog korpusa.

Zgradu, inventar i posteljinu za spavanje /koja je vlasništvo vojske/ preuzima komisija Izvršnog savjeta opštine Grubišno Polje.

Ljudstvo Komande mesta, kao članove Izvršnog saveta i Štaba za prihvrat izbeglica, u cijelosti je preuzelo imenovanjem Oblasno izvršno veće zapadne Slavonije. Ovo preuzimanje znači prehranu i određena finansijska primanja. Niti jedan član komande mesta ili zaštitnog voda nije ostao neraspoređen a time i nezbrinut.

Oružje, municiju i putničko vozilo komandant je dužan odredbom tačke 3 i 4 pomenutog Naredjenja predati Komandi 1. krajiškog korpusa.

Telefon je objavljen i postavljen zahtev od Savjeta da ostaje dalje na upotrebi.

Vojničku odeću ljudstvo zadržava u ličnom posedovanju i može je obući samo na osnovi Naredjenja Zonskog štaba TO. Neodgovorno nošenje delova vojne opreme imat će za posledicu poduzimanje prinudnih postupaka pripadnika UNPROFOR-a, pa to svakako treba izbeći.

Zahvaljujem svima na suradnji u zajedničkom radu na očuvanju interesa srpskog naroda.

Za Savjet
Živko Zagorac, dipl. oec.

Komandant, pukovnik
Dr. Milan Bastašić, [v.r.]

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 7.

6

1992., srpanj 2.

[Knin]

Upozorenje Zonskog štaba TO "Sjeverna Dalmacija" Komandi brigade milicije Benkovac o načinu primopredaje fronta snagama UNPROFOR-a

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
SEVERNA DALMACIJA

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Pov. br. 53-3

Dana, 02.07.1992. g.

Primopredaja fronta
snagama UNPROFOR-a
upozorenje, dostavlja, – KOMANDI br. milicije Benkovac

Na osnovu prihvaćenog Plana posedanja, povlačenja, razoružanja i odlaganja naoružanja i tehnike u rejonu južnog sektora TO RSK, a u cilju potpune, bezbedne i usklađene realizacije istog.

UPOZORAVAM:

1. Dana 02.07.1992. godine u 08.000 časova (D) otpočela je dinamika Plana primopredaje fronta između snaga TO RSK ZnŠTO Severna Dalmacija snagama MUP-a RSK i Zaštitnim snagama UN grupe "JUG".
2. Komandanti jedinica i štabova TO obezbediće prihvata, razvođenje i posedanje izabranih položaja i punktova snaga UNPROFOR-a. u odnosima biti korektan, dostojanstven i predusretljiv s ciljem što bezbednije i potpunije realizacije Plana posedanja, povlačenja, razoružanja i odlaganja naoružanja i tehnike u rejonu južnog sektora TO RSK, koji vam je ranije dostavljen.
3. U vreme realizacije Plana primopredaje fronta biti maksimalno uzdržan u otvaranju vatre, ne dozvoliti provokacije od strane neprijatelja, samovolju, šenlučenje, "slavlje" i drugo, što može stvoriti utisak neorganizovanosti, pometnje i u krajnjem dovesti u pitanje započetu dinamiku pomenutog Plana.
4. Preduzeti maksimalne mere budnosti, bezbednosti, samozaštite i potpune mere borbenog obezbeđenja u skladu sa dobivenim Zapovestima – naredjenjima za borbu s ciljem sprečavanja mogućeg iznenađenja i pokušaja kompromitovanja realizacije Plana primopredaje fronta od strane neprijatelja. Neprijatelj i dalje vrši ubacivanje IDG i DTG i ne odustaje od ranijih namera.
5. Fazu primopredaje fronta smatrati borbenom radnjom i ista teče po prihvaćenom planu po mestu i vremenu, do odlaganja i uskladištenja naoružanja i tehnike. Sve aktivnosti su planske i biće regulisane posebnim naredjenjima.

IM/MB

KOMANDANT
pukovnik
Milan Đilas, [v.r.]

M.P.¹³

M.P.¹⁴

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

¹³ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Severna Dalmacija, Knin.

¹⁴ Prijemni pečat: K-da br. milicije MUP Benkovac, pov. br. 231-1, 9. 7. 1992.

1992., srpanj 2.

[Đevrske]

Dnevno operativno izvješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO 1. operativne zone o djelovanju Hrvatske vojske po Vujcima, te dodatnoj mobilizaciji vojnih obveznika radi smirivanja revolta ljudstva na položaju

Komanda 2. brTO
Str. pov. br. 736
02. 07. 1992. godine

4-3369¹⁵
02.07.92

– dostavlja –

Dnevni operativni izveštaj
Operativnom dežurnom
ZnŠTO 1. OZ

1. Tokom noći i u prepodnevnom časovima nisu primećene bilo kakve aktivnosti HOS van svojih dostignutih linija.
2. U vremenu 23.20 časova dana 01. 07. 1992. godine HV sa svojih položaja iz rejona Dubravica otvorila je vatru iz MB-82mm po našim položajima u s. Vujcima, i pri tom ispalivši 13 mina. Na provokaciju naše jedinice nisu odgovarale a gubitaka u ljudstvu i MTS nisu imale.
3. U zoni naše odgovornosti i dalje se vrši mobilizacija ljudstva po zaseocima i mesnim zajednicama, što je smirilo bezbedonosno političku situaciju jer su ljudi sa prve vatrene linije često izražavali po nama opravdan revolt zbog takvih osoba, smatrajući ih šticienicima politike.
4. Potreba za potpunom municije i MES nismo imali.
5. Pozadinsko obezbedjenje jedinica teče normalno.

Komandant
kapetan
Rajko Bjelanović

M.P.¹⁶

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 4234.

¹⁵ Rukom dopisan ur. br. i vrijeme zaprimanja.

¹⁶ Prijemni pečat: Brzovav "Brdo", br. 638, grupa 200, primljeno 2. 7. 1992. u 23,10; obrađeno 2. 7. 1992. u 23,15.; predano 2. 7. 1992. u 23,20.

1992., srpanj 2.

Kostajnica

Obavijest Općinskog štaba TO Kostajnica Kriznom štabu SO Kostajnica o zaključcima radnog sastanka na kojem se raspravljalo o političko-sigurnosnoj situaciji na području općine

ZONSKI ŠTAB TO

B A N I J A

OPŠTINSKI ŠTAB TO

int. br. 01-337-2

2.07.1992. god.

KOSTAJNICA

VOJNA TAJNA

POVERLJIVO

Krizni štab SO Kostajnica

Zaključci sa radnog sastanka. —

Na osnovu inicijative članova Opštinskog Štaba TO Kostajnica održan je zajednički radni sastanak predstavnika SO Kostajnica, predstavnika političkih stranaka opštine, Štaba TO Kostajnica i komandanta brigade na temu političko-bezbedonosne situacije na području opštine i utjecaj iste na funkciju Štaba TO i drugih opštinskih organa.

Sastanku su prisustvovali predsjednik Skupštine opštine, predsjednik Izvršnog savjeta, komandant brigade TO, predsjednik Srpske demokratske stranke u Kostajnici i članovi Štaba TO.

Predstavnik Srpske radikalne stranke nije prisustvovao sastanku.

Nakon podnesene informacije o političko-bezbedonosnoj situaciji na području opštine vodjena je rasprava iz koje su proizašli slijedeći:

ZAKLJUČCI

1. Ukoliko političke stranke, a posebno Srpska demokratska stranka smatraju da treba raspravljati o sastavu Opštinskog štaba TO, neka isto učine i daju primjedbe i prijedloge komandantu štaba na razmatranje;
2. Da komandant Štaba TO razmotri mogućnost smanjenja broja članova Štaba i svede na optimalan broj za funkcionisanje istog;
3. Da Opštinski Štab TO i nadležni organi opštine izuče, definiraju i predlože mjere za pozadinsko obezbedjenje vojske i stanovništva sa osloncem na vlastite – mjesne izvore;
4. Da Opštinski Štab TO redovito vrši informisanje i razgovor sa pripadnicima prostornih struktura TO i da se zadaci realizuju planski;
5. Da Komanda brigade i Opštinski štab TO sačine planove obuke i po skraćenom programu izvode obuku u svojim potčinjenim jedinicama;
6. Predlaže se pretpostavljenoj komandi da izuči mogućnost sjedinjavanja u jedinstvenu komandu Opštinskog štaba TO i komande brigade;
7. Sugeriramo da predstavnici stranke na vlasti i predstavnici organa vlasti na području opštine sačine plan i program kontinuiranog obilaska jedinica i stanovništva u cilju jačanja borbenog morala i podizanja borbene gotovosti na najviši mogući nivo. Zadatak realizirati u saradnji sa pomoćnicima komandanta za moralni rad;

8. Traži se od poslanika u Skupštini RSK da postave pitanje o toku formiranja oružanih snaga u Republici SK;
9. Sa predstavnicima opštinskih organa vlasti u kontaktima sa Vladom RSK i nadležnim ministarstvima traže informacije o načinu funkcionisanja sistema odbrane u Republici SK;
10. Ove zaključke dostaviti učesnicima radnog sastanka, pretpostavljenoj komandi i nadležnim organima Republike SK.

KOMANDANT ŠTABA TO:

poručnik

M.P.¹⁷

Damjanić Željko, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – DASIC-SACPE-612, kut. 6.

9

1992., srpanj 2.
Okučani

Zapisnik Općinskog štaba TO Okučani Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o razoružanju bataljuna u selu Rajić od strane snaga UNPROFOR-a

ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA
OPŠTINSKI ŠTAB TO

Pov. br. 20-1
02.07.1992. god.
OKUČANI

Komisijski zapisnik o demobilizaciji
bataljona TO u s. Rajić preuzimanjem
zone od strane snaga UN-a

KOMANDI ZnŠTO Zapadna Slavon.

Dana 30.06.1992. god. na osnovu Plana demobilizacije i preuzimanja zone snaga UNPROFOR-a izvršeno je razoružanje bataljona u s. Rajić pod nadzorom jordanskog bataljona snaga UN.

Razoružanje je izvršeno u s. Voćarica uz prisustvo potpukovnika Melkawy Jax Jax. Prilikom razoružanja nije vraćeno 12 noževa za automat M-56 i ukupno oko 4.200 komada metaka 7,62mm za automat.

Detaljan postupak nije se mogao sprovesti zbog prisustva snaga UN na licu mesta a municija koja je dehermetizovana više se nije mogla stavljati u magacin.

¹⁷ Okrugli pečat: ZŠ TO Banija, OŠ TO Kostajnica.

Navedena municija iskorištena je za popunu i utrošak kod aktivnosti izvidjačko-diverzantske grupe koja je zadejstvovana na tom terenu.

Na osnovu ovog zapisnika razdužiti tehničke knjižice automata i po LIV pravdati 4200 kom metaka 7,62mm.

RUKOVAOC GL
Savić Nikola, [v.r.]

PRISUTNI

1. Popović Nemanja poručnik, [v.r.]
2. Bruić Stevo vodnik, [v.r.]

KOMANDANT
Major
Dušan Saratlić, [v.r.]

M.P.¹⁸

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 7.*

10

**1992., srpanj 2.
Krnjak**

Izvešće 2. bataljona Komandi 11. brigade TO o dolasku Ivica Prpića preko Korane na okupirani teritorij, te postavljanju minskog polja na mjesto prelaska

11. BRIGADA TO
2. BATALJON
Krnjak, 2. 07. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

Obavještajni izvještaj

KOMANDA 11. BRIGADE TO
major Zubenica Miloš

I Z V J E Š T A J

Dana 28. 06. 1992. godine Prpić Ivica prešao iz pravca Mejaškog Sela Koranu preko slapa u 13 sati. Tom prilikom obavio je razgovor sa dijelom mještana Koranskog Brega koji su sušili sijeno uz Koranu. U razgovoru se interesirao za svoju kuću i ostale stvari koje su mu ostale te je zahtijevao razgovor sa tetkom koja živi u Koranskom Bregu.

Lično nisam bio u mogućnosti obaviti razgovor sa dotičnim osobama pošto nemam prevozno sredstvo a niti dobivam gorivo za vlastito vozilo.

Nakon toga na moju inicijativu postavljeno je minsko polje na mjesto prelaska.

¹⁸ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO ZS, OŠ TO Okučani.

*Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1024/4.*

11

1992., srpanj 2.-31.
[Benkovac]

Iz dnevnika Operativnog tima 1. brigade Posebne jedinice milicije MUP-a RSK o događajima na okupiranom području zadarskog i šibenskog zaleda

DNEVNIK OPERATIVNOG TIMA

[...]

02.07.92.		
RED. BROJ	VREME	DOGAĐAJ – AKTIVNOST
12	14 ⁵⁰	Javi jedinicama: Od danas od 08.00 časova mi smo zaštićena oblast OUN. Upoznati celokupni sastav. Od danas UNPROFOR preuzima svoje obaveze. Pomognite im. Sprečite bilo kakvo otvaranje vatre i nedisciplinu na položaju.
13	15 ³⁰	Vran 11 izveštava da preko UNPROFOR-a određeni pojedinci, Hrvati ulaze u svoje kuće na našoj teritoriji. Por. Subotić ¹⁹ im se suprostavlja vjerujući da to nije u njihovoj nadležnosti. Postoji sumnja da ti ljudi mogu izvidati naše položaje i da se sve to može negativno odraziti na nas. Traži od k-de da se na to reaguje preko odgovornih instanci.
5.07.1992.		
4	9 ¹⁵	Kapetan Lakić ²⁰ iz Doboja javlja da mu se pošalje zamjena za 70 ljudi u Dobj.
6	13 ¹⁵	Komandant zvao da su ispaljene 4 mine iz minobacača 82 mm. Provereno kod Kelna i Zagorja i oba tvrde da nije u njihovom rejonu.
12	19 ⁴⁶	Iz rejona Veliki bok otvorena vatra iz pešadijskog naoružanja po rejonu Miovac. Posledica nema, a na vatru nije odgovoreno.
13	20 ⁴⁷	Komandant naredio da se svim jedinicama prenese: Primopredaja fronte i izvlačenje jedinica odvija se uglavnom po planu. Konkretno na terenu rešavamo sva pitanja. Za sada nema problema. Upoznajte sve pripadnike svoje jedinice. Očekujte konkretna naređenja. Bez naređenja komandanta ne vršite izvlačenje jedinica.

¹⁹ Jovan

²⁰ Zoran

14		Dežurni i SUP Knin prenosi naređenje Martića ²¹ da se do sutra uveče ili do prekosutra ujutro spremi 30 ljudi za zamenu u Bosni, da budu u stanici u 07.30. Da ponesu posude za vodu, hranu, pribor za ličnu hig., 2 SK i rezervnu uniformu.
6.07.1992.		
2	18 ⁴⁵	BRAČ JAVLJA DA SV UH ²² DOŠLE U NJEGOV RASPORED – ŠTA DA RADI, TRAŽI KONZULTACIJU S K-DANTOM.
4	23 ⁰⁰	ZADATAK – BRAČU – BROD PILOT NE SMIJE PROĆI KROZ MASLENIČKI MOREUZ. UPOZORITI GAVATROMISPRED – USLUČAJ NEPOSLUŠNOSTI POTOPITI GA. AKO JE MOGUĆE ZAROBITI GA I ČUVATI!
5	23 ⁴⁰	KELN JAVLJA DA SE ČUJU DETONACIJE PREMA ZADRU VRAN –12- JAVLJA U KRMČINI ILI FILIP JAKOVU SU DETONACIJE – RUŠE SE SRPSKE KUĆE. TIMOK JAVLJA DA SE ČULO PAR UZASTOPNIH DETONACIJA PREMA BIOGRADU.
09.07.1992.		
3	9 ¹⁰	Dežurni ZŠ javlja da je grupa koja je jučer otišla u Bosnu stigla i da je sve u redu.
11.07.1992.		
20	15 ²⁰	Iz Š-TO Obr. javljaju da su nakon našeg povlačenja ustaše ušle u zaseok Modrići i Kneževiči. Obavešten UNPROFOR i Z.Š.
21	18 ¹⁰	Stigla je grupa boraca iz Bosne.
12.07.1992.		
1	11 ⁰⁰	Naredba K-danta: Pri povratku jedinica sa fronta, zbog nediscipline i otvaranja vatre sa m/v došlo je do više nesrećnih slučajeva: 1. 11. 07. u Kninu je život izgubio v/o Škrbić Dušana Zoran. Ubio ga drugi v/o otvarajući vatru iz karoserije m/v u znak veselja. 2. Na sličan način život je izgubio v/o Ilić Mladen u Teslingradu. 3. U kasarni u Benkovcu ranjen je v/o Štrbac Nedjeljko od zalutalog metka. U buduće oružje prazniti pri povratku i oduzimati municiju. Preduzeti najstrože mere da se spreči pucnjava.
13.07.1992.		
3	16 ²⁰	Unprofor na pisti vadi mine. Naređeno por. Mimici da se to obustavi do dolaska komandanta.
4	19 ⁰⁰	Iz pravca Posedarja otvorena rafalna vatra PAM-om a iz Grgurice snajperom i dr. automatskim oružjem po snagama Unprofora i našim snagama na Zelenom Hrastu.
5	20 ⁰⁵	Dežurni OpŠTO Obrovac javlja da prete likvidacijom majoru Dopuđi. ²³
7	21 ²⁰	Iz rejonu Grgurice i Posedarja otvorena vatra po našim snagama na Zelenom Hrastu.
9	1130	Snage UNPROFOR u 11.30 naišle su na našu PP minu u rejonu raskrsnice Novigrad – Podgradina. Nisu se javili pre polaska, išli su samoinicijativno. Ima jedan povređen.

²¹ Milan, ministar unutarnjih poslova.

²² Kratica SV UH je nerazumljiva, iz rednog broja 4. Vidljivo je da se radi o vojnom brodu Hrvatske mornarice.

²³ Jovan.

16.07.1992.		
3	21 ¹⁰	Kapetan Vranješ Đoko javlja da je došlo do kontakata između ustaša i UNPROFORA na cesti prema Grguricama od naših položaja na 250 metara. Predstavnici UNPROFOR-a su mahanjem ruke pozvali 4 (četiri) naša vojnika da im pridu što su isti i učinili. To su vojnici: 1) Olujić Neven 2) Olujić Miroslav 3) Vojvodić Željko 4) Despot Dragan. Istovremeno su prepoznali i ustaše. To su dva najekstremnija pripadnika suprotne strane iz Islama Latinskog 1) Mršić Nikola i 2) Zubčić Ivica. Po dosadašnjim saznanjima pričali su o običnim stvarima, o popaljenim i opljačkanim kućama itd...Susret se odigrao oko 15.00 Pripadnici naše vojske i ustaša su bili naoružani, ali do ekscesa nije došlo. Razgovor je trajao oko 10 min. Kap. Vranješ je za to saznao oko 19.30 pa stoga i informacija koja je dostavljena nama kasni pošto je trebalo vremena da se ustanovi što su u stvari razgovarali naši borci i ustaše. Inače vojnici naše strane su pripadnici granične milicije, a komandir odeljenja im je Parenta Berislav.
17.07.1992.		
2	18 ³⁵	Varuna javlja: Jedno vozilo UNPROFOR-a naišlo na PTM ²⁴ na civilnom aerodromu – Zemunik. Poginuli jedan kapetan i jedan poručnik francuske vojske, vozilo uništeno, tijela oficira raznesena. Hrvatske snage stigle na pistu iz pravca Galovaca i Gorice. UN-snage zatražile od zadarskih vlasti da odmah povuku svoje snage. Stanje mobilno. Malo snaga.
3	19 ⁰⁰	Ustaške snage se povukle.
18.07.1992.		
4	00 ²⁵	OC Knin (ministar Španović ²⁵) obaveštava (naređuje): 18.07.92. u 8 ⁰⁰ kod nas stižu general Rob ²⁶ i puk. Mej. ²⁷ Idu na aerodrom. Sa njima mora ići k-dant Bogunović i kompletna ekipa za uviđaj. Obezbediti ekipu koja će sanirati posledice nesretnog događaja i koja tačno zna gde su mine kako se ne bi desio sličan slučaj. Na samom aerodromu odrediti ljude koji će na najbolji način odraditi ceo posao.
19.07.1992.		
3	11 ⁰⁰	Puk. Đukić ²⁸ tražio da se pronađu 2 čamca za 5-10 ljudi koji bi se upotrebili na bosanskim rijekama za potrebe patroliranja tamošnje milicije.
21.07.1992.		
4	20 ⁰⁰	Poručnik Bogunović ²⁹ javlja da je na Podgradinu došao predstavnik UNPROFORA i naredio da se skinu Srpska zastava. Naši momci su odbili tu naredbu. Na isto je on odgovorio da će im zastava biti gađana iz Posedarja.
5	20 ²⁰	Poručnik Bogunović javlja da UNPROFOR i dalje inzistira na skidanju zastave. Naši momci nisu pristali. Poslije ovog UNPROFOR je skinuo svoju zastavu i otišao.
6	22 ²⁰	“Zagorje” (Zemunik) javlja da su UNPROFORCI najavili svoj ponovni povratak na Podgradinu sutra u jutro (22. 07. 91. ³⁰) u 7 ⁰⁰ sati.
31.07.1992.		
	11 ⁴⁵	Zastavu u Kaduni staviti najmanje 500 m od zastave UNPROFOR-a.

[...]

²⁴ Protutenkovska mina.

²⁵ Stojan.

²⁶ Arap, zapovjednik mirovnih snaga u “Sektoru jug”

²⁷ Robert.

²⁸ Borislav.

²⁹ Mirko.

³⁰ Pogrešno, treba stajati 1992.

12

1992., srpanj 3.
Glina

Zapovijed Komande 24. brigade TO o izdvajanju izviđačko-diverzantske grupe i slanju iste na ratište u Bosni i Hercegovini

KOMANDA 24. BRIGADE TO
Br. 01-348/3
Glina, 03.07.1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Na osnovu naređenja MUP-a RSK i usmenog naređenja komandanta ZnŠTO Banija od 21.06.1992. godine, radi smene dela jedinica koje učestvuju u sastavu združenih snaga MUP-a RSK u proboju i račišćavanju komunikacije Banja Luka – Bijeljina, iz sastava 24. brTO izdaje se:

– Izviđačko-diverzantska grupa

Jedinicom komanduje kapetan Kovačević Josip.

Snage se stavljaju pod komandu sekretara Unutrašnjih poslova Banije Ljiljak Đure, počev od 04. 07. 1992. godine pa do kraja izvršenja zadatka.

Pokret jedinice u 06,00 časova 04.07.1992. godine.

Jedinicu obezbediti hranom, municijom i gorivom te drugim potrebama za samostalno vođenje boraca 3-5 dana.

Po izvršenom zadatku komandir jedinice će mi predati usmeni izveštaj.

MB/NM

K O M A N D A N T
pukovnik
Marko Vrcelj, [v.r.]

PRILOG: Spisak jedinice. –

SPISAK PRIPADNIKA IZVIĐAČKOG VODA KOJI SU OTIŠLI U BOSNU

1. Kovačević Franje Josip, Glina, Petrinjska 4
2. Jednak Bogdan (Veljko), G. Selište 26
3. Šeović Siniša – poginuo
4. Mudrinić Momčilo (Miloša), Glina, Ž. fašizma
5. Čubrić Dragan (milana), Glina, Trg kralja Petra bb
6. Martić Milorad
7. Bogdanović Đuro (Živka), M. Poljane
8. Mrkonjić Miloš (Dragana), V. Oblja, bb

9. Krnjaić Dušan, Glina, V. Gaćeše
10. Prusac Dragan ? poginuo
11. Lončar Radovan (Steve), M. Poljane
12. Jednak Mirko (Dragana), G. Selište 13
13. Gaćeša Ranko (Milana), Glina, Toplička 12
14. Miljević Zoran (Ilije), Glina, A. Kovačića bb
15. Miljević Zoran (Branka), Glina, N. Tesle 38
16. Vujaklija Miroslav (Slavka), Glina, Žrtava fašizma bb

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1036/3.

13

1992., srpanj 3.
Glina

Izjava Siniše Martića Šilta o rasformiranju njegove grupe te stavljanju iste na raspolaganje SNO-u općine Glina

---

SINIŠA MARTIĆ-ŠILT
Komandir specijalne
jedinice MUP-a

Izjava u vezi rasformiranja
grupe, dostavlja.-

Ovim izjavljujem da sam u skladu s naredbom Predsednika RSK i MUP RSK dana 25.06.1992. godine rasformirao svoju grupu i da od tog datuma ne snosim nikakvu odgovornost za ponašanje pojedinih pripadnika grupe.

Komandi 24. brTO sam vratio naoružanje i municiju koje sam imao na zaduženju.

Sve pripadnike grupe stavljam na raspolaganje Sekretarijatu za narodnu odbranu opštine Glina i isti se mogu mobilisati za potrebe popune jedinica TO.

Suglasan sam da svi pripadnici grupe za učinjena krivična dela, koja su učinili bez mog znanja snose moralnu, materijalnu i krivičnu odgovornost.

IZJAVU DAO:
Martić Siniša-Šilt, [v.r.]

Dostavljeno:

1. SJB Glina
2. Komandi 24. brTO
3. ŠTO Glina
4. Opštini Glina
5. ZnŠTO za Baniju
6. MUP RSK

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1036/1.*

14

1992., srpanj 3.

Knin

Zapovijed Komande brigade PJM MUP-a RSK Knin bataljunima brigade o zaposjedanju linije fronta prije povlačenja jedinica TO

K O M A N D A
BRIGADE POSEBNIH JEDINICA
MILICIJE MUP-a RSK – KNIN

SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Str. pov. broj 44-1
03. jul 1992. godine

Razmeštaj jedinica,
naredjenje.-

KOMANDI _____

na osnovu Plana posjedanja, povlačenja, razoružanja i odlaganja naoružanja i tehnike u rejonu južnog sektora TO RSK i stavljanja u funkciju posebnih jedinica milicije,

N A R E D J U J E M

1.- Da po povlačenju jedinica TO sa linije fronta, jedinice brigade PJM posednu rejone razmeštaja po sledećem rasporedu:

– Komande brigade, specijalni bataljon (bez željezničke čete), komanda graničnog bataljona sa odeljenjem veze i pozadinskim vodom, četa za podršku, četa veze i pozadinska četa u kašarnu NH "S. Rodić".

– Željeznička četa u objekat Padjane.

– 1. bataljon za obezbeđenje u rajonu s. Civljane – s. Cetina, KM u rajonu s. Civljane.

– 2. bataljon za obezbeđenje u rajonu s. Miočić – s. Biočić (dve čete) i objekat Trbounje (dve čete), KM u školi Biočić.

– 3. bataljon za obezbeđenje u rajonu s. Djevske – s. Smrdelje – s. Nadoveze, KM u rajonu Djevske.

– Granični bataljon: komanda 1. čete u rajonu s. Civljane sa k-dom 1. bob, komanda 2. čete u rajonu s. Biočić (škola) sa komandom 2. bob, komanda 3. čete u rajonu s. Djevske sa komandom 3. bob.

³¹ Ovjera kod Općinskog suda u Glini, br. 98, 3. 7. 1992.

³² Prijemni pečat: Komanda 24. brigade TO, br. 02-399/1, Glina, 5. 7. 1992.

– Granični vodovi u sadašnjem rejonu razmeštaja.

2.- Komandanti – komandiri izvršice izvidjanje rejona razmeštaja jedinica i KM i preduzeti potrebne radnje za blagovremeno posjedanje rejona razmeštaja.

3.- Sistem veza u toku posjedanja i po posjedanju rejona razmeštaja, po sadašnjoj šemi veza komandi i jedinica TO.

MR/MA-sp-k.

ZASTUPA KOMANDANTA
m a j o r
Milorad Radić, [v.r.]

M.P.³³

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 20.*

15

**1992., srpanj 3.
Benkovac**

***Zapovijed Komande brigade milicije MUP-a Benkovac Komandi 4. mtbr. o
prekomandi vojnih obveznika iz brigade TO u brigadu milicije***

KOMANDA BRIGADE MILICIJE
MUP BENKOVAC

Pov. broj: 212-1

Benkovac, 03. 07. 1992. god.

Prekomanda vojnih obveznika,
– n a r e d j e n j e –

Komandi 4. mtb

Na osnovu ukazane potrebe za formiranjem odeljenja milicije graničnog bataljona Brigade milicije MUP Benkovac, a u cilju realizacije planskog preformiranja Brigada milicije,

N A R E D J U J E M:

1. Iz 4. mtb prekomandovati v/o u OM³⁴ prema sledećem:

1. Lakić Robert, 69, OM Biljane Donje
2. Macura Trifun Marko, 62, OM Lišane Tinjske

³³ Okrugli pečat: RSK, MUP Knin.

³⁴ Odjeljenje milicije.

3. Vrtača Jovo Duško, 69, OM Kakma-Stabanj
4. Cupać Mile Vladimir, 58, OM Kakma-Stabanj
5. Tepša Neven, 70, OM Kakma-Stabanj
6. Tepša Mirko Radomir, 69, OM Rašević
7. Zečević Dragiša, 68, OM Lišane Tinjske
8. Pupovac Pavle Djuro, OM Rašević
9. Jokić Vaso Neven, OM Lišane Tinjske
10. Bukarica Ilija Nikola, OM Lišane Tinjske
11. Petković Krsto Jovo, OM Lišane Tinjske
12. Šaponja Miloš Ljubo, OM Lišane Tinjske
13. Kovačević Miloš, OM Lišane Tinjske
14. Drača Stevo Vujo, OM Lišane Tinjske
15. Veselinović Marin, OM Lišane Tinjske
16. Maričić Vladimir, OM Lišane Tinjske
17. Drača Miroslav, OM Lišane Tinjske
18. Uzelac Bore, OM Lišane Tinjske
19. Guša Jovan Milan, OM Zemunik Gornji
20. Vujanić Lazo Dušan, 56, OM Lišane Tinjske
21. Macura Ilija Boško, 67, OM Lišane Tinjske
22. Mandić Jovo Branko, 59, OM Lišane Tinjske
23. Macura Živko Novica, 56, OM Lišane Tinjske
24. Macura Jovo Nenad, 59, OM Lišane Tinjske
25. Lacmanović Radivoje Novica, 66, OM Lišane Tinjske
26. Jokić Jovo Milan, 58, OM Lišane Tinjske
27. Jokić Rajko Ozren, 66, OM Lišane Tinjske
28. Subotić Dečan Milivoj, 60, OM Lišane Tinjske
29. Jokić Vasilije Boško, 69, OM Lišane Tinjske
30. Subotić Jovan, 62, OM Lišane Tinjske
31. Macura Boro Milan, 66, OM Lišane Tinjske
32. Macura Branko Gavriilo, 68, OM Lišane Tinjske
33. Lacmanović Velimir Milan, OM Lišane Tinjske
34. Repaja Dušan Damir, 70, OM Smoković
35. Repaja Milorad, 65, OM Smoković
36. Jokić Krste Živko, 53, OM Smoković
37. Repaja Mirko Momir, 61, OM Smoković
38. Pavić Vlade Marinko, 62, OM Smoković
39. Jokić Živko Zdravko, 58, OM Smoković
40. Rajčević Ilija Tomislav, 58, OM Smoković
41. Graovac Stojan Branko, 65, OM Smoković
42. Prostran Mirko Branko, 54, OM Smoković
43. Pavić Vlade Petar, 55, OM Smoković
44. Prostran Ćiro Tihomir, 52, OM Smoković
45. Graovac Špiro Dragan, 54, OM Smoković
46. Graovac Jakov Veljko, 51, OM Smoković
47. Graovac Božo Jovan, 54, OM Smoković
48. Kalapać Ilija Jovo, 45, OM Smoković

49. Oliverić Pavle Davor, 51, OM Smoković
50. Daničić Marko Dragan, 56, OM Smoković
51. Rajčević Luka Milan, 56, OM Smoković
52. Rajčević Jovo Vladimir, 54, OM Smoković
53. Kalapać Simo Petar, 49, OM Smoković
54. Kalapać Petar Jovo, 47, OM Smoković
55. Kalapać Petar Milan, 47, OM Smoković
56. Jokić Živko Milan, 53, OM Smoković
57. Višić Mladen, 60, OM Smoković
58. Višić Ilija Simo, 49, OM Smoković
59. Paravinja Pavle Milan, 54, OM Smoković
60. Paravinja Aleksa Milan, 45, OM Smoković
61. Prostran Tihomir, 52, OM Smoković
62. Tintor Čedo, 48, OM Smoković
63. Tintor Vlade Momo, 50, OM Smoković
64. Prostran Stevo, 47, OM Smoković
65. Kovačević Mile Marko, 53, OM Smoković
66. Pavić Rade Stevan, 47, OM Smoković
67. Guša Ilije Edo, 48, OM Smoković
68. Paravinja Uroš Ljubomir, 48, OM Smoković
69. Paravinja Krsto Milan, 46, OM Smoković
70. Đaković Đuro Budimir, 55, OM Islam Grčki
71. Prostran Đuro Rajko, 54, OM Islam Grčki
72. Zečević Ljubomir Siniša, 69, OM Ceranje Gornje
73. Uzelac Stanko Bogdan, 46, OM Ceranje Gornje
74. Vranković Mirko Nikola, 52, OM Ceranje Gornje
75. Cupać Mihajlo Milan, 71, GP Kakma
76. Grubić Slavko Milan, 56, GP Kakma
77. Uzelac Marinko Milan, 66, GP Kakma
78. Lacmanović Mladen Branislav, 71, GP Kakma
79. Marčić Jovo Petar, 58, GP Kakma
80. Kolundžić Boško Dragan, GP Kakma

Vojne obveznike prekomandovati sa kompletnom opremom i ličnim naoružanjem. U Odeljenja milicije u koja su prekomandovani treba da se jave do 15,00 časova dana 04. 07. 1992. godine.

KOMANDANT
Viši inspektor I klase
Bogunović Momčilo, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 18., br. 1534, sn. 322,333.

1992., srpanj 4.

Okučani

Obavijest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi UNPROFOR-a – sektor Zapad o vraćanju haubičkog artiljerijskog divizionu i tenkove čete u sastav formacijskih jedinica TO i njihovom uskladištenju

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

ZAPADNA SLAVONIJA

pov. br. 83-3

04.07.1992. god.

OKUČANI

Informacija o
vraćanju materijalnih sredstava
u sastav formacijskih
jedinica TO i njihovo
uskladištenje. –

KOMANDI UNPROFOR-a – ZAPADNI SEKTOR

U vezi sa iskrslim nesporazumom oko vraćanja dela borbene tehnike u formacijski sastav jedinica TO Zapadna Slavonija, a u cilju razjašnjenja nastalog nesporazuma dajemo sledeću,

INFORMACIJU

1. Haubički artiljerijski divizion, kome formacijski pripada 10 haubica i 10 motornih vozila, a koja su u njegov sastav ušla 02.07.1992. godine, prikazan je u organizacionoj šemi štabova i jedinica Teritorijalne odbrane Zapadna Slavonija koja je dostavljena predstavnicima snaga UNPROFOR-a Zapadni sektor.

Okvirno brojno stanje ljudi i lokacija magacina tog divizionu je dana u pregledu koji je takodjer dostavljen predstavnicima snaga UNPROFOR-a.

Na sastanku sa generalom Zabalom u Okučanima dana 29. 06. 1992. godine data je informacija od strane pukovnika Čubrić Jovana, komandanta Teritorijalne odbrane Zapadna Slavonija, da se navedena orudja i motorna vozila, bez ljudi, nalaze na ratištima na prostoru Banije i da će pre preuzimanja zone odgovornosti od snaga UNPROFOR-a biti vraćen u sastav svoje jedinice.

Orudja i motorna vozila sa delom municije su vraćena u sastav formacijske jedinice dana 02.07.1992. godine, pre preuzimanja zone odgovornosti od strane snaga UNPROFOR-a i smeštena u magacin Stara Gradiška kako je to zahtevao general Zabala³⁵ na spomenutom sastanku.

³⁵ Carlos Maria.

Smatramo da oko ovog nesporazuma ne bi trebalo biti nikakvog problema, jer je celina plana demobilizacije štabova i jedinica Teritorijalne odbrane Zapadna Slavonija realizovana zaključno sa 03. 07. 1992. godine kako je i dogovoreno.

2.- U vezi sa nastalim nesporazumom i problemom povratka, u formacijski sastav, 10 tenkova iz tenkovske čete brigade Teritorijalne odbrane dajemo sledeću informaciju:

Tenkovska četa po formaciji pripada brigadi Teritorijalne odbrane Zapadna Slavonija.

Spornih 10 tenkova, bez posada, su kao i orudja haubičkog divizionara, bili na borbenom zadatku na ostalim delovima Republike Srpska Krajina.

Dana 02. 07. 1992. godine, pre preuzimanja zone odgovornosti od strane snaga UNPROFOR-a, navedeni tenkovi su vraćeni u sastav svoje formacijske jedinice i uskladišteni u magacin Stara Gradiška i bit će pod kontrolom snaga UNPROFOR-a.

Sporni tenkovi i tenkovska četa, kao formacijska jedinica brigade TO, u ranijim razgovorima sa predstavnicima UNPROFOR-a nisu posebno spominjani, jer o formacijskom sastavu brigade Teritorijalne odbrane nije diskutovano.

Budući da se nije raspravljalo i ulazilo u detalje formacije brigade podrazumevam da je generalu Zabali bilo prisutno saznanje da brigada TO u svom sastavu ima tenkovsku četu.

Obzirom da je za jedinice TO rok raspreme i demobilizacije, prema dogovoru, bio 03.07.1992. godine, ocenio sam da do tog roka orudja i borbenu tehniku iz mojih jedinica moram vratiti u magacine do konačnog preuzimanja zone odgovornosti od strane snaga UNPROFOR-a i da tu ništa ne bi trebalo biti sporno.

3. Zbog izvlačenja jedinica 1. Krajiškog korpusa sa prostora Zapadna Slavonija i preusmeravanja sistema veza došlo je do odredjenih smetnji u sistemu veza između Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija i Glavnog štaba TO Republike Srpska Krajina. Zbog tih smetnji ni Zonski štab TO Zapadna Slavonija nije mogao biti blagovremeno obavešten o povratku spornih borbenih sredstava u formacijski sastav njegovih jedinica.

Za dolazak kolone navedenih sredstava saznali smo dana 02.07.1992. godine po njenom pristizanju na most na r. Sava u Bosanskoj Gradišci. Iz tog razloga nismo imali vremena da snage UNPROFOR-a o pristizanju kolone obavestimo blagovremeno.

Žao nam je što je na ovakav način došlo do nesporazuma i molimo gospodina generala Zabalu da primi naše izvinjenje i uvaži navedene činjenice oko iskrslag problema.

Posebno nam je žao što je do nesporazuma došlo, jer smo do sada imali izvanrednu saradnju sa svim pripadnicima snaga UNPROFOR-a oko procesa demilitarizacije štabova i jedinica Teritorijalne odbrane Zapadna Slavonija.

Takvu uspešnu saradnju želimo i dalje zadržati i unapredjivati.

Uz puno uvažavanje napora koje čine snage UNPROFOR-a Zapadni sektor, pod komandom gospodina generala Zabale, na demilitarizaciji i obezbeđenju sigurnosti zone Zapadna Slavonija, molimo za razumevanje da borbenu tehniku koja formacijski pripada našim jedinicama Teritorijalne odbrane moramo imati u svom sastavu, jer drugih mogućnosti nemamo. Nadamo se razumevanju od strane gospodina generala Zabale i molimo da u tom pravcu učini napor da prihvaćena organizacijsko-formacijska struktura Teritorijalne odbrane ostane ne narušena i da sporni tenkovi ostanu uskladišteni na prostoru Stara Gradiška pod kontrolom snaga UNPROFOR-a.

Sa naše strane dajemo punu garanciju da osporavani tenkovi i ostala borbeno sredstva bez kontrole snaga UNPROFOR-a neće biti upotrebljena.

S dužnim poštovanjem i zahvalnošću na razumevanju iskreni pozdrav gospodinu generalu Zabali i njegovim saradnicima.

SP/DK

KOMANDANT
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.³⁶

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 3.*

17

1992., srpanj 4.

Okučani

Protest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Komandi jordanskog bataljuna UNPROFOR-a zbog topničkog napada hrvatskih snaga na selo Rajčić

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

ZAPADNA SLAVONIJA

pov. br. 83-6

04.07.1992. god.

OKUČANI

Protest zbog napada
ustaških snaga. –

KOMANDI JORD. BAT. UNPROFOR-a

Noću 03/04. 07. 1992. godine, u vremenu od 21.30 do 23.30 časova, izvršen je napad artiljerijom, od strane ustaških snaga, po selu Rajčić u zoni vaše odgovornosti.

Napad su izvršile ustaške snage iz rejonu Kućerine (širi rejon Kričko Brdo).

Oko 22.10 časova istog dana sa navedenim incidentom upoznat je kapetan Abdela iz jordanskog bataljuna UNPROFOR-a.

Prema izjavi kapetana Abdele on je istog dana oko 18.00 časova primio obavest od hrvatske strane da su naše snage tukle rajon Zmajevac (širi rejon Kričko Brdo).

Hrvatska strana se poslužila neistinom.

Naše snage su demobilisane i nisu otvarale nikakvu vatru u spomenutom rejonu.

Ovu netačnu i neistinitu obavest ustaške snage su iskoristile kao razlog i opravdanje za svoj napad u selu Rajčići.

³⁶ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Zapadna Slavonija, Okučani.

U vremenu dejstva ustaške artiljerije po s. Rajčić na mestu događaja je bila patrola UNPROFOR-a iz sastava jordanskog bataljona koja se zadržala 20 minuta i napustila rajon.

O incidentu ova patrola je obavestila kapetana Abdela istog dana oko 23.30 časova.

Kapetan Abdela je dostavio izveštaj o incidentu svojoj pretpostavljenoj komandi.

Ističemo da je u toku iste noći primećena medjusobna pucnjava Hrvatskih snaga (jednih prema drugim), u rejonu sela Subocka i Kričko Brdo.

Molimo da snage UNPROFOR-a preduzmu mere na sprečavanju ovakvih i sličnih incidenata sa Hrvatske strane.

Uz srdačan pozdrav.

SP/DK

KOMANDANT
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.³⁷

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 3.*

18

1992., srpanj 5.

[Pláški]

Obavijest Komande 145. brigade TO Zonskom štabu TO Lika o pokušaju hrvatskih vlasti da kontaktiraju s predstavnicima lokalne vlasti na okupiranom području, što se ne smije dopustiti

KOMANDA 145. BRIGADE TO

Br. 1075/1

05. 07. 1992. god.

ZNŠTO LIKA

Dolaskom mirovnih snaga UN i njihovim preuzimanjem potpune kontrole čitavog područja, predstavnika posmatrača EZ, u našim krajevima stvoreni su novi pozitivni kvaliteti, a za RH i njenu vlast nove pretpostavke i nedoumice. Naime, hrvatska vlast menja taktiku delovanja pa preko predstavnika EZ, pokušava tražiti kontakte sa predstavnicima lokalnih vlasti, Hrvata i Srba u opštinama RSK.

Nama u Pláškom, ponuđeno je preko posmatrača EZ da se održe takvi kontakti na nivou milicije, plášćanske brigade TO i opštinskih struktura. Mišljenja smo da su predloženi

³⁷ Isto.

razgovori, takve vrste, štetni za RSK u celini, da bi hrvatska vlast od takvih razgovora imala određenu korist, a lokalni organi srpske vlasti pojedinih opština nanесли bi štetu RSK kao jedinstvenoj celini.

U vezi navedenog predlažemo, da se razgovori i pregovori sa hrvatskim vlastima vode isključivo u ovo vreme na nivou rukovodstva RH i RSK. Pritom predlažemo da se svim opštinama skrene pažnja na štetnost takvih, parcijalnih, razgovora.

Ovu informaciju dostavljamo i Vama, sa željom da Vas obavestimo o našem gledanju na tu problematiku, o ovome.

Sa molbom da nam dostavite Vaše mišljenje i stav o ovome.³⁸

KOMANDANT:
potpukovnik
Milan Šušnjar, [v.r.]

M.P.³⁹

M.P.⁴⁰

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2-2., kut. 2.*

19

1992., srpanj 6.

[Okučani]

Zamolba Štaba TO Podravska Slatina Generalštabu VJ za davanje na korištenje vozila za transport potrebnih stvari iz Bosne i Hercegovine jedinicama stacioniranim u Pakracu

TO ZAPADNA SLAVONIJA
ŠTO PODRAVSKA SLATINA

POMOĆNIK NAČELNIKA GENERALŠTABA
VOJSKE JUGOSLAVIJE ZA POZADINU
General-pukovnik Vladan ŠLJIVIĆ

Molimo da nam se da na korišćenje jedno vozilo nosivosti 5-7 tona, zbog transporta: hrane, goriva, sanitetskog materijala za potrebe jedinica stacioniranih u reonu Pakrac.

Do skoro smo sve potrepštine transportovali helikopterom ratnog vazduhoplovstva, ali zbog novonastale situacije u Bosni i Hercegovini više nismo u mogućnosti tim putem da se snadjemo.

³⁸ U gornjem desnom kutu dopisano rukom: "Bogdanović [Milan, pomoćnik komandanta ZŠ TO Lika za pozadinu.] – Slažem se sa predlogom p.puk Šušnjara, u tom smislu mu treba dati odgovor." Potpis nečitak.

³⁹ Okrugli pečat: Komanda 145. brigade TO.

⁴⁰ Prijemni pečat: RSK, ZŠ TO Lika, br. 1210, 5. 7. 1992.

Vozilo koje bismo od Vas dobili išlo bi bez vojnih tablica sa nalepnicom Crvenog krsta.
Vozilo bismo vratili po dogovoru.

Dana 06. 07. 1992. godine

KOMANDANT ŠTABA
PODRAVSKA SLATINA
Zoran MIŠĆEVIĆ, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 2391.

20

1992., srpanj 6.

[Korenica]

Izvešće Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o mjestima povlačenja vlastitih snaga, zonama razmještaja PJM i zonama razmještaja snaga UNPROFOR-a

---

KOMANDA ZnŠTO Lika
Str. pov. broj 1216
06. 07. 1992. godine

Izveštaj o rejonima
razmeštaja jedinica
i snaga UNPROFOR-a.

KOMANDI GŠTO RS KRAJINA

U vezi vašeg akta str. pov. broj 765-1 od 06. 07. 1992. godine, izveštavamo vas o traženim podacima razmeštaja snaga milicije, skladištima, vremenu povlačenja naših jedinica i razmeštaju i jačini snaga UNPROFOR-a.

1.- Tačan rejon povlačenja (OR⁴¹)

a) za artiljeriju:

- 145. brTO povlači se u OR s. Grbice
  - 73. OdTO povlači se u OR s. Grbići
  - 8. brTO povlači se u rejon s. Bunić i s. Podlapac
  - 7. brTO povlači se u rejon s. Kruškovac, s. Raduč i Gračac.
- VREME POVLAČENJA U D+3.

b) za OMJ:

---

⁴¹ Određeni rajon.

- 145. brTO povlači se u OR s. Medaković,
- 73. OdTO povlači se u rajon s. Zalužnica,
- 8. brTO povlači se u rejon s. Bunić i Teslingrad
- 7. brTO povlači se u rejon s. Ričice.

VREME POVLAČENJA U D+5.

c) za pešadiju:

- 145. brTO:

- 1. bataljon rejon s. Plavča Draga u D+10
- 2. bataljon rejon s. Dragaši u D+6
- 3. bataljon rejon s. Grbice u D+8
- K.da sa pr. jed. rejon Plaški u D+12
- pozadina rejon Plaški u D+13

- 73. OdTO:

- 1. četa rejon s. Zalužnica u D+6
- 2. četa rejon s. Pejnovići u D+7
- 3. četa rejon s. Končari u D+8
- komanda sa pr. jed. rejon Vrhovine u D+9

- 8. brTO:

- 1. bataljon rejon Teslingrad u D+6
- 2. bataljon rejon s. Škorići u D+10
- 3. bataljon rejon u s. Bunić u D+8
- Komanda sa pr. jed. rejon s. Bunić u D+12
- pozadina rejon Udbina u D+13

- 7. brTO:

- 1. bataljon rejon s. Ričice u D+6
- 2. bataljon rejon Medak u D+6
- 3. bataljon rajon Mogorić, Ploča u D+8
- komanda sa pr. jed. Gračac u D+10
- pozadina u rejon Gračac u D+11

2.- Tačni rejoni posedanja PJM:

- u zoni odbrane 145. brTO: Vajin vrh, s. Medvedi, s. Jančići, s. Bocino brdo, Nos kapele (tt. 1029), Visoki vrh (tt. 1124), Konjska glava (tt. 967) i Mala Kapela (š. Krečana). Svi punktovi se posedaju sa po jednim odeljenjem granične milicije. Čete milicije: 2 u Plaški. Komanda bataljona u Plaški.

- u zoni odbrane 73. OdTO: s. Dabar, s. Glavace, s. Marjani, s. Petrinić po s. Turjanski, s. Trnavac. Svi punktovi se posedaju sa po jednim odeljenjem granične milicije. Čete milicije: 1 u s. Škare, 1 u s. G. Vrhovine, 1 u s. Rudopolje. Komanda bataljona u Vrhovine.

- u zoni odbrane 8. brTO: s. Kozjan, s. Rakići, s. Široka kula, s. Ostrvica, Teslingrad. Svi punktovi se posedaju sa po jednim odeljenjem granične milicije. Čete milicije: 1 u Teslingrad, 1 u s. Krbavica, 1 u s. Svračkovo selo, 1 u Udbina. Komanda bataljona u s. Bunić.

– u zoni odbrane 7. brTO: s. Barlete, s. Divoselo, s. Vrebac, s. Počitelj, Mali Alan, Čelavac. Svi punktovi se posedaju sa po jednim odeljenjem granične milicije. Čete milicije: 1 u s. Papuča, 1. u st. Lovinac, 1 u s. Štikada. Komanda bataljona u s. Ruka (Lovinac).

3.- Tačni rejoni posedanja snaga UNPROFOR-a i njihova jačina:

– u zoni odbrane 145. brTO: (poljski bataljon): s. Mišević, s. D. Jančići, s. Bocino brdo, Bukvar, Glibodolski križ i s. Kušelj. Svi punktovi se posedaju sa po jednim vodom.

– u zoni odbrane 73. OdTO: (češkoslovački bataljon): s. Dabar, s. Podum, s. Popovići, s. Plitvički Ljeskovac, s. Poljanik, s. L. P. selo. Svi punktovi se posedaju sa po jednim odeljenjem i 1-2 OT. Komanda bataljona u Borje (s. Vrelo).

– u zoni odbrane 8. brTO: (češkoslovački bataljon): s. Čanak, Kuzmanovača (francuski bataljon) Karaula, Teslingrad, s. Ostrvica, Kulice, s. Bunić, s. Podlapača. Svi punktovi se posedaju sa po jednim odeljenjem i 1-2 OT.

– u zoni odbrane 7. brTO: (francuski bataljon): s. Barlete, s. Vrebac, s. Divoselo, s. Čitluk, s. Medak. Svi punktovi se posedaju sa po jednim i 1-2 OT. Komanda bataljona u Gračac.

4.- Tačni rejoni skladišta i jedinice koje se uskladištuju:

– 145. brTO i OpŠTO Plaški: fabrika Plaški, kasarna Plaški i s. Plavča draga.

– 73. OdTO: DIP Vrhovine.

– 8. brTO: 1. bataljon u Teslingrad, 2. bataljon u s. Bunić, tč i mad u Korenica, had-122 mm u Udbina, pozadina u Udbina i 3. bataljon u DIP Bjelopolje.

– 7. brTO: had-105 mm u s. Kruškovac, mpoad u s. Raduč, 2. bataljon u s. Medak i s. Počitelj, 3. bataljon u s. Mogorić, Vrebac i s. Ploča i u Gračac: vod pt topova T-12, lab PVO, 1. bataljon, poziv, komanda s prišt. jedinicama, inžč i tenkovska četa.

– 93. OdTO uskladišten u s. Borićevac.

– 51. had 105 mm uskladišten u s. Vrba /Udbina/.

Sa svim komandantima utanačen je plan rada za vreme razoružanja i predaje fronta. Molimo pretpostavljenu komandu da nam na vreme prenese dan D, kao i kordinatora UNPROFOR, koji će kontrolisati hrvatsku stranu kako bi se povlačenje odvijalo simultano i nesmetano.

MB

KOMANDANT
pukovnik Milan Šuput

M.P.⁴²

⁴³OpŠTO Lapac: Oblaj, malta-1, malta-2

81.PoB Preboj [...]⁴⁴, 21DMB, Oblaj (Lapac), Srb, Vodavod

OpŠTO – K: Vrelo, Rudanovac

OpŠTO – G: opština i vatrogasni dom

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2-2., kut. 2.

⁴² Okrugli pečat: Vojna pošta br. T-7919, Korenica.

⁴³ Dopisano rukom.

⁴⁴ Jedna riječ nečitka.

**1992., srpanj 6.
Okučani**

Izvršće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o izvršenoj demobilizaciji jedinica, rajonima razmještaja PJM, te razmještaju snaga UNPROFOR-a

VOJNA TAJNA – STROGO POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

Str. pov. br. 84-3

06. 07. 1992. godine

Podatke o izvršenoj demobilizaciji jedinica i štabova dostavlja.-

GLAVNOM ŠTABU TO TSK – KNIN

Na osnovu telegrama GŠTO RSK Str. pov. br. 765-1 od 06. 07. 1992. godine, a u cilju sticanja uvida o realizaciji demobilizacije štabova i jedinica TO Zapadna Slavonija dostavljamo sledeće podatke:

1.- Demobilizacija svih štabova i jedinica TO Zapadna Slavonija i izvlačenje jedinica 1. KK sa prostora Zapadne Slavonije završena je zaključno sa 03. 07. 1992. godine.

Demobilisano ljudstvo se nalazi na prostoru Zapadne Slavonije koja je pod kontrolom naše vlasti, a MS su uskladištena u magacine.

2.- Rejoni posedanja PJM:

a) Granična odeljenja: raspored po sledećem: s. G. Šumetlica, s. Brusnik, Gavrinica (Pakrac), s. Skenderovci, s. D. Čaglič, s. Kovačevac Čaglički, s. Radjenovci, s. Paklenica, s. Jasenovac, s. Košutarica, s. Mlaka, s. D. Bogičevci, s. Dragalić, s. Medari, s. Ratkovac, s. Čaprginci, s. Bobare.

Jačina graničnih odelenja je po 30 ljudi.

b) Raspored ostalih snaga PJM:

– Sa jednim zb⁴⁵ zatvara se pravac: s. Jasenovac – s. Mlaka (jedna četa) i pravac: Novska-Okučani (zb-1),

– Jednim zb (-1 vod) zatvara se pravac: Nova Gradiška-Okučani, a sa jednim vodom kontroliše se komunikacija Stara Gradiška-Okučani,

– Sa jednim zb zatvara se pravac: Pakrac-Okučani,

– sbm u širem rejonu Ivanovac (istočno od s. Rogolji za oko 5 km) za kontrolu prostora planine Psunj i intervencije prema potrebi.

⁴⁵ Zaštitni bataljun.

3.- Rejoni rasporeda snaga UNPROFOR-a:

a) Argentinski bataljon: rasporedjen na prostoru opština Grubišno Polje i Daruvar.
Tačan raspored bataljona nije nam poznat.

b) Nepalski bataljon u sledećem rasporedu: s. Kričke Zabrdske, s. G. Šumetlica, s. Brusnik, s. Kraguj, Gavrinica (Pakrac), Lipik, Kovačevac, s. Trnakovac, s. Benkovac, s. Smrtić, s. Dragalić, Pustara (južno od Okučana za 4 km) i Stara Gradiška.

c) Jordanski bataljon: s. Dobrovac, s. Brezovac, s. Bajir, s. Paklenica, Jasenovac, s. Košutarica, s. Mlaka, s. Jablanac, s. Rajić i s. Borovac.

4.- Rejoni magacina jedinica koje se uskladištuju:

– s. Brusnik: OpŠTO P. Slatina i 63. OdTO,

– s. Šeovica: OpŠTO Pakrac, 51. OdTO, OpŠTO Daruvar i 59. OdTO

– Okučani: ZnŠTO ZS, OpŠTO Okučani, 54. brTO, 61. had (bez orudja), 83. mpoad (bez orudja),

– s. D. Rajić i s. Mlaka: 98. OdTO,

– Stara Gradiška: 91. PoB, 45. larb PVO, orudja i m/v 61. had 105mm i 83. mpoad i tč/54 brTO.

KOMANDANT

pukovnik

Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁴⁶

M.P.⁴⁷

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., 2430.*

22

1992., srpanj 6.

Glina

Izvešće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o političko-sigurnosnoj situaciji na području Gline, radu grupe koja potiče suživot s Hrvatima i traži osnivanje nove autonomne oblasti za Kordun i Baniju i grupe ekstremista vjernih Milanu Babiću, te o njihovom međusobnom obračunavanju

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

B A N I J A

Str. pov. br. 255-3

06.07.1992. god.

GLINA

Obaveštajno-bezbedonosna
informacija;

KOMANDI ZnŠTO KNIN

⁴⁶ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Zapadna Slavonija, Okučani.

⁴⁷ Prijemni pečat: brzojav br. 10, br. grupe 234, obrađeno 6. 7. 1992. u 22,15.

Na ličnost: puk. Jovo Marić⁴⁸

Obzirom na informaciju u sredstvima javnog informisanja o formiranju neke Autonomne oblasti Korduna i Banije, naša saznanja su sledeća;

Dana 26. 06. 1992. god. u organizaciji "Pres-centra" Glina, organizovan je sastanak intelektualaca Gline na temu "Kulturna aktivnost Srpskog naroda".

Između ostalog, na sastanku je sudija opšt. suda Glina Jović Radovan izneo stav da se srpski narod poslije rata mora izvinuti Hrvatima zbog, do sada im učinjenih nedjela. Na ovu izjavu reagovao je samo Roksandić Dragan – sekretar u SO Glina.

Ovakove stavove, kao i tezu o suživotu sa Hrvatima, te prihvatanja njihove vlasti, zastupa grupa intelektualaca iz MC Glina, na čelu sa Dr. Trivunovićem,⁴⁹ kome kći živi u Zagrebu, Dr. Tomićem,⁵⁰ kome jedan sin živi u Zagrebu, kao i u opštinskom sudu Caklin Ranko, Jović Radovan, Slijepčević Ljubica izbeglica iz Siska, i Popov Avdej također izbeglica iz Siska.

Intelektualci iz Gline su podeljeni u dvije grupe. Jedna je već gore navedena, a druga je grupa Milana Babića. Vođa Babićeve grupe je Velibor Matijašević, predsednik SDS, ranije funkcioner u SO Glina i predsednik SAO Krajina, sada je direktor Komunalnog poduzeća u Glini. Ekstremni eksponenti su Šilt⁵¹ i njegova grupa.

Dana 30.06.1992. god. Velibor Matijašević je bio kod predsednika SO i izvršnog veća, te zahtevao da se za načelnika SJB postavi Šilt, a za njegovog zamenika Lončar Đuro (teški kriminalac i četverostruki ubica).

Treba napomenuti da je Šilt 03. 07. 1992. god. zvanično, overeno na sudu, podneo izjavu da je rasformirao grupu i da više ne odgovara za postupke njenih bivših članova.⁵² Ovo je usledilo nakon moga zadnjeg boravka kod Vas u Kninu i iznetog Vam predloga.

Cenim da će navedena grupa nastaviti da deluje i dalje kao eksponent "nečije" politike, sijući strah i onemogućavajući zvanične organe vlasti u uspostavi pravnog poretka u Glini i šire. Mnoge provale i razbojništva i poslije rasformiranja grupe, dovode se u vezu sa njenim bivšim članovima, a neki su čak i identifikovani.

Mislim da je ubistvo predsednika SO V. Most⁵³ Obradović Mitra u kontekstu razračunavanja između navedene dvije "struje", jer je i pokojni Obradović zastupao tezu o suživotu sa Hrvatima (supruga mu je Hrvatica).

U koliko se ne preduzmu energične mere u cilju uspostavljanja pravnog poretka na ovim prostorima, ovo je samo početak ubistava, političkog i opšteg haosa.

Druga značajnija organizovanja u Glini nisu nam za sada poznata. Saradnici na terenu prikupljaju podatke i u koliko dođemo do nekih saznanja obavestit ćemo Vas.

PNŠ za OIP⁵⁴

Puk. S.⁵⁵ Janjanin, [v.r.]

⁴⁸ Načelnik Organa bezbjednosti GŠ TO RSK.

⁴⁹ Stevo.

⁵⁰ Pero.

⁵¹ Siniša Martić.

⁵² Vidi: Dok. br. 13.

⁵³ Vrginmost.

⁵⁴ Pomoćnik načelnika štaba za obavještajno-izvidničke poslove.

⁵⁵ Stevan.

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 596.*

23

1992., srpanj 7.

Knin

Uputa Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO o metodologiji predaje zona odgovornosti zaštitnim snagama UN-a

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE**

Br. 553-22
07.07.1992. god.
K N I N

Metodologija preuzimanja
zone odgovornosti od ZSUN.⁵⁸

Komandi: ZnŠTO 1-6

Prilikom preuzimanja zone odgovornosti od strane zaštitnih snaga UN deo vojnika i starešina nije u potpunosti upoznat sa planom i metodologijom primopredaje zone odgovornosti ZS UN, odnosno graničnim odeljenjima i jedinicama brigade milicije.

Pojedinim vojnicima i delu starešina na nižem nivou komandovanja postaje nerazumljivo što se sa prednjeg kraja gde oni inače brane rodnu kuću mora povući na 5, 15 i 30 km. Treba dati punu informaciju vojnicima da je to metodologija ZS UN i da se primenjuje na obe strane paralelno, a odnosi se samo na pešadijske sastave. To je metoda postupnog slabljenja fronta obe strane dok ZS UN ne stabilizuju svoje snage i ceo front.

Artiljerijsko-raketni sistemi, oklopni-mehanizovani sastavi odmah se povlače na udaljenost od 30 km.

U tz. ružičastim zonama⁵⁹ na liniji dodira prvo posedaju posmatrači UN i PMEZ⁶⁰, naša granična odeljenja i jedinice milicije, a potom se izvlače pešadijski sastavi na udaljenost od

⁵⁶ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Banija, Glina.

⁵⁷ Prijemni pečat: brzojav br. 196, grupa 600, primljen 6. 7. 1992. u 12,30.

⁵⁸ Zaštitne snage Ujedinjenih naroda.

⁵⁹ Dijelovi okupiranog teritorija RH koji nisu ušli u UNPA zone, predviđene planom Cyrusa Vance-a i koji su dolaskom UNPROFOR-a trebali odmah biti vraćeni pod puni suverenitet RH. Kako pobunjeni Srbi nisu htjeli vojno napustiti taj teritorij UN je, uz pristanak hrvatskog vodstva na kompromis radi mira, iako na štetu Hrvatske, ustanovio te zone u sektorima Zapad, Sjever i Jug, uz obvezu da će ih "čim prije" vratiti u ustavnopravni poredak RH. Popis područja u tzv. "ružičastim zonama" opširnije vidi u: Javorović Božidar, *Velikosrpska najezda i obrana Hrvatske*, Defimi s.p.o., Zagreb 1995., str. 327.

⁶⁰ Promatračka misija Europske zajednice.

5 km, potom 15 pa tek onda na 30 km. zbog ovakve metodologije, primopredaja fronta između jedinica TO i ZS UN traje 10-15 dana.

Poslednju fazu predstavlja povlačenje jedinica sa 30-tog kilometra, čišćenje oružja i opreme, podmazivanje i uskladištenje naoružanja, municije i opreme.

Posle ove faze borci (vojnici i starešine) odlaze kući i vraćaju se svom prvobitnom zanimanju, s tim da kod svoje kuće odeću i obuću propisno očiste i ostave na primerno mesto (ormar). Pre demobilizacije jedinica komande ZnŠTO, brigada i odreda TO i OŠTO regulisat će vreme i mesto zamene pojedinih delova odeće i opreme, vodeći računa da se posle demobilizacije neće moći više nositi vojna uniforma.

Isplatu zaostalih plata, način pozivanja boraca regulisat će komandanti ZnŠTO.

Na većem delu teritorije RSK borci prilikom dolaska kući, odnosno prilikom vraćanja na front otvaraju vatru iz celokupnog naoružanja što predstavlja veliku opasnost a posebno u naseljenim mestima. Sa druge strane mora se kod boraca stvoriti navika da će svako otvaranje vatre posle demobilizacije jedinica TO RSK biti velika provokacija i izazov ZS UN, odnosno stvaraju se preduslovi za intervenciju istih i jedinica milicije.

Sa aktom treba na prigodan način upoznati celokupan sastav.

JU/LjR

POMOĆNIK KOMANDANTA ZA MV⁶¹

pukovnik

Jovo Uzelac , [v.r.]

M.P.⁶²

M.P.⁶³

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.*

24

1992., srpanj 7.

Knin

Zabtjev Komande Posebnih jedinica milicije MUP-a RSK Glavnom štabu TO RSK da zapoviješću regulira premještanje vojnih obveznika iz jedinica TO u jedinice PJM

K O M A N D A
BRIGADE POSEBNIH JEDINICA
MILICIJE MUP-a RSK – KNIN

Str. pov. br. 3-5

07. jula 1992. godine

Formiranje PJM.-

SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

G Š T O

⁶¹ Moralno vaspitanje.

⁶² Okrugli pečat: [nečitko].

⁶³ Prijemni pečat: Komanda 92. brigade milicije Benkovac, pov. br. 293-1, 16. 7. 1992.

U vezi formiranja posebnih jedinica milicije, a čija popuna se vrši sa ljudstvom iz sastava jedinica TO, koje se izvlače sa linije fronta, molimo vas da svojim naredjenjem regulišete prelazak – premeštaj vojnih obveznika i vojnika na redovnom odsluženju vojnog roka iz TO u PJM i prikupljanje – javljanje u određene rejone.

Ova komanda je preduzela određene radnje oko izbora ljudstva, izrade spiskova i postavljenja starešina – komandanata-komandira jedinica.

Radi realizacije postavljenog zadatka, potrebno je da se ljudstvo javi – prikupi u sledeće rejone razmeštaja PJM i to:

1.- Svi vojnici na redovnom odsluženju vojnog roka, kao i vojni obveznici iz 1. bataljona 1. brTO u rajon s. Civljane (Dom), a prema spisku koji se nalazi kod kapetana I kl. Korica Milan, koji je određen za komandanta 1. bob PJM:

2.- Svi vojnici na redovnom odsluženju vojnog roka i vojni obveznici prema spisku iz 2. bataljona, 10. okb, izvidjačke čete i lad PVO 1. brTO, u rajon Miočić (spomenik), gde će ih prihvatiti kapetan Djujić Djordje, koji je određen za komandanta 2. bob.

3.- Svi vojnici na redovnom odsluženju vojnog roka i vojni obveznici prema spisku iz čVP, čete veze, komande stana i meh. bataljona 1. brTO, u kasarnu "S. Rodić", gde će ih prihvatiti određene starešine.

4.- Vojnici na redovnom odsluženju vojnog roka iz had-105, mpoad, inž. bat. i vABHO, u kasarnu "S. Rodić".

5.- Svi vojnici na redovnom odsluženju vojnog roka iz 9. map i vojni obveznici iz d-152/9. map, u rajon s. Civljane (Dom). Izbor v/o je izvršio kap. I kl. Popović Mirko, koji je određen za zamenika komandanta 1. bob.

6.- Vojni obveznici iz 2. brTO u rajon Varivode, a prema spisku komandira četa PJM, koji će izvršiti prihvati istih i to:

– iz 1/2. brTO poručnik Tošić Žarko

– iz 2/2. brTO poručnik Krička Zoran

– iz 3/2. brTO poručnik Gadžić Žarko

– iz poz. čete 2. brTO st. vod. Korda Boško – u rajon Djevrške (zadruga).

7.- Za vojnike na redovnom odsluženju vojnog roka potrebno je sačiniti zasebne spiskove sa ličnim podacima i vojno-evidencionim podacima.

8.- Molimo vas da se postojeći sistem veza 1. i 2. brTO ne narušava.

RK/MA-sp-k.

ZASTUPA KOMANDANTA

m a j o r

Milorad Radić, [v.r.]

M.P.⁶⁴

M.P.⁶⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.

⁶⁴ Okrugli pečat: RSK, MUP, Knin.

⁶⁵ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, str. pov. br. 697-5, 7. 7. 1992.

1992., srpanj 7.

Plaški

Prijedlog Općinskog štaba TO Komandi 145. brigade za razrješenje i postavljanje novih članova Štaba

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

OPŠTINA PLAŠKI

ŠTAB TO

Broj: 188/92.

Plaški, 7. 7. 1992. godine

VOJNA TAJNA

POVERLJIVO

Zahtjev za razrešenje
dužnosti te prijedlog za
postavljanje na novu
dužnost, dostavlja.-

KOMANDI 145. br. TO

Na osnovu ukazane potrebe za popunu OpŠTO Plaški starešinama i obavljenih razgovora sa komandantom 145. br. TO te komandantom ZnŠTO LIKA dostavljamo vam zahtev za razrešenje dužnosti i to:

1. DOKMANOVIĆ Milana NIKOLA, KIK VES 32701 na dužnosti načelnika SbSl 145. br. TO, te
2. Davanje prijedloga komandantu ZnŠTO LIKA za postavljanje na formacijsko mesto:-
– Komandant OpŠTO Plaški, KIK Dokmanović Milana Nikola
3. Načelnik OpŠTO Plaški; Kap. Kosanović V. Nikola.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu ranije obavljenih konsultacija te razgovora sa KIK Dokmanović M. Nikolom, bilo je dogovoreno da bi on bio komandant po MF u kom smislu je 2. 4. 1992. godine dostavljen prijedlog komandi ŠTO II OPERATIVNE ZONE LIKE. Kako je potom i ranije komandant OpŠTO bio najavio ostavku bilo je dogovoreno da se za komandanta OpŠTO i po RF postavi Dokmanović M. Nikola.

Kako je u međuvremenu raniji komandant dao ostavku – zahtev za razrešenje a KIK Dokmanović po poseti porodici u Jugoslaviji bio sprečen sa povratkom, za komandanta sam postavljen ja, Kap. Kosanović V. Nikola, a istovremeno razrešen dužnosti načelnika OpŠTO.

Kako se u međuvremenu uspio usprkos blokade probiti KIK Dokmanović, smatram da se isti treba postaviti na dužnost komandanta OpŠTO, a za što smatram da nema zapreka nakon obavljenog razgovora sa komandantom 145. br. TO te sa komandantom ZnŠTO LIKA.

KOMANDANT:

KAP.

Kosanović Nikola, [v.r.]

26

1992., srpanj 8.

Daruvar

Pismo zapovjednika zaštitnih snaga UN-a Civilnoj upravi pobunjenih Srba i zapovjedniku Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o razoružavanju srpskih snaga

Zaštitne snage Ujedinjenih nacija
Glavni štab
Daruvar
08. 7. 1992.

Referenca: Vensov plan – Povlačenje suprotstavljenih snaga

Za: Civilnoj upravi – Okučani

Komandantu Regionalnih jedinica – za pukovnika Jovana⁶⁶

Predmet: Neovlašteno oružje i vojna oprema u Zoni zaštite UN

Kao što znate, ja sam preuzeo odgovornost za Zaštitnu zonu Ujedinjenih nacija 06. 07. u skladu sa povlačenjem sukobljenih snaga na obje strane.

Vensov plan je vrlo jasan u pogledu nadležnosti za oružje unutar Zone odgovornosti UN. Samo su UN nadležne i lokalne policijske snage sa kratkim oružjem. Vrlo sam uznemiren zbog broja ljudi koji nose različite vrste uniformi i koji su naoružani puškama i automatskim oružjem. Takodjer sam primijetio i nekoliko APC (protutenk. ili sl.) i vojnih vozila koji su još uvijek unutar Zaštitne zone UN.

Mora biti jasno razumljivo da to nije dozvoljivo ni pod kakvim uvjetima i da nema nikakvih iznimaka zbog bilo kojih razloga. O ovome sam danas lično raspravljao sa Generalom Nambijarom,⁶⁷ komandantom svih snaga UN, i on potvrđuje da nije bilo nikakvog dogovora za bilo kakav izuzetak. Rezolucija Savjeta bezbjednosti 743 (s 23-280) također specificira da UN moraju, citiram "striktno pratiti" ovu Rezoluciju. Uputio sam mog komandnog oficira da prikupi sve neovlašteno oružje i vojnu opremu i da ga pohrani u prethodno dogovorene i osigurane magazine. Naravno, bilo bi najbolje kada bi Vi uredili premještenje ovih oružja ili preuzimanje, međutim, ako to ne učinite ja ću poduzeti sve potrebne akcije, bez obzira koje vrste, da preuzmem svu odgovornost i preuzmem brigu o svom oružju ili opremi.

Nadam se Vašoj suradnji po ovom pitanju i da će ta suradnja rezultirati normalizacijom za sve u Zaštitnoj zoni UN što je prije moguće.

⁶⁶ Ćubrić.

⁶⁷ Satish.

C. M. Zabala⁶⁸
General
Komandant Sektora

M.P.⁶⁹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 1.

27

1992., srpanj 8.
[Bunić]

Uputa Komande 8. brigade TO podređenim jedinicama o metodologiji predaje zona odgovornosti snagama UN-a

---

KOMANDA 8. BRIGADE TO
Str. pov. broj 1897-1/92
od 08. 07. 1992. godine

Metodologija preuzimanja
zone odgovornosti od ZSUN

Prilikom preuzimanja zone odgovornosti od strane zaštitnih snaga UN deo vojnika i starešina nije u potpunosti upoznat sa planom i metodologijom primopredaje zone odgovornosti ZSUN, odnosno granicom odeljenjima i jedinicama milicije. Pojednim vojnim licima i delu starešina na nižem nivou komandovanja postaje nerazumljivo što [se] sa prednjeg kraja gde oni inače brane rodnu kuću mora povući na 5, 15 i 30 km. Treba dati punu informaciju vojnicima da je to metodologija ZSUN i da se primenjuje na obe strane paralelno, a odnosi se samo na pešadijske sastave. To je metoda postepenog slabljenja fronta obe strane dok ZSUN ne stabilizuje svoje snage i ceo front.

Artiljerijsko-raketni sistem i oklopno-mehanizovani sastavi odmah se povlače na udaljenosti 30 km. U tzv. ružičastoj zoni na liniji dodira prvo posedaju posmatrači UN, naša granična odeljenja i jedinice milicije a potom se izvlače pešadijski sastavi na udaljenost od 5 km, potom 15 pa tek onda 30 km. Zbog ovakve metodologije primopredaje fronta između jedinica TO i ZSUN traje 10-15 dana. Poslednja faza predstavlja povlačenje jedinica sa 30-tog kilometra, čišćenja oružja i opreme podmazivanja i uskladištenje naoružanja municije i opreme. Posle ove faze borci/vojnici i starešine odlaze kući i vraćaju se svojim privatnim zanimanjima s tim da kod svoje kuće odeću i obuću propisno očiste i ostave na primerno mesto (ormar). Pre demobilizacije jedinica komande ZnŠTO brigada i odreda TO i OpŠTO regulisat će vreme

---

⁶⁸ Carlos Maria.

⁶⁹ Prijemni pečat: RSK, ZŠTO Zapadna Slavonija, br. 84-4, 10. 7. 1992., Okučani.

i mesto zamene pojedinih delova odeće i opreme, vodeći računa da se posle demobilizacije neće moći nositi vojna uniforma. Isplatu zaostalih plata, način pozivanja boraca regulisat će komandanti ZnŠTO. Na većem delu teritorije RSK borci prilikom odlaska kući odnosno prilikom vraćanja na front otvaraju vatru iz celokupnog naoružanja što predstavlja veliku opasnost a posebno u naseljenim mestima. Sa druge strane mora se kod boraca stvoriti navika da će ovakvo otvaranje vatre posle demobilizacije jedinica TO RSK biti velika provokacija i izazov ZSUN, odnosno stvaraju se preduslovi za intervenciju istih i jedinica milicije. Za celo vreme primopredaje fronta sistem veza se ne smije narušavati. Sa aktom treba na prigodan način upoznati celokupnost.

KOMANDANT

potpukovnik

Dragan Bešir, [v.r.]

M.P.

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2-2., kut. 1.

28

1992., srpanj 8.

Glina

Plan mobilizacije Zonskog štaba TO Banija u novim okolnostima odlaska jedinica JNA i dolaska mirovnih snaga UN-a

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

B A N I J A

Br. 260-3

08.07.1992. god.

GLINA

VOJNA TAJNA

STROGO POVERLJIVO

Primerak br. 14

O D O B R A V A M :

KOMANDANT GŠ RSK

general-potpukovnik

Milan Torbica

Štabu – Komandi TO

ZAPOVEST ZA MOBILIZACIJU ZnŠTO BANIJ
Sekcija 1: 100000 Zagreb, Ivanić Grad, Sisak, B. Dubica

1.- UTICAJ NEPRIJATELJA NA IZVRŠENJE MOBILIZACIJE VEROVATNE
SNAGE OBJEKTI – REJONI I NAČIN DEJSTVA.

OS Hrvatske koncentrisane prema teritoriji Banija (sastavnom delu RSK) su jačine oko 10 brigada ZNG i oko 1-2 puka za podršku svrstanih u OZ Sisak i deo snaga OZ Karlovac.

Najnovije primirje su iskoristile za popunu gubitaka i mobilizaciju novih jedinica, pregrupisanje i koncentraciju snaga u zagraničnom prostoru na pravcima koji iz doline r. Sava, Kupe, odnosno Sunja, Sisak, Petrinja i Pokupsko izvode ka Kostajnici i Dvoru na Uni, odnosno opštinskim centrima Banija.

Koristeći pomoć iz inostranstva izvršio je osuvremenjavanje jedinicama novim sredstvima ratne tehnike, prvenstveno artiljerijskim oruđima većeg dometa, raketama "Zemlja-Zemlja", tenkovima "Leopard", protivoklopnim sredstvima za blisku borbu i borbu na srednjim daljinama. Formirano je RV od aviona privredne i sportske avijacije, prebeglih pilota i osoblja i LBA iz RV i PVO JNA i letilica dobijenih iz inostranstva u vidu pomoći.

Sa ovako respektivnim snagama koristeći slabosti Vensovog plana i izvlačenje snaga JNA na veću dubinu i njihovo kašnjenje u intervenciji, bez obzira na prisustvo snaga UNPROFOR-a nije isključena mogućnost intervencije na teritoriju Banije pri agresiji HOS na RSK. Cilj agresije bilo bi rasecanje teritorije, sprečavanje izvršenja mobilizacije, razbijanje dela OS RSK na Baniji, zauzimanje teritorije i njeno ponovno pripajanje Republici Hrvatskoj.

Eventualno jednovremena agresija na celu teritoriju RSK HOS-a bez pomoći i odobrenja iz inostranstva je isključena, međutim lokalna dejstva na izabranim pravcima na Baniji, Kordunu i Zapadna Slavonija su realna i moguća.

Najverovatniji objekti napada bili bi: Petrinja, Glina, Kostajnica, Dvor na Uni, skladišta materijalnih rezervi OS RSK u blizini ovih objekata na teritoriji Banije, gde bi bile angažovane glavne snage iz OZ Sisak i deo snaga iz OZ Karlovac, podržane od strane artiljerijsko-raketnih jedinica i ratnog vazduhoplovstva Hrvatske.

Ukoliko bi se odlučilo na agresiju sa radikalnim ciljem, operaciju bi izveo najverovatnije u tri etape i to:

1. etapa: Rasecanje snaga na pravcu Petrinja (Sisak) – Kostajnica – Dvor na Uni.
2. etapa: Razbijanje rasečenih snaga
3. etapa: Uspostava okupacione vlasti i pripajanje teritorije "Matici Hrvatskoj".

U svim etapama borbenih dejstava masovno će koristiti ubacivanje DTG u naš raspored u cilju nanošenja gubitaka ž/s, rušenja – diverzija raznih vrsta, unošenje nesigurnosti, pometnje i panike među stanovništvom, vojnim obveznicima i usporavanje mobilizacije i dovođenje svežih snaga iz dubine na prostoru Banije.

2.- ZADATAK TO ZONE BANIJA

Po otkrivanju sigurnih indikatora za agresiju ili po prijemu naređenja – signala za izvršenje mobilizacije od nadležnih lica i potvrde prijema, obezbediti brzo i sigurno prenošenje naređenja – signala na podčinjene štabove – jedinice u skladu sa Uputstvom dežurnih organa, planova uzbunjivanja i pripravnosti, a zatim pod zaštitom gotovih snaga odmah pristupiti izvršenju mobilizacije štabova i jedinica, koje što pre završiti, formirati jedinice i što pre posetiti položaje, rejone i zone po planu upotrebe.

Iz datih zona – rejona osloncem na uređene položaje i objekte, masovno zaprečavanje i pripremljene objekte za rušenje u sadejstvu sa TO zone Zapadna Slavonija i Korduna, milicijom i stanovništvom sprečiti prodor neprijatelja ka brojnim objektima.

3.- UTICAJ SUSEDNIH SNAGA NA IZVRŠENJE MOBILIZACIJE JEDINICA I ŠTABOVA TO ZONA ZAPADNA SLAVONIJA I KORDUN

Na mobilizaciju snaga TO Banija, najveći uticaj će imati stanje pripremljenosti, organizovanosti i obučenosti jedinica milicije, manevarske i prostorne strukture, brigade milicije MUP-a Republike. Uticaj na mobilizaciju utiče i na organizovanost jedinica i stanovništva raspoređenog u civilnu zaštitu na graničnom području.

Poseban uticaj na izvršenje mobilizacije i odbranu pravaca Sunja-Kostajnica, Petrinja (Sisak) – Kostajnica i Pokupsko – Glina – Dvor na Uni i drugi koji izvode u dubinu teritorije Banija imaće brzina mobilizacije, dovođenja i posedanja zona – rejonu odbrane od strane snaga manevarske strukture.

Negativno na tok izvršenja mobilizacije na Baniji mogu uticati formirane paravojne formacije SDA i HOS Republike BiH posebno u Cazinskoj krajini.

4.- ODLUKA ZA MOBILIZACIJU TO

Odlučio sam: Odmah po otkrivanju sigurnih indikatora za agresiju od strane HOS ili je ona iznenadno otpočela, pod zaštitom gotovih snaga (jedinica granične i brigadne milicije i sastava milicije TO, prostorne strukture iz prigraničnih rejonu) pristupiti izvršenju mobilizacije Štabova i jedinica TO Zone Banija po planovima mobilizacije, u skladu sa utvrđenim prioritetom, obezbeđujući plansko narastanje snaga, i njihovo pravovremeno dovođenje u stanje pune b/g sa ciljem: obezbediti uslove za planirani operativno-taktički razvoj ratnih jedinica i Štabova TO Banije.

Težište imati:

- na popuni formacijskih mesta komandira čete – baterije, Komandant bataljona – divizionu i starešina komande brigade,
- na pripremi jedinica TO prostorne strukture za brzu mobilizaciju i ojačanje jedinica milicije na graničnoj liniji.

Prioritet mobilizacije imati na snagama prostorne i manevarske strukture prigraničnim rejonima, jedinicama TO iz b/e, jedinicama za POB, PVO i podršku, izviđačkim diverzantskim jedinicama i jedinicama VP.

Gotovost izvršenja mobilizacije – prema planovima mob. razvoja RJ i Štabova.

5.- ZADACI PODČINJENIH JEDINICA-ŠTABOVA NA NIVOU Z_nŠTO BANIJA

Po prijemu naređenja – signala za izvršenje mobilizacije od nadležnog lica potvrde prijema, obezbedit brzo i sigurno prenošenje naređenja – signala na potčinjene štabove – jedinice u skladu sa uputstvom za rad dežurnih organa, planovima uzbunjivanja i pripravnosti za slučaj da se naređenje – signal za mobilizaciju ne može predati sredstvima veze, odrediti oficira kurira sa prevoznim sredstvom za izvršenje zadatka.

Opšti zadatci

– Svi štabovi i jedinice obezbediće kadrovske, materijalne i operativno-taktičke uslove, pravovremenu i kvalitetnu izradu planova mobilizacije, obučenost, uvežbanost i osposobljenost komandi i jedinica i štabova za izvršenje mobilizacije.

– Polazna osnova za planiranje, pripremu i izvršenje mobilizacije su iznenadna agresija – napad, kad je početak mobilizacije istovremeno sa početkom agresija – napada.

– Na svim stepenima RiK obezbediti potpun uvid u tok mobilizacije jedinica garnizona i biti u gotovosti za pružanje pomoći podčinjenim.

– Borbeno osiguranje mora se organizovati uvek i neprekidno ga sprovoditi.

– Posebnu pažnju obratiti organizaciji prihvata ljudstva i TMS i španjanju istih sa tehnikom.

Posebni zadatci

1. ZnŠTO Banija po prijemu naređenja za izvršenje mobilizacije vrši mobilizaciju sopstvenog štaba i prištabskih jedinica (komande stana, čete veze, izviđačkog voda, voda VP, larv PVO, zaštitnog voda) i rukovodi mobilizacijom: 24. brTO Glina, 26. brTO Kostajnica, 31. brTO Petrinja, topovskom četom Glina, 1. mpoad Glina i 2. mpoad Petrinja, lsab PVO 57/2 Petrinja, a lsad PVO 30/2 Glina, i 87 PoB Čerkezovac.

Nosilac izvršenja mobilizacije je načelnik štaba, koji je ujedno glavni nosilac grupe za praćenje, pomoć i rukovođenje mobilizacijom jedinica opštinskih štabova sa PJ i jedinicama prostorne strukture.

Po izvršenoj mobilizaciji biti u gotovosti za posedanje KM u ratnim uslovima (ako se ne nalazimo na Cavić Brdu) i za RiK jedinicama i opštinskim štabovima TO Banije.

Objekte i nepokretnosti u Glini, Petrinji, Volinji, Kostajnici i Dvoru na Uni predati organu za garnizone poslove OpŠTO.

Obezbediti plansko i bezbedno izdavanje i iznošenje MS iz skladišta RR Jedinica TO i milicije, uz istovremeno vršenje vlastite mobilizacije.

6. 24. brTO Glina po prijemu naređenja – signala za mobilizaciju i prenošenje istoga na OpŠTO Glina, lsad PVO 30/2, 2mpoad i tenkovskoj četi i odeljenje ministarstva odbrane Glina vrši formiranje jedinica od ljudstva sa teritorije opštine Gline i dobrovoljaca iz svih krajeva RSK i Jugoslavije.

Za obezbeđenje leđa od pravca Cazinske Krajine uspostaviti tijesnu vezu sa prostornom strukturom TO Korduna i obezbediti se [od] eventualnih “Zelenih Beretki”.

Deo ljudstva iz brigade i prostorne strukture imati u gotovosti za pooštrenje režima regulisanja i kontrole saobraćaja u toku mobilizacije, a deo ljudstva imati u gotovosti da u sadejstvu sa gotovim snagama budu spremni za dejstvo na pravcima koji sa r. Kupe izvode u širi rajon Glina. Ove jedinice sem formacijskog naoružanja popuniti sa većim brojem automatskog oružja i oružja za blisku POB-u.

KM 24. brTO u rejonu Dragotina su početkom rada M + 3 časa, a ostalih jedinica MZ videti kartu.

7.- 31. brTO Petrinja po prijemu naređenja – signala za mobilizaciju i prenošenje istog na: OpŠTO Petrinja, lsab PVO 57/2 iz lsad PVO 30/2, odeljenje ministarstva odbrane Petrinja, vrši formiranje jedinica od ljudstva na teritoriji Banije i dobrovoljaca sa teritorije Jugoslavije. Deo ljudstva iz manevarske i prostorne strukture u gotovosti za pojačanje odbrane na prednjem kraju u cilju što bržeg izvršenja mobilizacije i dovođenja jedinica u rajon upotrebe.

KM u rejonu Taborište, a ostalih jedinica i štaba u rejonu MZ po karti.

8.- OpŠTO Sisak (Caprag) po prijemu naređenja – signala za mobilizaciju i prenošenje istog podčinjenim jedinicama i odeljenja Ministarstva odbrane Sisak vrši formiranje jedinica.

U toku mobilizacije preduzeti sve mere borbenog obezbeđenja i obezbediti uredno i brzo izvršenje mobilizacije.

Organizovati i imati tesno sadejstvo sa jedinicama granične milicije i jedinicama 26. i 31. brTO. Delom ljudstva iz jedinica prostorne strukture na prostoru opštine imati u gotovosti za otkrivanje i razbijanje IDG i kontrolu teritorija.

KM OpŠTO u rejonu s. V. Gradusa.

9.- 26. brTO po prijemu naređenja – signala za mobilizaciju i prenošenje istog na: 2 mpoad OpŠTO Kostajnica vrši formiranje jedinica i iste dovodi u naređeni stepen mobilizacijske gotovosti.

OpŠTO Kostajnica delom snaga prostorne strukture biti u gotovosti za pojačanje odbrane jedinica granične milicije i kontroli pravaca koji sa r. Save i B. Dubice izvode ka Kostajnici i uredno izvlačenje RMR iz skladišta Volinje na mobilizacijsko zborište RJ.

KM u školi u s. Velešnja.

10.- OpŠTO Dvor po prijemu naredjenja – signala za mobilizaciju i prenošenje istog na: prištapske jedinice, jedinice prostorne strukture i odeljenja Ministarstva odbrane Dvor vrši formiranje jedinica. Za popunu jedinica koristiti živalj sa teritorija opštine, i dobrovoljce sa teritorije RSK, BiH i Jugoslavije.

Za obezbeđenje prema Cazinskoj krajini i BiH uspostaviti tijesnu vezu sa prostornom strukturom TO naselja koja graniče sa teritorijom Dvora i obezbediti se od eventualnih “Zelenih beretki”.

11.- OBEZBEĐENJE MOBILIZACIJE

a) Moralno obezbeđenje:

U cilju postizanja moralnog jedinstva štabova, komandi i jedinica TO manevarske prostorne strukture, kao i opredeljenost svakog pojedinca u odnosu na pripremanje i izvršenje zadatka u toku mobilizacije preduzeti sledeće mere:

– Kod pripadnika TO i svih građana razvijati svijest o potrebi njihovog potpunog angažovanja na zadacima organizovanog suprotstavljanja agresoru i odbrani nezavisnosti i slobode Srpskog naroda na prostoru Banije.

– Za vreme pripremanja i izvršenja mobilizacije uticati na formiranje jakih vojnih kolektiva u cilju postizanja jedinstvenog opredeljenja. Po završetku mobilizacije ljudstvo informisati o vojno-političkoj situaciji u RSK, posebno na prostoru Banije i zadacima koji iz toga proističu.

– U svim štabovima, komandama i jedinicama najodlučnije sprečiti stranačku propagandu pojedinaca i grupa, koja bi imala za cilj narušavanje jedinstva vojnih kolektiva, sistema odbrane i odbrane slobode i nezavisnosti srpskog naroda u Republici.

– Voditi brigu o svakom v/o i starešini i njihovom angažovanju na formacijskim dužnostima.

– Autoritet starešina podizati na viši nivo i učiniti ih odgovornim za ukupno stanje u svojim štabovima i jedinicama. Ovo postići izborom starešina za komande dužnosti i njihovo vojno-stručno osposobljavanje.

– Među pripadnicima TO i stanovništvom Banije sprečiti svaku psihološku propagandu i aktivnost neprijatelja koja će verovatno biti pojačana za vreme primirja i u toku izvršenja mobilizacije.

– Po pristizanju ljudstva na MZ odmah organizovati vojno-stručnu obuku kao jedan od oblika podizanja moralnih i borbenih osobina v/o i starešina.

– Kod celokupnog sastava i stanovništva razvijati uverenje u mogućnosti uspešnog vođenja borbenih dejstava i oružane borbe na Baniji, osećaj sigurnosti i poverenja u stručne sposobnosti starešina, pouzdanje u borbenu sposobnost jedinica i njena borbena sredstva.

– Većim angažovanjem starešina i vojnih kolektiva sprečavati samoudaljavanje iz jedinica.

Organ za moralno vaspitanje izradit će planove moralnog obezbeđenja mobilizacije za svoje jedinice, prilagođene konkretnoj situaciji.

b) Bezbedonosno obezbeđenje:

Bezbedonosno obezbeđenje težišno usmeriti na otkrivanje i zaštitu od obaveštajno-izviđačke, diverzantsko-terorističke i drugih oblika subverzivne delatnosti, spoljnog i unutrašnjeg neprijatelja kao i drugih oblika ugrožavanja mobilizacije, radi čega:

– neprekidno dograđivati i razvijati sistem bezbednosti, obezbediti njegovo efikasno funkcionisanje uz maksimalno angažovanje organa bezbednosti u svim štabovima, komandama i jedinicama TO Banija.

– intenzivirati mere kontraobaveštajne zaštite i mere fizičkog i tehničkog obezbeđenja na objektima od posebnog značaja za OS.

– merama fizičkog obezbeđenja i u saradnji sa organima MUP-a onemogućiti pristup nepozvanim licima na mobilizacijska zorišta RJ i sprečavati obaveštajno-izviđačku i diverzantsko-terorističku delatnost specijalnih i drugih ubačenih masa snaga neprijatelja.

– u toku priprema i izvršenja mobilizacije na svim nivoima RiK obezbediti potpunu zaštitu tajnosti odluka, naređenja i podataka posebno pri prenosu informacija i poruka u kanalima veze. Centre veze, dokumenta i sredstva veze, izdvojene objekte i kurire fizički obezbediti.

– obezbediti stalno praćenje i izučavanje bezbedonosno-političke situacije na teritoriji ZnŠTO Banija radi procene mogućnosti ugrožavanja i izvršenja mobilizacije.

– jedinice namenjene za borbu protiv ubačenih snaga neprijatelja blagovremeno pripremiti i uskladiti sadejstvo sa snagama MUP-a.

– jedinice vojne milicije angažovati na obezbeđenju ličnosti (komandanta), KM i CV, kontroli vojno-putnog saobraćaja i provođenju naređenih mera bezbednosti u saradnji sa graničnom milicijom i milicijom brigade.

– organi bezbednosti u OpŠTO, komandama i jedinicama TO razradit će konkretne mere kontraobaveštajnog obezbeđenja mobilizacije.

c) Inžinjerijsko obezbeđenje:

Težište inžinjerijskog obezbeđenja u mobilizaciji OpŠTO sa PJ komandi jedinica TO imati na obezbeđenju kretanja i maskiranja.

Kroz uređenje i pripremu teritorija, u okviru MZ izgraditi objekte za dejstvo, osmatranje, komandovanje, zaštitu ljudstva i TMS.

U toku izvršenja mobilizacije dogradnjom i prilagođavanjem izrađenih objekata obezbediti zaštitu ljudstva od mogućih dejstava sredstava za masovno uništenje.

U mobilizacijske planove ugraditi angažovanje RO sa teritorije u cilju održavanja puteva i izgradnje objekata za vatrene dejstvo i zaštitu. Obezbediti stalni uvid u stanje izgrađenih objekata, vršiti njihovo održavanje i dogradnju.

U naseljenim mjestima sagledati mogućnosti smeštaja ljudstva i TMS u čvrstim objektima.

d) PNHB obezbeđenje:

Težište mera PNHB obezbeđenja imati na pravovremenom otkrivanju upotrebe NHB orudja neprijatelja, preduzimanje lične i kolektivne zaštite i otklanjanje posledica dejstva NHB oružja.

Komande, štabovi i jedinice obezbedit će efikasno funkcionisanje sistema PNHB obezbeđenja u zonama odgovornosti.

Jedinice ABHO po meri izvršenja mobilizacije angažovani na zadacima PNH obezbeđenja u zonama odgovornosti.

Komande podčinjenih OpŠTO i jedinica kroz planove koordinacije obezbedit će kontrole, razmenu obaveštavanja o NHB opasnosti sa centrima za obaveštavanje u svojim zonama odgovornosti.

e) Borbeno osiguranje:

Štabovi, komande i jedinice TO će planirati i uvežbavati mere i postupke borbenog osiguranja rezervnog sastava uz sadejstvo i saradnju sa jedinicama milicije u rejonima mobilizacijskih zborišta, skladišta RMR, na pravcima prevoženja ljudstva i dotura MS na MZ.

Samozaštitu provoditi u cilju jačanja ukupne b/g u svim opštinskim štabovima, Komandama i jedinicama TO, otkrivati i sprečavati psihološko-propagandnu aktivnost neprijatelja, sprečavati dezerterstvo i paniku u jedinicama, obezbediti zaštitu tajnih podataka u sistemu RiK.

Po meri pristizanja ljudstva za MZ određivati osmatranje, stražu, patrolu i grupe za protivdiverzantsku odbranu. U rejonima skladišta RMR pojačati unutrašnje i spoljne obezbeđenje i u sadejstvu sa snagama milicije organizovati zasjede na osetljivim mestima i rejonima.

Osigurati kolone i pojedinačne m/v koja prevoze MS iz skladišta RMR. Svi štabovi, komande i jedinice TO, prema tempu spajanja ljudstva sa tehničkim sredstvima i naoružanjem organizovat će PVO, PDB, PO i protivdiverzantsku odbranu.

12.- POZADINSKO OBEZBEĐENJE MOBILIZACIJE

a) Saobraćajno obezbeđenje:

Za vreme izvršenja mobilizacije pod planski režim saobraćaja stavljaју se putevi:

Put br. 1. Petrinja – s. Umetići – Kostajnica – s. Volinja – Dvor na Uni.

Put br. 2. Glina – s. Dragotina – s. Brezovo Polje – s. D. Žirovac – s. Gvozdanjsko – s. Trgovi – Dvor na Uni.

Put br. 3. Raskrsnice puta u s. Dragotini – s. M. Gradac – s. Martinovići – s. V. Šušnjari – s. D. i G. Pastuša – s. Komogovina – s. Umetić.

Put br. 4. s. Jabukovac – s. Dodoši – s. Trgovi.

Brigade TO i OpŠTO vrše planiranje, organizaciju, materijalno obezbeđenje i realizaciju prevoženja ljudstva u toku mobilizacije kao i ostalih MS.

Planiranje korištenja komunikacije pri izvršenju mobilizacije u rejonima mirnodopske lokacije KM, na prilazima skladišta, na MU i MZ mestima – rejonima naseljenja skladišta u nadležnosti je brTO i OpŠTO. Stalne komunikacije na teritoriji Banije, njihove podele, prioritet i vreme korištenja su u nadležnosti DPZ.

Regulisanje i kontrolu saobraćaja, otvorenosti angažovanja jedinica vojne policije – saobraćajne specijalnosti, priučenim ljudstvom iz nekih jedinica i osloncem na SIB u zoni odgovornosti.

b) Tehničko obezbeđenje:

U toku mobilizacije formiraju se sekcije koje vrše dekonzervaciju i aktiviraju MS u skladištima, izuzimanje i prevoženje MS na MZ, opravku i izvlačenje MS oštećenih u toku mobilizacije, vrše početnu popunu i opremanje te predaju viška MS nadležnim organima DPZ. Za izvršenje dekonzervacije i aktiviranje MS formirati potreban broj ekipa. Izuzimanje i prenošenje svih MS na MZ završiti najkasnije do isteka 2/3 vremena predviđenog za izvršenje mobilizacije, odnosno za četiri časa.

Za održavanje opravki, oštećenih i neispravnih RMS, formirati potreban broj pokretnih ekipa opremljenih sa kompletnim alatom i rezervnim delovima, koji će izlaziti na teren po pozivu.

Pokretne ekipe formirati od neraspoređenog ljudstva iz RO ili iz ratnih jedinica.

Za izvlačenje i evakuaciju težih TMS angažovati specijalizovana sredstva i organizaciju s teritorija.

Sve jedinice i štabovi TO u zoni odgovornosti po planu oslanjanja po svim pitanjima TOb-a bit će oslonjene na 87. PoB i na kapacitete DPZ.

c) Intendantsko obezbeđenje:

Sve jedinice i štabovi obezbediće za tri dana mobilizacije suhi obrok, a isti podeliti na MZ gde ljudstvo obezbediti pitkom vodom. Naredne dane ishranu vršiti tekućim obrokom hrane, a artikle za pripremu obroka izuzeti iz 87. PoB.

Podešavanje i zamenu opreme vršiti u InSt odnosno MZ.

Smeštaj ljudstva vršiti u objektima, prostorijama koje su u zahvatu MZ, i na istima obezbediti prostirku – prostirače.

U rejonu razmeštanja jedinica i štabova odrediti izvore za snabdevanje vodom, a zabraniti upotrebu vode sa svih ostalih neispitanih izvora. Formirati vodosnabdevačku jedinicu koja će intervenisati na kontaminiranim rejonima.

d) Sanitetsko obezbeđenje:

Štabovi, jedinice i baze će narednjem za mobilizaciju odrediti broj i raspored prijemno-prihvatnih ambulanti za svoje jedinice. Na svim nivoima RiK-a planirati i sprovođiti mere preventivno – medicinske zaštite. Za sprovođenje naredjenih mera odgovorni su pojedinci (starešine i vojnici) kolektiva i komande.

U slučaju pojave zaraznih bolesti odmah obavestiti ZnŠTO i tražiti potrebnu pomoć.

Zbrinjavanje povređenih i obolelih:

- Prvu pomoć p/o pružiti u vidu samopomoći i uzajamne pomoći
- p/o kojima je potrebna opšta medicinska pomoć upućivati na PPA.
- p/o kojima je potrebno bolničko lečenje ili specijalistički pregled upućivati u MC Glina, Petrinja, Kostajnica i Dvor na Uni, zavisno od udaljenosti MZ jedinice.
- Za evakuaciju p/o koristiti sopstveno vozilo i vozilo sanitetske najbliže zdravstvene organizacije.

Popunu utrošenih – uništenih SnMs vršiti trebovanjem od ZnŠTO. U toku mobilizacije uspostaviti saradnju i koordinaciju rada sa zdravstvenim organizacijama u zoni svoje odgovornosti.

e) Veterinarsko obezbeđenje:

Veterinarskim obezbeđenjem obuhvatiti veterinarsko-sanitarni pregled namirnica životinjskog porekla, što konkretno regulisati planovima i uputstvima. Zabranjuje se klanje stoke u vlastitoj režiji bez predhodnog [odobrenja] od strane veterinara. Po potrebi konstituisanja veterinarskog organa društvenih zajednica.

Popunu utrošenih VtMs vršiti trebovanjem od GŠTO RSK.

f) Građevinsko obezbeđenje:

Radi neometanog raseljavanja skladišta, sklanjanje materijalnih sredstava iz magacina radi zaštite od uništenja i pada okretnice i parkirališta u ruke neprijatelja, održati postojeće puteve za njihov prevoz do mete lokacije. Objekte (zgrade, skloništa, pećine) u kojima se planira predisklokacija, blagovremeno izvršiti njihovu pripremu i najneophodniju adaptaciju radi obezbeđenja smeštaja sredstava. Na sličan način izvršiti popravku i zaštititi vojne objekte kao i pristup ka istima.

Za redove koristiti formacijsko ljudstvo inženjerskih i pozadinskih jedinica. Ostvariti saradnju sa DPZ koje vrše zaštitu i evakuaciju stanovništva i materijalnih dobara.

Financijsko obezbeđenje:

Planiranje i utrošak novčanih sredstava vršiti u skladu sa važećim propisima o novčanom obezbeđenju u ratu. Sa određenim društvenim zajednicama u opštinama i SDK uspostaviti vezu radi saradnje na ovom planu.

Protivpožarno obezbeđenje:

Preduzeti organizacijsko i materijalno-tehničke mere, osmatranje i javljanje o nastalom požaru, propisati postupke pojedinaca, jedinica i komandi u slučaju izbijanja požara.

Sve komande snaga bataljona-divizionu i OpŠTO, formirati će protivpožarne ekipe jačine 10-15 vojnika u rejonima MZ za sprečavanje nestanka i gašenja požara.

U slučaju angažovanja većih jedinica požare gasiti krajnje uporno vodeći računa i o bezbednosti ljudstva.

12.- ORGANIZOVANJE ZA IZVRŠENJE MOBILIZACIJE

1.- Izvori popune ljudstvom i MS i njihova makro i mikro rejonizacija

Transformacija jedinica TO i JNA, u vezi sa realizacijom plana OUN-a za dolazak mirovnih snaga, i odlaskom jedinica JNA sa prostora Banije, javio se višak v/o koje ugraditi u jedinice TO i milicije i druge snage predviđene za odbranu.

Sve jedinice manevarske strukture i deo jedinica prostorne strukture u graničnom prostoru dograditi i popuniti mladim i kvalitetnim kadrom. Orijehtacija u popuni RJ ljudstvom treba isključivo biti sa prostora Banije, sem nekih specijalnosti koje ne postoje a mogu se obezbediti sa teritorije RSK ili srpskih opština sa prostora Bosanske Krajine.

U izboru ljudstva za RJ rukovoditi se sa dosadašnjim ratnim iskustvom i primeniti mikro rejonizaciju za manje formacijske sastave (odelenje, vod i četv – bateriju), dok za veće jedinice (bataljon, divizion) i kritične specijalnosti izbor vršiti sa šireg prostora, pa i cele Banije – odnosno RSK.

Materijalnu popunu formacijskim sredstvima rešiti od viškova MTS rasformiranih jedinica JNA, i preformiranih jedinica TO, vodeći računa da RJ bliže graničnom pojasu budu popunjene automatskim naoružanjem, sredstvima za vođenje bliske PoB, snajperskim puškama, sredstvima veze na nivou vod-četa. Popunu jedinica prostorne strukture u graničnom pojasu izvršiti po istom kriterijumu doradom materijalnih formacija.

U popuni sa m/v i sredstvima veze za komandovanje u pokretu ugraditi navedena sredstva iz AF (jedinice koje su gore) a drugi deo iz popune isključivo ona sredstva koja odgovaraju dotičnoj nameni.

U popuni jedinica TO-manevarske strukture planirati 5% više v/o i m/v od propisanog formacijom, a za pojedine kritične VES-ti (tenkisti, artiljerija za podršku, protuoklopnu borbu i PVO i dr.) planirati 15%.

Tamo gde nema dovoljno v/o potrebne specijalnosti za popunu RJ na njihova mesta rasporediti v/o srodne specijalnosti.

2. Upotreba snaga stalnog sastava i MS milicije i popisa:

Mirnodopski sastav u TO koji će služiti isključivo za rad u komandama štabova TO, obezbeđuju skladišta i objekte od vojnog značaja i deo jedinica za opsluživanje biće malog brojnog stanja. Postojeće ljudstvo pored zadataka obezbeđenja objekta (straža, portira i

noćnih čuvara) angažovati na izvršenju mobilizacije. Sve podčinjene komande i opštinski štabovi će detaljno proceniti i obezbediti deo ljudstva iz rezervnog sastava milicije za pojačano obezbeđenje objekta, izvršenje mobilizacijskih radnji (kurirsko-pozivarska služba) kao i prevoz MTS do MZ.

Artikle hrane za RR – obezbedit za RJ preko RO i drugih organa teritorije Banije, pomoći koju dobija Krajina iz zemlje i inostranstva.

Umesto nedostajućih motornih vozila i priključnih mašina obezbediti zamenitelje (traktore) i građevinske mašine.

Zbog nemogućnosti obezbeđenja ishrane svih v/o obavezan je da sa sobom ponese hranu za dva dana pri dolasku na mobilizaciju.

3. Mere i zadaci na ažuriranju plana mobilizacije

Dokumenti mobilizacijskog plana obezbediti sledeće:

- pravovremeno izvršenje mobilizacije prema izvodu iz mobilizacijskog plana,
- da jedinice mogu pravovremeno krenuti na posjedanje određenih položaja i realizaciju plana upotrebe u celini.
- mobilizacijski plan podleže stalnom ažuriranju i dogradnji zbog čestog smanjenja mesta boravka v/o i starešina.
- analizu ratne popune u ZnŠTO, brigadi, samostalnom bataljonu-divizionu, opštinskim štabovima i PB zone TO, vršiti tromesečno i pri sastavljanju izveštaja o popuni RJ.

4. Uređenje MZ i skladišta PMP:

Pri izboru MZ za RJ voditi računa da budu maskirana, sa dobrim prilaznim putevima, pitkom vodom, telefonskim linijama i povoljnim ekonomskim uslovima potrebnim za život i rad jedinica.

Podešavanje postojećih i izradu improviziranih objekata za rad komandi, štabova i zaštitu ljudstva od dejstva neprijateljske vatre, i nepovoljnih meteo uslova.

- Izradu rampi za istovar MS na MZ.
- Pripremu i uređenje vodnih objekata. Ako je moguće uvek težiti da se postojeći objekti na teritoriji uz manja ulaganja prilagode potrebama jedinica.
- Laboratorijski pregled vode obavljati jedamput godišnje.
- Radi bržeg iznošenja MS u RR služiti po RJ u posebnom pakovanju ili podešenim sanducima.

Uraditi prilazne puteve ka skladištima i rampe sa nekoliko ulazno-izlaznih vrata čime obezbediti jednovremeno iznošenje i utovar MTS za više RJ.

- Skladištenje i čuvanje MS po RJ i u okviru njih po višim i osnovnim jedinicama.
- Obezbeđenje kružnog toka kretanja m/v oko skladišta.
- Obezbediti ljudstvo za regulisanje i kontrolu saobraćaja u krugu skladišta.
- Izraditi objekte za obezbeđenje skladišta od dejstva iz vazduha i skloništa za zaštitu jedinica radne obaveze koje vrše izuzimanje i utovar.
- Obezbediti sredstva veze u krugu skladišta RR-a.

5. Obuka i uveštavanje

Planirane aktivnosti u izvršenju mobilizacije praktično proveravati tako da vreme njihovog provođenja mora uvek biti kraće od predviđenog. Posebnu pažnju posvetiti tajnosti i merama borbenog obezbeđenja, kako jedinice u toku mobilizacije ne bi bila iznenadno napadnute i onemogućen njihov razvoj.

Težište obuke imati u poznavanju oružja i oruđa, gađanju i fizičkoj kondiciji ljudstva. Posle izvedene obuke obavezno vršiti analizu iste i u skladu sa zaključcima izvršiti potrebne korekcije.

Kao sastavni deo plana Mob. imati sedmodnevni plan obuka svojih jedinica. Planirati one teme gdje je obučenost najslabija.

6. Postupak sa mobilizacijskim planovima posle izvršene mobilizacije

Komande i štabovi RJ odmah nakon izvršenja mobilizacije izvršiće prikupljanja dokumenata plana mobilizacije i plan komisijski uništiti, s tim da se sačuvaju dokumenta koja se mogu koristiti. Odmah po izvršenoj mobilizaciji u spisak vojnih lica (pob-8 i 8a) upisati lica u rezervnom sastavu koja su se odazvala na poziv za mobilizaciju.

7. KOMANDOVANJE I VEZA

- KM ZnŠTO u rejonu Čavića Brda sa početkom rada u M + 2.
- Gotovost veza u M + 6.
- Veze održavati po planu.
- Radio vezu koristiti samo u slučaju narušavanja žičane i radio-relejne veze.

8. SIGNALI

- vazдушna opasnost telefonom 999, glasom “AVIONI”
- tenkofska opasnost telefonom 888, glasom “TENKOVI”
- NHB opasnost telefonom 777, glasom “OTROVI”

9. IZVEŠTAJE DOSTAVLJATI:

a) R e d o v n o

- četa – baterija i samostalni vod svakih 2 sata
- bataljon – divizion svakih 4 sata
- samostalni odred – brigada svakih 6 sati

b) S u m a r n i

- odmah po isteku vremena određenog za mobilizaciju

c) V a n r e d n e

- po naređenju predpostavljenog
- po ukazanoj potrebi.

KOMANDANT
PUKOVNIK
Rade Vujaklija, [v.r.]

M.P.⁷⁰

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., 1002/1.

⁷⁰ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Banija, Glina.

1992., srpanj 8.
Mrzlo Polje

Plan 13. brigade TO o zatvaranju pravaca prelaska ljudstva i materijalnih sredstava prema Cazinskoj krajini

13. BRIGADA TO
Mrzlo Polje, 10. 07. 1992. u 14,00

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
NEPOSREDNO

PLAN BLOKADA
Karta 1:25.000 list _____

1. Aktivnost neprijatelja (kombinovane ustaško-muslimanske snage) u ovom vremenu usmjerena je na ubacivanje DTG u dubinu zone odgovornosti brigade i prevođenje naoružanih muslimanskih snaga iz Hrvatske preko ZO brigade na područje cazinske krajine.
Pravci ubacivanja DTG i prebacivanja snaga su:
  - Kamenica – Oštarski Dolovi – Tobolić – Videkić Selo – Salopek Luke – Kruškovača – Šturlić
  - Otočac (Brinje) – Kuselj – Rakovačka Korita – Zvjerinjak – Čuić Brdo – Brezovac – Salopek Luke – Šturlić.
 Mogući, ali manje vjerovatni pravci su:
  - Kamenica – Sastavci – Tržić Primišljanski – Hrvatski Blagaj i dalje.
 Potvrđeni obavještajni podaci govore da se od dana 11. 07. 1992. godine očekuje prebacivanje po grupama oko 1000 naoružanih muslimana navedenim pravcima.
2. Radi sprečavanja ubacivanja DTG i prevođenja muslimanskih snaga organizovati kombinovana taktička dejstva naših snaga u reonima i na pravcima eventualnog pokreta i dejstva snaga neprijatelja, postavljajući osmatračnice, zasjede i blokade, i to:
  - u reonu Jarak – Suvi Slunj – Čardak – Ognjevača odjeljenje 185. GAP-a Slunj
  - u reonu Tepavci – Prisjeka (spomenik iz NOR-a) odjeljenje granične milicije Slušnica
  - u reonu Čuić Brdo – Brezovac odjeljenje milicije SJB Slunj
  - u reonu s. Brajdići – s. Jelov Klanac (Kota 451) kombinovano ojačano odjeljenje SM Rakovica i Grabovac
  - u reonu Simić Brdo odeljenje SM Tržić
  - u reonu Sastavaka – stanica milicije Mala Kosa
  - u reonima Ćuruvin most i Čičin most odjeljenje VP 13. brigade.
 Stanica milicije Primišlje osmatranjem, patrolama i zasjedama kontrolirati pravce koji izvode prema prelazima na rijeci Mrežnici. Stanica milicije Tržić patrolama i zasjedama pokriti pravac Tržić – Ključ – Sastavci.

Zadatak:
Sprečiti ubacivanje DTG i prevođenje muslimanskih snaga, nanijeti im gubitke i uhvatiti živi jezik.

Jedinice Plašćanske brigade organizuju kombinovana taktička dejstva u širem reonu Tobolića.

Ostale snage stanica milicije po dubini zone odgovornosti brigade osmatranjem i patrolama ostvariti kontrolu teritorija i prema trenutnoj situaciji organizirati druga taktička dejstva.

Gotovost za izvršenje zadatka 10. 07. 1992. godine do 21,00 časova.

Završetak zadatka prema procjeni komande brigade.

Vežu ostvariti radio-uređajima i postojećim telefonskim vezama.

Izveštavanje k-de brigade po posjedanju položaja u reonima zasjeda i blokada, a zatim povremeno prema potrebi i događanjima.

KOMANDANT

p.pukovnik

Marko Relić, [v.r.]

M.P.⁷¹

Uručeno:

– svim k-dirima jedinica u akciji

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1010/1.*

30

1992., srpanj 10.

Devrske

Operativno izvješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO Knin o otvaranju vatre na njihove položaje u Vujcima, povlačenju oklopne brigade iz Poličnika u Kistanje te posjetu ministra obrane Stojana Španovića

KOMANDA 2. BRIGADE TO

Str. pov. br. 769

10. 07. 1992. godine

ZS TO KNIN

– OPERATIVNOM DEŽURNOM –

1. Dana 09. 07. 1992. godine oko 22:55 časova otvorena vatra iz pam-a i pešadijskog naoružanja iz rejona Dubravica na Vujke. Isto tako gadjali su Vujke sa dvije "zolje". Posledica nema. Naši su odgovorili pešadijskom vatrom.

2. Dana 10. 07. 1992. godine oko 10:00 časova sredstva i ljudstvo okb⁷² povukla se iz rejona Planičnika u Kistanje.

⁷¹ Okrugli pečat: Komanda 13. brigade TO.

⁷² Oklopni bataljun.

3. Dana 09.07.1992. godine u poslepodnevnim satima u zoni odgovornosti ove brigade boravio ministar odbrane gospodin Stojan Španović i komandant ZŠTO "Severna Dalmacija" pukovnik Milan Djilas, koji su na sastanku sa predstavnicima iz "ružičastih" zona informirali iste o budućem statusu i drugim pitanjima u vezi sa tim. Političko bezbedonosna situacija se poboljšava.

4. Nemamo problema sa pozadinskim obezbeđenjem jedinica.

Zastupa komandanta
Kapetan
Rajko Bjelanović

M.P.⁷³

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4234.*

31

**1992., srpanj 10.
[Civiljani]**

**Operativno izvješće 1. brigade TO Zonskom štabu TO za "Sjevernu Dalmaciju"
o kršenju prekida vatre, napuštanju položaja od strane pojedinih četa te zahtjevu
snaga UN-a za ubrzano povlačenje jedinica i uskladištenje naoružanja**

KOMANDA 1. BRIGADE TO
Str. pov. br. 1-149
od 10. 07. 1992. godine
u 15,00 časova

borbeni izveštaj
– dostavlja –

Operativnom dežurnom
Zonskog štaba TO
za Severnu Dalmaciju
K n i n

- 1.- Podaci o aktivnostima od susednih zemalja nisu nam poznati.
- 2.- Stanje b/g jedinica brigade u postupnom izvlačenju sa prednje linije i skladištenje h-105mm i drugih art. sredstava.
- 3.- U toku predhodnog i današnjega dana neprijatelj je koristio dogovoreni prekid vatre i to:

---

⁷³ Prijemni pečat centra veze: Brzovav "Brdo", br. 657, grupa 250, 10. 7. 1992. u 17,55; obrađeno 10. 7. u 18,00; predano 10. 7. u 18,10.

- a) redni broj 333
- b) dana: 09.07.1992. godine u 20,40 časova
- c) mesto: iz reona Hrvaca po reonu Zrnca
- d) vatra: mitraljeska
- e) posledica nije bilo
- f) na vatru nije odgovarano
- g) izvešten dežurni oc
- a) redni broj 334
- b) dana: 09.07.1992. godine u 23,00 časova
- c) mesto: iz reona Kurbačuše po reonu D. Baljci
- d) vatra: mitraljeska
- e) posledica nije bilo
- f) na vatru nije odgovarano
- g) izvešten dežurni oc

– 1. mtb izveštava da je u vremenu 20,40 časova Peruču nadletio neprijateljski avion
– k-dant major Vukadinović Tode izveštava ako sutra do 2,00 časova ne dodje smena na Zrnac ljudi će napustiti položaj.
– četa TO Kosova u popodnevним satima napustila položaj u s. Ružiću.
– kenijski oficiri UNPROFOR-a redovno svakog dana sa komandom 1. brTO održavaju kontakt – radni dogovor o dinamici povlačenja naših snaga i skladištenju sredstava, a ocjena je njihova da ide sporo i da ne vide razloga zašto izvučene snage ne odlažu sredstva u skladištima, te zahtevaju od komande 1. brTO da ubrza proces povlačenja i uskladištenja sredstava.

Istaknuti punktovi i kontrola UNPROFOR-a se nalazi na svim pravcima i prednjim linijama.

4.- Utroška municije nije bilo.

5.- Vanrednih događaja nije bilo.

6.- Stanje na teritoriji nakon izvlačenja dijela snaga sa prednjih položaja granične milicije snage preuzimaju dio prostora i javljaju se i propusti u pokrivanju prednjih linija, nap. Ružić, a kod boraca prisutna je doza straha obzirom na smanjen broj boraca na prednjoj liniji.

7.- Stanje bezbednosti u zoni odgovornosti brigade postupno preuzimaju granične jedinice policije a kontrola terena ne pokriva se organizovano i planski.

8.- Problemi po PoOB uz nerešene probleme.

9.- Zaključak: stanje u jedinicama brigade zbog pomeranja – izvlačenja jedinica sa prednje linije ostaje slaba popuna i kontrola teritorija od strane granične milicije.

Zastupa komandanta
p. pukovnik
Jovo Grubić

M.P.⁷⁴

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., 4234.

⁷⁴ Prijemni pečat centra veze: Brzovaj "Selo", br. 221, grupa 500, 10. 7. 1992. u 19,30; obrađeno 10. 7. 1992. u 19,40; predano u 19,45.

[1992., srpanj 11.]

Korenica

**Izvjješće Posebne jedinice milicije MUP-a RSK Korenica Komandi Zonskog štaba TO
Lika o civilnim osobama stalno zaposlenim u JNA**

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
PJM-4 KORENICA

Podatke za GL na službi
u JNA – dostavlja

KOMANDI ZNŠTO LIKA

Dostavljamo vam tražene podatke vašim aktom telegramom pov. br. 1309 od 11. 07. 1992.
god.

Građanska lica stalno zaposlena u JNA.

1.	Šuput Milan	15 god. radnog staža	došao iz VP 5028 Sa ⁷⁵
2.	Glušica Petar	16	došao iz VP 4868 Bihać
3.	Glušica Milan	21	došao iz VP 4868 Bihać
4.	Leka Danica	8	--
5.	Balać Ljubica	16	--
6.	Dragojević Nikola	26	--
7.	Bobić Bogdan	13	--
8.	Milošević Mira	5	--
9.	Došen Rade	30	--
10.	Varda Mićo	15	--
11.	Prica Petar	10	--
12.	Rapajić Milan	32	--
13.	Hinić Đuro	20	--
14.	Vlaisavljević Božo	34	--
15.	Orlić Mirko	30	--
16.	Brdar Jovo	18	--
17.	Jančić Milovan	25	--
18.	Prica Dušan	32	--
19.	Gambiroža Borislav	23	--
20.	Studen Milan	21	--
21.	Gavranović Mirko	13	došao iz X-10 Bihać
22.	Leka Mićo	21	došao iz X-16 Bihać
23.	Džodan Nikola	38	došao iz X-2 Bihać
24.	Vlaisavljević Đuro	23	došao iz X-15 Bihać
25.	Leka Rade	33	došao iz VP 4868 Bihać

⁷⁵ Sarajevo.

26. Balać Milan	18	-"-	-"-
27. Žigić Mile	35	-"-	-"-
28. Bobić Rade	32	-"-	-"-

Građanska lica koji su pod ugovorom:

1. Kovačević Mira 21 god. rad. staža. Iz VP 4868 Bihać, ugovor joj traje do 02. 09. 1992. godine.

Nemamo aktivnih vojnih lica niti građanskih lica koja nisu srpske nacionalnosti, niti izbjeglih građanskih lica.

za KOMANDANT
Viši inspektor I. kl.
Miloš B. Cvetičanin, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2-2., kut. 1.

33

1992., srpanj 11.

[Bunić]

Zapovijed Komande 8. brigade TO podređenim jedinicama da uslijed moguće intervencije snaga NATO-a u Bosni i Hercegovini prekinu demobilizaciju jedinica te budu u stalnoj borbenoj pripravnosti

KOMANDA 8. BRIGADE TO

Str. pov. broj 1912-1/92

od 11. 07. 1992. godine

Pogoršavanje vojno-političke situacije

Prema raspoloživim neproverenim podacima, usled pogoršanja opšte situacije u BiH ne isključuje se mogućnost intervencije snaga NATO u BiH, što bi još više komplikovalo ionako složenu situaciju u bivšoj Jugoslaviji i Balkanu, te sigurno dovelo do eskalacije sukoba.

U vezi sa tim naređujem:

1. Izvršiti kvalitetno informiranje ljudstva i ukazati na svu složenost i ozbiljnost novonastale situacije.

2. Prekinuti sa demobilizacijom jedinica.

Jedinice koje su predale naoružanje imati na okupu u stalnoj gotovosti za upotrebu, a jedinice u OR ne otpuštati već u tim rejonima biti u punoj gotovosti za posjedanje položaja. Oklopne i artiljerijske jedinice imati u punoj spremnosti za odbijanje eventualnih napada.

3. Punu pažnju pokloniti ispravnosti naoružanja B/O⁷⁶ budnosti.

KOMANDANT
potpukovnik
Bešir Dragan, [v.r.]

M.P.⁷⁷

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2-2., kut. 1.

34

1992., srpanj 11.

Komogovina

Odluka Skupštine MZ Komogovina upućena 6. mješovitom PO artiljerijskom puku, da ne dopušta prenamjenu Spomen doma Kaline u vojni objekt jer u istom namjerava otvoriti proizvodni pogon

---

SRPSKA REPUBLIKA KRAJINA
OPĆINA KOSTAJNICA
Komogovina 11. 07. 1992. god.
Broj: 3/92.

KOMANDA 6. MJEŠOVITOG
PO ARTILJERIJSKOG PUKA

Vezano za vaše naredjenje Pov br. 228-2 od 10. 07. 1992. god. kojom naredjujete da vam ustupimo Spomen dom Kaline 1941. u Komogovini na korištenje dana 10. 07. 1992. god. održana je Skupština M.Z. Komogovina gdje je ista donijela:

O D L U K U

1. Ne može se udovoljiti traženju odnosno naredjenju Komande 6. Mješovitog PO artiljerijskog Puka o davanju Spomen doma Kaline 1941. u Komogovini iz razloga što je M.Z. Komogovina zainteresirana za isti i planira u istom otvoriti proizvodni pogon gdje bi se zaposlio dio stanovnika naše M.Z. Komogovina, a razgovori su u toku i sa predstavnicima SO Kostajnica o proizvodnoj djelatnosti u navedenom objektu.

2. Naša M.Z. se organizovala bez naredbi od samog dolaska HDZ vlasti na pobunu, prvi odbijamo plaćanje televizije. U navedenom domu organiziramo prijem svih čelnika SDS gdje je sa Babićem⁷⁸ i donešena odluka o pripajanju zajednici općina Krajine. Borci

---

⁷⁶ Borbenom obezbjeđenju.

⁷⁷ Okrugli pečat: Komanda 8. brigade TO.

⁷⁸ Milan.

naše M.Z. nošeni iskustvom na žrtve iz drugog svjetskog rata gdje je selo bilo prepolovljeno organizira straže po selu sa starim ljudima, a mladi učestvuju na svim barikadama koje su vodile na Čavić brdo, a kasnije odlaze na Čukur gdje čuvaju prodor mupovaca od Kostajnice, učestvuju u napadu i oslobadjanju Kostajnice i do kraja najisturenija barikada kod Sunje. Naši stariji su čuvali svu vojnu opremu koja je izvezena iz Petrinjskog garnizona u našu M.Z. pod komandom Grabundžije⁷⁹ i Šimunlije,⁸⁰ za to čuvanje nisu dobili nikakvu naknadu gdje su ljudi revoltirani na Šimunliju koji je to vodio.

U ovom ratu imamo najveće žrtve na području opštine Kostajnica pa nam ove naredbe teško padaju bez predhodnog dogovora.

3. Navedena sredstva iz naredbe se mogu smjestiti na lokaciji gdje su ranije skladištena pod komandom Šimunlije, a to je lokacija od ljudi koji su izbjegli i drugi svjetski rat jer su otišli u Beograd otac i 3 sina. Poslije rata dio imovine im je oduzet, a navedenu lokaciju koristila S.R.⁸¹ zadruga koja je izgradila dva velika objekta u ovom ratu nisu došli njihovi sinovi da brane tu imovinu. Ovi objekti su veći od spomen doma i tu se nalaze i 2 kuće za vojnike pored objekata. Lokacija ima površinu 3 hektra što može biti prava kasarna. Navedenu lokaciju Šimunlija neće da predoči zbog rodbinskih interesa, ako stupite u dogovor sa M.Z. puno se problema može riješiti, a na silu se ništa ne može riješiti jer kakvi će tada biti odnosi. Za isti Spomen dom je zahtjev podnio Grabundžija iz Petrinje koji je bio prisutan na jednoj od S.M.Z.⁸² Komogovine. Razumio je naš stav i dao nam podršku za privrednu djelatnost, to je od interesa za M.Z. pa i šire. Uz dom je vezana Crkva, igralište i sala za omladinu.

4. Za dogovor oko ove druge lokacije spremni smo na suradnju, a za naš stav unapred zahvaljujemo na razumijevanju.

DOSTAVLJENO:

- a) Komanda 6. Mješovitog PO artiljerijskog puka
  - b) ZN ŠTO Banija
  - c) SO Kostajnica
  - d) Arhiva ovdje
- MO RSK Knin

PREDSJEDNIK M.Z.:
Šestić Miloš, [v.r.]

M.P.⁸³

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1048/1.

⁷⁹ Petar, zapovjednik 31. brigade TO.

⁸⁰ Đorđe, zapovjednik 2. kordunaške brigade TO.

⁸¹ Seljačka radna.

⁸² Skupština mjesne zajednice.

⁸³ Okrugli pečat: Općina Kostajnica, MZ Komogovina.

1992., srpanj 11.

[Korenica]

Upute Zonskog štaba TO Lika svim podređenim jedinicama o rješavanju statusa djelatnih vojnih i civilnih osoba

S 4-GN KOMANDA ZnŠTO LIKA

Str. pov. br. 1309 od 11. 07.

1992. god.

SVIM JEDINICAMA – u cilju regulisanja statusnih pitanja AVL i GL dostavite nam sledeće podatke

1. Snimanje stanja GL po sledećem

A/ Građanska lica primljena na neodređeno vreme i godine radnog staža

B/ Građanska lica koja su izbegla a bila su ranije u stalnom radnom odnosu u JNA (dokaz – rešenje) a u jedinicama su bila radno angažovana, također godine radnog staža za svakog GL.

C/ Građanska lica primljena na određeno vreme, a nije isteklo vreme po rešenju, do kada treba još da rade.

D/ Izdvojiti posebno GL nesrpske nacionalnosti i dostaviti podatke što se traže pod tač. 1. AB i C sa godinama radnog staža.

2. Dostaviti spiskove AVL nesrpske nacionalnosti sa godinama penzijskog staža.

S3M4-IS: Podatke iz tač. 1. i 2. dostaviti neizostavno 14. 07. 1992. godine do 20,00 časova Komandi ZnŠTO Lika. Nakon sagledavanja stanja dobit će te usmerenje za rešenja.

3. Objašnjenje u vezi vojnika na redovnom odsluženju vojnog roka:

– Sve vojnike kojim nije istekao vojni rok prekomandovati u posebne jedinice milicije do odsluženja vojnog roka, a posle toga neka odluče sami da li će nastaviti službu u PJM ako budu potrebni što će regulisati sa komandama tih jedinica.

– Vojnicima kojima je istekao rok služenja od 12 meseci, otpustiti ih, ako žele da se uključe u PJM to videti sa komandantima tih jedinica da li su potrebni i da li to zaslužuju.

– Vojnike koji su odslužili 12 (dvanaest) meseci a pripadnici su SR BiH i SRJ, otpustiti kućama.

4. Objašnjenje u vezi dobrovoljaca i regruta

– Svim dobrovoljcima i regrutima koji su učestvovali u borbi priznati od 17. avgusta 1991. godine u služenje vojnog roka.

S3M4-IS: Punoljetni dobrovoljci i regruti produžavaju služenje u PJM do odsluženja kad navrš 12 (dvanaest) meseci a posle toga kako se opredele. Oni dobrovoljci koji nisu punoljetni mogu pristupiti PJM ili ih otpustiti sa rezervnim sastavom.

5. Prilikom dolaska vaših predstavnika u GŠTO RS Krajine obavezne da se jave C-7 – 94. mob. i personalnu službu radi slanja pošte koja nije redovno upućena.

6. Upozoravamo sve komandante da se pridržavaju rokova kako ne bi remetili rad ove komande.

KOMANDANT

pukovnik
Milan Šuput

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1010/2.

36

1992., srpanj 11.

Korenica

Zapovijed Zonskog štaba TO Lika o postavljanju Komande OpŠTO Plaški

---

NAREDBA BROJ 1319
KOMANDANTA ZNŠTO LIKA
OD 11. 07. 1992. GODINE

Na osnovu tač. 5. Naredbe Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu o odredjivanju nadležnosti i ovlašćenjima za rešavanje o odnosima u službi vojnih lica (SVL br. 5/87),

POSTAVLJAJU SE PO RATNOJ FORMACIJI

U OPŠTINSKOM ŠTABU TO PLAŠKI

Mobilizacijsko mesto: Plaški
Mobilizacijsko zborište: Plaški
Trajanje mobilizacije: 6 časova
Brojni naziv: T1988
Rok javljanja: Odmah

1.- ZA KOMANDANTA OPŠTINSKOG ŠTABU TO PLAŠKI

FČ: kapetan I klase

VES: 31101

DOKMANOVIĆ Milan NIKOLA, kapetan I klase, lična VES 32701.

Do sada: načelnik saobraćajne službe u 145. brTO. U evidenciji vojne uprave Plaški.

2.- ZA NAČELNIKA ŠTABU OpŠTO PLAŠKI

FČ: kapetan

VES: 31101

KOSANOVIĆ Vasilje NIKOLA, kapetan, lična VES 31102.

Do sada: Zastupa komandanta OpŠTO Plaški. U evidenciji vojne uprave Plaški.

MB

KOMANDANT
pukovnik
Milan Šuput, [v.r.]

M.P.⁸⁴

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1009/1.

37

1992., srpanj 13.

Knin

Obavijest Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o razmjeni zarobljenika po principu "svi za sve"

GŠTO RS KRAJINE
ORGAN BEZBEDNOSTI

Str. pov. br. 57-62

13. 07. 1992. godine

ZONSKI ŠTAB TO LIKA, KORDUN, BANIJ
ZAPADNA SLAVONIJA
– ORGANIMA BEZBEDNOSTI –

DRŽAVNA KOMISIJA TKZ. ALIJINE BIH NAJAVILA JE ZA 16. 07. 1992. RAZMENU ZAROBLJENIKA PO PRINCIPU "SVI ZA SVE".

DA BI NAŠI ORGANI UŠLI U PREGOVORE HITNO DOSTAVITI PODATKE O BROJU ZAROBLJENIH NEPRIJATELJSKIH LICA KOJI SU KOD VAS SA LIČNIM PODACIMA I BROJ NAŠIH PRIPADNIKA KOJE JE ZAROBIO NEPRIJATELJ NA TERITORIJI BIH SA TAČNIM PODACIMA.

POSEBNO PRIKAZATI PODATKE ZA RANIJE ZAROBLJENE PRIPADNIKE JEDINICA JNA, A KOJI DO SADA NISU RAZMENJENI. IMATI U VIDU DA SE RADI O ZNAČAJNOM ZADATKU DA POVRATIMO I SPASIMO NAŠE LJUDE IZ RUKU NEPRIJATELJA KOJI NE POŠTUJE NIKAKVA LJUDSKA I HUMANITARNA NAČELA.

NAČELNIK
PUKOVNIK
JOVO MARIĆ

M.P.⁸⁵

M.P.⁸⁶

---

⁸⁴ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Lika, Korenica.

⁸⁵ Prijemni pečat: RSK ZŠ TO Banija, str. pov. br. 284-3, 13. 7. 1992.

⁸⁶ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 4501, grupa 180, primljeno 13. 7. 1992. u 17,00; obrađeno 13. 7. 1992. u 18,20.

38

1992., srpanj 13.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO za osnivanje vodova za zaštitu štabova od ekstremističkih grupa

---

GŠTO RS KRAJINE
VSTR. POV. BR. 471-30
DANA 13. 07. 1992. GODINE

ZONSKI ŠTAB TO LIKA, KORDUN, BANIJIA

ZAŠTITA ZNŠTO I
LIČNOSTI.-

1.- RASPOLAŽEMO PODACIMA DA RAZNE EKSTREMISTIČKE NAORUŽANE GRUPE PRETE KOMANDAMA I POJEDINCIMA U NAVEDENIM ZONSKIM ŠTABOVIMA, A ČAK PODSTIČU POJEDINCE NA ORUŽANE NAPADE, ŠTO VAM JE U POTPUNOSTI POZNATO.

2.- U CILJU ZAŠTITE KOMANDI I FIZIČKE ZAŠTITE POJEDINACA U KRETANJU ZONOM ODGOVORNOSTI OFORMITE ZAŠTITNI VOD JAČINE 20 LJUDI. IZBOR LJUDI DA IZVRŠE VAŠI OB⁸⁷ PO SVOJIM KRITERIJUMIMA. VODITI RAČUNA DA TO BUDU MLADI LJUDI, ODANI I SPREMNI ZA BORBU. SLUŽBU MOŽETE ORGANIZOVATI AKO IMATE MILICIJSKE UNIFORME ILI DA SE SLUŽBA VRŠI U CIVILNOM ODELU.

3.- VODOVE RASFORMIRATI I DEMOBILISATI KADA VI OCENITE DA JE SITUACIJA POD KONTROLOM MILICIJE.

KOMANDANT
GENERAL-POTPUKOVNIK
MILAN TORBICA

M.P.⁸⁸

M.P.⁸⁹

---

⁸⁷ Organ bezbednosti.

⁸⁸ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 4493, grupa 200, primljeno 13. 7. 1992. u 17,00; obrađeno 13. 7. 1992. u 17,25.

⁸⁹ Prijemni pečat: RSK ZŠ TO Banija, str. pov. br. 284-1, 13. 7. 1992.

39

1992., srpanj 13.

Lasinja

Upute Stanice javne bezbednosti Vrginmost stanicama i odjeljenjima granične milicije o zadacima granične milicije, obvezi dobre suradnje sa snagama UN-a, te povlasticama za pripadnike granične milicije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI VRGINMOST
Odjel za granične poslove
Broj: 2/1992. godine
Lasinja, 13. 07. 1992. godine

STANICAMA I ODELENJIMA
GRANIČNE MILICIJE

SVIMA

PREDMET: Uputstvo o načinu rada
i osnovnim zadacima
granične milicije

S obzirom da se svi nalazimo na odgovornim i složenim zadacima odbrane granica Republike Srpska Krajina, donosim Uputstvo o načinu rada i osnovnim zadacima granične milicije.

1. Odjel za granične poslove u okviru Stanice javne bezbednosti Vrginmost formiran je od 4 stanice milicije u čijem sastavu se nalazi 18 graničnih odeljenja.

Stanice milicije su: Vrginmost sa odelenjima Vrginmost, Abez, Kirin, Čemernica i Trstenica. SM Dugo selo čine: OM Dugo selo, Čremušnica, Desni Štefanke i Desno Sredičko. SM Lasinja čine: OM Lasinja, Crna Draga, Novo selo i Prkos. SM Topusko čine: OM Topusko, Gredjani, Mala Vranovina i Crni Potok.

Odeljenja su veličine 20-30 milicionera, dok u OM Lasinja ima nešto više.

2. Osnovni zadatak granične milicije jeste da stalnim danonoćnim osmatranjem, patroliranjem i zasjedama otkrije i spriječi svaki pokušaj nasilnog prelaska granica koju čuvamo. U tom smislu dozvoljena je i upotreba vatrenog oružja, ako se pokušaj prelaska ne može drukčije spriječiti.

3. U obavljanju tih poslova pomažu nam snage UNPROFOR-a koje su, kada je riječ za naš Odjel, raspoređene u Crnom Potoku i Lasinji, na kojim područjima razvijaju svoje patrole i kontrolne punktove.

4. Saradnja sa ovim snagama mora biti maksimalna jer će od njihovih izvještaja, o našoj daljnjoj sudbini, mnogo toga zavisiti.

5. Zbog složenih poslova koje obavljaju granične jedinice, imati će i poseban tretman kod određivanja osobnih dohodaka, beneficiranog staža, besplatne uniforme i drugog.

6. Služenje u graničnim jedinicama milicije za sada je obavezno, dok se ne stvore uslovi za primjenu principa dobrovoljnosti.

ŠEF ODJELA ZA GRANIČNE
POSLOVE
ILIJA VUJANOVIĆ, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1024/4.

40

[1992., srpanj 13.]

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK da se van snage stave sva rješenja o dodjeli stanova od 1. ožujka 1992., jer je zbog zloupotreba ponestalo stanova za veliki broj aktivnog zapovjednog kadra koji dolazi iz Vojske Jugoslavije

RSK 784-1

Nepoštovanje kriteriuma u rasporedu stanova, nezakonito ustupanje stanova od strane nosioca stanarskog prava, dodela stanova licima koja poseduju vlastite kuće u gradskom području i nasilnom useljavanju, došlo je do bitnih narušavanja stambenog fonda, pa zbog zaštite istog, a na osnovu stava kadrovske saveta GŠTO

N A R E D J U J E M:

1. Sva rešenja o dodjeli stanova izdata od 01. 03. 1992. staviti van snage do ponovnog razmatranja u skladu sa pravilnikom o rasporedu stanova.
2. Zbog dolaska većeg broja aktivnog starešinskog kadra iz SR Jugoslavije potrebno je za iste obezbediti adekvatan broj stanova.
3. Dostaviti kadrovskom savetu komande GŠTO spisak stanova sa svim drugim podacima (u skladu sa tabelom u prilogu) za područja svih ZnŠTO RS Krajina.
Rok dostave 17. 07. 1992. god.
4. Podatke u tabeli o nosiocu stanarskog prava adresu, veličinu stana, broj i datum izdavanja rešenja upisujem nadležni stambeni organ, a ostale podatke na osnovu uvida sa terena unosi komisija koju formira isti organ.
Nacrtati tabelu prema sledećim podacima.

KOMANDANT
GENERAL PUKOVNIK
Milan Torbica

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1002/1.*

41

1992., srpanj 14.

Plaški

Izvešće Komande 145. brigade TO Komandi Zonskog štaba TO Lika o ocjeni morala pripadnika brigade

---

KOMANDA 145. BRIGADE TO

Br. 1110/2
14.07.1992. god.

OCENA BORBENOG
MORALA, dostavlja.-

KOMANDI ZNŠTO-LIKA

Na osnovu Vašeg akta str. pov. br. 1310 od 11. 07. 1992. god. a u vezi ocene Borbenog morala dostavljamo Vam isto po dole navedenim pitanjima:

1.- Odnos prema RSK i odnos prema SFR našoj budućoj domovini. Borci 145. brTO Plaški imaju veoma dobar odnos prema RSK, što su dokazali svojom voljom na Referendumu da se pripoje RSK, te kasnije pa sve do danas organizovanim borbama protiv ustaša i hrvatske vlasti, gde su imali zapaženih rezultata.

Odnos prema SFR[J] također je vrlo pozitivan. Svi naponi koje ulaže SRJ u borbi da se pomogne srpskom narodu u BiH i RSK visoko se cene kod naših pripadnika.

Veoma dobro je primljena vest da je Dobrica Ćosić izabran za prvog predsednika SRJ, a Milan Panić za saveznog premijera. Podrška koju su Predsedniku Srbije dale široke narodne mase, a naročito borci i radnička klasa širom Srbije, BiH i RSK, također se pozitivno odrazilo na naše borce.

2.- Odnos sastava prema odbrani RSK i odnos sastava prema učešću u odbrani SR BiH i otvaranju KORIDORA prema SRJ.

Borci 145. brTO svojim aktivnim borbama su pokazali da su čvrsto opredeljeni da se bore za:

1. za svoj narod
2. RSK
3. za srpstvo i srpski ponos.

---

⁹⁰ Prijemni pečat: Komanda 145. brigade, br. 1124/1, 13. 7. 1992.

Sa velikim oduševljenjem su primili vest o probijanju Koridora kroz SR BiH i spajanje sa našom budućom domovinom SRJ.

Borci imaju pravilan odnos prema RSK i SRJ.

3.- Stanje međuljudskih odnosa u jedinicama i komandama.

Stanje u jedinicama 145. brTO u celini je vrlo dobro. Preko 90% boraca vrlo savesno i uspešno je izvršavalo svoje zadatke u odbrani Plaščanske doline i RSK. Pored izvršavanja odbranbenih i ratnih zadataka, borci su izvršili i radne zadatke, a bilo je i trenutaka gde su se borci lepo i uz logorsku vatru družili. Osnov svega je briga za druga, za čoveka što je stalno prisutno u našoj brigadi, te stavljanje svih boraca u ravnopravan položaj.

Svi naši građani koji su sposobni uključeni su u brigadu, to je motiv više da se savladaju svi naponi i da se istraje u borbi protiv neprijatelja.

4.- Odnos prema izvršavanju borbenih zadataka i naređenja.

Svi zadaci i naređenja koja je izdala K-da 145. brTO su u celini veoma uspešno realizovani. Odnos prema istima je veoma pravilno shvaćen, što je rezultiralo i uspješnim izvršenjem postavljenih zadataka.

5.- Utjecaj stanja u društvenoj sredini (užoj, široj)

Što se tiče uticaja stanja u društvenoj sredini u mjestu Plaškom i njegovoj okolini mogu istaći da je veoma pozitivan. Narod ovoga kraja daje punu podršku našim borcima, oduševljava se njihovim akcijama, a veoma pozitivno se odražava na borce kada nešto čuju o sebi i borcima susednih brigada na talasima radio Korenice i radio Petrova Gora.

6.- Plan mera za jačanje BM

Pozitivno su uticali:

1. Stavljanje u ravnopravan položaj svih građana i ravnopravno raspoređivanje u Brigadu, te briga za ljude.
2. Stalno, kvalitetno i potpuno informisanje boraca o svim novinama i promenama u jedinici, RSK, SR BiH i SRJ.
3. Organizacija u sprovođenju logorskih vatri, sportskih takmičenja.

– Dobro saraduje sa civilnim strukturama

– Pomoć oko organizacije kosidbe i žetve

– Isticanjem pozitivnih primera pred vojnim kolektivima

– Kontrola i pomoć borcima od strane starešina K-de brigade

– Briga za borbenu tehniku i oruđima da stalno bude kompletna, čista i ispravna.

Negativno su uticali:

– Bilo je pojedinaca sposobnih za borbu i izbjegavali su odlazak na položaj

– Šverc od strane pojedinaca i krađe, nepopunjenost K-de brigade starešinskim sastavom

– Neblagovremeno uređenje zaklona i skloništa

– Nepravilna podela pomoći Crvenog Križa

– Oslobođenje dela V/O od vojne obaveze.

KOMANDANT:

potpukovnik

Milan Šušnjar, [v.r.]

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1006/3.

42

1992., srpanj 14.

[Đevrske]

Dnevno operativno izvješće Komande 2. brigade TO Zonskom štabu za "Sjevernu Dalmaciju" o kršenju prekida vatre, te o nezadovoljstvu ljudstva na položajima

---

Komanda 2. brigade TO

Str. pov. br. 790

14. 07. 1992. godine

– Dostavlja –

Dnevni operativni izvještaj

Operativnom dežurnom

Zonskog štaba Sjeverna Dalmacija.-

1. Tokom dana i noći 13/14.07.1992. godine u vremenu od 19:20 časova do 23:00 časova na naše položaje u selu Vujcima neprijatelj je otvarao streljačku i minobacačku varu. U vremenu od 21:50 časova iz rejona Dubravica neprijatelj je otvorio vatru iz mp-32mm i pri tom ispalio 16 mina po našim položajima u s. Vujcima. Uložen je protest kod oficira UNPROFOR-a u zoni naše odgovornosti.

2. I pored ponovljenih upozorenja i apela da se uradi nešto na sprečavanju i odlasku v/o sa položaja, po tim pitanjima učinjeno je vrlo malo te smatramo da na ovaj način ne obezbeđujemo bg za izvršenje zadatka.

3. Komanda brigada je ostala sa k-dantom i oficirom bezbednosti te vas molimo zbog obima posla nadjete mogućnost i pošaljite oficira na ispomoć jer nismo u mogućnosti da ispunimo naredjenja predpostavljene komande vezanim za rokove istih.

4. Oficir koji je poslat da bude glavni rukovalac u skladištu naše jedinice vodnik Martić Sime Milenko do danas se nije javio u brigadu.

5. U jedinicama vlada opšte nezadovoljstvo u raspodeli sa plaćom iako je vojnički kadar upoznat vrlo dobro da je stigao novac te isti smatraju da ih netko svesno "vuče za nos".

Zastupa komandanta

---

⁹¹ Okrugli pečat: Komanda 145. brigade TO.

Kapetan
Rajko Bjelanović

M.P.⁹²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4234.

43

1992., srpanj 14.
[Civiljani]

***Operativno izvješće 1. brigade TO Zonskom štabu TO za "Sjevernu Dalmaciju"
o demobilizaciji te samovoljnom napuštanju položaja vojnika nezadovoljnih
isplatama naknada i nedostatkom cigareta***

Komanda 1. brigade TO
Str. pov. br. 1-164
od 14. 07. 1992. godine
u 15,00 časova

Borbeni izveštaj
– Dostavlja –

Operativnom dežurnom
Zonskog štaba TO
za Sjevernu Dalmaciju Knin

1. Podaci o aktivnostima od susednih zemalja nisu nam poznati.
2. Stanje b/g jedinica brigade u postupnoj demobilizaciji, razdruživanju i sredjivanju borbenih sredstava i tehnike i njihovo skladištenje, a dio ljudstva se angažuje u RJM i dio demobiliše.
3. U toku predhodnog i današnjeg dana nije koristio dogovoreni prekid vatre, mada su prisutne pojave pojedinačnog otvaranja vatre.
– mb izveštava da v/o na Pelešu s. Žitnić zahtevaju smenu i pojačanje ljudstva, a ukoliko se u toku dana ništa ne poduzme napustit će položaje.
4. Utroška municije nije bilo.
5. Vanrednih događaja nije bilo.
6. Stanje na teritoriji po povlačenju snaga brigade ostaje nedovoljno kontrolisano i pokriveno od strane RJM.
7. Stanje bezbednosti u zoni odgovornosti brigade zbog slabe pokrivenosti i kontrole teritorije je osjetljivo s mogućnošću upada i zauzimanja nekih naših položaja.

---

⁹² Prijemni pečat centra veze: Brzovaj "Brdo" br. 672, grupa 400, primljeno 14. 7. 1992. u 18,20; obrađeno 14. 7. 1992. u 18,30.

8. Problemi po PoOB zbog kašnjenja isplata v/o i nedostatka cigareta sve veće je nezadovoljstvo ljudstva i sve veći pritisci i pojave samovoljnog napuštanja jedinica.

9. Zaključak: jedinice brigade postupno se demobiliziraju, a dosta je slučajeva nezadovoljstva zbog neisplata naknada, nedostatka cigareta, sve masovnije pojave samovoljnog napuštanja jedinica sa ličnim naoružanjem.

Zastupa komandanta
p. pukovnik
Jovo Grubić

M.P.⁹³

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4234.

44

1992., srpanj 14.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Banija da spriječi prolazak konvoja s izbjeglicama hrvatske nacionalnosti iz BiH

GŠTO RSK
ORGAN BEZBEDNOSTI
STR. POV. BR. 57-62
14. 07. 1992. GOD.

ZONSKOM ŠTABU TO BANIJA
– NS I OBAVEŠTAJNO-BEZBEDONOSNOM ORGANU –

RASPOLAŽEMO OPERATIVNIM PODACIMA DA 15. 07. IZ BOS. NOVOG KREĆE KONVOJ NAVODNIH IZBEGLICA HRVATSKE NACIONALNOSTI IZ BIH (60 AUTOBUSA I 120 DRUGIH VOZILA), PRAVCEM DVOR N/U⁹⁴ – GLINA I DALJE. MEDJUTIM POSTOJE OZBILJNE INDIKACIJE DA KONVOJ NEMA NAMERU DA PRODJE NAŠU TERITORIJU VEĆ DA SE RADI O SMIŠLJENOM DOVODJENJU HRVATA NA BANIJU I DA IM POMAŽU U TOME I NEKE MEDJUNARODNE HUMANITARNE INSTITUCIJE.

SA ORGANIMA VLASTI I ORGANIMA UNUTRAŠNJIH POSLOVA, KAO I UNPROFOR-OM PODUZMITE MERE ZA SPREČAVANJE NJIHOVIH NAMERA.

PUKOVNIK
JOVO MARIĆ

---

⁹³ Prijemni pečat centra veze: Brzovaj "Selo" br. 411, grupa 400, primljeno 14. 7. 1992. u 17,15; obrađeno 14. 7. 1992. u 17,30.

⁹⁴ Na Uni.

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 1002/2.*

45

1992., srpanj 15.

Okučani

**Operativno izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK
o ubićenju prebjega iz BiH kod sela Mlaka**

VOJNA TAJNA – POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

Pov. br. 51-56

15. 07. 1992. godine

Redovni operativni izvještaj.-

GLAVNOM ŠTABU TO RSK – KNIN

Na osnovu Naredjenja GŠTO RSK pov. br. 104/91 od 13. 11. 1991. godine i pov. br. 61a/92 od 11. 04. 1992. godine dostavljamo sledeći

I Z V E Š T A J

1.- STANJE NEPRIJATELJSKIH SNAGA:
Neprijatelj nije ispoljavao nikakve aktivnosti.

2.- STANJE ŠTABOVA I JEDINICA TO:

Tokom dana Komande i štabovi TO intenzivno su se angažovali na poduzimanju mera kontrole teritorije u zoni odgovornosti.

– Oko 14.30 časova na aerodromu “Mahovljani” izvršen je prihvat novca u iznosu od 5 miliona dinara za potrebe ZnŠTO. Novac je deponovan u trezor PTT u Okučanima.

– Stanje morala vrlo dobro.

3.- GUBICI:

– Gubitaka nije bilo.

4.- STANJE PoOB-a:

– 91. PoB angažovana je na doturu artikala ishrane.

⁹⁵ Prijemni pečat: RSK, ZŠ TO Banija, str. pov. br. 292-4, 15. 7. 1992.

⁹⁶ Prijemni pečat centra veze: Brzovaj br. 4513, grupa 180, primljeno 14. 7. 1992. u 23,50; obrađeno 14. 7. 1992. u 23,55.

– Stanje ishrane vrlo dobro.

– Dana 13. 07. 1992. godine oko 15,00 časova u rejonu Kraguj od protivpešadijske rasprskavajuće mine ranjen je v/o Radjenović Rajko iz 61. had 105mm.

Imenovani je pošao kod svog druga u odelenje granične milicije koja je bila na položaju i tom prilikom naišao na minu. Zadobio je povrede desne noge i levog oka, prebačen je u medicinski centar Banja Luka. Van životne je opasnosti.

5.- BEZBEDNOST I SAMOZAŠTITA:

– Dana 13. 07. 1992. godine oko 09.15 časova u rejonu s. Mlaka uočeno je 6 lica od strane dvojice meštana s. Mlaka, koja su se kretala uz kanal Strug i saopštila da žele u Novsku.

Pripadnici Teritorijalne čete Mlaka iz sastava 98. OdTO postavili su zasedu u rejonu Mokro Polje i uhapsili svih 6 lica.

Svi su muslimanske nacionalnosti, a dvojica od njih su bili vodiči ostaloj četvorici. Lica nisu bila naoružana, a prilikom hapšenja nisu pružila otpor, predati su miliciji i sprovedeni u zatvor.

– Dosta problema imamo sa gradjanima koji samovoljno izlaze iz zone i u vlastitoj režiji i na sopstveni rizik upućuju se u obilazak svojih ognjišta u selima koja su bila pod kontrolom ustaških vlasti. Činimo napore da preko milicije i razgovorima po mesnim zajednicama utičemo na gradjane da se ne upućuju u ovako neorganizovane poduhvate.

KOMANDANT

pukovnik

Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁹⁷

M.P.⁹⁸

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 26., kut. 2.

46

1992., srpanj 15.

Okučani

Izvešće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o broju vojnih obveznika koji su se borili u sklopu 1. krajiškog korpusa, broju poginulih i ranjenih te brigadama i odredima osnovanim nakon 30. lipnja 1992.

VOJNA TAJNA – POVERLJIVO

ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

⁹⁷ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Zapadna Slavonija, Okučani.

⁹⁸ Prijemni pečat centra veze: Brzovjav predan 15. 7. 1992. u 19,00.

Pov. br. 87-42
15. 07. 1992. godine

GŠTO RSK – KNIN

U vezi vašeg telegrama pov. br. 803-1 od 15. 07. 1992. godine izveštavamo vas o sledećem:

1. Ljudstvo iz sastava naših jedinica TO bilo je zaključno sa 30. 06. 1992. godine angažirano u jedinicama 1. KK, tako da nismo imali jedinica TO na prostoru Zapadne Slavonije.
2. U vremenu od 30. 06. 1992. do 03. 07. 1992. godine formirana je 54. brTO.
3. Formirani su sledeći odredi TO: 98. OdTO Jasenovac, 51. OdTO Pakrac, 59. OdTO Daruvar i 63. OdTO Jasenovac, takodjer u vremenu od 30. 06. do 03. 07. 1992. godine.
4. Nemamo oslobodjenih opština od strane TO.
5. Nemamo oslobodjenih gradova od strane TO.
6. U sastavu jedinica 1. KK borilo se ukupno 4.920 pripadnika TO sa prostora Zapadna Slavonija.
7. Gubitke u ratu pripadnika TO vodila je Komanda 1. KK tako da podataka nemamo. Prema podacima koje smo prikupili od odeljenja ministarstva odbrane sa prostora Zapadna Slavonija poginulo je 192 pripadnika TO, a ranjeno 286 lica.

KOMANDANT

pukovnik

Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁹⁹

M.P.¹⁰⁰

Izvoznik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 2430.

47

1992., srpanj 16.

[Vrginmost]

Prijedlog Komande 19. brigade TO RSK za izvanredno unaprjeđenje Stanka Ćurčije

KOMANDA 19. BRIGADE TO

Pov. br. 9-126

16. 07. 1992. god.

VOJNA TAJNA

POVERLJIVO

Naziv – oznaka jedinice:

P R E D L O G

⁹⁹ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Zapadna Slavonija, Okučani.

¹⁰⁰ Prijemni pečat centra veze: Brzovav primljen 15. 7. 1992. u 15,30; predan 15. 7. 1992. u 16,10.

ZA PROIZVODJENJE – UNAPREDJENJE U ČIN – ODLIKOVANJE
/oficira, mlađjih oficira i vojnika/

- 1.- PREZIME, OČEVO IME I IME: Ćurčija Milana Stanko
- 2.- DAN, MESEC I GODINA RODJENJA: 07.05.1944.
- 3.- MJESTO RODJENJA I OPŠTINA: s. Brestik, SO Glina
- 4.- MJESTO STANOVANJA: šk. Stipan, Vrginmost
- 5.- ZAVRŠENE ŠKOLE: a) – VOJNE: Srednja podof. škola pešadije
b) – CIVILNE: Ispit za čin potporučnika
- 6.- ČIN – KLASA I VREME PROVEDENO U ČINU – KLASI, AVL, RZ, Penz.
VL: Kapetan I. klase od 1984. godine – AVL
- 7.- ROD – SLUŽBA I VES: Pešadija 31101
- 8.- SADAŠNJA DUŽNOST I OD KADA: Komandant 1.bataljona, 4.brigade TO Vrginmost
- 9.- PREDLOG ZA ČIN – KLASU – ODLIKOVANJE: Vanredno u čin majora pešadije
- 10.- PREDLOG SE ODNOSI NA:
(proizvodjenje, red. unapredjenje, vanredno unapredjenje): Vanredno unapredjenje

11.- OBRAZLOŽENJE:

Kapetan Ćurčija je u toku odbrane kasarne "PETROVA GORA" u Karlovcu ispoljio visok stepen lične hrabrosti i požrtvovanja pozitivno utičući na moral ostalih branilaca kasarne.

Po izvlačenju postavljen je na dužnost NŠ 4. brigade TO Vrginmost, a zatim na dužnost komandanta 1. bataljona.

Kapetan Ćurčija nema završene potrebne vojne škole niti položen ispit za čin majora. Ima u borbi položen ispit za položaj komandanta bataljona na kome je postigao sledeće rezultate: četiri meseca sa bataljonom uspešno brani jedanaest kilometara fronta, a nasuprot sebe ima ustašku brigadu. Nije izgubio ni jedan milimetar prostora. Sa bataljonom je uništio četiri oklopna cilja, više desetina neborbenih vozila, samo u jednom danu potpuno je izbacio iz borbe a najvećim delom uništio dve čete u s. Levi Štefanki, uništio je jedan ustaški vod u toku prodora na frontu suseda. Lično je više puta danju i noću obišao kompletan položaj bataljona. Učvrstio je borbeni moral i RiK u bataljonu. Bataljon i dalje čvrsto drži položaj, a kapetan Ćurčija je svaki dan i svaku noć na prvoj liniji. Najmanje priznanje [koje] mu se pri kraju radnog veka može dati je vanredno unapredjenje u čin majora.

Potpis nadležnog starešine
za podnošenje predloga:

M.P.¹⁰¹

KOMANDANT
pukovnik
Milan Novaković
za [....., v.r.]¹⁰²

¹⁰¹ Okrugli pečat: Komanda 19. brigade TO.

¹⁰² Potpis nečitak.

1992., srpanj 17.

Knin

Pismo Ministarstva odbrane RSK Vijeću sigurnosti UN-a u kojem traži da se poništi odluka o razoružanju paravojnih postrojbi na okupiranom području RH

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
BR. _____/92
KNIN, 17.07.1992. GOD.

SAVETU BEZBEDNOSTI UN-a

Visoko poštovanom naslovu!

Čast nam je da vas pozdravimo u ime naroda i Vlada Republike Srpske Krajine. Vaše angažovanje da u Republiku Srpsku Krajinu unesete mir narodu naše Republike je od neprocenjivog značaja. Patnje i stradanja tokom ovog rata koje je ovaj narod proživio u istoriji nisu česte. Novostvorena Hrvatska država je pokušala da zatre srpski narod u Hrvatskoj ne birajući sredstva. I, na našu žalost imali su u tome podršku dijela Evropske i svetske javnosti. Napadana su srpska sela od Hrvatskih bojovnika koji su nosili šahovnice na čelu, a srpski narod dobro zna da su šahovnicu nosili fašistički zločinci, Ustaše, u drugom svetskom ratu, od kojih je u periodu od 1941. do 1945. godine stradalo preko milijun i pol Srba u Hrvatskoj i Bosni.

Narod se nije prevario, jer nedugo nakon napada, tada paravojnih Hrvatskih oružanih snaga na Plitvicama 1. aprila 1991. godine veći deo Hrvatskih oružanih snaga se otvoreno deklariraju kao Ustaše. U ovom ratu srpskog naroda za slobodu, za svoju samostalnu Republiku, srpski narod je podneo velike žrtve i patnje, o čemu svedoči i 500 hiljada izbeglica iz takozvane demokratske Hrvatske.

Narod Republike Srpske Krajine dočekao je snage UN-a kao zaštitnike i spasioce od daljnjeg progona, iseljavanja i smrti.

Međutim, inzistiranje da se čak i policija razoruža unosi veliki nemir među stanovništvo i otvorenu sumnju u namjere UN-a. Pogranična policija, Policija specijalne namene i Policija za javni mir su namenjene jedino za zaštitu naroda Republike Srpske Krajine i nikada, uveravamo vas, neće biti upotrebljene za napad na bilo koga, a pogotovo ne za osvajanje tuđih teritorija. Zato, dozvolićete, ne vidimo razloge da se na potpunom razoružanju inzistira. Tim više što se isto neće dogoditi u Republici Hrvatskoj koja će se, bojimo se, moći u narednom periodu i znatno bolje naoružati, što bi svakako trebao Savet bezbednosti sprečiti, jer naoružavanjem Republike Hrvatske najmodernijim oružjima u većim količinama je pretnja novom agresijom na Republiku Srpsku Krajinu i treba je svakako na vreme sprečiti.

Nadamo se da UN ne mogu sebi dopustiti da se u zoni nad kojom su preuzeli zaštitu dogodi genocid.

Visoko poštovani naslove, sigurni smo da ćete naše navode u potpunosti razumeti i omogućiti Srpskom i drugim narodima u Republici Srpskoj Krajini da žive u skladu sa civilizacijskim tokovima, bez straha od maltretiranja i smrti, pa smo vas još jedan put slobodni zamoliti da ne prejudicirate ni jedno političko rešenje, a Hrvatskoj zabranite uvoz naoružanja i ratne tehnike kako bi se novi rat i genocid sprečili.

S poštovanjem
Ministar odbrane
Pukovnik
Stojan Španović

---

*Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 2.*

49

**1992., srpanj 17.
Knin**

Obavijest Zonskog štaba TO "Sjeverna Dalmacija" podređenim jedinicama da zbog problema oko neisplate osobnih dohodaka na tekuće račune mogu podići dio sredstava kao pozajmicu u svojim jedinicama

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
SEVERNA DALMACIJA
Pov. broj: 106-2
17. 07. 1992. godine

Podizanje novca,
rešenje, dostavlja.-

KOMANDI dopunski bataljon

Veza akt GŠ TO RSK broj 812-2 od 16. 07. 1992. godine

Zbog nastalog problema podizanja novca sa TR¹⁰³ Poštanske Štedionice tj. neisplaćivanja sredstava sa tekućih računa AVL i GL,

R E Š E N J E

1. AVL i GL koji primaju preko tekućih računa mogu privremeno podići deo sredstava u jedinicama.

---

¹⁰³ Tekući račun.

2. Sredstva se podižu na blagajnama svojih jedinica na privremenu priznanicu u iznosu do 10.000,00 dinara (novih).

3. Lica koja podignu sredstva su dužna vratiti navedena sredstva ODMAH po uspostavljanju platnog prometa tj. kada se omogući podizanje novca sa TR.

IM/MB

NAČELNIK ŠTABA
pukovnik
Ivan Mijatov, [v.r.]

M.P.¹⁰⁴

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4074.*

50

1992., srpanj 17.

Benkovac

Zapovijed Komande 92. brigade milicije Benkovac za svečanost otpuštanja vojnih obveznika iz ratnih jedinica te osnivanje 92. brigade milicije

---

KOMANDA 92. BRIGADE MILICIJE
BENKOVAC

Pov. broj: 295-1

Benkovac, 17. 07. 1992. god.

Priprema i organizacija
svečanosti, naredjenje.-

PNŠ za ONP

U povodu otpuštanja v/o iz ratnih jedinica sa teritorija opština Benkovac i Obrovac i formiranja 92. brigade milicije, a u cilju planskog rada i organizacije,

N A R E D J U J E M:

1. Dana 25. 07. 1992. godine sa početkom u 10,00 časova u kasarni u Benkovcu organizovati svečanost kojom obeležiti otpuštanje v/o iz ratnih jedinica i formiranje 92. brigade milicije.

2. Na svečanosti će u svečanom stroju prisustvovati pripadnici 92. brigade milicije i to:

- komanda brigade
- komanda stana
- četa veze

---

¹⁰⁴ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Sjeverna Dalmacija, Knin.

- pozadinska četa
- četa za obezbedjenje
- specijalni bataljon
- 2. bataljon za obezbedjenje
- 3. bataljon za obezbedjenje
- iz 1. bataljona za obezbedjenje: komandant sa 50% sastava bataljona
- iz graničnog bataljona: komanda bataljona, odeljenje veze, svi komandiri četa, komandiri odeljenja ili njihovi zamjenici i iz svakog odeljenja po 3 predstavnika.

3. Na svečanost pozvati:

- 1) sve borce iz dosadašnjih 180. mtbr, 3. brTO, 557. mpoap-a, OdTO Obrovac, ŠTO Benkovac i Obrovac i SJB Benkovac i Obrovac,
- 2) Porodice poginulih boraca,
- 3) Predstavnike republike, opštine i preduzeća,
- 4) Narod sa teritorija opština Benkovac i Obrovac.

4. Svečanost organizovati po posebnom protokolu, a po završetku svečanog postrojavanja, organizovati svečani ručak za goste i pripremiti dovoljne količine vojničkog pasulja za sve učesnike u kasarni.

5. Odmah otpočeti sa pripremanjem za svečanost i to:

- 1) Pripremiti i uputiti pozivnice za goste – PKMV
- 2) Izraditi plakat kojim obavestiti javnost o planiranoj svečanosti – PKMV
- 3) Pripremiti kulturno-umjetnički program – PKMV
- 4) Pripremiti zastavni vod – komandant grb
- 5) Pripremiti zastavu 92. brm – PKMV
- 6) Pripremiti amblem i značke 92. brm – PKMV
- 7) Urediti okoliš i prilaze kasarni – PNSŠ za ONP
- 8) Urediti kasarnski krug: pokositi travnate površine, podrezati nasade i žive ograde, urediti ivičnjake, fasade, izvršiti zastakljivanje, srediti auto-park – PKPO
- 9) Regulisati parking-prostor za sve prisutne – NSbSl
- 10) Izvršiti kompletiranje odeće i obuće kod pripadnika brigade – NinSl
- 11) Izvršiti potišivanje jedinica – K-ti jedinica
- 12) Organizovati obezbedjenje svečanosti – MB
- 13) Organizovati prihvat gostiju – PKMV
- 14) Pripremiti stimulatívne mere za pripadnike 92. brm i borce – PNSŠ za OMPP
- 15) Za sve pripadnike 92. brm do 22.07. obezbediti plavu uniformu – NinSl
- 16) Organizovati besplatno prevoženje na svečanost i povratak sa svečanosti – NSbSl

6. Probu za svečanost izvršiti 23.07. u 10,00 časova uz prisustvo svih jedinica brigade.
BM/NC

KOMANDANT
Viši inspektor I klase
Bogunović Momčilo, [v.r.]

Dostaviti:
– svim jedinicama

51

1992., srpanj 18.

[Darugar]

Pismo Komande UNPROFOR-a – sektor Zapad Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o kontroli skladišta s naoružanjem

18. juli 1992. godine
UNPROFOR – ZAPADNI SEKTOR

Odgovor u vezi kontrole
magacina. –

– pukovnik Čubrić¹⁰⁵ –

Primili smo vaše pismo u kojem iskazujete brigu u vezi UNPROFOR-ove brige oko proveravanja magacina u kojima je smešteno oružje.

Koliko znate u skladu sa planom SIRIJUS VENZA¹⁰⁶ i ugovorom izmedju obe zaraćene strane nikakvo oružje ne bi trebalo bit unutar zaštitne zone. Podsećamo vas da je to oružje trebalo biti barem 30, 10 ili 5 km daleko izvan granice zaštićene zone, zavisno od vrste i kalibra.

Tokom mnogih diskusija koje smo imali u “Vili” u Okučanima mi smo pristali, čineći jedan ustupak, da držite neka od oružja u magacinima pod kontrolom UN. Ponavljam, pod kontrolom UNPROFOR. Naravno to znači da mi moramo biti sigurni da to oružje je na sigurnom mestu i da ne može biti uzeto iz magacina pod bilo kakvim okolnostima.

Vi ste takodjer pristali da to bude pod našom kontrolom i odgovornošću, to znači da ćemo mi proveravati sigurnosti magacina i broj naoružanja u njima, povremeno i bez ikakvog prethodnog upozorenja.

Zbog toga vas molim da prenesete instrukcije vašim ljudima da sledećim članovima UNPROFOR-a omoguće inspekcije magacina uvek kada je to traženo:

- Članovima nepalskog i jordanskog bataljona,
- Članovima štaba Zapadnog sektora,
- Oficirima za vezu iz argentinskog bataljona koji su stacionirani tamo.

GENERAL
Zabala¹⁰⁷

¹⁰⁵ Jovan.

¹⁰⁶ Cyrus Vance.

¹⁰⁷ Carlos Maria.

1992., srpanj 18.

Knin

Zonski štab TO Sjeverna Dalmacija dostavlja podređenim jedinicama stav Glavnog štaba TO RSK oko razoružanja jedinica RSK i nošenja dugog oružja, te otvaranja autoceste kroz Slavoniju

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
SEVERNA DALMACIJA
Str. pov. br. 110-2
18. 07. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Odgovor na postavljena
pitanja, dostavlja.-

Dopunski bataljon

ZnŠTO Z. Slavonija obratio se GŠTO RSK sa pitanjima, koja su proistekla nakon suprotnog tumačenja istih od strane gen. Zabala¹⁰⁸ – Komandanta ZS UN grupa “Sever”.

Odgovor Komandanta GŠ TO RSK:

“U aktu koji smo dobili od vas i priloga koje ste dostavili uz taj akt uočljivo je da generalu Zabali nisu jasna mnoga pitanja o kojima je već postignut dogovor sa generalom Morionom.¹⁰⁹

U vezi problema koje u svom dopisu iznosi general Zabala vama su poznata njihova rešenja, a to su:

Prvo: Milicija nosi dugo oružje (AP, PM, SNAJPERE).

Drugo: Brigada posebnih jedinica milicije u svom sastavu mora da ima i OT¹¹⁰ (obojene u plavo).

Treće: Razoružanje PJM od snaga UN ne dolazi u obzir i na to general Zabala treba upozoriti da ne dodje do žrtava.

Četvrto: Politička pitanja, kao što je otvaranje autoputa i druga treba da rešavaju vlade RSK i RH.

¹⁰⁸ Isto.

¹⁰⁹ Philippe Morillon.

¹¹⁰ Oklopne transportere.

Sa ovim stavovima upoznajte generala Zabala i zamolite ga da se za sva nejasna i neriješena pitanja obraća svom pretpostavljenom”.

IM/MB

za KOMANDANT
pukovnik
Milan Đilas
[....., v.r.]¹¹¹

M.P.¹¹²

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4074.*

53

1992., srpanj 18.
[Vojnić]

Zapovijed Komande Zonskog štaba TO Kordun o unaprjeđenju u više činove časnika i dočasnika u jedinicama TO Kordun

NAREDBA KOMANDANTA ZnŠTO
K O R D U N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Pov. br. 849-1
18. jula 1992.

Na osnovu čl. 45. stav 2, čl. 91. stav 2 i čl. 500 Zakona o službi u OS (sl. SFRJ br. 7/85, 20/89 i 40/89), a u vezi sa čl. 270. stav 1. Zakona o službi u OS i čl. 79. stav 3 Zakona o ONO (SL SFRJ br. 21/82 i 35/91) te naredbe Načelnika štaba VK OS te u vezi objašnjenja GŠTO RSK br. 700-7 od 15. 07. 92. godine a za posebne zasluge u obavljanju svojih funkcionalnih dužnosti u izvodjenju borbenih dejstava na području Korduna, u rukovođenju i komandovanju svojim jedinicama a u sastavu jedinica TO Korduna

U N A P R E Ā U J U S E:

U čin rezervnog kapetana 1. klase:

1. MALOBABIĆ Đure JOVAN, jedinica ARJ PVO,
2. DMITROVIĆ Branka MILAN, jedinica PJEŠADIJA,
3. MALOBABIĆ Milana MILE, jedinica INŽINJERIJA,
4. VUJANOVIĆ Janka ILIJA, jedinica ARTILJERIJA,
5. DANČUO Ljubana MATIJA, jedinica PJEŠADIJA,

¹¹¹ Potpis nečitak.

¹¹² Prijemni pečat: RSK, ZŠ TO za Sjevernu Dalmaciju, Knin.

6. MAZINJANIN Petra MILE, jedinica PJEŠADIJA,
7. MILOJEVIĆ Mile ĐURO, jedinica PJEŠADIJA,
8. GVOZDIĆ Milana DRAGAN, jedinica PJEŠADIJA,
9. GVOJIĆ Đure SIMO, jedinica PJEŠADIJA,
10. LUKIĆ Save MILAN, jedinica PJEŠADIJA,
11. LONČAR Bože DRAGAN, jedinica ARTILJERIJA,
12. MOMČILOVIĆ David JOVAN, jedinica OMJ,
13. ŽIVKOVIĆ Mile MILIĆ, jedinica PEŠADIJA,
14. RADOŠEVIĆ Mirka NEDELJKO, jedinica PEŠADIJA,
15. KOBAC Milana NIKOLA, jedinica INŽINJERIJA,
16. ROMČEVIĆ Mile LJUBAN, jedinica PJEŠADIJA
17. SMRZLIĆ Milan MILE, jedinica ARTILJERIJA,
18. VOJNOVIĆ Nikola ČEDOMIR, jedinica ARJ – PVO,
19. ŠAŠA Branko ŽARKO, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,
20. LINTA Marka MILORAD, jedinica ŠRO ARJ PVO,
21. DŽAKULA Dušan RADE, jedinica ŠRO ARJ PVO,
22. JANJANIN Pere NIKOLA, jedinica INŽINJERIJA,
23. VOJNOVIĆ Đure STEVO, jedinica PJEŠADIJA,
24. ŽIVKOVIĆ Marka STANKO, jedinica VEZA,
25. TRBOJEVIĆ Miloša NIKOLA, jedinica INŽINJERIJA,
26. ŠTAKOR Dragana NIKOLA, jedinica ARTILJERIJA,
27. STANKOVIĆ Voje RADE, jedinica PJEŠADIJA,
28. PEURAČA Gojka NIKOLA, jedinica INŽINJERIJA,
29. PETROVIĆ Dragaića MILOŠ, jedinica PVO,
30. MILIĆ Stevana VLADIMIR, jedinica PJEŠADIJA,
31. MARKOVIĆ Mihajla ĐORĐE, jedinica OKLOPNA MEHANIZOVANA JEDINICA,
32. MRKIĆ Janka NEBOJŠA, jedinica ARJ PVO,
33. MANOJLOVIĆ Milke RADE, jedinica PJEŠADIJA,
34. GABRIĆ Anđelije MILE, jedinica OMJ,
35. CVJETIČANIN Sime RANKO, jedinica PJEŠADIJA,
36. ĐIPALO Svetozara DUŠAN, jedinica PJEŠADIJA,
37. BREBERINA Nikole BORIS, jedinica OMJ,
38. BIJELIĆ Borivoj DUŠAN, jedinica ABHO,
39. BASARA Dušana PAVAO, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,

U čin kapetana:

1. ČIČA Pere MILOŠ, jedinica ARTILJERIJA,
2. MRAOVIĆ Ljubana PAVAO, jedinica ARJ PVO,
3. ORABOVIĆ Jovana MATIJA, jedinica PJEŠADIJA,
4. TORBICA Radovana NIKOLA, jedinica VEZA,
5. ŠAPIĆ Dragana MILE, jedinica ŠRO ABHO,
6. ČIČA Miloša PERO, jedinica ABHO,
7. VIGNJEVIĆ Dušana MILAN, jedinica PJEŠADIJA,
8. KATIĆ Nikole PERO, jedinica SANITETSKE SLUŽBE,

9. COKEŠA Mane MILOŠ, jedinica ARTILJERIJA,
10. DRŽAIĆ Rade SVETO, jedinica PJEŠADIJA,
11. VIDOVIĆ Bože DAMIR, jedinica PJEŠADIJA,
12. KRAGULJAC Petra DRAGAN, jedinica PJEŠADIJA,
13. BASTA Dušana ZDRAVKO, jedinica ARTILJERIJA,
14. MACUT Janka MILIĆ, jedinica PJEŠADIJA,
15. MUSULIN Branka MILOŠ, jedinica ARTILJERIJA,
16. BAKIĆ Ljubana DRAGOLJUB, jedinica PJEŠADIJA,
17. VELIMIROVIĆ Georgije NIKOLA, jedinica ARTILJERIJA,
18. VELIMIROVIĆ Nikole JANKO, jedinica VEZE,
19. TODORIĆ Dragaića ŽARKO, jedinica ARTILJERIJA,
20. SVITLICA Tomo SLOBODAN, jedinica ARTILJERIJA,
21. PLEČAŠ Pavla ŽELJKO, jedinica ARTILJERIJA,
22. PAVIĆ Todora RADE, jedinica INTENDANTSKA SLUŽBA,
23. MILOVANOVIĆ Matije MILAN, jedinica OKLOPNA JEDINICA,
24. KLJAIĆ Mile RANKO, jedinica ŠROP,
25. JAKOVIĆ Nikole VELJKO, jedinica ARTILJERIJA,
26. DUDUKOVIĆ Todora MILOŠ, jedinica INŽINJERIJA,
27. DAKIĆ Mialan MIRKO, jedinica ARTILJERIJA,
28. ČUIĆ Milana ZVONKO, jedinica INTENDANTSKA,
29. ČIKA Mihajlo MLADEN, jedinica PVO.

U čin poručnika:

1. VORKAPIĆ Branka STEVO, jedinica PEŠADIJA,
2. ČIČA Stojana MILE, jedinica PEŠADIJA,
3. RADIČANIN Dragana ĐORĐE, jedinica SAOBRAĆAJNA SLUŽBA,
4. POŠTIĆ Vojislava JANKO, jedinica PEŠADIJA,
5. JAKŠIĆ Petra ŽELJKO, jedinica PŠRO,
6. SAJČIĆ Jovana DRAŽEN, jedinica ARTILJERIJA,
7. DEVIĆ Nikole DUŠAN, jedinica ARTILJERIJA,
8. HRSTIĆ Milića MARKO, jedinica ARTILJERIJA,
9. BUĆAN Ljubana ZORAN, jedinica ARJ PVO,
10. TESLA Miloša RADE, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,
11. MADŽARAC Pere BRANKO, jedinica ARTILJERIJA,
12. MRAOVIĆ Nikole NINO, jedinica VEZE,
13. MIHAJLOVIĆ Marka DRAGIĆ, jedinica ARTILJERIJA,
14. KRESOJEVIĆ Mihajla ŽELJKO, jedinica OKLOPNA JEDINICA,
15. JOVANOVIĆ Dobrijoj PREDRAG, jedinica INTENDANTSKA SLUŽBA,
16. ĐURIĆ Dragoljuba NIKOLA, jedinica ARTILJERIJA,
17. DOBROTA Milana ŽARKO, jedinica VOJNA POLICIJA,
18. DRAGIĆ Simo GORAN, jedinica INŽINJERIJA,
19. DOBROSAVLJEVIĆ Nikole MILETA, jedinica ARJ PVO;
20. BLAŽEVIĆ Ignjatije SLOBODAN, jedinica OMJ,
21. BJELIVUK Jandre NENAD, jedinica INŽINJERIJA,
22. BASARA Milića JOVAN, jedinica PVO,
23. MILJENOVIĆ Đure DRAGAN, jedinica ARJ PVO,

24. ŽIVKOVIĆ Mihajla ŽELJKO, jedinica ARTILJERIJA,
25. VRAČAR Milana DUŠKO, jedinica PJEŠADIJA,
26. VUJAKOVIĆ Vase MILE, jedinica PJEŠADIJA,
27. TODORIĆ Stanka ŽARKO, jedinica ARTILJERIJA,
28. SUŠA Mirko ALEKSANDAR, jedinica FINANCIJSKA SLUŽBA,
29. ŠIMULIJA Đure ĐORĐE, jedinica ARTILJERIJA,
30. SVITLICA Tome MIROSLAV, jedinica ARTILJERIJA,
31. STUDEN Dragić ČEDOMIR, jedinica PJEŠADIJA,
32. RAŠIĆ Steve DANKO, jedinica PJEŠADIJA,
33. MAĐERČIĆ Dušana DRAGAN, jedinica ŠROP.

U čin potporučnika:

1. KORKUT Vlade SVETOZAR, jedinica VEZA,
2. KORKUT Vlade MILAN, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,
3. BIJELIĆ Stojana DRAGAN, jedinica PEŠADIJA,
4. PAVLOVIĆ Milana NENAD, jedinica PEŠADIJA,
5. PAVLOVIĆ Dušana MILENKO, jedinica PEŠADIJA,
6. SUČEVIĆ Marka MILE, jedinica ARTILJERIJA,
7. LINTA Marka DUŠAN, jedinica ARTILJERIJA,
8. MANOJLOVIĆ Teodora MILJENKO, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA.
9. U čin vodnika I klase:
10. VIDOVIĆ Dušana BOŽO, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,
11. VUJIĆ Marka MILOŠ, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,
12. KOKIR Ignjatije VELJKO, jedinica ARTILJERIJA,
13. LAPČEVIĆ Mane PERO, jedinica VEZA.
14. U čin vodnika:
15. MUŠKINJA Pane LAZO, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,
16. VUKELIĆ Janka DUŠKO, jedinica TEHNIČKA SLUŽBA,
17. MAJDIN Dragana NIKOLA, jedinica ARJ PVO,
18. BULAT Milana ČEDOMIR, TEHNIČKA SLUŽBA.

Naredbu o unapređenju uneti u personalna dokumenta imenovanih.
KG/MD

KOMANDANT
Pukovnik
Čedomir Bulat

- Upravi min. odbrane RSK – Vojnić
- OpŠTO
- br.TO
- Sam. bataljonima-divizionima TO Korduna
- a/a ZnŠTO – ot. mob. organ.

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 1015/4.

1992., srpanj 19.

[Đevrske]

Izješće 2. brigade TO Zonskom štabu TO za "Sjevernu Dalmaciju" o samovoljnom napuštanju položaja pripadnika brigade te slabim rezultatima potrage za takvim osobama

Komanda 2. brTo
Str. pov. br. 804
19. 07. 1992. godine

– Dostavlja –

Dnevni operativni izvješćaj

Operativnom dežurnom
štaba TO Severna Dalmacija

1. Tokom jućerašnjeg dana u zoni razmeštaja naših jedinica u V.¹¹³ Glavi, HV je u dva navrata otvarala streljaćku vatru iz PAM i snajpera a u vremenu u 23,05 ćasova ispaljena je od istih jedna mb-60mm granata. Na provokaciju nije odgovarano. Na licu mesta bili su posmatraći UN.

2. U išćekivanju naređenja o povlaćenju pešadije sa linije fronta i premešćanje iste od PJM dolazi do osipanja ljudstva i napušćanja bp.¹¹⁴ Potrage za licima koja su napustila položaj uredno se dostavljaju SJB Kistanje ali potrage se ne realiziraju. Ovakav odnos MUP-a iste ne može da se više tolerišće te vas molimo da ministarstvo, RSK obaveste o ovom problemu jer sutra će biti "kasno".

3. Pozadinsko snabdevanje jedinica teće normalno.

Zastupa komandanta
Kapetan
Rajko Bjelanović

M.P.¹¹⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4234.

¹¹³ Velika.

¹¹⁴ Borbenih položaja.

¹¹⁵ Prijemni pečćat centra veze: Brzovaj "Brdo", br. 707, grupa 180, primljen 19. 7. 1992. u 18,05; predan 19. 7. 1992.

1992., srpanj 21.

Knin

Zahtjev Glavnog štaba TO RSK Glavnom štabu VSR BiH za povrat vojnih obveznika koji služe vojni rok u BiH

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Pov. br. 684-43
21.07.1992. god.
K N I N

ŠIFROVANO

GŠ vojske SR BiH

Prema našoj spoznaji u sastavu vojske SR BiH nalazi se određeni broj vojnika na odsluženju vojnog roka sa teritorije RS Krajina. Do današnjeg dana isti nisu vraćeni na dalje služenje vojnog roka u jedinice vojske RSK, kako je to ranijom odlukom bilo regulisano. Molimo vas da se vojnici upute na dalje služenje vojnog roka u RSK, i da se jave upravama Ministarstvu odbrane (prema opštinama iz kojih su upućeni) koje će regulisati mjesto daljeg služenja vojnog roka.

MB/LjB

za K O M A N D A N T
general-potpukovnik
Milan Torbica
D¹¹⁶. Kasun, [v.r.]

M.P.¹¹⁷

M.P.¹¹⁸

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 4.

¹¹⁶ Dušan.

¹¹⁷ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

¹¹⁸ Prijemni pečat centra veze: brzojav "Metro", br. 4544, grupa 100, primljen 21. 7. 1992. u 14,30; predan 19. 7. 1992. u 19,05.

1992., srpanj 22.

Knin

Obavijest Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o osnovnim značajkama političke i vojne situacije u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

GŠ TO RS KRAJINA
 OBAVEŠTAJNI ORGAN
 STR. POV. BR. 10/1
 22. 07. 1992. GODINE

SVIM ZNŠTO RS KRAJINE
 OBAVEŠTAJNO BEZBEDONOSNIM ORGANIMA.-

OBAVEŠTAJNA INFORMACIJA.-

RADI VAŠEG POTPUNOG INFORMISANJA I DALJNJIH AKTIVNOSTI NA PRAĆENJU AKTIVNOSTI NEPRIJATELJA DOSTAVLJAMO VAM KRATAK PREGLED OSNOVNIH KARAKTERISTIKA POLITIČKIH I VOJNIH KRETANJA U HRVATSKOJ I BIH. POLITIČKA AKTIVNOST U HRVATSKOJ JE U ZNAKU PREDIZBORNE KAMPANJE I BORBE ZA GLASAČE NA IZBORIMA ZAKAZANIM ZA 02. AUGUST. I PORED IZREČENIH PRIMEDBI NA RAČUN SADAŠNJE VLASTI I NJENOG OPTUŽIVANJA ZA MNOGE PROPUSTE, GOTOVO SVE "OPORBENE" STRANKE SVOJ USPEH KOD BIRAČA TRAŽE NA REŠAVANJU PITANJA RSK. RASPOLOŽENJE PREMA UNPROFOR-U JE SVAKI DAN SVE NEGATIVNIJE I PRISUTNIJE U SREDSTVIMA JAVNOG INFORMISANJA. UNPROFOR SE OPTUŽUJE ZA SARADNJU SA "ČETNICIMA" I SPREČAVANJE HRVATSKE DA USPOSTAVI SVOJU VLAST U TZV. RUŽIČASTIM ZONAMA. NAŠA JE OCENA DA ĆE KAMPANJA PROTIV UNPROFOR-A BITI NASTAVLJENA I POSLE IZBORA U CILJU PRIPREME STANOVNIŠTVA I MEĐUNARODNE JAVNOSTI ZA EVENTUALNU ORUŽANU INTERVENCIJU NA RSK PREKO SNAGA UNPROFOR-A. NAKON ODLUKE VLADE RH O ZATVARANJU SVOJIH GRANICA ZA IZBEGLICE IZ BOSNE I PROGLAŠENJA HZ HERCEG-BOSNE DOŠLO JE DO NAGLOG ZAHLADJENJA ODNOSA IZMEDJU HRVATSKE I BOSNE. MUSLIMANI HRVATE OPTUŽUJU ZA IZDAJU TVRDEĆI DA SU IM MUSLIMANI TREBALI DOK SU SE BORILI ZA HRVATSKU, A DA SU IM SAD OKRENULI LEDJA. KAO POSLEDICA OVAKVOG ODNOSA U MNOGIM GRADOVIMA BIH DOŠLO JE DO OTVORENIH ORUŽANIH SUKOBA IZMEDJU JEDINICA HVO I "ZELENIH BERETKI" KAO U TRAVNIKU, BUGOJNU, JAJCU, KAKNJU ITD. HRVATSKA JE DEFINITIVNO STALA NA STRANU POLITIKE PODELE BOSNE NA TRI CELINE ŠTO NE ODGOVARA ALIJINOJ VIZIJI JEDINSTVENE MUSLIMANSKE BIH. U CILJU RAZREŠAVANJA OVIH RAZMIMOILAŽENJA, U ZAGREBU JE JUČER POČEO SUSRET IZETBEGOVIĆ-TUDJMAN. KROZ RAZGOVORE SVAKAKO ĆE SE NASTOJATI PRIKRITI SUŠTINSKE RAZLIKE U CILJU SPREČAVANJA OTVORENIH PODELA U BIH, A OČEKUJEMO DA ĆE ALIJA PRISTATI NA USTUPKE HERCEG-BOSNI UZ DOBIJANJE ZNAČAJNIJE VOJNE POMOĆI OD STRANE RH.

NAJNOVIJE PRIMIRJE POTPISANO U LONDONU RAZLIČITO JE PRIHVAĆENO U BIH. HRVATSKA STRANA GA JE PRIHVATILA KAO PRILIKU ZA PREDAH I KONSOLIDACIJU SNAGA POSLE TEŠKIH GUBITAKA U BOSANSKOJ POSAVINI I

HERCEGOVINI, DOK MUSLIMANSKOJ STRANI ONO NIKAKO NE ODGOVARA I PREMA NAŠIM INFORMACIJAMA, NASTOJAĆE DA GA PO SVAKU CENU PREKRŠE I ISPROVOCIRAJU SRBE NA ODGOVOR, A U CILJU IZAZIVANJA STRANE VOJNE INTERVENCIJE. RASPOLOŽIVE INFORMACIJE UKAZUJU DA OPASNOST VOJNE INTERVENCIJE U BIH I EVENTUALNO U JUGOSLAVIJI JOŠ NIJE OTKLONJENA.

ZAPAD I DALJE TRAGA ZA PRIHVATLJIVIM OBJAŠNENJEM PRED MEDJUNARODNOM JAVNOŠĆU, ZA SAD MU SMETNJU PREDSTAVLJA VEŠTA DIPLOMATSKA AKTIVNOST SR BIH I NAJNOVIJA AKTIVNOST SAVEZNOG PREMIJERA PANIČA.¹¹⁹ I PORED SVEGA, CENIMO DA MORAMO IMATI U VIDU MOGUĆU VOJNU INTERVENCIJU U BIH I POSLEDICE KOJE BI IMALE UTICAJ NA STANJE U RSK I JUGOSLAVIJI.

KAD JE REČ O STANJU U HV, OSNOVNO JE DA SA NASTAVLJA PLANIRANO POVLAČENJE JEDINICA SA FRONTA I TRANSFORMACIJA OVIH JEDINICA. SKREĆEMO VAM PAŽNJU DA RASPOLOŽIVI PODACI GOVORE DA HV NA SVIM NAJZNAČAJNIJIM PRAVCIMA I POSLE POVLAČENJA OSTAVLJA DELOVE SVOJIH SNAGA POD PLAŠTOM LOKALNOG STANOVNIŠTVA I POLICIJE. OVI DELOVI SNAGA SU DOBRO NAORUŽANI I OPREMLJENI SA LAKIM MB I PO SREDSTVIMA KOJA SU SAKRIVENA OD SNAGA UNPROFOR-A. REGISTROVALI SMO I NEKOLIKO UBAČENIH GRUPA HV NA PROSTORE GDE JE NASTANJEN HRVATSKI ŽIVALJ I NJIHOVE PRIPREME ZA DUŽI OSTANAK NA TIM PROSTORIMA, A RADI IZVODJENJA DTA¹²⁰ NA PROSTORU RSK.

KAKO SMO VEĆ NAPOMENULI U HV JE POČELA ŠIROKA AKCIJA TRANSFORMACIJE I PROFESIONALIZACIJE. PO NAŠIM SAZNANJIMA HV ĆE BITI ORGANIZOVANA U 4-5 KORPUSA SA OKO 30000 PROFESIONALNIH VOJNIKA. U SASTAVU KORPUSA BILE BI 2-3 BRIGADE SA KAG-OM I PRIŠTABSKIM JEDINICAMA. SVE BRIGADE BI U SVOM SASTAVU IMALE OKLOPNO-MEHANIZOVANE BATALJONE I 3 MOTORIZOVANA BATALJONA. KORPUS BI BROJAO OKO 8000 LJUDI U MIRU. DO KRAJA GODINE OČEKUJU SKIDANJE EMBARGA ZA UVOZ NAORUŽANJA I DOBIJANJE AVIONA (UGLAVNOM MIG-21 IZ BIVŠEG DDR-A¹²¹) I POTREBNIH OKLOPNO-MEHANIZOVANIH SREDSTAVA.

HRVATSKI STOŽER JE RAZMATRAO I VARIJANTU VOJNOG NAPADA NA RSK U POVOLJNOM TRENUTKU. PO TOJ VARIJANTI TREBA IZVRŠITI IZNENADNI VAZDUŠNI NAPAD NA SKLADIŠTA TEŠKOG NAORUŽANJA I OKLOPNIH SREDSTAVA KOJA ĆE BITI U MAGACINIMA POD KONTROLOM UNPROFOR-A, A POTOM OKLOPNO-MEHANIZOVANIM SNAGAMA IZVRŠITI PRESECANJE TERITORIJE RSK I SLAMANJE OTPORA. CENE DA SNAGE MILICIJE NEĆE BITI U STANJU DA IM SE OZBILJNIJE SUPROTSTAVE I DA ĆE SPREČITI MOBILIZACIJSKI RAZVOJ OS RSK I PORED IZNETIH PLANOVA, SVI POKAZATELJI GOVORE DA JE STANJE ORGANIZACIJE I MORALA HV SVE LOŠIJE. MASOVNA SU NEZADOVOLJSTVA NASTAVKOM RATA I UPUĆIVANJEM NA HERCEGOVAČKO I BOSANSKO RATIŠTE TE TRPE VELIKE GUBITKE. ODZIV ZA AKTIVNU SLUŽBU JE NEZADOVOLJAVAJUĆI, A SVE SU PRISUTNIJI I ORUŽANI SUKOB I PRIPADNIKA HV I HOS-A. KARAKTERISTIČNI SU SLUČAJEVI MAKARSKA I ŠIBENIK, GDJE JE UZ UPOTREBU VATRENOG ORUŽJA DOŠLO I DO RANJAVANJA I POGIBIJE NEKOLIKO PRIPADNIKA HV I HOS-A.

¹¹⁹ Milan.

¹²⁰ Diverzantsko-terorističke aktivnosti.

¹²¹ Demokratska Republika Njemačka.

STANJE U CAZINSKOJ KRAJINI JE KRITIČNO. NESTAŠICA OSNOVNIH PREHRAMBENIH ARTIKALA JE OPŠTA. DOŠLO JE I DO OTVORENIH PODELA IZMEDJU PRISTALICA POLITIKE A.¹²² IZETBEGOVIĆA I F.¹²³ ABDIĆA. I DALJE SE OZBILJNO RAZMATRA VARIJANTA PROBOJA IZ OBRUČA PREKO TERITORIJE RSK I INTENZIVNOG UBACIVANJA DTG¹²⁴ NA OVU TERITORIJU. KAO INDIKATIVNO IZNOSIMO NAJNOVIJI PLAN MUSLIMANSKIH EKSTREMISTA DA U PROBOJ KORIDORA PREKO RSK KRENU ŽENE I DECA, JER NA NJIH NAVODNO BORCI SK¹²⁵ NEĆE OTVARATI VATRU. OVAKVE I SLIČNE POKUŠAJE I PROVOKACIJE ZA OČEKIVATI SU U NAREDNOM PERIODU.

KAO ZAKLJUČAK MOŽEMO KONSTATOVATI DA JE STANJE NA TERITORIJI RSK I NJENOM NEPOSREDNOM OKRUŽENJU I DALJE NEIZVESNO I DALEKO OD STABILIZACIJE. NAŠ JE ZADATAK DA I DALJE INTENZIVNO PRATIMO SVE AKTIVNOSTI NEPRIJATELJA UZ AKCENT NA TRANSFORMACIJU HVINJENE NOVE FORMACIJSKE ELEMENTE, NJIHOVU LOKACIJU I JAČINU, KAO I OTKRIVANJE PLANOVA ZA UBACIVANJE DTG NA TERITORIJU RSK I NJIHOVO PREBACIVANJE. O SVIM SAZNANJIMA REDOVNO IZVEŠTAVAJTE OVAJ ORGAN.

NAČELNIK
PUKOVNIK
MILOŠ KRNJETA

M.P.¹²⁶

M.P.¹²⁷

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1002/1.

57

1992., srpanj 22.

Vojnić

Zapovijed Zonskog štaba TO Kordun za reorganizaciju jedinica zbog dolaska snaga UN-a

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
K O R D U N

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO!

¹²² Alija.

¹²³ Fikret.

¹²⁴ Diverzantsko-terorističkih grupa.

¹²⁵ Srpske Krajine.

¹²⁶ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 4547, grupa 1000, primljen 22. 7. 1992. u 15,00; obrađen 22. 7. 1992. u 15,25.

¹²⁷ Prijemni pečat: RSK, ZŠ TO Banija, str. pov. br. 243-2, 22. 7. 1992., Glina.

Pov. br. 856-1
22.07.1992. god.
VOJNIC

Naredjenje o preformiranju
jedinice, dostavlja. –

KOMANDI 5. brTO

Na osnovu promena koje su nastale primenom faze III angažovanja snaga UN na području Korduna te preduzetim organizacisko-formacijskim promenama jedinica TO Korduna;

N A R E D J U J E M

- 1.- Izvršiti preformiranje 5. brTO u 1. OdTO Vojnić. Od raspoloživog ljudstva komande 5. brigade TO formirati komandu 1. OdTO Vojnić.
  - 2.- U formiranju jedinice koristiti formaciju za odredske sastave jedinica TO, s tim što bateriju B-1 zadržati u sastavu odreda, a bateriju ZIS 76 mm predpočiniti 11. brTO.
  - 3.- Višak MTS i ljudstva po materijalnoj i ličnoj formaciji, a koja su bila u sastavu brigade predati OpšTO Vojnić, te sa istima izvršiti poravnanje i popunu ostalih jedinica.
  - 4.- Za sva nejasna pitanja obraćati se tokom realizacije ovoj Komandi.
  - 5.- Rok izvršenja odmah.
- KG/KG

KOMANDANT:
Pukovnik
Čedomir Bulat, [v.r.]

M.P.¹²⁸

Dostaviti:

- VO Vojnić,
- OpšTO Vojnić,
- Komandi 5. brTO,
- Komandi 11. brTO i
- Arhiva – ovde.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 597.

58

1992., srpanj 22.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO za demobilizaciju vojnih obveznika iz ratnih jedinica, uskladištenje naoružanja, te zabranu nošenja vatrenog oružja

¹²⁸ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Kordun, Vojnić.

Republika Srpska Krajina
Glavni štab Teritorijalne odbrane
Str. pov. br. 860-1
Knin, 23. 7. 1992. godine

M.P.¹²⁹

Naredjenje za demobilizaciju,
dostavlja.-

Znšto 1-6 i 75. PoB TO

U cilju organizovane i blagovremene predaje fronta snagama PJM i UNPROFOR-a i regulisanje života i rada štabova i komandi TO RSK posle demobilizacije,

N a r e d j u j e m

1. Sa demobilizacijom i predajom fronta otpočeti 24. 07., a završiti do 01. 08. 92. godine, na celokupnom prostoru RSK po stepenu preuzimanja fronta od snaga PJM.
2. Povlačenje ljudstva, artiljerije, tenkova i PVO sredstava izvoditi prema ranije uradjenom planu u saradnji sa PJM i snagama UNPROFOR-a.
3. Odmah po povlačenju tehnike i ljudstva u rejonu razduživanja pristupiti čišćenju i uskladištenju naoružanja, sredjivanju dokumenata (vojničkih knjižica i ostalih dokumenata), isplati i otpuštanju v/o.
4. U vremenu od 01. 08. do 15. 08. 92. godine uskladištiti sve naoružanje i ostalu tehniku, zapečatiti magacine, regulisati njihovo obezbedjenje sa PJM koje će čuvati te objekte i rešiti pitanje dokumentacije poginulih i ranjenih preko opštinskih organa.
5. Po stepenu odlaganja oružja, a najkasnije 15. 08. 92. god. preći na jednokratno radno vreme od 07,00-15,00 časova i nošenje civilne odeće u svim štabovima, komandama i ustanovama TO RSK.
6. Pripadnici TO koji su stalno zaposleni u TO (AVL i GL) će preko MUP izvaditi civilne lične karte.
7. Pripadnicima TO zabranjujem nošenje vatrenog oružja na javnom mestu sem onog vatrenog oružja za koje vlasnik ima uredno izdatu dozvolu, kao i svi ostali građani.
8. Stalno zaposleni u TO RSK na službeni put mogu ići samo sa službenim vozilom koje ima registarsku oznaku TO uz izdati nalog za službeni put od predpostavljenog starešine.
9. Organi MUP-a na punktovima imaju pravo da pregledaju dokumenta i vozilo, te da oduzmu naoružanje, municiju i drugu vojnu tehniku ako se nezakonito prevozi, a organi UNPROFOR-a nadziru ispravnost rada organa MUP-a.
10. Prelazak vozila sa oznakom TO i teretom u SR BiH dozvoljen je samo uz prethodnu suglasnost komandanta ZnŠTO RSK. Za putovanje pripadnika TO van teritorije RSK postupak je isti kao i za sve ostale građane.
11. Dežurstvo organizovati u ZnŠTO, komandama brigada, OpŠTO i 75. PB GŠTO (u civilnom odelu).
12. Planski i organizovano pristupiti realizaciji godišnjih odmora sa takvim proračunom da do 1/3 ljudstva bude na odmoru a 2/3 na radnom mestu. Odmore iz 1991. i 1992. godine u potpunosti realizovati do kraja 1992. godine.

¹²⁹ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 184, primljen 23. 7. 1992. u 20,50; predan 23. 7. 1992. u 21,10.

13. Od 15. 08. 1992. godine pa u buduće zabranjujem svim štabovima i komandama službeni kontakt sa snagama UNPROFOR-a pre odobrenja GŠTO RSK.

14. Sve službene kontakte sa UNPROFOR-om obavljaće vlada, MUP i MO RSK.

15. Zabranjujem svim štabovima i komandama da se mešaju u poslove civilne vlasti, ali uvek moraju biti spremni da pruže pomoć civilnoj vlasti kada ona to od njih traži u granicama svojih nadležnosti i mogućnosti.

16. Na osnovu ovog naredjenja ZnŠTO i 75. PB TO će uraditi svoja naredjenja i planove primopredaje fronta i po jedan primerak dostaviti GŠTO do 01. 08. 1992. godine.

MP/LJB

Komandant
General-potpukovnik
Milan Torbica

M.P.¹³⁰

M.P.¹³¹

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1006/3.*

59

1992., srpanj 23.

Pismo upravitelja za civilne poslove UN-a Ministarstvu odbrane RSK o nošenju i uskladištenju naoružanja

23. jul 1992.

Dragi Pukovniče Španović,

PREDMET: POLICIJA I PARAVOJNE GRUPE U SEKTORU ISTOK

Želio bih izraziti svoju zahvalnost na izvrsnom sastanku u Erdutu, održanom 20. jula.

U cilju sprovođenja Vensovog plana, bitno je napraviti razliku između redovne policije, koja se bavi normalnim dužnostima očuvanja zakona, i svih ostalih pomoćnih i specijalnih policijskih jedinica, snaga teritorijalne odbrane i brigada milicije.

Što se tiče redovne policije, Vanceov plan tvrdi da ona može nositi samo oružje o opasaču. Sve ostalo oružje treba se čuvati sistemom duplih brava na mjestu za koje se zajedno dogovore lokalna policija i vojni i policijski komandiri u sektoru UNPROFOR-a. Uvažio bih trenutačno sprovođenje ovog stava oko kojeg, u biti, smatram da smo se složili 20. jula.

Kao što sam napomenuo na sastanku, nikoje drugo naoružano osoblje do UNPROFOR-a, ne smije funkcionisati u Sektoru u skladu s dogovorenim Planom. Prema tome, uvažio bih

¹³⁰ Prijemni pečat: ZŠ TO Lika, str. pov. 1533, 23. 7. 1992.

¹³¹ Prijemni pečat: Komanda 145. brigade TO, str. pov. br. 1151/1, 24. 7. 1992.

Vašu potvrdu da će se razni naoružani elementi, koje ste Vi opisali, povratiti u bazu ili kasarnu u kojoj su bili prethodno, prije njihove demobilizacije i rasformiranja u skladu sa sporazumom Savjeta bezbjednosti te da je takav proces demobilizacije otpočeo. Kao što smo o tome i raspravljali, dogovoreni plan ne dopušta nikakve izuzetke.

Komandant snaga je obavijestio vojnog komandanta Sektora o ovom stavu, te ga zamolio da bude u vezi s Vašim vlastima na lokalnom nivou kako bi se omogućilo UNPROFOR-u da motri ovaj proces. Ista je situacija dojavljena danas i Generalnom sekretaru UN-a, te se ja nadam da ćemo od Vaših vlasti dobiti potpunu pomoć, kako bi se mogao preduzeti ovaj važan korak prema normalizaciji situacije i obnovi mira uz Vašu saradnju i podršku.

S poštovanjem,
CEDRIC THORBERRY
Upravnik za civilne poslove

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 554.

60

1992., srpanj 22.
Plaški

Zapovijed 145. brigade TO o sprječavanju upada diverzantskih grupa preko slunjskog poligona prema Cazinskoj krajini

KOMANDA 145. brTO
Str. pov. br. 1147/3
24. jul 1992. godine

VOJNA TAJNA

NAREDJENJE Op. br. 1
Sekcije: 1:100.000 Plaški

1.- U proteklom periodu 10-15 dana, a naročito nakon preuzimanja zone odgovornosti od strane jedinica UNPROFOR-a, uočeni su česti upadi i provokacije ustaško-muslimanskih DTG. Svoju aktivnost posebno ispoljavaju na graničnom prostoru Srpske Dalmacije i Korduna. U zoni naše odgovornosti primećeni su upadi iz pravca Ogulina preko poligona Slunj u pravcu Cazinske oblasti. Imajući u vidu dosadašnje njihove aktivnosti očekivati je njihovu aktivnost u zoni naše odgovornosti, a naročito u rejonu poligon Slunj i izvršenje diverzije na naoružanje, municiju i MES smeštenu u rejonu poligon Slunj.

2.- Naredjujem:

2.1.- Sve granične karaule staviti u punu b/g. 50% ljudstva imati na dužnosti granične službe, a 50% imati u pripravnosti u karauli. Organizovati osmatranje, zasede, patrolnu službu i neprekidnu kontrolu granice.

Zadatak: u slučaju upada DTG istu uništiti u zoni naše odgovornosti. O svim promenama na granici odmah izveštavati.

2.2.- 2. i 3. pb staviti jednu od pč u punu pripravnost, po rasporedu jedan vod na vatreni položaj, jedan vod u pripravnosti za intervenciju na ugroženom pravcu, jedan vod na odmoru u zoni razmeštaja.

Zadatak: sprečiti upad DTG u zoni svoje odgovornosti i izvršiti njihovo uništenje.

2.3.- 1. pb organizovati zasedu sa jednim vodom u rejonima: Vrelo Mrežnice i raskrsnica puteva u rejonu Polovinska dol. – Grbin palež. Ispred zaseda isturiti izvidjače i osmatrače na pogodne objekte. U pripravnosti imati jedan vod i jedan vod na odmoru.

Zadatak: Po svaku cenu sprečiti prolaz DTG preko poligona Slunj i izvršiti njihovo uništenje.

3.- Smenu ljudstva vršiti svaka tri dana, osim ljudstva na granici.

4.- Posebno voditi računa o tajnosti naredjenja i preduzimanju mera bezbednosti i maskiranja.

5.- Izveštaje slati redovno, a u slučaju nailaska DTG odmah.

Dostaviti: svim komandama
pb koje su dužne obavestiti
granične karaule.-

KOMANDANT:
potpukovnik
Milan Šušnjar, [v.r.]

M.P.¹³²

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1006/3.

61

[1992., srpanj 24.]

Korenica

Izvešće 79. brigade PJM Upravi PJM MUP-a RSK o stanju u brigadi, zapovijedanju, moralu, obučenosti, kadrovskim problemima, pozadinskom osiguranju, sigurnosnoj procjeni te popisu sudionika akcije "Koridor 92" u BiH

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
PJM KORENICA

SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Na osnovu Naređenja MUP-a Uprave posebnih jedinica milicije br. 168 od 20. 07. 1992. godine dostavljamo vam pismeni prilog za referisanje na dan 24. 07. 1992. godine.

1. Rukovođenje i komandovanje
U zoni odgovornosti brigade:

¹³² Okrugli pečat: Komanda 145. brigade TO.

- neadekvatna popunjenost jedinica sa stručnim kadrom počev od komandira graničnih odelenja do članova komande brigade,
- snage UNPROFORA razmeštene su na prednjem kraju i po dubini teritorija. Problem je što su punktovi posednuti sa malim snagama a po dubini teritorije imaju snage za koje mislimo da nemaju svrhe. Saradnja sa snagama UNPROFORA do sada nije ostvarena na potrebnom nivou jer je do sada saradnja bila uglavnom na relaciji jedinice TO – UNPROFOR.
- niže jedinice brigade razmeštene su prema rasporedu na karti.
- 79. br. milicije i granična milicija formirani su u skladu sa potrebama u zoni odgovornosti i sa delimičnim pridržavanjem formacije koju smo dobili:
  - Komanda brigade
  - Četa veze
  - Pozadinska četa
  - Pet bataljona
  - Specijalni bataljon
  - Pet graničnih sektora (5- do 8 karaula)
- Za sada sistem komandovanja sa potčinjenim jedinicama funkcioniše i sistem veza po preuzimanju od strane TO će se upotpuniti. Problem je što je veliki broj veza uspostavljen sa poljskim telefonskim kablovima i da će u najskorije vreme zbog atmosferskih uticaja nastupiti veći problemi sa vezama. Sistem veza po horizontali nije razvijen jer ne postoje stalne žičane linije.
- saradnja sa komandom ZnŠTO Korenica je vrlo dobra, a mogućnosti oslanjanja na pozadinsko obezbeđenje ZnŠTO su jako slabe zbog skromnih kapaciteta teritorije i nedostatka pozadinske baze na teritoriji Like.

2. Moral

Moral jedinica je varijabilan, od ocene dovoljan do vrlo dobar. Čete koje su formirane krajem aprila su za izvršenje svih namenskih i postavljenih zadataka. Bataljoni koji su u fazi dovršetka formiranja karakterišu se nizom slabosti nasleđenih iz vremena dok su borci i starešine boravili u jedinicama TO.

U periodu od početka formiranja brigade (15. 04. 1992.) imali smo sledeće gubitke:

- poginulih 10
- ranjenih 15
- nestalih nema
- samoranjavanje 2

U proteklom periodu imali smo nekoliko slučajeva grubog narušavanja bezbednosti boraca i građana od strane pripadnika PJM.

1. Boran Štrbac u Teslingradu upotrebom vatrenog oružja u kafiću ubio je borca Ilić Mladena, a teže ranio borca Kuprešanina, pri čemu je ugrozio bezbednost i ostalih građana koji su se u to vreme nalazili u kafiću.
2. Posluga BOV-3 Prica, Čuić i Luketić pod vidnim uticajem alkohola upotrebljavali su vozilo kojom prilikom su isto prevrnuli (u Dabru) pri čemu su dva borca poginula, dva teže povređena i dva lakše povređena.
3. Bilo je i nekoliko slučajeva samovoljnog napuštanja jedinica, neodazivanja obavezi na položaju, potkradanja goriva i rezervnih delova.

Vinovnici napred navedenih događaja pritvoreni su u brigadni zatvor uz izricanje disciplinske mere od 3 do 120 dana zatvora (ukupno 37 lica).

U zatvoru Željava trenutno imamo pritvorenih 8 lica (7 muškaraca i jedna žena) pripadnika hrvatsko-muslimanskih formacija.

3. Obučenost i uvežbanost

Realizacija zadataka na obuci graničnih i protivterorističkih jedinica: zadatak obučavanja pripadnika graničnih jedinica do sada je vršen neposredno u zoni karaula. Sačinjeni su elaborati i uputstva za rad istih kao i plan i program obuke koji će se realizovati u nastavnom centru Željava.

Za protiv diverzantska i protiv teroristička dejstva obučena je specijalna četa (učestvovala u operaciji Koridor 92) i po jedno odelenje iz sastava bataljona.

4. Kadrovska problematika

Što se tiče starešinskog sastava 79. br. milicije popunjena je sa 19 AVL od ukupno predviđenih 78, po naredbi načelnika PU SSNO br. 2-63 od 03. 04. 1992. godine.

Ostale dužnosti od komandira odelenja do članova komande brigade popunjavaju se rezervnim starešinama od čega 50% nije sposobno a niti obučeno za obavljanje predviđenih dužnosti i zadataka.

Popunjenost boračkim sastavom je oko 83%. Od starešina i građanskih lica koji su na rasporedu u Brigadi milicije nitko nema rešena ni najosnovnija statusna pitanja: postavljenje na dužnost, status u službi vojske Jugoslavije, neadekvatan obračun ličnih dohodaka, izveštaji za plate i čekovi, stambena problematika i status porodica.

Borački sastav nema rešenja ni status niti potpisane ugovore o službi u PJM.

Zbrinjavanje članova porodica poginulih pripadnika PJM i status teže ranjenih koji nisu za službu u PJM nije rešen kao ni naknada pogrebnih troškova i naknada invaliditeta rada.

5. Pozadinsko obezbeđenje

Pozadinsko obezbeđenje funkcioniše 50% osloncem na sopstvene snage a 50% osloncem na ZnŠTO Korenica.

Rezerve i jedne i druge komande po vrstama su sledeće:

- gorivo 15 dana
- hrana 10 dana
- sanitetski i zavojni materijal 30 dana
- rezervni delovi nema
- mazivo nema
- građevinski materijal nema
- hrana za pse nema
- potrošni kancelarijski i birotehnički materijal nema.

Brigada milicije sa graničnim odelenjima popunjena je municijom i minsko eksplozivnim sredstvima sa četiri b/k, naoružanjem 95% (osim pištolja 5%), mitraljeza M-84 nema.

Brigada raspolaže sa 110 m/v koja su registrovana

3 BRDM-2

4 BOV (od čega jedan neispravan)

24 OT M 60 P (od čega 12 funkcionalno neispravnih)

Većina m/v je pri kraju dozvoljenih eksploatacionih resursa što u znatnoj meri umanjuje b/g brigade.

Tehničko održavanje je veoma otežano zbog nedostatka rezervnih delova, iako imamo odlične uslove za opravku i servisiranje istih u sopstvenoj radionici NC Željava.

Oprema (odeća i obuća) su u lošem stanju: 50% pripadnika brigade i graničnih odeljenja nema službenu (plavu) uniformu, 90% nedostaje maskirnih uniformi, 90% beretki, 30% amblema MK i 30% probojnika za kape.

Zdravstveno obezbeđenje rešeno je za prvu etapu (pružanje prve pomoći) na liniji fronta i u sanitetskim stanicama četa-bataljona.

Mogućnosti teritorije su izuzetno slabe, tako za svaki teži slučaj povređeni i oboleli se moraju evakuisati u bolnicu Knin ili Banja Luku i Beograd.

Nije rešeno sanitetsko i zdravstveno zbrinjavanje članova porodica pripadnika PJM. Trenutno nismo u mogućnosti vezivanja za knjigovodstveni centar jer još uvek ne posedujemo adekvatna sredstva ni kvalitetno obučeno ljudstvo.

Dosadašnja iskustva u vezi finansijskog obezbeđenja su loša. Vlada veliko nezadovoljstvo pripadnika PJM zbog skale, platnog obračuna i razlike između pripadnika redovne milicije i pripadnika PJM, iako radno vreme pripadnika PJM zavisno do ugroženosti zone odgovornosti traje prosečno 12 do 16 časova, a često i duže sa većim rizikom po život i zdravlje ljudi.

6. Bezbedosna procena teritorija

Ukupno uzevši stanje bezbednosti na prostoru srpske Like može se oceniti nezadovoljavajuće i na isto negativno utječe više faktora i to: težak socijalno ekonomski položaj stanovnika, nedovoljna organizacija i neefikasnost civilnih vlasti u rešavanju svakodnevnih potreba građana, spremnost jednog dela stanovnika na suživot sa Hrvatima, što se posebno oseća u rubnim područjima kao i kod određenih krugova iz prethodnog sistema, određena politička strujanja i borba pojedinaca za vlast i prestiž, prisutni lokalizam u rešavanju određenih pitanja, ratno profiterstvo, šverc, kriminal i druge negativne pojave koje utiču na ukupno stanje bezbednosti.

Što se tiče bezbednosti teritorije stanje također nije najbolje, posebno u severozapadnom delu Like i prema susednoj regiji Kordunu, kuda u poslednjih mesec dana je prošlo više ustaških grupa iz pravca Ogulina za Cazinsku krajinu.

Pored navedenog i prema granici sa Bosnom gde teritoriju kontrolišu Turci povremeno ima provokacija iz pešadijskog naoružanja.

Nedovoljna je kontrola teritorija u graničnom području i na pojedinim punktovima pa se dešava da pojedinci iz graničnih delova odlaze u hrvatska mesta i opet se vraćaju na srpsku stranu.

Zapažaju se kontakti između seljaka koji graniče sa posedima u graničnim područjima prilikom ubiranja letine.

Pored navedenog u pojedinim delovima Like održavaju se kontakti i pregovori između predstavnika Srba i Turaka iz Bosne a bez prethodnog znanja i odobrenja vlasti RSK ili lokalnih vlasti, a predstavnik turaka uglavnom dovozi UNPROFOR.

Bezbednost vazdušnog prostora, a samim tim i teritorije kao i objekata na njoj je nezadovoljavajuća, zbog loše organizacije sistema PVO.

Dešavalo se u poslednjih mesec dana, da avioni iz Hrvatske nadleću rubnim delovima severozapadne Like kao i noćna preletanja iz pravca Ogulina za Cazin kojom prilikom se najverovatnije dotura naoružanje i oprema.

Što se tiče bezbednosti jedinica i objekata stanje nije na potrebnom nivou. Kod pripadnika jedinica prisutna je opuštenost, upotreba alkohola u većim količinama, nedisciplina i samovoljno ponašanje.

I dalje je prisutno otuđivanje materijalno-tehničkih sredstava i derivata, ali u manjem obimu u odnosu na prethodne mesece.

Sa obaveštajnog stanovišta zaštita jedinica i objekata je neadekvatna, i kad postoje određeni podaci isti kasno stižu do osnovnih jedinica. Na ovakvo napred iznešeno stanje veoma loše utiče dualizam između pojedinih komandi i štabova, nedovoljna saradnja i koordinacija između istih kao i neorganizovanost i nefunkcionisanje jedinstvenog sistema bezbednosti. Brigada milicije nema obaveštajne organe niti je bilo tko obaveštajno pothranjuje tako da nismo u mogućnosti proceniti namere hrvatsko-ustaških snaga kao ni ekstremnih muslimanskih snaga, u Republici Hrvatskoj i Cazinskoj krajini. Također nemamo adekvatne pokazatelje o povlačenju naoružanja i trupa sa neprijateljske strane.

7. Spisak učesnika operacije "KORIDOR 92"

1. Marinković Dragoslav
2. Bukadinović Simon
3. Čušić Zoran – poginuo
4. Stošić Vladimir
5. Drakulić Željko
6. Vrkljan Željko – ranjen
7. Krčić Borislav
8. Tišma Branimir – ranjen
9. Klarić Rade
10. Žigić Damir – poginuo
11. Ječmenica Gojko
12. Vukmirović Nikola
13. Pražić Dušan
14. Rastović Milan
15. Šarac Milorad – ranjen
16. Kordić Ranko
17. Bešir Dragan
18. Repac Predrag – ranjen
19. Matijević Željko
20. Drakulić Željko
21. Prica Nikola
22. Studen Rade
23. Prica Milan
24. Bubalo Milan
25. Sanader Mirko
26. Kuga Milan
27. Došen Mile
28. Ivančević Dušan – ranjen
29. Rastović Nedeljko
30. Dotlić Željko – poginuo
31. Žigić Željko
32. Karaica Mile
33. Škorić Mane

34. Škorić Goran
35. Pribić Milan
36. Gajica Goran
37. Hrkalović Predrag
38. Pavlović Oleg
39. Počuča Radovan
40. Dotlić Stevo – poginuo
41. Divjak Mirko – ranjen
42. Bogunović Jovo
43. Matić Petar
44. Brletić Mićo – ranjen
45. Vlasisavljević Dušan – ranjen
46. Mrkić Marko
47. Delić Nedeljko
48. Eror Jovan – ranjen
49. Vukobratović Dragan
50. Čupurdija Milan
51. Tintor Đoko
52. Obradović Dmitar
53. Prodanović Nikola
54. Kenjalo Miroslav
55. Medić Neđo
56. Mrkić Dragan
57. Čučak Marinko – ranjen
58. Korać Miroslav
59. Veselinović Đorđe
60. Elezović Igor
61. Vojvodić Nikola
62. Ljubojević Mirko
63. Korać Nikola
64. Janjatović Nedeljko
65. Glumac Dušan
66. Stojisavljević Nikola
67. Ugarković Dušan
68. Vladetić Duško
69. Dopuđa Milorad
70. Korica Miloš
71. Radočaj Milorad
72. Jelovac Darko
73. Cvjetičanin Ž. Miloš
74. Gaćeša Mile
75. Brujić Nenad – ranjen
76. Petrović Stevo

NAPOMENA:

1. Na prostoru Miljevačkog platoa učestvovalo je 87 pripadnika PJM Korenica, spisak ćemo dostaviti naknadno.
2. Za učesnike operacije "KORIDOR 92" koji su ranjeni i poginuli nisu isplaćena novčana sredstva 2.500 + 3.000 = 5.500 dinara.

Predlog stimulatvinih mera:

1. Kapetan Mrkić Marko predlažem za unapređenje u čin KIK, ili odlikovanje
2. Vodnik I kl. Vlasisavljević Duško u čin st. vod.

Za odlikovanje:

1. Brletić Mićo
2. Brujić Nenad
3. Cvjetičanin Ž. Miloš
4. Prica Nikola

Proizvođenje u čin vodnika

1. Brletić Mićo
2. Brujić Nenad
3. Cvjetičanin Ž. Miloš
4. Jelovac Darko
5. Vukmirović Nikola
6. Marinković Dragoslav

Pohvale

Predlažem da se svi učesnici "KORIDOR 92" pojedinačno i pismeno pohvale ili da im se uruče plaketi.

Za novčanu nagradu ili odlikovanje

Predlažem

1. Pavlović Oleg
2. Delić Nedeljko
3. Stošić Vladimir

Rađeno u tri primerka

Dostavljeno:

- MUP Krajine
  - Arhivi
  - K-dantu PJM-1
- MP/PLj

K O M A N D A N T

Miloš B. Cveticanin, [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica

HR – HMDCDR, 2., kut. 6003.

1992., srpanj 25.

[Plaški]

Prijedlog 145. brigade TO Zonskom štabu TO Lika za postavljanje časnika i civilnih osoba u Komandu brigade

KOMANDA 145. BRIGADE TO
Br. 1157/1
25. 07. 1992. god.

Vojna tajna
Strogo poverljivo

Predlog za postavljenje
starešina i GL po MF
komande 145. brigade TO
dostavlja. –

KOMANDI ZnŠTO LIKA

Na osnovu vašeg telegrama Str. pov. br. 1491 od 22. 07. 1992. god. dostavljamo vam predloge za postavljenja po MF starešina i GL i to:

1.- za komandanta

ŠUŠNJAR Dušana MILAN, potpukovnik, VES-31239, rođen 23. 07. 1942. AVL (na dužnosti po RF komandanta brigade)

2.- za načelnika štaba – nedostaje potpukovnik, VES-31101 AVL

3.- za komandanta 1. pb

JAKŠIĆ Nikole ĐOKO, kapetan I klase, VES-31102, rođen 06. 07. 1946. RVS (na dužnosti po RF komandanta 1. pb)

4.- za komandanta 2. pb

MALBAŠA Đure MILAN, kapetan I klase, VES-31102, rođen 10. 06. 1941. RVS (na dužnosti po RF komandanta 2. pb)

5.- za komandanta 3. pb

DOKMANOVIĆ Branka BORISLAV, kapetan I klase, VES-31403, rođen 01. 02. 1951. RVS (na dužnosti po RF komandanta 3. pb)

6.- za komandanta Mad-a

GRBA Gojka JOVAN, major, VES-31202, rođen 15. 02. 1947. RVS (na dužnosti po RF komandanta Mad-a)

7.- za rukovaoca

BRDAR Ivana MARKO, zastavnik, VES – Teh. sl., rođen 08. 05. 1953. GL (na dužnosti rukovaoca po RF)

8.- za rukovaoca

STJEPANOVIĆ Branka DUŠAN, vodnik I klase, VES-12503, rođen 17. 06. 1962. GL (na dužnosti po RF rukovaoca)

9.- za delovođu

ŠUMONJA Ilije NADA, rođena 20. 12. 1951. GL (na dužnosti po RF ref. za or. mob. i per. poslove)

10.- za vozača

DOKMANOVIĆ Milana GORAN, VES-12704, rođen 29. 07. 1968. GL (na dužnosti po RF vojnog policajca – vozača)

11.- za komandira tenkovske čete

ŠUMONJA Dragana MILAN, kapetan I klase, VES-31402, rođen 14. 08. 1952. RVS (na dužnosti po RF komandira tenkovske čete)

KOMANDANT
potpukovnik
Milan Šušnjar, [v.r.]

M.P.¹³³

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1010/2.*

63

1992., srpanj 25.

Donji Lapac

Prijedlog Općinskog štaba TO Donji Lapac Zonskom štabu TO Lika za postavljanje zapovjednog kadra u štabu

OpŠTO Donji Lapac
Str. pov. br. 143/2
25. 07. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Predloge za postavljanje
starešina i GL u OpŠTO
Donji Lapac, dostavlja.-

ZnŠTO Lika, Korenica

Na osnovu akta str. pov. br. 1491 od 22. 07. 1992. godine, u prilogu akta dostavljamo predlog za postavljanje starešina i GL po MF u OpŠTO D. Lapac.

1. MILANOVIĆ Mirka BRANKO, inž. kapetan, VES 31701, rođen 23. 02. 1962. god.
Dužnost: pomoćnik komandanta za operativno-nastavne poslove.
FČ: kapetan, PG-17
Po formaciji kapetan I klase – major, PG-16, VES 31001

¹³³ Okrugli pečat: Komanda 145. brigade TO.

- Do sada po MF: zamenik komandanta 91. inžb/10 K.
2. DURAKOVIĆ Mladena SLOBODAN, rođen 21. 01. 1946. godine.
Dužnost: referent veze /ujedno pomoćnik za ONP/
FČ: rezervni zastavnik
Po formaciji kapetan I klase, PG-17, VES 31801
Do sada po MF referent veze, rukovaoc MS i delovođa u OpŠTO D. Lapac.
3. BESLAĆ Steve NEBOJŠA, rođen 14. 02. 1970. godine.
Dužnost: pomoćnik komandanta za popunu i personalne poslove
FČ: rezervni potporučnik
Po formaciji kapetan I klase, PG-17, VES 31001
Do sada po MF pomoćnik komandanta za ONP u OpŠTO Donji Lapac.
4. BALAĆ Laze MILAN, rođen 05. 01. 1958. godine.
Dužnost: pomoćnik komandanta za pozadinu
FČ: rezervni kapetan
Po formaciji potpukovnik, PG-12, VES 32144
Do sada komandant OpŠTO Donji Lapac
Predlog za prijem u radni odnos.
5. BALAĆ Luke RADMILA, rođena 30. 06. 1965. godine.
FČ: GL
Po formaciji samostalni računovođa /ujedno delovođa/, SSS, VES 63141
GRM – 9
Do sada radila na istim poslovima u OpŠTO Donji Lapac u ulozi v/o u rezervnom sastavu, mobilisana 01. 01. 1992. godine.
Za rukovaoca u OpŠTO Donji Lapac naknadno ćemo dostaviti podatke po izvršenom izboru.

ZASTUPA KOMANDANTA
kapetan
Milanović Branko, [v.r.]

M.P.¹³⁴

M.P.¹³⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 597.

64

1992., srpanj 26.

Plaški

Prijedlog Općinskog štaba TO Plaški Zonskom štabu TO Lika za postavljanje zapovjednog kadra u štabu

¹³⁴ Okrugli pečat: ZŠ TO Lika, OŠ TO Donji Lapac.

¹³⁵ Prijemni pečat: RSK, ZŠ TO Lika, br. 1593, 27. 7. 1992.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA PLAŠKI
ŠTAB TO

Broj: 233/92.

Plaški, 26. 7. 1992. godine

Predlog za postavljanje
starešina i GL po MF u
OpŠTO PLAŠKI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

KOMANDI ZNŠTO LIKA

Na osnovu vašeg zahtjeva za davanje prijedloga za postavljanje starješina i GL u OpŠTO po MF, telegramom str. pov. br. 1491 od 22. 7. 1992. godine, dostavljamo vam prijedlog za postavljanje sljedećih starješina i GL:

1. KOMANDANT: DOKMANOVIĆ (Milana) NIKOLA, KIK, VES 32701
2. POM. KOMANDANTA ZA ONP: OGRIZOVIĆ (Milutina) ILIJA, POR., VES 31202
3. REFERENT VEZE: JOVETIĆ (Dušana) MOMČILO, VODNIK, VES 21812
4. POM. KOMANDANTA ZA PPP: KOSANOVIĆ (Vasilije) NIKOLA, KAP., VES 31102
5. PKPo: MIŠČEVIĆ (Milana) MANE, KIK, VES 31202
6. DELOVOĐA: BIGA (Milana) NEVENKA, GL, SSS
7. RUKOVALAC MTS: OGRIZOVIĆ (Dobrivoje) BOGDAN, VODNIK, VES 21105

O b r a z l o ž e n j e

Prijemom zahtjeva Komande ZnŠTO za davanje prijedloga za postavljanje starješina i GL u OpŠTO po MF, sazvana je sjednica kadrovskog savjeta dana 25.7.1992. godine.

Na sjednici je zaključeno da se obnovi raniji predlog za MF popunu ovog Štaba dostavljen Komandi ŠTO II Operativne zone Lika, str. pov. br. 99/92. od 2.4.1992. godine, a koji je radjen po propisanoj formaciji broj 260328/63. Tada je dat prijedlog za 6 lica te zahtjev za dopunu formacije za rukovaoca RR. U odnosu na tada dati prijedlog, sadašnji prijedlog je djelomično izmenjen i to:

Tatalović (Save) Jovica, Kapetan, VES 31102 predložen za pom. komandanta za ONP, sada je rasporedjen u SNO Plaški, Božić (Milana) Branko, st. vodnik, VES 21802 predvidjen za ref. veze, rasporedjen je za KO u odelenju veze polic. bataljona, a Blažić (Branka) Božidar, zast. I. kl. VES 22104 predvidjen za rukovaoca RR, kao državljanin SR Jugoslavije napustio je RSK.

Za ovim aktom dati prijedlog starešina i GL daju se sledeći podaci:

1. DOKMANOVIĆ (Milana) NIKOLA, rođen 10.3.1953. godine u Plaškom, Lapat 50, KIK, VES 32701. Od 3.6.1991. godine izabran za K-danta Štaba TO Plaški, na kojoj dužnosti je do formiranja 145. Lppbr u 145. Lppbr postavljen za NSbSL a kasnije i za NTSL na kojim dužnostima je do postavljanja za kom. OpŠTO Plaški po RF, predložen po 145. Lppbr. za unapredjenje.
2. OGRIZOVIĆ (Milutina) ILIJA, rođen 17.4.1955. godine u Begovcu 24. L. Jesenica, VES 31202, poručnik. Formiranjem prvog Štaba TO postavljen za komandira čete

- Blata te radio na formiranju čete a 22.7.1991. godine sa četom pristupio izvršenju borb. zadataka. Uz dužnost K.Č. obavljao dužnost komandira bat. VG u 1. Bat. (MB 82 i 120mm), po formiranju 145. Lppbr. postavljen za komandira bVG u 1. b. Od 6.1.1992. godine naredbom komandanta 145. Lppbr. postavljen za K-dira 2HAB 105mm na kojoj dužnosti je i sada. Predložen za unapredjenje.
3. JOVETIĆ (Dušana) MOMČILO, rođen 12.1.1972. godine u Plaškom, Jezero, VES 21812, VODNIK. Na odsluženju vojnog roka u JNA 16.10.1990.-18.12.1991. godine u Beogradu, na ratištima RSK u Slunju, Karlovcu i Vukovaru. Formiranjem OpŠTO Plaški 3.1.1992. godine dobrovoljno se uključio i radi u odeljenju veze kao teleprinterista. Dokazao se radom te predložen i po komandi II. op. zone Lika proizveden u čin VODNIKA. Prije rata završio Šumarsku školu, SSS, nije radio.
  4. KOSANOVIĆ (Vasilije) NIKOLA, rođen 22.12.1951. godine u Plaškom, Jezero 25. KAPETAN, VES 31102. Formiranjem prvog Štaba TO odredjen za K.Č. Pl.¹³⁶ Draga u 1. bat. a 22.7.1991. godine sa četom pristupio izvrš. borb. zadataka. 15.10.1991. godine postavljen na dužnost Načelnika OpŠTO Plaški. Formiranjem 145. Lppbr. postavljen za NINSL te ref. teh. sl. na kojim dužnostima je do 3.1.1992. godine, kada je ponovnim formiranjem OpŠTO postavljen za Načelnika OpŠTO. Dužnost kom. OpŠTO obavljao od 18.6.1992. do 24.7.1992. godine, sada Načelnika Štaba, po ranijem komandantu OpŠTO predložen za unapredjenje.
  5. MIŠČEVIĆ (Milana) MANE, rođen 12.2.1949. godine u Vojnovcu 1. KIK, VES 31202. Formiranjem Štaba TO Plaški postavljen za K.Č. Vojnovac, a izvršenju bor. zadataka pristupio 22.7.1991. godine. Formiranjem 145. Lppbr. i dalje komandir PČ Vojnovac u sastavu 2. pb. Naredbom K-danta 145. brTO 15.5.1992. godine postavljen za komandira i HAB 105mm na kojoj dužnosti je i sada. Po 145. Lppbr. predložen za unapredjenje.
  6. BIGA (Milana) NEVENKA, rođena 29.8.1959. godine u Plaškom, Kraguljci 75. GL. U OpŠTO Plaški od 22.1.1992. godine na FM delovodje. Prije rata radila u Općinskoj upravi Ogulin kao referent.
  7. OGRIZOVIĆ (Dobrivoje) BOGDAN, rođen 6.10.1955. godine u Begovcu 20. L.¹³⁷ Jesenica, VES 21105 VODNIK. Organizovanjem prvih naoružanih straža u Plaškom odmah se uključio. Od 22.7.1991. godine borac u četi Plaški 2. bat. TO a potom do mobilizacije u 145. Lppbr. KO MB 82 mm u bVG. Formiranjem 145. Lppbr. nišandžija MB 82mm u bVG 2. pb. Gdje je i danas. Proizveden u čin vodnika.

KOMANDANT:

KIK

Dokmanović M. Nikola, [v.r.]

M.P.¹³⁸

NA ZNANJE:

1. SNO, Plaški
2. Pom. K-danta za PP 145. brTO
3. Arhiva ovdje

¹³⁶ Komandira čete Plavča Draga.

¹³⁷ Ličke.

¹³⁸ Okrugli pečat: ZŠ TO Lika, OŠ TO Plaški.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2-2., kut. 2.

65

1992., srpanj 29.

Pismo Uprave za civilne poslove UNPROFOR-a Ministarstvu odbrane RSK u kojem traži obavijest o izdanim zapovijedima za razoružanje te rokovima za izvršenje te zadaće

---

UJEDINJENE NACIJE
UNPROFOR

VRLO HITNO

Dragi Pukovniče Španović,¹⁴⁰

Ovo je odgovor na Vaša dva pisma koja ste 28. jula uputili Komandantu snaga i meni lično. Kao što je naznačeno u mom pismu¹⁴¹ od 23. jula, od UNPROFOR-a se zahtjeva da sprovede Vanceov plan, što je podržano od Savjeta bezbjednosti u njegovim raznim rezolucijama koje ne prihvataju nikakve izuzetke. Prema tome, želio bih da me obavijestite o naređenjima koje ste izdali za razoružanje i demobilizaciju pomoćnih snaga policije u sektorima Istok i Zapad, kao što je naznačeno u Vašim pismima, te vezano za nošenje kratkog naoružanja od strane redovne policije, a usto i o vremenskom roku za koji predlažete da bi se ovi procesi mogli dovršiti. Mi u potpunosti podržavamo Vašu želju da se oni moraju izvršiti bez upotrebe sile, ali su naše upute vrlo jasne kao i nužnost njihova sprovođenja, dok za komandire UNPROFOR-a na terenu još uvijek važi da moraju posmatrati njihovo sprovođenje, u čijem se smislu ne mogu prihvatiti daljnja odugovlačenja.

Također bih Vas želio obavijestiti da je 28. jula Hrvatska vojska započela sa sprovođenjem Faze II, Korak III plana duž linije sukoba, a usto i s povlačenjem svoje pješadije s ovih područja. 24. jula, ja sam obavijestio doktora Ramljaka,¹⁴² zamjenika Predsjednika vlade Hrvatske, o potrebi da se Hrvatska vojska maksimalno uzdržava od napada tokom ovog razdoblja izvlačenja te je on preduzeo mjere da se Hrvatskoj vojsci daju jasna naređenja s tim u vezi.

U pogledu ozbiljnosti novonastale situacije, Komandant snaga, general Nabijar,¹⁴³ smatra potrebnim da se danas pošalje poseban izvještaj Generalnom sekretaru vezano za učestale

---

¹³⁹ Prijemni pečat: RSK, ZŠ TO Lika, br. 1587, 27. 7. 1992.

¹⁴⁰ Stojan, ministar obrane u Vladi RSK.

¹⁴¹ Vidi: Dok. br. 59.

¹⁴² Milan.

¹⁴³ Satish Nambiar.

neuspjeha Vaših vlasti da se do sada suglase sa odredbama Vanceovog plana, usprkos mnogim zahtjevima da se to ispoštuje.

Iskreno Vaš,
CEDRIC THORNBERRY
Upravnik za civilne poslove

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 554.

66

1992., srpanj 29.

Glina

Izješće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o mitingu u Kostajnici koji je organizirala Radikalna stranka, a na kojem se govorilo o negativnim konotacijama oko dolaska UNPROFOR-a te nastojanju radikala da sruše općinske vlasti na Baniji

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

B A N I J A

Str. pov. br. 265-1

29.07.1992. god.

GLINA

Bezbedonosna informacija,
dostavlja. –

GŠTO Knin

/na ličnost puk. MARIĆ JOVO/

U kontaktu sa našim izvorom u Kostajnici došli smo do sledećih podataka: U Kostajnici je 27. 07. 1992. g. održan miting kojeg je organizirao Srbski sabor opštine Kostajnice. Miting je organizirala grupa građana na čijem čelu je bio GOJKO MALEŠEVIĆ. Oko organizatora je okupljena grupa imućnijih građana. Nije poznato koja politička partija stoji iza naziva Srbski sabor Kostajnice, predpostavlja se da se radi o Radikalnoj stranci. Za miting je štampan plakat kojim se građani pozivaju, a predložen je sledeći dnevni red: Šta nam rješava dolazak Ujedinjenih nacija na ove prostore; Problemi srpskog naroda sa sadašnjom vlašću na teritoriju opštine Kostajnica, i ostalo /u prilogu dostavljamo plakat¹⁴⁴/. Mitingu je prisustvovalo oko 150-200 ljudi. Pre samog mitinga samozvana grupa specijalaca pod rukovodstvom OSTOJIĆA¹⁴⁵ upala je u prostorije SO Kostajnica i prisiljavala službenike

¹⁴⁴ Prilog nije pronađen uz izvornik.

¹⁴⁵ Željko.

da izadju na miting. Na poziv predsjednika SO intervenisala je policija, ali nije bilo fizičkih obračuna. Skup se razišao takodje bez većih izgreda.

Govornici na mitingu su bili Gojko Malešević, Ilija Čizmić i drugi. Govornici su govorili o negativnim konotacijama uloge UNPROFORA, tražili smjenu opštinskog rukovodstva i o potrebi osnivanja kriznog štaba opštine. Krizni štab je i oformljen od strane rukovodstva mitinga. Štab je oformljen bez znanja i saglasnosti nekih lica.

Gojko Malešević je pred našim sugovornikom rekao da sve radi u saglasnosti ministra MARTIĆ MILANA. Takodje je rekao i da 29. 07. 1992. ide ponovo u Knin radi konsultacije sa Martićem. Gojko Malešević je u svojim istupima izuzetno ekstreman, poznat po kriminalnim makinacijama, nije prihvaćen od strane naroda. U jednom razgovoru je napao komandanta brigade Kostajnica, kritikujući Armiju. Preko ekstremnijih istomišljenika OSTOJIĆEVE grupe preti silom ko se ne saglasi njegovom mišljenju.

U zadnje vrijeme vrlo intenzivno se u skoro svim mjestima Banije radi na formiranju Radikalne stranke. Ova stranka ima dosta simpatizera, prihvaćena je, a cijeni se da će značajno popuniti politički vakuum. Stranka za sada ne istupa sa konkretnijim programom, ali inicijatori tj. lica koja se pojavljuju ukazuju koji su ciljevi. Tako na primjer u nekim opštinama se pojavljuju ljudi koji nisu adekvatni i koji neće moći odgovoriti vremenu i interesima običnih ljudi. Urgentni zadatak svih novoformiranih odbora po opštinama je rušenje postojeće opštinske vlasti. To se čini čak i silom uz objašnjenje da su nesposobni i da nisu ništa učinili. Ovo objašnjenje je široko prihvaćeno.

U narednom periodu može se očekivati da će to biti dominantna politička preokupacija, tj. rješavanje aktuelne vlasti u opštinama na način ne primjeren demokratskim putem nego silom.

SJ, MM

PNŠ ZOIP
pukovnik
Stevo JANJANIN, [v.r.]

M.P.¹⁴⁶

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1072/3.

67

1992., srpanj 30.

Benkovac

Zapovijed Komande PJM Benkovac o zabrani kretanja izvan zona odgovornosti te kontaktima pojedinaca s hrvatskim vlastima

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

¹⁴⁶ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Banija, Glina.

K O M A N D A
POSEBNE JEDINICE MILICIJE

Pov. br. 384-1
30.07.1992. god.
BENKOVAC

KOMANDI _____

Zbog uspostavljanja pune kontrole reda, rada i discipline, te izbjegavanja svih vanrednih događaja, čuvanja ljudskih života i materijalno-tehničkih sredstava, te ostvarivanja pune kontrole teritorije,

N A R E D J U J E M:

1. U svim jedinicama uspostaviti potpunu kontrolu teritorija u zoni odgovornosti jedinice.
2. Zabraniti kretanje van zone odgovornosti i ulaske u minska polja izuzev za potrebe pravljenja prolaza kroz minska polja, što činiti samo sa stručnim licima. Za svaku takvu aktivnost biti će ispisana posebna naredba. O novootkrivenim minskim poljima i eksplozivnim napravama odmah izvijestiti pretpostavljenu komandu. Pronadjene eksplozivne naprave ne dirati, samo obeležiti i zatražiti stručnu pomoć radi uništavanja istih. Zabranjujem nošenje eksplozivnih naprava u prostoriji gdje je smješteno ljudstvo.
3. Upozoravati civilno stanovništvo na minska polja i sprečavati gdje je to moguće ulaske civilima u neispitane i nesigurne zone.
4. Zabranjujem svaki kontakt pojedinaca s neprijateljem, a posebno samovoljno napuštanje reiona i ulaska u neprijateljsku teritoriju.
5. Upotrebu motornih vozila svesti na najnužnije potrebe. Svako vozilo treba imati uredne dokumente, a posebno putni radni list, gdje točno naznačiti pravac kretanja vozila. Prije svake vožnje izvesti kontrolu ispravnosti vozila i osposobiti vozača za vožnju. Neispravnom vozilu i nesposobnom vozaču (pijanstvo, umor) zabraniti vožnju. Prilikom svakog izlaska vozila na KPS izvršiti kontrolu tereta. Strogo zabranjujem upotrebu m/v u privatne svrhe i odlaske kućama izuzev za organizirane odlaske (smjene ljudstva).

KOMANDANT
Glavni inspektor
Bogunović Momčilo, [v.r.]

M.P.¹⁴⁷

Dostavljeno:

– 1. bzo, 2. bzo, 3. bzo,
Spb, Grb, PKPo

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 4076.

¹⁴⁷ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM Benkovac.

1992., srpanj 31.

Benkovac

Izvješće operativnog radnika Stanici javne bezbjednosti Benkovac o uskladištenju naoružanja, opreme i sredstava u tajna skladišta

---

STANICA JAVNE BEZBJEDNOSTI

B E N K O V A C

Broj: 08-01-2-03-489/92

Benkovac, 31. 07. 1992.

I Z V J E Š T A J

o uskladištenju naoružanja, opreme i sredstava

Po predviđenom planu transformacije jedinica JNA u jedinice milicije, prišlo se stvaranju rezervnih tajnih skladišta u koje bi se smjestio dio naoružanja, municije, opreme i sredstava iz razloga eventualne naknadne upotrebe istih ako bi došlo do pogoršanja bezbjednosti i eventualnog rata. Po tom planu postoji nekoliko skladišta koji su na različitim smještajnim prostorima i isključivo služe za te potrebe.

Navedena skladišta su slijedeća:

Skladište 1

PAT/3 sa potrebnom količinom municije,

Skladište 2

BOFORS sa potrebnom količinom municije,

Skladište 3

U dogovoru sa glavnim inspektorom Bogunovićem¹⁴⁸ smještena je baterija minobacača sa municijom i vozilima. Isto je pod njihovom komandom.

Pored navedenog u skladištima je smješteno sve potrebno za čišćenje i održavanje naoružanja, rezervni alat i pribor i drugo.

Posade za naoružanje su takodjer u maksimalnoj borbenoj pripremi i uvijek se mogu koristiti za izvršenje bilo kakvih zadataka.

IZVJEŠTAJ PODNIO

oper. radnik za obr. pripreme

Dražić Boško, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, SUP Knin, 23., kut. 48.

---

¹⁴⁸ Momčilo.

1992., srpanj

Knin

Pismo Zapovjedništva sektora Jug snaga UNPROFOR-a Ministarstvu odbrane RSK u kojem traži razoružavanje i povlačenje snaga TO RSK iz tzv. "ružičastih zona"

ŠTAB SEKTORA "JUG"

KNIN

Jul 1992.

UPUĆENO: MINISTRU ODBRANE

pukovniku Španoviću¹⁴⁹

PREDMET: PREUZIMANJE ODGOVORNOSTI I ORUŽJA LOKALNE POLICIJE

Dragi Gospodine,

U skladu sa Rezolucijama 743 i 762 Savjeta bezbjednosti i u cilju sprovođenja Vanceovog plana, trupe Sektora "Jug" su preuzele odgovornost za kontrolu prilaza i aktivnosti u Sektoru Jug od 2. jula 1992. godine.

Povlačenje, razoružanje i rasformiranje svih snaga, osim lokalne policije su stupili na snagu od 4. jula 1992. g. pod nadzorom UNPROFOR-a.

Do danas povlačenje snaga TO još nije završeno iz "Ružičastih područja" što odugovlači plan. Znamo da ovo zakašnjenje je uzrokovano tehničkim razlozima koji prevazilaze vašu kontrolu.

Od Vas bismo zatražili da ubrzate proces izvlačenja, te da se isti završi do 4. augusta 1992. godine na području Like.

Rezolucija 743 Savjeta bezbjednosti ukazuje da svo naoružanje, osim onog o opasaču, se mora predati UNPROFOR-u te da će se ono nakon toga pohraniti u skladišta sistemom duplih brava. U suprotnosti sa tim, mi smo uočili da su lokalna milicija i granična policija opremljeni teškim naoružanjem, od pušaka do teških mitraljeza i oklopnih transportera. Ovakav čin smatramo neprihvatljivim te od Vas tražimo da izdate posebne instrukcije i naređenja vašim snagama policije da predaju sve ovo naoružanje UNPROFOR-u do 8. augusta 1992. godine.

Isto tako, Rezolucija 762 tvrdi da će RUŽIČASTA ZONA biti u potpunosti demilitarizirana te da u njoj neće boraviti oružane snage. Povlačenje snaga TO je zamijenjeno prekomjernim brojem pripadnika milicije i policije, koji nije proporcionalan sa stanovništvom, kako se tvrdi u Vanceovom planu. Ovakav čin isto tako smatramo neprihvatljivim te od Vas tražimo da vratite sve pripadnike policije sa linije fronta na područje pod zaštitom UN-a (UNPA-u). UNPROFOR, Civilna Policija UN-a i vojni posmatrači će preuzeti odgovornost da posmatraju narušavanje primirja, kršenja ljudskih prava i zaštitu stanovništva u "RUŽIČASTIM ZONAMA".

Ovim ćete činom omogućiti fazu 4 – demilitarizaciju, demobilizaciju i rasformiranje svih jedinica u UNPA-i i neregularnih snaga u RUŽIČASTOJ ZONI. Očekujemo da će ta faza uslijediti sredinom augusta 1992. godine.

¹⁴⁹ Stojan.

U duhu djelotvornog sprovođenja Vanceovog plana, uvažili bismo Vašu saradnju i razumijevanje. Saradnja Vaših komandira na terenu će doprinijeti uspjehu ovoga plana.

Očekujemo da ćemo od Vaših trupa na terenu primiti krajnju saradnju.

Izvolite primiti moje iskrene pozdrave!

ADOLF TURREK
pukovnik
zamjenik kom. sektora

Kopija uručena:

Ministru unutrašnjih poslova – g. Martiću¹⁵⁰

Komandantu TO – gen. Torbici¹⁵¹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 554.

70

1992., srpanj

Knin

Protestno pismo Zapovjedništva sektora Jug snaga UNPROFOR-a Ministarstvu unutrašnjih poslova RSK zbog odbijanja provjere autobusa koji je prevezio policiju iz BiH i ušao u UNPA zonu kod Strmice

---

GŠ Južni Sektor
SS/1600

Knin
Srpanj '92

Ministar unutrašnjih poslova
Gdin Martić¹⁵²

Poštovani gospodine,

**PROTEST PROTIV MILICIJE I NJIHOVOG ODBIJANJA PROVJERE
NA UNPROFOR-ovim NADZORNIM TOČKAMA**

Autobus pun milicije iz BOSNE ušao je u UNPA kroz STRMICA UNPROFOR nadzornu točku 24. srpnja 1992. u 17.40 h. Kad su naše zaštitne snage na nadzornoj točki zahtijevale provjeru vozila, Milicija je odbila.

Smatramo da je takav čin kršenje Vensovog plana i nije prihvatljiv. Mora biti naznačeno da je UNPROFOR u Sektoru dobio nadležnost kontroliranja pristupa u UNPA. Po tom ovlaštenju naše zaštitne snage zaustavljaju i provjeravaju sva vozila koja ulaze u UNPA.

---

¹⁵⁰ Milan.

¹⁵¹ Isto.

¹⁵² Isto.

Oštro protestiramo protiv čina Milicije u ovom slučaju i stoga zahtijevamo od Vas objavu posebnih uputa vezano uz upravljanje nadzornim točkama. Vaša suradnja vezana uz ovo pitanje bit će vrlo cijenjena.

Radujemo se budućoj suradnji i razumijevanju.

S poštovanjem,

A¹⁵³ TURREK, [v.r.]

Puk.

Zamjenik zapovjednika Sektora

Preslika:

Ministar obrane: Puk. Španović¹⁵⁴

Zapovjednik TO RSK: Gen. Torbica¹⁵⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2. , kut. 4066.

71

1992., kolovoz 1.

Okučani

Zahtjev grupe dobrovoljaca, pripadnika TO, Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija, da im se omogući priključenje jedinicama 1. krajiškog korpusa bosanskih Srba u borbama na području Dervente i Brčkog

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

Str. pov. br. 104-2

Okučani 01. 08. 1992. godine

GŠTO RSK – KNIN (na ličnost komandanta)

Grupa boraca – pripadnika TO Z¹⁵⁶ Slavonija sa područja Šeovice, Brusnika i Kraguja (širi reon Pakrac) iz sastava 51. i 63. OdTO, posredstvom rez. kapetana Miščević Zorana, komandanta 63. OdTO, obratila se ovom ZnŠTO sa molbom da im se omogući da se uključe po grupama u jedinice 1. krajiškog korpusa u borbe u Posavini (Derventa-Brčko). Kapetan Miščević predlaže da bude organizator prebacivanja ljudstva, a naoružanje bi dobili u sastavu jedinica 1. KK. On ima popis dobrovoljaca koji bi ušli u sastav jedne brigade 1. KK. Radi se o borcima dobrovoljcima koji su učestvovali u ranijim borbama na ovom prostoru i u zapadnoj Slavoniji, ističu da im je u demobilisanom stanju sve teže izdržavati jer nemaju niti zemlje za obradu niti kuća a hteli bi da stiču borbena iskustvo.

---

¹⁵³ Adolf.

¹⁵⁴ Stojan.

¹⁵⁵ Milan.

¹⁵⁶ Zapadna.

Molimo vas da nam date stav i mišljenje kako bi znali pružiti im informaciju i odgovor.

Komandanta zastupa
Potpukovnik
Slobodan Perić

M.P.¹⁵⁷

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 10.

72

1992., kolovoz 3.

Glina

Upute Uprave PJM MUP-a RSK o načinima postupanja organa i pripadnika MUP-a i PJM prema snagama UNPROFOR-a te o njihovim međusobnim odnosima na terenu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
K N I N
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA
G L I N A

BROJ: 08-04/3-22/92.
Glina, 03. 08. 1992.

STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI

KOSTAJNICA

U prilogu dopisa dostavljamo vam Prepis depeše broj Str. pov. 08/04-1-161-1-92, MUP-a Knin od 31. 07. 1992. g. po kojoj ste dužni postupati odmah
Prilog: Depeša

M.P.¹⁵⁸

SEKRETAR
Đuro Ljiljak, [v.r.]

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
K N I N
UPRAVA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE
Broj: Strogo povjerljivo 08/04-1-161-1/92.
Knin, 31. 07. 1992. godine

¹⁵⁷ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, br. 684-70, 1. 8. 1992., Knin.

¹⁵⁸ Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP Glina.

Komandantima brigada PJM i
Sekretarima SUP-a RSK

– s v i m a –

Komandant Zn ŠTO – svima –

PREDMET: Postupanje pripadnika i organa MUP prema snagama UNPROFOR-a.-

U trećoj fazi preuzimanja zaštite zone odgovornosti od strane snaga UNPROFOR-a na teritoriji RSK iskrslu su sledeći problemi:

1. Snage UNPROFOR-a inzistiraju da kompletna milicija RSK /lokalne i regionalne/ u duhu tačke 19. Vensovog plana obavlja službu s kratkim oružjem na opasaču.
2. Traži demilitarizaciju to jest, povlačenje i milicije sa sadašnje linije borbenog dodira 5 km nazad.

U cilju realizacije ovih zahtjeva snage UNPROFOR-a preuzele su i praktične mjere u nekim sektorima, posebno sektor Istok i Zapad na pokušaju blokade rada stanica milicije i pokušaju razoružanja PJM, tj. oduzimanja dugog naoružanja i stavljanja pod zajedničko.

Evidentni su pokušaji da posreduju bez odobrenja zvaničnih organa vlasti povrataka izbeglica. Simptomatično je ubacivanje ustaških diverzantsko-terorističkih grupa na prostoru RSK, a i postupci snaga UNPROFOR-a da uhvaćene pripadnike DTG stavljaju u svoje improvizirane zatvore i ne dozvoljavaju sprovođenje radnji u prethodnom krivičnom postupku od strane našeg MUP-a.

Vlada RSK kao i pojedini resorni ministri, a posebno ministar odbrane u poslednjih 7 dana uložili su napore da se obustave akcije UNPROFOR-a – iznađu razumna rešenja i spreči svaki incident sa snagama UNPROFOR-a.

Ocena je da se po svaki način pokušava izazvati konflikt – oružani sukob sa snagama UNPROFOR-a, što bi bio povod za oružanu intervenciju prema saveznoj državi, odnosno Srbiji.

Vlada i resorni ministri u svim razgovorima sa snagama UNPROFOR-a pošli su od sljedećih minimuma:

1. Ne može se razoružati RSK na način kako to tumače i zahtijevaju pojedini predstavnici-komandanti UNPROFOR-a.
2. Osnovni problem je pravo milicije, a to znači da mi želimo da budemo u kriterijumima svjetskih, odnosno evropskih modela opremljenosti i naoružanosti milicije.
3. Taj minimum podrazumijeva da granične jedinice službu obavljaju sa osnovnim ličnim naoružanjem, a to je puška, a u urbanim sredinama milicija službu obavlja sa kratkim naoružanjem. U slučaju upotrebe PJM ili kako to Vensov plan u tački 19. predviđa da se zove "Regionalna milicija" predviđeno je da se obaveste komande UNPROFOR-a.

Suština svega ovoga jeste da sada naša vlast funkcioniše u RSK, njeni izvršni organi uključujući i MUP, a da odnos snaga UNPROFOR-a ne budu naređujući, već posmatrački i autoritativni.

Ministar unutrašnjih poslova RSK Milan Martić je po svim spornim pitanjima dana 30.07.1992. godine razgovarao sa glavnokomandujućim snagama UNPROFOR-a general – pukovnikom Satišom Nambijarom¹⁵⁹ i načelnikom štaba UNPROFOR-a general-puk. F. Morionom¹⁶⁰ u Beogradu u trajanju od preko 2 časa.

¹⁵⁹ Satish Nambiar.

¹⁶⁰ Philippe Morillon.

Tom prilikom ministar Milan Martić uporno je zastupao naprijed navedene stavove Ministarstva unutrašnjih poslova i Vlade RSK i naišao na delimično razumevanje.

Ministar Martić je iznio jasan stav snagama UNPROFOR-a da inzistira na poštovanju prava milicije od strane snaga UNPROFOR-a, kao i to da je propisao modalitet nošenja i korištenja oružja, te da će sva ova pitanja staviti na dnevni red Vlade, Skupštine i predsjednika Republike.

Dobio je uvjeravanje komandanta snaga UNPROFOR-a da će se u narednih nekoliko dana /tačan broj nije fiksiran/ obustaviti mjere, radnje i postupke snaga UNPROFOR-a na razoružanju snaga MUP-a.

Komandant snaga UNPROFOR-a će po funkcionalnoj dužnosti o svemu ovome izvestiti generalnog sekretara UN-a, a on Savet bezbednosti nakon čega će snage UNPROFOR-a dobiti konkretno naređenje za postupanje.

Sve ovo ukazuje na veliku složenost u kojoj se nalazimo, te je neophodno taktičnosti, a u vrhu RSK i diplomativnosti. U vezi ukupno nastale situacije, svi pomoćnici, ministri, sekretari i komandanti PJM obavezni su preduzeti sljedeće:

1. Sprečiti svaki konflikt – oružani sukob sa snagama UNPROFOR-a.
2. Nošenje naoružanja organizovati po datom podsetniku a posebno inzistiramo da se dugo naoružanje ne nosi u urbanim sredinama. Pri obavljanju granične službe ne iritirati snage UNPROFOR-a niti neprijatelja.
3. Najstrože se zabranjuje nekontrolisano pucanje i upotreba oružja na celom prostoru RSK, a protiv svih lica koja prekrše ovo naređenje primjenjivati prekršajne i krivične mere. Sve pripadnike iz sastava milicije i PJM koji prekrše ova naređenja uz preduzimanje mjera gonjenja, suspendovati sa dužnosti, odnosno skinuti sa ratnog rasporeda.
4. Grupe van sastava milicije ili tzv. "para grupe" razoružati, preduzeti također mjere krivičnog gonjenja i prekršajnog gonjenja, a u cilju provođenja ovog naređenja upotrebiti interventne jedinice obrazovane pri sekretarijatu i SJB, a po potrebi i uz pomoć /ispomoć/ PJM.
5. Iz sastava PJM, kao i redovne i rezervne milicije udaljiti uz prethodno razduživanje s oružjem sve pojedince koji nisu u psihofizičkoj sposobnosti da kontrolišu svoje ponašanje a koja odudaraju od normalnih /psihosomatske slučajeve, alkoholičare, registrovane kriminalce, i dr./
6. Zabraniti nekontrolisani ulazak izbeglica u RSK bez zvaničnih odobrenja vlasti RSK.
7. Sve uhvaćene pripadnike neprijateljskih dtg staviti u zatvore pri Okružnim javnim tužilaštvima i voditi redovne postupke, a to znači ne predavati ih snagama UNPROFOR-a.
8. Tekući izbori u Republici Hrvatskoj ne mogu se sprovesti i na prostorima RSK jer ni vlasti RH nisu priznate, tj. energično sprečiti svaki takav pojedinačni pokušaj, sve stranke u Hrvatskoj su jedinstvene kada je u pitanju opšta strategija prema RSK, a to je gušenje njene legitimne vlasti i genocid nad srpskim narodom.
9. Planirana smotra PJM izvest će se, a o načinu postrojavanja sa ili bez dugog oružja u konkretnom slučaju odlučivat će komandanti.

Sa ovim stavovima upoznati Komisije za odnose sa UNPROFOR-om i na pogodan način komandante sektora UNPROFOR-a i njegove organe.

Inzistiramo na fleksibilnosti, strpljivosti i taktičnosti i u slučajevima gdje bi mogle nastupiti posljedice hitno izveštavajte uz traženje stavova ovog ministarstva.

*Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR- 37. , kut. 2.*

73

1992., kolovoz 3.

Knin

Upozorenje Zonskog štaba TO "Sjeverna Dalmacija" o zabrani nošenja oružja i vojnih odora osobama koje nisu na dužnosti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
SEVERNA DALMACIJA
Str. pov. br. 110-5
03. 08. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak broj ____

Nošenje oružja i uniformi,
upozorenje, dostavlja. –

dopunski bataljon¹⁶¹

Naređenjem komande ZnŠTO Severna Dalmacija str. pov. broj 120-3 od 24. 07. 1992. godine (tačka 7.) i str. pov. broj 109-2 od 18. 07. 1992. godine (tačka 2.) regulisano je nošenje oružja i uniformi pripadnika TO.

I pored jasno naređenog i regulisanog, kroz pomenuta dokumenta, prisutno je različito tumačenje i neznanje od strane pojedinih starešina i v/o TO.

Upozoravam da oružje u gradu (u urbanim sredinama) mogu nositi samo lica na službi – dužnosti i to isključivo kratko oružje. Zabranjuje se nošenje uniformi licima koja nisu na dužnosti.

Pripadnici TO nakon otpusta iz jedinica, ne mogu od tada nositi oružje ni uniformu. Lica zadržana za obavljanje neophodnih poslova u jedinici razdužiti sa oružjem, a uniforme mogu nositi do otpuštanja iz jedinice.

Nošenje oružja u civilu za pripadnike TO je regulisano kao i za sve druge građane, što pravdati dozvolom za posedovanje i nošenje oružja.

Komandanti prvopotčinjenih komandi – štabova i jedinica će odmah obezbediti dosledno sprovođenje u život datih naređenja i ovog upozorenja.

IM/MB

KOMANDANT

¹⁶¹ Dopisano rukom.

pukovnik
Milan Đilas, [v.r.]
M.P.¹⁶²

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4074.

74

1992., kolovoz 4.

Knin

Zapisnik sastanka predstavnika EZ-a i Vlade RSK u Kninu na kojem se raspravljalo o situaciji na terenu, HE Peruća i provedbi mirovnog sporazuma Cyrusa Vancea

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

ZAPISNIK – IZVEŠTAJ

Sastavljen dana 04. 08. 1992. god. u Domu JNA, konferencijska sala, Knin

Prisutni članovi EEZ:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Prisutni članovi Vlade RSK:

1. Stojan Španović, Ministar odbrane
2. Slavko Gušvić, koordinator za UNPROFOR
3. Kosta Novaković, pomoćnik ministra unutrašnjih poslova
4. Predrag Šare, prevodioc
5. Slobodanka Bjedov, zapisničar

Razgovori su započeli u 18.15. min. dolaskom delegacije EZ za Jugoslaviju, u Dom JNA, u Konferencijsku salu.

ŠPANOVIĆ, ministar odbrane, poželio je dobrodošlicu i istakao značaj sastanka.

MELVIŠ,¹⁶³ ambasador EZ-a za Jugoslaviju, iznio je razloge dolaska u Knin, želju da komunicira sa što više ljudi po terenu, želi informacije o zaduženjima Vlade RSK, kao i pitanja od važnosti za Vladu.

ŠPANOVIĆ:

- Vlada, kao najviše telo RSK, nema mandat da odlučuje o sudbonosnim pitanjima za ovaj narod,

¹⁶² Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Severna Dalmacija, Knin.

¹⁶³ Priređivači nisu utvrdili o komu je riječ.

- nepoštovanje Vensovog plana, kao i Rezolucije 762. od strane Hrvatske (na našu teritoriju ubačeno je 16 terorističkih grupa od kojih su poginula dva naša borca i 16 ih je ranjeno, u Zapadnoj Slavoniji je ubačena grupa iako je UNPROFOR preuzeo odgovornost)
- Vlada RSK vidi u stabilizaciji primirja i zaustavljanju rata u Bosni
- očekujemo, nakon toga, da će se poštovati volja naroda da demokratskim putem odluči sa kim želi da živi.

MELVIŠ:

- uloga misije EZ sastoji se u uspostavljanju kontakta između dvije zaraćene strane
- zadovoljan je безусловnim prihvatanjem Rezolucije 762. od strane Vlade RSK,
- prenosi zabrinutost hrvatske strane zbog stanja na Perući, kao i njihove zahtjeve o propuštanju 80 m³/s vode.

ŠPANOVIĆ:

- Rezolucija 762. je za ovaj narod jasna: nema nametanja i upotrebe sile,
- pitanje Peruće je složeno, jer Hrvatska strana na konkretne prijedloge Vlade RSK, kao što je bio pokušaj dogovora u Beču, ne odgovara i to bez obrazloženja,
- Vlada donosi jednostranu odluku o povećanju protoka vode na Perući,
- cjelokupnu dokumentaciju o Perući dajemo na uvid svetskoj javnosti,
- zbog učestalih dejstava hrvatskih snaga teškim naoružanjem došlo je do oštećenja na brani, koja je potrebno sanirati,
- o ovom problemu razgovarano je sa gospodinom Smitom¹⁶⁴ i UNPROFOR-om koji Vam mogu potvrditi da je brana sa naše strane bezbedna.

NOVAKOVIĆ:

- obavještava delegaciju o potrebi bezuslovnog povlačenja hrvatskih snaga sa Miljevačkog platoa,

MELVIŠ:

- da li biste mogli proceniti trenutni protok vode?

ŠPANOVIĆ:

- trenutni protok vode je oko 12 m³/s, predviđeno je ispuštanje vode i nivoa jezera, kao i povećanje protoka vode za
- inzistiramo na prisustvu UNPROFOR-a jer ne znamo što se radi u donjem delu toka vode.

MELVIŠ:

- nivo jezera je dosta visok,
- vidi rešenje u obezbeđenju međunarodnih stručnjaka uz suglasnost UNPROFOR-a,

ŠPANOVIĆ:

- nema stav Vlade, a lično misli da Vlada neće imati ništa protiv,

MELVIŠ:

- nakon intervencije Evropske misije, na dogovoru sa hrvatskom stranom u Splitu, hrvatska strana pristaje da obezbedi snabdjevanje vodom Drniša,
- želi informacije o zasjedanju Zajedničke komisije i stav Vlade

ŠPANOVIĆ:

- bezuslovno smo prihvatili Rezoluciju 762. i rad u zajedničkoj komisiji,
- stav Vlade je da odemo na sastanak ukoliko i hrvatska strana ispoštuje Rezoluciju 762. i ukoliko UN obezbedi da se ispoštuje Rezolucija 762.

¹⁶⁴ Isto.

- od EZ i UNPROFOR-a zahtjevamo da obezbedi da hrvatska strana ispoštuje Rezoluciju 762. odnosno da stanje na Miljevačkom platou dovede u stanje od 21. 06. 1992. god.
- zahtjevamo bezuslovno puštanje 17 naših boraca zarobljenih na Miljevačkom platou jer prema Međunarodnom pravu ne mogu se smatrati ratnim zarobljenicima niti se može uslovljavati njihovo zadržavanje,
- nakon ispoštovanja ovih zahtjeva, Komisija će moći nastaviti rad po ekspertnim grupama, koje će se baviti određenim pitanjima,
- očekujemo definisanje ekspertnih grupa na celoj teritoriji.

MELVIŠ:

- slaže se da hrvatska civilna policija treba da napusti Miljevački plato,
- za sledeći sastanak predlaže tumačenje rada Komisija, jer smatra da unutar rada Komisija ima dodirnih pitanja u kojima vidi rešenje,
- daje uverenje da će učiniti sve što je u njihovoj nadležnosti.

ŠPANOVIĆ:

- zahvaljuje se na razgovoru.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 2.

75

1992., kolovoz 5.

Dopis Glavnog štaba VSR BiH Glavnom štabu TO RSK o upućivanju svih vojnika porijeklom iz RSK, koji se nalaze u jedinicama bosanskih Srba, u RSK, uz traženje da i krajinski Srbi učine isto

---

GLAVNI ŠTAB VOJSKE
SRPSKE REPUBLIKE
BOSNE I HERCEGOVINE

Pov. br. 28/4-315

od 05. 08. 1992. godine

Glavnom štabu Teritorijalne odbrane
Republike Srpska Krajina

Na Vaše traženje, naredili smo potčinjenim komandama i jedinicama da sva vojna lica porijeklom iz RSK upute u jedinice TO RSK i obezbedićemo izvršenje istoga.

Radi reciprociteta, molimo da i Vi obezbedite da sva aktivna vojna lica srpske narodnosti rođena na teritoriji Bosne i Hercegovine, koja su sada angažovana u strukturama Teritorijalne odbrane vaše Republike, budu upućena u komande i jedinice Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine, odnosno da se jave u najbliže jedinice 2. krajiškog korpusa u Drvaru. Posebno, molimo da se uputi Subotić Milana Marko, vodnik veze koji se nalazi na dužnosti održavanja sistema veza (na objektu veze), a više puta se obraćao komandi puka veze i izražavao želju za njegovo dalje statusno rešenje u strukturama Vojske Srpske Republike

Bosne i Hercegovine, te i kapetana prve klase Rošić Predraga iz komande vojnog okruga Knin, čije upućivanje je ranije naredila Personalna uprava SSNO i koji je postavljen od jedinica 2. krajiškog korpusa.

Komandant
General-potpukovnik
Ratko Mladić

M.P.¹⁶⁵

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 10.*

76

1992., kolovoz 5.

Benkovac

Izvjješće zapovjednika PJM Benkovac Specijalnom bataljunu o nesporazumima oko mandata snaga UNPROFOR-a, te zapovijed pripadnicima jedinice o njihovu postupanju prema snagama UNPROFOR-a

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE
Str. pov. br. 412-2
05.08.1992. god.
BENKOVAC

Postupanje pripadnika Brigade milicije prema snagama UNPROFOR-a. –

Specijalni bataljon¹⁶⁶

Preuzimanje obaveza od strane snaga UNPROFOR-a u zoni odgovornosti brigade milicije Benkovac, izvršeno je po planu i bez ikakvih problema.

Međutim, u drugim oblastima iskrslili su sledeći problemi:

1. Snage UNPROFOR-a inzistiraju da kompletna milicija RSK (lokalne i regionalne) u duhu tačke 19. Vensovog plana obavlja službu s kratkim oružjem na opasaču.
2. Traži demilitarizaciju tj. povlačenje i milicije sa sadašnje linije borbenog dodira 5 km nazad.

U cilju realizacije ovih zahteva snage UNPROFOR-a preduzele su i praktične mjere u nekim sektorima, posebno sektor Istok i Zapad na pokušaju blokade rada stanica milicije i pokušaju razoružanja PJM tj. oduzimanja dugog naoružanja i stavljanje pod zajednički ključ.

---

¹⁶⁵ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, br. 684-89, 8. 8. 1992., Knin.

¹⁶⁶ Dopisano rukom.

Evidentni su pokušaji da posreduju bez odobrenja zvaničnih organa vlasti povratak izbjeglica.

Simptomatično je ubacivanje ustaških DTG na prostoru RSK, a i postupci snaga UNPROFOR-a da uhvaćene pripadnike DTG stavljaju u svoje improvizirane zatvore i ne dozvoljavaju sprovođenje radnji u prethodnom krivičnom postupku od strane našeg MUP-a.

Vlada RSK kao i pojedini resorni ministri, a posebno ministar odbrane, u poslednjih 7 dana uložili su napore da se obustave akcije UNPROFOR-a, iznađu razumna rješenja i spriječi svaki incident sa snagama UNPROFOR-a.

Ocjena je da se pod svaki način pokušava izazvati konflikt – oružani sukob sa snagama UNPROFOR-a, što bi bio povod za oružanu intervenciju prema saveznoj državi, odnosno Srbiji.

Vlada i resorni ministri u svim razgovorima sa snagama UNPROFOR-a pošli su od sljedećeg minimuma:

1. Ne može se razoružati RSK na način kako to tumače i zahtijevaju pojedini predstavnici – komandanti UNPROFOR-a.
2. Osnovni problem je pravo milicije, a to znači da mi želimo da budemo u kriterijumima svjetskih, odnosno evropskih modela opremljenosti i naoružanosti milicije.
3. Taj minimum podrazumijeva da granične jedinice službu obavljaju sa osnovnim ličnim naoružanjem, a to je puška, a u urbanim sredinama da milicija službu obavlja sa kratkim naoružanjem. U slučajevima upotrebe PJM ili kako to Vensov plan u tački 19. predviđa da se zove “regionalna milicija” predviđeno je da se obavijeste Komande UNPROFOR-a.

Suština svega ovoga jeste da naša vlast funkcioniše u RSK, njeni izvršni organi uključujući i MUP, a da odnos snaga UNPROFOR-a ne bude nadređujući, već posmatrački i autoritativni.

Ministar unutrašnjih poslova RSK Milan Martić je po svim spornim pitanjima dana 30. 07. 1992. godine razgovarao sa glavnokomandujućim snagama UNPROFOR-a generalpotpukovnikom Satišom Nambijarom¹⁶⁷ i Načelnikom štaba UNPROFOR-a generalpotpukovnikom F. Morionom¹⁶⁸ u Beogradu, u trajanju od preko 2 časa.

Tom prilikom ministar Milan Martić uporno je zastupao naprijed navedene stavove Ministarstva unutrašnjih poslova i Vlade RSK i naišao na djelimično razumijevanje.

Ministar Martić je iznio jasan stav snagama UNPROFOR-a da inzistira na poštivanju prava milicije od strane snaga UNPROFOR-a, ako i da je propisao modulitet nošenja i korištenja oružja (predviđenog u Podsjetnik), te da će sva ova pitanja staviti na dnevni red Vlade, Skupštine i predsjednika Republike.

Dobio je uvjeravanje komandanta snaga UNPROFOR-a da će se u narednih nekoliko dana (tačan broj nije fiksiran) obustaviti mjere, radnje i postupke snaga UNPROFOR-a na razoružanju snaga MUP-a.

Komandant snaga UNPROFOR-a će po funkcionalnoj dužnosti o svemu ovome izvijestiti Generalnog sekretara UN-a, a on Savjet bezbjednosti, nakon čega će snage UNPROFOR-a dobiti konkretno naređenje za postupanje.

Na osnovu gore navedenog i akta MUP Str. pov. br. 08/4-1-169-1/92 od 31. 07. 1992. godine, a u cilju regulisanja postupanja,

¹⁶⁷ Satish Nambiar.

¹⁶⁸ Philippe Morillon.

N A R E Đ U J E M:

1. Spriječiti svaki pokušaj sukoba sa snagama UNPROFOR-a, a u kontaktima biti što korektniji.
2. Zabranjujem pripadnicima 92. BrM nošenje dugog naoružanja van jedinice.
3. Svako nekontrolisano dejstvo i upotrebu dugog oružja evidentirati, a prema počiniocima poduzimati disciplinske mjere, do udaljavanja iz jedinice.
4. Evidentno je da se na našu teritoriju ubacuju DTG. Prilikom hvatanja i razbijanja DTG biti krajnje oprezan, a eventualno uhvaćene, ne predavati snagama UNPROFOR-a, već ih sprovoditi u stanice javne bezbjednosti Benkovac i Obrovac.
5. Sprječavati djelovanje tzv. "PARAGRUPA" u zoni odgovornosti naše brigade. Ukoliko se otkrije te grupe, odmah izvijestiti SJB radi hvatanja i razoružavanja istih.
6. Iz sastava brigade milicije udaljiti uz prethodno razduživanje sa oružjem, sve pojedince koji nisu psihofizički sposobni da kontrolišu svoje ponašanje, a odudaraju od normalnog (psihosomatske slučajeve, alkoholičare, kriminalce i sl.).
7. Zabranjujem uspostavljanje kontakata sa predstavnicima hrvatske vojske i građanima RH.
8. Spriječiti nekontrolisani ulazak izbjeglica u RSK bez zvaničnih odobrenja vlasti RSK.

KOMANDANT
Glavni inspektor
Bogunović Momčilo, [v.r.]

M.P.¹⁶⁹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 3075.

77

1992., kolovoz 6.

[Knin]

Protest Ministarstva obrane RSK Komandi UNPROFOR-a u sektoru Sjever zbog ponašanja pripadnika poljskog bataljuna UNPROFOR-a koji su, bez prethodnog dogovora s PJM i organima civilne vlasti, postavili rampe na komunikaciji Plaški-Vojnić

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
Broj 01-155-1/92.
Datum 06.08.1992.

ZnŠTO KORDUN
ZnŠTO BANIJIA

¹⁶⁹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM Benkovac.

PREDMET: TELEGRAM KOMANDI UNPROFOR-a SEKTORU SJEVER

Prema našim saznanjima Poljski bataljon bez prethodnog dogovora sa milicijom specijalne namene i organima civilne vlasti, postavio je rampe na komunikaciji Plaški-Vojnić, na raskrsnici puteva Medveđaki i komunikaciji Bijela draga–Plaški.

Ovaj postupak je izazvao nezadovoljstvo i uočeno je okupljanje naroda, pa strahujemo da bi moglo doći do ekscesa sa većim posledicama, što svakako ne bi smo želeli.

Tražimo da se hitno uspostavi kontakt sa Poljskim bataljonom i postigne se dogovor oko postavljenih rampi sa predstavnicima civilne vlasti i o tome obaveste jedinice milicije za posebne namene o postignutom dogovoru.

Zbog neophodne bolje saradnje, molimo da o svim akcijama UN-a na tom sektoru koje bi mogle izazvati uznemirenost naroda, se prethodno postigne dogovor sa lokalnim vlastima, kako bi se svi potrebni uslovi za uspjeh mirovne misije postigle.

Molimo, da telegrame prevedete i u celosti dostavite generalu Musi i prenesete mu srdačne pozdrave i izraze našeg dubokog poštovanja.

MINISTAR ODBRANE

Stojan Španović, [v.r.]

M.P.¹⁷⁰

M.P.¹⁷¹

*Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 2.*

78

1992., kolovoz 7.

Knin

Glavni štab TO RSK traži mišljenje Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o formiranju općinskog štaba TO i odreda TO Grubišno Polje

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE**

šifrovano

Pov. br. 684-85
07.08.1992. god.

KNIN

ZnŠTO – Zapadna Slavonija

Formiranje OpŠTO i

¹⁷⁰ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

¹⁷¹ Prijemni pečat centra veze: brzozav "Metro" br. 4673, grupa 200, primljen 6. 8. 1992. u 11,30; predan 6. 8. 1992. u 12,30.

OdTO Grubišno Polje,
stav, traži.-

t e l e g r a m

Aktom br. 80/79 od 03. 08. 1992. godine Izvršni savjet opštine Grubišno Polje obratio se na ličnost komandanta GŠTO RS Krajina sa zahtjevom da se formira OdTO i OpŠTO Grubišno Polje.

Kako nisu poštovali redovnu proceduru – liniju dostavljanja zahtjeva, dostavite nam vaš stav i mišljenje u vezi sa njihovim zahtjevom, te ukoliko se složite isto nam obrazložite. SD/NL.

ZAMENIK KOMANDANTA

general-major
Kasum Dušan, [v.r.]

M.P.¹⁷²

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 6., kut. 4.*

79

1992., kolovoz 7.

[Bunić]

Izvešće Komande 8. brigade TO Zonskom štabu TO Lika o stanju ljudstva i tehnike nakon demobilizacije brigade

KOMANDA 8. BRIGADE TO

Br. 2003-1
07.08.1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Izveštaj o stanju ljudstva i tehnike
po izvršenoj demobilizaciji
(telegram od ZnŠTO Lika str. pov.
1502-2 od 24.07.1992. god.)
dostavlja. –

Komandi ZnŠTO
Lika Korenica¹⁷³

1. Koliko je boraca demobilisano?

Iz 8. brTO do 31. 08. 1992. god. demobilisano je 1407 boraca.

¹⁷² Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

¹⁷³ Dopisano rukom.

U stalnom sastavu brigade ostalo je 17 ljudi.

Po našim saznanjima otišlo je u jedinicu milicije 279 boraca.

2. Broj oružja i tehnike uskladišteno po vrstama i kalibrima:

– H 122 mm D–30	12 kom.
– MB 120 mm M–75	10 kom.
– MB 82 mm	12 kom.
– Top 76 mm M–42 “ZIS”	6 kom.
– Top 76 mm M–48 B–1	6 kom.
– MB 60 mm	7 kom.
– BsT 82 mm	8 kom.
– PA top 40 mm	5 kom.
– PA top 20/3	4 kom.
– PAM 12,7 mm “BROWING”	2 kom.
– RBR 90 mm “OSA”	2 kom.
– PAP 7,62 mm	521 kom.
– Tenk T–55	10 kom.
– OT M–60	2 kom.
– BTR	1 kom.

Municija:

– Metak TF 122 mm	960 kom.
– Mina LTF 120 mm	1140 kom.
– Mina TF 82 mm	468 kom.
– Metak TF 76 mm za “ZIS”	1060 kom.
– Metak TF 76 mm za “B1”	680 kom.
– Kum. projektil za ZIS	115 kom.
– Mina TF za MB 60 mm	560 kom.
– RKZ za BsT 82 mm	26 kom.
– Kumulativna za BsT	23 kom.
– Metak 40 mm	860 kom.
– Metak 20 mm	2220 kom.
– Metak 12,7 mm “BROWING”	5228 kom.
– Metak 12,7 mm za DŠK	5959 kom.
– Projektil za RBR “OSA”	28 kom.
– Metak 7,62 mm za AP (PAP)	22981 kom.
– Metak 7,62 mm za PKT	15015 kom.
– Projektil 100 mm	1088 kom.

Motorna vozila:

– TAM 150 T–11	20 kom.
– TAM 110 T–7	2 kom.
– TAM 5000	23 kom.
– MKŠK	2 kom.
– AR–55	1 kom.
– PINZGAUER	2 kom.
– Cisterna TAM 125	1 kom.
– Cisterna TAM 150 ACD	1 kom.

- Lada sanitet 1 kom.
- Kombi folcvagen 1 kom.

3. Stanje i uslovnost magacina

Magacin u koji je smešten Had 122 mm vlasništvo je RO “LIKADRVO”. Magacin je urađen od drveta. Ne zadovoljava ni minimalne uslove smeštaja te jedinice. Oglada se u sledećem:

- zbog skućenog prostora, tehnika je unutar složena veoma tesno, pa je skoro onemogućen prilaz ka pojedinim sredstvima;
- u protivpožarnom smislu (zbog drvene građe) lako je zapaljiv;
- pošto RO “LIKADRVO” namerava nastaviti proizvodnju direktor je već postavio zahtev za iseljenjem:

– nedovoljno je fizičko obezbeđenje, tehničko nikakvo i PPZ;

Magacin u koji je smešten 3. bataljon je vlasništvo RO DIP “BJELOPOLJE”. Isti potpuno odgovara uslovima čuvanja i održavanja TMS.

Magacin u koji je smešten 2. bataljon (stara škola Bunić) zadovoljava uslovima čuvanja i održavanja TMS.

Magacin za opremu i naoružanje 1. bataljona u Teslingradu zadovoljava uslovima čuvanja i održavanja TMS, izuzev u s. Rakići gde su smeštena 4 tenka. Ista su pod vedrim nebom. U skladištu “PLIVA” smešten je 8. mad (bat. ZIS i B–1) i tč. Ispunjava sve uslove pravilnog čuvanja i održavanja TMS. Nedovoljno je fizičko obezbeđenje, a tehničko nikakvo.

Na kraju, što se tiče skladišnog prostora u kojem je smeštena tehnika brigade karakteristično je sledeće:

- Pojedina skladišta su vlasništvo RO, koji inzistiraju da se iselimo iz njih;
- Nedovoljno je fizičko obezbeđenje, tehničko nikakvo;
- Najslabiji uslovi smeštaja su za Had 122 mm.

4. Stanje i ispravnost tehnike

Što se tiče artiljerijskih oruđa u brigadi, potrebno je izvršiti generalni remont na svima. Potrebno je rešiti pitanja tehničkog održavanja uskladištenih sredstava kao npr.:

- redovno kondicioniranje akumulatora svih vrsta.

Neispravna TMS u brigadi su:

- veliki broj m/v u Podudbini (nedostaju rezervni delovi) predlažemo rashodovanje;
- na tenkovima bočne trake i kvačila.

5. Int. oprema brigade uskladištena je u pozadini brigade u Podudbini (RO “LIKADRVO”).

Ista je u relativno dobrom stanju. Int. oprema kojom su zaduženi borci dotrajala je i potrebno je unificirati i jedinstveno obeležiti.

6. Druga pitanja od značaja za 8. brTO:

– Sa milicijom tačno videti koji ljudi i iz koje RJ idu u njen sastav. Kartoteka tj. popuna ljudstvom 8. brTO mora se srediti po postojećim MTS sa kojima raspolazemo. RR v/o mora (posebno za kritične specijalnosti artiljerci, operatori, tenkisti) ostati kao i u ratu.

KOMANDANT:
potpukovnik
Bešir Dragan, [v.r.]

M.P.¹⁷⁴

¹⁷⁴ Okrugli pečat: Komanda 8. brigade TO.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2-2., kut. 2.

80

1992., kolovoz 8.

[Slunj]

Odgovor Komande UNPROFOR-a – sektor Sjever ministru obrane RSK Stojanu Španoviću o napetostima na terenu i različitom tumačenju mandata UNPROFOR-a od strane njegove komande i organa vlasti RSK

Štab sektora sever
Unprofor

Poštovani ministre – Stojan Španović

08. 08. 1992. godine

Želim da potvrdim prijem vašeg pisma od 06. 08. 1992. koje me je iznenadilo. Takođe želim da primetim da sadržaj može imati dalekosežne posledice na trenutni mirovni proces u severnom sektoru i najverovatnije u celoj zoni UNPROFOR-a. Vi ste se, prema prevodu vašeg pisma, žalili da je poljski bataljon postavio kontrolne punktove na:

- a) put Plaški-Vojnić
- b) raskrsnica Medvedaki
- c) put Bijela draga-Plaški

bez konzultacija sa milicijom. Tvrdite da je to izazvalo nezadovoljstvo i značajno okupljanje civilnog stanovništva, pa vas je strah da može doći do konflikta sa posledicama.

Savetujem vam da obratite pažnju, da nakon preuzimanja odgovornosti u zaštitnoj zoni, kontrola zaštitne zone i sve aktivnosti koje su date u mandat Unprofor-a, konsekventno, odluke o raspoređivanju naših snaga unutar zaštitne zone, ne može biti podložno prethodnom odobrenju od strane "specijalne milicije i civilnih vlasti". U odnosu na prvo, specijalna milicija ne bi trebala da bude na liniji razdvajanja, jer je dogovoreno povlačenje jedinica. Vaša specijalna milicija nije ništa drugo nego pokušaj da se vojnici pretvore u miliciju, dajući im razne nazive.

Možda vas zanima da saznate da mi poznajemo veliki broj ljudi koji su bili u uniformama JNA, pa u uniformama TO i sada u uniformama takozvane milicije. Isto tako želim da se podsetite da je prisutnost UNPROFOR-a u zaštitnoj zoni odobreno, kolektivno, od strane

¹⁷⁵ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, br. 1742, 8. 8. 1992., Korenica.

svih zainteresovanih strana a isto tako i potpuna sloboda kretanja i razmeštaja snaga unutar zaštitne zone, prema planu Sajrusa Vensa,¹⁷⁶ a ne prema nečijim interesima.

Što se tiče posebnih uslova koji su uznemirili lokalno stanovništvo u reonu Plaški-Vojnić, itd. uključujući i lokalne vlasti, možda je potrebno da objasnite kakva je to zabrinutost zbog prisutnosti kontrolnih punktova UN-a, koji se nalaze po celoj zaštitnoj zoni i zašto gore navedeni reon treba da se tretira drugačije.

UNPROFOR i lokalni političari (vođe) su uvek bili u kontaktu i uvek su spremni da konsultuju lokalne zajednice da ih razuvere i uklone strah u vezi onoga što je sadržano u mandatu UNPROFOR-a. Trenutno UNPROFOR postavlja kontrolne punktove, uz pomoć lokalne milicije koja ustvari vrši pretrese u prisustvu policije UN-a. Sve to je u saglasnosti sa planom Sajrusa Vensa od 11. 12. 1991. Relativno je da vas podsetim da prema Vensovom planu, samo obična milicija (lokalna) i civilna vlast u svakoj opštini, su priznati i prihvatljivi unutar zaštitne zone u svrhu održavanja javnog reda i mira. Ovo smo prihvatili i sa njima blisko saradjujemo, ali uloga i postojanje "specijalne milicije" izgleda nelegalno i neprihvatljivo u severnom sektoru, jer ova spec. mil. "tvrdi da radi ono što je mandat UNPROFOR-a – zaštita naroda u zaštitnoj zoni UN-a".

Zahtev da se obavesti Knin o "svim aktivnostima UN-a u sektoru, a koje bi mogle da uznemire narod" bi bio nepraktičan za pridržavanje. Nama još ostaje da razjasnimo šta to "alarmira ljude". Od povlačenja topova, po mom mišljenju, šta sada može da alarmira ljude je vaša samostalna armija (specijalna milicija) koja nosi vatreno oružje po celoj zaštitnoj zoni i to bez definisane uloge. Sektor Sever ne vidi razlog za uzbunu, možda bi Vlada u Kninu mogla da ona kaže šta je to šta najviše alarmira ljude jer mi živimo pored njih. Većina rezolucija Saveta bezbednosti je donesena nakon pažljivog razmatranja interesa obe strane u konfliktu, a pogotovo interesa običnog čoveka čija je glavna zabrinutost pravo na slobodu i pravo na rad.

Poštovani ministre, bio sam u Plaškom 31. 07. 1992. gde sam preuzeo dva sakrivena TSS tenka i 6 oklopnih transportera koji su bili tajno dati vašem "mezimčetu" specijalnoj miliciji. Ovo je čisto vojna oprema i mora biti predata ako demilitarizacija treba da ima neko značenje.

Moram da priznam da akt sakrivanja tenkova, tajno prebacivanje vojne opreme policijskoj organizaciji, kao i sadržaj vašeg pisma, nemaju oznaku traženja mira, a pogotovu kada ste vi dali ovlašćenje za povlačenje vojne opreme i to, zašto onda vraćate puške Teritorijalne odbrane, a u većim slučajevima i ljude, nazad na granicu konflikata i to maskirane kao milicija?

Želim da apelujem na vas da ne pretvarate zaštitnu zonu UN u "policijsku državu", molim vas da se trudite i da se pridržavate pravila igre koja se zove "plan Sajrusa Vensa". To će najviše odgovarati običnom čovjeku, koji se više nego dugo molio za mir na ovim prostorima.

Iskren pozdrav.
MM Bamaïyi¹⁷⁷
brig-gen
sektor commander

---

¹⁷⁶ Cyrus Vance.

¹⁷⁷ Musa Bamaïy.

M.P.¹⁷⁸

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 554.

81

1992., kolovoz 8.

Benkovac

Komanda 92. brigade milicije Benkovac traži od Ministarstva unutrašnjih poslova RSK podatke o stambenom fondu

---

Komanda 92. brigade milicije
B e n k o v a c
Pov. br. 3-440
08. 08. 1992. godine

Raspolaganje sa stambenim
fondom, rešenje, traži.-

Ministarstvo unutrašnjih poslova
K n i n

S obzirom da su stanovi iz VSF¹⁷⁹ dati na raspolaganje Vladi RSK, a ista je donela odluku da se prekine podela stanova,¹⁸⁰ molimo da se što pre reguliše sljedeće:

1. tko će čuvati postojeći stambeni fond?
2. tko će u narednom periodu raspolagati sa stambenim fondom?
3. da se donese odluka o iseljavanju onih koji su bespravno useljeni u stanove iz VSF.
4. da se donese Pravilnik po kojem će se raspolagati sa stambenim fondom.

Molimo za hitnost jer sada vlada haotično stanje u ovoj oblasti.

Komandant
Glavni inspektor
Bogunović Momčilo

M.P.¹⁸¹

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

---

¹⁷⁸ Prijemni pečat centra veze: brzojav "Nana" br. 203, grupa 1000, primljen 11. 8. 1992. u 12,45; predan u 13,00.

¹⁷⁹ Vojno stambeni fond.

¹⁸⁰ Odluku je donio Glavni štab TO RSK, vidi: Dok. br. 40.

¹⁸¹ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 1323, primljen 8. 8. 1992. u 8,30; predan u 8,50.

1992., kolovoz 8.

Plaški

Izvjешće Doma zdravlja Plaški Glavnom štabu TO RSK o uvjetima rada i zdravstvenoj situaciji na području Plaškog

DOM ZDRAVLJA PLAŠKI

Broj: 197/92.

Plaški, 08. VIII. 1992. g.

Glavni štab Teritorijalne obrane
R S Krajine

Knin

Dom zdravlja Plaški je zdravstvena ustanova koja sa:

3 tima opće medicine,

3 stomatološka tima,

biohemijским laboratorijem,

hitnom medicinskom pomoći te

fizikalnom terapijom

pruža zdravstvenu zaštitu stanovništvu Opštine Plaški gdje na području veličine cca 40 x 15 km živi oko 7.500 stanovnika.

Opština Plaški sa tri četvrtine svoje granice graniči s Hrvatskom što Vam je poznato kao i opasnosti koje proizlaze iz ove okolnosti.

Prije rata Dom zdravlja Plaški je koristio bolnički kapacitet Bolnice u Ogulinu na 27 km udaljenosti i vršio transport bolesnika na toj udaljenosti sa dva sanitetska vozila.

Po izbijanju rata upućeni smo na transport ranjenika i bolesnih ljudi u Ratnu bolnicu na Petrovoj Gori koja je udaljena 72 km, Glina 120 km, a najčešće radi opremljenosti bolnice u Knin od koga smo udaljeni čak 200 km.

Transport pacijenata tokom rata, a i danas vrši se sa dva sanitetska vozila:

– ležećim sanitetskim vozilom marke “Lada” starim 4,5 godine,

– vojnim “Pinzgauerom” također sanitetskim.

Pošto smo u situaciji da strogo štedimo gorivo, kad god je moguće koristimo “Ladu” radi dvostruko manje potrošnje goriva. Radi toga ovo vozilo pređe mjesečno cca 7.000 km, a u ratnim uvjetima radi pomanjkanja odgovarajućeg kadra i rezervnih dijelova neredovito se i nekvadratno održava i postoji opasnost da će doći do većih kvarova.

Problem nedostupnosti sanitetskih vozila istakli smo putem pismene informacije Ministarstvu za zdravlje i Zavodu zdravstvenog osiguranja RS Krajine u Kninu, Crvenom krstu SR Jugoslavije i Srbije, Fondu “N. ¹⁸² Tesla” u Beogradu i drugim subjektima, međutim uz razumijevanje našeg problema nitko od naznačenih ga nije u mogućnosti riješiti.

Radi izloženog obraćamo Vam se molbom da nam, ukoliko postoji mogućnost, dodijelite jedno novo ili polovno ležeće sanitetsko vozilo.

Sa zahvalnošću i poštovanjem!

¹⁸² Nikola.

Predsjednik SO Plaški:
Medaković Nikola, [v.r.]
M.P.¹⁸³

Upravnik:
Pešut Radmila dipl. pravnik, [v.r.]
M.P.¹⁸⁴

Dostaviti:

1. Ministarstvu za zdravlje
Dr Jović Dušan
2. Republički Zavod zdravstvenog osiguranja
Sinobad Mirko, dipl. oecc.
3. Komandi 145. Lppbr Plaški
pot. puk. Šušnjar Milan
4. Arhiva.
M.P.¹⁸⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1004/4.

83

1992., kolovoz 8.
Okučani

Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o podizanju borbene spremnosti zbog napada Hrvatske vojske

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA
Str. pov. br. 105-40
08.08.1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Povišene mere
b/g, naređenje.-

KOMANDI OpŠTO Daruvar¹⁸⁶
59. OdTO¹⁸⁷

Dana 08. 08. 1992. godine, manji sastavi ustaških snaga, uz podršku MB vatre, iz reona Visoka Greda, forsiranjem r. Sava, izvršile su napad pravcem s. Visoka Greda – s. Martinovac

---

¹⁸³ Nečitko.

¹⁸⁴ Okrugli pečat: Dom zdravlja Plaški.

¹⁸⁵ Prijemni pečat: Komanda 145. brigade TO, int. br. 1186/2, 10. 8. 1992.

¹⁸⁶ Dopisano rukom.

¹⁸⁷ Isto.

– s. Mačkovac – s. Bok Jankovac, sa najverovatnijim ciljem zauzimanja mosta na r. Sava u Bosanskoj Gradišci.

Pri napadu ustaše su dejstvovalе po civilnim ciljevima i otvorile vatru na snage nepalскоg bataljona UNPROFOR-a.

Snage TO Bosanska Gradiška sa teritorije BiH uzvratile su vatru pri čemu su ustašama nanесeni osetni gubitci, potisnuti su delom na levu obalu r. Sava, a onemogućeni su u ostvarenju cilja dejstva.

U cilju sprečavanja mogućih iznenađenja od strane ustaških snaga i ugrožavanja zone odgovornosti Z Slavonija,

N A R E Đ U J E M

1.- Sve Komande jedinica i štabova TO odmah staviti u stepen pune pripravnosti (ljudstvo imati na okupu, bez oblačenja uniformi i nošenja naoružanja).

2.- Ostvariti i imati stalno zadejstvovane telefonske i radio veze sa potčinjenim komandama u ZnŠTO Z Slavonija.

3.- Rukovaoci TMS i RR-a moraju biti stalno na radnom mestu.

4.- Komanda 54. brTO imati u pripravnosti 50% tenkovskih posada sa kom. tč na stalnom dežurstvu u KPD St. Gradiška (ljudstvo da bude u civilnoj odeći bez oružja).

Ovo ljudstvo staviti odmah na hranu u 91. PoB. Komandant 91. PoB uputit će odmah jedan m/v TAM 5000 za prevoz posada iz Okučana u St. Gradišku.

5.- Komandant 61. had-a 105, 83. mpoad-a i 45. larb imati u pripravnosti 50% ljudstva (posluga) za upućivanje u KPD St. Gradiška (ljudstvo u civilu bez ličnog naoružanja).

6.- U svim Komandama i štabovima TO organizovati dežurne timove i obezbediti neprekidno dežurstvo 24 časa.

7.- Obaveštajno-bezbedonosne organe angažovati na stalnom praćenju situacije u zoni i prikupljanju podataka.

8.- Izveštaje dostavljati: redovne svakodnevno do 18.00 časova sa stanjem u 17.00, a vanredne po zahtevu i potrebi.

SP/MM

ZAMENIK KOMANDANTA
potpukovnik
Slobodan Perić, [v.r.]

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 26., kut. 5.*

84

1992., kolovoz 8.

Knin

Dopis Komande PJM MUP-a RSK Generalštabu Vojske Jugoslavije s popisom AVL, GL i vojnika po ugovoru te GL primljenih na određeno vrijeme, koji se nalaze na službi u PJM Korenica

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE

Poverljivo broj 08/4-6-140-11

Knin, 08. 08. 1992. godine

H I T N O, uručiti odmah

GŠ Vojske SRJ

– Personalna uprava –

Spisak AVL, GL i vojnika

po ugovoru, dostavlja.-

U skladu sa aktom Komande posebne jedinice milicije Korenica str. pov. broj 32-1 od 28. 07. 1992. godine, dostavljamo vam Spisak AVL, GL i vojnika po ugovoru, GL primljenih na određeno vreme, koji se trenutno nalaze na službi u MUP – Republike Srpske Krajine – posebne jedinice milicije Korenica.

Lica na rednom broju od 1 (jedan) do 19 (devetnaest), upućena su po naredbi SSNO Personalne uprave broj 2-63 od 03.04.1992. godine i isto će biti postavljena našom naredbom u brigadu milicije posebne namene Korenica.

Lica na rednom broju od 20 (dvadeset) do 30 (trideset) upućena su internom naredbom GŠTO RSK (a lica na rednom broju 20 do 28 biće postavljena našom naredbom u brigadi milicije Korenica.

Lica na rednom broju od 31 (trideset jedan) do 66 (šezdeset šest) ostala su na prostoru RSK – Korenica nakon povlačenja AB¹⁸⁸ Željava – Bihać, internom saglasnošću komandanta baze.

1. KOSANOVIĆ Petra ĐURO, vodnik I kl. tehničke službe KoV (AVL po ugovoru na određeno vreme), lični VES 22101, rođen 05.05.1959. god. JMBG: 0505959330047, br. 1. k. D 009564, tekući račun br. 4491467, upućen iz VP 7250 Zagreb.
2. MRKIĆ Đure MARKO, kapetan, lični VES 31101, rođen 15. juna 1962. godine, JMBG 1506962302607, br. 1. k. A 019933, tekući račun br. 3168930, upućen iz VP 8866 Zagreb.
3. DOTLIĆ Rade SLOBODAN, pešadijski poručnik (AVL po ugovoru na određeno vreme), lični VES 31101, rođen 28.01.1957. god. JMBG 2801957350909, br. 1. k. D 008846, tekući račun 2954389, upućen iz VP 4063 Gospić.
4. MARUNIĆ Milana STEVO, pešadijski kapetan I klase, lični VES 31102, rođen 16.07.1949. godine, JMBG 160794501162, br. 1. k. D 011679, tekući račun – upućen iz VP 2141 Smederevska Palanka.
5. MEDAKOVIĆ Spase MILOŠ, pešadijski kapetan, lični VES 31101, rođen 07.06.1962. godine, JMBG 0706962330088, br. 1. k. D 009589, tekući račun 60800283-21-8071-8491186, upućen iz VP 5953 Senta.
6. ŽIGIĆ Mile ILIJA, kapetan tehničke službe, lični VES 32144, rođen 07.06.1962. g. JMBG – br. 1. k. –, tekući račun – upućen iz VP –, Bosanski Petrovac.

¹⁸⁸ Avio baze.

7. GAGIĆ Andrije ĐURO, artiljerijski zastavnik, lični VES 21301, rođen 03.07.1950. g. JMBG 0307950383303, br. 1. k. F 007771, tekući račun 8071-1892851, upućen iz VP 4954 Danilovgrad.
8. TIŠMA Božidara BRANIMIR, vodnik ARJ PVO, lični VES 21301, rođen 23.04.1971. g., JMBG –, br. 1. k. –, tekući račun –, došao iz VP 4594 Danilovgrad.
9. UZELAC Đure MILAN, major avijacije, lični VES 31501, rođen 12.04.1948. g. JMBG 1204948383924, br. 1. k. F 002049, tekući račun 8071-1788841, došao iz VP 6919 Niš.
10. ČALIĆ Đure MIROSLAV, kapetan I klase veze, lični VES 31801, rođen 05.10.1960. g. JMBG 0510960383905, br. 1. k. A 016582, tekući račun 1792121, došao iz VP 4594 Danilovgrad.
11. MIRKOVIĆ Milana ZORAN, stariji vodnik veze, lični VES 21813, rođen 03.02.1965. g. JMBG 0302965-, tekući račun –, došao iz VP – Novi Sad.
12. TOMIĆ Danila NEDELJKO, artiljerijski major, lični VES 31201, rođen 07.10.1942. JMBG –, br. 1. k. –, tekući račun –, došao iz VP – Leskovac.
13. ŽEGARAC Milorada ŽELJKO, artiljerijski kapetan, lični VES 31201, rođen 17.08.1961. g. JMBG –, br. 1. k. –, tekući račun –, došao iz VP – Podgorica.
14. ŠOBOT Branka MILORAD, potporučnik veze, lični VES 31886, rođen 03.08.1960. g. JMBG –, br. 1. k. –, tekući račun –, došao iz VP – Beograd.
15. RADAKOVIĆ Bogdana MIRKO, stariji vodnik tehničke službe KoV, lični VES 22101, rođen 12.04.1953. g. JMBG –, br. 1. k. –, tekući račun –, došao iz VP – Donji Lapac.
16. VLAISAVLJEVIĆ Jove DUŠAN, vodnik I klase, tehničke službe KoV, lični VES 22114, rođen 08.01.1970. JMBG 0801970350902, tekući račun 4887727, br. 1. k. D 009189, došao iz VP 3566 Zagreb.
17. RADOVIĆ Petra BRANKO, stariji vodnik ARJ PVO, lični VES 21301, rođen 28.03.1960. g. JMBG –, br. 1. k. –, tekući račun –, došao iz VP – Niš.
18. BOBIĆ Rade NIKOLA, kapetan tehničke službe KoV, lični VES 32170, rođen 01.01.1963. JMBG –, br. 1. k. –, tekući račun –, došao iz VP – Kruševac.
19. CVETIČANIN Bogdana MILOŠ
20. ŠUPUT Bude MILAN, GL na službi u JA, JMBG 1311955330098, br. 1. k. 513404, tekući račun 8071-289520, došao iz VP 5027 Sarajevo.
21. SUNAJKO ILIJA, GL na SL u JA, JMBG 1201948330007, br. 1. k. D 009435, tekući račun 1599593, došao iz VP 7535/5 Bihać.
22. DELIĆ Bogdana NEDELJKO, stariji vodnik, lični VES –, rođen 13.04.1969. g. JMBG 1304969350907, br. 1. k. A 020684, tekući račun 3906906, došao iz VP 5102 Karlovac, posljednja VP 7537 Bihać.
23. JANČIĆ MILAN, AVL po ugovoru, JMBG –, br. 1. k. C 009217, tekući račun –, došao iz VP 9422 Bihać.
24. ŠPICA Ilije NIKOLA, potpukovnik OMJ, lični VES 31439, rođen –, došao iz VP –.
25. HINIĆ M. MILAN
26. ŠKORIĆ MILAN, AVL, JMBG 1603952722816, br. 1. k. 003654, tekući račun 1175254, došao iz –.
27. RAŠETA SLOBODAN, zastavnik, rođen 24.01.1950. g. JMBG 2401950363004 br. 1. k. E 003474, tekući račun 3268705, došao iz VP 3258.

28. RAPAĆ Dane MLADEN, kapetan I klase OMJ, lični VES 31401, rođen 27.10.1955. JMBG 2710955710554, br. 1. k. A 014970, tekući račun 1725769, došao iz VP 8977 Kraljevo.
29. BRDAR JOVO, GL na SL u JA, rođen 06.11.1955. JMBG 061195540026, br. 1. k. 479, tekući račun 2041197, došao iz VP 9571 Bihać.
30. POPOVIĆ MILAN, AVL br. 1. k. BC 138960, došao iz VP 4868 Bihać.
31. ZEC MILAN, AVL po ugovoru, rođen 15.10.1957. JMBG 1510957110004, br. 1. k. 6055/90, tekući račun 3248224, došao iz VP 8205 Bihać.
32. VARDA BOŽO, stariji vodnik, rođen 09.09.1959. JMBG 0909959350904, br. 1. k. F 003226, tekući račun 1737589, došao iz VP 8205 Bihać.
33. BIGA ĐURO, AVL po ugovoru, rođen 30.05.1961. g. JMBG 3005961350908, br. 1. k. F 017925, tekući račun nije otvoren, došao iz VP 4868 Bihać.
34. GLUŠICA PETAR, GL rođen 12.04.1955. JMBG 1204955110011, br. 1. k. 7253/4, tekući račun 1819429, došao iz VP 4868 Bihać.
35. NAKARADA NEDELJKO, vojnik po ugovoru, rođen 03.08.1958. g. JMBG 0308958350907, br. 1. k. 20931, tekući račun nema otvoren, došao iz VP 4868 Bihać.
36. BALABAN MILAN, vojnik po ugovoru, rođen 27.12.1970. g. JMBG 2712970110019, br. 1. k., 1461192, tekući račun nema otvoren, došao iz VP 4828 Bihać.
37. LEKA DANICA, GL, rođena 20.05.1956. godine, JMBG 2005956355906, br. 1. k. 18502, tekući račun 2851571, došla iz VP 4868 Bihać.
38. KOVAČEVIĆ MICA, GL, rođena 13.10.1954. godine, JMBG 1310954345338, br. 1. k. 59884, tekući račun nema otvoren, došla iz VRC Sarajevo.
39. BALAC LJUBICA, GL, rođena 07.03.1958. god. JMBG 0703958115017, br. 1. k. 3263/83, tekući račun 2360764, došla iz VRC Sarajevo.
40. DRAGOJEVIĆ NIKOLA, GL, rođen 23.08.1940. JMBG 2308940350907, br. 1. k. 16251, tekući račun 1819267, došao iz VP 4868 Bihać.
41. BOBIĆ BOGDAN, GL, rođen 14.01.1958. JMBG 1401958110004, br. 1. k. 126/86, tekući račun 1673394, došao iz VU Romanija, VRC Sarajevo.
42. IVOŠEVIĆ MIROSLAV, GL, rođen 01.04.1963. JMBG 010496311014, br. 1. k. 4187/87, tekući račun nema otvoren, došao iz VU Romanija.
43. MILOŠEVIĆ MIRA, GL, rođena 27.12.1967. godine, JMBG 2712967115026, br. 1. k. 3303/87, tekući račun nema otvoren, došla iz VU Romanija.
44. DOŠEN RADE, GL, rođen 30.08.1937. JMBG 3008937350904, br. 1. k. 16230, tekući račun 1818139, došao iz VP 4868 Bihać.
45. VARDA MIĆO, GL, rođen 07.11.1957. JMBG 0711957350902, br. 1. k. 18916, tekući račun 3538680, došao iz VP 4868 Bihać.
46. PRICA PETAR, GL, rođen 29.04.1961. JMBG 2904961350909, br. 1. k. 25586, tekući račun 6115250, došao iz VP 4868 Bihać.
47. RAPAĆ MILAN, GL, rođen 11.04.1934. JMBG 1104934350905, br. 1. k. 16236, tekući račun 1818872, došao iz VP 4868 Bihać.
48. HINIĆ ĐURO, GL, rođen 23.09.1969. JMBG 2309969350906, br. 1. k. 11237, tekući račun 4694279, došao iz VP 4868 Bihać.
49. VLAISAVLJEVIĆ BOŽO, GL, rođen 11.10.1935. JMBG 1110935350909, br. 1. k. 16229, tekući račun 1819127, došao iz VP 4868 Bihać.

50. ORLIĆ MIRKO, GL, rođen 13.01.1940. JMBG 1301940350909, br. 1. k. 16381, tekući račun 1818740, došao iz VP 4868 Bihać.
51. JANČIĆ MILOVAN, GL., rođen 20.05.1948. JMBG 2005948350903, br. 1. k. 16223, tekući račun 1818376, došao iz VP 4868 Bihać.
52. PRICA DUŠAN, GL, rođen 15.04.1938. g. JMBG 1504938350908, br. 1. k. 22133, tekući račun 1818813, došao iz VP 4868 Bihać.
53. GAMBIROŽA BORISLAV, GL, rođen 12.03.1949. JMBG 1203949110011, br. 1. k. 2386, tekući račun 1818287, došao iz VP 4868 Bihać.
54. STUDEN MILAN, GL, rođen 05.08.1951. JMBG 0508951110004, br. 1. k. 3369, tekući račun 1819305, došao iz VP 4868 Bihać.
55. GAVRANOVIĆ MARKO, GL, rođen –, br. 1. k. 21442, tekući račun br. 5658411, došao iz VP X-10 Bihać.
56. LEKA MIĆO, GL, rođen 15.03.1951. god. JMBG 1503951350902, br. 1. k. 1169, tekući račun 1818570, došao iz VP X-16 Bihać.
57. DŽODAN NIKOLA, GL, rođen 07.02.1935. JMBG 0702935110003, tekući račun 1826425, br. 1. k. 3281, došao iz VP X-2 Bihać.
58. VLAISAVLJEVIĆ ĐURO, GL, rođen 06.06.1950. g. JMBG 0606950110006, br. 1. k. 820, tekući račun 1819399, došao iz VP X-15 Bihać.
59. BALAC MILAN, GL, rođen 25.10.1953. JMBG 2510953350918, br. 1. k. 2725, tekući račun 1819399, došao iz VP Bihać.
60. OGNJENOVIĆ NIKOLA, vojnik po ugovoru, rođen 08.05.1967. JMBG 0805967350905, br. 1. k. 25198, tekući račun nema otvoren, došao iz VP Bihać.
61. ŽIGIĆ MILE, GL, rođen 25.04.1935. JMBG 2504935350919, br. 1. k. 16240, tekući račun 1819208, došao iz VP 4868 Bihać.
62. CVJETIĆANIN MILAN, GL, na određeno vreme, rođen 16.11.1959. g. JMBG 1611959340709, br. 1. k. –, tekući račun nije otvoren, došao iz VP 4868 Bihać.
63. BOBIĆ RADE, GL, rođen 15.10.1936. JMBG 1510936350919, br. 1. k. 16225, tekući račun 1817922, došao iz VP 4868 Bihać.
64. HRNJAK NIKOLA, vojnik po ugovoru, rođen 15.08.1951. JMBG 1508951330229, br. 1. k. 80, tekući račun nema otvoren, došao iz VP 4868 Bihać.
65. ĐUJIĆ BRANKO, vojnik po ugovoru, rođen 18.09.1954. JMBG 1809954330033, tekući račun nema otvoren, br. 1. k. 1/92, došao iz ;
66. ŠUPUT ILIJA, GL, rođen 01.08.1932. JMBG 010893250918, br. 1. k. 16239, tekući račun 1819011, došao iz VP 4868 Bihać.

NAPOMENA:

Za napred navedena lica nisu rešena sledeća pitanja:

- Dostavljanje izveštaja (za lični dohodak i čekove), tj. regulisanje ličnog dohotka. Samo lice na rednom broju 28 ima rešeno ovo pitanje.
- Da li napred navedena lica imaju trenutno postavljenje u vojsci SRJ.
- Kako i na koji način će im biti rešeno stambeno pitanje (RSK ili SRJ).

Adresa napred navedenih lica je “Komanda posebne jedinice milicije Korenica”.

U skladu sa napred navedenim, molimo vas da nam što pre odgovorite na postavljena pitanja, kako i na koji način da ih rešimo.

MINISTAR

Milan Martić, [v.r.]

MM/DČ

M.P.¹⁸⁹

M.P.¹⁹⁰

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 20.

85

1992., kolovoz 9.

Gračac

Izvešće Komande 7. brigade TO Zonskom štabu TO Lika o stanju naoružanja i vojne opreme brigade i uvjetima njihovog čuvanja

K O M A N D A 7. br TO
Str. pov. br.: 5/1-1
Gračac, 09. 08. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Izveštaj o stanju
NVO¹⁹¹ dostavlja.-

Zn ŠTO "LIKA"
KORENICA

Veza Vaš akt str. pov. 1502-2 od 24. 07. 1992. godine.

1. Ukupno brojno stanje Brigade	2897 boraca
– Interventni bataljon milicije i PJM sa graničnim odeljenjima	800 milicionera
– Iz sastava brigade izišao Lapački bataljon u 5-om mesecu 1992. godine	295 boraca
– Poginulo	55 boraca
– Nije demobilisano	89 boraca
– Pozadina brigade	12
– Čuvara	12
– Komanda brigade	6
– Sanitet	6
– Inžinjerija	33
– Tenkowska četa	14
– Vod veze	6
SVEGA:	89
– DEMOBILISANO	1642 borca

¹⁸⁹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

¹⁹⁰ Prijemni pečat centra veze: brzovaj "Metro" br. 4735, primljen 14. 8. 1992. u 7,30; predan u 13,10.

¹⁹¹ Naoružanje i vojna oprema.

2. Skladište NVO "MIG" Gračac

2.1. Streljačko naoružanje

– Automat 7,62 mm M 56	39 komada
– Automat 7,62 mm PPŠ (S)	8 komada
– Pištolj signalni 26 mm	15 komada
– AP 7,62 mm M-70 B1	14 komada
– AP 7,62 mm M-70 AB-2	56 komada
– PAP 7,62 mm M-59/66	362 komada
– Puška 7,9 mm M-48	19 komada
– PAP 7,9 mm M-76 snajper	7 komada
– PM 7,62 mm M-72 B1	17 komada
– Mitraljez 8 mm Breda	1 komad
– RRB 90 mm M-79	1 komad
– PM 7,9 mm M-53	50 komada
– Mitraljez 7,9 mm M-53	4 komada
– Mitraljez 7,62 mm M-84	7 komada
– Mitraljez 12,7 mm Boving	1 komad
– RB M-57	33 komada
– BsT 82 mm M-60	1 komad
Streljačko naoružanje – SVEGA:	635 komada

Napomena: Navedeno streljačko naoružanje povučeno je od vojnih obveznika koji su se demobilisali i smešteno je u skladište NVO "MIG" Gračac.

Artiljerijsko naoružanje za POB

– Top 76 mm M-42 B1 (s)	10 komada
– Top 100 mm T-12	3 komada
– Pult 9S 415 M (Polo 9K-11)	3 komada
Artiljerijsko naoružanje za POB – SVEGA:	16 komada

2.3. Artiljerijsko naoružanje za podršku

– Haubica 105 mm M2 A1 (a)	14 komada
– MB 120 mm M-75	1 komad
– Top 130 mm M-46	1 komad
Artiljerijsko naoružanje za podršku	16 komada

2.4. Protivavionsko naoružanje

– PAT 20/3 M-55	9 komada
– PAT 20/1 M-75	4 komada
– Lansirni mehanizam 9P 58 (S-2M)	9 komada
Protivavionsko naoružanje – SVEGA:	22 komada

2.5. Borbena vozila

– Tenk T-55	9 komada
– Automobil oklopni Praga 30/2 (Č)	1 komad
Borbena vozila – SVEGA	10 komada

2.6. Neborbena motorna vozila

– TAM – 5000	10 komada
– TAM – 4500	8 komada
– TAM – 150 T-11	11 komada

– MKŠK	2 komada
– Kampanjola AR-55	1 komad
Neborbena motorna vozila – SVEGA	32 komada
3. Skladište NVO Kruškovac (OŠ)	
3.1. Streljačko naoružanje	
– PAP 7,62 mm M-59/66	16 komada
– Puška 7,9 mm M-48	1 komad
– PM 7,9 mm M-53	8 komada
– RRB 90 mm M-79	2 komada
– MB 82 mm	6 komada
– BsT 82 mm M-60	2 komada
Streljačko naoružanje – SVEGA:	35 komada
3.2. Artiljerijsko naoružanje za podršku	
– MB 120 mm M-75	4 komada
SVEGA:	4 komada
3.3. Artiljerijsko naoružanje za POB	
– Pult 9S 415 M (Polo 9K-11)	3 komada
SVEGA:	3 komada
3.4. Protivavionsko naoružanje	
– PAT 20/3 M-55	1 komad
– PAT 20/1 M-75	4 komada
SVEGA:	5 komada
4. Skladište NVO Vrebac	
4.1. Streljačko naoružanje	
– Automat 7,62 mm M-56	7 komada
– AP 7,62 mm M-70 AB-2	1 komad
– PAP 7,62 mm M-59/66	43 komada
– Puška 7,9 mm M-48	8 komada
– RB M-57	1 komad
– MB 82 mm	2 komada
SVEGA: –	62 komada
4.2. Artiljerijsko naoružanje za podršku	
– MB 120 mm M-75	4 komada
5. Skladište NVO Mogorić	
– PAT 20/1 M-75	3 komada
– PAP	32 komada
– MB 82 mm	2 komada
– PM 7,9 mm	3 komada
6. Skladište NVO Ploča	
– PAP	12 komada
– PM 7,9 mm	2 komada
7. Stanje i uslovnost skladišta	
7.1. Skladište NVO “MIG” Gračac	
– Vrsta gradnje: čvrsti objekat	
– Mjesto i lokacija: Gračac RO “MIG” Gračac	

- Vlasništvo: Društveno
  - Veličina skladišta: cca 400 m²
  - Stupanj iskorištenosti prostora: Pretrpano
  - Uslovnost skladišta: Tehnički neuslovno, sigurnosno uslovno.
- Napomena: Skladište je tehnički neuslovno usled toga, što nije ugrađena gromobranska instalacija, skladište nije obezbeđeno sa PPA i PPS.

Skladište NVO Kruškovac

- Vrsta gradnje: čvrsti objekat
- Mesto i lokacija: Medak – Kruškovac Osnovna škola
- Vlasništvo: Društveno
- Veličina skladišta: cca 50 m²
- Stupanj iskorištenosti prostora: Pretrpano
- Uslovnost skladišta: Tehnički neuslovno.

7.3. Skladište NVO Vrebac

- Vrsta gradnje: čvrsti objekat
- Mesto i lokacija: s. Vrebac
- Vlasništvo: Privatno
- Veličina skladišta: cca 70 m²
- Stupanj iskorištenosti prostora: Racionalno
- Uslovnost skladišta za smeštaj i čuvanje NVO: tehnički neuslovno.

7.4. Skladište NVO s. Mogorić

- Vrsta gradnje: čvrsti objekat
- Mesto i lokacija: s. Mogorić Osnovna škola
- Vlasništvo: Društveno
- Veličina skladišta: cca 70 m²
- Stupanj iskorištenosti prostora: Racionalno
- Uslovnost skladišta: Tehnički neuslovno.

7.5. Skladište NVO s. Ploča

- Vrsta gradnje: čvrsti objekat
- Mesto i lokacija: s. Ploča
- Vlasništvo: Društveno
- Veličina skladišta: cca 30 m²
- Stupanj iskorištenosti prostora: Racionalno
- Uslovnost skladišta: Tehnički neuslovno.

8. STANJE I ISPRAVNOST TEHNIKE

Stanje i ispravnost tehnike ne zadovoljava. Osnovno održavanje i laki remont u jedinicama nije pravilno sprovedeno prema pravilima Tehničke službe, a što je uvjetovalo povećanim procentom nagriženosti cevi streljačkog naoružanja. Mogućnosti za poboljšanje održavanja na nivou ratnih jedinica su dosta skromne, prvenstveno zbog nedostatka v/o tehničke VES, a i dosta slabog odnosa komandnog kadra prema tehnici.

Veliki broj TMS je pri kraju vremenskog resursa za srednji remont i generalni remont.

Poseban problem su neborbena motorna vozila iz programa TAM-a usled nedostatka rezervnih delova.

9. PRIJEDLOZI – u cilju poboljšanja tehničkog održavanja (TOd)

- izvršiti dopunska ešaloniranja rezervnih delova za formacijska borbena m/v i neorbena m/v,
- hitno pristupiti rešenju sistematizacije pozadinske baze i njenih izvršnih organa,
- formirati jaču i efikasniju nabavnu službu,
- odmah otpočeti sa vršenjem tehničkih pregleda TMS u tom smislu formirati ekipe i uputiti ih u jedinice,
- aktivirati u jedinicama dnevne, nedeljne i komandantske preglede radi vršenja preventivnog održavanja,
- rešiti problem uskladištenja TMS, osigurati dovoljna novčana sredstva za zakupninu skladišnog prostora, adaptaciju, izgradnju objekata, izgradnju nadstrešnica i sl.
- linijom komandovanja na višem nivou izdati naređenje o efikasnom korištenju TMS u borbenim dejstvima u skladu sa tehničkim uslovima za TMS, tako da ne dolazi do preteranog forsiranja sredstava, što u mnogome povećava broj otkaza.

10. Stanje intendantske opreme na dan 10.8.1992. godine

1.	Bluza	1094
2.	Hlače	266
3.	Vjetrovke	233
4.	Džempera	189
5.	Košulje	75
6.	Potkošulje	60
7.	Gaće duge	233
8.	Gaće kratke	120
9.	Čizme	340
10.	Plahte	111
11.	Jastučnice	23
12.	Opasača	427
13.	Porcija	420
14.	Transportne torbe	285
15.	Borbeni ranac	250
16.	Vreće za kruh	25
17.	Šatorska krila	15
18.	Nosila	3
19.	Guma za vodu 20 lit.	5
20.	Kuharske manjerke	4
21.	Termos tip 1 SB 10/5 lit.	16
22.	Kapa	200
23.	Potkapa	20
24.	Bijela maskirna odijela	62
25.	Fenjera na gas	20
26.	Manjerke za meso	13
27.	Šatora	4
28.	Termos za vodu 300 lit.	2
29.	Čebad	120

KUHARSKA OPREMA

1.	Kapa	70
2.	Bluza	130
3.	Hlače	38
4.	Mes. – kecelja	58
5.	Pregača – kecelja	45
6.	Radni mantili	77

KOMANDANT:
potpukovnik
Nikola Mihić, [v.r.]

M.P.¹⁹²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2-2., kut. 2.

86

1992., kolovoz 10.

Vojnić

Dopis Zonskog štaba TO Kordun Generalštabu Vojske Jugoslavije u kojem traže rješavanja statusa Bože Vidovića, Sime Kličkovića i Vase Poljaka, građanski lica u TO

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
K O R D U N
Br. 739-80
10.08.1992. god.
VOJNIĆ

Rešavanje statusa
GL Vidović Bože,
GL Kličković Sime,
te GL Poljak Vase.-

GENERALŠTAB VOJSKE JUGOSLAVIJE
– Personalna uprava –

U prilogu akta dostavljamo vam dokumenta za GL Kličković Simu, GL Vidović Božu i kompletan dosije za GL Poljak Vasu.

Imenovani su poslednje LD primili za mesec septembar 1991. god. kao GL na službi u JNA u VP 2953 Zagreb i VP 3293 Karlovac.

Posle poznatih događaja u Republici Hrvatskoj, imenovani su se javili na teritoriju RS Krajina i bili angažovani u ratnim dejstvima na teritoriji Korduna gde se i sada nalaze.

¹⁹² Okrugli pečat: Komanda 7. brigade TO.

U dokumentima imenovanih postoje dokazi – potvrde iz kojih se vidi njihov tok kretanja od napuštanja tadašnjih garnizona pa sve do sada.

S obzirom da se radi o GL koji su stvarno angažovani na ovom terenu od početka ratnih dejstava, te da se radi o porodičnim ljudima i da nijedan od troice imenovanih LD nije primio od oktobra meseca 1991. godine do sada, porodice imenovanih nalaze se na ivici egzistencije.

Na osnovu iznetog, molimo, da se problemi urgentno reše i dokumentaciju dostavi Računskom centru ministarstva vojske Jugoslavije (za VRC Sarajevo) kako bi se izvršio obračun i isplatila zaostala primanja imenovanih od 01. 10. 1991. godine do sada.

KC/RM

KOMANDANT
Pukovnik
Čedomir Bulat, [v.r.]

M.P.¹⁹³

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1025/3.*

87

1992., kolovoz 11.

Glina – Maja

Zahtjev zapovjednika 1. odreda milicije za posebne namjene Glina – Maja pomoćniku zapovjednika za pozadinu brigade milicije Petrinja za podizanje prehrambenih artikala

---

SRPSKA REPUBLIKA KRAJINA
M U P 1. ODRED MILICIJE
za POSEBNE NAMJENE
GLINA – Maja

Broj:

Dana: 11. 08. 1992. god.

POMOĆNIKU K-DANTA
ZA POZADINU BRIG.
MILICIJE PETRINJA

ZAHTJEV ZA PODIZANJE PREHRAMBENIH
ARTIKALA

Molim naslov da mi se odobre artikli za potrebe 1. odreda Milicije za posebne namjene Glina Maja za narednih deset dana i to za brojno stanje 469 milicionara.

---

¹⁹³ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Kordun, Vojnić.

Artikli su utrošeni ranije zbog stanja pripravnosti u odredu koje je još na snazi.

Komandir int.

odelenja:

Gruborović Milan

KOMANDANT:

Inspektor

Davidović Dušan, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1066/4.

88

1992., kolovoz 11.

Benkovac

Izvešće Komande 92. brigade milicije Benkovac Komandi PJM Knin o angažiranju majora Jove Dopuđa na dužnost načelnika štaba 92. brigade

---

Komanda 92. brigade milicije

Benkovac

Pov. br. 3-447

11. 08. 1992. godine

Angažovanje majora Dopuđ

Jove u 92. brigadu milicije.-

MUP Knin

– Komandi posebnih jedinica milicije

Na osnovu usmenog zahteva, a u vezi sa angažovanjem majora Dopuđ Jove na dužnosti NŠ u komandi 92. brigade milicije Benkovac, dajem sledeće objašnjenje:

S obzirom da je 92. brigada milicije Benkovac 02. 07. 1992. godine otpočela sa preuzimanjem obaveze u svojoj zoni odgovornosti, da se do 12.07. u potpunosti formirala i da je organizovano otpočela izvršavati zadatke, a pošto nije bila popunjena sa delom starešinskog sastava, obratio sam se pretpostavljenoj komandi sa molbom da se brigada milicije popuni odgovarajućim kadrom. Odgovoreno mi je da najverovatnije AVL iz SR Jugoslavije neće doći i da sam tražim rešenja.

Dana 21. 07. 1992. godine obratio sam se puk. Đilas¹⁹⁴ da li odobrava da dotadašnji komandant ŠTO Obrovac pređe u 92. brigadu milicije Benkovac. Pukovnik Đilas je dao svoju suglasnost, kao i general Kasum.¹⁹⁵

---

¹⁹⁴ Milan.

¹⁹⁵ Dušan.

Major Dopud Jovo pozvan je narednog dana u jedinicu i preuzeo je dužnost NŠ koja je do tada bila nepopunjena.

Imenovani je po zanimanju diplomirani tekstilni inženjer i rez. oficir. Do sada je, između ostalih dužnosti obavljao dužnost komandanta motorizovanog bataljona i komandanta ŠTO Obrovac. Ne posjeduje stručne kvalifikacije za dužnost NŠ, nema KSA, ali u ovom trenutku predstavlja najbolje rešenje za popunu ovog formacijskog mesta.

Komandant
Glavni inspektor
Bogunović Momčilo

M.P.¹⁹⁶

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.*

89

**1992., kolovoz 11.
Vojnić**

Zahjev Zonskog štaba TO Kordun Vojno-računovodstvenom centru Beograd da dostavi kartone novčanih podataka za kapetana Daria Malića i vodnika Darka Perića kako bi ih mogli uvrstiti u platni spisak

**VOJNA POŠTA
Br. T-7921
Int. Br.739-88
11.08.1992. god.
VOJNIC**

Kartone novčanih podataka
za kap. Malić M. Daria i
vod. Perić N. Darka, traži.-

V. R. C. BEOGRAD

Na službi u Vojnoj pošti T-7921 Vojnić od 15. 07. 1992. godine nalazi se kapetan MALIĆ M. DARIO, JMBG 1202966340008, koji je došao iz VP 5835 Čuprija, a od 10. 08. 1992. godine vodnik PERIĆ N. DARKO, JMB 1305973340033, koji je došao iz VP 8977 Kraljevo.

Da bi imenovane mogli uvrstiti u spisak LD VP T-7921 Vojnić i rešiti pitanje isplata njihovih LD, molimo, da kartone novčanih podatka za navedena lica dostavite Računskom centru ministarstva vojske Jugoslavije (za VRC Sarajevo).

KOMANDANT
Pukovnik
Čedomir Bulat, [v.r.]

¹⁹⁶ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 1337, grupa 220, primljen 11. 8. 1992. u 17,30; predan u 18,10.

*Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1025/3.*

90

1992., kolovoz 12.

Brezova Glava

Dopis Komande 2. GRB Vojnić o zabrani nošenja naoružanja na javnim mjestima zbog primjedbi pripadnika UNPROFOR-a

KOMANDA 2. GRB
VOJNIĆ
Str. pov. br. 4/1
Brezova Glava, 12. 08. 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

M.P.¹⁹⁸

Zabrana nošenja naoružanja
na javnom mjestu

Naređenje dostavlja –

Posljednjih dana učestale su primjedbe oficira zaštitnih snaga UNPROFOR-a i vojnih posmatrača UNPROFOR-a u vezi provođenja Rezolucije 762 Vensovog plana koja se odnosi na nošenje ličnog naoružanja na granici i po dubini teritorije Korduna. Predstavnici UNPROFOR-a tumače da je miliciji na granici dovoljno nošenje samo kratkog naoružanja (pištolja) na opasaču, što je za uslove u kojima se sada nalazimo za nas potpuno neprihvatljivo.

Da bi u buduću što rjeđe dolazilo do nesporazuma sa snagama UNPROFOR-a a u cilju bezbednosti naših milicionera, srpskog stanovništva i očuvanja granica Republike Srpske Krajine:

Zabranjujem svako nošenje naoružanja na javnom mjestu, u odlasku i povratku sa odmora, kao i u vreme službe ako je to na vidnom mjestu od prolaznika odnosno snaga UNPROFOR-a.

Naoružanje koristiti isključivo na osmatračnicama, u zasjedama, patrolama pod uslovom da je isto potpuno maskirano.

U vezi s tim naređujem:

U svim SM i ODM pristupiti odmah izradi soški za naoružanje od priručnog materijala tamo gdje je ljudstvo smješteno, a da nije na vidnom mjestu u slučaju posjeta za nas nepoznatih lica. DEŽURNI SM i OM se zadužuju da po rasporedu službe odnosno dnevne Zapovijedi

¹⁹⁷ Okrugli pečat: Vojna pošta br. T – 7921, Vojnić.

¹⁹⁸ Prijemni pečat: Zonski štab TO Kordun, Opštinski štab TO, Br. 002/92, 17. 8. 1992.

milicionerima koji su raspoređeni izdaju lično naoružanje, a po povratku iz službe da isto vrate u soške.

Za provođenje ovog naređenja lično su mi odgovorni komandiri stanica milicije.

Rok izvršenja naredbe odmah – trajno.

KOMANDANT 2. GRB
KIK¹⁹⁹ Kovačić Dragan

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1024/2.

91

1992., kolovoz 12.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija da dostavi mjesečnu analizu borbene spremnosti štabova, komandi i jedinica na području zapadne Slavonije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Br. 911

12.08.1992. god.

KNIN

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. ____

Analiza B/G u TO

R. S. Krajina.-

ZnŠTO – Zap. Slavonija –²⁰⁰

Na osnovu mesečnog Plana rada GŠ TO, potrebe za sagledavanjem sadašnjeg stepena B/g i utvrđivanja zadatka za daljnju izgradnju B/G štabova, komandi i jedinica TO R. S. Krajina,

N A R E Đ U J E M:

Pripremiti i izvršiti analizu B/G u štabovima, komandama i jedinicama TO R. S. Krajina.

Na analizi B/G težišno sagledati pitanja:

1. Kako je odloženo i uskladišteno NVO;
2. Da li postojeći mobilizacijski planovi i obučenost izvršilaca mobilizacije obezbeđuju odbranu teritorije RSK;
3. Da li su konkretizovani zadaci jedinicama TO i PJM za slučaj napada na teritoriju R. S. Krajina;

¹⁹⁹ Kapetan 1. klase.

²⁰⁰ Dopisano rukom.

4. Koliko su osposobljeni štabovi, komande i jedinice TO R. S. Krajina za izvršavanje namenskih zadataka u miru.

Analizu B/G u pisanoj formi dostaviće komandanti ZŠTO i 75. PoB ovoj Komandi do 17.08.1992. godine.

Analizu B/G izvršiti 19.08.1992. godine u Domu milicije Knin sa početkom u 10,00 časova.

Prilog:
Plan referisanja.
DK/LjB

ZAMENIK KOMANDANTA
general-major
Dušan Kasum, [v.r.]

M.P.²⁰¹

Rađeno u 8 (osam)
primeraka i dostavljeno:
– Svim ZŠTO
– 75. PoB
– arhiva

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 2355.

92

1992., kolovoz 12.

Okučani

Izvešće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o situaciji na području zapadne Slavonije i pristranosti pripadnika UNPROFOR-a hrvatskim snagama

VOJNA TAJNA – POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH
ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Pov. br. 51-89
12. 08. 1992. godine

Redovni operativni izveštaj.-

GLAVNOM ŠTABU TO RSK – KNIN

²⁰¹ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

Na osnovu Naređenja GŠTO RSK pov. br. 104/91 od 13. 11. 1991. godine i pov. br. 61a/92 od 11. 04. 1992. godine dostavljamo sledeći

I Z V E Š T A J

1.- STANJE NEPRIJATELJSKIH SNAGA

Prema podacima sa kojima raspolažemo situacija na istočnoj ivici zone, u rejonu s. Pivare – s. Visoka Greda i dalje je nepromenjena, a prema procenama u ovom rejonu grupisane su snage neprijatelja oko 200 ljudi.

Također je ne promenjeno stanje na zapadnoj ivici zone u rejonu Novska-Bročice gde je primećena koncentracija snaga nepoznate jačine.

Ove formacije predočene su komandantima jordanskog i nepalskog bataljona UNPROFOR-a koji demantuju ove činjenice i tvrde da u ovim reonima nema nikakvih snaga. Tvrde da garantuju bezbednost naše zone, a da za prostor van ivica zone nisu kompetentni već da je to stvar vojnih promatrača UN.

To tvrdi i zamenik generala Zabale²⁰² potpukovnik Tejlor kao i Fišer²⁰³ koji su tokom prepodneva boravili u Okučanima.

Za napad ustaških snaga sa prostora Pivare – Visoka Greda, a koji se dogodio 07./08. avgust 1992. godine, na Bosansku Gradišku gotovo da prelaze preko činjenice da je izvršen gotovo sa same ivice zone, dakle u prostoru 5 km od ivice naše zone gde ne bi smeli biti nikakvi sastavi oružanih snaga, osim policije. Oni to nazivaju incidentom tvrdeći da je i sa bosanske strane i sa hrvatske strane došlo do incidenta.

Očita je činjenica da ne žele priznati istinu čime izražavaju pristranost hrvatskoj strani. Uporno ponavljaju da oni garantuju bezbednost naše zone prelazeći preko činjenice da se koncentracija ustaških snaga vrši na ivicama zaštićene zone u prostoru za koji su nas ubedivali da je demilitariziran. Ovakvo njihovo ponašanje sve manje uliva poverenje da im je stvarni interes potpuna zaštita ove zone. Dok nas ubeđuju da nemaju kompetencija izvan zone, istovremeno izražavaju žaljenje zašto im se ne dozvoljava kretanje preko r. Sava i do 30 km u dubinu SR BiH.

2.- STANJE JEDINICA I ŠTABOVA TO:

Tokom dana nastavljene su aktivnosti na konzervaciji naoružanja i tehnike kao i merama pojačane b/g.

– Stanje morala vrlo dobro.

3.- GUBICI:

Gubitaka nije bilo.

4.- STANJE PoOB-a:

PoOb se odvija planski, ali imamo problema sa podmirivanjem dugova za artikle ishrane, jer nas stalno opsedaju iz preduzeća tražeći naplatu računa.

– Stanje ishrane dobro.

– Bolesnih i ranjenih nemamo.

5.- BEZBEDNOST I SAMOZAŠTITA:

Osim podataka pod tačkom 1. ovog izveštaja drugih promena nema.

²⁰² Carlos Maria.

²⁰³ Gerald.

ZAMENIK KOMANDANTA
Potpukovnik
Slobodan Perić, [v.r.]

M.P.²⁰⁴

M.P.²⁰⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 2.

93

1992., kolovoz 14.

[Knin]

Dopis Glavnog štaba TO i MUP-a RSK podređenim jedinicama o potrebi pojačane kontrole teritorija zbog kontinuiranog ubacivanja naoružanih grupa, oružja i vojne opreme s područja Republike Hrvatske u Bihačko – cazinsku krajinu

---

GŠ TO RS KRAJINA
MUP RS KRAJINA
Str. pov. br. 57-72
14. 08. 1992. godine

M.P.²⁰⁶

Pojačana kontrola

Teritorije i druge mere
reguliše. –

Raspoloživi podaci ukazuju da se iz Republike Hrvatske, prema teritoriji RS Krajine, kontinuirano ubacuju naoružane grupe, oružje i vojna oprema na teritoriju Bihačko-cazinske krajine, istovremeno se sa područja Bihačko-cazinske krajine u Hrvatsku prebacuju lica hrvatske i muslimanske nacionalnosti od kojih se jedan deo mobiliše, naoružava, obučava i ponovo vraća nazad gde se i uključuje u sastav neprijateljske vojske.

I na drugim područjima RS Krajine prisutna je pojava ubacivanja pojedinaca i naoružanih grupa, ali u manjem obimu.

U cilju sprečavanja ilegalnog upućivanja i prebacivanja oružanih grupa, oružja, municije i drugog materijala na teritoriju RS Krajine ZnŠTO, organi SUP-a i PJM u međusobnom dogovoru i saradnji preduzme potrebne mere za efikasniju kontrolu teritorije.

Zarobljene pripadnike neprijateljskih formacija posle kraće obrade sa propisanom dokumentacijom i oduzetim stvarima upućivati na dalji postupak nadležnom sudu. Obradu

---

²⁰⁴ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

²⁰⁵ Prijemni pečat centra veze: brzovaj primljen 12. 8. 1992. u 18,05; predan u 18,50.

²⁰⁶ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, br. 1813, 16. 8. 1992., Korenica.

slučajeva u stanovima JB moraju zajednički vršiti organi SUP-a (JB i DB) i obaveštajno-bezbedonosni organi TO, odnosno brm. Službene zabeleške i operativnu dokumentaciju dostavljati pretpostavljenim organima po liniji rukovođenja, a krivičnu prijavu sa izjavama i drugim dokazima dostavljati sudu.

NAČELNIK UPRAVE JB MUP RSK
NEBOJŠA PAVKOVIĆ

NAČELNIK ŠTABA
GENERAL-MAJOR
DUŠAN KASUM

DOSTAVLJAMO:
– SVIM ZnŠTO (FOTOKOPIRATI I DOSTAVITI SUP I BR. MILICIJE)
M.P.²⁰⁷

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1006/3.*

94

1992., kolovoz 16.
[Knin]

***Izvešće Zonskog štaba TO “Sjeverna Dalmacija” Glavnom štabu TO RSK o
ustrojavanju štaba, popunjenosti i borbenoj spremnosti, zaključno s danom 17. 8.
1992.***

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

SEVERNA DALMACIJA
Str. pov. broj 141-2
16. 08. 1992. godine

Primerak broj 2

M.P.²⁰⁸

A N A L I Z A
borbene gotovosti ZnŠTO Severna Dalmacija
sa stanjem dana 17. 08. 1992. godine

1. OPŠTI USLOVI U KOJIMA JE IZGRAĐIVANA BORBENA GOTOVOST
Borbena gotovost ZnŠTO Severna Dalmacija izgrađivana je u kontinuitetu kroz formiranje štaba, transformaciju 9. korpusa JNA i preuzimanje dela snaga, sredstava i zone odgovornosti od istog u uslovima izvođenja borbenih dejstava. Odlaskom pripadnika 9. korpusa i uopšte

---

²⁰⁷ Prijemni pečat: Komanda 145. brigade TO, str. pov. br. 1196/2, 17. 8. 1992.

²⁰⁸ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, str. pov. br. 949-3, 24. 8. 1992., Knin.

JNA iz zone odgovornosti i odlivom pripadnika TO u jedinice milicije, osetno je narušen dotadašnji sklad između kvantiteta i kvaliteta što je uzrokovalo pad b/g.

Sa preuzimanjem zone odgovornosti preuzete su i transformisane jedinice JNA u TO, front i prihvaćene obaveze na planu primopredaje fronta ZSUN i PJM RSK. Komanda ZnŠTO S. D.²⁰⁹ je sa 2 AVL i 2 RVS preuzela obaveze i zamenila dotadašnju ratnu komandu 9. korpusa. Intenzitet obaveza prema razvoju komandi – štabova i jedinica TO, UNPROFOR-u i pretpostavljenoj komandi često je blokirao rad štaba da ni jedna aktivnost se nije mogla izvršiti planski.

Celokupan rad na izgradnji i podizanju borbene gotovosti na viši nivo pratila je izuzetno složena situacija u okruženju. Refleksije složene situacije su imale direktnog i neposrednog odraza na ukupno stanje borbene gotovosti. Svi aspekti i bitni činioци, koji su imali odraza na stanje ukupne borbene gotovosti komandi – štabova i jedinica ZnŠTO Severna Dalmacija, istaknuti su u sastavnim elementima borbene gotovosti.

2. OCENA STANJA PO ELEMENTIMA BORBENE GOTOVOSTI

2.1. Rukovođenje i komandovanje:

Započeto planiranje u Komandi ZnŠTO S. D. i prvopotčinjenim komandama i OpŠTO je u funkciji praćenja i uticaja na stanje borbene gotovosti. Isto, u odnosu na dinamiku i obim posla, obezbeđuje potpuno angažovanje starešina i komandi-štabova na izvršavanju težišnih zadataka.

Prioritetno bavljenje sa nasleđenim zadacima i obavezama vezao je sve stepene rukovođenja i komandovanja za izvršenje tekućih zadataka bez postojanja sopstvenih godišnjih, mesečnih i dnevnih planova rada i aktivnosti.

Stil i metoda rada je u povelju i prevashodno je vezan za usmeravajuću i savetodavnu ulogu viših komandi, jer u uslovima odsutnosti normi, propisa i uputstava, nemoguće je dosledno zahtevanje, praćenje i angažovanje na izvršenju zadataka i aktivnosti. Izgrađena je potrebna osposobljenost za izvršavanje pojedinačnih zadataka, a zbog kadrovske nepopunjenosti komandi – štabova nije obezbeđena potrebna fleksibilnost za paralelno prihvatanje i izvršavanje više planskih ili vanrednih zadataka.

Na kvalitet i uspešnost RiK bitno utiče nepopunjenost osnovnih formacijskih dužnosti posebno u prvopotčinjenim komandama – štabovima i jedinicama. Od 4 komandanta brigade TO popunjeno je mesto samo 1. Nisu popunjena mesta NŠ u 5 jedinica ranga puk-brigada. Dužnost komandanta 2. brTO je obavljao rezervni potporučnik (sada KIKI), sanitetske službe. Komandanti bataljona TO, većine drugih bataljona – divizionara i svih četa su RVS. Najstariji starešina VES-a OMJ je poručnik, koji je proizveden iz čina mlađeg oficira u oficira u toku rata. Najstariji je starešina VES-a ABHO kapetan, sada raspoređen u PJM. Najbolja je popunjenost osnovnih dužnosti u map-u i larp-u PVO.

U toku je izrada dokumenata uzbunjivanja i pripravnosti i dorada i ažuriranje mobilizacijskih dokumenata. Uspostavljen je sistem neprekidnog RiK-a kroz organizovanje operativnog dežurstva na nivou ZnŠTO i objedinjeno za komande-štabove i jedinice u Benkovcu i Obrovcu.

Predstoji detaljno planiranje upotrebe jedinica kroz izradu odredjenih dokumenata planova upotrebe.

Kroz demobilizaciju komandi – štabova i jedinica TO i preuzimanje fronta od PJM RSK, i odlivom ljudstva i SRT narušena je struktura ratnih jedinica koju usložava nedostatak

---

²⁰⁹ Severna Dalmacija.

konačnih formacija brTO jer je sadašnje stanje RJ u odnosu na postojeće formacije u raskoraku. Nisu uobičajene formacije oklopno-mehanizovanih jedinica niti je doneto konačno opredeljenje šta je u brTO a šta eventualno kao samostalna jedinica a slično je stanje i sa inženjerskim jedinicama.

I pored nastalih dilema i nedorečenosti u formacijsko-organizacijskoj strukturi, naše je opredeljenje i stav da se sve jedinice u slučaju potrebe formiraju istog sastava u rejonima gde su demobilisane sa zadacima koje su prethodno imale izlaskom u zone – rezone i na položaje, a dalji rad na planskoj upotrebi i mobilizacijskom razvoju je u toku.

Sistem veza omogućuje komandi ZnŠTO S. D. i potčinjenim komandama – štabovima i jedinicama održavanje sigurne i neprekidne veze. Na osetljivost veze pored dotrajalosti pojedinih uređaja i sistema može uticati i nepovoljna lokacija objekta RRčv Promina. Angažovanjem većeg broja uređaja i MKŠK u jedinicama milicije narušena je formacijska popunjenost i gotovost komandi iz kojih su ista uzeta.

Kroz operativno i taktičko maskiranje nije obezbeđena tajnost i prikrivanje snaga i sredstava. Poznata je lokacija svih značajnih SRT, skladišta i magacina. Sa demobilizacijom kroz priče i prepričavanja otkrivaju se značajni podaci o stanju i borbenoj gotovosti jedinica.

Izbor, uređenost, osposobljenost i opremljenost komandnih mesta i operativnih centara nije na nivou sa značajem i rangom istih i nezadovoljavaju potrebe neprekidnog funkcionisanja sistema RiK-a. Razmeštaj, smeštaj, život i rad komande ZnŠTO, potčinjenih komandi – štabova i jedinica u ratu i posle izvršene demobilizacije nisu u skladu sa zahtevima i ne obezbeđuju minimum uslova za planski i normalni rad.

I pored razvijene saradnje i sadejstva sa organima i jedinicama milicije sve više se oseća razdvajanje i odvajanje ova dva bliska i značajna subjekta odbrane RSK. Na planu daljeg sadejstva i saradnje neophodno je usuglasiti planove upotrebe i mobilizacije, tim pre što je deo sredstava i ljudstva TO u PJM a što se u datom trenutku sve stavlja pod jedinstvenu komandu.

Na izgradnju sistema RiK i njegovog kvalitetnog funkcionisanja utiče nedostatak normativnih dokumenata, neizvesnost po većini pitanja vezanih za obavljanje službe i dužnosti, nefunkcionisanje sistema vlasti i prisutna nemoć za rešavanje bitnih pitanja za život i rad vojne organizacije posebno u uslovima rata. Nedovoljan uticaj na stanje u sferi društvenih zbivanja, popune i doprinosu za poboljšanje ukupnog stanja jedinica.

I ako je briga za ljude stalno obaveza i zadatak svih nivoa RiK-a u dobroj meri se oseća nemoć i neefikasnost u rešavanju značajnih pitanja bitnih za sticanje međusobnog poverenja i nastavak pozitivnih odnosa stečenih kroz zajedničko učešće u ratu. Sa izostajanjem efikasnog suprotstavljanja svim negativnim uticajima, opadao je uticaj izgrađenog nivoa, što je u pojedinim situacijama dovodilo u pitanje izvršenje zadataka. Opuštanje i preterana tolerancija sa pojedinim nivoa RiK slabila je efikasnost istog, a u dobrom broju slučajeva se nije mogla prepoznavati vojna organizacija. Kod najvećeg broja jedinica nije obezbeđen potreban red i disciplina, a isti su pravdani time da je važnije dobro izvršiti zadatak.

Predlog mera:

- popuniti upražnjena formacijska mesta;
- propisati norme ponašanja, obaveze i dr., kojima se reguliše život i rad pojedinaca, komandi, štabova, jedinica i ustanova;
- uspostaviti jedinstven sistem uzbuđivanja i pripravnosti;
- uskladiti obaveze i zadatke sa PJM i na osnovu istog priči izradi planova upotrebe;
- izmestiti RRčv Promina u dubinu teritorije;
- normativno regulisati jačanje posebnih mera borbene gotovosti;

- iznaći rešenje za povoljniji smeštaj komandi – štabova ZnŠTO S. D.
- stvoriti uslove za obavljanje čuvarske službe na objektima.

2.2. Moralno stanje:

Odnos našeg sastava prema RSK je pozitivan uz raspoloženje da se učvrste granice i potvrde srpske teritorije. Prisutan je ponos i raspoloženje boraca da ostanu u jedinicama dok god to bude trebalo i da se ponovo odazovu u slučaju potrebe, nakon otpusta iz jedinica.

Kod jednog dela boraca prisutna je bojazan, zbog nejasnoća oko određenja funkcionisanja vlasti u zaštićenoj oblasti UN a posebno u tzv. ružičastim zonama. Izražena je i doza nepoverenja u snage UNPROFOR-a i bojazan da su naklonjeni hrvatskoj strani i da će im pomoći u uspostavljanju vlasti na našoj teritoriji. Uz sva objašnjenja i tumačenja, ovo ostaje kao činjenica, a proističe iz unutrašnje potrebe srpskog naroda da sam odlučuje o svojoj sudbini, da se bori i brani svoju slobodu i da to pravo nikada do sada nije prepuštao drugima.

Od početka borbenih dejstava u Republici BiH, preko stvaranja Srpske Republike BiH i borbe za Koridor prema SRJ, vlada ubeđenje da je to borba i srpskog naroda RSK. Veliko je raspoloženje i dobrovoljan odaziv za neposrednim učestvovanjem u borbama za SR BiH, Koridor i konačno slamanje ustaško-fašističke i muslimansko-fundamentalističke genocidne opcije protiv srpskog naroda. Ova borba je duboko shvaćena, kao borba za opstanak.

Ovakvo raspoloženje starešina i boraca i jedinica TO RSK proističe iz pravilnih međuljudskih odnosa i blagovremenog reagovanja na sve pojave i manifestacije negativnih činilaca, koje ih mogu ugroziti. Transformacija i nastajanje ZnŠTO S. D. iz 9. korpusa JNA, i pored evidentnih propusta i slabosti, održao je nivo nasleđenih i izgrađenih međuljudskih odnosa, zahvaljujući realnom fundamentu na kojem su izgrađeni isti – na odbrani teritorije RSK i sprečavanju genocida nad srpskim narodom od strane ustaša.

Na stanje u komandama i jedinicama i međuljudske odnose u pojedinim etapama dosadašnje izgradnje istih, bilo je negativnih uticaja, koji su uz velike napore do sada prevazilaženi:

- Stranačka borba za vlast i zaoštavanje odnosa između Srba unutar pojedinih regija, paravojno organizovanje i otvoreni napadi na institucije vlasti i odbrane;
- Izrastanje i nametanje pojedinaca i grupa unutar manjih sastava uz bahato, samovoljno i siledžijsko ponašanje do izvršenja krađa, pljački, paljevina i ubistava;
- Nefunkcionisanje sistema vlasti, nepoverenje u nju i prisutna bojazan na moguće razočarenje u politička rešenja posle izvojevane pobede;
- Neefikasnost sistema mobilizacije i ogorčenost boraca na pojavu ravnodušnosti i neuključivanja u odbranu, bez zakonskih posledica, jednog broja građana RSK. Dosta povoljan raspored, najčešće u pozadini i na stražama, imućnijih lica, pa je vladalo ubeđenje da onaj koji ništa nema i nikog za vezu nema, mora da bude u jedinici;
- Prisutno nepoverenje i podozrivost jednog dela boraca prema AVL i pokušaja optuživanja istih za sve neuspehe i ono što je loše u kolektivima i na teritoriji, uz epitet “crveni i komunjare”, a pojedinci sebi daju za pravo da su veći stručnjaci za taktiku, operativku itd., kritikuju odluke, optužuju i stvaraju lošu klimu u kolektivu;
- Netašica pojedinih artikala i smanjeni tempo PoOb;
- Loš odnos i nedolično ponašanje pojedinih AVL, koji su potpali pod uticaj sredine, posebno onih sklonih alkoholu, lakom životu, nezainteresovanih i opterećenih ličnim problemima;
- Veliki broj vanrednih događaja, a posebno onih sa smrtnim posledicama i dr.

I pored ispoljenih slabosti, negativnih uticaja i izvršene transformacije komandi i jedinica, najveći broj dobijenih zadataka je odgovorno, stručno, kvalitetno i disciplinovano realizovan.

Nažalost, manji broj zadataka je nakon preuzimanja zone odgovornosti od korpusa – bez opravdanja isforsiranog, realizovan nedovoljno kvalitetno a pojedini i uz tragične posledice. Najpoučniji je primer opuštenosti, familijarnosti i nepoštivanja borbenih normi i uslova života i rada pri izvršavanju naređenja, odnos TG-1 u odbrani medjurečja r. Krka – r. Čikola, što je rezultiralo gubitkom nepoznatog broja ljudskih života i branjenog prostora.

Na izvršenje borbenih zadataka pored napred iznetih slabosti i činilaca, nepovoljno je uticala statičnost jedinica i dug boravak na prostoru granice RSK i izloženost vatri neprijatelja uz spor rad snaga UNPROFOR-a na preuzimanju zaštićenih oblasti UN.

Stanje u užoj i široj društvenoj sredini, više nego ikad ranije, ima direktan uticaj na stanje borbene gotovosti i ukupno stanje u našim komandama – štabovima i jedinicama. Ovu konstataciju potkrepljuje i potvrđuje činjenica da je formiranje TO RSK izvršena na teritorijalnom principu popune i da je međusobno uslovljena i uvezana sudbina naroda i boraca.

Na planu jačanja borbenog morala smo, pre svega nakon lociranja svih indikatora i mogućeg uticaja na isti, težište rada preneli na otklanjanje negativnih uticaja uz istovremeno održavanje nivoa i jačanja pozitivnih činilaca.

Mišljenja smo da će na stanje borbenog morala uticati:

– Povoljno političko rešenje dalje sudbine, htenja i borbom potvrđene želje srpskog naroda RSK;

– Izbor i opredeljenje za najpovoljniju doktrinu odbrane teritorije RSK;

– Stvaranje najoptimalnijih uslova za egzistenciju i sigurnost boračkog i ostalog dela stanovništva RSK;

– Dosledan odnos prema palim borcima i ostvarenim ciljevima borbe;

– Obračun sa ratnim profiterima i sankcionisanje negativnih pojava u toku rata.

Na osnovu iznetog, usprkos negativnim uticajima, opšte društvenih činilaca i činilaca subjektivne prirode u našem sastavu, upornim radom obezbeđeno je stabilno stanje borbenog morala uz izgradnju i jačanje pozitivnog odnosa za ostvarenje i očuvanje dostignutih ciljeva borbe srpskog naroda za slobodu na svom prostoru – prostoru RSK i za dalju egzistenciju u SRJ.

2.3. Obučenost i uvežbanost

Proces obuke i vaspitanja u ZnŠTO S. D. i potčinjenim jedinicama je paralelno tekao sa procesom popune jedinica i izvođenja borbenih dejstava. Najveći broj vojnih obveznika je obučen i osposobljen na linijama odbrane i vatrenim položajima, kroz direktno uključivanje u sistem odbrane i izvršavanje dobijenih zadataka.

Postignuta je vrlo dobra obučenost složenijih specijalnosti i dužnosti u okviru rodova artiljerije, ARJ PVO, inžinjerije i OMJ dok se to ne može reći za pešadiju. Na obučenost pešadije i njenu nespremnost za izvođenje borbenih radnji u preduzimanim borbenim dejstvima presudno je uticala velika statičnost jedinica na dostignutim linijama i neuvezanost obuke sa OMJ kroz uspostavu i uvežbavanje sadejstava što je uzrokovalo velike gubitke u OMS. Prethodni motorizovani sastavi u 9. K su bili aktivni vojnici, koji su u procesu obuke osposobljeni za sadejstvo sa OMJ, što nije bio slučaj sa v/o sa ovih prostora.

Obučenost i uvežbanost je narušena odlivom kvaliteta, koji je prouzrokovan odlaskom JNA sa prostora RSK i prelaskom većeg broja starešina i v/o u sastav PJM. U rodovskim jedinicama je pored smanjene popune na kvalitet obučenosti uticao i relativno mali broj obučenih vojnika potrebne specijalnosti (na primer u art. jed. podrške je svega 15% artiljeraca), što je zahtevalo dodatne napore za što bržim osposobljavanjem drugih specijalnosti, a zatim osposobljavanje za zamenljivost pojedinih VES-ti u sklopu posluga – posada. Zadatak

osposobljavanja je pao na RVS i mali broj AVL koji su inače bili opterećeni kroz preuzimanje složenih i odgovornih dužnosti od otišlih AVL iz sastava JNA.

Težište komande ZnŠTO S. D. u procesu obučavanja dat je na brzom osposobljavanju RVS za obavljanje komandnih dužnosti u sklopu efikasnog RiK potčinjenim jedinicama na planu izvršavanja dobijenog zadatka i za poslove obezbeđenja funkcionisanja života i rada jedinica u uslovima izvođenja borbenih dejstava. Ovaj proces je opterećivao veliki broj problema proisteklih iz stvarnog stanja u jedinicama i njihovog bližeg okruženja. Najčešće je sistem dnevnog RiK-a u procesu obučavanja izostajao, jer je neplanirano preusmeravan na rešavanje nametnutih i nastalih tekućih problema.

Vatrena je obučenost i osposobljenost iznad taktičke i ako to prividno demantuje broj i količina utrošenih projektila i municije. Uzroci velikog utroška municije su višestruki, a osnovni su vatrena nedisciplina i nerazvijenost osmatračkog sistema u sklopu upravljanja vatrom. Najveći broj vatri je otvaran bez osmatranja i korekture, osloncem na početne proračunske elemente. Posebno je bio veliki utrošak municije na ostvarenju površinskih neosmatranih vatri, uz minimalne učinke.

I ako je težište obučavanja dato na obučavanju i osposobljavanju RVS i komandi, jedan broj RVS nije dorastao svoje činu, položaju i dužnosti koju obavlja. Iz tog razloga je veći broj starešina odbio ili izbegao komandne dužnosti, prihvatajući vojničke dužnosti pa čak i dužnost stražara. Jedan broj je izbegao prijem složene i odgovorne komandne dužnosti osećajući ličnu nesposobnost i nedoraslost za iste.

Ratni uslovi i izvođenje borbenih dejstava su izbacili na površinu veliki broj RVS sposobnih da RiK potčinjenim sastavima jer su se pored potvrđene sposobnosti dokazali i nametnuli kao komandanti – komandiri uz prihvatanje od celokupnog sastava jedinica. Postojeća struktura komandnog sastava nije izvršavala zadatke i poslove mobilizacije, što je nakon demobilizacije osnovni imperativ borbene gotovosti.

U narednom periodu je neophodno, nakon izvršenih analiza, odrediti ciljeve i zadatke obuke i vaspitanja i u skladu sa istima nakon regrutovanja prići obučavanju mladih vojnika (milionera) i osposobljavanju rezervnog sastava, posebno kritičnih specijalnosti, za obavljanje više srodnih dužnosti.

2.4. Mobilizacijska gotovost:

Mobilizacijska gotovost komande ZnŠTO S.D. i potčinjenih komandi – štabova i jedinica, nakon izvršene demobilizacije istih, bazira na izvršenoj mobilizacijskoj proceni i razvoju, produženoj obavezi zatečenih pripadnika TO na dan demobilizacije u dotičnom sastavu i gotovosti NVO za ponovnu upotrebu. Celokupan sastav je u gotovosti za povratak u komande i jedinice na MZ, koja su za njih mesta izvršene demobilizacije jedinica i skladištenja MTS.

Za proces planske i organizovane mobilizacije u periodu pripreme za istu neophodno je:

- Izraditi formacije,
- Izvršiti podelu reona za izbor i određivanje MZ,
- Izvršiti jasnu podelu šta ostaje u sastavu PJM, a šta ostaje za izbor i raspored u komande – štabove i jedinice ZnŠTO S. D.
- Odrediti način i metod rada pozivarske službe.
- U odnosu na vreme trajanja mobilizacije odrediti formacijom neophodni minimum lica za iniciranje i odvijanje procesa i toka iste,
- Ubrzati rad na prilagođavanju objekata i magacina određenih za čuvanje MTS i opredeliti se i definisati službu obezbeđenja istih.

– Regulisati tehnička pitanja vezana za brzo odvijanje mobilizacije (prevoz, način javljanja, zaduživanja, i dr.).

Na završetak poslova pri izradi dokumenata mobilizacije utiče još uvek nezavršen posao na konačnom oblikovanju i definisanju komandi – štabova i jedinica posebno: brTO, okb, mb, inženjerskih jedinica, prištabskih jedinica ZnŠTO S. D. i konačno vraćanje u sastav MTS koja su još uvek kod drugih imalaca. Proces formiranja PJM nije doveden do kraja, da bi se mogao izvršiti izbor i raspored v/o.

Nakon dosadašnjeg izbora ljudstva za PJM narušena je struktura naših sastava po VES-ovima, tako naprimer poslužioc operator na složenom protivoklopnom sistemu obavlja dužnost milicionera. Iz tih razloga pored smanjenja ljudskog potencijala za popunu jedinica (50-60%) smanjen je i broj VES-ti za popunu jedinica ZA, OMJ i inženjerije. Tako je npr. Mpoap svo vreme rata izvodio dejstva sa popunom 27% i od toga 30-40% popune sa odgovarajućim VES-tima, ali u uslovima blagovremenog posedanja i upornog držanja položaja.

Problem ljudskog potencijala i proširenje popune vidimo u preispitivanju velikog broja oslobođenih od vojne obaveze, zaoštravanju kriterijuma za ocenu sposobnosti i zahtevu za obaveznim ratnim rasporedom i uključivanjem u sistem odbrane RSK lica čije je poreklo sa prostora iste. Sa obavezivanjem starešina, rođenih na prostoru RSK da po RR-u obavljaju dužnost u RSK, bio bi rešen nastali problem njihovog slabog odaziva na dužnosti u sada nepopunjenim FM ZnŠTO S. D.

Na kvalitet izrade dokumenata mobilizacije i dalje proces na pripremama iste, utiče nepopunjenost osnovnih komandnih dužnosti sa odgovarajućim profilom stručnih starešina. Sadašnji izvršioc mobilizacije su starešine nedovoljno obučeni i bez iskustva na ovim poslovima. Problem povećava i nedovoljna popunjenost komandi i štabova sa licima, koja bi se mogla angažovati u ispomoći na ovim zadacima.

Komandu ZnŠTO S. D. opterećuje veliki broj nasleđenih obaveza bivšeg 9. K, kao što je stavljanje u nadležnost 569. db, dela prištabskih jedinica i inženjerskih jedinica (9. inžb i 594. inžp) koji nisu do kraja definisani. Veći broj MTS 3. brTO je ostao i dalje u sastavu 92. br MUP-a RSK a da to nije precizno određeno.

Nerešen je status većeg broja GL koja su izbegla iz deblokiranih garnizona i vojnih objekata a zadržala su se na ovom prostoru i uzela učešće u ratu. Isto tako veliki broj pitanja i problema (ranjeni, poginuli, porodice, zbrinjavanje i dr.) usmereno je na ovu Komandu tako da je dosta vremena i angažovanje postojećih starešina bio usmeren na rešavanje istih.

2.5. Pozadinsko obezbeđenje:

U periodu od 01.08. do 15.08. u jedinicama i štabovima TO, demobilisano je ukupno 8.877 vojnih obveznika, od toga 71 oficira, 941 mlađih oficira i 7.565 vojnika.

Za potrebe čišćenja, podmazivanja i uskladištenja MTS, kao i iza potrebe obezbeđenja objekata u jedinicama i štabovima TO ZnŠTO Severna Dalmacija, zadržano je, do daljnjeg, ukupno 313 vojnih obveznika.

U navedenom periodu sva MTS sa kojima su raspolagale jedinice, povučene su sa terena i uskladištene u skladišta i nadstrešnice. Veći deo MTS, uglavnom motornih vozila, ostao je pod vedrim nebom, parkiran u krugu objekata.

Sva MTS smeštena su u više grupa objekata po garnizonima u kojima su jedinice locirane. MTS 1. brTO Knin smeštena su u Kninu u četiri grupe objekata, i to u skladišta na Krki, Pađanima, kasarni Senjak i kasarni PJM Knin, a sredstva 3. bataljona u Kistanjama. MTS kninskog map-a smeštena su u skladište na Krki i novo skladište u južnoj kasarni.

MTS kninskog larp PVO smeštena su u skladište u južnoj kasarni. 3. brTO Benkovac svoja MTS uskladištila je u skladište u kasarni Benkovac i skladište "Gaj" (Benkovac) a dva b/k municije za brigadu u skladište Pađane.

MTS 4. brTO smeštena su u skladište u Žegararu.

Bez obzira što je većina RMTS uskladištena u zidane objekte i nadstrešnice još uvek nisu stvoreni optimalni uslovi za čuvanje istih. Veliki broj motornih vozila ostao je van, pod otvorenim nebom, što usložava njihovo pravilno čuvanje i održavanje. Jedan broj zidanih objekata je neuslovan, za pojedine vrste MTS (skladište "Šušanj" u Kistanjama) a u pojedinim magacinima čuvaju se raznorodna MTS što je u suprotnosti sa Uputstvom o skladištenju, čuvanju i održavanju MTS.

U Trbounju je izvršena demontaža dviju tipskih nadstrešnica za m/v a njihova montaža je planirana u Kistanjama i Pađenima. Montažom ovih nadstrešnica u dobroj meri rešili bi problem smeštaja motornih vozila 1. brTO Knin. Zahtev za montažu upućen je GŠ TO RSK.

Prema izveštajima jedinica i štabova TO ZnŠTO Severna Dalmacija, do 15. 08. 1992. godine, u skladišta je vraćeno i uskladišteno:

– pešadijsko naoružanje	9.248 kom.
– artiljerijsko naoružanje (sve vrste cevi)	825 kom.
– tenkova (od toga 3 komada TZI)	72 kom.
– oklopnih transportera i BVP	37 kom.
– motornih vozila	654 kom.

Pešadijsko naoružanje je očišćeno, podmazano i kod jednog dela izvršena kratkoročna konzervacija. Jedan deo ovog naoružanja je nekompletan, nedostaje 2.200 okvira za AP i oko 1.300 noževa. Prema našoj evidenciji oko 2.000 pušaka nije vraćeno u skladišta.

Na ostalim sredstvima se vrši tehnički pregled i priprema za konzervaciju. Jedan tenk T-84 je neispravan, i na njemu je potrebno izvršiti generalni remont, što u ovim uslovima znači ostati bez njega, jer se remontovanje vrši van teritorije RS Krajina.

Inače, teritorija koju pokriva ZnŠTO Severna Dalmacija, oskudjeva u remontnim kapacitetima, nedostaju kapaciteti za vršenje srednjeg remonta, a za generalni remont ih uopšte nema. Pored nedostatka remontnih kapaciteta osetno je izražen problem nedostatka rezervnih delova za većinu MTS, a naročito za složenija TS kao što su tenkovi, radari, lansirna sredstva i sl.

Nakon izvršene demobilizacije i povlačenja intendantskih MS u skladišta potreban je duži period da bi se InMS dovela u ispravno i funkcionalno stanje. Veći deo lične opreme vojnika je dotrajavao i istu je potrebno zameniti.

Oprema nije razdužena kod vojnika. Logorska oprema, šatori, prostirači, poljski kreveti, vreće za spavanje, ono što je vraćeno u magacine, a dobar deo je zagubljen ili otuđen, je u lošem stanju.

InTMS, kao što su kuhinje auto-prikolice, potrebno je remontovati za što nemamo kapaciteta. Trupna rezerva u artiklima hrane je narušena zbog nedostatka pojedinih artikala.

Borbena gotovost jedinica i štabova TO ZnŠTO Severna Dalmacija, bez obzira na izložene probleme, kada je u pitanju pozadinsko obezbeđenje, omogućava izvršenje zadatka jedinica i štabova TO.

2.6. Bezbednost i samozaštita

Sredstva ratne tehnike uskladištena su pretežno u vojne magacine i u magacine koji su u tu svrhu osposobljeni (Žegar i Kistanje). Magacini obezbeđuju dobru zaštitu sredstava ratnih jedinica. Izvršen je izbor i priprema ljudstva za čuvarsku službu u tim skladištima, a selekcija

za prijem vršena je prema zaslugama u ratu, zbog čega očekujemo da snage spoljnog i unutrašnjeg neprijatelja neće moći ostvariti bitniji uticaj prema objektima gdje se čuvaju materijalno tehnička sredstva.

Kadrovska nepopunjenost ZnŠTO, komandi brigada i pukova negativno će se odraziti na bezbednost i samozaštitu, jer se neće blagovremeno moći preduzeti mere koje regulišu bezbedonosnu zaštitu.

Na prostoru Severne Dalmacije indicirano je nekoliko slučajeva agenturnog rada za oružane snage Hrvatske. Prema raspoloživim saznanjima obavestajne službe stranih zemalja nisu ostvarile uticaj na pripadnike ZnŠTO i njegovih potčinjenih jedinica.

Prema evidenciji koju vodi organ bezbednosti 750 vojnih obavestnika nije vratio svoje lično naoružanje (pištolji, puške i puškomitraljezi). Podaci i evidencija nisu konačni obzirom da je još u toku prikupljanje i kompletiranje od svih jedinica.

Zarobljeno naoružanje od neprijatelja i druga materijalno tehnička sredstva uglavnom su uzimali pojedinci koji su neposredno učestvovali u zarobljavanju, a o tome jedinice nisu vodile urednu evidenciju.

Prema raspoloživim saznanjima pripadnici mirnodobskog dela štabova i komandi za vreme rata se nisu bavili profiterstvom, krađom, švercom i drugim nedozvoljenim radnjama.

Bezbednost i samozaštita kao elemenat b/g u ovom momentu cenimo sa ocenom dobar.

3. ZAKLJUČAK:

Ukupnim naporima celokupnog sastava, uz posebno angažovanje najizraslijih starešina, izgrađen je sistem RiK-a, koji obezbeđuje izvršavanje tekućih planskih zadataka bez potrebne fleksibilnosti za paralelno izvršavanje više zadataka.

Zaključno sa 15.08.1992. godine zatvoren je proces na demobilizaciji jedinica. Planirane organizacijsko-formacijske promene i dogradnja komandi – štabova i jedinica je u toku.

Uspriko negativnim uticajima, opšte društvenih činilaca i činilaca subjektivne prirode u našem sastavu, obezbeđeno je potrebno moralno stanje. Kroz planski rad i izvršavanje zadataka, izgrađen je pozitivan odnos prema efektima i rezultatima borbe.

Realizacijom borbenih zadataka, najčešće na samim borbenim položajima, obezbeđena je neophodna obučenost i osposobljavanje za upotrebu sastava uz nešto slabiju obučenost pešadije.

Dostignuti nivo i kvalitet ratne popune je na granici upotrebljivosti jedinica za složenija borbena dejstva. Nezadovoljava kvantitet i kvalitet popune komandnih dužnosti svih nivoa RiK-a. Nema iskustvenih normi za izvršenje mobilizacije koju shvatamo kao imperativ borbene gotovosti.

Uspostavljanjem sistema pozadinskog obezbeđenja po šemi PoOb-a obezbeđeno je pokrivanje najvećeg dela sadržaja i potreba za istim. Na efikasnost i funkcionisanje PoOb-a negativno utiče nepostojanje izvršnih organa 77. pozadinske baze.

Preduzimanjem kontraobaveštajnih mera od strane stručnih organa uz angažovanje svih subjekata bezbednosti i samozaštite sprečeni su teži oblici iznenađenja, a pripreme za ispoljavanje delatnosti prema ZnŠTO S. D. i potčinjenim komandama – štabovima i jedinicama pravovremeno su otkrivene i sprečene.

Na osnovu iznetog, ukupno stanje borbene gotovosti cenimo ocenom dobar.

IM/MB

Za KOMANDANT
pukovnik
Milan Đilas

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.*

95

1992., kolovoz 17.

Izješće Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica

A N A L I Z A

M.P.²¹²

borbene gotovosti ZnŠTO Lika

Od prijema dužnosti komande II OZ dana 10. 05. 1992. godine na planu jačanja b/g komande i jedinica ZnŠTO Lika nađeni su sledeći težišni i o b/g najvažniji zadaci:

- Oformljena je i osposobljena komanda ZnŠTO Lika za prijem komande nad svim jedinicama i štabovima u svojoj zoni odgovornosti. Bez obzira na promenljiv sastav i često menjanje brojnog stanja ljudstva, ista je svojim delovanjem obezbedila uspešno narastanje b/g što se ogledalo na stabilizaciju fronta i povećanje odgovornosti komandi i jedinica u izvršavanju borbenih zadataka.
- Uvođenjem planskog smenjivanja jedinica na frontu obezbeđen je neophodan odmor dela ljudstva i data mogućnost da se stanovništvo u dovoljnoj meri posveti svojim domaćim poslovima: oranju, sejanju i žetvi.
- Obezbeđena je jedinstvena veza komuniciranja na celoj zoni odgovornosti što je doprinelo pravovremenom izdavanju potrebnih naređenja kao i međusobnom obaveštavanju o najnovijoj situaciji.
- Povraćeno je poverenje naroda i jedinica u mogućnost odbrane Like osloncem na sopstvene snage.
- U svim komandama izrađeni su potrebni planovi mobilizacije a u komandi ZnŠTO Like i plan pripravnosti i plan upotrebe.
- Uspostavljena je dobra saradnja sa organima vlasti i svim činiocima odbrane na ovom prostoru.
- Formiran je 93. OdTO (Donjo Lapački) i time povećana odbrambena otpornost ovoga prostora.
- Poboļšana je disciplina i red u komandama i jedinicama mada na tom planu treba još puno truda da se ista podigne na zahtevani nivo.

²¹⁰ Potpis nečitak.

²¹¹ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Severna Dalmacija, Knin.

²¹² Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, pov. br. 949-1, 17. 8. 1992., Knin.

Na osnovu iznetih zapažanja dajemo kratku ocenu po traženim pitanjima:

1.- Kako je odloženo i uskladišteno NVO;

Pravovremeno je i kvalitetno sačinjen Plan povlačenja jedinica, razoružanja i uskladištenja MS u određena skladišta. Povlačenje jedinica i uskladištenje MS odvijalo se planski i organizovano sa sledećim nedostacima:

– Određena nužna skladišta ne odgovaraju potrebnim propisima, tako da u nikom pogledu ne obezbeđuju MS koja se čuvaju, posebno municiju i MES. Skladišta nisu ograđena, nemaju uređene grudobrane, nisu PP obezbeđena zbog nedostatka PPS, a MS u njima nisu složena po vrstama što dodatno utiče na njihovu veliku osetljivost.

– Od jednog dela ljudstva nismo uspeli povući lično naoružanje, uglavnom puške i pištolje. Po našoj slobodnoj proceni verovatno svaka kuća ima 2-3 cevi ovoga oružja kao i velike količine municije.

– Nije sačinjena potrebna operativna evidencija koja bi obezbedila potreban izvor podataka o brojnosti i kvalitetu MS.

– Nije ustrojena tehnička dokumentacija za MS, tako da ne raspoložemo sa utrošenim resursima što se može negativno odraziti na dalju upotrebu MS.

– Osnovno i tehničko održavanje MS nije bilo na potrebnom nivou, što za posledicu ima veliki broj neispravnih MS.

– Jedan deo skladišta je lociran u tzv. "ružičastoj zoni" pa će ih trebati izmestiti, što će stvoriti dodatne poteškoće oko transporta i novčanim izdacima za izradu najnužnijih nadstrešnica za smeštaj MS.

– Zbog nedostatka skladišnog prostora MS su najvećim delom smeštena u objekte RO, koje će trebati iseliti zbog otpočinjanja rada tih RO.

– Zbog neuslovnosti i nedovoljnog broja skladišta MS su smeštena na malom prostoru što otežava rad pri redovnim pregledima i njihovom održavanju.

Po ovom pitanju potrebno je učiniti sledeće, kako bi se stanje poboljšalo:

– Oformiti ekipe stručnih lica za pregled i opravku MS svih vrsta. Naša komanda nije u stanju da ovo sama uradi, jer ne raspolaze stručnim ljudstvom.

– Zameniti ulja i rashladne tečnosti svim MS, jer ne postoji nikakva evidencija, a sigurno je da ista nisu menjana poslednju 1,5 godinu.

– Izvršiti generalni remont ili reviziju svih artiljerijskih sistema i tenkova, jer su isti ispalili veliki broj projektila i postoji verovatnoća da su cevi u toj meri ishabane što dovodi u pitanje njihovu dalju upotrebu. Ukazujemo na hitnost poduzimanja ovih mera jer se stanje svakodnevno pogoršava.

– Obezbediti potrebne tehničke knjižice za sva MS koja bi se ustrojila i obezbedila uredno vođenje potrebne evidencije.

– Obezbediti nišanske sprave za H.105mm M2A1, jer ih nemamo dovoljno za jednu bateriju.

Za izvršavanje ovih zadataka očekujemo punu pomoć i razumevanje Komande GŠ TO RSK, jer naša komanda nije u stanju da sanira ove nedostatke.

2.- Da li postojeći mobilizacijski planovi i obučenosť izvršilaca mobilizacije obezbeđuju odbranu teritorije RSK;

Na svim nivoima komandovanja urađeni su planovi mobilizacije koji su prilagođeni do sada stečenim borbenim iskustvima. Naša je ocena da bi se mobilizacija mogla uspešno izvršiti uz povećan napor svih komandi, vojno teritorijalnih organa i organa milicije. Planovi mobilizacije su realni i kao takvi obezbeđuju uspešno izvršenje mobilizacije.

Na ovom planu u cilju poboljšanja neophodno je uraditi sledeće:

– Po konačnom formiranju brigade PJM sve komande potčinjenih jedinica moraju sa vojno teritorijalnim organom još jednom izvršiti sravnjenje JK i brigadi PJM izdvojiti njihove kartone, a jedinicama dati neophodan broj ostalih kartona.

– Na osnovu postojećih formacija u saradnji sa komandantima bataljona PJM, komande brigada TO i odredi TO treba u JK i VK da upišu RR dužnosti i ostale podatke svakom v/o. Ovo iz razloga što je u jedinicama PJM bilo čestog pomeranja ljudstva i uzimanja bez znanja komandanata jedinica TO. Napred izneto podrazumeva da postojeće formacije PJM čine okosnicu i jezgro brigada i odreda TO i da na njima treba temeljiti uspešnost izvršenja mobilizacije i odbrane prostora Like. Ovo gledanje proizlazi iz činjenice da brigadu PJM sačinjava najsposobniji ili najmlađi deo ljudstva ovog prostora, bez njihovog uključenja u sastav TO u slučaju rata mobilizacija i odbrana u celini ovoga prostora bila bi dovedena u pitanje.

– Po završetku gore navedenih zadataka trebalo bi u svim jedinicama organizovati, pripremiti i izvesti primerenu dvodnevnu obuku izvršilaca mobilizacije i ljudstva koje izvršava posebne zadatke u toku mobilizacije.

– Po izvršenoj obuci izvršilaca mobilizacije i ljudstva sa posebnim zadacima moglo bi se ići na obuku osnovnih jedinica po bataljonima – divizionima i tek ta obuka bi obezbedila izvršenje mobilizacije na ovim prostorima.

– Obzirom na kratkoću vremena i mnogobrojne zadatke ovo bi trebalo što pre uraditi. Komanda ZnŠTO i potčinjene jedinice što se tiče izvršenja ovih zadataka iste mogu realizovati do početka novembra meseca, pod uslovom da se odobre neophodna novčana sredstva.

Bez kvalitetnog izvršenja navedenih zadataka nije moguće izvršiti mobilizaciju u planiranom vremenu.

3.- Da bi se konkretizovali zadaci jedinica TO i PJM za slučaj napada na teritoriju RSK; Po rasformiranju jedinica TO svim borcima i starešinama konkretizovani su zadaci u slučaju napada na teritoriju RSK. Međutim kako je napred rečeno zbog ponovnog formiranja jedinica izazvanog odlivom ljudstva u PJM ovi zadaci će se morati ponoviti kroz obuku jedinica i komandi.

Obzirom da je ljudstvo u PJM znatno promenjeno u odnosu na prethodno i da izbor još uvek traje ovo se neće moći razrešiti do konačnog formiranja brigade PJM.

Po formiranju brigade PJM i jedinica TO na ovom planu biće neophodno izvesti sledeće oblike obučavanja, kako bi se obezbedila puna b/g jedinica.

– Četa u odbrani na brdsko planinskom zemljištu.

– Izvršenje jediničnog gađanja iz ličnog naoružanja.

– Izbor, uređenje i posedanje VP sa izvršenjem gađanja iz artiljerijskog naoružanja.

– Organizacija i izvođenje PO odbrane bTO.

– Stručne teme za ostale specijalnosti.

– GZ Komandi brTO, OdTO i ZnŠTO na temu: “Priprema, organizacija i izvođenje odbrambene operacije OZ”.

4.- Koliko su osposobljeni štabovi, komande i jedinice TO za izvršavanje namenskih zadataka u miru.

Obzirom na malobrojnost aktivnog sastava u svim komandama, teško je dati neku celovitiju ocenu obučenosti i osposobljenosti komandi za rad i izvršavanje namenskih zadataka u miru.

Malobrojnost komandi i obimnost zadataka koje treba rešavati u miru kako bi se sprovele sve neophodne pripreme za odbranu RSK nameću pred komande svih nivoa potrebu za stalnim iznalaženjem novih oblika i metoda rada kako bi se stečena borbena iskustva podigla na viši nivo i obezbedila uspešnu odbranu u novim izmenjenim uslovima u kojima će neprijatelj verovatno raspolagati sa novom tehnikom i većim mogućnostima ugrožavanja slobode i nezavisnosti RSK. Ovakav zaključak i pred komande svih nivoa nameće potrebu stalnog osposobljavanja ljudstva, dovođenje u punu ispravnost TMS, kao i vrhunsku obučenost.
MB/MK

KOMANDANT
pukovnik
Milan Šuput, [v.r.]

M.P.²¹³

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 4.*

96

1992., kolovoz 17.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK svim podređenim jedinicama da se svim AVL srpske nacionalnosti rođenima na području BiH omogući odlazak u vojsku bosanskih Srba, a upražnjena mjesta popune zapovjednicima iz SRJ koji su rođeni na području RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Pov. br. 684-97
17.08.1992. god.
KNIN

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO
ŠIFROVANO

Svim ZnŠTO i 75. PoB

Na osnovu zahteva Glavnog štaba vojske Srpske Republike BiH, a u cilju popune štabova i jedinica sa AVL sa teritorije SR BiH,

N A R E Đ U J E M

- 1.- Svim AVL srpske nacionalnosti koja su rođena na teritoriji BiH omogućiti odlazak u vojsku SR BiH, ako to žele o čemu uzeti pismenu saglasnost.
- 2.- Na upražnjena FM tražiti popunu sa starešinama iz SRJ koja su rođena na teritoriji Republike Srpske Krajine.

²¹³ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Korenica.

3.- Ovo naređenje shvatiti krajnje odgovorno i isto realizovati u što kraćem roku.
4.- Za realizaciju ovog naređenja lično su mi odgovorni komandanti zonskih štabova TO i komandant 75. PoB.
SD/LjB

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica , [v.r.]

M.P.²¹⁴

M.P.²¹⁵

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 6., kut. 4.*

97

**1992., kolovoz 18.
Knin**

Zapovijed Komande PJM Knin Komandi brigade PJM Benkovac za izvođenje obuke s rujanskom generacijom policajaca kadeta

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE

Pov. br. 08/4-3-189-1

18.08.1992. god.

KNIN

Organizacijsko naređenje
za izvođenje obuke,
dostavlja.-

Komandi br.PJM – BENKOVAC²¹⁶

U cilju preduzimanja pravovremenih mera na pripremi u izvođenju obuke sa septembarskom partijom milicionara kadeta

N A R E Đ U J E M

1. Obuku sa milicionarima kadetima izvoditi u centrima za obuku u Kninu, Slunju i Erdutu. Za cjelokupnu organizaciju izvođenja obuke odgovorne su brigade PJM,

---

²¹⁴ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

²¹⁵ Prijemni pečat centra veze: brzojav "Metro" br. 4753, grupa 200, primljen 17. 8. 1992. u 10,35; predan u 12,03.

²¹⁶ Dopisano rukom.

- u Kninu brigada PJM Knin, u Slunju brigada PJM Vojnić i u Erdutu brigada PJM Vukovar.
2. U Kninu obučavati milicionere kadete sa prostora Severne Dalmacije i Like, u Slunju sa prostora Banije, Korduna i Zapadne Slavonije, a u Erdutu sa prostora Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Banije.²¹⁷
  3. Milicionare kadete obučavati za sledeće specijalnosti:
    - milicionar
    - OMJ
    - veza
  4. Obuka za sve specijalnosti traje 3 meseca, sem radiotelegrafista, kojima obuka traje 5 meseci. Za sve brigade obuku VES-ti roda veze obučavati u Kninu.
  5. Komandanti brigada će svojom naredbom odrediti starešine za izvođenje obuke. Formirati formacijske celine za izvođenje obuke i grupisati ih u najviše jedinice čete.
  6. Prijem milicionara kadeta organizovati u vremenu od 10 – 12.09.1992. godine. Period prilagođavanja traje 2 dana (13. i 14.09.), a početak obuke 15.09.1992. godine.
  7. Na nivou brigada PJM izvršiti sve potrebne pripreme za prihvatanje i početak obuke. Komandanti brigada će napisati svoje naredbe, u kojima odrediti komisije za prihvatanje, raspored, obradu i oblačenje milicionara kadeta i regulisati sva pitanja pozadinskog obezbeđenja i ostala druga pitanja.
  8. Uprava PJM (pozadinski organ) obezbediće potrebne količine uniformi i pravovremeno će izvršiti distribuciju do jedinica u kojima se izvodi obuka.
  9. Komande brigada će iskoristiti postojeće nastavne servise i obrazovati nove nastavne servise za obuku.
  10. Komandant brigade Vukovar će uputiti zahtev K-di Novosadskog korpusa radi pružanja pomoći u isporuci neophodnih količina nastavnih sredstava za izvođenje obuke.
  11. Uprava PJM (operativno-nastavni organ) do 05.09.1992. god. izradiće Nastavne planove i programe i dostaviti komandama brigada. Ovaj organ će obezbediti potrebne količine nastavne dokumentacije i dostaviti jedinicama.

M. P.²¹⁸

KOMANDANT
glavni inspektor
Borislav Đukić, [v.r.]
M.P.²¹⁹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

²¹⁷ Pogrešno napisano u izvorniku, trebalo bi pisati: Baranje.

²¹⁸ Prijemni pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, int. br. 505-4, 22. 8. 1992., Benkovac.

²¹⁹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

1992., kolovoz 18.

Vojnić

Izješće zapovjednika Zonskog štaba TO Kordun Glavnom štabu TO RSK o stanju borbene spremnosti jedinica, komandi i ustanova na području Korduna te stanju materijalno-tehničkih sredstava

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

K O R D U N

SP Br. 893-17

18.08.1992. GOD.

VOJNIC

VOJNA TAJNA

STROGO POVERLJIVO

M. P. ²²⁰

Stanje b/g jedinica,
K-di i ustanova ZnŠTO
Korduna, dostavlja

GŠ TO RSK – KNIN

Veza Vaše naređenje str. pov. broj 911 od 12. 08. 1992. godine.

Borbena gotovost jedinice, komandi i ustanova ZnŠTO – Kordun ocenjujem ocenom dobar.

1. Rukovođenje i komandovanje i pored problema koji su evidentni, omogućilo je uspešnu realizaciju svih zadataka. Osnovni problemi u RiK su:

– nepopunjenost K-di odgovarajućim stručnim kadrovima. Sve K-de brigada i OpŠTO uglavnom su bile popunjene starešinama iz RS. Formiranjem br M a posebno zbog nejasnih i nerešenih stavova oko statusa RVS K-de brigada i OpŠTO su ostali nepopunjeni, posebno OpŠTO Vrginmost i 19. brTo. Problem je u rešavanju,

– sadašnje MF nije u skladu sa potrebama K-di i štabova i onemogućava uspešno izvršenje mirnodopskih zadataka. U ZnŠTO nije predviđen NFSI nego samo blagajnik. Zakonski je nemoguće da jedno lice verifikuje dospjele račune i vrši isplatu. K-de br su materijalno-finansijski organi IV stepena a u formaciji nemaju blagajnika.

S obzirom, da se MTS moraju knjižiti, da se na nivou GŠ TO RSK osniva KIC, neophodno je da se u pozadinskom organu ZnŠTO ugradi mesto knjigovođe. ZnŠTO i potčinjene jedinice imaju 758 m/v iz AF a da u K-di nema referenta za SbSI.

– Veze sa potčinjenim K-dama i jedinicama su funkcionisale vrlo dobro, i ako popunjenost sredstvima veze nije potpuna. U zadnje vreme česti su prekidi na PTT vezama ali i otežan rad čvorišta veze zbog nedostatka p/g.

– Planiranje, metoda rada, borbena i operativna evidencija u celini je uredno i dosta pedantno vođena. Planovi uzbunjivanja i sistem povezivanja u svim jedinicama nisu završeni. Osnovni razlog je u preformiranju jedinica izboru kadrova za br M.

²²⁰ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, Str. pov. br. 956-2, 24. 8. 1992., Knin.

Međutim, uvezanost pozivarskog sistema, na dati signal, je takvo da omogućava pozivanje i javljanje svih v/o i spajanje sa naoružanjem u vremenu do 6 časova, pogotovo što su jedinice brM jezgro brTO.

– Mirnodopske lokacije 11. i 19. brTO nisu konačne i još uvek se uz angažovanje vlasti traže trajna rešenja. Služba dežurstva je neprekidna.

2. Moralni rad ocenjujem ocenom dovoljan.

Evidentno je da je borbeni moral celokupnog biračkog sastava pa i naroda do demobilizacije bio na zavidnoj visini. Demobilizacijom je iskrslo više problema koji ZnŠTO nije u mogućnosti rešiti. Od istih ističemo:

– Nerešen status izbeglica sa teritorije Hrvatske, posebno onih koji nisu iz bilo kojih osnova primljeni u brM (ishrana, stambeno pitanje, odeća, radni odnos),

– Nerešen status RVI i članova porodica poginulih boraca,

– Nerešeno pitanje LD²²¹ AVL i GL na službi u bivšoj JNA zbog nefunkcionisanja platnog sistema,

– Slabog ili nikakvog funkcionisanja lokalnih vlasti zbog čega se ne rešavaju osnovni zahtjevi građana,

– Nemogućnosti pokretanja privrede, slabe snabdevenosti trgovačkih RO i nedostatka PG, i drugo:

Sve ovo usložava rad K-di jedinica i ZnŠTO jer je pritisak građana u cilju saznavanja verodostojnih informacija velik. Poseban problem je prestanak rada radio-stanice "Glas Petrove Gore" zbog nerešenih LD, odluka o prestanku rada ratne bolnice "Petrova Gora" što je kod naroda izazvalo nezadovoljstvo ali i izvesnu dozu straha.

Informisanje boračkog sastava i pored svih nastojanja nije bilo pravovremeno i potpuno. Osnovni uzrok je nemogućnost prikupljanja jedinica ali i slaba izgrađenost K-irskog sastava.

3. Obučenost i uvežbanost ocenjujem ocenom dobar.

Komande i štabovi su uvežbani i osposobljeni za rešavanje svih borbenih zadataka. Rezultat toga je uspešno rešavanje svih dobivenih zadataka. Posebno se ističe timski rad.

Obučenost i uvežbanost vojničkog sastava je dobra. I ako Kordun nije mogao izvršiti popunu adekvatnim VES-ima, preobuka i obuka na VRT²²² vršena je za vreme borbenih zatišja. Rezultat toga je pravilna i uspešna upotreba SRT.

U navedenom periodu ovom pitanju će se posvetiti posebna pažnja.

4. Mobilizacijsku gotovost cenim ocenom dobar.

Usklađenost izvora popune sa MZ trenutno je 100%. Na teritoriji Korduna ukupno ima 11.593 v/o, od čega vojnika 10.160, MOF 1.433, RVS čine oficiri, na teritoriji [ih] ima 420. Od 11.593 v/o po VES-ima ima: pešadijskog – 7.614, artiljerijskog – 1.079, oklopno-mehanizovanog – 270, ARJ PVO – 229, inženjerijskog – 287, veze – 517 i drugih.

Na osnovu grubog pregleda ukupnog brojnog stanja i po VES-ima, ZnŠTO uz tesnu saradnju VO Kordun i K-di jedinica pristupio je formiranju VJ TO u skladu sa novim formacijama i imajućim SRT. Proces je u toku.

²²¹ Ličnih dohodaka.

²²² Vrstama ratne tehnike.

Mobilizacijski plan na nivou ZnŠTO je gotov i odobren, a razrada po RJ je u toku, sa rokom završetka do 01.09.1992. godine.

Pozivarski sistem za štabove TO i PJ štabova je potpun, razvijen i u funkciji: Pozivarski sistem RJ razvijaju samo RJ ali u svim jedinicama nije u potpunosti zaživeo.

U slučaju mobilizacijske uzbune veze komandovanja oslonjene su na postojeće veze ZnŠTO, veze brM i PTT.

Popuna R.J. SRT je zadovoljavajuće. Detaljan izveštaj sledi do 01.09.1992. godine.

Izdavanje i preuzimanje SRT iz skladišta rešeno je dvojako: sa 60% izdavanje se vrši u skladištu na licu mesta jer je skladište na MZ, a za ostalo jedinice SRT se preveze do MZ.

5. Pozadinsko obezbeđenje.

1. Popunjenost K-di i jedinica ratnim materijalnim sredstvima po materijalnoj formaciji u celini je dobra. Sada smo u fazi popisa RMS, što će sigurno povećati b/g sastava TO. Popunjenost artiklima ishrane iznosi 5000 d/o za 30 dana, što smatramo vrlo-dobrim. Artikli hrane su svežije proizvodnje i u celini zadovoljavaju potrebe K-di i jedinica.

Odlična je i popuna savremenijim streljačkim naoružanjem i sredstvima za protivoklopnu borbu. Popuna oruđima za vatrenu podršku iznosi 100%.

Popuna municijom svih vrsta je 3 b/k po formaciji za sve jedinice. Pored formacijska 3 b/k na nivou Zone po sadašnjem popisu postoji još 2 b/k za sve vrste municije.

Kritična popuna je kod raketa 128mm za "Oganj", gdje je sada popuna sa 1,5 b/k. Nedostaje 728 kom raketa 128mm.

Popuna ostalim sredstvima je dobra i iznosi za sredstvo veze 95%, intendantskim sredstvima 98%, ABHO sredstvima 90%, sanitetskim sredstvima 91%, inžinjerijskim sredstvima 96%. Pored toga popuna pozadinskih jedinica kompletima opšteg i specijalnog alata za sada ne zadovoljava. U toku je procena mogućnosti popune sa nedostajućim sredstvima iz popisa, posebno kompletima alata za pružanje intendantskih usluga (krojača, berbera, obučara i sl.).

2. Stanje ratnih materijalnih sredstava ispravnost i kompletnost.

Sva OS su propisno konzervirana sredstvima za kratkoročnu zaštitu. Veći deo OS je neispravan, zbog nedostatka r/d, kao i nedostatka p/g zbog kondicionog održavanja. Ističemo problem i održavanje i punjenje akumulatora zbog nedostatka električne energije i p/g.

3. Smeštaj i čuvanje RMS.

Čuvanje RMS se vrši u improviziranim objektima koji zadovoljavaju minimalne potrebe smeštaja i čuvanja OS.

Sva m/v i oruđa smešteni su na izgrađenim stajankama na otvorenom prostoru. Kod mnogih oruđa nema ni formacijskih cevoda za zaštitu. Također ističemo problem smeštaja tenkova M-84 koji zbog elektronike moraju biti uskladišteni pod nadkrivenim objektima.

Održavanje ovako smeštenih MS uz nedostatak ljudstva predstavlja poseban problem i umanjuje funkcionalnost samog sredstva.

4. Održavanje, opravka i remont TMS, obezbeđuje v/d i p/m i alata. Tekuće održavanje TMS, naročito m/v vrši se izuzetno dobro. Formiranjem ekipa stručnog osoblja izvršena je defektaža svih TMS, manji kvarovi se otklanjaju na licu mesta i sredstva se stavljaju u funkciju.

Vrši se ispomoć sa stručnim licima iz sastava 75. PoB za otklanjanje većih kvarova.

Potrebe za SR i GR TMS su izražajne tako da sada imamo 300 m/v za SR i 120 za GR. Posebno ističemo potrebu za srednjim remontom topova 130mm i minobacača svih vrsta

(oko 60%). Sredstva veze opravljamo sami u priručnim radionicama i za sada se potrebe zadovoljavaju, sem složenijih uređaja koji se mogu opravljati isključivo u specijalizovanim radionicama. Osnovni problem kod održavanja TMS ogleda se u nedostatku v/d i potrošnog materijala. Naročito je to izražajno kod oklopno mehanizovanih sastava, m/v svih vrsta, naročito ističemo problem gume i akumulatora.

5. Uvid u stanje lične opreme izdate na ruke v/o.

Lična oprema izdata na ruke v/o je u dosta lošem stanju. Uglavnom loše je stanje zbog dugotrajne upotrebe u ratu. Oko 65% v/o nema kompletnu opremu, uglavnom nedostaju osnovni delovi (obuća, vetrovke, bluže, pantalone).

Jedinice nisu stekle uvid u izdatu opremu, tako da je stanje po ovoj službi dosta loše.

6. Organizacija snabdevanja i nabavki radnim i drugim m/s.

Obezbeđenje ratnih MS izvršeno je od rasformiranih jedinica JNA na našoj teritoriji i redovnim snabdevanjem preko 75. POB Knin. Snabdevanje neborbenim MS vršimo sa teritorije preko RO i 75. POB Knin. Za sve nabavke postoje ugovori, ali snabdevanje je veoma otežano zbog nedostatka osnovnih artikala za zadovoljenje potreba, kao i neurednog plaćanja stvorenih obaveza. Dobavljači na našoj teritoriji isključivo traže plaćanje u gotovom novcu, jer jedino tako mogu da izvrše nabavke i da zadovolje naše potrebe.

7. Organizacija i obezbeđenje ishrane ljudstva.

Ishranu ljudstva vršimo na osnovu pravilnika o ishrani JNA u ratu, a sada u miru. Artikle hrane nabavljamo na tržištu Korduna, Banije i Like. Skladišne artikle obezbeđujemo preko 75. POB. Hrana je dosta kvalitetna i obezbeđuje psihofizičke potrebe ljudstva.

8. Organizacija sanitetskog obezbeđenja i zbrinjavanje ljudstva.

SnOb u jedinicama vrši se formacijskim sastavima i u DZ DPZ.

Zadovoljavajući stručnoj strukturi sanitetskog kadra SnOb i zbrinjavanje p/o je vrlo dobro.

Posle ukazane osnovne ljebarske pomoći, teže povređeni i oboleli šalju se u ratnu bolnicu "Petrova Gora" i "Sveti Sava" Knin gde im se ukazuje specijalistička pomoć, a posle toga potrebe za rehabilitaciju zadovoljavaju se preko Centra za rehabilitaciju u Topuskom i centrima u SRJ. Problema je bilo u redovnom obezbeđenju pojedinih vrsta lekova i naplati usluga kod DZ DPZ.

9. Obezbeđenje pokretljivosti ratnih mat. rezervi.

Ratne mat. rezerve se uglavnom nalaze u rejonima upotrebe jedinica. Sredstva su složena po osnovnim jedinicama u funkcionalnoj ambalaži što i jedno i drugo obezbeđuje brz pokret do mesta upotrebe i podele istih ljudstvu na ruke.

U celini gledano sistem PoOb-a dobro je postavljen. Stvorena je vrlo dobra materijalna osnova i obezbeđeni su povoljni uslovi za još uspešniji rad i dalju dogradnju sistema PoOb-a, posebno teritorijalne komponente, potpunim osloncem na teritoriju. Znatni naponi su učinjeni i postignuti dobri rezultati u održavanju MTS u ispravnom stanju. Dalje bi trebalo raditi na pravcu osposobljavanja određenih RO za održavanje i remont TMS, urednijem obezbeđenju r/d i p/m. Obezbeđenje odgovarajuće odeće i obuće za v/o, potpunije regulisanje zdravstvenog zbrinjavanja i ustrojavanja knjigovodstvene evidencije svih MS, predstavlja ozbiljan zadatak za GŠTO i Vladu RSK.

6. Bezbednost i samozaštita:

Težišno angažovanje štabova i komandi je na organizovanju planiranju i realizaciji mera zaštite ljudi i MTS i sprečavanju neprijateljskog delovanja prema i u jedinicama. Redovno se vrši praćenje bezbedonosne situacije i planiraju aktivnosti na realizaciji bezbedonosnih zadataka.

Izvesnih poteškoća pri izvršenju i realizaciji zadataka imamo zbog nedovoljne osposobljenosti pojedinih Komandi kao i ne potpunosti sa obaveštajno-bezbedonosnim organima u Komandama brigada i opštinskim štabovima. Ovo je naročito došlo do izražaja demobilizacijom ratnih jedinica i prelaskom na mirnodopsku formaciju po kojoj nisu predviđeni obaveštajno bezbedonosni organi u komandama brigada i opštinskim štabovima. Sadašnjim brojem ovih organa (2 u ZnŠTO) ne može se pokriti Zona odgovornosti i obezbediti otkrivanje i praćenje obaveštajne delatnosti a niti uspešno zaštititi štabovi, jedinice i MTS.

Na teritoriji u Zoni odgovornosti izražena je pojava krađe i pljački i ratnog profiterstva, što predstavlja opasnost za borbenu gotovost jedinica. Mnoga sredstva su pokradena i opljačkana zbog čega su borbeno nesposobne. Posebno je izražena krađa alata, specijalne opreme i pogonskog goriva.

Od strane Komandi jedinica i organa milicije nisu preduzimate adekvatne mere da se navedene pojave spreče.

Radi uspješnije zaštite štabova Komandi i SRT predlažem da se u K-de brigada po MF ugrade obaveštajno bezbedonosni organi a u ZnŠTO u obaveštajno-bezbedonosni organ postavi rez. major Zubenica Miloš.

KOMANDANT
pukovnik
Čedomir Bulat, [v.r.]

M.P.²²³

Prilog br. 1

P R E G L E D
USKLADIŠTENIH MTS – ZnŠTO – Kordun

1.	Pištoli, 7,65 mm	58 kom
2.	Automat, 7,62 mm	648 kom
3.	Automat, 11,43 mm	179 kom
4.	Puška, 7,9 mm – M 48	531 kom
5.	PAP 7,9 mm snajper	170 kom
6.	PAP 7,62 mm	3373 kom
7.	AP – 7,62 mm	3448 kom
8.	PM 7,9 mm	208 kom
9.	PM 7,62 mm	350 kom
10.	Pištoli 7,62 mm	118 kom
11.	Mitraljez 7,9 mm	100 kom
12.	Mitraljez 12,7 mm “BR”	145 kom
13.	BACAC, ručni, M 57	152 kom
14.	RBR 64 mm “ZOLJA”	1316 kom
15.	RBR 90 mm “OSA”	992 kom
16.	Minobacač, 60 mm	19 kom

²²³ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Kordun, Vojnić.

17.	Minobacač, 82 mm	141 kom
18.	TOP, bestrzajni 82 mm	47 kom
19.	PAT 20 mm/1	36 kom
20.	PAT, 20 mm/3	34 kom
21.	Strela – “2M”	79 kom
22.	PAT, 25 mm/1	16 kom
23.	TOP, 76 mm B1	26 kom
24.	HAUBICA, 105 mm	14 kom
25.	Minobacač, 120 mm	67 kom
26.	Haubica, 122 mm	10 kom
27.	TOP, 76 mm, ZIS	12 kom
28.	TOP, 130 mm, M 46	40 kom
29.	POLO, 9 K11	8 kom
30.	LRL, 128 mm	11 kom
31.	VBR, 128 mm – plamen	2 kom
32.	SVLR, 128 mm	8 kom
33.	Tenk, T-34	6 kom
34.	Tenk, T-55	25 kom
35.	Tenk, T-84	18 kom
36.	Tenk, TZI	3 kom
37.	Tenk, nosač mosta	2 kom
38.	Top, 76 mm – SO	3 kom
39.	Top, 90 mm – SO	1 kom
40.	Top, 57 mm/2 – SO	1 kom
41.	BTR – 50 Pk	1 kom
42.	TRANS. okl. OTM-60	11 kom
43.	TRANS. okl. BVP M-80	11 kom
44.	Metak, 7,65 mm	20.500 kom
45.	Metak 7,62 mm za PI+A	171.770 kom
46.	Metak, 7,62 mm za AP PAP, PM	4.565.973 kom
47.	Metak, 7,9 mm	588.121 kom
48.	Metak, 7,62 mm (PKT)	146.700 kom
49.	Metak, 11,43 mm	31.200 kom
50.	Metak, 12,7 mm	59.853 kom
51.	Tromblon za PAP	8.097 kom
52.	Mina za RB – M57	3.594 kom
53.	Mina za MB-60 mm	4.956 kom
54.	Mina za MB-82 mm	13.249 kom
55.	Metak, 20 mm za PAT	192.220 kom
56.	Bomba, ručna	50.778 kom
57.	Metak, 57 mm	40 kom
58.	Metak, 76 mm	5.422 kom
59.	Metak, 82 mm za BST	745 kom
60.	Metak, 85 mm za T-34	210 kom
61.	Metak, 90 mm za samoh. or.	30 kom

62.	Metak, 100 mm za T-55	2.737 kom
63.	Metak, 105 mm za H-105	2.586 kom
64.	Mina, 120 mm za MB	4.073 kom
65.	Metak, 122 mm za H-122	400 kom
66.	Metak, 125 mm za T-84	268 kom
67.	Metak, 130 mm za TOP-130	5.331 kom
68.	Raketa, 128 mm, M 77	690 kom
69.	Raketa, 128 mm, mala	312 kom
70.	Mine, protupešadijske	7.042 kom
71.	Mine, protutenkovske	10.497 kom
72.	Metak, trotilski 200 gr.	14.318 kom
73.	Štapin, detonirajući	7.500 m
74.	Kapisa, acidna br. 8.	3.000 kom
75.	Kapisa, električna br. 8	500 kom
76.	Štapin, sporogoreći	1.400 m
77.	Upaljač, satni 24 h	80 kom

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.

99

1992., kolovoz 18.

Glina

Izvešće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica TO na području Banije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

B A N I J A

Str. pov. br. 321-1

18.08.1992. GOD.

GLINA

VOJNA TAJNA

STROGO POVERLJIVO

M.P.²²⁴

Analiza b/g u

TO Banije

GŠ SR KRAJINA

Veza Vaš akt str. pov. br. 911 od 12. 08. 1992. godine.

²²⁴ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, str. pov. br. 979-2, 24. 8. 1992., Knin.

Izvršili smo analizu po elementima b/g sa komandantima brigada TO, OpŠTO i komandantima jedinica TO koje su direktno podčinjene ZnŠTO Banije – (87. PoB, 77. i 78. mpoad), na osnovu koje smo sagledali stanje, probleme i moguća rešenja u našoj nadležnosti za povećanje b/g snaga TO Banije koju Vam izvodno dostavljamo rasčlanjenu po elementima borbene gotovosti i to:

1. Rukovođenje i komandovanje

1.1. Stanje

- Urađena su neophodna radna dokumenta;
- Težišno se radi na doformiranju ŠTO, komandi potčinjenih jedinica u okvirima MF;
- Izvršena je ovih posljednjih par dana demobilizacija v/o i RVS preko MF.
- Usaglašena su pitanja iz domena R i K po meri narastanja snaga u zonama odgovornosti brTO (milicija, prostorne jedinice TO i precizirani zadaci komandnih nivoa po nadležnostima), posebno skrenuta pažnja na pitanja rešavanja sadejstva i saradnje sa subjektima van sastava TO, sa centrima OiO stanica javne sigurnosti i drugih zvaničnih organa koji se bave poslovima odbrane.
- Sadašnja rešenja veza komandovanja uglavnom zadovoljavaju, sa Vama ovisna su o ispravnosti RR objekata van naše zone.
- Formacijska mesta po MF sa AVL nisu rešena, posebno ključnih mesta unutar ŠTO i komandi JTO (NŠ, komandanti bataljona, divizionara, načelnici službi) što onemogućava brži rad na sagledavanju stanja i dovođenja snaga TO u funkciju organizovane i planske mobilizacije i izvršenja borbenih zadataka. Status AVL i GL koji su sa teritorije Slovenije i Hrvatske nije rešen.
- KM ZnŠTO na Čavić Brdu povećava višestruko sredstva (gorivo, ishrana, veći broj vozila sa StU, nemogućnost obezbeđenja minimuma za rad i život, struja, voda, ishrana i sl.).
- I pored velikih napora i zalaganja još uvek nije stvorena tačna operativna evidencija o TMS i NVO, jednim delom zbog nepopunjenosti starešinama, stanjem u kome su preuzimana sredstva od jedinica JNA (622. mtbr, 592. mtbr, 6. mpoad, 6. map i dr.).
- Zvaničnih predaja – prijema sredstava nije ni bilo, nego je u većini slučajeva skupljena na regiji Banije i šire. Sadašnja evidencija SRT je približno tačna samo za osnovna sredstva, jer je deo SRT bez naloga i rešenja ovog štaba zadržan u tajnim skaldištima pojedinih opština ili je prešao r. Unu bez potrebne dokumentacije.
- Opštinski organi vlasti teže prihvataju jedinstvenu organizaciju TO SRT TO Banije, već i dalje teže da preko svojih organa, pa delimično i preko OpŠTO stvaraju niske “opštinske vojske” (ova konstatacija je od organa ZnŠTO verovatno i posledica što još ŠTO nisu uvezani u sistem subordinacije).
- Sadašnja osposobljenost starešina, komandi i štabova uz veliko zalaganje i motivisanost može obezbediti R i K pripremom, organizovanjem, mobilizacijom i izvođenjem b/d.

1.2. Problemi

1. Mirnodopska lokacija Znšto Banija!

Predlažemo, zbog nemogućnosti rešenja sa Glinom, da “mirnodopska” lokacija ZnŠTO Banije bude u Petrinji – zbog postojanja naših objekata, a ratno KM na sadašnjem objektu.

2. Kadrovska – personalna rešenja.

Ukoliko su iscrpljene mogućnosti popune AVL sa teritorije SRK, da nam odobrite da izvršimo izbor RVS i pošaljemo predlog za prijem u stalni sastav TO SRK ili po ugovorima na određeno vreme godinu-dve dana.

3. Informisanje šire javnosti Banije među kojima su i v/o od strane organa vlasti i cilju motivisanosti i rešavanju problema koji su u njihovoj nadležnosti.

4. Nerešena egzistencijalna pitanja starešina koja su došla iz Slovenije i Hrvatske u naše sastave.

Ukoliko postoji mogućnost da preko VJ, bar za one koji su dobili Naredbu za postavljenja u garnizone SRJ, a posle se javili za naše jedinice, imaju tretman s molbama za stan i dr. kao i ostala AVL SRJ.

Zahtevi:

1. Ukoliko postoji mogućnost pružanja pomoći od vaših organa – načelnika rodova i službi i ekipa za SRT.
2. Izvod iz plana rada GŠTO SRK u kome su određene obaveze za nas (referisani izveštaji i naše obaveze prema rokovima za Vas).

2. Mobilizacijska gotovost

Prema mob. dokumentima dobijenim od GŠ SRK urađena su osnovna mob. dokumenta i dostavljena potčinjenim jedinicama.

– Formirane su: 24. 26. i 31. brTO: OpŠTO Glina, Petrinja, Sisak-Caprag, Kostajnica i Dvor sa jedinicama prostorne strukture (u proseku 70%, nije većem zbog još uvek nesređene evidencije v/o i RVS).

– U fazi smo formiranja: mpoad Glina i mpoad Komogovina, tč ZnŠTO, Lad PVO, T-Had 130 m/m i bVBR, 87. PoB i 11. brTO.

– Za 11. brTO Dvor, u Direktivi za mobilizaciju nije navedena da se formira. Po prijemu dužnosti, od NŠ-ppukovnika Sužnjević Petra preneseno mi je da ste Vi posle događaja u Bosni naredili da se ista formira. Ranije je mob. razrezom bilo predviđeno da Dvor pored drugih JTO – formira 2 (dva) bTO – manevarske strukture.

Odlučio sam da formiramo 11. brTO sa dva bataljona sa sredstvima podrške koja su inače uskladištena u PoB Čerkezovac, a da po sređivanju kartoteke vidimo da li postoji mogućnost za formiranje još jednog bTO. Molim naređenje za formiranje 11. brTO i drugih jedinica ZnŠTO Banije koje nisu u Vašoj Direktivi.

– Problem nepopunjenosti starešinama u MF odrazio se i na kašnjenje u formiranju RJ (Predlog Plana popune, nesređena dokumentacija v/o, RVS u opštinskim sekretarijatima odbrane i dr.).

– 24., 26. i 31. brTO, kao i opštinski štabovi TO u ovom trenutku završili su oko 80% predviđene dokumentacije.

– Izvršio mobilizacije upoznati su sa MU i MZ kao i aktivnostima u procesu mobilizacije.

– Raznim metodama obuke nastojaćemo u ovom mesecu i septembru da, posebno RVS i v/o upoznamo i sa MZ lično na zemljištu.

– Svesni smo važnosti preciziranja svih radnji mobilizacije RJ i učinićemo sve u datim uslovima da stvorimo realne preduslove da ista uspe i u najtežim uslovima. Željezna popuna 5% preko formacije RJ teško će biti ostvarljiva.

Najveći problem u ovom trenutku nam je nedostatak VES za sredstva RT posebno poslužioi POLO, T-Had 130 m/m, poslužioce “S-2M”, vozače i poslužioce tenkova, samohotki i dr.

– Velik deo SRT nije predislodiran u proteklom vremenu u skladišne prostore i rejone pogodne za formiranje RJ i TMS. Sada nam u uslovima sa snagama UNPROFOR taj manevar – preseljenja nije moguć bez vaše pomoći – posredovanje kod snaga UN ili ovlašćenja nama da kontaktiramo sa njima.

3. Obučenosť i uvežbanosť

Ranije stečeno znanje školom, praksom ili ratom su osnova za rad u ŠTO, jedinicama i komandama TO. U ovom vremenu sem obuke uz rad i kontakte, nismo imali neke konkretnije oblike obuke starešina, komandi i jedinica.

Naša saznanja o stepenu obučenosťi i osposobljenosťi starešina, posebno AVL i RVS koje smo još zadržali, ukazuju da bi uspešno mogli izvršiti aktivnosťi mobilizacije, organizovanja i izvođenja b/d.

Posebno težište u obuci usmerićemo na obuku starešina, komandi i kritičnih VES, zato predlažemo da se u mpoad u Komogovini ugradi u MF mesto operatora POLO ili da se reši upućivanje v/o na obuku u regrutni centar Slunj. Ovo iziskuje svestranije razmatranje na nivou GŠ SRK, jer se ne radi samo o poslužiocima na POLO, već i drugim sredstvima RT – za koje nemamo mogućnosťi popune.

Analiza ovog elementa b/g sledi o čemu ćemo Vam poslati konkretan izveštaj sa Predlozima.

4. Moralno stanje u jedinicama i štabovima nakon demobilizacije

U skladu sa postignutim dogovorom o preuzimanju odgovornosťi snaga UN na prostoru Banije, i demobilizacije jedinica TO, na moralnom planu ljudstva i komandi, dolazi do niza novih faktora koji znatno utiču na raspoloženje boraca i naroda ovog kraja.

Iz tog razloga nameću se nužne potrebe da se u jedinicama i komandama nastavi i dalje intenzivna aktivnosť na tumačenju i objašnjavanju postignutih dogovora sa snagama UNPROFOR-a, da se prihvaćeni planovi o demobilizaciji provedu u celosťi.

Zbog toga je u interesu da se postupi u skladu sa pismom koje je komanda Zonskog Štaba za Baniju uputila svim OpŠTO i komandama jedinica na svom prostoru.

U sadašnjem vremenu evidentno je da još uvek imamo određenih teškoća u nerazumevanju dogovora i planova koje smo sačinili i po kojima postupamo. Zato se nameće nužnosť da se svi nesporazumi i nejasnoće kod dela ljudstva boračkog stava pa i komandama otklanjaju na način da se pravilno sagleda nužnosť postignutog dogovora i to po fazama kako to predviđa plan po kojem se odvijaju aktivnosťi na svim nivoima od Glavnog štaba i Vlade Republike Srpske Krajine pa do osnovnih jedinica i organa vlasti naših opština. Takvim prilazom otklonit će se bojazni i nevjerica kod dela naših ljudi koji su sa pravom zabrinuti da se u svemu tome ne desi nešto nepredviđeno i prije svega štetno za sve ono što je srpski narod u proteklom periodu izvojevao i postigao ne ceneći napore i svoje žrtve.

Zato u ovom periodu kao i u narednom vremenu zajedničkog cilja koji je srpski narod prihvatio plebiscitarno treba nastaviti i sledeće aktivnosťi na planu održavanja jedinstva i morala a to je:

1. Demobilizaciju ljudstva izvršiti postepeno, kod čega nastojati rešavati teškoće svakog pojedinca da se ne stekne utisak da se otpuštanje vrši subjektivno. Nužnosť otpuštanja i prihvata ljudstva na terenu pratiti i ugraditi u socijalni program opština.
2. Opštinske vlasti moraju sve učiniti da se postepeno stvaraju uslovi za upošljavanje i prihvata demobilisanog ljudstva.

3. Vlasti, stranke na vlasti i ostali politički subjekti na terenu koji su do sada aktivno bile uključene u organizaciji i pomoći oružanog otpora naroda trebaju sve učiniti da se i ova faza borbe sprovede u interesu srpskog naroda na putu konačnog oslobođenja. Tu posebno dolazi do izražaja funkcioniranje vlasti i njenih organa, kao što su porezni organi, organi sudstva i pravosuđa, organi kontrole i socijalne zaštite.
4. Posebnu pažnju treba posvetiti organima granične policije. Disciplina i odgovornost treba biti na visini. Voditi računa o sigurnosti građana u graničnim zonama da ne dođe do upada neprijateljskih grupa. Da ne dođe do nekontrolisanog ulaska i izlaska robe i suzbijanja šverca.
5. Maksimalno se zalagati za racionalizaciju svake potrošnje u svim štabovima i jedinicama.
6. Stalno i u svakoj prilici biti na pomoći i pažnji porodicama naših poginulih boraca i onih boraca koji su fizički i materijalno stradali u ovom ratu.

Na ovim poslovima treba nastaviti i u narednom periodu. Svakako, pored nabrojanog treba stalno raditi i na svemu drugom što je od interesa za podizanje morala i borbene gotovosti na području Banije.

5. Obaveštajno-bezbedonosno obezbeđenje

1. Obaveštajno

Po ratnoj formaciji obezbeđeni su uslovi, kadrovski za funkcionisanje obaveštajno bezbedonosne komponente kao elemenata b/g, od četa do ZnŠTO, međutim stručnost i obučenost najvećeg broja ljudi koji pokrivaju ta formacijska mjesta je dosta slaba, a naročito je to karakteristično za obaveštajno obezbeđenje. Tek 20% ljudstva je završilo obaveštajne kurseve ili je bilo u kontaktu ili funkciji ob. obezbeđenja. U toku b/d i neposrednog kontakta sa ustašama (mogućnost zarobljenika, dubinsko izviđanje i sl.) postojala je mogućnost prikupljanja podataka o neprijateljskim snagama, mada je nekada u velikoj meri nedostajalo podataka o snagama neprijatelja. Tehničke mogućnosti su i u vreme rata bile svedene gotovo na nulu. Sistem izveštavanja u ratu nije bio rešen a niti tehnički obezbeđen. Pri svemu tome treba imati u vidu da u ovom ratu nije bilo velike dinamike, a imali smo obaveštajno obezbeđenje koje nije zadovoljavalo potrebe b/d. U slučaju veće dinamike obaveze i potrebe će biti mnogo veće.

Niti jedna obaveštajna mreža na terenu ne postoji niti je ostavljena. Na neprijateljskoj teritoriji postoje tek potencijalni saradnici čije aktiviranje tek treba sagledati i aktivirati.

Po mirnodopskoj formaciji, za sada na prostoru Banije ne postoji niti jedan organizacijski oblik ili struktura koja se operativno bavi prikupljanjem podataka o ustaškim snagama, osim dvojice ljudi u ZnŠTO koji slove kao obaveštajno-bezbedonosni organ.

Katastrofalno bi bilo svako odlaganje formiranja obaveštajne službe u odgovarajućem organizacijskom obliku, te je pokriti kadrovski i tehnički. Sada na Baniji postoji 8 ljudi koji su do sada bili organizovani ili sa nekim u vezi, između kojih se može izabrati kadar. Potrebno je obezbediti tehnička sredstva da bi se otpočelo sa radom, kako bismo mogli organizovano pratiti stanje na suprotnoj strani.

Nužno bi bilo oformiti barem odeljenja sa 2-3 prijemnika koji bi bili neka osnova prislušnog centra.

Neophodno je formulisati i istima omogućiti obaveštajno-bezbedonosni rad prema UNPROFOR-u, vojnim posmatračima i EEZ.

Imamo dobre osnove za rad u tom pravcu. U okviru toga i rad na prevodiocima je u toku.

2.- Bezbednost

Bezbedonosna situacija u našem prostoru je vrlo složena, izložena je dnevnim promenama. Ne može se konstatovati stanje sem raznih procesa koji su prisutni a koje navodimo:

Demobilisani sastav jedinica otvoreno izražava veliko nezadovoljstvo sa gubitkom mesečnih primanja, velikom nezaposlenošću u društvu i besperspektivnošću. Za očekivati je da će se ovakvi odnosi samo produbljivati.

Prisutni su nam podaci o velikoj količini oružja svih vrsta u nezakonitom privatnom vlasništvu. Nastavljaju se paljevine kuća, krađa privatne imovine, međusobne osvete i razračunavanja. Ratno profiterstvo, naročito šverc prehrambenim artiklima. Naročito nedostatak struje i vode i raznih živežnih namirnica dodatno opterećuje i onako težak položaj građana u svim sredinama. Sve ovo snažno utječe na moral boraca našeg rezervnog sastava koji vjerojatno u svemu navedenom učestvuje.

Na teritoriji su prisutne posmatračke ekipe EZ. Isti ostvaruju veliki broj kontakata sa našim građanima, omogućavaju telefonske razgovore, prenose pisane pošte i poruke u RH. Ustaljena je praksa da građani koriste telefone (radio-telefon), evidentno je da se pojavljuje jako velik broj korisnika. Ova pojava je zabrinjavajuća, neophodno je potrebno sprečiti svaku vrstu kontakata.

UNPROFOR obavlja svoje dužnosti korektno i profesionalno. Na našem prostoru nismo imali većih incidenata. Neki mali nesporazumi nastupili su prilikom zadržavanja vozila, pregleda, nedozvoljavanja kretanja sa tablicom TO pa zatim vozila SMB boje i slično. S obzirom da se pripadnici UNPROFOR-a slobodno kreću po našem teritoriju cenimo da imaju uvid u naše borbene rasporede, skladišta, naoružanja i druge kapacitete u upotrebi TO. Ova saznanja mogu biti dostupna i neprijateljskoj strani.

Skladište minsko eksplozivnih sredstava, posebno tajna koje organizuju Opštinski štabovi, razmeštena su po privatnim objektima (kuće, štale, seoski domovi). Fizičko obezbeđenje je neorganizovano, daje ga mjesno stanovništvo, građevinski neuređeni objekti, bez gromobranske zaštite, protivpožarne zaštite. Nemamo procenu terena, lica i drugih bezbedonosnih pitanja u najbližoj okolini spomenutih skladišta. Neophodno je propisati potreban minimum bezbedonosnih mera i dodatno građevinsko uređenje kako bi se izbegle moguće tragedije.

Neki politički procesi, karakteristični za naš prostor, značajno utječu na bezbednost kako štabova tako i na RVS i v/o. tako na primer neaktivnost organa aktuelne vlasti, (neaktivnost) a institucija pravosuđa, javne bezbednosti ne funkcionišu ni u potrebnom minimumu. Ne oseća se aktivnost političkih stranaka, neke novoformirane (radikalna stranka) organizuju akcije nasilnog smenjivanja opštinskih organa, predsednika, izvršnih veća. Sistem informisanja građana ne funkcioniše u potrebnom obimu, oseća se veliki utjecaj dezinformacija. Oživljava se politički stav Milana Babića, daje mu se za pravo u njegovoj tvrdnji da je narod Krajine izdan od Srbije. Vakum u političkom – socijalnom i privrednom pogledu stvara uslove migracije borbeno sposobnog stanovništva. Većina oseća bezperspektivnost u SRK i traži izlaz odlaskom s ovog prostora.

U skoro svim jedinicama registrovane su pojave otuđivanja MTS, naročito svih vrsta goriva i maziva. Tako na primer sa vozila su otuđeni alati, dijelovi kao što su agregati za napajanje i slično. Do sada smo pokrenuli jednu krivičnu prijavu krađe naoružanja i vojne

opreme protiv dva v/o, u toku je rad komisije za utvrđivanje manjka goriva u ZnŠTO u količini preko 4000 litara MB-86.

Prilog po vezi uz tačku 1 RiK

– Za načelnika veze

Sistem veza koji sada imamo planiran i organizovan obezbeđuje uspešno rukovođenje i komandovanje sa svim jedinicama i štabovima koji su u sastavu ZnŠTO Banije i dobro sadejstvo sa ZnŠTO Korduna.

Sa svim brigadama TO imamo organizovana 1-2 radio relejna kanala i 1-2 radio kanala VF i VVF, a sa OpŠTO imamo organizovan po jedan radio relejni i jedan radio kanal.

Ovaj broj radio-relejni i radio kanala zadovoljava u potpunosti potrebe ZnŠTO Banija, ali kvalitet veza nije uvek bio na potrebnom nivou. Osnovni razlog slabijeg kvaliteta veza je u čestom nestanku električne energije, ili u slabim izvorima za napajanje, nedostatku rezervnih delova za uređaje veze, slabijem osnovnom održavanju i nedostatku remontnih kapaciteta za tehničko održavanje. Rešenjem ovih problema obezbedio bi se bolji kvalitet veza prema potčinjenim jedinicama i štabovima, tako i prema pretpostavljenom štabu.

Žične veze i PTT sistem na Baniji je i pre rata bio dosta nerazvijen, a u toku rata je u određenoj meri bio i dodatno narušen i oštećen, tako da se žične veze malo ili nedovoljno mogu koristiti, što bi trebalo u sadašnjem periodu biti osnovni zadatak da se uspostavi ovaj sistem veza.

Veza od ZnŠTO i GŠTO RSK je planirana u tri radio-relejna i tri radio kanala VF, što je u potpunosti dovoljno za vezu između ova dva štaba. Najveći problem u održavanju radio-relejne veze sa pretpostavljenim štabom je u čestim prekidima na nekom od RRO iz razloga nestanka električne energije, kvarovima na uređajima veze ili u nedovoljnoj obučenosti ljudstva za rad na ovim objektima. To se pre svega odnosi na period posle povlačenja starišinskog i vojničkog sastava iz Republike Jugoslavije.

U sadašnjem periodu prelaskom jedinica i štabova na mirnodopsku formaciju i sistem veza je doživio određene promene u smislu njegovog smanjenja, tako da od 24.07.1992. godine više ne održavamo radio veze sa GŠTO RSK, a od 01.08.1992. godine također ne održavamo radio veze sa potčinjenim komandama i štabovima, što zahteva poboljšanje sadašnjeg kvaliteta radio-relejni veza, dok se ne uspostavi potpun sistem žičnih veza na Baniji. Također sistem veza je doživio određene promene u smislu predaje svih žičnih veza graničnoj miliciji, a oni su samo izvršili određene promene koje su zahtevale njihove potrebe.

Taj sistem žičnih veza može ponovo za svoje potrebe da uspešno koristi svaka naša brigada TO u zoni svoje odgovornosti.

Kriptozaštita informacija imamo razrađenu sa garnizonima Glina, Petrinja i Dvor na Uni, za sve jedinice i štabove u tim garnizonima po sistemu Š-1 i Š-7, sa OpŠTO Sisak-Caprag i Kostajnica po sistemu Š-1. Ostaje nam problem da SDKz rešimo KZI sa 26. brTO koja se sada nalazi u s. Volinja, a to do sada nismo rešili zbog dosta slabe veze sa ovom jedinicom, iako imamo mogućnost da uspostavimo KZI po sistemu Š-1 i Š-7.

Da bi sistem veze bio siguran, neprekidan i kvalitetan, trebalo bi poduzeti sledeće mere u cilju njegovog poboljšanja, a to su:

– Da se reši status radio-relejnog objekta MS-545 Zrinjska Gora, da li ulazi u sastav ZnŠTO Banija ili će biti u sastavu GŠTO RSK u smislu planske nadležnosti u planiranju veza,

a da pozadinsko obezbeđenje i osiguranje u slučaju ratne opasnosti vrši brigada milicije Petrinja,

– Da se izvrši postavljenje svIkI Mikulić Ranka za Komandira RRČv MS-545 Zrinjska Gora, a vodnika Čalopek Agima za zamenika komandira RRČv ili po mirnodopskoj formaciji koju smo dobili na mesto mehaničara za UNF i RRU, VES 62129, PG-8, broj bodova 580,

– Da se izvrši povećanje formacije broj 260328/101401 za dva vojnika radio-relejne specijalnosti VES 11807,

– Da se izvrši dopuna mirnodopske formacije ZnŠTO Banija za jedno odelenje SCV od 5-6 vojnika, koji bi održavali sve planirane veze za potrebe ZnŠTO u miru, ili da ovi vojnici uđu u sastav brigade milicije ako nije moguće da se mirnodopska formacija ZnŠTO povećava,

– Da se reši status sv. Suljagić Senada, referenta veza u 6. mpoap-u, garnizon Petrinja, koji sada nema postavljenje u ZnŠTO Banija i njegov status bi trebalo rešiti na nivou GŠTO RSK,

– U našem sastavu imamo šest uređaja RACAL Jaguar (ZnŠTO Banija, 24, 26, i 11. brTO, brigada milicije i OpŠTO Sisak-Caprag), na kojima bi trebalo izvršiti ponovno programiranje i unošenje ključa, kako bi mogli formirati zaštićenu radio-mrežu. Da bi se ovaj posao mogao uraditi potrebna nam je pomoć od vaše strane, u cilju programiranja i unošenja ključa u ove uređaje.

– Da nam se što pre obezbede rezervni delovi pre svega za radio uređaje male i srednje snage, kako bi opravku istih mogli vršiti u tehničkoj radionici veze koja se nalazi u sastavu brigade milicije garnizon Petrinja ili da se opravka uređaja veze vrši u 87. PoB Čerkezovac,

– Da nam se za potrebe jedinica i štabova dodele sledeća sredstva veze:

– MKŠK	2 kom.
– RUP-3B ili RUP-33	40 kom.
– RU-2/2k	18 kom.
– RRU-1	4 kom.
– KzU-64	5 kom.
– UKT DM 69/20k	1 kom.
– PTK-56	50 kom.
– ML-1A	20 kom.

– Da nam se što pre pošalje stručna ekipa koja bi izvršila pregled i opravku RTpS-400 kojih u našem sastavu imamo tri komada,

– Treba razmotriti mogućnost da bi imali jedan radio-relejni kanal sa ZnŠTO Zapadna Slavonija,

– Da bi uspostavili zaštićenu radio-telefonsku vezu između svih garnizona na teritoriji Banije, potrebna su nam gore navedena sredstva Kz,

– Da nam se što pre dodele određena potrošna sredstva kao što su: izolir trake, PVC žica, baterija za TA, tinol žica, pasta, raznih osigurača itd.

ZAKLJUČAK

Može se sa sigurnošću tvrditi da se sadašnji sistem veza održava zahvaljujući izuzetnom naporu ljudstva i naprezanju sredstava veze, ali da bi poboljšali sistem veza na svim novima, treba u što kraćem roku preduzeti sledeće mere:

– Da se pod hitno reguliše opravka sredstava veze, tehnički pregled (I i II tehnički pregled), remontu sredstava veze (srednji i generalni remont), jer mi na Baniji nemamo ni jednu

tehničku radionicu ili remontni zavod osposobljenu za ovu delatnost. Neispravnih sredstava veze je sve više a mi nemamo mogućnosti njihove opravke i stavljanje istih u funkciju.

– Da se na RRO uputi stručna ekipa koja bi izvršila pregled s/v na tim objektima, opravku neispravnih s/v i izvršila merenje kanala veze.

– Da se odobri proširenje mirnodopske formacije ZnŠTO za odeljenje SCV ili da ovo ljudstvo uđe u sastav brigade milicije a da radi za potrebe ZnŠTO Banija.

Popuna i personalni poslovi,-

Prema predlogu formacije u ZnŠTO Banija i potčinjenim komandama i štabovima Naredbom GŠ TO RSK na predviđena formacijska mesta postavljena su 23 AVL. Zbog nedostatka AVL određen broj FM nije popunjen već su na tim mestima zadržane RVS.

Ukoliko ne postoji mogućnost popune AVL predlažemo da se određen broj RVS primi na rad na određeno vreme, čime bi se popunila ključna formacijska mesta. Prilog br. 1.

U 87. Pozadinskoj bazi Naredbom je za sada postavljeno 6 AVL.

Od dosadašnjih postavljena za AVL sporna su sledeća:

1. Martić Mirko, potpukovnik, postavljen na dužnost PNŠ za ONP u ZnŠTO, a isti se stvarno nalazi i obavlja dužnost Načelnika bezbednosti u ZnŠTO.

2. Milković Đorđe, major, postavljen na dužnost Načelnika štaba 31. brTO Petrinja. Komandant brigade ne slaže se sa ovakvim rešenjem i predlaže da se major Milković postavi na dužnost komandanta bataljona, a na dužnost Načelnika štaba da se postavi rezervni major Rajčić Milan, koji se i do sada nalazio na ovoj dužnosti.

3. Dodoš Vlado, major, postavljen na dužnost PNŠ za popunu i personalne poslove, a za istog je dostavljen predlog da se postavi na dužnost Načelnika inžinjerije u ZnŠTO. Neophodno je pronaći lice koje će biti postavljeno na dužnost Načelnika inžinjerije, ili drugo lice za dužnost PNŠ za popunu i personalne poslove.

4. Rudan Miroslav, kapetan I klase, postavljen na dužnost komandanta 4. bataljona 24. brTO Glina (bataljon nije predviđen formacijom) umesto na dužnost komandanta mad (ujedno načelnik art.) kako je bilo i predloženo.

Zbog okončanja započetih poslova u komandama, štabovima i 87. PoB kao i zbog obezbeđenja objekata za sada je preko formacije zadržano 170 lica (RVS i v/o). Prilog br. 2.

Za popunu FM za koja su predviđena AVL predlažemo sledeća lica koja se trenutno nalaze na našoj teritoriji i izrazili su želju da predju na rad u TO RSK:

1. GAČIĆ Gojka ŽARKO, potpukovnik, rođen 1949. godine, načelnik katedre stručnih predmeta u Inžinjerijskom školskom centru, garnizon Šabac, VES 31739.

Predlog: Da se postavi na dužnost Načelnika štaba u ZnŠTO Banija.

2. BOŽIĆ Laze MILAN, poručnik, rođen 26.04.1959. godine, komandir tenkovskog voda u školskoj četi borbenih vozila u ŠC OMJ. Vanredno pohađao VAKOV, koju nije završio zbog rata. U čin potporučnika i poručnika unapređen u borbi. VES 31401.

Predlog: Da se postavi na dužnost komandira tenkovske čete ili komandanta bataljona u 26. brTO Kostajnica.

3. BOROJEVIĆ Mirka PERO, zastavnik I klase, rođen 04.08.1943. godine, komandir int. odeljenja u 580. mabr i pozad. bataljonu ZnŠTO Kordun, VES 22401.

Predlog: Da se postavi za rukovaoca int. sredstava u 87. PoB ii da se po dodatnoj formaciji rasporedi u ZnŠTO Banija.

4. TRNINIĆ Boška NIKOLA, vodnik I klase, rođen 25.08.1968. godine, četni starešina u 2 mtb/549. mtbr, garnizon Đakovica. VES 21101.

Predlog: Prihvata sve dužnosti svoga čina.

6. POZADINSKO OBEZBEĐENJE

1. Popunjenost po RF

Tačne podatke o popunjenosti jedinica i štabova nemamo jer nije ustrojena operativna evidencija. Cenimo da je popunjenost naoružanjem dosta dobra i da iznosi oko 90%. Predstoji nam preraspodela TMS po jedinicama a to će se izvršiti nakon ustrojavanja OE. Popunjenost InMS po našim saznanjima iznosi oko 80% što u potpunosti zadovoljava izvršenje borbenih zadataka.

I po ovim sredstvima nam predstoji preraspodela po jedinicama.

Popunjenost SnMS zadovoljava po pitanju m/v dok je nepoznato i nezadovoljavajuće po pitanju lekova i ostalih SnMS.

2. Uskladištenje RMR

Sve brigade, OpŠTO i divizionii su formirali sledujuće rezerve MS.

a) Tehnička grana

Na nivou svake brTO, OpŠTO i divizionia raspoložemo sa 3 b/k municije. U svim jedinicama nema svih vrsta municije u količini 3 b/k. u 31. brTO nalazi se nešto viška municije koju ćemo prevesti u skladište 87. PoB. Na nivou ZnŠTO trebalo bi da imamo 2 b/k municije, međutim naše rezerve su u iznosu od oko 0,5 b/k jer sa istom nismo snabdeveni iz 75. PoB. Poseban problem nam predstavlja popuna m/v sa gorivom. Borbena m/v su popunjena sa 30-50% p/r, vučna m/v su popunjena prosečno sa 10-20% p/r, dok popuna ostalih m/v uopšte ne zadovoljava, odnosno dosta m/v imaju prazne rezervoare.

Ispravnost TMS ne zadovoljava zbog poznatih razloga:

- 1.- nedostatak r/d
- 2.- nedostatak stručne radne snage,
- 3.- nedostatak remontnih kapaciteta,
- 4.- nedostatak ulja i maziva.

b) Intendantska grana

Skladištenje InMS dosta je dobro rešeno obzirom da se lična oprema nalazi kod v/o dok su ostala InMS smeštena u magacine i oni ne zahtevaju velike prostore.

Uz ličnu opremu v/o su zadužili i pribor za jelo.

Na nivou zone na privremenom skladištenju u Pamučnoj predionici Glina posedujemo rezerve hrane za 30 dana rata za 5000 ljudi. Navedena hrana je smeštena u uslovni magacin a istu ćemo prevesti u skladište 87. PoB dok oslobodimo magacinski prostor.

Rezervnom opremom na nivou zone ne raspoložemo.

c) Sanitetska grana

SnMS su smeštena skupa sa ostalim MS i čuvaju se zavisno od jedinica od potpuno uslovnih magacina do potpuno neuslovnih (seoski domovi, škole, hale, kuće).

Rezervom SnMS na nivou zone ne raspoložemo.

3. Problemi PoOB i predlog rešenja

- a) Višak MS (municije i MES) u količini oko 20 šlepera koja su razmeštena u seoskim kućama, domovima i štabovima koja moramo prerasporediti po jedinicama a najvećim delom u skladišta ili pod šatore u 87. PoB.

Da bi ovaj vrlo važan posao mogli obaviti neophodno nam je obezbediti:

- 1.- gorivo
- 2.- dozvolu za prevoženje od UNPROFOR-a

b) Uslovnost smeštaja MS

U javna skladišta uskladištena su MS prikazana u prilogu br. 1.

Što se tiče uslovnosti magacina isti ne odgovaraju zahtevima Pravila tehničke službe točka 228 što se očituje kroz sledeće:

1. Onemogućavanje nagle promene temperature i vlažnosti vazduha, u većem delu magacina nije izvršen pravilan smeštaj kao ni korištenje paletnog sistema.
2. Dosta je slaba PP zaštita i fizička zaštita i nema rešetki na svim prozorima i vratima.
3. Nema gromobranske instalacije na jednom delu skladišta (seoski domovi, škole i hale) gde je smeštena municija i MES.
4. Skoro u svim jedinicama skupa i vitalna tehnika (tenkovi, art. oruđa, m/v, SO, OT, BVP i druga TMS velikih gabarita) se čuva na otvorenom prostoru.

Do sada je u skladištu Volinja izvršeno nasipanje sa šljunkom i postavljanje drvenih podmetača ispod tenkova, SO i OT. Također je u ovom skladištu dogovoreno sa SO Kostajnica da opština obezbedi besplatno građu (uz obezbeđenje goriva za seču iste) i da se pristupi izradi drvene nadstrešnice.

Za smeštaj m/v u 24. brTO urađena je ponuda za izradu nadstrešnica od metalne konstrukcije, ali pošto ponuda iznosi oko 500,000 DM, smatramo da se za sada nema mogućnosti da se ide u tako veliku investiciju. Za smeštaj tehnike velikih gabarita (tenkovi, m/v, art. oruđa i drugo) u 31. brTO predlažemo da se dozvoli premeštanje metalnih montažnih garaža iz kasarne "Vasilj Gaćeša" Petrinja, u s. Prnjavor.

c) Predlog rešenja gore pomenutih problema:

1. Kontrolu konzerviranih MS vršimo češće i rekonzervaciju obavljamo pre isteka roka konzervacije.
2. Da se iznađu novčana sredstva za nabavku najneophodnijeg broja PP aparata.
3. Da se pod hitno uradi gromobraska instalacija oko objekata gdje je smeštena municija i MES.
4. Da se odobre dovoljne količine goriva zbog seče i obrade drveta za izradu nadstrešnica u skladištu Volinja.
5. Da se odobre novčana sredstva za kupovinu salonit ploča i eksera za pokrivanje nadstrešnica u skladištu Volinja.
6. Da se dozvoli premeštanje (uz obezbeđenje finansijskih sredstava) garaža iz kasarne "Vasilj Gaćeša" u s. Prnjavor.

Prilozi: ²²⁵

- Uskladištenost NVO po jedinicama na Baniji br. 1
- Pregled b/v i n m/v na Baniji – br. 2

KOMANDANT
pukovnik
Milan Begović, [v.r.]

M.P.²²⁶

²²⁵ Priređivači su priloge izostavili.

²²⁶ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Glina.

1992., kolovoz 18.

Glina

Izješće zapovjednika Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica TO, stanju naoružanja i vojne opreme, te obavještajno-sigurnosnom osiguranju

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
B A N I J A
Str. pov. br. 321-2
18.08.1992. GOD.
G L I N A

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primeraka: 2

M.P.²²⁷

Referat k-ta
ZnŠTO BANIJE

GŠTO SR Krajina

Veza Vaš akt str. pov. br. 911 od 12. 08. 1992. godine.

Izvršili smo 15. 08. 1992. godine analizu b/g sa potčinjenim komandantima, kojom prilikom smo zaključili:

1. Kako je odloženo i uskladišteno NVO

1) Naoružanje i vojna oprema odložena je i uskladištena, uglavnom prema ranije utvrđenim i odobrenim Planovima.

Tu moramo istaći da određena sredstva nismo još uvek uspeli da uskladištimo prema ranijoj zamisli i odluci, što ćemo prikazati u prilogu 1.

Poseban problem čini nam sada, posle preuzimanja fronta od snaga "UN" grupe "Sever", mogućnost manevra i skladištenja MES iz sela Mali Gradac, Brezovo Polje u PoB Čerkezovac i Sk – Volinja. Isto tako T-had 130 m/m 18 oruđa i 6 VBR-128 namijenjenih za AG ZnŠTO Banije, uskladištena su u rejonu Vrginmost s. Blatuša. Tu nam je potrebna vaša pomoć i posredovanje kod UNPROFOR-a u cilju dobijanja dozvole da MES premestimo iz sela u PoB. Napominjemo da nam čak pripadnici snaga UN ne dozvoljavaju učesće u saobraćaju službenih vozila sa propisanom oznakom TO.

2) Veći deo sredstava ratne tehnike (oruđa, vozila, tenkovi, OT) uskladištena su na otvorenom prostoru.

²²⁷ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, str. pov. br. 979-1, 24. 8. 1992., Knin.

Za sada u sopstvenoj režiji nemamo snaga i sredstava za izradu nastrešnica. Pokušaj uključivanja specijalizovanih radnih organizacija, za izradu nastrešnica, naišao je na komercijalni odnos, uz verovatno za nas u ovoj situaciji neprihvatljiv stav (tako primera radi, jedna radna organizacija iz Gline dostavila nam je predračun za izradu nastrešnica za vozila 24. brTO Glina u iznosu 500.000 DM).

- 3) Imamo mnogo poteškoća u obezbeđivanju rezervnih delova za opravku SRT i dovođenja u funkciju, kao i sredstva zaštite (ulja, masti i dr.) što se vidi iz dostavljenih naših potraživanja.

Problem nam je u obezbeđivanju stručnih ekipa-grupa za otklanjanje kvarova kod SRT za koje na ovom prostoru ima malo kvalifikovane radne snage, to molimo u koliko ste Vi u mogućnosti da formirate ekipe i uputite ih u naše jedinice, tu pre svega mislimo na majstore za VBR, instrumente, sredstva veze, art. naoružanje i opremu i dr.

Čini nam velik problem kao što još nije propisana MF pozadinske baze u Čerkezovcu – rukovaoca sredstava. Tu skrećemo pažnju da se ima u vidu disperzije skladišta na širem prostoru, kako javnih tako i tajnih skladišta i ugrađivanje potrebnog broja rukovaoca sredstava u formaciji RJ.

2. Da li postojeći mob. planovi i obučenost izvršioca mobilizacije obezbeđuje odbranu teritorija

- 1) Mobilizacijski planovi i stepen obučenosti od ranije, izvršilaca mobilizacije, obezbeđuju izvršenje mobilizacije i kako je predviđeno, angažovanje jedinica prema Planu upotrebe. Zbog relativno kasnije izvršene demobilizacije RJ, formiranja većeg broja milicijskih jedinica, nerešenih kadrovskih i materijalnih pitanja, otežanih uslova za plansko obučavanje, i osposobljavanje izvršioca mobilizacije osnovnih jedinica, kao i sekcija za prijem TMS i prihvat ljudi, nismo još uvek zadovoljni sa dostignutim.

- 2) Starešine AVL ključne dužnosti još uvek nisu popunila predviđena formacijska mesta. Ima za sada propusta i u nepravovremenom obavljanju funkcionalnih obaveza od strane komandi jedinica TO.

- 3) Za pojedine jedinice nisu urađene formacije za RJ, zbog čega nisu mogli ni da dostave predlog Plana popune Uredu ministarstva odbrane, odnosno sekretarijatima za NO. To nam je centralni težišni zadatak. Predlažemo u koliko za relativno kratko vreme se ne mogu popuniti formacijska mesta po MF sa AVL, da nam odobrite da Vam pošaljemo predlog za popunu tih radnih mesta, bar ključnih, sa posebno izabranim RVS koji su se dokazali i afirmisali u RJ u toku izvođenja b/d u ratu, a takvih imamo. Rešenja da pojedine RVS zadržimo pod vidom VV, na nepopunjenim formacijskim mestima AVL stvara nam izuzetne teškoće, jer one RVS koje bi uz relativno kraće vreme mogli doobučiti za zadatke po MF, nerado prihvataju tako neizvesno rešenje svoje egzistencije – navodeći mogućnost pronalaženja radnog mesta u društvu (mislimo da ovo možemo rešiti kao nekad, prijem oficira po ugovoru početno na godinu dana), ako ne možemo popuniti sa adekvatnim AVL.

- 4) U izradi mob. dokumenata do kraja augusta biće urađena sva predviđena dokumenta za organizovano sprovođenje aktivnosti mobilizacije RJ.

U septembru mesecu, posebno težište u radu usmerićemo na doobuku RJ, naročito kritičnih specijalnosti, starešina, komandi i štabova TO.

3. Da li su konkretizovani zadaci JTO i PJM za slučaj napada na teritoriji Banije

- 1) 17.08. na KM ZnŠTO održan je sastanak sa k-tima brTO uz prisustvo komandanta br milicije, kojom prilikom su ponovo konkretizovani zadaci jedinicama TO (manevarske i prostorne strukture) i PJM za slučaj napada na zonu odgovornosti TO Banije.
- 2) Posebno smo naglasili sistem RiK gotovim snagama (milicije, prostorne strukture i stanovništva) kao i objedinjavanja RiK po posedanju zone odbrane brTO. Planiramo da pitanju sadejstva i saradnje i u buduće poklanjamo naročitu pažnju i da Planom obuke metodom KI, GZ i dr. po nivoima, obezbedimo visok stepen uvezanosti i obučenosti starešina, komandi, jedinica i štabova TO za izvršavanje konkretnih borbenih zadataka. I ovde nam se nameće problem neujednačenosti opštih-stručnih znanja starešina i izvođenja b/d, što nam mora biti stalno prisutno, pri čemu mora posebnu pažnju posvetiti konkretnoj obuci istih, uz rad.
- 3) Koliko su osposobljeni štabovi, K-de i JTO za zadatke u miru.
O nekoj oceni osposobljenosti štabova, komandi i jedinica TO u ovom trenutku teško je dati neku i približno egzaktniju ocenu. Štabovi, komande i jedinice TO Banije još uvek su u početnoj fazi formiranja – ključna mesta nisu popunjena sa AVL i GL.
I pored toga uz povećane napore starešina i timski rad, može se zaključiti da su komande manevarskih jedinica TO, uglavnom osposobljene za izvršenje borbenih zadataka. Poseban akcenat u narednom periodu moramo pokloniti pitanju brže procene situacije i energičnijem reagovanju u donošenju odluka na osnovu praćenja stanja svojih jedinica i dejstava ustaških snaga. Merama obezbeđenja b/r moramo mnogo više pridavati važnost, nego u početnom periodu rata, posebno ako se ima u vidu praksa ustaša, da ubacivanjem DG, DTG i drugih saradnika mogu poremetiti borbenu vrednost jedinica, uneti paniku i naneti velike gubitke.
I na kraju ovog kraćeg referata po datim pitanjima, mogu Vas izvestiti da smo i u ovako popunjenom sastavu uz dodatne napore u mogućnosti da izvršimo zadatke oko pripremanja i organizovanja štabova-komandi i jedinica TO Banije za aktivnosti mobilizacije u RiK u izvođenju borbenih dejstava.

MB/NI

KOMANDANT
pukovnik
Milan Begović, [v.r.]

M.P.²²⁸

Prilog 1

Usmeno izlaganje po obaveštajno- bezbedonosnom obezbeđenju

1.- Obaveštajno obezbeđenje

Po mirnodopskoj formaciji osim dvojice oficira za obaveštajne i bezbedonosne poslove u ZnŠTO, na Baniji ne postoji niti jedna organizovana struktura koja se bavi operativnim radom prema oružanim sastavima HV, što je katastrofalno u odnosu na bezbednost i moguću agresiju na ovom pravcu. Bilo bi neophodno na nivou Krajine oformiti centar

²²⁸ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Glina.

za EI čiji bi IPC-i bili raspoređeni regionalno, jer osećamo potrebu za jednim takvim IPC na prostoru Banije (Šamarici), s tim što bi, obzirom na blizinu A. PLESO, trebao da bude opremljen i za operativni rad na vazduhoplovnim frekvencijama.

Obzirom na novonastalu situaciju i zabranu kontakata sa UN, neophodne su instrukcije kako i na koji način raditi prema pripadnicima UN, obzirom da imamo mogućnost delovanja u tom pravcu.

U koliko se raspolaže sa organizacijsko-formacijskom strukturom HV, neophodno je materijal dostaviti ZnŠTO.

2.- Bezbedonosno obezbeđenje

Na prostoru banijske zone ne oseća se rad organa javne bezbednosti, pravosudnih organa i organa DB. Organ DB navodno još nije ni formiran. Direktna posledica ove neorganizacije je šverc, krađa, paljevina kuća u svim sredinama.

Kretanje međunarodnih institucija (UN, EEZ i razne humanitarne organizacije) slobodno se kreću po našem prostoru i stižu uvid u sve elemente b/g, a da se njima nitko ne bavi.

Neinformiranost stvara uslove za širenje dezinformacija koje utiču na borbeni moral i kanališu opšte mišljenje i ponašanje ljudi na ovim prostorima u neželjenom pravcu.

Neorganiziran i nedefinisan generalni stav, odnosno lakši uslovi smestaja NVO u priručnim skladištima predstavljaju velik bezbedonosni problem, čije posledice mogu biti vrlo loše za sredinu u kojoj se skladišta nalaze, a i generalno za Krajinu u odnosu na međunarodni faktor.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.

101

1992., kolovoz 20.

Knin

Redovno borbeno izvješće grupe Operativnom centru GŠ TO RSK o izmjeni vatre na linijama dodira, aktivnostima UNPROFOR-a, te zatvaranju vode na brani Peruča

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Str. pov. br. 4-3613

20.08.1992. god.

K N I N

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Redovni borbeni
izveštaj. –

OC²²⁹

---

²²⁹ Operativnom centru.

1. PODACI O NEPRIJATELJU

U toku 19./20.08.1992. godine neprijatelj je u nekoliko navrata otvarao vatru i to u sledećim slučajevima:

- U 09,30 časova otvorena vatra iz pešadijskog naoružanja po radnicima koji su u rejonu Čista Mala popravljali električnu mrežu. Posledica nema.
- U 14,00 časova otvorena vatra iz pešadijskog naoružanja iz rejona Umac (Vrana) po s. Miranje Donje. Na vatru nije odgovoreno. Posledica nema.
- Od 21,30 – 21,45 časova iz rejona Sedramić (Miočić) otvarana vatra iz pešadijskog naoružanja po rejonu s. Žitnić. Posledica nema. Na vatru nije odgovoreno.

2. PODACI O NAŠIM SNAGAMA

Štabovi, komande i jedinice težišno su angažovani na konzervaciji naoružanja i TMS, izradi mobilizacijskih dokumenata i dokumenata plana upotrebe.

Gubitaka nije bilo.

Pozadinsko obezbeđenje funkcioniše planski uz već poznate teškoće.

3. SARADNJA SA SNAGAMA UNPROFOR-a

Aktivnosti UNPROFOR-a odvijaju se po planu.

U vremenu od 10,00 – 16,00 časova predstavnici kenijskog bataljona vršili su razminiranje puta sa naše strane u rejonu s. Ercegovci, dok je isto sa druge strane radila patrola UNPROFOR-a koja je došla iz Šibenika.

U 10,30 časova u rejonu Peruče pojavila se ekipa UNPROFOR-a sa namjerom da obiđe položaje naših jedinica. Kako isti nisu bili najavljeni obilazak naših položaja nije im odobren i sve se završilo na razgovoru sa komandantom kenijskog bataljona.

Ekipa je vjerovatno došla iz Splita.

4. VANREDNI DOGAĐAJI

U 22,15 časova nepažnjom je došlo do samoranjanja milicionara SAVANOVIĆ Momira DRAGOLJUBA iz AP u stopalo desne noge.

Imenovani je rođen 19. 06. 1973. godine u s. Itričići kod B. Luke. Prevežen je u MC Knin. Nalazi se van životne opasnosti.

U večernjim časovima milicioner SUBOTIĆ RAJKO iz SJB Kistanje upravljajući službenim motornim vozilom udario DRAGAŠ DANU pripadnika PJM, rođenog 1959. godine.

Od udarca Dragašu je polomljena lijeva noga, ruka i zadobio je teži potres mozga. Prebačen je u MC Knin gdje se nalazi u komi.

NAPOMENA: U večernjim časovima pripadnici milicije na brani Peruča samoinicijativno su zatvorili vodu. Zbog zatvaranja vode u 0,45 časova intervenisao je sekretar generala Roba²³⁰ preko oficira za vezu, tražeći da se voda pusti prema ranijem dogovoru. Na intervenciju OD voda je puštena, međutim to nije rješenje, obzirom na strateški značaj Peruče. O zatvaranju i puštanju vode bi trebale odlučivati više instance vlasti RSK, a ne milicioneri koji obezbeđuju branu.

Predlažem da se ovo pitanje hitno reguliše odgovarajućim naređenjem, jer ovakva samovolja može imati dalekosežne posledice, a naročito u našim odnosima sa UNPROFOR-om.

BR/ĆM

²³⁰ Arap.

RUKOVODILAC GRUPE

Ppukovnik

Đuro Polovina, [v.r.]

M.P.²³¹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 20.

102

1992., kolovoz 22.

Okučani

Zapovijed Komande PJM Okučani podčinjenim jedinicama o podizanju borbene spremnosti radi očekivanog napada Hrvatske vojske

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE

Str. pov. br. 01-95-1/92

22.08.1992. god.

OKUČANI

Povećanje b/g,
n a r e đ e n j e.-

KOMANDI 3. bzo²³²

Na osnovu raspoloživih podataka u Republici Hrvatskoj vrše se intenzivne pripreme za mobilizaciju oružanih snaga sa verovatnim ciljem realizacije zadataka u ostvarivanju jedinstvene teritorije Republike Hrvatske.

Verovatno će, ako dođe do vojne intervencije u SR BiH, oružane snage Hrvatske preduzeti napadna borbena dejstva prema teritoriji RSK – Zapadna Slavonija.

Obaveštajni podaci ukazuju dalje da je intenzivna obaveštajno-izviđačka djelatnost, psihološko-propagandna i diverzantsko-teroristička.

Takođe se raspoložuje podacima da snage NATO vrše intenzivne pripreme za eventualno vojnu intervenciju prema SR BiH, a nije isključena ni vojna intervencija prema Saveznoj Republici Jugoslaviji. Snage UNPROFOR-a su poslednjih dana intenzivno angažovane na uvežbavanju borbenih radnji kojima bi blokirale naša skladišta i onemogućile izvršenje mobilizacije jedinice TO i veloga borbenog potencijala.

U cilju sprečavanja iznenađenja,

²³¹ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

²³² Dopisano rukom.

N A R E Đ U J E M:

a/ Mere za obezbeđenje b/g

1.- U svim komandama i jedinicama brigade milicije obezbediti neprekidno prisustvo starešina i dežurstvo.

2.- Sve jedinice brigade milicije staviti u najviši stepen pripravnosti koje obezbediti apsolutnim prisustvom svih pripadnika u rejonima razmještaja jedinica – rejonima upotrebe.

3.- Maksimalno pojačati vazdušno osmatranje i javljanje, a sredstva PVO imati u pripravnosti za dejstvo po objektima u vazdušnom prostoru.

4.- Sva lica sa odsustva da se vrate u jedinicu najkasnije do 24.00 čas. 24.08.1992. god.

5.- Od ovoga časa (24.00 čas. 24.08.1992.) svo ljudstvo da bude na okupu neposredno uz lično naoružanje i spremno za izvršenje borbenog zadatka.

6.- Organizacija sistema veza kao do sada, osloncem pretežno na postojeći sistem veza jedinica TO i sistem veza PTT.

7.- Svi k-diri osnovnih jedinica do 24.08.1992. izvršiti komandirsko izviđanje, precizirati zadatke na terenu i organizovati potpuni vatreni sistem.

8.- Stupiti u kontakt sa k-dantima jedinica TO i uspostaviti sadejstvo.

b/ Mere za obezbeđenje objekta i izvršenje mobilizacije:

1.- Pojačati budnost na redovnom obezbeđenju objekata TO i milicije, a od 24.00 čas. 24.08.1992. sve ljudstvo na objektima staviti u trenutnu pripravnost.

2.- Ljudstvo na obezbeđenju objekata naoružati ličnim – vlastitim kratkim naoružanjem.

c/ Obaveštajno obezbeđenje i razmena podataka:

1.- Podatke o neprijatelju – ustaškim snagama prikupljati preko graničnih odeljenja i preko isturenih osmatrača u jedinicama milicije.

2.- Podatke o aktivnosti snaga UNPROFOR-a (izviđanju, osmatranju, pojačanom prisustvu snaga i drugim aktivnostima) obavezni su da prikupljaju i blagovremeno dostavljaju svi pripadnici brigade PJM.

d/ Komandno mesto k-danta brigade u ZnŠTO – Okučani zadejstvovano od 08.00 čas. 24.08.1992.

– PKM brigade PJM u hotelu “Park – KPD” Stara Gradiška zadejstvovano neprekidno.

e/ Dostavljanje izveštaja

– Redovne borbene izveštaje dostavljati do 07.30 čas. na KM u Okučane, a vanredne po potrebi.

KOMANDANT
viši inspektor
Milanko Babić, [v.r.]

M.P.²³³

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 10., kut. 20.

²³³ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Okučani.

1992., kolovoz 23.

Pismo zapovjednika snaga UNPROFOR-a u Republici Hrvatskoj, general-potpukovnika Satisha Nambiara, ministru obrane RSK Stojanu Španoviću o neprovođenju demilitarizacije na okupiranim područjima čime se narušava mirovni plan Cyrusa Vancea

---

UJEDINJENE NACIJE
UNPROFOR

23. august 1992.

Dragi Gosp. Španović,²³⁴

Svrha ovog pisma jeste da Vam skrene pažnju na izuzetno tešku situaciju koja je stvorena u Zaštićenim zonama UN-a (UNPA-ma), a tiče se ponašanja Vaših vlasti vezanog za demilitarizaciju raznih posebnih policijskih i milicijskih snaga, koje su oformljene. Takvi elementi nastavljaju nositi naoružanje koje predstavlja narušavanje plana Cyrusa Vancea, usprkos našem neprestanom insistiranju da se treba držati odredaba toga Plana.

Ovakva je situacija u stvari stvorila veliku napetost unutar UNPA između pripadnika takvih policija i UNPROFOR-a te veoma lako može dovesti do toga da se ugroze napori UNPROFOR-a za sprovođenjem dotične Rezolucije Savjeta bezbjednosti. Ukoliko se to odmah ne ispravi, plašim se da će čitav plan propasti te da će ponovo zaživjeti sukobi.

19. augusta 1992. godine, gospodin Dušan Šimunović, koji je očigledno obavijestio naše osoblje da je on "zamjenik Ministra unutrašnjih poslova", je odbio da se povrgne rutinskom zaustavljanju i provjeri akreditacije na kontrolnoj tački UN-a uspostavljenoj na mostu kod Batine, na samom ulazu u UNPA Sektor Istok iz Srbije. Nakon toga, čak je isprovocirao i incident prilikom kojeg su naoružani pripadnici okružili našu kontrolnu tačku te čak dopustili sebi toliko da raspuste našu kontrolnu tačku. Usprkos oštrim provokacijama, osoblje UNPROFOR-a se u potpunosti uzdržalo te tako izbjeglo incident. Međutim, takva djela kojima pribjegavaju pripadnici naoružane milicije ili granične policije, ili posebne policije i civilnih vlasti, ruše upravo temelj onoga što smo uspjeli ostvariti u proteklih nekoliko mjeseci, te je to neprihvatljivo.

21. augusta 1992. godine, desio se incident pored sela Đeletovci u Sektoru "Istok", u kojem je očigledno Hrvatska vojska ubila dva pripadnika srpske posebne policije u blizini same UNPA granice. Iako žalimo za tim, takvi su incidenti neizbježni ako Srpske vlasti budu insistirale da "policiraju" granicu automatskim puškama i mitraljezima, te na takav način nadomjestajući snage teritorijalne odbrane koje su povučene odatle; u biti njihovo prisustvo duž granice je onemogućilo naše napore da insistiramo na potpunom povlačenju HV sa UNPA granice.

Kako bih ilustrirao ono što sam želio reći, naveo sam samo dva nedavna incidenta. Nažalost, ovakvi učinci počinju destabilizirati opštu situaciju u UNPA-ma te daju dovoljno opravdanje Hrvatskim vlastima da kritiziraju naše napore, zbog čega stvari uzimaju u svoje ruke.

---

²³⁴ Stojan.

Još bih jednom zatražio od Vas da iskoristite svoj i utjecaj Vaših kolega, kako biste se ponašali sukladno odredbama Vanceovog plana te biste na taj način obezbjedili sprovođenje mandata UNPROFOR-a. Siguran sam da ne želite da se situacija pogorša pod ovakvim okolnostima.

Stoga sam zatražio od general-majora Morillona²³⁵ da sutra dođe u Knin radi obavljanja diskusija sa Vama 24. augusta 1992., a u svrhu sprovođenja, bez ikakvih daljih odlaganja, prijedloga o vraćanju takozvanih policijskih brigada u kasarne, njihovom razoružavanju i demobilizaciji, koje Vam je gospodin Thornberry²³⁶ uputio prilikom susreta u Belom Manastiru, Kninu i drugdje tokom protekla dva mjeseca.

Pozdrav,

GENERAL-POTPUKOVNIK
Satish Nambiar
KOMANDANT SNAGA UNPROFOR-a

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 554.*

104

1992., kolovoz 24.

Okučani

Naredba Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Općinskom štabu TO Daruvar o povećanju borbene spremnosti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA
Str. pov. br. 109-45
24.08.1992. GOD.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Povećanje borbene
gotovosti, naređenje.-

KOMANDI OpŠTO DARUVAR

Na osnovu Naređenja GŠTO RSK i MUP RSK str. pov. br. 52-34 od 21. 08. 1992. godine, a u cilju sprečavanja bilo kakvog iznenađenja u smislu ugrožavanja bezbednosti teritorije Zapadne Slavonije, objekata, MS i ljudi na njoj, a posebno radi otklanjanja bilo kakvih smetnji izvršenja mobilizacije,

²³⁵ Philippe.

²³⁶ Cedric.

N A R E Đ U J E M

1. U svim štabovima i jedinicama TO obezbediti neprekidno prisustvo starešine tako da se u roku od 20-30 minuta mogu angažovati na izvršenju zadataka. U opštinskim štabovima TO i 54. brTO obezbediti da pored telefona u neprekidnom dežurstvu bude jedno lice koje će biti sposobno da brzo primi naređenje ili signal i prenese ga nadležnom starešini. To isto obezbediti u komandama 63. i 98. OdTO.

Obustaviti odsustvo aktivnim i rezervnim starešinama i u jedinice da se vrate najkasnije 24. 08. 1992. godine do 24.00 časova.

Kod operativnog dežurnog u ZnŠTO pojačati budnost i aktivnost u radu, praćenje situacije u zoni, prijemu informacija i izveštaja od OpŠTO, SUP-a i brigade PJM, blagovremeno obaveštavanje k-danta ZnŠTO o situaciji i aktivnostima, kao i brzom i efikasnom prenošenju naređenja potčinjenim štabovima i komandama jedinica.

Počev od 24. 08. 1992. godine pa na dalje svi opštinski štabovi TO, 54. brTO, 63. i 98. OdTO će do 08.00 časova dostavljati operativnom dežurnom ZnŠTO dnevni izveštaj po sledećim pitanjima:

- aktivnost neprijatelja u zoni odgovornosti i sa suprotne strane prema zoni odgovornosti,
- aktivnost snaga UNPROFOR na prostoru zone odgovornosti, prema objektima TO i milicije, posebno prema skladištima MS, kao i prema mesnom stanovništvu i njegovim objektima (kuće i drugi objekti),
- stanje štabova i jedinica TO i sposobnost za brzu i efikasnu zaštitu objekata, sprečavanje bilo kakvog iznenađenja i sposobnost za plansko, organizovano i efikasno izvršenje mobilizacije,
- obaveštajno bezbednosno stanje u zoni odgovornosti.

Od 24. 08. 1992. godine pa na dalje od 08.00-08.30 časova dežurni operativni ZnŠTO će vršiti po gore navedenim pitanjima, razmenu informacija sa operativnim dežurnim u SUP-u i brigadi PJM. Razmena informacija će se vršiti u komandi ZnŠTO.

Zajedničko komandno mesto za ZnŠTO, SUP i brigadu PJM počev od 24. 08. 1992. godine biće u Komandi Znšto.

2. Počev od 24. 08. 1992. godine pa na dalje brigada PJM se stavlja u punu borbenu gotovost i spremnost za borbeno dejstvo prema planu upotrebe.

Svi štabovi i Komande jedinica organizovaće najneposrednije sadejstvo sa brigadom PJM i ostalim snagama milicije u svojim zonama odgovornosti.

3. Za obezbeđenje objekata i izvršenje mobilizacije preduzeti sledeće mere:

a) Za obezbeđenje objekata:

- Maksimalno pojačati budnost ljudstva na radnom obezbeđenju objekata TO i milicije,
- Staviti u pripravnost i trenutnu borbenu gotovost ljudstva i sredstva za pojačano obezbeđenje objekata počev od 24. 08. 1992. godine pa na dalje,
- Obezbediti neprekidno funkcionisanje veza između ljudstva za obezbeđenje objekata i opštinskih štabova TO i brigade PJM,
- Pripremiti i staviti u trenutnu borbenu gotovost deo ljudstva iz jedinica TO za spoljno obezbeđenje objekata i prilaza ka istima.

b) Za izvršenje mobilizacije:

- sve aktivne i rezervne starešine da budu u rejonima razmeštaja svojih jedinica i komandi u spremnosti za plansko i organizovano izvršenje mobilizacije,

– proveriti do 24. 08. 1992. godine uvezbat i interni pozivarski sistem štabova, komandi i jedinica. Do istog roka preko opštinskih organa staviti u punu pripravnost njihov pozivarski sistem,

– proveriti stanje ljudstva u smislu njegove prikupljenosti i prisutnosti na prostoru i njegovu spremnost za izvršenje mobilizacije. Sve vojne obveznike koji su po bilo kome osnovu otišli van teritorije vratiti na prostor razmeštaja najkasnije do 24.00 časova 26. 08. 1992. godine. Od 24. 08. 1992. godine pa na dalje zabraniti vojnim obveznicima napuštanje teritorije po bilo kome osnovu,

– ljudstvo kritičnih specijalnosti i kompletno ljudstvo PA vodova, 45. lpoarb PVO, tenkovske čete 54. brTO i raketne PO baterije M-83 iz 83. mpoad-a imati prikupljeno i spremno za trenutnu borbenu upotrebu. Iz 61. had-105mm imati prikupljene vozače, računare, veziste, nišandžije, komandire odelenja, vodova, baterija i Komandanta i zamenika komandanta divizionu spremne za trenutno preuzimanje MS i borbeno angažovanje.

4. Mobilizaciju štabova i komandi jedinica izvršiti po posebnom naređenju.

5. Obaveštajno bezbednosno obezbeđenje maksimalno aktivirati. Intenzivno prikupljanje podataka vršiti preko svih organa i jedinica, a posebno preko:

– Odeljenja granične milicije i komandi PJM,

– Centra za elektronsko izviđanje pri SUP-u,

– Obaveštajno-bezbednosnih i izviđačkih organa.

Razmene obaveštajno izviđačkih podataka vršiti dnevno od 08.00 do 09.00 časova u ZnŠTO.

Ostvariti dnevnu neposrednu saradnju svih obaveštajno-bezbedonosnih organa i organa državne bezbednosti.

6. Potpunu kontrolu teritorije i kretanje lica regulisaće organi SUP-a.

KOMANDANT
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.²³⁷

Kucano u 7 primeraka
i dostavljeno:

– Opštinski štabovi TO,

– 54. brTO,

– dežurnom operativnom ZnŠTO,

– arhivi.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 5.

²³⁷ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

1992., kolovoz 24.

Petrinja

Izješće Stanice javne bezbjednosti Petrinja Zonskom štabu TO Banija o sastanku s predstavnicima UNPROFOR-a na kojem se raspravljalo o zapovijedi Zapovjedništva snaga UNPROFOR-a u sektoru Sjever o povlačenju pripadnika milicije s crta razdvajanja

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA GLINA
STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI PETRINJA

Broj: str. pov. br: sl./92.

Petrinja, 24. 08. 1992. godine

MUP RS KRAJINE
K N I N

Dana 24. 08. 1992. godine u Petrinji na zahtev komandanta nigerijskog bataljona, majora Ben Odena održan je sastanak na kojem su prisustvovali kom. brigade milicije Petrinja Letić Stanko i načelnik SJB Petrinja Karapandža Milan. Tom prilikom nam je prezentirana naredba Glavnog štaba sektora Sjever od 21. 08. 1992. godine. Naredba je poslata poljskom, nigerijskom i danskom bataljonu.

Tekst naredbe u prevodu glasi:

“Poruka za UNPROFOR, povjerljivo.

Datum 21. 08. 1992. u 15.30 sati. Prioritetno.

Glavni štab sektora Sjever.

- za poljski, nigerijski i danski bataljon
- inf. Glavnom štabu UNPROFOR-a Zagreb.

1. Morate preuzeti potpuno kontrolne tačke tj. rampe koje se moraju potpuno kontrolisati snagama UNPROFOR-a.

2. Milicija će se povući sa svojih rampi najkasnije do 23. 08. 1992. godine do 18.00 sati. UNPROFOR će vršiti pretrage (vjerovatno na rampama).

“Potpis: F. Gorcik zamjenik komandanta sektora”.

Obzirom da nam prema našem viđenju UNPROFOR ometa normalan rad službe a time i borbu protiv kriminaliteta i prekršaja majoru Odenu je saopšteno da ni za sada ne možemo povući naše ljude sa rampi jer tada ne bi imali mogućnost suzbijanja kriminaliteta odnosno otkrivanja švercovane i ukradene robe, kontrole ispravnosti vozila i vozača, prepoznavanje i otkrivanje lica za kojima je raspisana potjernica i drugo.

Major Oden je izjavio da razumije naše probleme ali da se on želi pridržavati naredbe sjevernog sektora.

Na sastanku je postignut kompromis da će naša milicija privremeno do odgovarajućeg rješenja problema ostati na rampama zajedno sa snagama UN.

Molimo da nas hitno obavijestite o načinu postupanja u ovom slučaju da ne bi došlo do konflikta između milicije i UNPROFOR-a.

Od šefova civilne milicije UNPROFOR-a u Petrinji tražit ćemo pomoć u rješavanju ovog problema jer u protivnom nećemo moći odgovoriti njihovim zahtjevima za suzbijanje kriminaliteta i prekršaja.

Načelnik:

Milan Karapandža

M.P.²³⁸

M.P.²³⁹

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1072/3.

106

1992., kolovoz 24.

[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o pokretu muslimanskih snaga iz Velike Kladuše u nepoznatom smjeru

GŠ TO RS KRAJINA

Str. pov. br. 374-11

Dana 24. 08. 1992. godine

VRLO HITNO

Obaveštajni podaci.-

Zonskim štabovima TO: – Lika,
  – Kordun,
  – Banija

Obaveštajni organi 2. KK raspoložu podatkom da je noćas oko 22.00 časova izvršen pokret muslimanskih snaga iz V.²⁴⁰ Kladuše u nepoznatom pravcu.

Izvori iznose da se radi o snagama jačine brigade.

O d m a h upoznajte dežurne brigada milicije da se animiraju granični punktovi prema V. Kladuši, a posebno SJM Crni Otok, s Maljevac i T.²⁴¹ Raštela.

Upoznajte sopstvene obavještajno-bezbednosne organe i dajte zadatak radio-izviđačkim grupama da prate neprekidno radio-saobraćaj u V. Kladuši, Cazinu i Bihaću.

²³⁸ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO, Banija, str. pov. br. 337-3, 24. 8. 1992., Glina.

²³⁹ Prijemni pečat centra veze: brzovaj br. 771, grupa 500, primljen 24. 8. 1992. u 16,35; obrađen u 16,55.

²⁴⁰ Velika.

²⁴¹ Tržačka.

O uočenim aktivnostima h i t n o izveštavajte ovu komandu radi preduzimanja potrebnih mera.

Zastupa komandanta
General-major
Dušan Kasum

M.P.²⁴²

M.P.²⁴³

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.*

107

1992., kolovoz 25.

[Knin]

**Zapovijed ministra obrane RSK Stojana Španovića o načinu financiranja
Ministarstva obrane RSK**

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

Br. 01-204-1
25.08.1992. god.

U cilju smanjenja organa finansijske službe i administracije u organima i institucijama Ministarstva odbrane i TO RSK

N A R E Đ U J E M

1. Ministarstvo odbrane i njegovi organi će se finansirati preko organa finansijske službe TO RSK.
2. Ministarstvo odbrane Knin će se finansirati i podizati sredstva na blagajni GŠTO RSK Knin.
3. Potčinjeni organi Ministarstva odbrane tj. Uprave ministarstva odbrane finansirat će se i podizati novčana sredstva u Zonskom štabu TO u navedenoj oblasti.
4. Novčana sredstva koja u ZnŠTO podignu Uprave MO će organi zaduženi u Upravi za vođenje finansijskog poslovanja pravdati ZnŠTO po posebnom Blagajničkom izveštaju. Takav BI će ući u sastav BI ZnŠTO kao poseban dokumenat u izlazu.
5. Naredbe za isplatu i BI šifrirati oznakama finansijskog knjigovodstva koje su date u prilogu ovog naređenja.

---

²⁴² Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 4802, grupa 200, primljen 25. 8. 1992. u 00,30; obrađen u 00,35.

²⁴³ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 338-3, 25. 8. 1992., Glina.

6. Utrošak novčanih sredstava Uprava MO i MO posebno voditi i evidentirati u evidenciji utroška n/s.
7. Naredbodavci za raspolaganje odobrenim novčanim sredstvima su ministar odbrane, pomoćnici ministra odbrane i lica koja on pismeno ovlasti, načelnici Uprava po zonama i lica koja on pismenim naređenjem ovlasti.
8. Sva virmanska plaćanja ovih organa slati na isplatu u BRC Knin.

Dostavljeno:

- GŠTO RSK
- Svim ZnŠTO
- Blagajni GŠTO RSK
- Ministarstvu odbrane
- Svim Upravama Min. odbrane

MINISTAR ODBRANE
Stojan Španović, [v.r.]

M.P.²⁴⁴

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 5., kut. 596.

108

1992., kolovoz 25.

Petrinja

Izješće Stanice javne bezbjednosti Petrinja Upravi javne bezbjednosti MUP-a RSK o razgovorima s predstavnicima UNPROFOR-a o njihovom zahtjevu da preuzmu kontrolne punktove u Petrinji od pripadnika milicije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SUP GLINA
SJB PETRINJA

Br: sp/92

Petrinja, 25. 08. 1992. godine

Ministarstvo unutrašnjih poslova
Republika Srpska Krajina
– Uprava javne bezbednosti –
K n i n

Veza: vaša depeša br. 08/3-54-1/92 od 25. 08. 1992. godine.

²⁴⁴ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Knin.

U vezi spora nastalog zahtjevom UNPROFOR-a da preuzme od milicije kontrolne punktove u Petrinji obavještavamo vas da smo prije nego što smo dobili vaš odgovor tražili sastanak sa šefovima civilne policije UNPROFOR-a u Petrinji na kojem smo iznijeli problem i naišli na potpuno razumjevanje problema.²⁴⁵

Zamenik šefa civilne policije UNPROFOR-a u Petrinji gosp. Mustafa iz Bangladeša izjavio je da će na višem nivou intervenisati da bi se našlo kompromisno rješenje.

Sa navedenim problemom upoznat je i gospodin Klark šef kanadske inženjerije u Petrinji. A u Topuskom je potom održan sastanak sa potpukovnikom Gorcikom, Poljakom, zamjenikom komandanta sektora koji je i potpisao naredbu kao i sa majorom Ri Oden-om iz Nigerije.

Potpukovnik Gorcik je uporno branio stav da milicija kontrolu ne treba vršiti na punktovima već u pokretu, a stacionirano samo povremeno.

Istom je prezentirano da je to naš redovni način rada i da smo kontrolne punktove imali i prije rata. Gorcik je izrazio rezervu prema tom načinu rada tvrdeći da stacionirano punktovi znače nenormalno stanje. Mi smo iznijeli naš stav da stanje zaista još nije sasvim normalno jer nema slobodnog kretanja, robe, ljudi i kapitala između Republike Srpska Krajina i Hrvatske.

Razgovor je trajao oko dva sata i Gorcik je obećao da će na višem nivou iznijeti problem radi rješavanja, a da će nas o ishodu obavijestiti sljedeće nedjelje. Međutim, i dalje je insistirao da se milicija povuče sa punktova. Kako mu je sa naše strane prezentirano da mi imamo naredbu naše više komande da na punktovima normalno radimo, a da ćemo postupajući po njihovoj naredbi kršiti naređenja naše pretpostavljene komande, sastanak je završen bez pravog dogovora.

Milicija će u skladu sa vašim naređenjem i dalje raditi na kontrolnim punktovima.

Predlažemo da se svim stanicama javne bezbednosti dostavi prevod Vensovog plana sa svim aneksima kako bi u lokalnim odnosima sa policijom i vojskom UNPROFOR-a imali jasne odrednice prema kojima bi prilagođavali naše stavove.

Načelnik
Karapandža Milan

M.P.²⁴⁶

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1072/3.

109

1992., kolovoz 26.

[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Banija o pripremama hrvatskih i muslimanskih snaga za združeni napad prema Prijedoru

²⁴⁵ Vidi: Dok. br. 105.

²⁴⁶ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, br. 343-4, 26. 8. 1992., Glina.

GŠTO RSK
OBAVEŠTAJNO-BEZBEDNOSNI ORGAN
Str. pov. br. 471-47
Dana, 26. 08. 1992. godine

Obaveštajni podaci.-

ZnŠTO Banija.-

OB organ Srpske Republike BiH, raspolaže podacima da je izvršena koncentracija 4. br. HV u rejonu Novska-Jasenovac te da pripremaju napad za 28. 08. od Novske ka Prijedoru preko Bos.²⁴⁷ Dubice. Isti organ raspolaže podacima da će im sadejstvovati snage iz V.²⁴⁸ Kladuše udarom ka rejonu Bojne i Obljaja i da je već mobilizacija u V. Kladuši izvršena. Podatke vam dostavljam na obradu i dalje proveravanje.

Pukovnik
Miloš Krnjeta

M.P.²⁴⁹

M.P.²⁵⁰

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.

110

1992., kolovoz 26.

Knin

Izvešće Uprave PJM MUP-a RSK o odnosu i sukobima sa snagama UNPROFOR-a na području Banije i Korduna

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE
Broj: 08/4-1-200-1
Knin, 26. 08. 1992. godine

Odnosi s UNPROFOR-om
Stavovi i naređenja.-

²⁴⁷ Bosanska.

²⁴⁸ Velika.

²⁴⁹ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 4819, grupa 140, primljen 26. 8. 1992. u 22,07; obrađen u 22,15.

²⁵⁰ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 345-4, 27. 8. 1992., Glina.

U posljednje vreme učestali su incidenti od strane pojedinih starešina ili manjih jedinica vojnog dela UNPROFOR-a. Izdaju se naredbe za povlačenje ST milicije, uklanjanja punktova milicije sa ulazaka u skladišta naoružanja i vojne opreme, pokušaji razoružavanja naših punktova. Na radnom dogovoru sa NŠ UNPROFOR-a generalom Morionom,²⁵¹ skrenuta je pažnja na ovakva ponašanja, što znači da je osnov da naša milicija i vlast funkcionišu, da naši punktovi moraju funkcionisati, da nema neovlaštenog ulaska snaga UNPROFOR-a u naša skladišta. Uložili smo protest na ponašanje vojnog dela UNPROFOR-a na prostoru Banije i Korduna.

Sprečite razoružavanje milicije i neovlaštene ulaske u skladišta NVO. O svakom incidentu hitno izveštavajte ovu upravu i komandanta sektora UNPROFOR-a.

Ministar
Milan Martić

M.P.²⁵²

Dostaviti: komandantima br. MUP-a: Benkovac, Korenica, Vojnić, Petrinja, Okučani, Beli Manastir i Vukovar.²⁵³

M.P.²⁵⁴

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.*

111

1992., kolovoz 27.

Knin

Zapovijed Komande PJM MUP-a RSK za raspored pograničnih jedinica i nošenje dugog oružja

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA**

**SLUŽBENA TAJNA
POVERLJIVO**

**KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE**

**Pov. br. 184-2
27.08.1992. god.
KNIN**

²⁵¹ Philippe Morillon.

²⁵² Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Br. 345-2, 27. 8. 1992., Glina.

²⁵³ U gornjem desnom kutu dokumenta dopisano rukom: "ppk Martić. Napišite naše naređenje na bazi ovog akta ili predložite mi postupak. Ppk Begović" [Milan, komandant ZŠ TO Banija].

²⁵⁴ Prijemni pečat centra veze: brzovaj br. 4816, grupa 200, primljen 26. 8. 1992. u 19,30; obrađen u 20,00.

Naređenjem MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA Pov. br. 08/4-1-195-1 od 25. 08. 1992. godine, a u vezi dogovora sa razmeštajem snaga UNPROFOR-a, SUP-a i PJM,

N A R E Đ U J E M:

1.- Da se naše pogranične snage rasporede iza snaga UNPROFOR-a od 100 (sto) metara, pa dalje sa osnovnim načelom da budu raspoređene u naseljeno mesto. Ako je naseljeno mesto na samoj granici, onda se stanice uspostavljaju u samom mestu, tj. u liniji sa UNPROFOR-om.

(Snage UNPROFOR-a posedaju liniju na koju su izbile naše snage).

2.- U vezi nošenja oružja dobili ste naređenja koja se odnose na sledeće:

- na granici se zadaci izvršavaju dugim oružjem,
- odlazak kućama i povratak je bez oružja ili sa kratkim oružjem uz redovnu dozvolu,
- OT i BOV se mogu čuvati u kasarnama.

3.- Za rang čete i više dostavite: rajon razmeštaja objekat i broj ljudi u četi bataljonu do 10,00 časova 28. 08. 1992. godine.

ZASTUPA KOMANDANTA
VIŠI INSPEKTOR
Milorad Radić, [v.r.]

M.P.²⁵⁵

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 20.*

112

1992., kolovoz 27.

[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o grupiranju hrvatskih snaga prema UNPA zonama i pripremama za napad na "ružičaste zone", te iz smjera Bihaća prema Prijedoru i "koridoru"

GŠTO RS KRAJINA
OBAVEŠT.-BEZB. ORGAN
Str. pov. br. 15-2
Dana 27. 08. 1992.

Obaveštajni podaci.-

Svim zonskim štabovima

²⁵⁵ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

Prema raspoloživim podacima obavještajnih organa HV grupiše snage prema pravcima koji izvode ka tzv. ljubičastim zonama sa namerom da ih po potrebi zauzme i silom i vrati izbeglice u taj prostor. Za sada je to uočeno u rejonima Peruča i pravcima prema Drnišu. Podaci ukazuju da se na prostoru V. Kladuše,²⁵⁶ Cazina i Bihaća vrši pregrupisavanje snaga i po podacima OB organa BiH, pripremaju se šira ofanzivna dejstva prema Koridoru i od Bihaća i Jasenovca ka Prijedoru.

Podatke vam dostavljamo na dalje proveravanje i dopunu. Molimo hitno izveštavanje o grupisanju HV ili muslimanskih snaga.

Za načelnika
Pukovnik
Miloš Krnjeta

M.P.²⁵⁷

M.P.²⁵⁸

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.

113

1992., kolovoz 28.

[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima o pogoršanju političke i sigurnosne situacije te djelovanju raznih paravojnih naoružanih grupa

---

GŠ TO RSK
OBAVEŠT. BEZB. ORGAN
Str. pov. br. 57-90
Dana, 28. 08. 1992. godine

M.P.²⁵⁹

Svim zonskim štabovima TO
Obaveštajno-bezb. organu

Raspoloživi podaci i saznanja ukazuju da se političko bezbednosna situacija na teritoriji RSK usložava. Pored pretnji od strane RH da će preduzeti nove agresivne akcije prema teritoriji RSK i SK (BiH), u posljednje vrijeme sve su izraženija specijalna dejstva. Ubacivanje IDG, podsticanje unutrašnjih nemira i sukoba, propagandno-psihološko delovanje radi izazivanja

---

²⁵⁶ Velika.

²⁵⁷ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 4825, grupa 180, primljen 27. 8. 1992. u 12,20; obrađen u 12,30.

²⁵⁸ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 350-4, 27. 8. 1992., Glina.

²⁵⁹ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 8-09, 17. 9. 1992., Glina.

šireg nezadovoljstva i širenja nepoverenja prema TO i organima i jedinicama unutrašnjih poslova.

Naoružana grupa (pripadnika tzv. SDB i PJM) je 18.08. o. g. nezakonito lišila slobode četoricu Organa bezbjednosti u Korenici i nasilno ih odvela u Ilok pod optužbom da su izdajnici srpskog naroda koji hoće da vrate hrvatsku vlast u RSK, da su agentura SK – PJ, ratni profiteri i slično što je bez ikakvog osnova. Otmica navedenih Organa bezbednosti nije izolovana akcija već predstavlja deo političkog scenarija i delovanja onih snaga kojima je cilj da se diskredituju i razbucaju TO i snage MUP-a od jedine organizovane institucije koje su u funkciji obezbeđenja odbrane RSK.

Na teritoriji RSK već duže vremena deluju razne paravojne, naoružane grupe i pojedinci. Neki od njih imaju podršku pojedinaca iz organa vlasti. U vremenu kad je demobilisana TO – formirane PJM ove grupe nastoje da se legalizuju i promovišu u “Vojnu organizaciju za zaštitu srpskog naroda”. Na razne načine dolaze do većih količina naoružanja, municije pa i artiljerijskog oruđa i drugih borbenih i neborbenih sredstava. Registrovali smo provale i krađe u skladišta NVO. Ove grupe vrše politička ubistva koja se obično ne rasvetljavaju. Organizovano se bave preprodajom naoružanja i vojne opreme. Među sastave koje obezbeđuju skladišta infiltrirali su se pojedinci koji su pristalice pojedinih ekstremista iz ovih grupa.

Vodi se smišljena propaganda koja poprima obeležje kampanje uprerena ka starešinama, komandama i jedinicama TO kao i prema pojedinim strukturama MUP-a. Takva delatnost se vodi od strane pojedinaca od kojih neki pripadaju najvišim organima vlasti RSK kao i od nekih ekstremista iz redova SDS.

Ove strukture pored organizacionog povezivanja po nekim podacima stvaraju svoje oružane sastave-grupe, što ukazuje na njihov radikalizam uglavnom desnog usmerenja. Povezuju se i pojedinci i grupe preko kojih HOS nastoji uticati na razvoj situacije u RSK, ali i oni čiji je motiv lično bogaćenje putem organizovanog kriminala. Takva delatnost ima sva obeležja neprijateljskog delovanja.

Sa teritorije Hrvatske i Cazinske krajine na teritoriju RSK ubacuju se ilegalne izviđačke, DTG pa i veće jedinice neprijateljske vojske sa kompletnim naoružanjem i opremom.

Pored obavešt. izviđačke delatnosti osloncem na mesno hrvatsko stanovništvo ove grupe uspostavljaju svoje baze na našoj teritoriji iz kojih izvode dejstva na pripremi terena za uspešnije izvođenje borbenih dejstava. Ohrabreni uspehom koje su takve grupe postigle na Miljevačkom platou nanoseći velike gubitke našim snagama, nastoje da po istom sistemu završe pripremu u dubinu pravca gdje su sada koncentrisane veće snage.

Iako o tome imamo i blagovremenih saznanja izostaju mere i aktivnosti na presecanju kanala za djelovanje pomenutih oružanih grupa.

Poznata je situacija u vezi sa funkcionisanjem sistema bezbednosti na teritoriji koji još nije oblikovan i izgrađen a i sam je postao izvoriste određenih problema. To je rezultiralo raspuštanje SDB međutim, pojedinci koji su prekoračivali ovlašćenja i ogrešili se o kodeks profesije ne žele prihvatiti .....²⁶⁰ već nastoje da se ne birajući sredstva organizovano suprotstavljaju uvođenju reda i zakona.

Imajući u vidu tešku bezbednosnu situaciju na teritoriji, okruženje u kome delujemo, neimanje oslonca na službe bezbednosti, mali broj obaveštajno-bezb. organa, s jedne i

²⁶⁰ Jedna riječ nečitka u izvorniku.

zahteve da u ovom složenom trenutku odgovorimo na izazove radi očuvanja integriteta i bezbednosti RSK, s druge strane pred organe bezbednosti se postavlja izuzetno složen i težak zadatak.

U najkraćem vremenu potrebno je izvršiti procenu po problemima koji bitno utiču na bezbednost TO uključujući tu i PJM kao i deo gotovih snaga u slučaju rata. U proceni prikazati kompletne nosioce neprijateljske delatnosti prema TO na obaveštajnom, subverzivnom, diverzantsko-terorističkom i propagandno-psihološkom planu. Posebno obraditi paravojne i naoružane grupe (sastav, jačina, osnova organizovanja, pod čijim je patronatom, naoružanje, područje delovanja i dr.). Proceniti mogućnost njihovog neutralisanja, dati proveru naoružanog ljudstva i količine oružja i municije koje nisu pod našom kontrolom. Izvršiti analizu kontraobaveštajnih i bezbednosnih slučajeva u komandama i sastavima TO.

Proceniti zaštićenost starešina, komandi i skladišta naoružanja. Sagledati funkcionisanje službi i organa bezbednosti, oceniti njihovu organizovanost, postavljenost i efikasnost i koja lica iz službi bi mogla predstavljati oslonac neprijatelju ili biti u funkciji lokalnih moćnika s destruktivnih .....²⁶¹. Analizirati pokrivenost komandi i jedinica, pravaca, rejona izvorima podataka i saznanja.

Ukazujem na obavezu hitnog izveštavanja o slučajevima koji ne trpe odlaganje kao i na redovnost izveštavanja o pojavama slučajeva iz tekućeg operativnog rada. Prekidi u izveštavanju ne mogu se ničim opravdati. Operativni rad težišno usmeriti na zaštitu unutar TO (sastav, NVO) i na one slučajeve i pojave vojnog okruženja usmerene na njeno ugrožavanje.

Pojave na teritoriju pratiti samo u meri koja obezbeđuje izvršenje osnovne funkcije.

NAČELNIK
pukovnik
Jovo Marić

M.P.²⁶²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1002/1.

114

1992., kolovoz 28.

Knin

Dnevno izvješće Republičkog centra za obavještanje Ministarstva obrane RSK o stanju na teritoriju RSK i teškim uvjetima života zbog nestašice električne energije, vode, nafte, benzina, lijekova, sanitetskog materijala i hrane

²⁶¹ Nerazumljiv tekst u izvorniku.

²⁶² Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 4835, grupa 1000, primljen 28. 8. 1992. u 17,15; obrađen u 17,40.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
REPUBLIČKI CENTAR ZA OBAVJEŠTAVANJE

Broj: 08/37-92

Knin, 28. 08. 1992. godine

DNEVNI IZVJEŠTAJ

– dostavlja se. –

VLADI RSK
MINISTARSTVO ODBRANE
MUP-a
GŠTO

Sinoć između 23 sata i 01 na HE-Peruća došlo do kršenja primirja sa hrvatske strane. Naše oružane formacije nisu otvarale vatru. O incidentu obaviješten UNPROFOR.

A što se tiče ostalih zapažanja na sjevernodalmatinskom dijelu Krajine velik je problem hronična nestašica el. energije koje u toku 24 sata ima 4-5 sati. Ista povlači za sobom niz problema od nemogućnosti stavljanja hrane u zamrzivače, a i bacanje iste zbog nemogućnosti održavanja temperature.

Prije neki dan obustavljen je željeznički saobraćaj koji je saobraćao na relaciji Knin-Ripač (blizu Bihaća na 5-6 km) ranije voženo do Kulen Vakufa. Zbog pomanjkanja el. energije za pogon el. lokomotiva, što stvara određene probleme u prevozu putnika sa ovih prostora.

Velik problem ovih tropskih vrućina je i nestašica vode, a naročito u domaćinstvima koja nisu uključena u vodovodne mreže već koriste bunare.

Danas je stiglo gorivo (nafta, benzin) pa će taj problem biti riješen s obzirom na probleme koji su proisticali zbog nestašice istog.

U kninskoj bolnici "Sveti Sava" kojoj za liječenje bolesnika gravitira dobar dio Republike Srpske Krajine u operativne hirurške zahvate primaju samo hitne slučajeve i ranjenike zbog nestašice najosnovnijih sredstava za rad kisika, gaze, zavoja, lijekova itd... čak i hrane za bolesnike.

Sinoć je na HE-Manojlovac došlo do kvara pa u toku večeri u Kninu nije bilo el. energije.

U toku protekle noći nije bilo preleta aviona preko ovog teritorija.

Na ličkom dijelu Republike 26/27. ovog mjeseca ubačena je sa hrvatske strane teroristička grupa na područje Plaškog gdje je jedan naš borac lakše ranjen. O ovom incidentu obaviješten je UNPROFOR.

U toku prekjjučerašnjeg dana u 17 sati u Korenici je održan miting, povodom događaja koji su se desili u zadnjih par dana. Na istom su govorili ministri odbrane i unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine.

I ovdje je prisutan velik problem nestašice el. energije. U toku 24 sata iste ima 3-4 sata i lošeg je kvaliteta (mali napon 160-170 V) što stvara probleme za električne aparate.

Također aktuelan je problem nestašica vode u Udbini, Teslingradu i Plitvicama pa se za iste mora voziti u auto-cisternama.

Problem je sa gorivom kojeg nema u dovoljnim količinama (ima samo nešto nafte, benzina nema).

Ovdje je aktuelan problem tel. veza. Iste rade dok agregati napajaju radio-relejne uređaje (opet problem el. energije). U Korenici ne pamte kad su u trgovinama imali suhomesnatih i mliječnih proizvoda.

Na Kordunu kako javljaju struje nisu imali već više dana, a nemaju ni vode s obzirom na nestašicu el. energije jer ista se koristi za pogon pumpi za vodu.

Saobraćaj u ovoj regiji odvija se otežano 1-2 sata dnevno radi nedostatka pogonskog goriva.

Telefonske veze također su problem.

Napomena: kontakti sa rodbinom koja se nalazi sa druge strane, Karlovcu, Zagrebu, odvija se preko UNPROFOR-a (putem satelitskih telefona) iz Vojnića gdje im je razgovor ograničen na dva minuta.

Kako iz Banije javljaju skoro svakodnevno imaju prelet aviona na relaciji Zagreb-Pokupska Luka-Topusko-Cazinska krajina i obratno.

El. energije u toku 24 sata imaju od 15-30 minuta. Agregate pale tri puta dnevno da bi pogonili pumpe za vodu.

Naftnih derivata skoro da i nema, ako ih ima onda se kupuje za devize po švercu.

Snabdjevenost kako kad, brašna ima po trgovinama privatnim, a i ono se negdje prodaje za devize 50 kg brašna 50 DM.

Saobraćaj se odvija 1-2 puta dnevno, a na nekim relacijama (prema V.²⁶³ Kladuši) nije vozio 2-3 mjeseca.

Iz zapadne Slavonije javljaju da na njihovom području nije bilo kršenja primirja sa nijedne strane.

Struje u ovom djelu Krajine ima svakih osam dana po 1-2 sata.

Vode imaju otprilike pola dana, a snabdjevenost životnim namirnicama zadovoljava.

Saobraćaj zbog nestašice goriva skoro paralisan.

Sa Baranjom i istočnom Slavonijom nismo mogli stupiti u kontakt zbog prekida veza.

NAPOMENA: Imamo velikih problema u prikupljanju podataka od opštinskih i regionalnih centara. Neki od istih uopšte ne postoje, a i status jednih i drugih još nije riješen npr. u Korenici koja treba biti regionalni centar podatke ne dostavljaju ni Gračac ni Donji Lapac.

Kod nas ovdje u Knin podatke ne dostavljaju ni Benkovac ni Obrovac (centar) radi neriješenog statusa, ljudstva.

DEŽURNI OPERATIVNI
Dragan Mizdrak
Dojčin Vukmirica

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 6., kut. 20.

---

²⁶³ Velika.

1992., kolovoz 28.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK za organizacijsko-formacijske promjene u jedinicama TO

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE**

Str. pov. br. 697-28
28.08.1992. god.

KNIN

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Primerak br. _____

Organizacijsko-formacijske
promene u TO RS Krajina.-

Na osnovu člana 14. Uputstva za izradu dokumenata mobilizacijskog razvoja OS SFRJ, te potrebe poboljšanja organizacijsko-formacijske strukture štabova i jedinica TO RS Krajina,

N A R E Đ U J E M:

A/ U GŠ TO RS KRAJINA

1.- Preformirati i prepočiniti

a) 87. Pozadinsku bazu iz sastava ZnŠTO Banija preformirati u miru i ratu po formaciji broj 260.395/05. i prepočiniti je GŠ TO RS Krajina. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Dvor na Uni (Čerkezovac). Ostali elementi mobilizacijskog razvoja ostaju isti.

A1/ U ZnŠTO – SEVERNA DALMACIJA

I ORGANIZACIJSKE PROMENE

1.- Formirati:

a) Benkovački mešoviti protivoklopni artiljerijski puk TO u miru i ratu po formaciji MF 260328 RF T-512.012.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Benkovac. Mirnodopska vojna pošta T-7935. Ratna vojna pošta 16101. Rukovalac plana mobilizacije komanda benkovačkog mpoap-a TO. Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena u ratu, a u miru kao PMFO osloncem na ZnŠTO Severna Dalmacija.

b) Kninski mešoviti artiljerijski puk TO u miru i ratu po foramciji br. MF 260328, RF T-512.013.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska vojna pošta T-7936. Ratna vojna pošta 16102. Rukovalac plana mobilizacije komanda kninskog map-a TO. Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena u ratu, a u miru kao PMFO osloncem na ZnŠTO Severna Dalmacija.

c) Kninski laki artiljerijsko raketni puk PVO TO u miru i ratu, po formaciji br. MF 260328, RF T-513.007.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin. Mirnodopska vojna pošta T-7937. Ratna vojna pošta 16103. Rukovalac plana mobilizacije komanda kninskog larp PVO TO.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena u ratu, a u miru kao PMFO osloncem na ZnŠTO Severna Dalmacija.

d) Inženjerski bataljon u miru i ratu, po formaciji br. T-512.014. Ulazi u sastav 1. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

e) Mehanizovani bataljon u miru i ratu, po formaciji br. T-512.015. Ulazi u sastav 1. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

f) Oklopni bataljon u miru i ratu po formaciji br. T-512-016. Ulazi u sastav 3. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

g) Haubički artiljerijski divizion u miru i ratu po formaciji br. T-512-017 ulazi u sastav 3. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

2.- Preformirati:

a) Protivoklopni vod iz sastava 1. brTO u mješoviti protivoklopni divizion u miru i ratu po formaciji br. T-512.018. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ranije su određeni.

b) larv PVO iz sastava 3. brTO u laki artiljerijski divizion PVO u miru i ratu po formaciji br. T-513.008. Ostali podaci mob. razvoja ranije su određeni.

3.- Pretpočiniti:

a) 70. mješoviti artiljerijski divizion RF T-512.001 3. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene. Rukovalac mob. plana K-da 3. brTO.

b) 49. haubički artiljerijski divizion 105 mm TO, RF T-512.000, 1. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene. Rukovalac mob. plana Komanda 1. brTO.

c) 31. laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm TO, RF T-513.001, 1. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene. Rukovalac mob. plana Komanda 1. brTO.

B/ U ZnŠTO – LIKA

I ORGANIZACIJSKE PROMENE

1.- Formirati:

a) Inženjersku četvu u miru i ratu po formaciji br. T-512.019. Ulazi u sastav 7. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

b) Haubički artiljerijski divizion 105 mm u miru i ratu po formaciji br. T-512.020. Ulazi u sastav 7. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

c) Haubički artiljerijski divizion 105 mm u miru i ratu po formaciji br. T-512.021. Ulazi u sastav 145. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

2.- Preformirati:

a) Laku artiljerijsku bateriju PVO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm u miru i ratu po formaciji broj T-513.009. Ulazi u sastav 7. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

b) 34. laku artiljerijsku bateriju PVO u laki artiljerijski divizion PVO u miru i ratu po formaciji T-513.010. Ulazi u sastav 8. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

c) Protivoklopni vod u mješoviti protivoklopni divizion TO iz sastava 8. brTO po formaciji br. T-512.022. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja su ranije određeni.

d) Protivoklopni vod u mješoviti protivoklopni divizion TO iz sastava 145. brTO po formaciji br. T-512.023. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja su ranije određeni.

e) Laki artiljerijski vod PVO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm iz sastava 145. brTO po formaciji br. T-513.011. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja su ranije određeni.

3.- Pretpočiniti:

a) 73. mješoviti protivoklopni divizion TO 7. brTO u čiji sastav ulazi po formaciji br. T-512.003. Rukovalac plana mobilizacije komanda 7. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

b) 51. haubički artiljerijski divizion TO 8. brTO u čiji sastav ulazi po formaciji broj T-512.002. Rukovalac plana mobilizacije komanda 8. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

C/ U ZnŠTO – KORDUN

I ORGANIZACIJSKE PROMENE

1.- Formirati:

a) Slunjsku mješovitu artiljerijsku brigadu TO u miru i ratu po formaciji MF 260328, RF T-512.024. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Slunj. Mirnodopska vojna pošta T-7938. Ratna vojna pošta 16104. Rukovalac plana mobilizacije komanda slunjske mabr TO. Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena u ratu, a u miru kao PMFO osloncem na ZnŠTO Kordun.

b) Inženjerski bataljon TO u miru i ratu po formaciji T-512.025. Ulazi u sastav 11. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

c) Haubički artiljerijski divizion 105 mm TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.026. Ulazi u sastav 13. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

d) Haubički artiljerijski divizion 105 mm TO u miru i ratu po formaciji T-512-027. Ulazi u sastav 19. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.

e) Mehanizovani bataljon TO u miru i ratu u sastavu 19. brTO, po formaciji broj T-512-028. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

2.- Preformirati:

a) 36. laku artiljerijsku bateriju PVO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 i ugraditi u sastav 11. brTO po formaciji br. T-513.012. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

b) Protiv oklopni vod TO iz sastava 13. brTO u mješoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO po formaciji br. T-512.029. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

c) Laki artiljerijski vod PVO iz sastava 13. brTO u laki artiljerijski divizion PVO po formaciji broj T-513.013. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

d) Protivoklopni vod TO iz sastava 19. brTO u mješoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO po formaciji broj T-512.030. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

e) Laki artiljerijski vod PVO iz sastava 19. brTO u laki artiljerijski divizion TO po formaciji br. T-513.014. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

3.- Pretpočiniti:

a) 53. haubički artiljerijski divizion 105 mm TO RF T-512.004 u sastav 11. brTO. Rukovalac plana mobilizacije komanda 11. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

b) 75. mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO RF T-512.005 u sastav 11. brTO. Rukovalac plana mobilizacije komanda 11. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

D/ U ZnŠTO – BANIJA
I ORGANIZACIJSKE PROMENE

1.- Formirati:

- a) 33. brigadu teritorijalne odbrane u miru i ratu, po formaciji broj: MF 260.328 RF T-511.024. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Dvor na Uni. Mirnodopska vojna pošta T-7940. Ratna vojna pošta 16106. Rukovalac plana mobilizacije komanda 33. brTO. Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
- b) Kostajnički mešoviti protivoklopni artiljerijski puk TO u miru i ratu, po formaciji broj: MF 260328, RF T-512.031. Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Kostajnica. Mirnodopska vojna pošta T-7939. Ratna vojna pošta 16105. Rukovalac plana mobilizacije komanda kostajničkog mpoap-a TO. Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena u ratu, a u miru kao PMFO osloncem na ZnŠTO Banija.
- c) Oklopni bataljon TO u sastavu 31. brTO u miru i ratu po formaciji broj T-512.033. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.
- d) Haubički artiljerijski divizion 105 mm TO u sastavu 26. brTO u miru i ratu, po formaciji br. T-512.033. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.
- e) Haubički artiljerijski divizion 105 mm TO u sastavu 31. brTO u miru i ratu, po formaciji br. T-512.034. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- f) Formirati 87. Pozadinsku bazu TO u Dvoru na Uni (Čerkezovac) umesto u Glini u miru i ratu po formaciji broj 260.395/05. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.

2.- Preformirati:

- a) Protivoklopni vod TO iz sastava 24. brTO u mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.035. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.
- b) 39. laku artiljerijsku bateriju PVO 20/3 mm TO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm TO u miru i ratu po formaciji broj T-513.015. Ulazi u sastav 24. brTO čiji podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- c) Protivoklopni vod TO iz sastava 26. brTO u mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.036. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- d) Laki artiljerijski vod PVO iz sastava 26. brTO u laki artiljerijski divizion PVO TO u miru i ratu po formaciji br. T-513.016. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.
- e) Laki artiljerijski vod PVO iz sastava 31. brTO u laki artiljerijski divizion PVO TO u miru i ratu po formaciji br. T-513.017. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.

3.- Prepočiniti:

- a) 56. haubički artiljerijski divizion 105 mm TO RF T-512.006, 24. brTO u miru i ratu. Rukovalac plana mobilizacije komanda 24. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- b) 77. mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO RF T-512.007 31. brTO u miru i ratu. Rukovalac plana mobilizacije komanda 31. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.

E/ ZnŠTO – ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA
I ORGANIZACIJSKE PROMENE

1.- Formirati:

- a) haubički artiljerijski divizion 105 mm TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.037. Ulazi u sastav 35. brTO čiji podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- b) Haubički artiljerijski divizion 105 mm TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.038. Ulazi u sastav 37. brTO čiji podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- c) Haubički artiljerijski divizion u sastavu 39. brTO u ratu i miru po formaciji broj T-512.039. Podaci mobilizacijskog razvoja 39. brTO ostaju isti.
- d) Haubički artiljerijski divizion u sastavu 40. brTO u ratu i miru po formaciji br. T-512.040. Podaci mobilizacijskog razvoja 40. brTO ostaju bez promene.
- e) Haubički artiljerijski divizion u sastavu 43. brTO u ratu i miru po formaciji br. T-512.041. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja 43. brTO ostaju isti.

2.- Preformirati:

- a) Protivoklopni vod TO iz sastava 35 brTO u mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.042. Ostali podaci mob. razvoja ostaju isti.
- b) Laki artiljerijski vod PVO TO iz sastava 35. brTO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm u miru i ratu po formaciji br. T-513.018. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- c) Protivoklopni vod TO iz sastava 37. brTO u mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.043. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- d) Laki artiljerijski vod PVO TO iz sastava 37. brTO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm u miru i ratu po formaciji br. T-513.019. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- e) Laki artiljerijski vod PVO TO iz sastava 39. brTO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm u miru i ratu po formaciji br. T-513.020. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- f) Protivoklopni vod TO iz sastava 40. brTO u mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion u miru i ratu po formaciji br. T-512.044. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- g) 41. laku artiljerijsku bateriju PVO TO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm TO ulazi u sastav 40. brTO u miru i ratu po formaciji br. T-513.021. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- h) Protivoklopni vod TO iz sastava 43. brTO u mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO u miru i ratu po formaciji broj T-512.045. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- i) Laki artiljerijski vod PVO TO iz sastava 43. brTO i laki artiljerijski divizion PVO TO 20/3 mm u miru i ratu po formaciji br. T-513.022. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- j) Protivoklopni vod TO iz sastava 45. brTO u mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO u miru i ratu po formaciji br. T-512.046. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- k) Laki artiljerijski vod PVO TO iz sastava 45. brTO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm TO u miru i ratu po formaciji broj T-513.023. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.

3.- Prepočiniti:

- a) 81. mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO RF T-512.009 39. brTO u čiji sastav ulazi u miru i ratu. Rukovalac plana mobilizacije komanda 39. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.
- b) 58. haubički artiljerijski divizion 105 mm TO RF T-512.008 45. brTO u čiji sastav ulazi u miru i ratu. Rukovalac plana mobilizacije komanda 45. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju isti.

F/ ZnŠTO – ZAPADNA SLAVONIJA

I ORGANIZACIJSKE PROMENE

1.- Preformirati:

- a) 45. laku artiljerijsku bateriju PVO TO u laki artiljerijski divizion PVO 20/3 mm TO, ulazi u sastav 54. brTO u miru i ratu po formaciji broj T-513.024. Rukovalac plana mobilizacije komanda 54. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja bez promene.

2.- Prepočiniti:

- a) 61. haubički artiljerijski divizion 105 mm TO RF T-512.010 54. brTO u miru i ratu. Rukovalac plana mobilizacije komanda 54. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog plana razvoja ostaju isti.
- b) 83. mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion TO RF T-512.011 54. brTO u miru i ratu. Rukovalac plana mobilizacije komanda 54. brTO. Ostali podaci mobilizacijskog razvoja ostaju nepromenjeni.

PROMENE U MOBILIZACIJSKOM RAZVOJU

1. ZnŠTO SEVERNA DALMACIJA

Pozivom na ovo Naređenje izvršite izmenu i dopunu broj 2/92 u Izvodu iz Knjige pregleda mobilizacijskog razvoja jedinica TO (manevarske strukture) RS Krajina zamenom stranice 5 i 6 novim stranicama 5 i 6 i dodatne stranice 10/1, 10/2 i 10/3.

2. ZnŠTO LIKA

Pozivom na ovo Naređenje izvršite izmenu i dopunu broj 2/92 u Izvodu iz Knjige pregleda mobilizacijskog razvoja jedinica TO (manevarske strukture) RS Krajina zamenom stranice 17, 18 i 19 novim stranicama 17, 18 i 19.

3. ZnŠTO KORDUN

Pozivom na ovo Naređenje izvršite izmenu i dopunu broj 2/92 u Izvodu iz Knjige pregleda mobilizacijskog razvoja jedinica TO (manevarske strukture) RS Krajina zamenom stranice 31, 32 i 33 novim stranicama 31, 32 i 33 i dodajte stranicu 35/1.

4. ZnŠTO BANIJA

Pozivom na ovo Naređenje izvršite izmenu i dopunu broj 2/92 u Izvodu iz Knjige pregleda mobilizacijskog razvoja jedinica TO (manevarske strukture) RS Krajina zamenom stranice 43, 44 i 45 novim stranicama 43, 44 i 45 i dodajte stranicu 47/1.

5. ZnŠTO ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA

Pozivom na ovo Naređenje izvršite izmenu i dopunu broj 2/92 u Izvodu iz Knjige pregleda mobilizacijskog razvoja jedinica TO (manevarske strukture) RS Krajina zamenom stranice 56, 57, 58, 59, 60 i 61 novim stranicama 56, 57, 58, 59, 60 i 61.

6. ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

Pozivom na ovo Naređenje izvršite izmenu i dopunu broj 2/92 u Izvodu iz Knjige pregleda mobilizacijskog razvoja jedinica TO (manevarske strukture) RS Krajina zamenom stranice 69 novom stranicom 69.

I ZAVRŠNE ODREDBE

- 1.- Oragnizacijsko-formacijske promene izvršiti do 15. 09. 1992. godine, nakon čega dostaviti izveštaj.
  - 2.- Izveštaj o realizaciji naredbe dostaviti 15 dana posle isteka određenog roka za njenu realizaciju.
  - 3.- Izmene i dopune u Knjizi pregleda mobilizacijskog razvoja vršiti pozivom na ovu Naredbu.
- SD/ČM

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.

116

1992., kolovoz 29/30.
Knin

Redovno borbeno izvješće Glavnog štaba TO RSK o stanju na liniji dodira, protestu UNPROFOR-a zbog dizanja u zrak katoličke crkve u selu Kričke, te sukobu mještana i pripadnika PJM Vukovar u Negoslavcima

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TO
Strogo poverljivo br. 4-3670
Knin, 29/30. 08. 1992. godine

SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Redovni borbeni
izveštaj.-

1. PODACI O NEPRIJATELJU

Prema podacima dobijenim od podčinjenih komandi, štabova i komandi posebnih jedinica milicije, neprijatelj je u toku dana narušavao primirje u sledećim slučajevima:

- U 15,00 časova otvarana vatra iz pešadijskog naoružanja po vatrogascima, koji su gasili požar u rejonu s. Smoković. Na intervenciju snaga UNPROFOR-a dejstva su prestala, a požar je lokalizovan.
- U 21,35 časova iz rejona Vrana otvorena vatra iz pešadijskog naoružanja po s. D. Jagodnja u trajanju od jednog časa. Na vatru nije odgovoreno. Posledica nema.
- U 22,12 časova iz pravca Sedramića čula se buka tenkovskih motora.
- U 22,25 časova iz pravca Sedramića i Miočića otvorena jaka vatra iz PAM-a i mitraljeza po pripadnicima PJM. Na vatru nije odgovoreno. Posledica nema.

– U 23,45 časova uočeni pokreti neprijateljskih vozila iz pravca Pakovo selo – Sedramić.
U zoni odgovornosti ZnŠTO Banija, registrovano je više provokacija iz streljačkog naoružanja od strane neprijatelja iz rejonu Bobovac i Suvaja.

O svim narušavanjima primirja i aktivnostima neprijatelja upoznati su predstavnici UNPROFOR-a.

U 07,55 časova komandant ZnŠTO Kordun izvestio:

- da se ustaške snage, ubačene na područje Slunja, nalaze u okruženju 79. i 80. br PJM,
- da je prema izjavama zarobljenika ubačeno oko 600 ustaša,
- da naše snage imaju dva lakše ranjena milicionera, koji su posle ukazane pomoći vraćeni u stroj.

U 21,00 časova dežurni operativni sa Korduna izveštava da ne raspolaže svim podacima, ali da je situacija oko ubačene grupe uglavnom nepromenjena.

2. PODACI O NAŠIM SNAGAMA:

Jedinice na području Korduna, Banije i Like, nalaze se u povišenom stepenu b/g zbog ubačenih grupa iz Cazinske krajine.

Pozadinsko obezbeđenje funkcioniše uz već poznate poteškoće.

Stanje morala dobro.

3. SARADNJA S UNPROFOR-om:

Komanda sektora "JUG" uložila je našoj strani protest sledećeg sadržaja:

"Sinoć (28.08.) u 22,30 časova dignuta je u zrak mala katolička crkva u s. Kričke.

Članovi UNPROFOR-a su to videli. Tu eksploziju je podmetnula milicija Krajine. Ova akcija dizanja katoličke crkve u zrak, nije prihvatljiva i pokazuje nam da prisustvo takvih elemenata u miliciji i u ružičastoj zoni, te njihovo ponašanje se može smatrati samo provokacija".

Prema izveštaju dežurnog operativnog ZnŠTO Kordun snage UNPROFOR-a su bez objašnjenja napustile rajon Lasinja.

U 15,00 časova 29.08.1992. godine iznad Obrovca, na prvoj krivini francuski OT udario u stijenu, posledice, jedan član posade teže povređen.

4. VANREDNI DOGAĐAJI:

Danas u popodnevnom časovima došlo je do obračuna između četiri pripadnika brigade PJM Vukovar i meštana sela Negoslavci. Tom prilikom ubijena sva četiri pripadnika PJM. Navodno su bili u pitanju lični interesi.

Detaljan izveštaj o ovom događaju nije dostavljen, ali iz razgovara sa operativnim dežurnim saznaje se da su poginuli kao i meštani sela Negoslavci srpske nacionalnosti.

BR/ZZ

RUKOVODILAC
potpukovnik
Đuro Polovina, [v.r.]

Izbornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 20.

1992., kolovoz 30.

Dvor na Uni

Izvjешće Jedinice milicije za posebne namjene Dvor da upućuje dio podređenih jedinica na izvršenje zadatka na područje sela Gornji Žirovac i Majdan

JEDINICA MILICIJE ZA
POSEBNE NAMJENE DVOR

Sp. br. 10-1
30. 08. 1992.

SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

KOMANDANTU POSEBNE JEDINICE
MILICIJE PETRINJA

Angažovanje dijela snaga
JM za posebne namjene Dvor

Na osnovu naredbe br. 131-2 od 29-08. 1992. god. o angažovanju dijela Bataljona za obezbeđenja, podnosim slijedeći

IZVJEŠTAJ

Po primljenoj naredbi odmah sam izdao Zapovijed komandiru 1. čete i komandiru 4. čete da pripreme, u 1. četi 1 vod i u 4. četi 2 pješ. voda za pokret na izvršenje zadatka u rejonu s. G.²⁶⁴ Žirovac i s. Majdan.

Gotovost izvršenja zadatka bila je u 17,00 h.

Imajući u vidu težinu izlaska jedinice s dugim naoružanjem i dr. opremom pored UN, kao i to da oni pojačavaju svoje aktivnosti prema nama, mislim da ovakvim aktivnostima još više izazivamo njihovo djelovanje.

Predlažem da se ubuduće izvrši preciznije procjena situacije i borbena upotreba ove jedinice.

Za Komandant:
Viši inspekt. Đuro Rogulja,
[....., v.r.]²⁶⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 1070/2.

²⁶⁴ Gornji.

²⁶⁵ Potpis nečitak.

1992., kolovoz 30.

Okučani

Izvešće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o topničkom napadu na Staru Gradišku, Bosansku Gradišku i Novu Topolu te stanju na području zapadne Slavonije

VOJNA TAJNA – POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

M.P.²⁶⁶

Pov. br. 51-106

30. 08. 1992. godine

Redovni operativni izveštaj.-

GŠTO RSK – KNIN

Na osnovu naređenja GŠTO RSK pov. br. 104 od 13. 11. 1991. godine i pov. br. 61a/92 od 11. 04. 1992. godine dostavljamo sledeći

I Z V E Š T A J

1.- STANJE NEPRIJATELJSKIH SNAGA:

Tokom noći 29/30. 08. 1992. godine u vremenu 02.00 do 03.10 časova OS Hrvatske otvarale su artiljerijsku vatru iz H-155 i minobacača po Bosanskoj Gradiški, Novoj Topoli i Staroj Gradiški.

Vatra je otvarana iz rejona Orubica, Mačkovac i s. Pivare.

U blizini naših magacina u St.²⁶⁷ Gradiški s/i za oko 150 m pala su 4 projektila najverovatnije iz MB 82 mm. Rejon St. Gradiška je u sastavu Zaštitne zone UN.

Napad na St. Gradišku bio je bez posledica, dok je u Bosanskoj Gradiški pričinjena znatnija materijalna šteta na objektima.

Na severnom delu zone 29.08. oko 18.45 časova ustaške snage iz j/i predgrađa Pakrac (Ulica Pepe Polak) otvarale su povremenu vatru iz pešadijskog naoružanja u pravcu naše granične milicije. Nije bilo posledica.

2.- STANJE ŠTABOVA I JEDINICA TO:

Komande jedinica i Štabovi TO angažirani su na realizaciji mera povećane b/g.

Komanda ZnPTO uputila je oštar protest Komandi UNPROFOR-a Zapadni Sektor u vezi sa artiljerijskim napadom ustaša.

Stanje morala zadovoljava. Pripadnici TO sve otvorenije reaguju na isplatu dnevnih naknada i mogućnost da im se to više ne isplaćuje.

²⁶⁶ Prijemni pečat centra veze: brzovaj primljen 30. 8. 1992. u 16,00; predan u 20,45.

²⁶⁷ Stara.

3.- GUBICI:

Gubitaka nije bilo.

4.- STANJE PoOB-a:

PoOB se za sada odvija planski uz već poznate probleme oko nabavke artikala ishrane.

– Stanje ishrane zadovoljava.

– Bolesnih i ranjenih nemamo.

5.- BEZBEDNOST I SAMOZAŠTITA:

U poslednje vreme evidentan je podatak da je nekoliko lica hrvatske nacionalnosti a koja su čitavo vreme rata bila na prostoru Zapadne Slavonije sada prebeglo u Novu Gradišku.

Osim toga imamo podataka da se u Novoj Gradiškoj od strane ustaške policije sve češće nosi dugo oružje a što je primećeno i u Pakracu. Nakon pada Belog Brda²⁶⁸ primetna je veća arogantnost ustaša u ovim mestima prema svemu što dolazi sa prostora Z Slavonije.

6.- AKTIVNOST UNPROFOR-a:

Snage UNPROFOR-a koje su sa jednim OT obezbeđivale most na r. Sava kod St. Gradiške, odmah su nakon art. vatre ustaša oko 02.00 napustile most ostavljajući samo stražu i uputile se u bazu Pustara.

Tokom dana oko 10.00 časova u sedištu nepalskog bataljona u St. Gradiškoj predstavnici UNPROFOR-a Zapadni Sektor imali su sastanak s potčinjenim komandantima. Nije nam poznata tema sastanka.

KOMANDANT

Pukovnik

Jovan Čubrić

M.P.²⁶⁹

Izbornik, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 26., kut. 2.

119

1992., kolovoz 30.

Dvor na Uni

Izvešće Graničnog bataljuna milicije Dvor na Uni Komandi brigade PJM o pristiglim pojačanjima u selima Majdan, Gornji Žirovac i Ostojići te njihovom stanju i opremljenosti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GRANIČNI BATALJON MILICIJE

²⁶⁸ Bijelo Brdo.

²⁶⁹ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

DVOR NA UNI
Str. pov. broj 034-1/92
30. 08. 1992. godine

Komandi brigade PJM
Petrinja

U toku dana obišli smo pristigla pojačanja SM Majdan i G. Žirovac²⁷⁰ i Ostojiće i utvrdili sljedeće:

1. U SM Majdan, pod šatorom smešteno je odelenje /16 milicajaca/ – za ojačanje SM Majdan.

Došli su 29. 08. 1992. u 21,00 sati iz Šamarice. Sa sobom su doneli propisano lično naoružanje, pribor za higijenu i ishranu. Podeljen im je sd/o. Smještaj odgovara uslovima.

2. U G. Žirovcu u OŠ smeštena je dva odelenja /26 milicajaca/ iz Čerkezovca, za ojačanje SM G. Žirovac i Ostojiće. Došli su u 18 sati. Podeljen im je sd/o nekompletan. Nisu dobili hljeb, a nije u sd/o bilo dvopeka. Kod nekih nije bilo riblje konzerve ili narezka.

Jedan deo milicajaca došao je bez naoružanja, a pojedini pripadnici dignuti od kuća, došli su u civilu, bez naoružanja i opreme. Sa sobom su doneli po dva ćebeta.

Nije im objašnjeno zbog čega je podignuta b/g, odnosno zbog čega su upućeni na granicu kao ojačanje. Također im nisu obezbeđeni podmetači tako da spavaju na podu OŠ, odnosno šatoru na drvenoj dasci. Također nisu povezli pitku vodu. To je u toku da se reši. Zbog navedenog izazvan je revolt, negodovanje, kao i sumnja da će se opet isto ponoviti u koliko se ne preduzme energičnije i odgovarajuće mere.

3. 29. 08. 1992. u 15,15 sati skinuta je muslimanska zastava sa naše teritorije, ali je u toku dana bilo ispaljeno nekoliko hitaca prema našim pripadnicima, ali je u toku dana i na UNPROFOR [i] patrolu SM G. Žirovac.

Sa komandirima SM dogovoren je način upotrebe ojačanja SM.

K o m a n d a n t
viši ins. Nikola Rešanović

M.P.²⁷¹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., 1002/2.

120

1992., kolovoz 31.

Knin

Upute Glavnog štaba TO RSK o načinu postupanja s ratnim plijenom

---

²⁷⁰ Gornji.

²⁷¹ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 362, grupa 400, primljen 30. 8. 1992. u 16,30; predan u 17,00.

Br. 555-43/1
31.08.1992. god.
KNIN

Postupak sa ratnim plenom – obrazloženje,
dostavlja se. –

Vojska (oružane snage) mogu zapleniti svu neprijateljsku javnu pokretnu imovinu koja se zatekne na ratištu. Tako zaplenjena imovina smatra se ratnim plenom. Imovina obuhvata: oružje, municiju, opremu i drugi materijal namenjen za snabdevanje oružanih snaga (vojnih formacija) i za vojne potrebe, sva sredstva veze i prevozna i transportna sredstva. Smatra se ratnim plenom i oružje, vojna oprema, vojni dokumenti, stoka i prevozna sredstva koja su se našla u posedu ratnih zarobljenika. Ne pleni se i ne oduzima se od ratnih zarobljenika stvari i predmeti koji im služe za ličnu upotrebu ili koji su im dati na upotrebu radi lične zaštite (šlemovi, zaštitne maske i sl.). Ratni plen je i oružje, municija, dokumenti i druga sredstva koja mogu neposredno služiti u vojne svrhe, iako su privatna imovina. Za oduzete stvari koje su privatna imovina vojni organ izdaje urednu potvrdu.

Ratnim plenom smatra se sva neprijateljska imovina ma gde zatečena, naročito na okupiranoj teritoriji, koja može služiti ratnim operacijama, kao i gotovina, fondovi i hartije od vremenosti koji pripadaju neprijateljskoj državi.

Sve stvari koje su pod ovakvim uslovima i na ovaj način zaplenjene smatraju se ratnim plenom i postaju opšte narodna imovina. Te stvari moraju biti prikupljene (oduzete od pljačkaša) i predate nadležnim organima vlasti ili neposredno upotrebljene za vojne potrebe, ali ih ni u kom slučaju ne mogu prisvajati pojedinci.

Dopušteno je korišćenje svih nepokretnosti na neprijateljskoj teritoriji, bez obzira na to kome pripadaju, ako su neophodne za vojne potrebe (za logore, skladišta, fortifikacije svake vrste ili za smeštaj trupa, ranjenika, bolesnika i sanitetskog materijala).

Saglasno napred navedenom uputno je učiniti sledeće:

- činjenično utvrditi tko i koja sredstva su prisvojena pljačkom ili drugim nedozvoljenim načinom i kod koga se nalazi (javno ili sakriveno);
- opljačkana i evidentirana sredstva oduzeti i predati evidentirano nadležnom organu koji će sačiniti popis sredstva po vrstama i stanju;
- ustupiti na korišćenje uz naknadu odgovarajućim preduzećima. Ovaj postupak provesti sa potrebnom odgovarajućom dokumentacijom;
- nije uputno organizovati licitaciju odnosno javnu prodaju nadmetanjem jer se na taj način direktno ili svesno pomaže profiterima i švercerima koji uveliko koriste krizno stanje u narodu;
- organizovano raditi na sprečavanju zloupotreba, i u tom smislu inicirati osnivanje preduzeća gde bi sredstva kroz izradu odgovarajućeg programa bila osnivački iznosi (sredstva sa finansijskom protuvrednošću). To bi bila ili državna preduzeća ili mešovita preduzeća koja bi omogućila zapošljavanje ljudi i smanjenje socijalnih problema.

²⁷² Prijemni pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, br. 80/1-92, Slunj, 7. 9. 1992.

Uz izneseno, uputno je samoinicijativno pokrenuti određene aktivnosti u opštini u cilju stvaranja uslova za rad i život u miru.

LR/LjB

POMOĆNIK KOMANDANTA
ZA MV I PP
pukovnik
Uzelac Jovo, [v.r.]

M.P.²⁷³

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 5., kut. 1002/1.

121

1992., kolovoz 31.

Glina

Dopis Vojne pošte T-7917 Ministarstvu odbrane Srbije o ratnom putu 592. mtbr., kako bi jedan njezin pripadnik, koji je ranjen na području Gline, mogao ostvariti svoja prava

---

VOJNA POŠTA T-7917

Broj: 01-7-2

Glina, 31. 08. 1992. g.

MINISTARSTVU ODBRANE SRBIJE
BEOGRAD

Veza: Vaš dopis br. 841-1155/92-1, od 23. 07. 1992. godine.

Vaš dopis pod navedenim brojem, upućen na VP 5552 Glina, dospio je, izgleda nakon dužeg lutanja u traženju adrese, do komande 24. brTO u Glini (VP 9179) te u interesu što bržeg ostvarenja prava mladog čovjeka ranjenog na ratištu ovdje oko Gline, obaveštavamo vas o sledećem:

Na ratištu Banije, konkretno u Glini, početkom rata pored lokalnih snaga Teritorijalne odbrane, stacionirana je jedna jedinica JNA (592. mtbr) koja je ovamo došla s područja Makedonije i to upravo jedinica pod brojem VP 5552. Ista jedinica je ovdje ostala na zadacima do 14. maja 1992. godine kada je po odluci najviših državnih organa SFRJ napustila ovu lokaciju i preselila na područje SR Jugoslavije. Po nekim našim saznanjima ista jedinica je trenutno na području Republike Srbije, odnosno u Vranju ili Leskovcu. Radi vaše daljne operativnosti obaveštavamo vas da je komandant navedene jedinice bio pukovnik Džombić Boško, sada na dužnosti NŠ u Leskovačkom korpusu.

---

²⁷³ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

Nadajući se da smo vas ovim uputili na konačno pravu adresu vjerujemo da smo pomogli vama i mladom nesretnom čovjeku.

Naš pozdrav!

ML/NM

KOMANDANT

pukovnik

Marko Vrcelj, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 307.

122

1992., kolovoz

[Knin]

Izješće Zonskog štaba TO "Sjeverna Dalmacija" Glavnom štabu TO RSK o stanju na teritoriju i mobilizacijskoj procjeni štabova i jedinica krajinskih Srba

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak broj: 2

MOBILIZACIJSKA PROCENA
Uslova mobilizacije komandi – štabova i jedinica
ZnŠTO SEVERNA DALMACIJA

– august 1992. godine. –

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Prilog br. _____
Broj evidencije: 2

MOBILIZACIJSKA PROCENA

1. Uticaj svih vrsta neprijateljskog dejstva na tok mobilizacije OS Hrvatske u vreme primirja vrše masovnu mobilizaciju i koncentraciju svojih snaga u zagraničnom prostoru i na pravcima operativno-taktičke upotrebe, grupišući glavne snage na pravcima koji izvode ka glavnim privrednim i političkim centrima RS Krajina. OS Hrvatske, koncentrisane prema našoj teritoriji, formirane su u operativne zone sastava od 3-6 br ZNG. Sastav OZ zavisi od operativnog pravca i upotrebe glavnih snaga. Preko dobijene pomoći od strane zapadnoevropskih zemalja (Nemačka, Austrija, Italija i Mađarska) vrši se popuna oružanih snaga Hrvatske sa najmodernijim naoružanjem i to: savremenim tenkovima tipa "Leopard", artiljerijskim oruđima većih dometa, raketama

“zemlja-zemlja”, savremenim protivoklopnim sredstvima (“MILAN”, “TOV” i dr.), koji mogu ispoljiti snažna dejstva po našim snagama u početnom periodu rata. Sa nabavkom najmodernijih aviona i njihovom upotrebom po MZ i reonima prikupljanja, skladištima RMR nastojaće po svaku cenu da spreči normalnu mobilizaciju i grupisanje snaga TO i MUP-a RSK na pravcima njihovog napada.

U celini OS Hrvatske i po brojnom stanju i izvršenoj modernizaciji, stručnoj obuci komandnog kadra i stranim vojnim stručnjacima, angažovanim za rukovanje pojedinim sredstvima i jedinicama, predstavljaju ozbiljnu vojnu silu koja može ne samo sprečavati mobilizaciju naših snaga nego je i značajnije onemogućiti.

Zbog blizine skladišta RMR ZnŠTO Severne Dalmacije, prema granici R Hrvatske i male dubine teritorija, moguća su raketno-artiljerijska i avio dejstva po skladištima RR-a i MZ čime bi se nanele velike materijalne štete na sredstvima i gubici u ljudstvu, te bi se znatno usporila mobilizacija RJ.

Da bi se omogućilo postupno izvršenje mobilizacijskih radnji potrebno je da sve jedinice i štabovi u okviru skladišnog prostora izvrše inženjersko uređenje i zaprečavanje i neposredno obezbeđenje iz sastava jedinica predviđenih za iznošenje i utovar MS (jedinica radne obaveze).

Na osnovu dosadašnjeg ratnog iskustva i naših saznanja u okviru OS Hrvatske postoje specijalne jedinice i deo plaćenika iz inostranstva od kojih se vrši formiranje IDG i DG koje planiraju i vrše ubacivanje na teritoriju zone odgovornosti ZnŠTO S. D. u cilju izviđanja i prikupljanja podataka o našim snagama, izvođenju diverzantsko-terorističkih akcija, upada u sela, palenje i pljačkanje imovine, zarobljavanje mesnog stanovništva i napada na skladišta MTS, mostove i prepade na pojedinačna motorna vozila. U planovima razrade mobilizacijskih dokumenata predvideti snage i sredstva za obezbeđenje grupa motornih vozila, kolona koje prevoze MTS do MZ-a, kao i drugih m/v sa MES-om.

2. Zadatak jedinice koji proizlazi iz plana upotrebe

U cilju sprečavanja iznenađenja od strane oružanih snaga Hrvatske potrebno je planirati deo snaga prostorne strukture, jedinice MUP-a (milicije) Krajine, masovnija lovačka društva i naoružane građane koji se nalaze u graničnom pojasu sa Hrvatskom, za što bržu mobilizaciju i posedanje planiranih objekata i pravaca sa predviđenim masovnim zaprečavanjem i delimičnim zarušavanjem, sprečiti iznenadne upade i napade na prostor Krajine, a time stvoriti uslove za:

- Brz manevar, razvoj i upotrebu slobodnih snaga specijalnih i interventnih jedinica brigada milicije;
- Sprečavanje prodora u zahvatu komunikacija koje izvode od Zadra, Vodica, Šibenika, Muća i Sinja ka Kninu;
- Dovršenje mobilizacije komandi – štabova i jedinica TO ZnŠTO Severna Dalmacija;
- Sklanjanje stanovništva i dobara sa ugroženih pravaca, zona i rejonu;
- Otkrivanje i borbu protiv ubačenih DTG neprijatelja;
- Po završenoj mobilizaciji, sve jedinice, na osnovu plana upotrebe i ispoljenog dejstva OS Hrvatske, rasporediti po pravcima i ključnim objektima koji izvode u dubinu teritorije. Postepeno sa posedanjem položaja organizovati vatreni sistem, sadejstvo sa susedima, izvršiti neposredno obezbeđenje u okviru jedinica sa težištem na raketnim sistemima, artiljerije i OMJ. Sve značajnije objekte na pravcima, a koji mogu zaustaviti brz prodor neprijateljskih

snaga, zaprečiti i minirati. U toku borbenih dejstava planirati manevar vatrom i jedinicama sa jednog na drugi pravac radi popravljanja operativnog položaja. U određenim fazama operacije predvideti ofanzivna dejstva na pravicima i objektima koje treba zauzeti, i
– Odsudnu odbranu prostora zone odgovornosti ZnŠTO S. D.

3. Veličina, mogućnost, obim i način angažovanja ljudstva i MS, mirnodobskog sastava na zadacima izvršenja mobilizacije

Mirnodobski sastav u TO, koji će biti smanjenog brojnog stanja zbog troškova finansiranja TO, biće angažovan za plansku funkciju (planiranje i ažuriranje mob. dokumenata, planova upotrebe i organizacije obuke), a deo vojnih obveznika za obezbeđenje skladišta RR-a i objekata od posebnog značaja.

Predviđeno ljudstvo će izvršavati svoje zadatke uz veliko naprezanje, primenom raznih oblika obezbeđenja objekata (portiri, noćni čuvari i stacionirane straže) i dr. U svim komandama potrebno je izvršiti procenu i obezbediti deo ljudstva iz ratnih jedinica za pojačano obezbeđenje objekata u kriznim i drugim prilikama.

Kurirsko-pozadinsku službu kao i ljudstvo za iznošenje, utovar i prevoz MTS do MZ, obezbediti iz RJ ili od dela neraspoređenog ljudstva.

Na nivou Vojnog odseka Knin, Benkovac i Obrovac imati jedinstveni pozivarski sistem za sve ratne jedinice, a na nivou ZnŠTO S.D.²⁷⁴ razmotriti i iznaći rešenje za brzo pozivanje izvršioca mobilizacije i ključnih dužnosti.

Celokupno naoružanje i druga formacijska MTS obezbediti po materijalnoj formaciji iz fonda TO i iz popisa, onih materijalnih sredstava koja odgovaraju ratnoj jedinici.

Nedostajuća vučna vozila i priključne mašine obezbediti iz popisa sa odgovarajućim zameniteljima koji se mogu upotrebljavati u vojne svrhe i za potrebe RJ.

Teritorija koja se nalazi u zoni odgovornosti ZnŠTO Severna Dalmacija izrazito je deficitarna u pojedinim artiklima hrane, vodom za piće, remontnim kapacitetima kao i drugim potrebama za uspešno izvršenje mobilizacije.

Zbog toga je neophodno čuvati i držati na propisanom i naredenom nivou ratne materijalne rezerve koje po RMF pripadaju jedinicama i štabovima TO.

Kroz planove mobilizacije regulisati i do detalja razraditi način dekonzervacije, stavljanja MTS u funkciju i iznošenje MTS iz skladišta RMR na MZ jedinica i štabova TO.

4. Politička i bezbedonosna situacija na teritoriji i njen mogući uticaj na izvršenje mobilizacije

Na teritoriji Republike Srpska Krajina političko-bezbedonosna situacija je izuzetno složena i teška.

Pretnje i pritisci Hrvatske i njenih zaštitnika pojačavaju strah i zabrinutost u narodu. Različite opcije u pogledu rešavanja statusa Srba u Krajini još su više produbile postojeće podele među političkim snagama u narodu, sve do otvorenih konfrontacija na političkoj sceni. Nerešavanje pitanja sudbine naroda koji žele da žive u zajedničkoj državi, uz stalnu pretnju secesionista da izazovu nove oružane sukobe i otvorena borba sve do primene nasilja za obaranje legalne vlasti, stvara atmosferu neizvesnosti i bezperspektivnosti.

²⁷⁴ Sjeverna Dalmacija.

Privredni kolaps, ekonomska izolacija, nefunkcionisanje organa vlasti, nezadovoljstvo naroda uz postojeće političke konfrontacije preči izbijanju socijalnih nemira, što bi u situaciji opšte prenaoružanosti moglo da dovede do tragičnih posledica. Pojačana migracija stanovništva, posebno mladih godišta, sa teritorije i sporost rešavanja socijalno-ekonomskih pitanja mogla bi biti dodatni generator njenog ubrzavanja.

Podela i sukobi u rukovodstvima DPZ u borbi za vlast, problemi političko-teritorijalnog organizovanja, neizgrađenost i slabo funkcionisanje pravnog sistema, zatvorenost, jednostranost i neobjektivnost sredstava informisanja – sve to može voditi u kaos i anarhiju.

U vezi sa dolaskom mirovnih snaga UN došlo je do novih podela u rukovodstvima i narodu, koje proizlaze iz procene realne opasnosti od agresivne pretnje Hrvatske i neubedljivih garancija UN za bezbednost naroda Krajine. To je doprinelo stvaranju izvesnog nepoverenja i negativnog odnosa prema delu pripadnika ranije u sastavu JNA, a među građanima prisutne su rezerve prema razoružanju TO. Sve ovo može znatno otežati i usložiti pripreme i izvršenje mobilizacije.

S druge strane, opšte političko raspoloženje ljudi za odbranu nacionalne slobode, nezavisnosti i teritorijalnog integriteta Krajine od moguće agresije hrvatskih oružanih snaga je pozitivno, te se na ovom planu može postići političko jedinstvo.

Preduzimanje planskih i organizovanih aktivnosti radi osposobljavanja institucija sistema da delotvorno rešavaju probleme i prevazilaze postojeće stanje mora biti u težištu angažovanja svih subjekata i organa.

U ostvarivanju agresivnih i secesionističkih ciljeva kojima se ugrožava bezbednost RS Krajina, Hrvatska preduzima koordinirane političke, vojne ekonomske i druge mere i pritiske, sprovodi intenzivnu obaveštajno-subverzivnu, propagandno-psihološku i diverzantsko-terorističku delatnost, menjajući i prilagođavajući oblike rada i orjentišući se na spregu sa obaveštajno-bezbednosnim službama zapadnih zemalja.

Bezbednosna situacija je složena i opterećena raznim problemima, pa se i sistem bezbednosti sporo uspostavlja zbog organizovanih, kadrovskih, materijalnih i političkih ograničenja i poteškoća. Službe i organi bezbednosti stvarani su na brzinu, organizovano i funkcionalno su nedovoljno povezani u jedinstven sistem, nema dovoljno kvalifikovanog kadra, nema razumevanja političkih faktora prema funkciji i ulozi SDB. Služba javne bezbednosti, uz određene slabosti, izvršava svoje obaveze i zadatke. Teritorija Krajine je u operativnom smislu pokrivena, a lociranje organa UP u užim DPZ odnosno u rejonima mob. mesta omogućava bezbednosno oslanjanje i saradnju u zaštiti mobilizacije.

Zbog narušenog sistema bezbednosti na teritoriji je sve izraženija pojava težih oblika kriminala i krađa do diverzantsko-terorističkih akcija, ubistava i drugih zločina. Enormno je porastao broj krađa oružja i municije, od kojih neke imaju organizovani oblik. Sve je više izražena pojava ilegalnog držanja i preprodaje oružja i ubojnih sredstava, pljačka i uništavanja privatne i društvene imovine, a navedene pojave se ne sankcionišu zbog blokade institucija vlasti.

Svi elementi političko-bezbednosne situacije ukazuju da je ona složena i opterećena brojnim problemima, ali sa tendencijom da se stanje poboljšava. Takva situacija objektivno ne može imati pozitivnijih efekata na tok mobilizacije, ali se neki očekivani negativni uticaji mogu neutralisati. Uočene probleme treba uporno i planski rešavati radi stavljanja u funkciju ukupnih odbrambenih priprema i jačanje bezbednosne komponente.

5. Razmještaj MS u skladištima ratnih materijalnih rezervi i njihovo udaljenje od MZ i mogućnost njihovog dotura na MZ

Razmještaj materijalnih sredstava za jedinice TO i opštinske štabove Teritorijalne odbrane koje se mobilišu sa prostora zone odgovornosti ZnŠTO S. D. najpovoljnije je smestiti u postojeća skladišta, i to za 3. brTO, mpoap i OpŠTO Benkovac u kasarni Benkovac, a MES i municiju iznad 14 mm kalibra u izdvojeno skladište "GAJ" 2 kilometra udaljeno od grada.

Brigadu iz Obrovca materijalno uskladištiti u objekte stare škole u Žegararu gde se pružaju najpovoljniji uslovi uskladištenja, neposrednog obezbeđenja, a i operativno-taktički obezbeđuje brzo spajanje ljudstva i MS na MZ.

Za 1. brTO najpovoljnije uslove za smeštaj MTS i mirnodobski deo komande obezbeđuje se u kasarni "Senjak" koja ujedno pruža najpovoljnije uslove za smeštaj komande ZnŠTO S. D. i sredstava za prištabske jedinice. Za ostala MTS 1. brTO najpovoljniji uslovi smeštaja su u objektima "Krka", "Pađani" i "Kistanje".

Za smeštaj MTS map najpovoljniji su uslovi u objektima "Krka", "Pađani", južna kasarna i "Golubić".

Sredstva larp-a PVO je najpovoljnije uskladištiti u objektima južne kasarne.

MTS OpŠTO Knin i Obrovac je najpovoljnije uskladištiti u postojećim skladištima TO u gradovima Knin i Obrovac i većim MZ, a većinu sredstava OpŠTO Knin uskladištiti u objektu "Krka".

Udaljenost skladišta RR-a do MZ-a bataljona – divizionu kreću se u proseku od 5 do 30 km. Ako se obezbedi ljudstvo za iznošenje i utovar MS kao i motorna vozila iz neposredne blizine kasarne onda je moguće da se materijalna sredstva u roku od 3-4 sata prevezu do mobilizacijskih zborišta.

Komunikacijski pravci koji iz Knina, Benkovca i Obrovca izvode ka mob. zborištima su kanalisani i pogodni su za zaprečavanje i miniranje te komandanti pukova-brigada i OpŠTO moraju računati na način obezbeđenja uskih grla i useka, jer u slučaju ubacivanja DTG može se za određeno vreme sprečiti dotur materijalno tehničkih sredstava do MZ-a, a time i dovesti u pitanje blagovremeno izvršenje mobilizacije, čije je vreme i suviše kratko.

Prostor komunikacijske zone odgovornosti je dosta razvijen, a mogućnost dotura rokadnim putevima obezbeđuje da se sredstva blagovremeno doture do jedinica. Najozbiljnije probleme mogu izazvati eventualna dejstva ubačenih grupa na kritičnim i osetljivim mestima i tačkama u neposrednoj blizini skladišta na pravcima iznošenja i dotura MTS blagovremeno uspostaviti kontrolu i obezbeđenje od mesnih straža i obezbnika iz sastava prostorne strukture OpŠTO Knin, Benkovac i Obrovac.

6. Mogućnosti pozadinskog obezbeđenja mobilizacije

Politika bivše Hrvatske vlasti, a potom rat i njegove posledice usloveli su osiromašenje celokupne teritorije ZnŠTO Severna Dalmacija. Privredni kapaciteti zbog nedostatka sirovina i poluproizvoda, a i zbog ratnih razaranja, uopšte ne rade ili rade u minimalnom obimu. Tekuće količine nisu omogućavale stvaranje bilo kakvih rezervi u toku rata. Obezbeđenje stanovništva artiklima hrane, gorivom, odećom i drugom opremom vrši se nabavkom sa strane uz velike poteškoće.

Zdravstveni kapaciteti u zoni za sada zadovoljavaju potrebe. U toku rata najmanje su stradale putne komunikacije, ali su veliki gubici zbog potpunog paralisanja železničkog transporta, a višak radne snage ne mogu apsorbovati drugi privredni kapaciteti.

Rezerve stanovništva u hrani su neujednačene, one se kreću od više mesečnih do višednevnih u severnom delu Bukovice. Što znači da se na njih ne može računati, izuzimajući obezbeđenje dvodnevnih potreba u suvim artiklima koje sa sobom mogu poneti v/o u toku izvršenja mobilizacije.

Prestankom ratnih dejstava – trenutnim primirjem nije se prišlo bitnijem aktiviranju privrede zbog održavanja većeg brojnog stanja ljudstva u jedinicama TO i PJM. Međutim, to nije razlog da privreda u ratnim uslovima ne funkcioniše, a posebno civilna vlast gde su i najveći problemi.

Prelazak na ratnu proizvodnju ranije nije planiran, nego je to učinjeno u toku rata i to kod metaloprerađivačke i prehrambene grane, kao i servisa za opravku vozila i aparata i uređaja za domaćinstvo.

Dalje mogućnosti rada tekstilne industrije “Kninjanka” (preduzeće za izradu konfekcije) postoje, ali rukovodeće garniture zbog inertnosti i drugih subjektivnih slabosti nisu iskorištene ni 30% od svojih kapaciteta.

Na osnovu iznetog najpovoljnije mogućnosti za pozadinsko obezbeđenje mobilizacije su: komunikacija (putne mreže), zdravstveni kapaciteti, potom opravka TMS, klanje stoke i prerada mesa, izrada i opravka svih vrsta odećne opreme, zatim ogrevno drvo i vodni objekti.

S obzirom na izneto, a u cilju uspešnog izvršenja mobilizacije, trupne rezerve ratnih jedinica držati na propisanom i naredenom nivou.

7. Uslovi za organizaciju RIK-a i veze

Razmeštaj jedinica TO i OpŠTO na teritoriji, konfiguracija zemljišta sa izrazitim krašom, slabom vegetacijom, velikom ispresecanošću zemljišta, kao i postojanje masiva Velebita, Dinare, Promine, Svilaje, Kozjaka i Bukovice, otežavaju komandovanje i organizaciju veza, te je potrebno u miru izvesti pripremu i uređenje teritorije u sklopu koje izgraditi mrežu repetitora kako bi veze između brigada i OpŠTO sa komandom ZnŠTO S.D. i veze sa predpostavljenim i susedima bile kvalitetnije i sigurnije.

U sklopu radova na pripremi teritorije neophodno je izmeštanje RRČv Promina na novu lokaciju u dubinu teritorije, jer sadašnje mesto na prednjem kraju odbrane ne odgovara i nema opravdanja.

Postojeća sredstva veze u jedinicama manevarske strukture i OpŠTO koja su različita (sa više kanala, starije i novije proizvodnje) potrebno je zameniti sa kvalitetnijim i lakšim prenosnim radio-uređajima posebno na nivou nižih taktičkih jedinica. Za brigade TO koje imaju široku zonu odbrane potrebno je obezbediti MKŠK-1 radi obezbeđenja komandovanja i veze u pokretu.

Sa predviđenom popunom jedinica sredstvima veze kao što su RUP-15 i PRC-15 na čemu se radi, biće omogućeno lakše komandovanje i sigurnija veza.

Na teritoriji RS Krajine, a posebno severne Dalmacije, je zbog ratnih uslova došlo do narušavanja PTT sistema usled čega je nemoguće održavati vezu na teritoriji zone odgovornosti, pa i korišćenje tih veza u sistemu komandovanja i rukovođenja.

Sadašnji uslovi RIK-a na relaciji GŠTO RS Krajina zonski štab TO S.D. i ZnŠTO S.D. prvopodčinjene komande i OpŠTO obezbeđuju u potpunosti rukovođenje i komandovanje sa postojećim sistemima veze.

Problem predstavlja RIK-om na relaciji četa-bataljon-divizion, zbog nedostatka većeg broja RUP-12 i RUP-33. Ovi problemi uspešno se rešavaju sa određenim nabavkama prenosnih

uređaja strane proizvodnje. Ta nabavka koja dolazi od različitih lica i organa iz inostranstva preko Biroa RS Krajina nije usaglašena sa vojnim standardom te smeta kod stvaranja radio mreže. Postojanje i izvršenje jedinstvenog zadatka TO i MUP-a RSK u ratu, nameće potrebu identičnog sistema veze.

Kao zaključak, uz navedene nedostatke i poteškoće, ističemo da se sa postojećim sredstvima i razvijenim sistemom veze na teritoriji ZnŠTO S.D. obezbeđuje nesmetano komandovanje sa potčinjenim komandama – štabovima i jedinicama.

8. Karakteristike i mogućnosti teritorije na kojoj se RJ mobiliše i pitanja u kojima je nužno ostvariti koordinaciju sa nadležnim organima DPZ, posebno analizu ljudskog i materijalnog potencijala na teritoriji

Teritorija severnodalmatinske zone obuhvata geografski prostor Ravnih Kotara i Bukovice oivičen sa juga morem, a severa Velebitom i sa istoka Dinarom. Zemljište je pretežno kraško, otkriveno sa mnogo vrtača, zidanih ograda i pokriveno delimično sa makijom.

Čitav prostor je oskudan sa vodom naročito predeo Bukovice i pojedini predeli u centralnom delu zone. Kroz teritoriju protiču i značajne reke i to Zrmanja čitavim svojim tokom i Krka, koje nadoknađuju nedostatak vode i obezbeđuju razvijenu vodovodnu mrežu za obezbeđenje pitke vode za mnoga naselja i sela.

Ovaj prostor ima razvijenu komunikacijsku mrežu upravnih i rokadnih puteva pogodnih za angažovanje snaga sa zapada i juga na čitavom prostoru. Tu se ističu pravci Zadar-Maslenica-Obrovac kapaciteta do jedne brigade, Zadar-Benkovac-Knin do 2 brigade, Biograd-Benkovac-Knin do 1 brigade, Vodice-Knin do 1 brigade, Šibenik-Drniš-Knin kapaciteta ojačana brigada, Muć-Drniš do brigade i Sinj-Vrlika-Knin do jedne brigade.

Svi ovi pravci su pogodni za organizaciju odbrane, zaprečavanje i zarušavanje te se mogu braniti sa manjim snagama uz primenu masovnog zaprečavanja kao i manevra snaga sa jednog na drugi pravac.

Na teritoriji su brojna manja naselja i staračka domaćinstva koja se protežu uz komunikacije i rečne tokove (oko 70.000 stanovnika).

Karakteristično je da je sa ovog prostora zbog politike bivše hrvatske vlasti, zbog nerazvijenosti industrijskih kapaciteta i savremenije organizacije poljoprivredne proizvodnje velik broj stanovništva emigrirao na teritoriju Srbije, tako da je ljudski potencijal za formiranje i popunu RJ znatno smanjen. Na osnovu postojećeg demografskog potencijala sa ovog prostora je moguće za potrebe TO angažovati oko 20.000 boraca.

Stanovništvo koje se pretežno bavi poljoprivrednom proizvodnjom zbog oskudnog snabdevanja sa veštačkim đubrivima i kvalitetnim semenom proizvodi samo za svoje potrebe ne stvarajući značajnije viškove, koji bi mogli poslužiti kao izvor obezbeđenja jedinica TO.

Od poljoprivrednih grana najrazvijenije je stočarstvo i vinogradarstvo, koje pozitivno utiče na snabdevanje jedinica i stanovništva. Najrazvijenija je poljoprivredna proizvodnja u reonima Ravnih Kotara, koji zbog ratnih sukoba sa Hrvatskom ne mogu svoje viškove plasirati i ponuditi tržištu.

Na prostoru Krajine nema dovoljno silosa za smeštaj žitarica i skladišnog prostora za čuvanje rezervi hrane kao sigurnijeg izvora u snabdevanju stanovništva.

Prirodni potencijali su dosta veliki. Ako bi se organizovala planska proizvodnja mogli bi se stvoriti tržišni viškovi gde bi bio i visok stepen standarda, a deo proizvoda kao proizvodi stvoreni od vinove loze, voće i povrće, razvoj turizma uz reke i jezera i intenzivan razvoj stočarstva obezbedili bi opšti procvat severodalmatinske zone.

9. Mogući uticaj najnepovoljnijeg vremena kao prostora, doba godine i dana i njihov uticaj kao atmosfere pojave na brzinu efikasnosti izvršene mobilizacije

Severno dalmatinsku zonu uglavnom karakteriše primorska klima i deo kontinentalne klime. Ova zona pruža najpovoljnije uslove gotovo u toku cele godine, izuzev kraćeg kišno-snežnog, odnosno vetrovitog vremena u toku kasne jeseni i zime (decembar-februar), a sušnog i jarkog leta. Karakteristika severno dalmatinske oblasti je da je bez dovoljno vode kako za stanovništvo tako i za napajanje stoke.

Doba dana nema bitnog uticaja, već samo u sklopu doba godine. Dužina dela dana ima uticaja ali jednovremeno pozitivnog i negativnog koji se međusobno prepliću. U toku zime zbog kratkoće dana i ledenih kiša otežano je kretanje i izvršavanje mobilizacijskih radnji u celini sa ratnom jedinicom, tako da se skraćuje vreme i zbog bezbednosti za ljudstvo i stanovništvo u celini.

Zbog nepovoljnih uslova svugde gde je god moguće koristiti za smeštaj ljudstva i MTS društvene i privatne objekte, vikendice, a izuzetno smeštaj ljudstva i MS vršiti u poljskim uslovima, jer će se na ovaj način obezbediti zaštita od niskih temperatura, snega, kiše i jakih vetrova. Ostale atmosfere pojave (rosa i slana) nemaju bitnog uticaja sem uticaja vlage na naoružanje i optička sredstva o čemu moraju voditi računa sve komande i štabovi.

KOMANDANT
pukovnik
Milan Đilas, [v.r.]

M.P.²⁷⁵

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 6044.*

123

1992., kolovoz
[Knin]

Analiza Glavnog štaba TO RSK o borbenoj spremnosti jedinica TO RSK od veljače do kolovoza 1992.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

A N A L I Z A

b/g TO RSK ZA PERIOD
OD FEBRUARA DO AUGUSTA

²⁷⁵ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Severna Dalmacija, Knin.

1. RUKOVOĐENJE I KOMANDOVANJE:

U proteklom periodu desile su se značajne promene u sistemu RiK TO RSK. Prvo: RiK TO RSK nije više deo jedinstvenog sistema RiK vojskom Jugoslavije zbog stvaranja nove SRJ. Drugo: izvršena je demobilizacija TO. Treće: formiranje su PJM sa kojima do kraja nije usaglašeno RiK. Pored ovih promena došlo je i do novih kadrovskih rešenja u štabovima, komandama i jedinicama.

Sve ove promene su manje-više imale odraza na uspešnost RiK u celini. Rukovođenje i komandovanje na nivou GŠTO RSK po ocjeni kolegija komandanata bilo je uspješno mada je bilo manjih i većih propusta koji nisu bitnije uticali na uspešnost funkcionisanja RiK-a. Najveći problemi kako kvantitativni tako i kvalitativni u ovom periodu bili su kadrovski. Popunjenost štabova, komandi i jedinica nije na potrebnom nivou i u skladu sa formacijom što se veoma negativno odražava na RiK. Naročito su slabo popunjeni GŠTO i brigade TO dok su nešto bolje popunjeni ZnŠTO i 75. PB TO. Popunjenost sa rezervnim sastavom takođe ne zadovoljava formaciju pa bi u narednom periodu trebalo bolje sagledati mogućnosti teritorije pa analogno tome praviti formacije. Po ovom pitanju najizraženiji problemi su u Z Slavoniji, Lici i Kordunu. Veliki problem je i rešavanje statusnih pitanja AVL i GL što takođe uskoro mora biti rešeno.

Na osnovu analize rada ZnŠTO uočljivo je da funkciji planiranja nije posvećena adekvatna pažnja sem na nivou GŠTO gde je to korektno urađeno. Razrađeni godišnji planovi na nivou ZnŠTO i brTO imaju dosta slabosti i propusta pa ih u narednom periodu treba doraditi.

Mesečno planiranje uglavnom se sprovodi, ali više formalno jer se analiza realizacije planiranih zadataka kod većine ZnŠTO i komandi brTO ne izvodi.

Planovi uzbunjivanja i pripravnosti kvalitetno su urađeni i omogućavaju uspešno uzbunjivanje od GŠTO do komandi brTO i OpŠTO. Stiče se utisak da su dežurni organi nedovoljno obučeni za praktičnu primenu ovih planova što bi na svim nivoima RiK u narednom periodu trebalo otkloniti. Naređenje o stalnim i povišenim merama b/g je urađeno u ZnŠTO ali nije došlo do nivoa OpŠTO i brTO, što bi takođe prioritarno trebalo učiniti.

Na planu uređenja i pripreme teritorije za vreme izvođenja borbenih dejstava učinjeno je malo na svim nivoima RiK. Posebno je značaj pridavan zaprečavanju i donekle utvrđivanju, ali maskiranju i obezbeđenju kretanja i manevra nije pridavan nikakav značaj. Posebno je slabo vršeno operativno maskiranje. Ovom pitanju u narednom periodu treba pokloniti veću pažnju nego do sada.

Obaveštajno-izviđačko obezbeđenje je manje-više funkcionisalo dobro mada je i na tom planu bilo slabosti i propusta koje se nisu bitnije odrazile na izvođenje borbenih dejstava. Novo rešenje da se objedini obaveštajno-bezbednosno obezbeđenje je pravi potez koji će u skoroj budućnosti dati očekivane rezultate.

Obezbeđenje KM u borbi nije bilo sigurno na svim nivoima. Obezbeđenje KM GŠTO je bilo relativno dobro jer se nalazilo na sigurnoj dubini od p/k ali je bilo nedovoljno zaštićeno od dejstva diverzantsko-terorističkih grupa. Zaštita KM nižih nivoa bila je različita od odlično zaštićenih do totalno nezaštićenih. Pojedini štabovi i komande zahvaljujući samo sreći nisu imale tragičnih posledica.

Sistem veza u celini je omogućavao nesmetano RiK na svim nivoima, a posebno na višim od komandi brigada do GŠTO. Sredstva veze za niže nivoe RiK su nedovoljna, zastarela i

nepouzdana tako da se na tom planu mora nešto hitno preduzimati. Sistem KZ je dosta dobar, ali se i suviše nepotrebno koristi, što se takođe u narednom periodu mora otkloniti. Rad, red i disciplina u većini štabova i komandi bila je primerna, ali u jednom manjem broju štabova i komandi nije bilo tako. Osnovni razlog leži u nedovoljnoj angažovanosti i doslednosti podčinjenih starešina da je sprovedu.

Nedisciplina i samovolja se posebno pojavljivala kod v/o koji su se u pojedinačnim slučajevima i manjim grupama otimali kontroli i vršili pljačke i ubistva. O ovim pojedincima i grupama na nivou ZnŠTO mora biti detaljna evidencija kako bi se mogli sudski goniti za počinjena nedela.

U celini gledano RiK kao elemenat b/g funkcionisalo je u TO relativno dobro, bolje na višim nivoima, a nešto slabije nižim. Međutim u narednom periodu ovom elementu treba posvetiti veću pažnju i činiti sve da se na ovom planu postignu vrhunski rezultati.

2.- MORALNO STANJE:

Odnos našeg sastava prema RSK je pozitivan uz raspoloženje da se učvrste granice i potvrde srpske teritorije. Prisutan je ponos i raspoloženje boraca da ostanu u jedinicama dok god to bude trebalo i da se ponovo odazovu u slučaju potrebe, nakon otpusta iz jedinica.

Kod jednog dela boraca prisutan je bojazan, zbog nejasnoće oko određenja funkcionisanja vlasti u zaštićenoj oblasti UN a posebno u tzv. ružičastim zonama. Izražena je i doza nepoverenja u snage UNPROFOR-a i bojazan da su naklonjeni hrvatskoj strani i da će im pomoći u uspostavljanju vlasti na našoj teritoriji. Uz sva objašnjenja i tumačenja, ovo ostaje kao činjenica, a proističe iz unutrašnje potrebe srpskog naroda da sam odlučuje o svojoj sudbini, da se bori i brani svoju slobodu i da to pravo nikada do sada nije prepuštao drugima.

Od početka borbenih dejstava u Republici BiH, preko stvaranja Srpske Republike BiH i borbe za Koridor prema SRJ, vlada ubeđenje da je to borba i srpskog naroda RSK. Veliko je raspoloženje i dobrovoljan odaziv za neposrednim učestvovanjem u borbama za SR BiH, Koridor i konačno slamanje ustaško-fašističke i muslimansko-fundamentalističke genocidne opcije protiv srpskog naroda. Ova borba je duboko shvaćena, kao borba za opstanak.

Ovako raspoloženje starešina i boraca, komandi i jedinica TO RSK proističe iz pravilnih međuljudskih odnosa i blagovremenog reagovanja na sve pojave i manifestacije negativnih činilaca, koje ih mogu ugroziti. Transformacija i nastajanje ZnŠTO S. D. korpusa JNA, i pored evidentnih propusta i slabosti, održao je nivo nasleđenih i izgrađenih međuljudskih odnosa, zahvaljujući realnom fundamentu na kojem su izgrađeni isti – na odbrani teritorije RSK i sprečavanju genocida nad srpskim narodom od strane ustaša.

Na stanje u komandama i jedinicama i međuljudske odnose u pojedinim etapama dosadašnje izgradnje istih, bilo je negativnih uticaja, koji su uz velike napore do sada prevazilaženi:

- Stranačka borba za vlast i zaoštavanje odnosa između Srba unutar pojedinih regija, paravojno organizovanje i otvoreni napadi na institucije vlasti i odbrane;
- Izrastanje i nametanje pojedinaca i grupa unutar manjih sastava uz bahato, samovoljno i siledžijsko ponašanje do izvršenja krađa, pljački, paljevina i ubistava;
- Nefunkcionisanje sistema vlasti, nepoverenje u nju i prisutna bojazan na moguće razočarenje u politička rešenja posle izvojevanе pobede;
- Nefikasnost sistema mobilizacije i ogorčenost boraca na pojavu ravnodušnosti i neuključivanja u odbranu, bez zakonskih posledica, jednog broja građana RSK. Dosta povoljan raspored, najčešće u pozadini i na stražama, imućnijih lica, pa je vladalo ubeđenje da onaj koji ništa nema i nikog za vezu nema, mora da bude u jedinici;

– Prisutno nepoverenje i podozrivost jednog dela boraca prema AVL i pokušaja optuživanja istih za sve neuspehe i ono što je loše u kolektivima i na teritoriji, uz epitet “crveni i komunjare”, a pojedinci sebi daju za pravo da su veći stručnjaci za taktiku, operativu itd., kritikuju odluke, optužuju i stvaraju lošu klimu u kolektivu;

– Nestašica pojedinih artikala i smanjeni tempo PoOB;

– Loš odnos i nedolično ponašanje pojedinih AVL, koji su potpali pod uticaj sredine, posebno onih sklonih alkoholu, lakom životu, nezainteresovanih i opterećenih ličnim problemima;

– Veliki broj vanrednih događaja, a posebno onih sa smrtnim posledicama i dr.

I pored ispoljenih slabosti, negativnih uticaja i izvršene transformacije komandi i jedinica, najveći broj dobijenih zadataka je odgovorno, stručno, kvalitetno i disciplinovano realizovan. Nažalost, manji broj zadataka je nakon preuzimanja zone odgovornosti od korpusa – bez opravdanja isforsiranog, realizovan nedovoljno kvalitetno a pojedini i uz tragične posledice. Najpoučniji je primer opuštenosti, familijarnosti i nepoštovanja borbenih normi i uslova života i rada pri izvršavanju naređenja, odnos TG-1 u odbrani međurečja r. Krka – r. Čikola, što je rezultiralo gubitkom nepoznatnog broja ljudskih života i branjenog prostora.

Na izvršenje borbenih zadataka pored napred iznetih slabosti i činilaca, nepovoljno je uticala statičnost jedinica i dug boravak na prostoru granice RSK i izloženost vatri neprijatelja uz spor rad snaga UNPROFOR-a na preuzimanju zaštićenih oblasti UN.

Stanje u užoj i široj društvenoj sredini, više nego ikad ranije, ima direktni uticaj na stanje borbene gotovosti i ukupno stanje u našim komandama – štabovima i jedinicama. Ovu konstataciju potkrepljuje i potvrđuje činjenica da je formiranje TO RSK izvršena na teritorijalnom principu popune i da je međusobno uslovljena i uvezana sudbina naroda i boraca.

Na planu jačanja borbenog morala smo, pre svega nakon lociranja svih indikatora i mogućeg uticaja na isti, težište rada preneli na otklanjanje negativnih uticaja uz istovremeno održavanje nivoa i jačanja pozitivnih činilaca.

Mišljenja smo da će na stanje borbenog morala uticati:

– Povoljno političko rešenje dalje sudbine, htenja i borbom potvrđene želje srpskog naroda RSK;

– Izbor i opredeljenje za najpovoljniju doktrinu odbrane teritorije RSK;

– Stvaranje najoptimalnijih uslova za egzistenciju i sigurnost boračkog i ostalog dela stanovništva RSK;

– Dosledan odnos prema palim borcima i ostvarenim ciljevima borbe;

– Obračun sa ratnim profiterima i sankcionisanje negativnih pojava u toku rata.

Na osnovu iznetog, uprkos negativnim uticajima, opšte društvenih činilaca i činilaca subjektivne prirode u našem sastavu, upornim radom obezbeđeno je stabilno stanje borbenog morala uz izgradnju i jačanje pozitivnog odnosa za ostvarenje i očuvanje dostignutih ciljeva borbe srpskog naroda za slobodu na svom prostoru – prostoru RSK i za dalju egzistenciju u SRJ.

3. OBUČENOST I UVEŽBANOST:

Težište borbene obuke i vaspitanja bilo je na podizanju individualne stručne sposobnosti u rukovanju ličnim i zajedničkim naoružanjem u borbi. Na tom planu veliki učinak pored boraca koji su obučavani imale su i najneposrednije starešine. I pored početnih rezultata može se konstatovati da se obuci ipak nije poklanjala značajnija pažnja što je imalo za posledicu i slabiji učinak u borbi.

U toku izvođenja borbenih dejstava posebno su se iskazale slabosti u rukovanju naoružanjem i taktičkoj obuci. Kod rukovanja naoružanjem najveće slabosti su bile u nišanjenju, okidanju i sjedinjavanju svih radnji za gađanje. Najčešće se vatra otvarala nasumice samo da bi izazvala psihološki efekat što je doprinosilo velikoj potrošnji municije i nepreciznom gađanju.

Poseban problem pri izvođenju borbenih dejstava bio je neprilagođavanje kretanja zemljišnim uslovima što je prouzrokovalo nepotrebnu pogibiju boraca na frontu. Dakle što se tiče pešadijske obuke može se reći da je ona izvođena stihijski kroz borbu bez planskog i organizovanog rada.

Kad je riječ o obuci specijalnosti u okviru rodova onda se može konstatovati da je ona bila vrlo kvalitetna što su pokazali i rezultati u borbi. Međutim i tu je bilo slabosti koje su uglavnom nastale kao posledica nedovoljne motivisanosti za borbu. Slabo su i nedovoljno precizno zauzimani početni elementi za gađanje, slabo je vršeno osmatranje i korektura što je opet prouzrokovalo veliki utrošak municije.

Iako je na prostoru RSK bio relativno mali broj kritičnih vesova artiljerije, OMJ i PVO i drugih, za relativno kratko vreme uspelo se to otkloniti doobukom i preobukom.

Težište je takođe bilo na obuci RVS i njihovom brzom osposobljavanju za obavljanje komandnih dužnosti u sklopu RiK. Ovaj proces je opterećivao veliki broj zatečenih problema i propusta u periodu pre rata. U toku izvođenja borbenih dejstava uočeno je da jedan broj starešina kako aktivnih tako i rezervnih nije dorastao svom činu, položaju i dužnosti koju je obavljao što je nanelo ogromnu štetu starešinskom kadru i RiK. Na planu izvođenja organizacionih oblika praktične obuke nije učinjeno ništa pa i tu treba tražiti uzroke slabog RiK nekih starešina.

Da bi se otklonile ove slabosti u narednom periodu veću pažnju treba posvetiti vatrenoj, taktičkoj i obuci specijalnosti kod vojnika, a kod starešina organizacijskoj i praktičnoj obuci na planu RiK.

4. MOBILIZACIJSKA GOTOVOST:

1. Izvori za popunu i formiranje ratnih jedinica i mobilizacijska zborništa međusobno su povoljno postavljeni i omogućavaju sigurno izvršenje svih aktivnosti u toku mobilizacije. Raspored jedinica na mob. zborništimama je usklađen sa operativno-taktičkim zahtevima.

2. Popuna sa ljudstvom nije na zahtevanom nivou.

Različito je po ZnŠTO. Popuna je narušena zbog toga što se veći broj v/o nalazi u sastavu PJM. Posebno su kritične VES OMJ, inženjerije, PVO, ZA i tehničke službe (tenkovskih mehaničara, art. mehaničara, mehaničara za RRU i UNF i TT sredstva).

Problem ljudskog potencijala i poboljšanje popune vidimo u preispitivanju velikog broja oslobođenih v/o od vojne obaveze, zaoštavanja kriterijuma za ocenu sposobnosti i zahtevu za obaveznim ratnim rasporedom i uključivanjem u sistem odbrane RSK lica čije je poreklo sa prostora iste.

Zbog slabog odaziva starešina iz SRJ a rođeni na prostorima RSK, kritična je popuna ključnih dužnosti u štabovima i komandama jedinica.

U cilju dovođenja stepena b/g na zahtevani nivo neophodno je u saradnji sa Upravama MO, Ministarstvom odbrane i PJM sagledati što ostaje od ljudstva u sastavu PJM a što za izbor i raspored u komande – štabove i jedinice TO.

Na osnovu toga i postojećih formacija sačiniti predloge planova popune, srediti kartoteku i snimiti stanje popunjenosti RJ.

Po završetku napred navedenih zadataka neophodno je u svim jedinicama organizovati, pripremiti i izvesti primerenu dvodnevnu obuku izvršilaca mobilizacije i ljudstva koje izvršava posebne zadatke u toku mobilizacije.

Po izvršenoj obuci izvršilaca mobilizacije i ljudstva sa posebnim zadacima moglo bi se ići na obuku osnovnih jedinica po bataljonima – divizionima i tek ta obuka bi obezbedila kvalitetno izvršenje mobilizacije.

3. Mobilizacijski planovi su urađeni i prilagođeni do sada stečenim borbenim iskustvima. Dokumenta su rađena po do sada važećim propisima i prema konkretnim uslovima. Planovi mobilizacije su realni i kao takvi obezbeđuju uspešno izvršenje mobilizacije. Potrebne su određene dorade istih što su ZnŠTO dobili zadatak na referisanju i odobrenje istih. Poteškoće su prisutne pri izradi planova, zbog nepopunjenosti osnovnih komandnih dužnosti što se odražava na kvalitet izrade dokumenata.

4. Pozivarska služba je razrađena i omogućuje izvršenje mobilizacije, da je potrebno češće ažuriranje i proveravanje kurira pozivara. Određene su snage i sredstva i norme za pozivanje v/o ali nije svugde u potpunosti zaživelo.

5. Organizaciju prihvata i prijema v/o i MTS neophodno je uvežbati, a pre toga pravilno odrediti broj sekcija i materijalno obezbediti iste.

Popuna MTS je različita u ZnŠTO. Neophodno je snimiti stanje iste i izvršiti preraspodelu.

Potrebno je ubrzati rad na prilagođavanju objekata i magacina određenih za čuvanje MTS i definisati službu obezbeđenja istih.

6. U većini slučajeva MZ su uz ili bliže skladištima MS gde će se vršiti izdavanje i preuzimanje SRT a manji deo jedinica ista prevoze do MZ. Sačinjeni planovi omogućuju plansko izdavanje i preuzimanje SRT, no ekipe je potrebno uvežbati, a prilaze skladištima urediti za nesmetano kretanje vozila i rad u svim uslovima.

Cenimo da komande – štabovi i jedinice mogu uspešno da izvrše mobilizaciju snaga TO RS Krajina.

PERSONALNA PROBLEMATIKA

Problem u radu pers. službe predstavljaju nedefinisani stavovi, nepostojanost propisa, zakona i drugih regulativnih dokumenata bitnih za regulisanje statusnih pitanja AVL i GL na službi u TO.

Prisutna je nepopunjenost sa starešinama na ključnim komandnim dužnostima što otežava rad. Naši zahtevi za upućivanje na privremeni rad se veoma sporo realizuju, a odgovore na zahteve ne dobivamo.

Poseban problem predstavlja nerešen status većeg broja GL koja su izbegla na prostor RS Krajine i uzeli učešće u ovom ratu.

Nismo u mogućnosti da svima regulišemo status i u narednom periodu moramo ovom problemu posvetiti više pažnje. Najveći broj takvih GL je u zoni odgovornosti ZnŠTO Severna Dalmacija ili u drugim.

5. POZADINSKO OBEZBEĐENJE

Popunjenost sa TMS

Popunjenost komandi i jedinica RMS po MF u celini je dobra. Jedinice ne raspolazu tačnim podacima jer su se sredstva prebacivala sa jednog dela ratišta na drugo, bez potrebne materijalne dokumentacije. Sada se većina jedinica i štabova nalazi u fazi popisa RMS i otvaranja OE na nivou OZ i samostalnih jedinica.

Popunjenost sa artiklima hrane iznosi 5000 Sd/o za 30 dana rata i skladišnim artiklima koji su zbog blokade i otežanog dotura iz SRJ u zadnje vreme narušeni.

Svi artikli ishrane su svežije proizvodnje i čuvaju se u PoB ZnŠTO uslovno.

Odlaskom jedinica bivše JNA sva TMS ostala su u sastavu jedinica TO, tako da su jedinice većinom popunjene savremenim pešadijskim naoružanjem, izuzev jedinica prostorne strukture i u MZ. Posebno je vrlo dobra popunjenost sredstvima za PoB i vatrenu podršku. Popunjenost sa municijom kreće se od 5-7 b/k a kod nekih brigada i sa 9 b/k. To se pre svega odnosi na brigade (Gračačku, Plaški i Glina).

Struktura čuvanja municije u RR je po sledećim: 3 b/k u brigadama, 1 u PoB ZnŠTO i dva na nivou PoB Glavnog štaba.

Kritična popuna je sa granatama za haubice 105 mm M56, minama za MB 62, 82 mm i 120 mm, kao i kod raketnih sistema 128 mm "Oganj" i 9K11.

Popuna sa ostalim sredstvima je dobra i iznosi: za sredstva veze 95% (sem sredstava u četi i vodu), u MS 85-95%, ABH sredstva 90%, sanitetska MS 90%, inž. sredstva 80%.

Najslabija popuna je u pozadinskim jedinicama bataljona – divizionu sa kompletima opšteg i specijalnog alata.

Ništa bolja popuna nije ni kod intendantskih uslužnih delatnosti (krojača, obučara, berbera) i slično.

Stanje RMS – ispravnost i kompletnost

Sva osnovna sredstva, lično naoružanje, artiljerijska orđja i tenkovi konzervirana su kratkoročnom konzervacijom.

Veći deo TMS je u toku rata zbog slabijeg održavanja i rukovanja neispravan. Zbog nedostatka R/D u skladištu otežana je popravka. U pozadinskim jedinicama i bazama čine se veliki naponi da se sa oštećenih TMS skidaju određeni delovi i kompleti kako bi se TMS dovela u funkcionalno stanje.

Najslabije je stanje kod akumulatora. Kondicioniranje aktiviranih akumulatora je otežano zbog nedostatka struje a na tržištu ih nema dovoljno. Preduzimaju se mere da se preko MO obezbedi deo novčanih sredstava za kupovinu koja će biti smeštena u RR za oklopne bataljone i artiljeriju za podršku i PVO.

Smeštaj i čuvanje RMS

Čuvanje RMS se vrši u improvizovanim objektima koji zadovoljavaju minimalne potrebe smeštaja i čuvanja OS.

Sva m/v i oruđe smešteni su na izgrađenim stajankama na otvorenom prostoru. Kod mnogih oruđa nema ni formacijskih cerada za zaštitu. Također ističemo problem smeštaja tenkova M-84 koji zbog elektronike moraju biti uskladišteni pod nadkrivenim objektima.

Održavanje ovako smeštenih MS uz nedostatak ljudstva predstavlja poseban problem i umanjuje funkcionalnost samog sredstva.

Održavanje, opravka i remont TMS, obezbeđuje r/d i p/m i alata. Tekuće održavanje TMS, naročito m/v vrši se izuzetno dobro. Formiranjem ekipa stručnog osoblja izvršena je defektaža svih TMS, manji kvarovi se otklanjaju na licu mesta i sredstva se stavljaju u funkciju. Vršiti se ispomoć sa stručnim licima iz sastava 75. PoB za otklanjanje većih kvarova.

Potrebe za SR i GR TMS²⁷⁶ su izražajne tako da sada imamo 300 m/v za SR i 120 za GR. Posebno ističemo potrebu za srednjim remontom topova 130 mm i minobacača svih vrsta (oko 60%). Sredstva veze opravljamo sami u priručnim radionicama i za sada se potrebe zadovoljavaju, sem složenijih uređaja koji se mogu opravljati isključivo u specijaliziranim

²⁷⁶ Srednjim i generalnim remontom tehničko materijalnih sredstava.

radionicama. Osnovni problem kod održavanja TMS ogleda se u nedostatku v/d i potrošnog materijala.

Naročito je to izražajno kod oklopno mehanizovanih sastava, m/v svih vrsta, naročito ističemo problem gume i akumulatora.

Uvid u stanje lične opreme izdate na ruke v/o

Lična oprema izdata na ruke v/o je u dosta lošem stanju. Uglavnom loše je stanje zbog dugotrajne upotrebe u ratu. Oko 65% v/o nema kompletnu opremu, uglavnom nedostaju osnovni delovi (obuća, vetrovke, bluže, pantalone). Jedinice nisu stekle uvid u izdatu opremu, tako da je stanje po ovoj službi dosta loše.

Organizacija snabdevanja i nabavki radnim i drugim m/s

Obezbeđenje ratnih MS izvršeno je od rasformiranih jedinica JNA na našoj teritoriji i redovnim snabdevanjem preko 75. PoB Knin. Snabdevanje neborbenim MS vršimo sa teritorije preko RO i 75. PoB Knin. Za sve nabavke postoje ugovori, ali snabdevanje je veoma otežano zbog nedostatka osnovnih artikala za zadovoljenje potreba, kao i neurednog plaćanja stvorenih obaveza. Dobavljači na našoj teritoriji isključivo traže plaćanje u gotovom novcu, jer jedino tako mogu da izvrše nabavke i da zadovolje naše potrebe.

Organizacija i obezbeđenje ishrane ljudstva

Ishranu ljudstva vršimo na osnovu pravilnika o ishrani JNA u ratu, a sada u miru. Artikle hrane nabavljamo na tržištu Korduna, Banije i Like. Skladišne artikle obezbeđujemo preko 75. PoB. Hrana je dosta kvalitetna i obezbeđuje psihofizičke potrebe ljudstva.

Organizacija sanitetskog obezbeđenja i zbrinjavanja ljudstva

SnOb u jedinicama vrši se formacijskim sastavima u DZ²⁷⁷ DPZ.

Zadovoljavajući stručnoj strukturi sanitetskog kadra SnOb i zbrinjavanje p/o je vrlo dobro. Posle ukazane osnovne ljebarske pomoći, teže povređeni i oboleli šalju se u ratnu bolnicu "Petrova Gora" i "Sveti Sava" Knin gde im se ukazuje specijalistička pomoć, a posle toga potrebe za rehabilitaciju zadovoljavaju se preko Centra za rehabilitaciju u Topuskom i Centrima u SRJ.

Problema je bilo u redovnom obezbeđenju pojedinih vrsta lekova i naplati usluga kod DZ DPZ.

Obezbeđenje pokretljivosti ratnih materijalnih rezervi.

Ratne materijalne rezerve se uglavnom nalaze u rejonima upotrebe jedinica. Sredstva su složena po osnovnim jedinicama u funkcionalnoj ambalaži što i jedno i drugo obezbeđuje brz pokret do mesta upotrebe i podele istih ljudstvu na ruke.

U celini gledano sistem PoOb-a dobro je postavljen. Stvorena je vrlo dobra materijalna osnova i obezbeđeni su povoljni uslovi za još uspešniji rad i dalju dogradnju sistema PoOb-a, posebno teritorijalne komponente, potpunim osloncem na teritoriju. Znatni naponi su učinjeni i postignuti dobri rezultati u održavanju MTS u ispravnom stanju. Dalje bi trebalo raditi na pravcu osposobljavanja određenih RO za održavanje i remont TMS, urednijem obezbeđenju r/d i p/m. Obezbeđenje odgovarajuće odeće i obuće za v/o, potpunije regulisanje zdravstvenog zbrinjavanja i ustrojavanja knjigovodstvene evidencije svih MS, predstavlja ozbiljan zadatak za GŠTO i Vladu RSK.

---

²⁷⁷ Dom zdravlja.

6. OBAVEŠTAJNO-BEZBEDNOSNO OBEZBEĐENJE

RH podržava i uz pomoć zapadnih sila, sprovodi intenzivnu subverzivnu delatnost prema RSK, koja je usmerena na sve oblasti društvene strukture, uz stalnu pretnju stabilnosti mira na ovom prostoru, politikom sa pozicije sile i upotrebom vojnog faktora za ostvarivanje agresivnih ciljeva. Pored ostalih oblika subverzivne delatnosti, posebno mesto ima propagandno-psihološka delatnost RH kojom se značajno utiče na svest i ponašanje ljudi.

Na unutrašnjem planu prisutni su brojni izvori ugrožavanja bezbednosti RSK i TO sa PJM kao najvažnijeg elementa odbrambeno-zaštitnog sistema. Aktivnost destruktivnih snaga i ekstremnih neprijateljskih elemenata u sprezi sa spoljnim faktorom usmerena je na razbijanje TO i njeno eliminisanje kao jedine organizovane snage za suprotstavljanje agresoru. Pokušava se razbiti jedinstvo naroda i vojske, kompromitovati rukovodeći starešinski sastav, uneti neverica i defetizam u snagu naše odbrane i mogućnost egzistencije i uspostavljanja pravne države.

Na teritoriji je prisutna diverzantsko-teroristička delatnost muslimansko-hrvatske koalicije kao i paravojnih grupa koje nisu pod kontrolom naših organa. Raširena je kriminalna delatnost do tog stepena da su ugrožene ekonomske osnove a napadnuta je i vojna imovina. Kod građana nalaze se velike količine oružja, municije, MES i rasprskavajućih sredstava, od čega je najviše ilegalno nabavljeno.

Suprotstavljanje obaveštajnoj, neprijateljskoj, kriminalnoj i drugoj destruktivnoj delatnosti je nedovoljno efikasno i odvija se uz brojne teškoće i ograničenja.

Sistem bezbednosti na teritoriji nije uspostavljen i ne funkcioniše kao celina. Izražena je nesigurnost ljudi i materijalnih dobara, a pravni sistem ne obezbeđuje krivično pravnu zaštitu primarnih društvenih vrednosti.

Sistem bezbednosti TO nedovoljno efikasan zbog nerazvijenosti i neizgrađenosti. Funkcija bezbednosti kod značajnog broja subjekata, prvenstvo starešina ne shvata se i ne razvija kao nužna potreba vojne organizacije.

Mere bezbednosti i zaštite su u osnovi regulisane, ali u njihovom sprovođenju evidentne su slabosti koje proizlaze iz ukupnog funkcionisanja vojne organizacije. Manjkave su procene zaštićenosti skladišta MR i MTS, komandi, štabova i osetljivih pravaca u pojedinim zonama, zbog čega izostaju adekvatna organizacijska rešenja i mere.

Poznavanje, praćenje i procena aktivnosti neprijatelja (HV, TO BiH i dr. formacije) su površne, posebno na nižim komandnim nivoima. Izviđačka aktivnost u trupnim jedinicama (granična milicija) za izviđanje zagraničnog prostora slabo organizovana i neuvezana u sistem. Ne raspolaze se potrebnim snagama (kadrom) i sredstvima, a prisutna su i objektivna ograničenja za otkrivanje i praćenje indikatora agresije.

Dubinska kontrola prostora, bez obzira na brojnost i raspored snaga milicije i UNPROFOR-a, manjkava po pitanju kontrole kretanja ljudi i otkrivanja nelegalnog posedovanja naoružanja i eksploziva.

Popunjenost i kvalitet obaveštajnog i bezbednosnog kadra samo djelomično zadovoljava zahteve obaveštajnog i bezbednosnog obezbeđenja. Formacijska mesta organa bezbednosti po mirnodopskoj formaciji su popunjena sa oko 70% (17). Izuzetak je ZnŠTO Istočne Slavonije gde su zbog agresivnih pretnji neprijatelja zadržani organi bezbednosti po RF (20). Popunjenost po RF ne zadovoljava. Kvalitet postojećeg kadra je dobar.

Obaveštajni organi, obaveštajni centri i radio-prislušne grupe su u toku formiranja. Mada nepopunjeni, nedovoljno osposobljeni uz povećana naprezanja i motivisanost u osnovi prate promene i aktivnosti neprijatelja.

Određena formacijska mesta i dužnosti koja su bezbednosno osetljivija uglavnom su popunjena licima koja su dobrih radnih, moralnih i bezbedonosnih kvaliteta. Samo u nekim slučajevima, zbog problema u popuni, pojedina mesta su popunjena starešinama i GL koja zaslužuju pažnju i potrebnu kontrolu od strane komandovanja. Prisutan je problem pojedinih starešina koji imaju članove uže porodice koji su ostali na neprijateljskoj teritoriji ili održavaju veze sa bezbednosno interesantnim licima.

Zaštita TVP je, zbog okolnosti u kojima se nalazimo, relativizovana do stepena da bi mogle nastupiti štetne posledice. Pri korišćenju sredstava veze prisutna je nedisciplina i nepridržavanje mera zaštite tajnosti radi čega otiču značajni vojni podaci, što neprijatelj koristeći sisteme za prisluškivanje uspešno detektuje i izviđa. Zaštita tajnih vojnih dokumenata je dobro organizovana, mada su prisutni propusti pojedinih obrađivača u vezi sa korišćenjem i čuvanjem istih. Zanemarivanje budnosti i zaštite tajnosti u nekim slučajevima imalo je za posledicu gubitak ljudi i MTS, a na psihološkom planu izaziva sumnjičenja i nevericu u sopstvenim redovima.

Zaštita vojnih objekata i MTS regulisana je u skladu sa propisima. Jedan deo objekata ne zadovoljava tehničke uslove za smeštaj osetljivih MTS u protivprovalnom protivdiverzionom smislu, odnosno u pogledu protivpožarne i pirotehničke bezbednosti. Izbor ljudstva za zaštitu objekata je u toku i moguće je obezbediti potreban kvalitet ukoliko se ispoštuju kriterijumi za prijem. Većina rukovodaca zadovoljava po kvalitetu sem izvesnog broja pojedinaca koji su skloni činjenju nezakonitih radnji. Nema se dovoljno uvida u rad lica koja rade na sređivanju MTS. Izražen je problem krađa goriva, maziva, raznih sklopova sa TMS tako da se tehnika dovodi u stanje funkcionalne neispravnosti, i na taj način slabi b/g jedinica.

Zaštita TMS koja se nalaze u tajnim skladištima oslanja se na lica kod kojih se ista čuvaju. Nije regulisana systemska kontrola i kontraobaveštajna zaštita ovih skladišta i lica. Zbog propusta u formiranju tajnih skladišta izvesne količine oružja i municije nalaze se van kontrole organa TO i u posedu pojedinaca, radi čega je potrebno sačiniti potrebnu dokumentaciju u vezi sa tajnim objektima (Pravilnik o zaštiti tajnih vojnih objekata).

Zaštita objekata veze u principu je rešena dobro, ali su uočeni problemi u vezi sa izborom ljudstva za obezbeđenje, regulisanje nadležnosti, obezbeđenju budnosti i discipline.

Organi bezbednosti su angažovani u suprotstavljanju obaveštajnoj i drugoj neprijateljskoj delatnosti koja se ispoljava prema i u TO RSK prvenstveno kroz preduzimanje mera u okviru kontraobaveštajne zaštite ljudi, MTS, objekata, zona i planova i priprema za odbranu, dok su obaveštajni organi težišno usmereni na otkrivanje indikatora agresije i ofanzivno istraživanje neprijatelja, prvenstveno HV. Podaci i saznanja obaveštajnih organa i organa bezbednosti predstavljaju dobru podlogu za procenu i reagovanje komandovanja.

Napred izneti pokazatelji stanja i istaknuti problemi funkcionisanja obaveštajnog obezbeđenja, bezbednosti i samozaštite ukazuju na konkretne mere koje u narednom periodu treba preduzeti.

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 3.

1991., rujan 1.

Glina

Obavijest MUP-a RSK komandama PJM o izvanrednim događajima i većem broju incidenata i propusta, obračunu pripadnika PJM i mještana u Vukovaru te rušenju katoličke crkve u selu Kričke

Republika Srpska Krajina
Ministarstvo unutrašnjih poslova
str.pov.br. 08/4-10-72/61
01. 09. 1992. godine

informaciju o vanrednim
događajima, dostavljamo.-

komandi-----br pjm mup

Na globalnom planu, na teritoriji Republike Srpske Krajine po preuzimanju zaštite od strane unprofor-a, stanje se stabilizuje i uopšte stvaraju se povoljniji uslovi za život i rad stanovništva i organa vlasti, prema tome i pripadnika milicije.

Istovremeno javljaju se mnogi problemi koji vrlo brzo prerastu od malih i zanemarenih incidenata u vrlo krupne propuste, često i sa težim posljedicama.

U posljednje vreme uočeno je niz karakterističnih propusta i vanrednih događaja i to:

- međusobni obračuni-oružani sukobi koji su završeni ubistvima i težim povredama:
- saobraćajne nesreće sa smrtnim posljedicama:
- krađe državne i imovine od građana:
- palenje kuća i vjerskih objekata (crkve):
- neovlašteno hapšenje i zatvaranje ljudi:
- samovolja u toku izvršavanja naređenja pretpostavljenog starešine organa:
- nebudnost u toku vršenja dužnosti:
- povećano konzumiranje alkohola – često i nekontrolisano pucanje iz naoružanja:
- netaktičnost u odnosu sa unprofor-om i neki drugi slični propusti.

Navodimo najkarakterističnije slučajeve:

(1) – dana 29. 08. 1992. godine, u popodnevnom časovima došlo je do obračuna između četiri pripadnika brigade pjm Vukovar i meštana sela Negoslavci. Tom prilikom poginula su sva četiri pripadnika pjm. Jedan od poginulih je i komandir protiv-terorističke čete koji je i pored zabrane od strane komandanta brigade poveo još trojicu milicionera na obračun, rasčišćavanje nekih ličnih obračuna sa mještanima, a ranije je bio i uhapsio četvoricu mještana zbog tuče sa pripadnicima pjm.

(2) – dana 23. 08. 1992. godine, u 19.30 časova, u saobraćajnoj nesreći poginuo je pripadnik brigade pjm Petrinja, učesnik rata od juna 1991. godine.

Milicionar je toga dana samovoljno napustio jedinicu oko 19.20 časova, stopirao traktoristi koji ga je primio na traktor, a kasnije je sa traktora pao i udario glavom u asfalt. Prebačen je u Glinu i kasnije u Banja Luku, gdje je preminuo 24. 08. 1992. godine.

– dana 26. 08. 1992. godine u medicinskom centru Knin preminuo je civil iz S. Đevrske, koga je prethodno (19. avgusta) udarilo m/v iz stanice javne bezbednosti Kistanje.

(3) – u toku noći 25/26. 08. 1992. godine, izvršeno je obijanje prostorija u području Plaškog, gdje je bilo smješteno pješadijsko naoružanje ukradeno je i odneseno 19 komada naoružanja (pap 7,62 mm = 10 komada, m-48 7,9 mm = 7 komada i automat 7,62 mm = 2 komada).

(4) – komanda unprofor-a, sektor “jug” u Kninu, uložila je našoj strani protest da je dana 28. 08. 1992. godine 22.30 časova dignuta u vazduh mala katolička crkva u pretežno srpskom selu Kričke. Članovi unprofor-a su to videli. Tu eksploziju je podmetnula milicija Krajine. Ova akcija dizanja katoličke crkve u vazduh nije prihvatljiva i pokazuje nam prisustvo takvih elemenata u miliciji i u “ružičastoj zoni”, te njihovo ponašanje, ne može se smatrati samo kao provokacija – stoji u navedenom protestu.

(5) – neovlašteno hapšenje i zadržavanje četvorice pripadnika Službe državne bezbednosti, od strane iste službe, u Korenici, uzrokovalo je da ministar privremeno zabrani rad ove Službe na teritoriji RSK.

(6) – dana 27. 08. 1992. godine oko 18.00 časova, mlađi inspektor iz brigade pjm Knin, samovoljno uzima sanitetsko m/v i napušta jedinicu. Priveden od strane organa sup-a u 21.40 časova.

(7) – milicionar pripadnik brigade pjm iz Knina izvršio je samoubistvo ručnom bombom 22. 08. 1992. godine u 13.10 časova.

(8) – zabeleženo je nekoliko slučajeva da pripadnici mup-a neovlašteno održavaju vezu sa pripadnicima zng Hrvatske.

Ovo su bili smo neki karakteristični slučajevi narušavanja radne i profesionalne discipline, koji su izazvali višestruke negativne posljedice.

U cilju razrešavanja odnosa i stanja u organima i jedinicama milicije neophodno je sledeće:

– uvesti radnu disciplinu i visoku profesionalnost u izvršavanju zadataka:

– uvesti više reda u oblačenju i ličnom izgledu pripadnika milicije:

– zaoštriti radnu i profesionalnu odgovornost svih rukovodioca i milicionara:

– redovno informisati pripadnike milicije o stanju na terenu i o jedinicama radi pravilne orijentacije u radu:

– analizirati najčešće uzroke nastajanja vanrednih događaja i ukazati ljudima na njihovu pojavu i posledice:

– sve prekršioce radne i profesionalne discipline uzimati na odgovornost uz pismenu zabilješku:

– inzistirati na razvijanju skladnih odnosa unutar službe između milicionara i između milicionara i rukovodilaca.

kn/ljs

k o m a n d a n t

glavni inspektor

Borislav Đukić

dostavljeno:

– komandi 75.br. pjm Knin, komandi 92. br. pjm Benkovac, 79. br. pjm Korenica, 80. br. pjm Vojnić, 83. br. pjm B. Manastir, 85. br. pjm Okučani, 87. br. pjm Vukovar, 90. br. pjm B. Manastir

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 3., 1066/3.

125

1992., rujan 1.
Brezova Glava

Izješće Komande 2. graničnog bataljuna Pozadinskom vodu u Vojniću o ubacivanju hrvatsko-muslimanske terorističko-diverzantske grupe iz Hrvatske na područje Cazinske krajine i o sukobima te grupe s vojnim snagama RSK

KOMANDA 2. GRB
 VOJNIĆ

Pov.br. 107/1

Brezova Glava, 1. 09. 1992.

Poz. vod Vojnić

U utorak 25. 08. 1992. godine, oko 8 časova, iz područja Hrvatske Kamenice kod Ogulina, ubačena je terorističko-diverzantska grupa od oko 400 dobro naoružanih pripadnika HVO i Handžar Divizije, s ciljem izvršavanja terorističkih radnji i akcija, te prebacivanja na područje Cazinske Krajine i stvaranjem jezgra Handžar-Formacije za etničko čišćenje u tom dijelu bosanskog regiona.

Prilikom prelaska granice RSK-a, došlo je do oružanog sukoba u kojem su diverzantima nanijeti veliki gubici. U sukobima do sada poginulo je oko 150 terorista, nađeno je oko 20 leševa, kao posljedice međusobnog obračunavanja, te je preko 30 terorista uhapšeno. Gubici na strani naše milicije znatno su manji. Ranjena su 4 pripadnika granične milicije, a jedan pripadnik granične milicije je poginuo. U likvidiranju ubačenih diverzantata uspješno su učestvovali: milicija Opštine Plaški i Slunj, uz saradnju milicije specijalne namjene iz Like i Korduna.

Karakteristična su zapažanja da su pripadnici HVO i Handžar Divizije bili naoružani oružjem čije je porijeklo iz istočnog dijela Evrope i arapskih zemalja, a da su sa sobom imali konzerviranu hranu NATO-pakta, te oko 2 tone lijekova, također strane proizvodnje.

Operativnim postupkom uhapšenih saznaje se da su pripadnici skupljani u Sisku, Karlovcu, Zagrebu, Ljubljani i Rijeci, te da su svi muslimanske ili katoličke vjeroispovijesti. Identične su izjave o nasilnoj mobilizaciji, čišćenju hrvatskih gradova i nesnošljivosti života u svim urbanijim sredinama. Iz sastava formacije vidljivo je da se radi o populaciji od 13 do 56 godina

²⁷⁸ Prijemni pečat centra veze: brzovav br. 4876, grupa 1200, primljen 4. 9. 1992. u 17,00; obrađen u 18,00.

²⁷⁹ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 377-1, 5. 9. 1992., Glina.

starosti, te da su svi bili upućivani na vojnu obuku u Jastrebarsko, gdje su bili obučavani na svim vrstama oružja na Pleševici. Za vrijeme uvježbavanja često su ih posjećivali čelnici Džihad-pokreta, iz Bosne, a financirali su ih muslimani i hrvatska vojna formacija, koja im je oružje naplaćivala po 400 DM. Isti su dobili konkretne zadatke-instrukcije, da svaki onaj koji ne uspije preći Koranu s oružjem bit će ubijen ili da se sam ubije, jer ako ih uhvate "četnici", bit će za polne organe obješeni za drvo, što je i uzrokovalo masovna samoubojstva. Iz pronađene dokumentacije, vidljivo je njihovo samovoljno pristupanje istim formacijama, a provjerom dokumentacije potvrđena je sumnja da se radi o smišljenim akcijama iza kojih stoje hrvatsko-muslimanske vlasti.

Naredbom Hrvatskog stožera, teroristi su imali zadatak da pred sobom ubiju sve što se ispriječi na ostvarivanju cilja, pa čak i na snage UNPROFOR-a. Ispitivanju uhapšenih i obilasku mjesta poginulih, prisustvovali su pukovnik Kužica, komandant Poljskog bataljona, stacioniranog u Slunju, kao i policijsko operativno osoblje sektora Sjever, koji su usaglašeno potvrdili da se radi o uniformisanim i naoružanim pripadnicima vojne formacije HVO i pripadnicima muslimanskih vojnih formacija, kod kojih je zatečeno oružje, noževi, lijekovi i dokumenti kao nepobitna činjenica.

Glavni organizator je "Enes" iz Karlovca, koji za ubacivanje svake grupe dobiva po 100.000 DM, a vođe puta su ozloglašeni pripadnici crnokošuljaške bojne, porijeklom iz Slunja: JURA, TOMA I FRANJO, kao dobri poznavaoци putnih prijelaza prema Cazinskoj Krajini.

Stravični izgled uhapšenih potvrđuje njihove iskaze, da su bili primorani da odmah na početku puta odbace suvišne stvari: hranu, čokoladu, kavu i višak lijekova, što se putem svelo na odbacivanje sve opreme, da bi na kraju skinuli odjeću i samo u gaćicama potražili spas u paničnom bijegu, s ciljem stvaranja olakšavajućih okolnosti, prikazivanjem da su upravo na već ubačenom terenu odbacili vojna obilježja, kao neslaganje sa izvođenjem akcije.

Akcija čišćenja je pri završetku i očekuje se hvatanje preostalih terorista, koji su ostali bez hrane i vode, što može bitno utjecati na smanjenje svijesti, stvarajući pogodan trenutak psihičkog rastrojstva i porivom za samouništenjem.

PRILOG: autentične izjave uhapšenih (video i audio snimki) dokumenta i pribori pronađeni kod uhapšenih oružje, oznake pripadnosti vojnim formacijama pribilješke komande i službi UNPROFOR-a dokazi sa ispitnog postupka²⁸⁰

KOMANDA 2. GRB

[....., v.l.]²⁸¹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 4., kut. 1015.

²⁸⁰ Prilozi nisu pronađeni uz izvornik.

²⁸¹ Potpis nečitak.

1992., rujan 2.

Knin

Izvješće Uprave "Sjeverna Dalmacija" MO RSK Glavnom štabu TO RSK o problemima osiguranja mobilizacijske spremnosti

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
UPRAVA "SEVERNA DALMACIJA"
KNIN

Broj: Pov. 943-1
02.09.1992. god.

Problemi obezbeđenja
mob. gotovosti,
izveštaj dostavlja.-

Uprava Ministarstva odbrane "Severna Dalmacija" u više navrata obraćala se neposredno k-dama brigada PJM Zonskom štabu TO "Sjeverna Dalmacija", i Glavnom štabu TO RSK, sa problematikom u vezi popune PJM i jedinica teritorijalne odbrane RSK-a.

Budući da dosadašnji rad na popuni istih je poslije demobilizacije pretrpio bitne promjene, koje i te kako utječu na borbenu gotovost i izvršenje mobilizacije ljudstva i MTS-a, potrebno je pod hitno da se sačine detaljni spiskovi vojnih obveznika angažovanih u PJM i dostave odjeljenjima Ministarstva odbrane za mobilizaciju po opštinama.

Sadašnjim stanjem popune jedinica teritorijalne odbrane po dosadašnjim planovima popune je bitno narušeno formiranjem PJM, pošto je znatan dio ljudstva predviđenog odnosno raspoređenog u jedinice TO, već angažiran u PJM.

Zbog svega ovoga potrebno je da nam se dostave novi predlozi planova popune jedinica i štabova TO kako bi rasporedili, preostalo ljudstvo, koje za sada nije angažirano u PJM-e.

Ovo nam se nameće kao prioritetan zadatak pošto je ovakvim radom narušen sistem borbene gotovosti i mogućnost kvalitetnog izvršenja mobilizacije ljudstva i MTS.

2.- Problem izlaska vojnih obveznika iz RSK-a nameće se sa stanovišta odbrane kao interesantno pitanje. Svakodnevno opsjedanje Odeljenja ministarstva za narodnu odbranu za izdavanje potvrda za napuštanje RSK-a, nameće pred ovu službu mnoge dileme pa i koliko je svrsishodno izdavati bilo kakve potvrde kada je sada nastupio miran period (nema ratnih dejstava i dr.).

Čini nam se uputnim ako takve potvrde treba izdavati, onda bi bilo potrebno da netko ko to traži od ovog organa da jasno precizira tko može da napušta teritoriju a tko ne može, ovako ispada da niko nema prepreka da putuje van RSK, pa i samo izdavanje potvrda za napuštanje RSK-a gubi smisao.

NAČELNIK

M.P.²⁸²
M.P.²⁸³

potpukovnik
Duško Babić, [v.r.]

Dostaviti:
– Glavni štab TO RSK
– Ministarstvo odbrane
– Ministar. UP K-da PJM
– Arhiva

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCCR, 6., kut. 4.

127

1992., rujan 2.
[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK Zonskom štabu TO Banija o širenju glasina vezanih za preseljenje srpskog stanovništva s područja Kostajnice u istočnu Slavoniju, te o sukobima s Muslimanima

---

GŠ TO RS KRAJINA
OBAVEŠTAJNO – BEZBEDNOSNI ORGAN M.P.²⁸⁴
STR.POV.BR. 57-95
02. 09. 1992. godine

ZONSKI ŠTAB TO BANIJA

Raspolažemo podatkom da se na teritoriji opštine Kostajnica poslednjih dana proturaju glasine da će srpsko stanovništvo sa područja Kostajnice biti preseljeno u istočnu Slavoniju. Proveriti i izvestiti sa predlogom mera.

Poznata vam je bezbednosna situacija u srpskih selima u Cazinskoj Krajini koja gravitiraju ka Baniji i Kordunu. Prošlog meseca ovom stanovništvu došla je u pomoć naoružana grupa (pripadnici Šiltove i neke druge grupe). Gradina gde su isprovocirali sukob sa Muslimanima. Nakon toga se povukli ostavljajući nezaštićeno selo, pa su Muslimani upali u selo i spalili 14 srpskih kuća. Potrebno je slučaj sagledati, identifikovati pripadnike grupe i dokumentovati njihovo delovanje.

Od drugih izvora dobijamo podatke o aktivnostima koje su usmerene prema ŠTO i starešinama i bezbednosnim pojavama na teritoriji i u zagraničnom prostoru koje prate i o kojima izveštavaju obavještajno-bezbednosni organi, a koji se odnose na vašu zonu.

---

²⁸² Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, pov. 697-35, 3. 9. 1992., Knin.

²⁸³ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Uprava "Severna Dalmacija", Knin.

²⁸⁴ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 8-01, 10. 9. 1992., Glina.

Radi potpunijeg praćenja i procene bezbednosne situacije, potrebno je da nam redovnije dostavljate podatke i saznanja.

NAČELNIK
PUKOVNIK
JOVO MARIĆ

M.P.²⁸⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.

128

1992., rujan 3.

Knin

Uputa Glavnog štaba TO RSK o pravima članova obitelji poginulih i ranjenih vojnih osoba prema Zakonu o općenarodnoj obrani i drugim zakonima

---

GŠ TO RSK
KNIN

PRAVA ČLANOVA PORODICE I PRAVA RANJENIH, ODNOSNO
VOJNIH LICA KOJA SU ZADOBILA POVREDU ILI OŠTEĆENJE ORGANIZMA

Odredbom člana 91. Zakona o opštenarodnoj odbrani ("Službeni list SFRJ" br. 21/82 i 35/91) propisano je da oružane snage SFRJ čine jedinstvenu celinu i sastoje se od Jugoslovenske narodne armije i Teritorijalne odbrane. Pripadnik Oružanih snaga je i svaki građanin koji oružjem ili na drugi način učestvuje u otporu protiv neprijatelja.

Naredbom Predsedništva SFRJ o angažovanju dobrovoljaca u oružanim snagama SFRJ za vreme neposredne ratne opasnosti ("Službeni list SFRJ" br. 89/91 od 13.12.1991. godine) ovim licima, po stupanju u jedinice i ustanove oružanih snaga, prizna status vojnog lica i imaju sva prava i dužnosti lica na službi u oružanim snagama SFRJ.

Prava vojnih lica (vojnici, pitomci vojnih škola, AVL, lica u rezervnom sastavu i dobrovoljci dok se nalaze u oružanim snagama) regulisana su zakonom o službi u oružanim snagama ("Službeni list SFRJ" br. 7/85, 20/89, 40/89 i 26/90), Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika ("Službeni list SFRJ" br. z/85 i 74/87) i Zakonom o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SFRJ" br. 31/86, 44/89, 87/89 i 20/90).

Kao članovi porodice poginulog smatraju se:

1) bračni drug, deca rođena u braku ili van braka i usvojena deca, kao i pastorčad koje je poginuli izdržavao najmanje poslednju godinu dana pre smrti,

---

²⁸⁵ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 4863, primljen 2. 9. 1992. u 22,15; obrađen u 22,25.

- 2) roditelji poginulog (kao i očuh, maćeha ili usvojilac) koji su poginulog izdržavali najmanje 5 godina pre smrti ili koje je poginuli izdržavao poslednjih 5 godina pre svoje smrti,
- 3) deda i baba po ocu i majci.

OSNOVNA PRAVA ČLANA PORODICE POGINULOG SU:

- 1) porodična invalidnina (penzija),
- 2) uvećana porodična invalidnina (penzija),
- 3) stalni invalidski dodatak,
- 4) zdravstvena zaštita i novčane naknade u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite,
- 5) besplatna i povlašćena vožnja,
- 6) naknada za ishranu i smeštaj za vreme putovanja i boravka u drugom mestu.

Ova prava su regulisana Zakonom o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SFRJ" br. 31/86, 44/89, 87/89 i 20/90).

Zahtev za ostvarivanje navedenih prava podnosi se u roku od 3 (tri) meseca od dana ispunjenja uslova propisanih Zakonom.

Zahtev se podnosi nadležnom opštinskom organu (prema mestu prebivališta) nadležnom za pitanja boraca i vojnih invalida. Isti organ daje sva potrebna obaveštenja o tome koje dokaze treba priložiti uz Zahtev.

Komanda VP u kojoj je lice poginulo, izdaje uverenje o tome da je određeno lice poginulo za vreme izvršenja obavezne vojne službe u ratnoj jedinici.

Ostala prava:

- 1) Jednokratna novčana pomoć (član 140. ZOSOS)
- 2) Naknada stvarnih troškova prevoza posmrtnih ostataka do mesta sahrane (ako prevoz nije obezbedila JNA), uključujući i putne troškove za dva pratioca posmrtnih ostataka i drugi troškovi prevoza učinjeni u smislu opštih propisa o uslovima i načinu iskopavanja i prenosa mrtvacu (član 137. i 138. ZOSOS).
- 3) Naknada pogrebnih troškova, koja obuhvata:
  - troškovi opremanja sahrane (za vence, cveće, jelo, piće i dr.),
  - troškove za nabavku crnine za članove uže porodice,
  - troškove za obavljanje određenih obrednih običaja (40 dana, godišnjice smrti i dr.),
  - troškove izgradnje nadgrobnog spomenika (član 139. ZOSOS).
- 4) Naknada nematerijalne štete (za duševni bol i patnje, te stres po osnovu smrti člana porodice, član 219. ZOSOS).

Jednokratnu novčanu pomoć isplaćuje komanda jedinice u kojoj je poginuli bio na službi. Zahtev za ostale naknade podnosi se VOJNOM PRAVOBRANILAŠTVU pri Vojnoj pošti 4795 BEOGRAD, ul. Knez Miloša 37, 11002 Beograd, za pripadnika JNA MINISTARSTVO ODBRANE REPUB. SRPSKA KRAJINA – KNIN

Uz zahtev je potrebno priložiti: za pripadnike TO

- Uverenje komande jedinice za poginulog
- Uverenje (izjavu) o zajedničkom domaćinstvu
- Izvod iz matične knjige umrlih
- Račun ili predračun za izgradnju nadgrobnog spomenika
- Ostali računi (npr. za kupovinu crnine, venca, cveća i drugog)

ako su sačuvani.

U zahtevе za naknadu štete van spora obavezno upisati ime lica koje podnosi odštetni zahtev i tačnu adresu stanovanja.

OSNOVNA PRAVA RANJENIH, ODNOSNO VOJNIH LICA KOJA SU ZADOBILA POVREDU ILI OŠTEĆENJE ORGANIZMA:

1) Zakonom o službi u oružanim snagama propisano je da vojno lice ima pravo na zdravstvenu zaštitu za povrede ili oboljenja koja su nastala za vreme službe u oružanim snagama do IZLEČENJA, zbog pogoršanja oboljenja koje je imao pre stupanja u oružane snage bude otpušteno iz oružanih snaga, ima pravo na zdravstvenu zaštitu za to oboljenje do izlečenja, odnosno do stabilizacije oboljenja, a NAJDUŽE 2 (dve) GODINE od dana otpuštanja iz oružanih snaga (član 134. i 135. ZOSOS).

2) Pravo na JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ ako je kod njega nastupilo oštećenje organizma od najmanje 20 odsto. Vojnolekarska komisija po završenom lečenju vojnog lica utvrđuje stepen njegovog telesnog oštećenja (invaliditeta), kako bi mogao ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć (članovi 140. do 147 ZOSOS).

3) Za vreme lečenja, do dana prestanka vojne službe, isplaćuje mu se propisana novčana naknada, a zaostale naknade odmah isplatiti.

Svim vojnim licima izdati vojne zdravstvene knjižice radi ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu ukoliko nisu zdravstveno osigurani u građanstvu. Vojne zdravstvene knjižice izdaje Komanda garnizona u mestu prebivališta ovih lica.

(Akt komande 2. VO Int. br. 12/123-45, od 22. 02. 1992. godine).

4) Zahtev za naknadu štete nakon utvrđenja stepena telesnog oštećenja (invaliditeta) od strane više vojnolekarske komisije.

Zahtev za naknadu štete se podnosi Vojnom Pravobranilaštvu pri VP 4795 Beograd za postupak obeštećenja van spora, a samo izuzetno u sudskom postupku ukoliko se ne može postići nagodba u pogledu visine naknade te MO RSK.

Nakon utvrđenog stepena telesnog oštećenja (invaliditeta) od strane Više vojnolekarske komisije pri čemu je oštećenje organizma od najmanje 20 odsto, vojno lice ostvaruje propisano Zakonom o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palog borca sledeća prava:

- 1) lična invalidnina
- 2) dodatak za negu i pomoć od drugog lica
- 3) ortopedski dodatak
- 4) stalni invalidski dodatak
- 5) zdravstvenu zaštitu i novčane naknade u vezi s ostvarivanjem zdravstvene zaštite
- 6) banjско lečenje
- 7) besplatna i povlašćena vožnja
- 8) naknade za ishranu i smeštaj za putovanja i boravke u drugom mestu
- 9) pravo na lično motorno vozilo.

Zakonom o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca propisana je zaštita vojnih invalida i porodica palih boraca i način ostvarivanja tih prava. O pravima po ovom Saveznom Zakonu rešavaju nadležni organi u republici, kako je i samim Zakonom utvrđeno.

Vojno lice može ostvariti svoja prava propisana ovim Zakonom nezavisno od prava ostvarenih po osnovu Zakona o Službi u oružanim snagama.

Nakon što JNA ispuni obaveze propisane Zakonom o službi u oružanim snagama (zdravstvena zaštita, jednokratna novčana pomoć, uverenje jedinice i dr.), dalji postupak je u nadležnosti republičkih organa, koji preko opštinskih organa za boračka i invalidska pitanja donose odgovarajuća rešenja.

Uz dobijena uverenja u jedinici JNA uz Zahteve se prilaže i potpuna medicinska dokumentacija.

U Kninu, 03. 09. 1992. godine

GŠ TO RSK KNIN
Organ za MV i PP

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 45.

129

1992., rujan 3.

Okučani

Izvešće PJM Pakrac MUP-a RSK o brojnom stanju protuterorističke čete te broju vojnika na ratištu u BiH

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
POSEBNA JEDINICA MILICIJE PAKRAC
BROJ: 01/13-92
Okučani, 03. 09. 1992.

BROJNO STANJE ČETE

Brojno stanje protuterorističke čete: 32.

R A S H O D:

Na ratištu u Bosni nalaze se: 16 ljudi.

Na vikendu nalaze se: 1 čovjek.

Na bolovanju ne nalazi se nitko.

Ljudstva u jedinici prisutno je: 15 ljudi.

K-dir čete:
Sudar Želimir

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 10., kut. 20.

1992., rujan 3.

Benkovac

Govor zapovjednika 92. brigade PJM Benkovac 3. rujna 1992. u benkovačkoj vojarni

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
 MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 KOMANDA
 POSEBNE JEDINICE MILICIJE
 POV. BR. 580-1
 03. 09. 1992. god.
 BENKOVAC

Informaciju, dostavlja. –

Komandi _____

Dana 03. 09. 1992. godine Komandant 92. brigade milicije obratio se sastavu brigade koje je stacioniran u kasarni u Benkovcu. Sadržaj govora komandanta, dostavljamo vam u cjelini sa obavezom da isti proradite sa jedinicom.

Poštovani drugovi i gospodo!

Razlog za obraćanje jutros cjelokupnom sastavu brigade koje je stacioniran u kasarni našao sam zbog ukupne situacije i događanja ovih dana kako u međunarodnoj zajednici, SRJ, SRK, Kninu i Benkovcu, ali i našoj brigadi milicije.

Na tlu bivše Jugoslavije nadmeću se svjetske sile sa svojim koncepcijama i mjere svoju trenutnu moć i uticaj u odnosima u međunarodnoj zajednici. Još od sredine jula mjeseca SAD i Njemačka su uvidjeli sve komplikacije i probleme koje bi donosilo vojno angažovanje u BiH i zato su se orjentisale da problem razriješe preko H²⁸⁶ i muslimansko-hrvatskih snaga u BiH. Iako zvanično nije skinut embargo sa uvoza oružja u RH, ono je pojačano stizalo u RH, a odatle u BiH. Smatrali su da će davanjem oružja koaliciji u BiH biti uspostavljena ravnoteža, a u daljem i premoć nad Srbima, imajući u vidu brojčanu nadmoć. Ukoliko koalicija ne bude dovoljna, plan je bio da se u tom slučaju zajedničkim operacijama unište srpske snage u BiH.

Ovoj koncepciji se suprostavila F i još neke zemlje, u cilju svojih političkih interesa. Sami Srbi u Bosni, najjače su se suprostavili svim koncepcijama koje su sadržale rešenje ukupne situacije bez njihove aktivne uloge. To je i svijet uočio.

Zbog toga je i došlo do Londonske konferencije 26.-28.08.1992. godine na kojoj je traženo rešenje ukupne situacije.

Rezultati Londonske konferencije uglavnom su povoljni za srpski narod.

Na Londonskoj konferenciji je stvorena dobra i povoljna platforma za dalje dogovore i operacionalizacija tih stavova.

Hrvatska politika se mudro ponašala u vezi sa rješavanjem situacije u BiH. Znala je da rješavanjem situacije u BiH, rješava i pitanje Krajine. Zato je potajno bila veliki pristalica

---

²⁸⁶ Hrvatskih.

ideje o eskalaciji sukoba u BiH, nadajući se da će to ipak prerasti u vojnu intervenciju. Vojnom intervencijom srpske snage bile bi izolovane od Jugoslavije i bili bi vrlo brzo u bezizlaznom položaju. Hrvatskoj politici to bi išlo u prilog jer bi tako vrlo lako ostvarila san "Hrvatske do Drine". U takvom razvoju događaja RSK imala bi slabe ili nikakve šanse da se održi i bila bi prisutna na razoružavanje i prihvatanje statusa autonomije. Ali pošto se situacija nije odvijala ovim redoslijedom, a Srbi u BiH nisu savladani i nije, niti će doći do vojne intervencije, Hrvatska politika se sada zadovoljava i tzv. avnojevskom granicom uz konfederalnu Bosnu.

U okviru toga RSK nudi se tzv. specijalni status. Tu opciju nažalost prihvataju ili pokušavaju nametnuti neki krugovi iz SRJ, a to nam pokušavaju podmetnuti i pojedinci ili grupe i iz naše Krajine. Za nas je to neprihvatljivo iz više razloga, a osnovni je što nikome tko je obukao uniformu u ovom dvogodišnjem ratu ne bi bilo više mjesta na tlu Krajine, a ostali bi brzo bili prevedeni u pravoslavne Hrvate i na taj način bi se zatrla Srpsko ime i sjeme na ovom prostoru.

Zbog toga nema govora niti smije biti ikakve pomisli na specijalni status. Za to se nismo borili. Borili smo se da nikada više ne živimo u sastavu Hrvatske. Naš stav i opredjeljenje jeste da se u prisustvu snaga UNPROFOR-a stvore uslovi za sprovođenje referenduma, narodnog plebiscita, na kome bi se srpski narod Krajine opredijelio kako dalje želi da živi. A cilj nam je da se najprije ujedini sa Srbima iz matične zemlje Srbije. Srpski narod ne smije i neće dozvoliti da bude razbijen na tri dijela koji će posebno voditi svoje borbe za opstanak.

Sa hrvatskog stanovišta tek slijedi obračun sa Krajinom. Ona se zato i priprema. I to konkretno. Priprema i teren, organizuje jedinice, vrši nabavku tehnike iz bivše istočne Njemačke, planira uvesti tenkove, artiljeriju i avijaciju, obučava ljude za ta sredstva, a propagandna mašinerija radi svom žestinom sa ciljem da pripremi svoje "pučanstvo", međunarodnu javnost, ali i da nas pokoleba i oslabi.

Uz ovakvo opremanje, koje bi se vrlo intenzivno odvijalo, računaju da bi uz faktor iznenađenja tučenjem avijacijom naših skladišta i tehnike, brzim dejstvima razbili milicijske snage na sadašnjoj granici i za kratko vrijeme ispresjecali teritoriju RSK i izbili na administrativne granice.

Ovoga trenutka hrvatska vojska ili se povukla ili se povlači sa širokog fronta prema Krajini. Povlači se uglavnom u buduće garnizone gdje grupišu svoje tenkove i artiljeriju, a dio su odmah poslali u Bosnu. Prema našoj granici ostavljaju u dodiru velik broj policije, ustvari gardijske jedinice presvlače u policiju. Budno prate da li napuštamo pojedine dominantne objekte, i ako nikog na objektima nema, uzimaju ih i stavljaju svoje znakove.

Hrvatska prikuplja podatke o našim jedinicama. Preko granice šalju Hrvate koji poznaju teren i naše policajce, podmićuju naše policajce i na taj način obavljaju izviđačke zadatke. Šalju pisma svojim vezama u Krajini preko pojedinaca iz UN i podatke dobijaju povratno. Pripremaju i Srbe iz Rijeke, Splita, Zagreba ili drugih gradova koji dolaze kao navodni prognani, a isti kad prikupe podatke vrate se natrag.

U cilju kompromitacije legalne vlasti RSK i stvaranja nesigurnosti građana u organe milicije i našu sposobnost – izvodit će diverzantsko-terorističke aktivnosti.

Ovo će raditi u suštini zato da navedu snage UN na ocjenu o nesposobnosti Srba u Krajini da se organizuju i da je na ovaj prostor potrebno dovesti hrvatsku vlast.

Na ruku im idu i privatne grupe kojih sada u Krajini ima i koje ne doprinose stabilizaciji nego kod naroda izazivaju stanje nesigurnosti, a mi se zato nismo borili. Ovakve grupe

odgovaraju samo pojedincima – privatnicima kojima nije u interesu da zavlada pravna država jer se sada za jednu noć raznim mahinacijama i švercom mogu obogatiti.

Ove grupe služe im kao zaštita i paravan, ali se preko njih i bore za vlast.

Nažalost, kod nas je počela borba za vlast u pogrešno vrijeme i na pogrešan način. Umjesto da se objedine sve snage i svi potencijali Krajine sa ciljem da se pokrene privreda i vrše odbrambene pripreme, kod nas se dešava ono što upravo neprijatelj želi. Umjesto da jačamo, sada slabimo svoju privredu i odbrambenu moć. Jasno je, međutim da u ovakvoj trenutnoj situaciji kada životni standard naglo pada, u situaciji privrednog mrtvila, nedefinisanog monetarnog sistema i u jeku borbe za politički status Krajine – nisu nam potrebni politički sukobi jer bi to Krajinu odvelo u kaos i bezakonje.

Sa punom odgovornošću ističem da je naša brigada milicije u ovom trenutku najstabilnija organizacija ili institucija u ovom dijelu Krajine, pa i šire. Imamo razrađen svoj sistem i organizacija koje nije definitivna i konačna i koju treba još dograđivati. Zadaci se u brigadi izvršavaju dobro, a granične jedinice rade vrlo dobro. Na ovim prostorima nema prolaza za ustaše. Iako je bilo pokušaja, ostalo je samo na pokušajima. Četiri ustaše su u tim pokušajima poginule, a 4 su zarobljeni. Ustaše nas često provociraju dejstvima iz raznih pravaca, a posebno podmetanjem požara sa ciljem da se uništavaju naša minska polja.

Međutim, svaka aktivirana mina se dopunjava novom.

U okviru BrM ne treba shvatiti da je sve dobro. Imamo mi svoje probleme koje trebamo rješavati. Najveći su problemi odjeće, obuće, unutrašnjeg reda i discipline u nekim jedinicama u kasarni. Pojedinci još nisu shvatili da trebaju svoje mjesto u ovoj jedinici tražiti isključivo kroz rad i radom se izboriti za svoj status. Neki se ovdje bave uglavnom izazivanjem neke atmosfere nesigurnosti i neizvjesnosti i nepovjerenja u sve i svakoga. Ta atmosfera se izaziva raznim glasinama i dezinformacijama, podmetanjima i lepljenjem etiketa bez ikakvih argumenata. Vrši se pritisak na pojedince koji su oslonac i pouzdani u jedinicama. Ljudima se izmišlja prošlost, sadašnjost i određujem im se budućnost.

Lansiraju se alarmantne glasine kao npr.

– ovaj izdao, onaj izdao, pripremaju nas za Bosnu, sve ovo je prevara i sl.

Stalno se mjerka tko je veći i zaslužniji borac i gdje se ko borio. Mjerka se kao je veći Srbin, a tko je veći patriota. Odgovaram da je najveći patriota i Srbin onaj tko dobro radi i tko radi za interes ovoga naroda, a ne onaj tko je najglasniji. Treba se okrenuti radu i kroz rad tražiti sebe.

Ne može se živjeti i opstati od parole koju neki lansiraju, ako je nešto naporno i obavezujuće ili ako im nije po volji da je to komunističko.

Na samo rad, znoj i odricanje može održati. U brigadi nam je potreban svaki čovjek i zato smo dali priliku svakome. Ali onaj tko ne može prihvatiti i ispuniti obaveze – neka ne ometa druge.

Dugo smo čekali na ugovore. Sada ih imamo, imamo i pravilnik i Zakon o unutrašnjim poslovima. Oni su precizni i jasni. U njima je određen status pripadnika brigade. Odredbe iz Pravilnika i Zakona su povoljne za onoga tko želi pošteno raditi, a takva je većina u ovoj brigadi.

M.P.²⁸⁷

K O M A N D A N T

Glavni inspektor

Bogunović Momčilo, [v.r.]

²⁸⁷ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

131

1992., rujan 4.
[Korenica]

Zapovijed Komande Zonskog štaba TO Lika za organizacijsko-formacijske promjene u Zonskom štabu TO Lika na osnovu naredbe GŠTO RSK

KOMANDA ZnŠTO LIKA
Str. pov. br. 1956-1
04. 09. 1992. godine.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 4
IZVOD

Organizacijsko-formacijske promene u ZnŠTO LIKA,
dostavlja 145. br. TO

Na osnovu Naredbe²⁸⁸ GŠTO RSK Knin str. pov. br. 697-28 od 28. 08. 1992. godine,

N A R E Đ U J E M

I – ORGANIZACIJSKE PROMENE

1. Formirati

- a/ Inženjersku četvu u miru i ratu po formaciji br. T-512019. Ulazi u sastav 7. brTO čiji su podaci mobilizacijskog razvoja ranije određeni.
- b/ Haubički art. divizion 105 mm u miru i ratu po formaciji br. T-512.020. Ulazi u sastav 7. brTO čiji su podaci mob. razvoja ranije određeni.
- c/ Haubički art. divizion 105 mm u miru i ratu po formaciji br. T-512.021. Ulazi u sastav 145. brTO čiji su podaci mob. razvoja ranije određeni.

2. Preformirati

- a/ Laku art. bateriju PVO u laki art. divizion PVO 20/3 mm u miru i ratu po formaciji br. T-513.009. Ulazi u sastava 7. brTO čiji su podaci mob. razvoja ranije određeni.
- b/ 34. laku art. bateriju PVO u laki art. divizion PVO u miru i ratu po formaciji br. T-513.010. Ulazi u sastav 8. brTO čiji su podaci mob. razvoja ranije određeni.
- c/ Protivoklopni vod u mešoviti protivoklopni divizion TO iz sastava 8. brTO po formaciji br. T-512.022. Ostali podaci mob. razvoja su ranije određeni.
- d/ Protivoklopni vod u mešoviti protivoklopni divizion TO iz sastava 145. brTO po formaciji br. T-512.023. Ostali podaci mob. razvoja su ranije određeni.
- e/ Laki art. vod PVO u laki art. divizion PVO 20/3 mm iz sastava 145. brTO po formaciji br. 513.011. Ostali podaci mob. razvoja su ranije određeni.

3. Pretpočiniti

²⁸⁸ Vidi: Dok. br. 115.

a/ 73. mešoviti protivoklopni divizion TO 7. brTO u čiji sastav ulazi po formaciji br. T-512.003. Rukovalac plana mobilizacije komanda 7. brTO. Ostali podaci mob. razvoja bez promene.

b/ 51. haubički art. divizion TO 8. brTO u čiji sastav ulazi po formaciji br. 512.002. Rukovalac plana mobilizacije komanda 8. brTO. Ostali podaci mob. razvoja bez promene.

II – PROMENE U MOBILIZACIJSKOM RAZVOJU

Pozivom na Naređenje GŠTO RSK str. pov. br. 697-28 od 28.08.1992. godine i na ovo naređenje izvršiti izmenu i dopunu br. 2/92 u Izvodu iz Knjige pregleda mob. razvoja jedinica TO /manevarske strukture/ zamenom stranica br. 17, 18, 19 novim stranicama 17, 18, 19.

III – ZAVRŠNE ODREDBE

1. Organizacijsko-formacijske promene izvršiti do 10.09.1992. godine, nakon čega dostaviti izveštaj.

2. Izveštaj o realizaciji naredbe dostaviti 10 dana posle isteka određenog roka za njenu realizaciju.

3. Izmene i dopune u Knjizi pregleda mob. razvoja vršiti pozivom na ovu naredbu.
BS/OŽ/Strogo poverljivo

KOMANDANT:

pukovnik

Milan Šuput, [v.r.]

M.P.²⁸⁹

Rađeno u 4 /četiri/ primerka
i dostavljeno.

1 x 7. brTO,
1 x 8. brTO,
1 x 145. brTO,
1 x arhiva ok.

M.P.²⁹⁰

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 3., kut. 1006/3.

132

1992., rujan 4.

[Plaški]

Prijedlog Komande 145. brigade TO Komandi Zonskog štaba TO Lika za postavljanje zapovjednog kadra u brigadi

²⁸⁹ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO, Korenica.

²⁹⁰ Prijemni pečat: Komanda 145. brigade TO, str. pov. br. 1221/2, 10. 9. 1992.

KOMANDA 145. BRIGADE TO
STR. POV. BR. 1217/1
04. 09. 1992. god

VOJNA TAJNA
Str. poverljivo

Predlog za postavljenje
starešina po MF komande
145. brigade TO, dostavlja. –

K O M A N D I   Z n   Š T O   L I K A

Na osnovu vašeg telegrama Str. pov. br. 1491 od 22. 07. 1992. godine dostavljamo vam predloge za postavljenje o MF starešina i to:

1. – Za komandanta 2. bataljona (umjesto Malbaša Dj. Milana) MIŠČEVIĆ Milana MANE, kapetan I klase, VES-31202, rođen 12.02.1949. RVS
2. – Za komandanta 3. bataljona (umjesto Dokmanović Borislava) VRCELJ Đure NIKOLA, kapetan, VES-31102, rođen 26.11.1957. RVS
3. – Za komandanta 2. mad OGRIZOVIĆ Milutina ILIJA, kapetan, VES-31202, rođen 17.04.1955. RVS
4. – Za komandira tenkovske čete (umjesto Šumonja Milana) DOKMANOVIĆ Branka BORISLAV, kapetan I klase, VES-31403, rođen 01.02.1951. RVS
5. – Za personalca i or.mob.posloje (umjesto k-danta lad PVO) KNEŽEVIĆ Đure MIHAJLO, vodnik, VES-21101, rođen 11.05.1942.

Napomena:

Ovim predlogom UKIDA SE predlog Str. pov. br. 1157/1 od 25.07.1992. godine u delu koji se odnosi na postavljenje:

- za komandanta 2. bataljona MALBAŠA Dj. Milan, kapetan I kl. (Isti je na vlastiti zahtjev razrešen dužnosti i demobilisan iz brigade sa danom 01.09.1992.g.)
- za komandira tenkovske čete ŠUMONJA D. MILAN, kapetan I kl. (Isti je na vlastiti zahtjev razrešen dužnosti i demobilisan iz brigade sa danom 19.08.1992.g.)
- za komandanta 3. bataljona DOKMANOVIĆ B. BORISLAV, kapetan I kl. (Isti se predlaže ovim predlogom za postavljenje komandira tenkovske čete)

S obzirom da nam je neophodno potreban personalac, a nema ga po MF istog predlažemo umesto komandanta lad PVO koji nam za sada nije neophodan.

M.P.²⁹¹

K O M A N D A N T
potpukovnik
Milan Šušnjar, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1010/2.

²⁹¹ Okrugli pečat: RSK, Komanda 145. brigade.

1992., rujan 4.

Knin

Prijedlog Uprave PJM MUP-a RSK Generalštabu Vojske Jugoslavije za izvanredno unaprjeđenje aktivnih vojnih osoba

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
 MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 UPRAVA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE
 Pov. br. 08/4-6-140-17
 04. 09. 1992. god.

SLUŽBENA TAJNA
 POVERLJIVO

K N I N

Predlog za vanredno unaprjeđenje
 AVL, dostavlja. –

GŠ Vojske Jugoslavije
 – Personalna uprava

U prilogu akta dostavljamo Vam predloge za vanredno unaprjeđenje AVL, privremeno raspoređenih u posebne jedinice milicije Republike Srpske Krajine:

A) Pešadija

- 1.- U čin pukovnika
  - ppuk NOVAKOVIĆ Branka RAJKO
  - ppuk BOGUNOVIĆ Koje MOMČILO
- 2.- U čin potpukovnika
  - major RADIĆ Nikole MILORAD
- 3.- U čin majora
  - kap. I klase ĆURČIJA Milana STANKO
- 4.- U čin kapetana
  - por. EMINOVSKI Fatima JASMIN
- 5.- U čin poručnika
  - st. vodnik I klase STUPAR Đorđa DUŠKO
- 6.- U čin starijeg vodnika I klase
  - starijeg vodnika TORBICA Jovana RAJKO

B) Artiljerija

- 1.- U čin kapetana I klase
  - kap. TOKIĆ Sadika MIRSAD

C) ARJ PVO

- 1.- U čin pukovnika
  - ppuk RANČIĆ Milosava DRAGIŠA

D) OMJ

- 1.- U čin poručnika
  - vod. I kl. MILJATOVIĆ Vladimira DRAGAN

E) Veza

- 1.- U čin pukovnika

- ppuk POLOVINA Dane ĐURO
- F) ABHO
- 1.- U čin majora
  - kap. I klase KONČAREVIĆ Luke RADE
- G) Tehnička služba
- 1.- U čin poručnika
  - st. vodnik PAJIĆ Miloje BRANISLAV
- 2.- U čin potporučnika
  - st. vodnik ZEC Zdravka LAZO
- 3.- U čin starijeg vodnika I klase
  - st. vodnik BELJAN Josipa BORISLAV
- H) Sanitetska služba
- 1.- U čin kapetana
  - por. ŽUŽA Milorada BOŽIDAR
- I) Saobraćajna služba
- 1.- U čin pukovnika
  - ppuk KOŠUTIĆ Jove BOŽIDAR

Predlozi za vanredna unapređenja napred navedenih lica razmatrani su na Kadrovskom savetu Uprave posebnih jedinica milicije Republike Srpske Krajine i isti su u celosti prihvaćeni.

Kapetan I klase ĆURČIJA STANKO i por. EMINOVSKI JASMIN su u vreme predlaganja bili u TO Kordun, a sada su trenutno, privremeno raspoređeni u Posebnu jedinicu milicije Vojnić, iz kojeg su razloga i razmatrani na našem kadrovskom savetu.

Prilog:

- Predlozi za unapređenje navedenih lica

M.P.²⁹²

K O M A N D A N T
general – major
Đukić Borislav, [v.r.]

MM/DČ

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 20.*

134

1992., rujan 5.

Knin

Upozorenje Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO na slučajeve krađe naoružanja i vojne opreme, te zapovijed za praćenje aktivnosti Hrvatske vojske

²⁹² Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

GŠ TO RS Krajina
Obaveštajno – bezbednosni organ
str.pov. broj 57-102
05. 09. 1992. godine

M.P.²⁹³

Zonski štab to zapadna Slavonija
Zonski štab to Lika
Zonski štab to Banija
– Obaveštajno-bezbednosnim organima –

Vaši komandanti su u poslednje vreme izvestili o slučajevima krađa naoružanja i vojne opreme. Bez obzira što je u uslovima opšte naoružanosti ova kriminalna pojava relativizovana, krađe NVO koje pripada TO ostaje u delokrugu rada organa bezbednosti. Preduzmite mere da se izvrši kriminalistička obrada slučajeva i preduzmu mere za pronalaženje ukradenog naoružanja i otkrivanja počinioca. U vezi sa napred navedenim formirati potrebnu operativnu dokumentaciju i izvestiti.

Prema saznanjima ob 1. KK HV dovodi u rajon Komareva, Drenov Bok i k Jasenovcu veće jedinica ojačane artiljerijom, što treba budno pratiti. Vojne aktivnosti HV na ovom prostoru prema operativnim saznanjima, prati i UNPROFOR elektronskim izviđanjem. Njihova procena je da se može očekivati napad HV na RSK, radi čega su dobili zadatak da izrade planove za odbranu svojih logora. Vaši izveštaji koji ukazuju na njihovo uvežbavanje odbrane položaja i evakuacije verovatno su povezani sa napred navedenim. Imajući u vidu da ponašanje UNPF-a predstavlja dobar indikator namera stranog faktora prema nama, potrebno je još intenzivnije pratiti njihove aktivnosti.

Pored toga, potrebno je posebno otkrivati, registrovati i dokumentovati svaku njihovu aktivnost i radnju koja ukazuju na njihovu tendencioznost, pristranost ili neprijateljski odnos, odnosno koji nije u funkciji pružanja dobrih usluga na realizaciji mirovnog plana.

n a č e l n i k
p u k o v n i k
Jovo Marić

M.P.²⁹⁴

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 1., kut. 1001/1.

²⁹³ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 8-04, 10. 9. 1992.

²⁹⁴ Prijemni pečat centra veze: brzovaj br. 4890, grupa 360, primljen 5. 9. 1992. u 20,00; obrađen u 20,10.

1992., rujan 7.

Brezova Glava

Obavijest Komande 2. graničnog bataljuna Pozadinskoj četi o izvanrednim događajima – međusobnim oružanim sukobima, prometnim nesrećama, krađama, paljenju kuća i drugim oblicima neprimjerenog ponašanja

KOMANDA 2. GBR

V O J N I Ć

Str. pov. 129/2

Brezova Glava, 07. 09. 1992.

POZADINSKA ČETA
JUGOKERAMIKA

Informacija o vanrednim događajima, prijepis sa dokumenta str. pov. 145-2

Unatoč upada muslimansko-hrvatskih snaga na područje opštine Slunj i pretnje daljnjih napada, stanje u našoj zoni odgovornosti se stabilizuje i stvaraju se povoljniji uslovi za život i rad stanovništva. Istovremeno se javljaju problemi koji imaju ili mogu imati teške posljedice kao npr.:

- međusobni oružani sukobi i obračuni,
- saobraćajne nesreće sa smrtnim posljedicama,
- krađa državne i privatne imovine,
- paljenje kuća i vjerskih objekata,
- neovlašteno hapšenje i zatvaranje ljudi,
- samovolja u toku izvršavanja naređenja,
- nebudnost za vrijeme vršenja dužnosti,
- povećano konzumiranje alkohola,
- nekontrolisano pucanje iz naoružanja,
- nekorektnost u odnosu s UNPROFOR-om PMEZ i sl.

Kao najteže slučajeve navodimo:

1. Neopreznim rukovanjem protivtenkovskim minama u Šajevcu 24. 07. 1992. živote su izgubili Ilija Tesla i Živko Vukojević, ranjena 4 milicionera (od čega Matijević Đorđe teže) a materijalna šteta je velika.
2. S automatskom puškom zbog neopreznog rukovanja ranio se 29. 7. 1992. g. Miličević Milić iz Brda Sela, granični milicioner.
3. Samovoljnim prikupljanjem drveta za pečenje janjeta 02. 08. 1992. g. aktivirao 2 protivpješadijske mine Stojaković Nikola iz Mandić Sela granični milicioner zadobio teške povrede.

4. U svojoj kući teško je stradao od ustrelnih rana 13. 08. 1992.g. Tuškan Slavko iz Goljaka 14. Istragu vodi SJB.

5. U krivolovu s improviziranom eksplozivnom napravom dana 17. 08. 1992. g. smrtno je stradao Lukač Đuro a ranjen Macut Nikola, oba iz Tuš. Cerovec.²⁹⁵

6. Samardžija Mica je smrtno stradala 02. 09. 1992. g. u Klancu.

U cilju razrješavanja odnosa i stanja u organima i jedinicama milicije neophodno je slijedeće:

1. Uvesti radnu disciplinu i visoku profesionalnost u izvršavanju zadataka,

2. uvesti više rada u oblačenju i ličnom izgledu pripadnika milicije,

3. zaoštriti radnu i profesionalnu odgovornost svih rukovodioca i milicionera,

4. redovno informisanje pripadnika milicije o stanju na terenu,

5. analizirati najčešće uzroke nastajanja vanrednih događaja i ukazati ljudima na njihovu pojavu i posljedice,

6. sve prekršioce radne i profesionalne discipline uzimati na odgovornost uz pismenu zabilješku,

7. inzistirati na razvijanju skladnih odnosa unutar službe između milicionara i između milicionara i rukovodioca.

S ovim upoznati svakog pripadnika jedinice a mjere proučiti, shvatiti i razraditi u svakom odjeljenju i stanici, odnosno vodu-četi.

Za K O M A N D A N T A-a

M a j o r

Dragan Kovačić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 4., kut. 1015/4.

136

1992., rujan 7.

Široka Rijeka

Izvešće Stanice granične milicije Široka Rijeka Komandi 7. graničnog bataljuna o rezultatima istrage o švercanju robe u sektorima Klapinica i Visoko Brdo

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
STANICA GRANIČNE MILICIJE
ŠIROKA RIJEKA

Pov.br. 23/92

Datum: 7. 9. 1992.

KOMANDA

7GRB

²⁹⁵ Tušilovački Cerovac.

IZVJEŠTAJ

Dana 5. 9. 1992. god. milicionerima Bjelivuk Draganu, Dejanović Čedomiru, Bućan Čedomiru i Mrkšić Milošu dao sam zadatak da odu na pogranički teren, tačnije reon "Klapinica" i "Visoko Brdo" da izvide i osmotre teren radi toga što je bila opravdana sumnja o pojavi ilegalne trgovine, koja je tekla iz unutrašnjosti terena.

Milicioneri su stigavši na odredište zaposjeli određene lokacije i u tajnosti osmotrili teren i pratili situaciju što se i opravdalo. Naime u periodu između 18-19 časova uočili su nekolicinu miještana gdje se grupišu kod Čejvanović Rame i Čejvanović (Milana) Nede iz Svinjice bb te nešto dogovaraju. U velikoj tajnosti milicioneri su se privukli u neposrednu blizinu da bi čuli razgovor, no međutim pošto nisu mogli razumjeti tačno stavove dogovora, bili su prisiljeni da intervišu da bi se grupa razišla, a oni pristupili ispitivanju i pretresu kod Čejvanović Nede.

Prilikom pretresa pronađene su sledeće količine robe:

1. šećer 150 kg,
2. kava 10 kg,
3. šibice 17 baksi,
4. prašak "Bingo" 18 kg,
5. cigarete "Lord" 79 šteka,
6. cigarete "HB" 20 šteka,
7. cigarete "Club" 3 šteke,
8. cigarete "Morava" 24 šteke,
9. cigarete "Partner" 98 šteka,
10. cigarete "Vek" 48 šteka,

Zaključeno sa rednim brojem 10.

Gore navedena roba je oduzeta i uskladištena u SM Š. Rijeka, jer je bila namijenjena za ilegalnu trgovinu, a bit će korištena za potrebe kompletne SM Š. Rijeka.

Prema izjavi od Čejvanovića pominju se imena vlasnika robe:

1. Bućan (Jove) Mirko, Svinjica
2. Cimeša (Milovana) Dragan, Svinjica
3. Bjelivuk (Milana) Miloš, Džaperovac
4. Sremac (Dušana) Milan, Svinjica

Pošto je roba bila u rinfuzi nisu se mogle utvrditi stvarne količine po pojedincu.

Napomena: Ovu akciju sam vodio i organizovao lično i kordinirao putem radio uređaja, a predhodno nisam nikoga obavještavao, jer bi u tom slučaju i propala, a znam dobro da se ilegalna trgovina ne smije odobravati, pogotovu što je bila usmjerena prema (za sada) susjednoj državi.

K-dir SGM Š. Rijeka
Puhača Miloš, [v.r.]

1992., rujan 8.

Glina

Izvešće Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK o osnivanju novih jedinica u miru i ratu

VOJNA POŠTA

T-7916²⁹⁶

str.pov. br. 384-2

08.09.1992. godine

GLINA

VOJNA TAJNA

STROGO POVERLJIVO

Izveštaj po izvodu

Naređenja

D o s t a v l j a.-

GŠTO RSK KNIN

Veza Vaš akt str. pov. br. 697-28 od 28. 08. 1992. godine.²⁹⁷

Vašim izvodom iz Naređenja regulisano je da:

1. Formiramo 33. brTO u miru i ratu sa mirnodopskom lokacijom i MZ u Dvoru na Uni. Odmah smo pristupili formiranju te brigade. Za sada imamo mogućnost da formiramo brigadu nešto smanjenog brojnog stanja po RF T-511.024.

Od sredstava podrške za sada imamo: 11 topova 76 m/m M-42 "ZIS" i 2 topa 100 m/m T-12; lab PVO sastava: PAT 20/3=5, PAT 20/1 = 1 i PAT 30/2 "PRAGA" od čega ćemo formirati bateriju lab PVO; tč sastava: 3T, T-55 i 4 OT.

2. Da formiramo Kostajnički mpoap u miru i ratu.

Rasformiranjem 6. mpoap, na Baniji je ostalo sredstava RT od kojih smo formirali 2 mpoad (77. i 78.). Pod tč 3c pretpočiniti, regulisali ste da se 77. mpoad TO RF T-512.007 pretpočini 31. brTO u miru i ratu. To rešenje predlažemo i za 78. mpoad da se pretpočini u miru 24. brTO Glina, jer se tamo i nalazi u RR. Ovim rešenjima za ova dva divizona, nemamo za sada mogućnosti da formiramo poap-Kostajnica.

3. Na Baniji imamo ukupno 38 tenkova, od čega smo formirali: u 24. brTO, tč = 10 tenkova i u 33. brTO, tv (tč) = 3 tenka + OT.

Ugrađivanje ovih tč u brTO uradili smo i zbog "mirnodopskog" skladištenja u zonama brigada (RR) – Glina, s. Prnjavor (Petrinja), Volinja i Čerkezovac.

Još imamo 5 tenkova koje mislimo ugraditi u formaciju 31. brTO jer su u RR u s. Prnjavor zajedno sa tč 31. brTO. Iz ovoga do sada urađenog vidi se da ne možemo formirati okb. Mislim da su ova rešenja dobra za mirnodopsku formaciju.

4. U 26. brTO – Volinja imamo formiran rad mad sastava 2 baterije 15 m/m, bateriju 105 m/m i VBR "P".

²⁹⁶ Vojna pošta Zonskog štaba TO Banija.

²⁹⁷ Vidi: Dok. br. 115.

– u 31. brTO Petrinja imamo formiran mad, sastava: 2 baterije 105 m/m, bateriju 155 m/m i 2 VBR “P”;

– u 24. brTO imamo formiran had 122 m/m sastava 3 baterije 122 m/m i 2 VBR “P”.

Predviđamo u koliko bi bilo potrebno da iz mad 24. brTO u ratu izdvojim 1. bateriju 122 m/m i bateriju 105 m/m iz 26 br.TO i pridamo 33. brTO, kako bi i ona mogla formirati BrAG-33.

Mislim da su ova rešenja dobra.

Ovako formirani mad su proizvod skladištenja u RR.

5. Od sredstava RT PVO, imamo i formirali smo:

– u 24. brTO, lab PVO, sastava: PAT 20/3 = 6 oruđa, PAT 20/1 = 4 oruđa, strele 2 M = 5 i SO 57 m/m = 2.

– u 31. brTO, lab PVO, sastava: PAT 20/3 = 8, PAT 20/1 = 6 i “S-2M” = 3.

– u 26. brTO, lab PVO, sastava: PAT 20/3 = 10 i PAT 30/2 = 3.

– u 33. brTO, lab PVO, sastava: PAT 20/3 = 5, PAT 20/1 = 1 i PAT 30/2 = 2

Opređenje za ovakvo formiranje jedinica PVO bilo nam je sadašnje rešenje skladištenja i mogućnosti popune sa v/o i RVS na prostoru Banije.

Formirali smo i lad PVO ZnŠTO Banija, sastava 2 bat. PAT 30/2 po 4 oruđa i baterija “S-2M” (2 lansera sa 6 raketa). Ovaj divizion zbog skladištenja u RR-Glina pridali smo 24. brTO u miru.

Predlažemo da nam povećate MF za sledeća FM aktiviranjem RF mesta, i to

– komandanta bTO “Blinja” – manevarska struktura kao 4. bTO 31. brTO Petrinja.

– komandanta lad PVO ZnŠTO Banija koji se pridaje 24. brTO Glina

– komandira samostalne čete Četvrtkovic, koja ulazi u sastav 26. brTO u ratu

– referenta FnSl ZnŠTO

Posebno obrazloženje za Referenta FnSl ujedno i računovođa, navodimo: Sadašnje formacijsko rešenje da to bude GL sa SSS ne obezbeđuje uspešnost i sigurnost Fn obezbeđenja. Dosadašnji referent FSl je rezervni potporučnik, inače sa VSS – ekonomski fakultet i ne želi da ostane na radnom mestu u svojstvu GL.

Molimo vas da bar u prvo vreme uvažite ovaj zahtev i odobrite ovu izmenu MF.

MB/NI

K O M A N D A N T

p u k o v n i k

Milan Begović, [v.r.]

M.P.²⁹⁸

M.P.²⁹⁹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 6., kut. 1.

²⁹⁸ Okrugli pečat: RSK, Vojna pošta T – 7916, Glina.

²⁹⁹ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, str. pov. br. 697-50, 16. 9. 1992., Knin.

1992., rujan 9.

Okučani

Zapovijed Komande PJM MUP-a RSK Specijalnom bataljunu za suzbijanje negativnih pojava u organima jedinica milicije, kao što su krađe imovine, paljenja kuća, neovlaštena ubičenja, samovolja i alkoholizam

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE

Str.pov.br. 01-121-01/92

09.09.1992. god.

O K U Č A N I

Sprečavanje vanrednih događaja
N A R E Đ E N J E. –

K-di spec. b

Na globalnom planu, na teritoriji Zapadne Slavonije po preuzimanju zaštite od strane UNPROFOR-a, stanje se stabilizuje i uopšte stvaraju povoljniji uslovi za život i rad stanovništva i organa vlasti, prema tome i pripadnika milicije.

Istovremeno javljaju se mnogi problemi koji vrlo brzo prerastu od malih i zanemarivih incidenata u vrlo krupne propuste, često i sa težim posledicama.

U poslednje vreme uočeno je niz karakterističnih propusta i vanrednih događaja i to:

- saobraćajne nesreće sa težim posledicama
- krađe državne i imovine od građana
- paljenje kuća i vjerskih objekata
- neovlašteno hapšenje i zatvaranje ljudi
- samovolja u toku izvršavanja naređenja pretpostavljenog starešine
- nebudnost u toku vršenja dužnosti
- povećano konzumiranje alkohola – često i nekontrolisano pucanje iz naoružanja
- netaktičnost u odnosu sa UNPROFOR-om i neki drugi slični propusti

U cilju razrešavanja odnosa i stanja u organima i jedinicama milicije

N A R E Đ U J E M:

1. Uvesti radnu disciplinu i visoku profesionalnost u izvršavanju zadataka
2. Sve prekršioce radne i profesionalne discipline uzimati na odgovornost uz pismenu zabilješku.
3. Insistirati na razvijanju skladnih odnosa unutar službe između milicionara i između milicionara i rukovodilaca.

Umnoženo u 8 primjeraka
i dostavljeno:

1. 3 x bzo
2. Specijalni bataljon
3. Granični bataljon
4. Prateća četa
5. Pozadinska četa
6. Arhivi.-

M.P.³⁰⁰

KOMANDANT:
Viši inspektor
Milenko Babić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 10., kut. 20B.

139

1992., rujan 9.

[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO o pojačanoj vojnoj aktivnosti hrvatskih oružanih snaga te mogućem napadu na RSK

GŠ TO RS KRAJINA

Obav.-bezb. organ

str. pov. br. 17/12

09. 09. 1992. godine

M.P.³⁰¹

Obaveštajno-bezbednosnom organu

Zn ŠTO Lika, Kordun, Banija, Z. Slavonija i Baranja.-

Obaveštajna informacija.-

Tokom proteklih dana više pouzdanih i proverenih izvora saznanja ukazalo nam je na pojačanu vojnu aktivnost hrvatskih oružanih formacija, a u cilju mobilizacije i grupisanja snaga i sredstava prema teritoriji RSK, kao i neke aktivnosti snaga UNPROFOR-a, a koje navode na zaključak da vojna intervencija u BiH i SRJ nije isključena.

Ukazujemo na neka indikativna saznanja i aktivnosti.

Iz više izvora potvrđuju se podaci o grupisanju jedinica HV i teškog naoružanja duž granica RSK i SR u zahvatu reke Save i Kupe i na frontu prema Kninskoj Krajini. U cilju koncentrisanja dovoljno jakih snaga vrši se demobilizacija brigada HV u Zagrebu, na području Siska, Karlovca, Zapadne Slavonije, Istre i Dalmacije.

Iz istih izvora dobijen je i podatak o pripremama HV za skori i iznenadni napad na Banijskom, Kordunskom i zapadno – Slavonskom operativnom pravcu. Operacija bi počela tokom septembra.

---

³⁰⁰ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Okučani.

³⁰¹ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 8-05, 10. 9. 1992.

Od naših operativnih veza u Karlovcu i Zagrebu dobili smo podatke u kojima se govori da HV u kasarnama vrši intenzivnu obuku i da se govori da se pripremaju za napad prema RSK. Također se govori i o proterivanju snaga UN.

Ei³⁰² veza neprijatelja došli smo do podataka koji ukazuju i na pojačanu aktivnost neprijatelja na Drniškom pravcu, a izvori bliski misiji EZ u Splitu ističu da se kao mogući datum napada na Drniš i Knin pominje 16. 09. tj. "godišnjica napada na Drniš" i da će Drniš biti ponovo vraćen, a Knin ukoliko ne bude osvojen biće potpuno razoren artiljerijom.

Izvori bliski oficirima UNPROFOR-a iznose da je iz štaba UNPROFOR-a u Zagrebu svim jedinicama u RSK stiglo naređenje da počnu sa organizovanim utvrđivanjem za kružnu odbranu.

Oficiri UN ističu da su dobili direktivu da u slučaju sukoba zauzmu neutralan status i da pre svega štite svoje jedinice i civilno stanovništvo koliko je to moguće.

O mogućoj vojnoj intervenciji i RSK, SR i SRJ govore i sledeći podaci:

dana 03.09.1992. god. iz k-de UNPROFOR-a u Zagrebu u sve baze UNPROFOR-a na teritoriji RSK dopremljena je radna karta sa natpisom "Balkanska Oluja 92". Fotokopija karte podeljena je k-dantima nacionalnih kontigenata UNPROFOR-a.

Na karti se nalaze ucrtane crne i sive strelice. Jedna crna strelica ide sa Jadrana iznad Zadra i usmerena je na Banja Luku i Užice (SRJ). Druga crna strelica ide iz južnog Jadrana neposredno uz obalu Albanije i usmerena je na sledeće gradove:

Priština, Niš, Kragujevac, Batajnica, Novi Sad. Iznad strelica na Danskom piše "Flyamgreb". Sive strelice ucrtane su iz reona Splita prema Sarajevu i iz reona Dubrovnika prema Sarajevu. Iznad ovih strelica stoji natpis "forsyngstooper".

Komandant logora UNPROFOR-a iz Dvora na Uni naredio je intenzivno osmatranje i praćenje događaja u Cazinskoj krajini. Među oficirskim sastavom se komentariše da se mulimanske snage intenzivno pripremaju za prodor preko srpskih teritorija. Također komentarišu da uskoro sledi ofanziva HV prema Krajini, jer hrvatska koncentriše jake snage oko Siska, Jasenovca i Gradiške.

Ovome treba dodati i boravak i govor Fikreta Abdića u V. Kladuši dana 06. 09. kada je istakao da Cazinska Krajina mora da se spoji sa Hrvatskom milom ili silom.

Prema neproverenim saznanjima u Zagrebu se nalazi nekoliko hiljada Mudžahedina pristiglih iz islamskih zemalja.

Isti trebaju biti uključeni u rat u Bosni. Mudžahedini su sada naoružani samo noževima i bombama. Svakodnevno po nekoliko puta odlaze u Džamiju gde se zaklinju u sveti rat Džihad.

Raspoložemo i podatkom iz više izvora da se svaki drugi dan iz tvornice municije u Badenu (Austrija) vrši transport municije za Sloveniju šleperima mariborskog "Špedicijatrans" prema saznanjima izvora municija je namenjena za Hrvatsku i BiH, a distribucija se vrši iz Slovenije.

Raspoložemo i sa nepobitnim saznanjima da Hrvatska vojska vrši intenzivno prebacivanje jedinica i tehnike na prostor BiH s ciljem da na to područje dovede impresivne snage pre dolaska posmatrača UN. Tako npr. izvlače deo teškog naoružanja iz zona pod kontrolom UNPROFOR-a i prebacuju ga u BiH pod legendom da oružje ide na remont.

³⁰² Elektronskim izviđanjem.

Sva napred navedena saznanja ukazuju na ozbiljnu mogućnost vojne intervencije hrvatske u RSK, ali po našoj oceni tek po otpočinjanju eventualne vojne intervencije zapada u BiH i SRJ, što također nije isključeno.

Sa informacijom upoznajte komandante Zn ŠTO i k-dante brigada PJM, a sva saznanja koja ukazuju na veće pokrete i koncentraciju snaga HV na našim pravcima odmah dostavite ovom organu.

Pokušajte utvrditi tačne lokacije i aktivnosti svih brigada HV u vašoj zoni odgovornosti i preduzimajte sve druge mere u cilju sprečavanja iznenađenja.

O novim saznanjima bićete pravovremeno upoznati.

Za načelnik
pukovnik
Miloš Krnjeta

---

*Preslika, strojopis, latinica,
HR – HMDCDR, 1., kut. 1001/1.*

140

1992., rujan 10.

Knin

Pismo Ministarstva odbrane RSK zapovjedniku snaga UNPROFOR-a u kojem upozorava na kršenje primirja od strane hrvatskih snaga i moguću vojnu operaciju širih razmjera, te traži raspoređivanje snaga UNPROFOR-a na liniju razdvajanja, da bi mogli povući svoje PJM u dubinu teritorija

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

Broj 01-238-1/92.

Knin, 10. 09. 1992. godine

general-potpukovnik
SATIŠ NAMBIJAR
komandant UNPROFOR-a

Cijenjeni gospodine Nambijar!

I pored svih Vaših nastojanja da prestanu oružani napadi Hrvatske na naša područja oni se i dalje nastavljaju. Juče, 09.09.1992. godine oko 21,00 izvršen je napad iz više pravaca na selo Mirilović Polje (sektor "Jug") uz upotrebu minobacačkog i drugog teškog naoružanja. Napad je vršen nekoliko časova a vatra je prenesena i po dubini teritorije. Ovo je samo jedan u nizu napada o kojima smo Vas obavještavali ali nažalost do sada oni nisu prestali niti je Savet bezbednosti na to reagovao kako je rezolucijama Saveta bezbednosti jasno rečeno da će se ovakvi napadi oštro sankcionisati. Do sada nije preduzeto ništa što nas dovodi u

sumnju da li je Savet bezbednosti uopšte obavešten o ovim napadima. Napominjemo da je pitanje samo dana kada će od ovakvih napada stradati neko od pripadnika UNPROFOR-a. Nereagovanje Saveta bezbednosti na ove napade ohrabruje Hrvatsku zbog čega ona vrši pripreme za operacije širih razmera prema Drnišu, Perući, Aerodromu Zemunik, Maslenici i Okučanima.

Paralelno sa ovim aktivnostima Hrvatska se priprema da iz Cazinske krajine preduzme ofanzivna dejstva na našu teritoriju. U tom cilju svakodnevno se vrše preleti avionima naše teritorije, a radi ilustracije dajemo vam podatke o letovima aviona u poslednja tri dana:

Dana 07.09.1992. godine u 00,18 časova nepoznata letilica kretala se brzinom od 255 km/h na visini 3.200 m na relaciji Otočac-Ponor Korenički-Plješevica-Pokoj-Vrelo-Cazin.

Dana 07.09.1992. godine u 02,35 časova nepoznata letilica kretala se brzinom od 250 km/h na relaciji Vrginmost-Topusko-Cazin.

Dana 08.09.1992. godine u 17,13 časova nepoznata letilica kretala se brzinom 280 km/h na visini 2.700 m na relaciji Korenica-Topusko-Slunj-Plitvice-Otočac.

Dana 08.09.1992. godine u 12,15 časova nepoznata letilica kretala se brzinom 430 km/h na visini 7.000 metara na relaciji Ogulin-Vrginmost-Zagreb.

Dana 09.09.1992. godine u 00,24 časa nepoznata letilica kretala se brzinom 284 km/h na visini 2.800 m na relaciji Gacko Polje-Crni Vrh-Plitvice-Čorkova uvala.

Cijenjeni gospodine generale verujemo da će te posle ovih poslednjih provokacija preko Saveta bezbednosti preduzeti mere kako bi se konačno i definitivno obustavila agresija Hrvatske. Istovremeno Vam predlažemo da izdate naređenja komandama svih sektora da odmah otpočnemo sa raspoređivanjem snaga UNPROFOR-a kao što smo predlagali generalu Morilonu kako bi našu pograničnu miliciju mogli povući u dubinu teritorije.

Iskreno Vaš!

MINISTAR

Pukovnik

Stojan Španović, [v.r.]

M.P.³⁰³

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 2.*

141

1992., rujan 11.

Okučani

Obavijest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija vojnim i civilnim ustanovama o odluci Vlade RSK da jedinice TO moraju prestati pomagati civilnom stanovništvu oko prebrane

³⁰³ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane III, Knin.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA

Pov. br. 122-12
11.09.1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Saopštenje GŠTO
RSK, dostavlja. –

KOMANDI 59. OdTO³⁰⁴

Dostavljamo saopštenje GŠTO RSK pov. br. 1040-3 od 10.09.1992. godine radi upoznavanja istoga i postupanja u skladu sa istim i to:

- Za Opštinske štabove TO, Komandu 54. brTO, komande odreda TO i 91. PoB TO da se upoznaju sa sadržinom i stavovima u saopštenju, da na pogodan način upoznaju demobilisane pripadnike TO (sada izbeglice) sa sadržinom saopštenja, te da se u daljem radu striktno pridržavaju stavova navedenih u saopštenju.
- Oblasnom veću Srpske oblasti Zapadna Slavonija da se upozna sa sadržinom saopštenja.
- Oblasnom SUP-u Pakrac da se upozna sa sadržinom saopštenja.
- Brigadi PJM da se upozna sa sadržinom saopštenja.

Kucano u 13 primeraka
i dostavljeno:

- OpŠTO Okučani, Pakrac i Daruvar,
- 54. brTO, 51. OdTO, 59. OdTO,
63. OdTO, 98. OdTO,
- 91. PoB TO,
- Oblasnom veću,
- Oblasnom SUP-u,
- brigadi PJM i
- arhivi.

KOMANDANT
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.³⁰⁵

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Pov. br. 1040-3
10. 09. 1992. god.

S A O P Š T E N J E

Na sjednici Vlade održane 08. 09. 1992. godine donesen je zaključak da TO mora prestati sa prehranom stanovništva u Teslingradu, Okučanima i drugim mjestima, gdje je to činila do sada u roku od tri dana.

³⁰⁴ Dopisano rukom.

³⁰⁵ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

Razlozi koji su inicirali ovakav zaključak proizašli su iz diskusije Davida Rastovića, predsjednika opštine Donji Lapac i ministra sporta u Vladi RSK i drugih.

Napred imenovani smatra da je vojska pomažući prehranu stanovništva na taj način uzurpirala vlast, i na taj način kupuje narod.

Ovo nažalost nije prvi napad na oficire TO i odbranu Krajine, već jedan u nizu u posljednjih dva mjeseca. Tim napadom se pokušava oficirskom kadru u TO i Ministarstvu odbrane, kao i MUP-u pripisati djelovanje koje je nespojivo sa našim opredeljenjem, a ono je dobro poznato, sadržano samo u tome da odbranimo RSK, pomognemo u uspostavljanju pravne države, koja će raditi po zakonima, koje donesu predstavnici naroda.

Vlada smatra da prehrana stanovništva u čitavom prostoru Republike Krajine spada u domenu civilne vlasti, i da se vojska ne treba i ne sme u to miješati, što bi ustvari i bila gotovo istina.

Vlada kao civilni organ vlasti mora se brinuti da civilna vlast funkcioniše, pa u skladu sa tim i ukupna organizacija života i rada civilnog stanovništva, a Vlada je dužna materijalno obezbediti i vojsku, što do sada nije činila.

Zaključak Vlade do 08. 09. 1992. godine moram poštovati, jer su članovi Vlade predstavnici naroda, a ne želimo dati ni jedan argumenat onima koji pokušavaju oblatiti TO, Ministarstvo odbrane i ljude, koji radeći u tim organima daju maksimum napora, da što časnije obave svoje zadatke i dužnost prema narodu, iz kojeg su potekli, i nije im svejedno kako će taj narod živjeti.

Molimo, da se za daljnju prehranu stanovništva obraćate vlasti, jer ćemo u skladu sa zaključkom morati prekinuti prehranu već 11. 09. 1992. godine, pošto organi vlasti to od nas zahtjevaju.

Obaveza je Komandi ZnŠTO da na pogodan način upoznaju organe vlasti i same izbjeglice.

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 3.

142

1992., rujan 11.

Knin

Zapisnik sastanka Potkomisije za narušavanje primirja kojemu su prisustvovali predstavnici UNPROFOR-a, EZ-a, hrvatske i srpske strane

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
Broj 248-1/92.
Knin, 11. 09. 1992. godine

Sastanak podkomisije za
narušavanje primirja,
Zapisnik, dostavlja.-

Na osnovu zaključaka sa treće sjednice zajedničke komisije, održane u Maslenici, 07.09.1992. godine, Podkomisija za narušavanje primirja i izvlačenje je održala svoj prvi sastanak u Hrvacama, 11.09.1992. godine sa početkom u 10,50 časova.

PRISUTNI:

A) Predstavnici UNPROFOR

- gosp. Andrejev Viktor
- g-đica Patricija³⁰⁶
- ppuk. Fleury³⁰⁷
- Inspektor CP³⁰⁸ Aandal³⁰⁹
- g-đica P. Tierney³¹⁰

B) Predstavnici EZ

- gosp. Hugh O'Donovan
- gosp. Robert Buisman

C) Predstavnici hrvatske strane

- Vladimir Kolačko
- Ratko Vranješ

D) Predstavnici srpske strane

- Pavković Nebojša
- Gužvić Slavko

DNEVNI RED:

1. Mjere sprečavanja narušavanja primirja u navedenom periodu
Povlačenje jedinica sa obe strane kao mjere izgradjivanja poverenja
Bezbednost u najosjetljivijim područjima (Peruća, Drniš, Zemunik aerodrom)
2. Zaštita civilnog stanovništva
3. Sloboda kretanja UNPROFORA

Predsedavajući na sastanku, gospodin Viktor Andrejev je dao uvodno izlaganje, predložio dnevni red, a zatim dao riječ p.puk. FLEURY, koji je upoznao prisutne sa situacijom na liniji sukoba Sektora "Jug" i "Sjever". U svom izlaganju istakao je najosjetljivija područja na kojima često dolazi do narušavanja primirja, pa čak i do preduzimanja napadnih akcija manjih razmjera.

Viktor Andrejev ističe problem rušenja kuća i paljenja Katoličkih vjerskih objekata kao i maltretiranje stanovništva u ružičastim zonama.

Predlaže da se jedinice povuku sa obe strane linije dodira na 5 km a na Perući 8 km. Zatim, iznosi prijedlog zajedničke komisije da se Sektor "Jug" podijeli po zonama u cilju da se ne

³⁰⁶ Tierney.

³⁰⁷ Priređivači nisu utvrdili ime.

³⁰⁸ Civilni poslovi.

³⁰⁹ Palmer.

³¹⁰ Patricia, ista osoba kao bilješka 276.

zaustavi proces aktivnosti mirovnog plana, što znači da ako u jednoj zoni dodje do otvaranja vatre neće u drugoj ili trećoj.

Sektor bi se podijelio u 3 zone:

I zona	– Peruča
II zona	– Drniš
III zona	– Zemunik

Gospodin Viktor dalje predlaže da se uspostave “vruće linije” na kritičnim zonama u cilju kontrole primirja i obostranog povlačenja zaraćenih strana.

Šef posmatračke misije EZ, gosp. O’Donovan se slaže sa prijedlozima predsedavajućeg i izražava spremnost svojih ljudi da će se maksimalno truditi na realizaciji svojih zadataka mirovnog plana.

Vladimir Kolačko, predstavnik Hrvatske strane, ističe veoma lošu situaciju zbog postojanja velikog broja izbjeglica i naoružanih vojnika koji vide svoja sela i kuće na drugoj strani što povećava njihovu napetost, te su sve njihove reakcije emotivnog karaktera. Problem je držati pod kontrolom kako vojnike tako i civile, te se plaši da će doći to vrijeme kada će se svi oteći kontroli. Ljudi se sami organizuju u cilju povratka svojim kućama, a teško ih je razuvjeriti da je to sada nemoguće.

Usvaja podjelu sektora “Jug” na zone te predlaže da se krene od najmirnije zone, kao Novigradsko područje, te da se na osnovu pokazanih rezultata nastavi sa drugim zonama po istom principu.

Prihvata predlog uspostavljanja “vrućih linija”.

Pitanje obostranog izvlačenja postavlja kao problem koga nije jednostavno riješiti i što je za njihovu stranu neprihvatljivo, jer nije u skladu sa Rezolucijom 763.

Medjutim, u principu ne odbija prijedlog ali ga ostavlja otvorenim zbog konsultacije sa organima Hrvatske vlasti i njenog stožera.

Slavko Gužvić, predstavnik Srpske strane ističe neminovnost prekida narušavanja primirja i drugih provokacija iz sledećih razloga:

1. Svima je poznato da se za vrijeme otvaranja vatre, napadima i ubacivanjem grupa od strane hrvatske vojske ne može postići dosledno sprovođenje Rezolucije 762. U ovakvoj situaciji se ne može govoriti o nekakvoj demilitarizaciji Ružičaste zone nego smo čak prisiljeni da povremeno pojačavamo odbranu na kritičnim mjestima u cilju odbrane i zaštite naših ljudi iz policije koji se ugrožavaju na liniji dodira.

2. Otvaranjem vatre i stalnim provokacijama se održava i podiže napetost kako kod ljudi pod oružjem tako i građana.

3. Stalnim provokacijama se izazivaju oni koji su skloni da ruše i pale, maltretiraju, da rade ono što se ni jednoj strani ne sviđa.

4. Otvaranje vatre i stalne provokacije se moraju zaustaviti u cilju realizacije konkretnih rešenja što narod od nas očekuje.

5. U vidu predloga: Uticati na sredstva javnog informisanja u cilju suzbijanja propagande.

Pavković Nebojša ističe da je osnovni problem demilitarizacija “ružičaste zone”.

Vaša strana ističe neophodnu potrebu obostranog izvlačenja sa linije dodira u cilju stvaranja uslova za realizaciju navedenih mjera pa i demilitarizacije.

Šef posmatračke misije EZ podržava naš predlog i stav i jedino rješenje vidi u razdvajanju zaraćenih strana, uspostavi efikasnog nadgledavanja u cilju uspostavljanja povjerenja.

Zaključci po 1. pitanju:

1. Sektor "JUG" podijeliti na 3 zone
  - I zona – Peruća
  - II zona – Drniš
  - III zona – Zemunik
2. Uspostava "vrućih linija" u kritičnim zonama.

2. tačka.

Gospodin Viktor Andrejev ističe kao posebno važno pitanje zaštita civilnog stanovništva počev od Vensovog plana do zadnjeg izvještaja generalnog sekretara UN.

Izvještaji govore o fizičkom maltretiranju hrvatskog stanovništva, pa čak i ubijanja, a učestalija su rušenja kuća i vjerskih objekata.

Sve ovo je neprihvatljivo a naš zadatak je da se ovo zaustavi.

Gospodin Tarner,³¹¹ UNCP, se slaže sa činjenicom da je rušenje kuća i vjerskih objekata u "ružičastoj zoni" u porastu. Obostrano je stanovništvo uplašeno.

Slaže se sa predlogom obostranog povlačenja sa linije dodira.

Pavković Nebojša uvažava izvještaj gospodina Palmera i ističe to kao obostran problem, što ga čine obostrane nekontrolirane grupe. Preduzimaju se veliki naponi na suzbijanju takvih pojava, ali, svako novo zaoštavanje situacije na fronti prouzrokuju nove eksidente.

Ratko Vranješ, predstavnik hrvatske strane, ističe nastojanje njihovih organa vlasti na sprečavanju ovakvih pojava što se u posljednje vrijeme uspješno pokazalo jer se ove pojave znatno smanjuju.

Kada se pale i ruše hrvatske kuće i objekti istovremeno se pojavljuju ovakve reakcije na našoj strani.

Gužvić Slavko, Prijedlog: Pojačana kontrola područja sa hrvatskim stanovništvom od strane pripadnika UNPROFOR zajedno sa našom policijom. Kontrolu je potrebno uspostaviti 24 časa.

Viktor Andrejev, slaže se sa predlogom Slavka Gužvića i iznosi konkretan zaključak: – uspostavljanje specijalnog mehanizma u MUP-u Krajine koji bi se bavili ovim problemima.

Dalje predlaže u vidu molbe da se protiv ljudi koji su počinili takva djela preduzmu odgovarajuće mjere.

Zaključci po 2. pitanju:

1. Kontrola i zaštita stanovništva od strane UN pojačanim patrolama u trajanju od 24 časa, sa policijom Krajine.
2. Uspostavljanje specijalnog mehanizma u MUP-u koji bi se bavili problemima nasilja nad civilnim stanovništvom.
3. Uticati na sredstva javnog informisanja u cilju smanjenja propagande i suzbijanja etničkih problema.
4. U vidu molbe – Da se prema počiniocima djela protiv stanovništva preduzmu odgovarajuće zakonske mjere.

3. tačka.

Gospodin Andrejev viktor je iznio neke probleme, ograničenog kretanja pripadnika UNRPOFOR i EZ kao što je: pretresanje prtljažnika, zadržavanje na prelazima, nekulturno

³¹¹ Greška, riječ je o Aaadal Palmeru.

i nekorektno ponašanje obostrane policije na prelazima, ograničena sloboda kretanja, itd. sve ovo je neprihvatljivo i ne može se tolerisati.

Pavković Nebojša, Izgradićemo uputstvo o radu granične policije, pri čemu ćemo se ograničiti na kontrolu samo dokumenata (UN kartice).

Viktor Andrejev, Svaki pripadnik UNPROFOR i EZ mora pokazati svoja dokumenta. Zadatak upućen ppuk FLEURY.

Zaključak po 3. tački:

1. Kontrolu pripadnika UNPROFOR i EZ ograničiti samo na kontrolu propisane lične karte UN, odnosno EZ.

Sastanak je završen u 13,30 časova.

Druga sjednica podkomisije za narušavanje primirja i izvlačenje zakazana 15. 09. 1992. godine u 10,00 časova u selu Hrvace.

KORDINATOR SA UNPROFOR
U MINISTARSTVU ODBRANE RSK
Gužvić Slavko, [v.r.]

Dostavljeno:

- Živković Miloš
- Vlada RSK
- Gužvić Slavko
- Arhiva

*Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 2.*

143

1992., rujan 11.

Korenica

Upute Komande Zonskog štaba TO Lika podređenim jedinicama o rješavanju statusnih pitanja pripadnika TO

KOMANDA ZnŠTO LIKA

Pov.br. 2048-1

11.09.1992. godine

Rješavanje statusnih pitanja
pripadnika TO. –

M.P.³¹²

7., 8., 145. br TO, 73. i 93. od TO
OpŠTO D. Lapac, Gračac, Korenica
Plaški

³¹² Prijemni pečat: Zonski štab TO Lika, Opštinski štab TO, br. 281, 21. 9. 1992., Plaški.

Naredbom k-danta GŠ TO RSK pov. br. 684-109 od 10.09.1992. godine date su upute za regulisanje statusnih pitanja pripadnika TO koji se raspoređuju u komande, štabove i jedinice po mirnodopskoj formaciji. Da bi mogli na nivou ZnŠTO Like regulisati ova pitanja potrebno je da nam u što kraćem roku dostavite, koliko do sada niste dostavili ili je u međuvremenu nastala promjena, slijedeće:

1. Neophodan broj v/o koji će biti angažovani na obezbeđenju skladišta, komandi i objekata od posebnog interesa. To moraju biti v/o sposobni za vojnu službu. Ove vojne obveznike ćemo primiti u radni odnos na određeno vrijeme i biti će tretirani kao GL.

Predlog v/o i ukupan broj morate usaglasiti kod k-danta ZnŠTO Lika najkasnije do 26. 09. 1992. godine. Po usaglašavanju broja predviđenih v/o isti će trebati podnijeti molbu za prijem u radni odnos na određeno vrijeme, uz koju trebaju priložiti radnu knjižicu ili dati izjavu o ukupnom radnom stažu do početka rata.

2. Neophodan broj v/o (minimalni) za popunu inženjerske jedinice 7. brigade, vodeći računa o osposobljenosti za određene poslove i zadatke (zdravstvena sposobnost, kvalifikacija i dr). Ovi v/o zasnivaju radni odnos na određeno vrijeme na način opisan pod jedan.

3. Za GL koja ste predložili za formacijska mjesta: delovođe, vozača-kurira, i rukovaoca u OpŠTO odabrati GL koja ispunjavaju uvjete iz mirnodopske formacije, ova lica se primaju također na određeno vrijeme.

4. RVS će naredbom biti postavljene na formacijska mjesta po MF, i plaće će im se obračunavati po činu.

M.P.³¹³

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Milan Šuput, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 7., kut. 1009/7.

144

1992., rujan 11.

Vojnić

Izvjешće Stanice milicije u Vojniću Komandi 2. graničnog bataljuna o stanju tehničke ispravnosti borbenih i neborbenih vozila

KOMANDA 2. GRB
SM VOJNIĆ
Pov. br.
Vojnić, 11. 09. 1992.

KOMANDI 2. GRB

³¹³ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Korenica.

Predmet: Stanje teh. ispravnost
borbenih i neborbenih
m/v u OM/SM Vojnić
Prilikom obilaska OM utvrđeno je slijedeće:

1. OM KUPLENSKO I – HAD 122 mm

– od ukupno 27 m/v u odelenju je uskladišteno:

TAM 5000	1 kom.
TAM 150	14 kom.
TAM 110	5 kom.
AR 55	2 kom.
MKŠ-i	2 kom.
PINZGAUER	2 kom.
KRAZ	1 kom.

– od navedenih m/v na 12 su napunjeni akumulatori i odzračeni sistemi za dovod goriva i mogu se pokrenuti.

– kod preostalih m/v potrebno je izvršiti popunu akumulatora za koje je utvrđeno da ih je 17 neispravno i potrebno je nabaviti nove.

– na svim vozilima potrebno je pregledati kočni i upravljački sistem, obaviti teh. pregled i izvršiti popunu sa pogonskim gorivom.

– za popunu rezervoara ovih m/v potrebno je:

D2 – 2640 l.

MB 86 - 420 l.

– potrebno je angažirati tehnički pozadinski vod da tehnički pregleda i dovede ova vozila u ispravno stanje.

2. OM VOJIŠNICA I – tenkovi

– u ovom odelenju skladišteno je:

Tenk T – 55	10 kom.
Tenk T – 34	6 kom.
Tenk TZI	1 kom.
Tenk BTR	1 kom.
NOSAČ MOSTA	1 kom.
MINOČISTAČ	1 kom.

– ova sredstva popunjena su u prosjeku sa 250 i D2.

– nedostaje 6000 l D2 za motočasnova rada tenkovskog motora.

– nedostaje 200 l motornog ulja S – 50.

Uskladištena m/v:

TAM 150	7 kom.
TAM 110	3 kom.
TAM 5000	3 kom.
AR 55	2 kom.
PINZGAURER	1 kom.
MKŠK	1 kom.

– potrebno je angažirati tehnički pozadinski vod na otklanjanju kvarova na m/v da bi se ista po tome mogla održavati u ispravnom stanju.

– nedostaje pogonskog goriva za ova m/v
D2 – 1260 l
MB 86 280 l

3. OM VOJIŠNICA II – PAT 20/3, TOP B1, MB 120 mm

– u ovom odelenju uskladišteno je:

TAM 5000	4 kom.
TAM 150	3 kom.
TAM 110	8 kom.
AR 55	2 kom.
MKŠK	1 kom.
FAP 1314	1 kom.

– Potrebno je izvršiti teh. pregled vozila i otkloniti neispravnosti.

– nedostaje pogonskog goriva:

D2	1760 l
MB86	210 l

Za sva borbena i neborbena sredstva nedostaju ukupno sljedeće

količine pogonskog goriva i maziva:

D2	10460 l
MB 86	980 l
ULJE S-50	200 l
MAST LIST	50 kg.

Tehnički pozadinski vod treba hitno angažirati na navedenim sredstvima da se dovedu u ispravno stanje kako bi bila upotrebljiva u slučaju potrebe i omogućeno daljnje pravilno održavanje.

REFERENT TEHNIKE
vod. Tesla Janko

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1015/2.

145

1992., rujan 11.

[Knin]

Zapisnik sastanka Milana Martića, Stojana Španovića i Milana Torbice sa zapovjednikom snaga UNPROFOR-a Phillipe Morillonom

ZAPISNIK

sa sastanka sa generalom Morilonom³¹⁴ 11. 09. 1992. god.

³¹⁴ Philippe Morillon.

Sastanku prisustvovali:

- Milan Martić³¹⁵
- Stojan Španović³¹⁶
- Milan Torbica³¹⁷

UNPROFOR

- gener. Morilon
- gener. Arap Rob

Sastanak održan na zahtev gen. Morilona.

U uvodnom izlaganju gen. Morilon oštro je napao Vladu RSK zbog nekooperativnosti u radu zajedničke komisije i nefunkcionisanja vlasti, pri čemu je istaknuto da se masovno ruše kuće Hrvata, kao i crkve što je neprihvatljivo.

Isto tako optužio je naše vlasti da nije ništa urađeno po pitanju rešavanja određenih problema oko struje i vode za Zadar.

Pored toga je optužena naša strana da nije izvršila demilitarizaciju područja već je TO presvučena u miliciju pri čemu se ista ponaša raspušteno.

Zahtevao je da se odmah prekine sa rušenjem kuća i da se milicijske snage povuku sa linije razgraničenja. Ukazao je da će u sledećem izveštaju Generalnog sekretara, naša strana biti optužena da ne izvršava obaveze iz Vensovog plana.

MILAN MARTIĆ

Ukazao je na drastične primjere kršenja prekida vatre kao i ubacivanje grupa iz Hrvatske, a najnovije ubacivanje grupe od 600 hrvatskih vojnika u rejon Slunja i 50 u rejon Kostajnice. Sve ovo uslovljava stalno držanje milicije na liniji fronta. Pored toga posebno je naglašeno da snage UNPROFOR-a još nisu izašle na liniju fronta što stvara nesigurnost kod ljudi i nemogućnost da se krene dalje u pravcu uspostavljanja mira.

STOJAN ŠPANOVIĆ

Izrazio čuđenje nastupom i optužbama koje nisu u skladu sa dosada obavljenim razgovorima. Istaknuto da liči na opravdanje planirane agresije Hrvatske. Naglašeno da smo mi prihvatili razgovore u Komisijama, iako Hrvatska nije povukla svoje jedinice sa Miljevačkog platoa. Ponovo je naglašeno da je UNPROFOR odgovoran za sadašnji zastoj jer se nije rasporedio na liniju fronta, kako je bilo dogovoreno i kako je naša strana predlagala.

Kao izlaz iz sadašnje situacije predlažemo da UNPROFOR odmah posedne liniju razgraničenja i obavesti Savet bezbednosti o upadima na našu teritoriju sa hrvatske strane. Istaknuto da se rušenje kuća vrši sinhronizirano sa mobilizacijom Hrvatskih jedinica, što ukazuje da su ove radnje delo Hrvatske.

GENERAL MORILON

Istakao da prihvata naše sugestije i primjedbe, ali da naša strana ne čini dovoljno da bi se sadašnje stanje prevazišlo i ponovo naglasio da se ne može tolerirati rušenje kuća, crkava

³¹⁵ Ministar unutarnjih poslova RSK.

³¹⁶ Ministar obrane RSK.

³¹⁷ Komandant GŠ TO RSK.

i kriminal i da nas svet zbog toga optužuje. Tražio je da pokažemo da imamo vlast i da kontrolišemo situaciju.

MARTIĆ MILAN

Tražio da se UNPROFOR rasporedi na liniju razdvajanja i da je to prvi uslov za dalje korake u stabilizovano stanje.

ZAKLJUČCI:

1. Prihvata da se poveća broj pripadnika UNPROFOR-a, na liniji fronta, a naše policijske jedinice da se povuku iza UNPROFOR-a.
2. Naše policijske jedinice će biti u određenim objektima sa naoružanjem i opremom i intervenirat će po potrebi uz znanje UNPROFOR-a.
3. Najveće prisustvo UNPROFOR-a mora biti na Peruči i aerodromu Zemunik.
4. Realizacija ovih aktivnosti može početi odmah.

---

*Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 554.*

146

1992., rujan 11.

Okučani

Operativno izvješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o stanju neprijateljskih snaga, štabova i jedinica TO, Pozadinskog organa, o sigurnosti i zaštiti, te o aktivnostima UNPROFOR-a

---

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Pov.br. 51-119
11. 09. 1992. godine

VOJNA Tajna – POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH

Redovni operativni izveštaj. –

GLAVNOM ŠTABU TO RSK – KNIN

Na osnovu Naređenja GŠTO RSK pov. br. 104/91 od 13.11.1991. godine i pov. br. 61a/92 od 11.04.1992. godine dostavljamo sledeći

I Z V E Š T A J

1. STANJE NEPRIJATELJSKIH SNAGA:

Pristižu informacije koje stalno proveravamo o grupisanju neprijateljskih snaga u širem rejonu Novska i Nova Gradiška. Detalji su dati u obaveštajno bezbednosnom izveštaju.

2. STANJE ŠTABOVA I JEDINICA TO:

Izvršena je u toku 10.09.1992. godine mobilizacija tenkovske čete 54. brTO i haubičke baterije 105 mm M – 56.

Stanje je sledeće:

a) U tenkovskoj četi:

– Pozvano 42 v/o, odazvalo se 23 ili 55%.

Od toga formirano je 6 nepotpunih tenkovskih posada. Još 1-2 tenkovske posade će se moći formirati po povratku grupe boraca sa ratišta u BiH u toku naredna 2 dana.

– Svi tenkovi su pregledani i borbeno spremni s tim da jedan tenk T-55 ima kvar na sistemu za hlađenje, ali je borbeno spreman ako bi se došlepaio do rejona upotrebe.

– U 8 tenkova je ukrcana topovska i mitraljeska municija, još od ranijih mera b/g.

– Posade su smeštene u KPD Stara Gradiška i spremne za borbenu upotrebu.

– Problem je što nema odeće za posade i to se mora hitno rešavati.

b) Haubička baterija 105 mm M-56

– Pogrešno vraćenim naređenjem za ovu bateriju su pozvate samo kritične specijalnosti.

Od pozvatih 20 odazvalo se 9 ili 45%. Poduzete su mere da se baterija komplet pozove.

– Motorna vozila i oruđa su pregledana i u ispravnom su stanju.

Spremna su za borbenu upotrebu. Municija l b/k natovarena u m/v.

Velike probleme imamo oko održavanja b/g zbog stanja nastalog oko promene organizacije ishrane i načina finansiranja.

Nerešavanjem ovih problema u smislu kako smo do sada predlagali borbenu gotovost ćemo dovesti do nule.

3. – GUBICI:

– Gubitaka nije bilo.

4. – STANJE PoOB-a:

– PoOb se odvija planski uz već poznate poteškoće.

– Stanje ishrane zadovoljava.

– Bolesnih i ranjenih nemamo.

5. – BEZBEDNOST I SAMOZAŠTITA:

– U ponašanju neprijatelja nije bilo značajnijih promena.

6. – AKTIVNOST UNPROFOR-a:

– Nije bilo značajnijih aktivnosti.

K O M A N D A N T

p u k o v n i k

Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.³¹⁸

M.P.³¹⁹

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 26., kut. 2.

³¹⁸ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

³¹⁹ Prijemni pečat centra veze: brzovaj primljen 11. 9.1992. u 16,00; predan u 18,30.

1992., rujan 12.

Izvešće Uprave "Sjeverna Dalmacija" MO RSK Ministarstvu obrane RSK o provedenoj mobilizaciji

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

Uprava "Sjeverna Dalmacija"

Broj: str.pov. 956-2

Od 12. 09. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Izveštaj o izvršenju
mobilizaciji,
d o s t a v l j a,-

MINISTARSTVO ODBRANE
/Pomoćniku za vojna pitanja/

Veza vaš akt str. pov. br. 01-236-1/92 od 11.09.1992. god.

Na osnovu akta GŠTO RSK str. pov. br. 160-2 od 09.09.1992. god. ova Uprava je preko Odeljenja odbrane Knin i Benkovac, a u sadejstvu sa ZnŠTO Knin, tj. na osnovu spiskova, koje je dobila od štaba i k-de 3. br. TO izvršila pozivanje ljudstva.

U skladu sa naređenjem, a u cilju maskiranja stvarnog razloga pozivanja u pozivima je navedeno da se v/o pozivaju radi obuke i sređivanja tehnike.

Odmah na početku imali smo određenih teškoća, jer nismo našli u jedinici u Benkovcu ni k-danta, ni zamenika, tako da je bilo teškoća i problema kome saopštiti naređenje za mobilizaciju i od koga dobiti spisak ljudi za pozivanje. K-dant 3. br. TO ppuk. Cupac³²⁰ je na odmoru, a da to ne znaju u ZnŠTO, njegov zamenik negdje u gradu, a niko ga nije mogao naći. Tek znatno kasnije našli smo poručnika Radovića, k-danta okb koji nam je dao potrebne podatke, tj. spiskove ljudi i kome je naređeno da u sadejstvu sa odeljenjem odbrane Benkovac izvrši pozivanje 1 tč³²¹ iz svoga bataljona. Također njemu je naređeno da komanduje sa tč, a da se u izvršavanju zadataka pretpočinjava k-dantu br PJM.

U garnizonu Benkovac planirano je da se pozove 36 ljudi. Od tih 36, 9 se već nalazi u br. PJM, tako da nisu pozvani, već su samo premješteni u tč.

Od 27 poziva 24 su uručena, a nisu uručena 3 i to: 1 odbio da primi poziv, 1 oslobođenranjen i 1 student, studira u Beogradu.

Odazvalo se ukupno 21. Iz napred iznetog vidljivo je da je tč u Benkovcu popunjena sa 30 ljudi, odnosno da nedostaje 6 od planiranog broja, kao i to da se neopravdano nije odazvao samo 1 v/o, i to rezervni oficir.

Načelno neopravdano neodazvani se privode miliciji, a isto je u nadležnosti ZnŠTO.

U garnizonu Knin takođe je bilo mnogo slabosti. Posebno ističemo lošu organizaciju prihvata ljudi. Najveći broj v/o, koji se odazvao na vreme, tj. do 10,00 časova nije imao ko

³²⁰ Jandrija.

³²¹ Tenkovska četa.

da primi tako da su lutali po kasarni raspitali se kome da se jave i zbog loše organizacije prihvata ispoljavali negodovanje i ljutnju.

Napominjemo da od ZnŠTO, ni do 10.00 časova 12.09. nismo dobili spisak odazvanog ljudstva, kako bi na osnovu istog mogli preduzimati daljnje mjere.

Juče u 18.00 časova, kada smo tražili taj spisak dobili smo samo deo, tj. spisak odazvanih tenkista, koji je doneo por. Šerbula,³²² a spisak odazvanih artiljeraca nismo dobili, jer se isti nalazio kod majora Mraovića³²³ koga nismo uspjeli pronaći.

Na osnovu navedenog zaključujemo da su ti v/o ostavljeni bez starešina i organizacije rada i života što neminovno vodi u negativnosti. Ovo ističemo posebno iz razloga što se to može, a i hoće negativno odraziti na naša buduća pozivanja, jer cenimo da i sada loš odaziv ima svoje razloge u loše i neorganizovano sprovedenoj demobilizaciji i nejasnoj političkoj situaciji.

Dajemo podatke izvedene mobilizacije sa teritorije SO Knin:

– planirane za pozivanje 96 v/o

Od planiranog broja za pozivanje:

– uručeno 51 poziv

– u PJM nalazi se 7 v/o

– odbili primiti poziv 12 v/o

– nisu nađeni na adresi 3 v/o

– na putovanju 7 v/o

– nepotpuni podaci o identitetu i adresi 6 v/o

– oslobođeni 2 v/o (jednome poginula 2 rođena brata u ratu, a jedan vođa smene u centru Oio Knin, oslobođen po naredjenju pomoćnika ministra gospodina Trbulin Milana)

– za 8 v/o sa teritorije bivše SO Drniš nemamo još podataka o uručenju poziva

Od ZnŠTO Knin još nismo dobili spisak odazvanih odnosno ne odazvanih v/o.

Poziv su odbili primiti sledeći v/o:

1. LAZIĆ ZORAN	1973.	Kovačić
2. ĐUJIĆ VOJO	1954.	Kovačić
3. MEDIĆ Miloša GORAN	1958.	Kovačić
4. LUKAVAC Jandre MILORAD	1948.	Kovačić
5. KOTARAŠ Marka SIMO	1957.	Kovačić
6. ILIĆ Branka OMER	1956.	Pađane
7. VUKOJEVIĆ Petra NEDELJKO	1956.	Očestovo
8. SAMARDŽIJA Vojislava MILORAD	1962.	Pađane
9. KARNA Sime RAJKO	1959.	Oton
10. DMITROVIĆ Uglješe MILORAD	1961.	Biskupija
11. KOROLIJA Stanka STEVO	1946.	Knin
12. BERIĆ ŽELJKO	1972.	Uzdolje

Načelno v/o koji odbiju prijem poziva privode se milicijom. S obzirom na aktuelnu situaciju o načinu provođenja odlučiće ZnŠTO Knin.

Kod uručivanja poziva skoro svi dostavljači imali su problema i neugodnosti tako da je dostavljač za Knin i Kovačić odustao od uručenja, a isto je kasnije učinio poštar.

³²² Milan.

³²³ Tanasije.

Ova uprava u skladu sa izveštajem i zahtjevom ZnŠTO izvršiće i naknadu pozivanja ukoliko za to bude potrebe.

Za NAČELNIK-a
potpukovnik
Babić Duško, [v.r.]

*Preslika, strojopis, latinica,
HR – HMDCCR, kut. 554.*

148

1992., rujan 14.

***Pismo Cedrica Thornberryja, direktora civilnih poslova UNPROFOR-a,
Generalštabu Vojske Jugoslavije u kojem upozorava na loše stanje brane Peruča***

VRLO HITNO

Cijenjeni generale Paniću,³²⁴

UNPROFOR

14. 09. 1992.god.

BRANA PERUČA

Na našem sastanku u subotu 12. septembra, sa Premijerom i vama, i s Sekretarom Vanceom³²⁵ i generalom Nambiar,³²⁶ a bilo je odlučeno da UNPROFOR, kao predsjedavajući Zajedničke komisije uspostavljen Rezolucijom Savjeta Bezbjednosti 762, bi čim je prije moguće, preuzeo punu odgovornost za sigurnost, međuvremeno upravljanje branom Peruča, koja se nalazi u "Ružičastoj zoni".

Kao što ćete se opozvati, upravo smo primili rezime izvještaja dva međunarodna savjetnika poslanih od strane Generalnog Sekretara da razgleda instalaciju. Moram da potvrdim da su našli branu u vrlo opasnim uslovima, ozbiljnom riziku uništenja od pritiska vode. Samo punim otvaranjem odvodnih vrata i otvaranjem daljeg kanala ispod brane, čim je prije moguće njegova struktura može biti garantovana. U slučaju vrlo obilnih kišnih padavina, oba ta kanala moraju funkcionisati potpuno. Međutim, naši eksperti su evidentirali da brana može biti uništena kao prije sredinom Juna 1992. s jednim otvorenim kanalom i u problematičnim uslovima.

Vjerujemo da je od velike važnosti da mi imamo vašu aktivnu saradnju u razmatranju ovog problema, najhitnije.

Molimo vas da i dalje budete ljubazni i pozivate se ujedno na usku konsultaciju sa UNPROFOR-om. Srdačno smo primili vašu ponudu pune saradnje za vreme našeg

³²⁴ Života, načelnik Generalštaba VJ.

³²⁵ Cyrus.

³²⁶ Satish.

sastanka, a komandant snaga, general Nambiar, je već regulisao da trupe UNPROFOR-a preuzmu isključivu odgovornost za sigurnost brane. Spremamo se za dodatnu ekspertizu da budemo upoznati s potpunim civilnim aspektima situacije, ali njihov rad ne može biti adekvatno obezbeđen dok se sigurnosna situacija ne popravi.

Kodiram moje pismo puk. Španoviću³²⁷ u Knin.

Bilo bi vrlo dobro da vas vidim opet.

Primite najljepše pozdrave.

Vas vjerni
Cedric Thornberry
direktor Civilnih poslova
Predsjedavajući Zajedničke
Komisije

General Panić
Šef Gl. štaba
Jugoslavenske vojske

Pukovnik Stojan Španović
K N I N

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 554.

149

1992., rujan 14.

[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba TO RSK Zonskim štabovima Banija i Kordun o prebacivanju 250 Muslimana iz sabirnog centra u Koprivnici, preko Zrinske gore, u Bihać

GŠ TO RS KRAJINA

Obav. –bezb. organu

Str. pov. br. 12/3

14. 09. 1992. godine

Obaveštajno-bezbednosnom organu

ZnŠTO Banija i Kordun.-

Iz Koprivnice (gde je sabirni centar za sve muslimane koji se prikupljaju sa tog regiona) biće prebačeno oko 250 muslimana za Bihać. U Koprivnici su imali obuku 4 dana. Mogući dan

³²⁷ Stojan, ministar obrane RSK.

ubacivanja je ponedjeljak 14.09., a biće ubačeni nekim šumskim putem koji ide ali im se objašnjava da je to po odluci Tuđman – Izetbegović.

Pretpostavljamo da će ubacivanje biti u večernjim časovima pravcem Sisak – Zrinska gora – V. Kladuša.

Sa podatkom upoznajte komandanta brigade PJM i preduzmite mere za presecanje i likvidaciju ove grupe.

Iz više izvora imamo i najavu ubacivanja novih grupa muslimana u Cazin preko Slunja. Kao mogući datum se navodi 15.09. og., a pravac ubacivanja je verovatno već ranije korišćeni put koji vam je poznat.

N a č e l n i k
P u k o v n i k
Miloš Krnjeta

M.P.³²⁸

M.P.³²⁹

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 1., kut. 1001.*

150

**1992., rujan 14.
Glina**

**Obavještajno izvješće Zonskog štaba TO Banija Komandi 26. brigade TO o
ubacivanju muslimanske diverzantske jedinice na područje Korduna**

VOJNA POŠTA
T – 7916
pov. br. 418-3
14.09.1992. godine
GLINA

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Informacije o ubačenoj
DTG na području, Korduna
D o s t a v l j a . –

KOMANDI 26. br TO

Plan Sajrusa Vensa na teritoriji RSK zaživeo je u potpunosti 15. 08. 1992. godine. Od tog vremena obezbeđenje granice na liniji dodira preuzele su granične jedinice i jedinice posebne namene i snage UNPRFOR-a.

³²⁸ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. 8-06, 15. 9. 1992.

³²⁹ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 4954, 14. 9. 1992. u 11,40; obrađeno u 11,50.

Preuzimanjem zone odgovornosti od UNPROFOR-a nije ni garancija da će mir zavladatai na cijelom prostoru RSK. Naprotiv svedoci smo stalnih pretnji vrhovništva RH da će izgubljeni teritoriji povratiti silom. Ovakve namere pokušavaju realizovati svakodnevnim provokacijama, a u posljednje vreme ubacivanjem i većih diverzantsko-teroristička jedinica ubačena je na područje Korduna i imala je za cilj da se ubaci u Cazinsku krajinu radi popune novoformirane "handžer divizije". Ova divizija vodi poreklo iz 2. svetskog rata. Bila je u sastavu njemačkih i ustaških okupacionih snaga. Poznata je po svome neviđenom genocidu nad Srbima Bosanske Krajine, Banije i Korduna.

Na formiranju divizije posebno se angažovao Fikret Abdić, koji je u tom cilju boravio u Hrvatskoj, Sloveniji i Njemačkoj. Nakon potpisanog vojnog sporazuma između RH i BiH ubrzano se radi na mobilizaciji muslimana u Hrvatskoj i Sloveniji. Poziv za mobilizaciju su slali vojno-teritorijalni organi HV, a privođenje je vršila vojna policija i MUP RH. Obuka pripadnika divizije intenzivno se izvodi u centrima Pula, Jastrebarsko i Zagreb.

Nakon završene obuke DTG jačine 600 boraca prebačena je uz pratnju vojne policije i MUP-RH, iz Jastrebarskog u s. Kamenica kod Ogulina, tu je prihvata Slunjski bataljon na čelu sa zapovjednikom Vladom Katićem.

U pripremi jedinica na krvavi pohod posljednju reč je dao Fikret Abdić koji je borce pozvao na sveti rat, a narod Bihačke i Cazinske krajine na ustanak protiv Srba.

Ubačena jedinica prema izjavi zarobljenika pripadala je 1. brdskoj brigadi (Komandant puk. Omanović) "handžer divizije" koja se formira u kasarni 27. juli u Bihaću.

DTG je bila opremljena savremenim naoružanjem, dobijeno od vojske RH i Njemačke. Dok je specijalno naoružanje za izvršenje masakra nad Srbima da kažemo "babine" proizvodnje tu spadaju: noževi, bodeži i sekire. Nakon razbijanja DTG organi, MUP-RSK imaju obilje dokaznog materijala o učesnosti organa RH i Njemačke kako u pripremi, opremanju, obuci i financiranju cele operacije.

Zarobljeni pripadnici grupe su izjavljivali da su nasilno mobilisani. Izražavaju veliku sreću jer činom zarobljavanja jedino su mogli ostati živi.

Prije polaska na izvršenje krvavog zadatka formiran je borbeni poredak DTG. Veoma je interesantno mesto i uloga pojedinih elemenata borbenog poretka.

Na čelu kolone bili su pored vodiča pripadnika HV i okoreli pripadnici "handžer divizije" kojima je bio zadatak čišćenje terena od pripadnika PJM, a ako zatreba i likvidacija UNPROFOR-a. U sredini je bila glavovina koja je imala zadatak da prihvati borbu bez obzira sa koje strane dolazi opasnost.

Začelje je najinteresantnije, njega su sačinjavali (ljudi ubice). Njihov je bio zadatak da likvidiraju sve one pojedince koji bi iz iznemoglosti zaostali, umorne i bolesne i one koji bi pokušali dezertirati. Prema prikupljenim podacima ova desetina boraca je na licu mesta bez suda likvidirana, dok je manji deo izvršio samoubistvo.

Pravo je roditelja streljanih boraca da postave pitanje Fikretu Abdiću ko je ovlastio njegove pristaše da prisilno mobilišu i bez suda likvidiraju njihovu decu.

Ni ova akcija DTG nije uspjela, kao ni brojne druge zahvaljujući dobro organizovanoj saradnji i sadejstvu svih učesnika kao i dobroj saradnji sa narodom Korduna. Ubacivanje ovako velike DTG za čudo prošla je neopaženo pored jedinica UNPROFOR-a.

Ubacivanje ove DTG bilo je neposredno u vezi sa merama i akcijama koje zadnjih dana preduzima HV na ratištu sjeverne Dalmacije. Na taj dio ratišta HV grupiše snage i sredstva na pravce: prema brani Peruča, Drnišu, Zemunik i Maslenici. Za očekivati je da bi u navedenom periodu mogli pokušati dejstva sa ciljem zauzimanja pomenutih objekata.

Do agresije na teritorij RSK neće doći u koliko počne da se narod i njegove oružane snage, PJM i druge strukture odluče da brane svaku stopu svoje teritorije.

MM

M.P.³³⁰

K O M A N D A N T

p u k o v n i k

Milan Begović, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DASK-SCPE-631., kut. 3.

151

1992., rujan 14.

Okučani

Izješće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO o stanju borbene spremnosti štabova i jedinica TO te ukazivanje na probleme koje treba hitno rješavati

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

ZAPADNA SLAVONIJA

Str.pov.br. 122-24

14.09.1992. god.

O K U Č A N I

VOJNA TAJNA

STROGO POVJERLJIVO

Stanje b/g štabova
i jedinica TO Zapadne
Slavonije i problemi
koje treba hitno rešavati.-

U cilju što konkretnijeg i što neposrednije g sagledavanja stanja b/g štabova i jedinica TO Zapadne Slavonije i konkretnih problema u vezi sa time dajemo sledeću,

A N A L I Z U

Osnovni problemi b/g su isticani kroz dosadašnje izveštaje i analize, a posebno na analizi b/g u GŠTO RSK dana 19.08.1992. godine, na referisanju potčinjenih komandanta u ZnŠTO o problemima koji imaju bitnog uticaja na b/g 28.08.1992. godine i na osnovu tog referisanja i upućenog Zahteva GŠTO, Ministarstvu odbrane RSK i Oblasnom veću srpske oblasti Zapadna Slavonija za rešavanje problema, kao i na sastanku Komandanta ZnŠTO Zapadne Slavonije u GŠTO RSK dana 01.09.1992. godine.

---

³³⁰ Okrugli pečat: RSK, Vojna pošta T-7916, Glina.

U ovoj analizi stanje b/g i osnovni problemi vezani za istu bit će istaknuti kroz dve celine i to: kroz stanje b/g po elementima b/g i kroz stanje b/g vezano za realizaciju mera povišene b/g.

1. Stanje b/g po elementima b/g:

a) Rukovođenje i komandovanje:

Do sada su formirane i zadovoljavajuće funkcionišu: ZnŠTO, OpŠTO, Okučani, Pakrac i Daruvar, komande 54. brTO, 51. OdTO Pakrac, 63. OdTO Podravska Slatina, 98. OdTO Jasenovac i 91. PoB TO.

Nisu formirane OpŠTO Podravska Slatina i Komanda 59. OdTO Daruvar.

Funkcije OpŠTO P. Slatina delimično obavlja komanda 63. OdTO, a 59. OdTO Daruvar komandant OpŠTO Daruvar.

Planiranje i planovi aktivnosti se odvijaju u granicama mogućeg i uglavnom obezbeđuju planski i organizovan život i rad. Kvalitet planova je zadovoljavajući.

Uređenje komandnih mesta je svedeno na uslove koje pružaju prostorije mirnodopskog razmeštaja štabova i komandi. Komandna mesta štabova i jedinica po mobilizacijskom i planu upotrebe do sada nisu posebno uređivana i njihovo uređenje se svodi na korišćenje postojećih prirodnih i građevinskih objekata.

Organizacija veza prema GŠTO se realizuje preko žičnih veza posredstvom PTT kanala, radio-relejnih, radio veza i kurirske veze.

Ove veze obezbeđuju osnovne uslove rukovođenja i komandovanja u miru i ratu. Veze prema potčinjenima se realizuju preko žičnih veza (delimično korišćenjem PTT kanala, a delimično PTK), radio veza i kurirskih veza. Ove veze zadovoljavaju mirnodopske uslove Rik-a dok u ratnim uslovima ne zadovoljavaju. Poseban problem predstavlja organizacija sistema veza unutar potčinjenih jedinica, a naročito u 54. brTO i njenih formacijskih jedinica. Posebno je izražen problem veza sadejstva sa snagama MUP-a, brigadom PJM i drugim strukturama, jer za to ne postoje nikakva sredstva veze.

Operativno i taktičko maskiranje razmeštaja mirnodopskih štabova i komandi jedinica, skladišta i magacinskog prostora je neizvodljivo, obzirom na prisutnost i aktivnost snaga UNPROFOR.

Zbog istih razloga je veoma složeno i teško maskiranje radnji i postupaka mera pripravnosti i povišene b/g.

Plan pripravnosti i uzbunjivanja je razrađen i dostavljen potčinjenim jedinicama. U realizaciji istoga može biti problema zbog mogućeg narušavanja sistema veza.

Osnovni problemi Rik-a:

– Nepopunjenost štabova i komandi aktivnim starešinama po mirnodopskoj formaciji. Osnovni razlog za ovo su nerešena osnovna statusna pitanja starešina, sporost i krajnja neefikasnost u rešavanju tih pitanja, kao i neosnovani napadi na aktivne starešine i njihovo mesto i ulogu u odnosu na funkcionisanje sistema TO i vlasti.

– Nepopunjenost štabova i jedinica TO formacijskim sredstvima veze.

– Ograničenja i zatezanja oko popune štabova i komandi TO sa GL na službi u TO.

– Još uvek velika prisutnost opterećenja štabova i komandi TO u rešavanju onih pitanja koja su u nadležnosti civilnih organa vlasti i drugih struktura.

– Nemogućnost preduzimanja efikasnih mera protiv onih koji ne izvršavaju svoje obaveze prema TO, zbog neefikasnog funkcionisanja sistema vlasti i pravosudnih organa.

– Prisutna nastojanja pojedinih struktura i nosioca vlasti da minimiziraju mesto i ulogu TO u sistemu odbrane, što blokira i otupljuje oštricu rukovođenja i komandovanja i dovodi u pitanje njegovu svrsishodnost.

Iz napred navedenih razloga elemenat Rik-a ocenjujemo ocenom dobar (3,00).

b) Stanje morala:

Stanje morala pripadnika TO je veoma složeno i opterećeno nizom problema i nerešenih i nejasnih pitanja. Ističemo osnovne probleme koji su uzrok negativnom uticaju na moral pripadnika TO:

– Nespremnost, neorganizovanost i neefikasnost organa civilnih vlasti, u prihvatu, organizaciji smeštaja, ishrane i ukupnog zbrinjavanja demobilisanih pripadnika TO (sada faktički izbeglica).

– Na obezbeđenje finansijskih sredstava za obezbeđenje minimuma egzistencije demobilisanih pripadnika TO koji nemaju drugih izvora egzistencije.

– Nezadovoljavajuća organizacija radnog angažovanja demobilisanih pripadnika TO i po tom osnovu stvaranja izvora egzistencije.

– Krajnje neizvesna sudbina povratka na rodna ognjišta.

– Kalkulantska ponašanja o mestu i ulozi TO u sistemu odbrane.

– Do krajnosti neefikasno rešavanje problema ranjenika, invalida i članova porodica palih boraca od strane civilnih organa vlasti, pa i dela jedinica u kojima su bili borci.

– Odsutnost efikasnog informisanja stanovništva i kontakta sa ljudima.

– Gotovansko i pasivno iščekivanje dela demobilisanih pripadnika TO da im neko drugi reši i one probleme koje mogu i sami da reše.

– Velika opuštenost i neshvatanje ozbiljnosti situacije u kojoj se trenutno nalazimo, a posebno ne shvatanje stepena ugroženosti prostora od napada neprijateljskih snaga.

Iz napred navedenih razloga ovaj elemenat b/g ocenjujemo ocenom dovoljan (2,00).

c) Mobilizacijska gotovost

– Popunjenost štabova, komandi po mirnodopskoj formaciji je sledeća:

– oficira: sleduje 43, ima 12 ili 28% plus 6 RVS na formacijskim mestima AVL što ukupno iznosi 18 oficira ili 42%,

– mladih oficira: sleduje 5, nema ni jedan ili 100%,

– GL na službi u TO: sleduje 16 ima 19 ili 119%, 3 GL na FM mladih oficira,

– Ukupno: sleduje 64 lica, ima 37 ili 58%, nedostaje 27 ili 42%.

Krajnje kritična je nepopunjenost OpŠTO Podravska Slatina i Daruvar, a posebno 54. brTO.

– Popunjenost ratnih štabova i jedinica TO u augustu se kretala u granici 2596 ljudi ili 56% od RF, da bi ta popunjenost sada spala na oko 2000 ljudi ili 38%, sa tendencijom daljeg odliva.

Jedan deo ljudi prelazi u PJM, dok se drugi deo nalazi na teritoriji ili odlazi sa nje.

Osim toga sve veći su otpori i neodazivanja pripadnika TO za izvršavanje obaveza u jedinicama i štabovima. To će se konkretno videti iz pokazatelja u preduzetim merama povišenog stepena b/g.

Kritično stanje popunjenosti je u artiljerijskim jedinicama i protivoklopnim i PA jedinicama.

– Razlozi ovakvog stanja su istaknuti problemi po ostalim elementima b/g. Među njima glavni uzročnici su:

– nerešena pitanja smeštaja, organizacije ishrane i ukupnog zbrinjavanja demobilisanih pripadnika TO (sada izbeglice).

– ne stvaranje kakvih takvih uslova za radno angažovanje izbeglica i po tom osnovu obezbeđenje ličnog dohotka i

– neobezbeđenje novčanih sredstava za lična primanja neophodnih za minimum životne egzistencije.

Ovi uzroci su razlog i za veoma slab povratak izbeglica na ove prostore i njihovo uključivanje u jedinice TO.

Značajan negativan uticaj ima i sledeće:

– Nerazvijene službe pri organima SUP-a za evidenciju stanovništva, i izdvajanje ličnih isprava.

– Slabosti u evidenciji vojnih obveznika pri odeljenjima Ministarstva odbrane,

– Slabe i neefikasne mere protiv onih koji se ne prijavljuju odeljenjima Ministarstva odbrane kao i protiv onih koji se ne odazivaju pozivima štabova i jedinica TO.

Posebno negativan uticaj ima i nepreduzimanje nikakvih mera od strane organa vlasti protiv onih vojnih obveznika koji su otišli sa ove teritorije, skrivaju se po Srbiji i Bosni, dobijaju radna mesta i čekaju da se na ovaj prostor vrate na gotovo i da im to obezbede oni koji su ovde ostali.

Iz svih ovih razloga ovaj elemenat borbene gotovosti ocenjujemo ocenom slab (1,00).

Otklanjenjem slabosti po ovom elementu rešavaju se ključni problemi ukupne b/g i njenog podizanja na najmanji stepen stabilne ocene dobra, što bi bila garancija uspešne odbrane ovog prostora.

d) Obučenost i uvežbanost

Organizovane forme obučavanja su provedene još u maju mesecu sa: pripadnicima jedinica veze, vojne policije, artiljerije za podršku, protivoklopne artiljerije i jedinica ARJ PVO. Određene forme obučavanja se provode prilikom svakog rada na naoružanju, municiji i opremi i pri svim pozivanjima ljudstva kod povišenih mera b/g.

Uz obuku i iskustvo stečeno u ratu, do sada sprovedene forme obuke i one koje će se organizovati i sprovesti stepen obučenosti ljudstva je na takvom nivou da obezbeđuje izvršenje zadatka. Ima potrebe za temeljitijim obučavanjem i osposobljavanjem štabova, komandi i starešina svih nivoa.

Ovaj elemenat b/g ocenjujemo ocenom dobar (3,00).

e) Pozadinsko obezbeđenje

Ukupno stanje pozadinskog obezbeđenja je poznato kroz izveštaje i podatke koje smo do sada dali GŠTO RSK. Maksimalnim naprežanjem starešina u štabovima i komandama, rukovalaca MS, starešine i ljudstva 91. PoB TO uspevamo obezbediti koliko toliko normalno funkcionisanje svih službi PoB-a.

Osnovni problemi pozadinskog obezbeđenja su sledeći:

– Nepopunjenost štabova aktivnim starešinama na dužnosti pomoćnika za pozadinu i načelnika – referenata službi i komandanta 91. PoB TO.

– Nepopunjenost jedinica naoružanjem po RF, posebno na MB-120 mm, BsT-82 mm, PAT-20/3 i 20/1, POLK-9K-11, snajperska puška 7,9 mm i drugo.

- Nepopunjenost sa municijom posebno za api-7,65 mm gde nemamo ni jednog metka, za ap-7,62 mm M-70 gde nedostaje oko 4 miliona metaka-skoro sva sledujuća količina, minobacače 120 mm, BsT-82 mm, POVR-9M 14M i 9M14 P-1 i za H-105 mm.
  - Nepopunjenost sredstvima veze.
  - Nepopunjenost vučnim m/v za MB-120 mm, POT-76 mm i PAT-20/3.
  - Nepopunjenost sa sledujućim količinama rezervnih delova.
  - Veliki problemi održavanja MS, posebno akumulatora.
  - Nepopunjenost sa artiklima ishrane za 30 dana rata. Postojeće rezerve za 15 dana rata kod nekih artikala ishrane su prepolovljene zbog dosadašnjeg načina ishrane demobilisanih pripadnika TO.
  - Nerešeno pitanje sanitetskog obezbeđenja na prostoru Zone i u formacijskom sastavu jedinica TO u pogledu, postojanja specijalističkih službi, a naročito hirurgije. Nepostojanje ovih službi izazvat će teške posledice čak i kod lakših povreda i ranjavanja.
  - Do kraja neregulisana pitanja finansijskog obezbeđenja funkcionisanja TO u miru i ratu.
  - Nikakvi uslovi za trajnije rešavanje stambene problematike AVL i dela GL na službi u TO.
  - Veoma slabe mogućnosti oslonca na teritoriju, sem ishrane.
- Zbog napred istaknutih problema ovaj elemenat b/g ocenjujemo ocenom dovoljan (2,00).

f) Obaveštajno-bezbednosno obezbeđenje

Krajnjim naprežanjem angažovanih starešina i ljudstva uspešno se realizuje kontraobaveštajna zaštita ljudstva i objekata.

Uspešno se rešavaju određena pitanja obaveštajnog obezbeđenja i prikupljanja podataka o neprijateljskoj aktivnosti. Međutim u ovom pogledu je neophodna znatno veća aktivnost i efikasnost.

Osnovni problemi obaveštajno-bezbednostnog obezbeđenja su:

- Nepopunjenost formacijskih mesta kvalitetnim kadrom, a u OpŠTO i 91. PoB TO neugrađenost organa bezbednosti u mirnodopsku formaciju.
- Nepopunjenost jedinica policije i izviđačkih jedinica kvalitetnim ljudstvom.
- Nepopunjenost organa bezbednosti, jedinica policije i izviđačkih jedinica specijalnom opremom i priborima.
- Nedostatak finansijskih sredstava za finansijsko obezbeđenje najznačajnijih bezbednosnih aktivnosti i zadataka.

Ovaj elemenat b/g ocenjujemo ocenom dobar (3,00).

Z a k l j u č a k:

- Ukupnu borbenu gotovost štabova, komandi i jedinica TO Zapadne Slavonije ocenjujemo ocenom dovoljan (2,33).
- Ovaj stepen b/g ne obezbeđuje sigurnu zaštitu i odbranu prostora Zapadne Slavonije.
- Da bi se obezbedio siguran stepen zaštite i odbrane ovog prostora stepen b/g se mora u najkraćem roku podići na najmanji stepen stabilne ocene dobar, po svim elementima i ukupno. Ključno pitanje je obezbediti stoprocentnu popunu štabova, komandi i jedinica starešinama i vojnim obveznicima, finansijska sredstva za stalno stabilno financiranje osnovnih aktivnosti TO i popunu nedostajućih ključnih sredstava ratne tehnike i municije.

– Ove probleme nije u stanju da reši ZnŠTO Zapadne Slavonije i njegovi potčinjeni štabovi i komande. Ključnu snagu i ulogu u rešavanju ovih problema imaju organi vlasti svih nivoa i njihove institucije i GŠTO RSK.

2. Stanje i problemi vezani za realizaciju povišenih mera borbene gotovosti

Na osnovu Naređenja GŠTO RSK St. pov. br. 52-34 od 21.08.1992. godine i Str. pov. br. 1038-1 od 09.09.1992. godine Naređenjima ZnŠTO Zapadne Slavonije Str. pov. br. 109-45 od 24.08.1992. godine i Str. pov. br. 122-10 od 10.09.1992. godine regulisana su i precizirana sva pitanja povišenih mera b/g i svi elementi saradnje i sadejstva sa Oblasnim MUP-om i brigadom PJM.

Na osnovu toga je zajednički dogovoreno šta treba činiti i kako jedinstveno rešavati nastalu problematiku. Problemi su nastali u realizaciji zadataka iz naređenja i onoga što je zajednički dogovoreno.

Iskršli problemi su sledeći:

a) kod obezbeđenja objekata

– Ljudstvo za redovno i pojačano obezbeđenje magacina “Kula” u Staroj Gradišci, koga daje Stanica milicije Stara Gradiška, nije imalo naoružanja. Kada je naoružanje obezbeđeno od jedinica TO pojavio se problem gde smestiti ljudstvo pojačanog obezbeđenja koje je trebalo biti u stalnoj pripravnosti. Prostorne mogućnosti objekata u Staroj Gradišci su takve da nema nikakvog problema za smeštaj toga ljudstva.

Zbog takvog odnosa prema tome zadatku ljudstva pojačanog obezbeđenja faktički nije stavljeno u naređenu pripravnost niti je objekat bio obezbeđen kako je naređeno.

Sličan je problem bio i sa spoljnim obezbeđenjem ovoga objekta koga su trebali realizovati i pripadnici brigade PJM.

– Ljudstvo za redovno i pojačano obezbeđenje objekata “Kamenolom” u s. Šeovica koga daje brigada PJM nema ni uniformi ni naoružanje.

Iz ova dva primera je jasno vidljivo sa koliko ozbiljnosti i odgovornosti rešavamo ovu problematiku i koliko nas to sve skupa može skupo koštati.

b) kod mobilizacije tenkovske čete i haubičke baterije 105 mm M-56.

– Kod tenkovske čete pozvano je 42 v/o, odazvalo se 23 ili 55%. Od toga je formirano 6 nepotpunih tenkovskih posada. Još 1-2 tenkovske posade se formira od ljudstva koje je došlo sa ratišta iz Bosne.

Tenkovi pregledani i borbeno ispravni, municija za topove i mitraljeze ukrcana u tenkove.

Posade smeštene u prostorije KPD, pored tenkova.

Od momenta mobilizacije posade reaguju zašto su mobilisani i zašto samo oni moraju da budu u pripravnosti.

– Kod haubičke baterije 105 mm M-56 pozvano 41 čovek, odazvalo se 29 ili 53%.

Oruđa i m/v ispravna i spremna za borbenu upotrebu. Municija natovarena na kamione.

Stanje odziva u ove dve jedinice jasno govori kakvog refleksa imaju problemi istaknuti po elementima b/g na realizaciju mera i aktivnosti stvarnog borbenog angažovanja ljudi i jedinica.

K O M A N D A N T

M.P.³³¹

p u k o v n i k
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.³³²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 10.

152

1992., rujan 14.

Knin

Zapovijed Ministarstva odbrane RSK zonskim štabovima i brigadama PJM o poduzimanju mjera u cilju što učinkovitijeg sprječavanja i zaustavljanja neprijateljskih snaga

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

br. 01-125-1/92

Knin, 14. 09. 1992. godine

M.P.³³³

Na osnovu procjena o aktivnosti i namjerama ustaških i muslimanskih snaga da oružano ugroze teritoriju RSK, a u cilju što efikasnijeg sprečavanja i zaustavljanja neprijatelja:

n a r e đ u j e m

1. – iz brigada TO pretpočiniti brigadama PJM GŠK sledeće jedinice:
  - jednu četu tenkova
  - 1-2 artiljerijske baterije za podršku, onog kalibra čije je ljudstvo za opsluživanje sa teritorije brigade PJM, kojoj se pretpočinja.
2. – četu oklopnih transportera (ot) formiranju PJM iz svog sastava.
3. – navedene jedinice popuniti ljudstvom iz postojećeg sastava brigade PJM i demobilizacijom potrebnog broja v/o odgovarajuće vesti.
4. – novoformirane jedinice spojiti sa borbenim sredstvima i obučavati ih za praktičnu upotrebu.
5. – postojeće mobilizacijske planove dograditi i ažurirati na osnovu ovog naređenja, takođe regulisati sadejstvo i saradnju jedinica prostorne strukture sa PJM.
6. – od ostatka vojno sposobnih v/o formirati ostale jedinice TO. Ustrojiti i ažurirati njihovu kartoteku i izvršiti saopštavanje ratnog rasporeda i upisivanje u vojnu knjižicu.

³³¹ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

³³² Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, br. 1023-19, 21. 9. 1992.

³³³ Prijemni pečat centra veze: brzovaj primljen 14. 9. 1992. u 19,20; predan u 19,35.

7. – na osnovu ovoga sačiniti spiskove jedinica, koje dostaviti upravama MO, radi ustrojavanja kartoteke.
8. – ljudstvo staviti na platne spiskove i isplaćivati ih u skladu sa postojećim pravilnicima i naređenjima.
9. – rok za izvršenje ovih zadataka o d m a h.
- 10.- nosioci izvršenja ovog naređenja su k-de ZnŠTO RSK i k-de brigada PJM i uprave i odeljenja MO.

Ministar
p u k o v n i k
Stojan Španović

M.P.³³⁴

Dostaviti: svim ZnŠTO
svim brigadama PJM³³⁵

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 2387.*

153

1992., rujan 15.

Vojnić

Zapovijed Uprave “Kordun” MO Odsjeku MO u Vrginmostu za mobilizaciju jedinica

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
UPRAVA “KORDUN”
VOJNIĆ

ODBRANA
STROGO POVERLJIVO

Str. pov. br: 363-2
Vojnić, 15. 09. 1992. g.

Zahtjev za mobilizaciju
v/o u RJ, dostavlja

ODELENJU MO V. MOST

Na osnovu Naređenja GŠ TO RSK str. pov. br: 1038-1 od 09.09.1992. godine, od ZnŠTO za Kordun dobili smo zahtjev za mobilizaciju sljedećih jedinica:

³³⁴ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, str. pov. 114-24, 17. 9. 1992.

³³⁵ U gornjem desnom kutu rukopisom dopisano: “Ovo sutra razrešiti sa gen. ppuk Torbicom [Milan, komandant GŠ TO RSK] prilikom referisanja u ZnŠTO Zapadna Slavonija. Do tada jedinice ne pretpočinjavati.”

- tenkovsku četvu 13. brTO te posadu za 2 tenka M-84 i 2 OT,
- tenkovsku četvu iz sastava 3. Mehanizovanog bataljona,
- 1/1. TAD 130 mm,
- 1/2. TAD 130 mm,
- 1/SVLR 128 mm,
- 1 vod topovske baterije 130 mm iz sastava 13. brTO,
- 1 mpoad,
- 1/divizion PVO.

Spiskove ljudi koji se mobilišu dostavit će komandiri navedenih jedinica direktno Odjeljenjima MO, ili preko Uprave “Kordun” MO.

O ovom zadatku i usmeno ste obaviješteni i upoznati 11. i 12.09.1992. godine. Rok izvršenja je odmah po dobijanju spiskova v/o koji se mobilišu.

DP/KM

M.P.³³⁷

Po³³⁶ NAČELNIK-a
pukovnik
Vojin Karamarković
[....., v.r.]³³⁸

M.P.³³⁹

*Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 1024/4.*

154

1992., rujan 15.

Petrinja

Izvešće 31. brigade TO Zonskom štabu TO Banija o stanju borbene spremnosti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

3.³⁴⁰ brTO PETRINJA

Str. pov. br. 392-1

Petrinja, 15. 09. 1992.

Stanje b/g 31. brTO

Izveštaj.–

ZONSKOM ŠTABU TO BANIJE

³³⁶ Pomoćnik.

³³⁷ Prijemni pečat: RSK, MO, Odeljenje Vrginmost, str. pov. 04-9/1-92, 15. 9. 1992.

³³⁸ Potpis nečitak.

³³⁹ Okrugli pečat: RSK, MO, Uprava Kordun, Vojnić.

³⁴⁰ Pogrešno napisano, riječ je o 31. brigadi TO Petrinja.

Na osnovu Vašeg naredjenja dostavljamo Vam izvještaj o stanju b/g 31. brTO po elementima b/g po sledećem:

1. Rukovodjenje i komandovanje

Težište rada mirnodopske komande bilo je na izradi mob. plana brigade i potčinjenih jedinica, savnjavanje evidencija i formiranje kartoteke sa SNO SO, prevoženje pretičućih TMS iz Graca u 87. POB Dvor, obuci dela izvršioca mobilizacije. Dorada postojećih planova bila je nužna i zbog proširenja RF sa jednim pješadijskim bataljonom, te ulaska 77 mpoad-a u organizacijski sastav brigade. Obezbedjenje uskladištenih TMS regulisano je angažiranjem ljudstva iz brigade milicije u skladištima Prnjavor, Kraljevcani, Komogovina i Blinja.

Zbog nemogućnosti da skladišta u B. Grabovac, Jošavica i Moštanica obezbedjuje ljudstvo brigade milicije što³⁴¹ obezbedujemo angažiranjem 25 ljudi na tom zadatku. Deo MTS art.³⁴² orudja i tenkovi smješteni su na otvorenom prostoru nužno je uskladištiti izradom nadstrešnica ili obezbedjenjem njihovog povratka u kasarnu "V. Gačeša" pre dolaska zimskog perioda.

2. Moralno vaspitanje

Nepovoljno na moral boračkog sastava odražava se loša ekonomska situacija na teritoriji kroz nezaposlenost i smanjen pad životnog standarda stanovništva. Veći deo boračkog sastava na ivici je egzistencije, a najizraženiji je kod kategorije izbeglica iz područja van teritorija SO Petrinja. Iz navedenih i drugih razloga povećava se tendencija iseljavanja ljudi radi osiguravanja egzistencije na drugom području što će se nepovoljno odraziti na popunu jedinica. Rešavanje statusa RVS angažiranih u MK pozitivno će uticati na moral i odgovorniji odnos prema radnim zadacima.

Nerešen status ranjenih boraca nesposobnih za privredjivanje nepovoljno se odražava na moral.

3. Obučenosť i uvezbanosť

Nepovoljno na obučenosť i b/g RS odražava se nedostatkom kritičnih specijalnosti: artiljerije, veze i PVO kao i propusta u rasporedu v/o na dužnosti van osnovne VES-i.

Težište u obuci bilo je na obuci izvršioca mobilizacije 2. i 3. brTO obuci hab-155 mm. Iako je ljudstvo baterije pozvano 11.09.1992. god. tek 15.09.1992. godine odobren je rad na SRT od strane UNPROFOR-a tako da predvidjeno vreme za obuku nije u potpunosti namenski utrošeno.

Do kraja tekućeg meseca težište ćemo imati na obuci preostalog dijela izvršioca mobilizacije, organizaciji i obuci kurira za pozivanje v/o ličnim pozivom.

4. Mobilizacijska gotovosť

Mirnodopskom formacijom u MK brigade predvidjeno je 13 lica i ista je proširena ulaskom u sastav brTO 4. pb i 77. mpoada sa dužnostima komandanta bataljona, rukovaoc, komandir trenažnog odeljenja, te ukupan broj iznosi 16. Od navedenog broja za 6 AVL pristigla je naredba o postavljanju, a za ostale dužnosti dostavili smo Vam naš predlog postavljenja RVS i GL nakon konsultiranja sa organima SO. U cilju efektnog rada i postizanja potrebne b/g brigade očekujemo da će se iznaći rješenje za popunu po MF dužnosti PkPo i PNŠ za or. mob. i pers.³⁴³ poslove aktiviranjem ratnih formacijskih mesta ili odredjivanjem predloženih kandidata na dužnosti u okviru datih dužnosti po MF.

³⁴¹ Štab TO.

³⁴² Artiljerijskih.

³⁴³ Personalne.

U nadležnosti ZnŠTO potrebno je regulirat status viška AVL MOF ukupno 5 lica i to kod Suljagić Senad, Janus Rade, Tarbuk Ranko, Fumić Miroslav i Prvonožac Drage za koje smo Vam dostavili tražene podatke. Od GL nerešen je status drugarice Štrbo Vere iz sastava 77. mpoada supruga poginulog borca i samohrane majke, a isto nema prihode niti mogućnost da se zaposli u RO na teritoriji opštine, a po profesiji je apsolvant prava i daktilograf. Popuna RJ starešinama i v/o je 65-70%. Potrebno je kritična popuna VES-i artiljerije zbog nedostatka istih, a i zbog neažurnosti evidencije v/o nadležnih SNO.

Pretpočinjavanjem jedinica nakon izvršene mobilizacije problem nepopunjenosti manje će biti izražen ali ulazak ljudstva iz brigade milicije u sastav brigade TO i postavljenja na ratne dužnosti treba riješiti preko nadležnih organa Ministarstva odbrane RSK.

5. Pozadinsko obezbeđenje

Uz pomoć ZnŠTO višak TMS po formaciji iz skladišta V. Gradac predat je po ml 87. PoB Dvor, ali potrebna pomoć je za dalje rješavanje i izvoz inženjerskih sredstava iz V. Gradac i pretičućih sredstava 87. mpoad smješteni u s. Miočinovići. Izdvajanjem SRT³⁴⁴ za br³⁴⁵ Milicije naša jedinica nije popunjena po formaciji a poseban problem je izražen u popuni sredstava veze i intendantskoj opremi.

Nepopunjenost p/g negativno se odražava na b/g jer je zbog navedenog jedinica nepokretna te bi trebalo sagledati mogućnost da se ovaj problem prioritarno rješava. Obzirom na predstojeći zimski period neophodno je izvršiti odgovarajuće pripreme za prelazak na zimsku eksploataciju obezbeđenjem antifrizna i ljudstva za rad na tom zadatku.

Neuslovnost magacina za smeštaj SRT u cilju zaštite sredstava i dalje treba rešavati angažovanjem ljudstva iz ratne jedinice a uz pravovremenu suglasnost UN.

Nedovoljni kapaciteti tehničke radionice i njeno angažovanje na održavanju materijalno tehničkih sredstava br M³⁴⁶ utiče na sporost saniranja neispravnih TMS brigade.

Nepopunjenost stručnih službi u sastavu brigade nepovoljno se odražava na ustrojavanju evidencije TMS i potom pitanju nužna je pomoć ZnŠTO radi ustrojavanja kompletne evidencije o kretanju TMS između jedinica.

6. Bezbednost i samozaštita

Nepopunjenost brigade i ŠTO stručnim organom neprimjereno je situaciji posebno radi potpunijeg sagledavanja stanja po obavještajno-bezbedonosnoj problematici.

Prema našim saznanjima nije bilo nasrtaja na objekte i ljudstvo brigade.

Fizičko obezbeđenje skladišta SRT obezbeđuje se fizičkim osiguranjem pripadnika brigade milicije, ljudstva iz sastava 31. brTO i ljudstvom UN.

Na osnovu naredjenja ZnŠTO krajem juna mjeseca iz Banjalučkog korpusa došao je vodnik I kl. Prvonožec Drago koji je radi ispitivanja zadržan u vojničkom pritvoru gdje se i danas nalazi, ali nakon obrade nema osnova za daljnje zadržavanje u istom. Predlažemo, pošto je imenovani podnio molbu za skidanje, [da se] do rješavanja iste imenovani stavi na raspolaganje jer se radi o AVL koji je učestvovao u ratu u sastavu JNA.

KOMANDANT:

potpukovnik

Petar Grabundžija, [v.r.]

³⁴⁴ Sredstva ratne tehnike.

³⁴⁵ Brigadu.

³⁴⁶ Brigadu milicije.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 3., 1040/3.

155

1992., rujan 15.

Knin

Zamolba Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Srbije da pošalje svoje stručnjake kako bi u Centru za osmatranje i obavještavanje popravili neispravne radio-stanice, te zahtjev za popunu sa sredstvima veze

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
 MINISTARSTVO ODBRANE

Broj: Pov. 256-1/92

Knin, 15. 09. 1992. godine

Popuna sa sredstvima veze,
 dostavlja se. –

MINISTARSTVO ODBRANE SRBIJE
 /Na ruke Novice Miladinovića/

Pošto smo od današnjeg dana ostali bez el.energije, a da bi naš republički centar OiO mogao funkcionisati u novonastalim uvjetima molimo vas da nam hitno obezbjedite sljedeće:

- Induktorska telefonska centrala ITC-10. . . . . 1 kom
- Poljski telefon M63 . . . . . 10 kom
- P.T.K. kabel . . . . . 10 kom
- Agregat AD 3.7 KW . . . . . 2 kom
- Punjač akumulatora za Rst RUP-12. . . . . 1 kom
- El. rotator za antenu . . . . . 1 kom
- Magnetofon “UHER” sa akostomatom . . . . . 1 kom
- Mini bus za potrebe osmatračke stanice . . . . . 1 kom

Pošto naš centar OiO raspolaže sa većim brojem neispravnih i zarobljenih radio-stanica molimo vas da nam pošaljete vaše stručne ljude da dođu i izvrše pregled i opravku navedenih radio-stanica kako bi iste što prije stavili u funkciju.

M.P.³⁴⁹

MINISTAR ODBRANE

³⁴⁷ Okrugli pečat: RSK, Komanda 31. brigade TO.

³⁴⁸ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. 432-4, 16. 9. 1992.

³⁴⁹ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane II, Knin.

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 5., kut. 4.*

156

1992., rujan 15.

Bović

***Zapovijed 4. bataljuna 80. brigade PJM četama, za obranu od mogućeg napada
hrvatskih snaga i jedinica Armije BiH na okupirani teritorij Banovine***

4. b. 80. br PJM
Bović 15.09.1992.

Tajna
STROGO POVERLJIVO

JEDINICA ____ 1.č³⁵¹

ZAPOVEST ZA ODBRANU

Na osnovu obaveštajnih podataka 80. br³⁵² o mogućem napadu na SRK sa sjevera od strane ustaške Hrvatske, kao i o mogućem napadu sa juga od strane Bosne. Prema dobivenim informacijama je poznato da je u Hrvatskoj izvršena opća mobilizacija i da se snage koncentrišu prema SRK.

Na osnovu odluke k-danta 80. br naš bataljon je dobio zadatak da organizuje odbranu na sjevernom djelu općine Vrginmost u zahvatu komunikacije: Lasinja – Bović – Vrginmost i komunikacije: Lasinja – Dugo Selo – Stipan – Vrginmost.

ODLUKA:

Odlučio sam na osnovu naređenja k-danta br. a u slučaju napada sa sjevera organizovati odbranu u reonu: Cvjetinovac tt 305 – Stipan – Čremušnica, a po dubini s. Ostrožin. Naše bi jedinice u tom slučaju bile sa reonom odbrane iza jedinica g/b³⁵³ ili u sastavu g/b.

ZADACI JEDINICA:

1. č poseda položaj za odbranu u reonu: levo južne padine od s. Tepšići, s. Lukinići, desno s. Bekići, sa zadatkom Pob i upornom odbranom ne dozvoliti neprijatelju da u zahvatu komunikacije izvrši prodor dalje u našu teritoriju.

U koliko se ukaže potreba jedinica će ići na prave padine napred prema obali Kupe, to jest na prvi vatreni položaj br.

³⁵⁰ Prijemni pečat centra veze: Brzovav "Metro" br. 4969, primljen 15. 9. 1992. u 14,00; predan u 15,30.

³⁵¹ Četa.

³⁵² Brigade.

³⁵³ Granični bataljun.

Susedi: Ispred prednjeg kraja odbrane položaj drže jedinice 1. g/b 80. br. a desno niz Kupu jedinice Glinske br. Levo zaposeda položaj za odbranu naša 3. č. u reonu Cvjetinovca, desno za sada znamo samo za granične jedinice br. iz Gline.

2. č. poseda položaje za odbranu: 0 MB 82 mm ima vatreni položaj u s. D.³⁵⁴ Sredičko zapadno od tt 185 i zap.³⁵⁵ od komunikacije.

Zadatak da neutrališe vatre i spreči prodor neprijatelja iz reona L.³⁵⁶ Sredičko i L.³⁵⁷ Štefanki, dajući ujedno podršku jedinicama l. g/b. Baterija MB 120 mm poseda položaj za podršku u s. Arbutine, sa zadatkom da neutrališe i spreči napade neprijatelja iz pravca: L. Sredičko – L. Štefanki i Auguštinovec i ujedno podrži odbranu jedinica 1. g/b. PA sredstva PAT 20/3 će zauzeti položaje za odbranu u: s. Kličkovići – s. Tepšići – Stipan, a S-2-M u Stipanu sa zadatkom: da prvenstveno spreči i neutrališe napade neprijateljskih helikoptera i avijacije na tim pravcima.

Sredstva za Pob biti u pripravnosti za dejstva na komunikacijama: D.³⁵⁸ Selo – Stipan u reonu Cvjetinovac i Stipan u sadejstvu sa 3. č. i na komunikaciji: Lasinja – Bović u reonu s. Lukinić u sadejstvu sa 1. č.

MB 82 mm i bat. 120 mm u slučaju prodora neprijatelja preko r. Kupe i povlačenja snaga 1. g/b, se povlače u reon s. Šljivovac odakle bi podržavale naše jedinice 1. i 3. č., te zajedno stvorili uslove za protivnapad i proterivanje neprijatelja preko r. Kupe.

3. č. poseda položaj za odbranu u reonu Cvjetinovac, to jest: Oberac tt 262-k 204-s s. Romčevići – Kačari, a po dubini s. Maslići Stipan

Zadatak: biti u gotovosti za eventualni prihvat sn 1. g/b., sprečiti eventualni prodor neprijatelja dublje u našu teritoriju i stvoriti uslove za protunapad i vraćanje neprijatelja nazad preko granice. Biti u gotovosti da u slučaju potrebe i naređenja jedinica krene napred u sadejstvo jedinicama 1. gb

Susedi: levo u C. Dragi jedinice 1. g/b., desno od s. Tepšići jedinice naše l. č. Ispred naše jedinice 2. č. za podršku i jedinice 1. g/b.

Inžinjerijsko obezbeđenje: sve jedinice urediti zaklone punog profila, a za posade na oruđima i vodove skloništa.

Na pojedinim mjestima izvršiti, a na ostalim pripremiti zaprečavanje sa sredstvima za zaprečavanje i koristiti prirodne uslove i objekte.

PA obezbeđenje: Sredstva za Pab i osmatračići biti u gotovosti za Pab.

ABHO: sredstva za ABHO zaštitu imati u pripravnosti.

Pozadinsko obezbeđenje: snabdevanje sa MES će vršiti naše TO Abez.

Sanitetsko obezbeđenje: sanitetsko zbrinjavanje će sa četnim bolničarima vršiti sanitetsko osoblje iz stanice Bović, a teže povredene ćemo otpremati u ratnu bolnicu na Petrovu Goru.

Intendansko snabdevanje sa hranom će se vršiti iz kuhinje 1. g/b.

³⁵⁴ Desno.

³⁵⁵ Zapadno.

³⁵⁶ Lijevo.

³⁵⁷ Ljevi.

³⁵⁸ Donje.

Borbeno osiguranje: Izvršiti maksimalna obezbeđenja reona odbrane i jedinica: od UG,³⁵⁹ DTG, kao i mogućih H³⁶⁰ i padobranskih desanata.

Veza: po planu veza, a sredstva veze do početka napada imati samo na prijemu, a veze do tada održavati kurirski i žičanom vezom.

Signali će biti dostavljeni naknadno.

KM³⁶¹ b u Stipanu.

K-dant 4.b.

Kapetan I Paić Dragan, [v.r.]

Preslika, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1030/1.

157

1992., rujan 16.

Knin

Zapisnik sa sastanka Potkomisije za narušavanje primirja kojemu su prisustvovali predstavnici UNPROFOR-a, EZ-a, hrvatske i srpske strane

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

MINISTARSTVO ODBRANE

Broj 266-1/92.

Knin, 16. 09. 1992. godine

Sastanak podkomisije za

narušavanje primirja,

Zapisnik, dostavlja.-

Na osnovu Zaključaka sa Prve sjednice podkomisije za uspostavljanje primirja, održane u selu Hrvace 11. 09. 1992. godine, ova podkomisija je održala drugu sjednicu 15. 09. 1992. godine na istom mjestu, sa početkom u 11,00 časova.

PRISUTNI:

A) Predstavnici UNPROFOR

- gosp. Andrejev Viktor
- g-đica Patricija³⁶²
- puk. Fleury³⁶³

³⁵⁹ Ubačenih grupa.

³⁶⁰ Helikopterski.

³⁶¹ Komandno mjesto.

³⁶² Tierney.

³⁶³ Priređivači nisu utvrdili ime.

- Inspektor CP Andal³⁶⁴
- Glavni inspektor CP UN, g-din Palmer³⁶⁵

B) Predstavnici EZ

- gosp. Hugh O'Donovan
- gosp. Robert Buisman

C) Predstavnici hrvatske strane

kap. bojnog broda Vladimir Kolačko

- gl. inspektor, Ratko Vranješ

D) Predstavnici srpske strane

- Pavković Nebojša
- Gužvić Slavko

DNEVNI RED:

1. Izvještaj o realizaciji zaključaka sa Prvog sastanka po 1. pitanju dnevnog reda: Mjere na sprečavanju narušavanja primirja.
  - Realizacija obostranog izvlačenja jedinica sa linije fronta na udaljenosti do 5 kilometara
  - Podjela sektora "JUG" u 3 zone
  - Uspostavljanje "vrućih linija" u ovim zonama
2. Izvještaj o realizaciji zaključaka po pitanju zaštite civilnog stanovništva:
  - Povećanje broja patrola UN na najosjetljivijim mjestima u trajanju od 24 časa
  - Uspostavljanje specijalnog mehanizma od lokalne milicije u saradnji sa UNC i Upol koja će se baviti tim problemom
  - Mas medija – stišavanje u cilju nadanja poverenja

Predsedavajući, gospodin Viktor Andrejev, je dao uvodnu riječ izrazivši opšte zadovoljstvo na postignutim rezultatima u radu ove podkomisije.

Pukovnik Fleury upoznao prisutne o situaciji na liniji sukoba izmedju sva sastanka i realizaciji odluke oko rasporeda UNRPOFOR na liniji fronta i izvlačenja jedinica.

Po pitanju narušavanja primirja istakao je sitne obostrane provokacije iz pešadijskog naoružanja. Glasine oko pokreta jedinice i b/v Hrvatske vojske su neosnovane i neistinite.

Povlačenje milicije je započeto 14.09.1992. godine u 10,00 časova na Brani Peruča, a nastavlja se na području Drniša i aerodroma Zemunik. Na ova tri mesta su se rasporedile jedinice zaštitnih snaga UN.

U području Drniša razmeštaj UN se odvija u dvije faze:

1. faza – Razmještaj vojnika francuskog bataljona južno od Drniša
2. faza – Razmještaj na Širitovcima

Nakon realizacije obe faze UN će biti u mogućnosti da nadgleda povlačenje sa obe strane.

Gužvić Slavko, pored ostalog, ističe uočene pokrete jedinica i b/s³⁶⁶ hrvatske vojske:

- U selu Dragišići istovremeno 6-7 MB 120 mm i 3 haubice 105 mm. Patrola iz sastava ken. bat. upozoravala Hrvatsku stranu da to ne čine.
- U selu Dubravice, u 22.00 časova stigao "šleper" i izvršen istovar nepoznatog tereta.

³⁶⁴ Palmer.

³⁶⁵ Ista osoba kao bilj. 333.

³⁶⁶ Borbena sredstva.

- U selu Sedromići se čula buka tenkovskih motora i primijetila koncentracija ljudstva.
- U D. Zemuniku pod kontrolom Hrvatske vojske neprekidno se ruše srpske kuće.

Vladimir Kolačko, izražava zadovoljstvo oko preuzimanja HE “Peruča” od strane UNPROFOR.

Ističe problem aerodroma Zemunik i oštećenja piste eksplozivom 14.09. u 03.00 časova.

Imali su velike probleme na sprečavanju svojih jedinica koje su nakon eksplozije, odlučile da izvrše okruženje aerodroma.

Gen. Tus³⁶⁷ je izdao strogo naredjenje oko narušavanja primirja, da će se preduzimati najstrožije mjere pa čak i smenjivanje ljudstva.

Čuli su da postoji strah kod srpske strane o navodnom opštem napadu ali je to neistina.

Ne radi se o nikakvim pripremama za rat što mu je i Tus rekao.

Srpska strana vrši povećan pokret jedinica i b/s. O pokretu jedinica hrvatske vojske nema pojma i tvrdi da je to neosnovano.

Problem je Novigradsko područje i povratak hrvatskih izbjeglica koji su odlučili da se vrate svojim kućama 30.09.1992. godine, i to po svaku cijenu.

Hrvatska vlada ih u tome sprečava uvjeravajući ih da nije vrijeme jer nisu još stvoreni uslovi.

Viktor Andrejev, kada se govori o povlačenju podrazumijeva se i razminiranje minskih polja.

Vladimir Kolačko, mogućnost otvaranja komunikacija Zadar – Posedarje, Sukošan – Zemunik, Podgradina – Paljuv, Pridraga – Novigrad.

Gužvić Slavko, o povratku izbjeglica je rano govoriti jer za to nisu stvoreni nikakvi uslovi a tako i otvaranje pomenutih komunikacija.

Prijedlog: formirati zajednički tim sastavljen od predstavnika UNPROFOR, EZ i komande brigade iz Benkovca u cilju odlaska na aerodrom Zemunik i sticanja uvida u posljedice eksplozije.

Predstavnik EZ – iznosi izvještaj svog tima iz Zadra koji su boravili na aerodromu nakon eksplozije. Ustanovljen je samo jedan manji krater kao od protivtenkovske mine.

Viktor Andrejev, prihvata predlog Gužvića.

O’Donovan – predlaže da se svi podaci o minskim poljima iznose na sastancima ove podkomisije i da se odredi jedan predstavnik UN koji će to skupljati, (inžinjerac UN).

Predlog se usvaja.

Viktor Andrejev – iznosi pitanje povratka izbjeglica kao odgovor Kolačku. Murvica prema predlogu puk. Meja, bi bila za početak realizacije ovog pitanja ali se ne može ništa raditi dok se ne obezbijedi potpuna bezbjednost, a hrvatska strana tu mora biti strpljiva.

Pavković Nebojša – ističe problem povratka srpskih izbjeglica u Zadar i ostala mjesta ali shvataju da za to još nisu stvoreni uslovi.

Posmatrači UN – predlog uspostavljanja “vrućih linija” i na području Gospića i Otočca.

2. pitanje

Glavni inspektor CP UN – u cilju zaštite stanovništva postavili su patrole u Vrlici, Drniš, Miljevački Plato, Skoković, Medak, Lički Osik, Zalužnica i otvoriće stanicu u selu Stankovci.

³⁶⁷ General Antun, načelnik Glavnog stožera HV-a.

Fleury – postavili smo patrole UN sa obe strane linije fronta: Širitovci, Peruća, Laktac, Potravlje. Patrole UN i EZ će biti u tijesnoj koordinaciji. U području Čista Mala, Čista Velika, Vujke, Velika Glava jedinice moraju da ne razdvoje.

Gužvić Slavko, Prijedlog: da se zakaže sastanak predstavnika policije Krajine i CPUN i da odrede najosjetljivija mjesta u cilju zaštite stanovništva i objekata Hrvatske nacionalnosti.

Palmer – Usvaja prijedlog.

Viktor Andrejev, konstatuje prijedlog kao zaključak.

Hrvatska strana – prihvata prijedlog ali da se i njihova strana konsultuje o tim najosjetljivijim mjestima.

2. podpitanje – Formiranje specijalnog aparata za zaštitu stanovništva.

Pavković Nebojša, aktivnost oko formiranja ove komisije su u toku i uskoro ćemo imati tim koji će se baviti ovim pitanjem.

Vladimir Kolačko, pitanje sredstava javnog informisanja pokrenuto je pitanje prema dr. Baletiću³⁶⁸ i gosp. Milašu³⁶⁹ kao i na lokalnom nivou, a nastaviće sa “brifinzima”. Obavio je razgovore sa glavnim uredom “Slobodne Dalmacije”, radio “Zadar”, a nastaviće i dalje na smirivanju situacije i uspostavljanja povjerenja medju narodom.

Viktor Andrejev, predlaže da obe strane objave veći članak u novinama i jedan intervju po ovoj temi u vezi ovog pitanja.

Pitanje slobode kretanja pripadnika UN i EZ

Šef posmatrača UN – između dva sastanka bilo je po 2 primjera za obe strane ograničavanja kretanja UN i to na području Trbounje, Promina i Velebit. Moli da im se omogući potpuna sloboda kretanja i to im je i propisano.

ZAKLJUČAK:

1. Situacija na liniji fronta mnogo poboljšala od Prve sjednice ove podkomisije do danas.
2. Razmještaj UNPROFOR-a na liniji fronta, u cilju razdvajanja zaraćenih strana se odvija prema planu: vojnici iz ken. bat. su na liniji oko brane Peruća, a francuski vojnici na liniji fronta u rejonu Žitnić, Širitovaca i Zemunika.
3. Izvlačenje jedinica milicije sa fronta, na udaljenost prema odluci od 5 kilometara se odvija planski: Na Perući je to realizovano, a u toku je realizacija na Drniškom pravcu i Zemuniku.
4. Izvlačenje jedinica hrvatske strane otpočinje 15.09.1992. godine počev od Peruće a završava sa Zemunikom.
5. Nakon izvlačenja jedinica sa linije fronta izvršiti razminiranje minskih polja za obe strane – svako svoje, uz pomoć UNPROFOR-a.
6. Sastaviti mješovitu komisiju sastava: UN, vojni posmatrač UN, EZ i predstavnik srpske strane u cilju sticanja uvida u posledice eksplozije na aerodromu Zemunik. Pokret iz kasarne u 09.00 časova. Izvještaj na sledećem sastanku.
7. Na liniju fronta Velika Glava, Čista Mala, Čista Velika pojačati patrole EZ CVUN i patrole ken. bat. u trajanju od 24. časa, po principu područja Drniša, a u cilju razdvajanja zaraćenih strana.
8. Pitanje povratka izbjeglica razmotriti na ovoj potkomisiji ali za konkretna rešenja je rano, jer se nisu još stvorili odgovarajući uslovi.

³⁶⁸ Zvonimir.

³⁶⁹ Priređivači nisu utvrdili o kojoj je osobi riječ.

9. U cilju naznačavanja osjetljivih mjesta zbog zaštite stanovništva i objekata zakazati sastanak između policije Krajine i CP UN. Sastanak održati što prije.

10. Obe strane da organizuju barem jedan duži intervju i da napišu jedan duži članak za novine, u cilju ublažavanja efekata propagandnog rata.

Odluke: Iste kao sa prošle sjednice.

Treća sjednica će se održati u četvrtak 24.09.1992. godine, u Hrvacama sa početkom u 10.00 časova.

KOORDINATOR SA UNPROFOR
Gužvić Slavko

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 2.

158

1992., rujan 16.

Benkovac

Zahtjev Komande PJM Benkovac "Elektrokrajini" Knin da osigura opskrbu električnom energijom za Novigrad

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

K O M A N D A

POSEBNE JEDINICE MILICIJE

[...] ³⁷⁰ br. 671-1

16.09.1992. god.

B E N K O V A C

Isporuka električne
energije, traži.-

ELEKTROKRAJINA KNIN
Poslovnica Benkovac

Na osnovu ukazane potrebe naše jedinice u rejonu Novigrad, a u cilju obezbeđenja morske i kopnene teritorije u tom rejonu.

Tražimo da se za Novigrad obezbjedi snabdjevanje električnom energijom, koja nam je potrebna za funkcionisanje radarske službe. Za normalno funkcionisanje ove službe potrebno nam je da električna energija bude najmanje 6 časova dnevno. U tom smislu očekujemo vašu odgovarajuću saradnju.

³⁷⁰ Nečitko.

K O M A N D A N T

Glavni inspektor

Bogunović Momčilo, [v.r.]

M.P.³⁷¹

Dostavljeno:

- Elektrokrajina Knin
- Poslovnica Benkovac
- NŠ
- PkPo
- ONO
- A/A

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

159

1992., rujan 16.

Okučani

Obavijest Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK da nisu u mogućnosti na vrijeme pokrenuti postupak za oduzimanje činova osobama koje nisu sudjelovale u borbi, te o časnicima koji žive u miješanim brakovima

---

ZnŠTO Zapadna Slavonija
Pov. br. 122-30

Okučani, 16. 09. 1992. god.

GŠTO RSK – Knin

– pers. organu-

1. – u vezi vašeg telegrama pov.br. 684-134 od 05.09.1992. godine, izveštavamo vas da nismo u mogućnosti da u potpunosti na vreme izvršimo pokretanje postupka za lišavanje čina RVS koji nisu učestvovali u borbi iz sledećih razloga:

– sva evidencija i kartoteka RVS nalazila se u SNO SO Nova Gradiška, Novska, Pakrac, Daruvar, Podravska Slatina i Grubišno Polje, za sada se sva ova mjesta nalaze u ustaškim rukama.

– deo evidencije SNO SO Pakrac nalazi se kod Bosic Vladimira, rezervnog kap. I klase k-danta štaba TO Pakrac, koji je napustio teritoriju Zapadne Slavonije dana 24. 12. 1991. god., za sada se nalazi u s. Dobrić SO Šabac.

---

³⁷¹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

– preduzeli smo mere na prikupljanju podataka na terenu da se utvrdi koji su v/o imali činove RS, a nisu učestvovali u borbi, po prikupljenim podacima pokrenut ćemo postupak preko organa i odelenja MO za lišavanje čina.

2. – izveštavamo vas da nismo imali formiranje i preformiranje RJ, već samo predpočinjavanje. Popuna RJ ostaje po istom. Svim v/o raspoređenim u RJ, ratni raspored saopšten i upisan u vojne knjižice, jedinične i matične kartone.

Predlozi planova popune i planovi popune u fazi su izrade i bit će vam dostavljeni redovnim putem.

3. – u vezi vašeg telegrama pov.br. 684-109 od 10.09.1992. god. izveštavamo vas da nemamo AVL i GL nesrpske nacionalnosti. Kod AVL dvojica starešina žive u mešovitom braku:

– Čubrić (Alekse) Jovan, pukovnik, komandant ZnŠTO Zapadna Slavonija, supruga Angelina, 1941. godište, hrvatica, vojni službenik 2. klase na službi u garnizonskoj ambulanti u Nišu, radni staž imenovanog iznosi 41 godinu.

– Romanić (Božidara) Milenko, major, komandant OPŠTO Pakrac, supruga Dragica, 1949. godište, makedonka, trgovački radnik, zaposlena, radni staž imenovanog iznosi preko 33 godine.

Komandant
pukovnik
Jovan Čubrić

M.P.³⁷²

M.P.³⁷³

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 4.*

160

1992., rujan 16.

[Knin]

Odobrenje Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije da zbog nemogućnosti izravnog prijenosa novčanih sredstava na njihov račun, ista prenese na nekoliko radnih organizacija, odnosno na njihove žiro-račune u Beogradu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

Primljeno: 16. 09. 1992.

Org.jed: 01

Broj: 265-1

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

³⁷² Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, pov. br. 684-160, 17. 9. 1992.

³⁷³ Prijemni pečat centra veze: Brzovav "Njegoš" br. 145, 16. 9. 1992. u 22,15; predan 17. 9. 1992. u 7,00.

Odobrenje za
prenos novčanih
sredstava,
– dostavlja.-
n/r ppuk Jelić

MINISTARSTVO ODBRANE
REPUBLIKE SRBIJE
B E O G R A D

Zbog nemogućnosti direktnog prenosa novčanih sredstava na naš žiro račun sklopili smo ugovor broj 1026-1 od 7.09.1992. godine sa radnim organizacijama da novčana sredstva prebacite na njihove žiro račune u Beogradu i to:

1. "PROMET" BENKOVAC ŽIRO RAČUN 60815 – 682 – 701176.....	10.000.000.- din.
2. "DINARKA" KNIN ŽIRO RAČUN 60815 – 682 – 700093.....	40.000.000.- din.
3. PZ DJEVRSKE ŽIRO RAČUN 60815 – 682 – 700350.....	20.000.000.- din.
4. "JADRAN METAL" KISTANJE ŽIRO RAČUN 6815 – 682 – 700088.....	10.000.000.- din.
5. PZ "ORLIĆ – MARKOVAC" ŽIRO RAČUN 60815 – 682 – 700371.....	10.000.000.- din.
UKUPNO:	90.000.000.- din.

Novčana sredstva navedenih radnih organizacija isti dan prebaciti na naš žiro račun u Kninu sa svojih žiro računa kod SDK u Kninu.
Na ovaj način smo primorani raditi zbog prekida platnog prometa između Republike Srpske Krajine i Savezne Republike Jugoslavije.

MINISTAR ODBRANE
puk. Stojan Španović, [v.r.]

M.P.³⁷⁴

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 5., kut. 4.*

³⁷⁴ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo obrane, Knin.

1992., rujan 16.

Knin

Zapovijed Komande PJM podređenim jedinicama za osiguranje zimnice

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
 MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 KOMANDA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE
 POV. BR. 08/4-11-70/41
 Knin, 16. 09. 1992. godine

Obezbeđenje zimnice.-

S obzirom na skori dolazak zime i potrebe obezbeđenja određenih artikala hrane i ogrjeva, a radi ugovaranja potrebnih količina istog

Naređujem:

1. – Izvršite proračun potreba za vašu jedinicu potrebnih količina artikala hrane i ogrjeva za zimnicu po sledećim:

- krompira do kraja juna meseca
- luka crnog do kraja aprila
- luka bijelog do kraja marta
- kupusa svježeg za kiseljenje do kraja aprila
- mrkve svježe do kraja marta
- drva ogrjevna do kraja avgusta
- uglja do kraja marta.

Potrebe za zimnicom dostavite do 19.09.1992. godine

2. – Imajući u vidu teškoće sa platnim prometom sa SR Jugoslavijom i Srpskom Republikom u zoni odgovornosti vaše jedinice kontaktirajte sa preduzećima i poljoprivrednim zadrugama i drugim privrednim subjektima, da u svojim mogućnostima vrše isporuku artikala zimnice te da nam dostave ponudu o cjenama i količinama koje bi mogli da isporuče za vašu jedinicu kao i druge jedinice.

Pored artikala iz tačke jedan potrebno je razmotriti mogućnost isporuke i ostalih poljoprivrednih viškova (pasulja, sira i dr.). S obzirom na nedostatak finansijskih sredstava razmotrite mogućnost kupovine drveta ogrijevnog te sječu i prevoz u vlastitoj režiji ili obezbeđenje šumarijama i drugim vlasnicima šume pogonskog goriva i maziva za sječenje i prevoz drveta kao i ispomoć u radnoj snazi.

Napred navedene radnje potrebno je izvršiti što hitnije.

3. – Izvršite sve potrebne mjere za smeštaj zimnice kao što su:

- obezbeđenje odgovarajućeg skladišnog prostora za smeštaj krompira, luka i drugog povrća, gdje ne bi došlo do promrzavanja, a na proleće prokljanja.
- obezbeđenje kaca za kiseljenje kupusa
- obezbeđenje nastrešnica za ugalj i drugo.

Komandant
Glavni inspektor
Đukić Borislav

Dostaviti: br PJM, Benkovac, Vojnić, Okučani, Korenica, Vukovar,
Beli Manastir, Petrinja.

M.P.³⁷⁵

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 20., kut. 20.*

162

1992., rujan 16.

Petrinja

Izvešće Općinskog štaba TO Petrinja Zonskom štabu TO Banija o stanju borbene spremnosti

---

**ZONSKI ŠTAB TO
B A N I J A
OPŠTINSKI ŠTAB TO
Br. 66/92
16.09.1992. god.
PETRINJA**

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Stanje b/g OpŠTO
Petrinja,
– Izveštaj. –

**ZONSKI ŠTAB TO
B A N I J A**

Na osnovu vašeg Naređenja br. str. pov. 407-3, dostavljamo vam izveštaj o stanju b/g OpŠTO Petrinja po sledećim elementima b/g:

1. Rukovođenje i komandovanje

Opštinski štab po formaciji /mirnodopskoj/ broji 7 ljudi od čega 5 oficira i 2 GL. Do sada je popunjeno svega 3 formacijska mesta od RS, dva GL i jedno formacijsko mesto privremeno popunjeno sa ml. oficirom iz ratnog sastava. Sva ova lica koja su od 09. ovog meseca po usmenoj saglasnosti postavljena, nisu još pokriveni naredbom o postavljenju. Za ovaj štab ostalo je još nerešeno pitanje K-nta. Težišni zadaci ovog štaba bili su formiranje mirnodopskog sastava, raspuštanje ratnog štaba, što je uz pomoć pretpostavljene komande delimično i rešeno.

---

³⁷⁵ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 4983, primljen 16. 9. 1992. u 13,50; predan u 24,00.

Izrada mob. dokumenata je u završenoj fazi. Zatim spravnavanje evidencije v/o sa MO što je znatno otežano i usporeno uz opravdanje da nisu formirane i popunjene prioritetne jedinice. Obezbeđenje skladišta TMS stvaralo je određene poteškoće, jer po usmenom naređenju može biti samo 4 stražara kod jednog objekta, što je izazvalo nezadovoljstvo kod određenih stražara da ih je malo, pa zatim otimanju stražarske dužnosti jednog broja v/o iz 31. brTO od v/o iz prostorne strukture itd.

Pod stalnim obezbeđenjem imamo 5 skladišta i to: u s. Jabukovac, Begovići, Moštanica, Tremušnjak i G. Pastuša. Po preuzimanju skladišta u s. Jabukovac od strane milicije i snaga UNPROFOR-a ostat će 3 skladišta sa po 4 stražara.

Povremeno su angažovani K-nti odreda i brTO Petrinja kao v/o na vojnoj vežbi, dok ne izrade sva mobilizacijska i borbena dokumenta i drugi poslovi vezani za jedinice.

2. Mobilizacijska gotovost

Jedinice prostorne strukture su popunjene ljudstvom u proseku oko 80% po evidenciji angažovanih v/o u toku rata. Problem bolje popunjenosti je u tome što odelenje MO nije završilo popunu 31 brTO i ne zna se koliko će biti v/o za popunu prostorne strukture koji po starosnoj dobi i VES-ima ne ulaze u manevarski sastav. Zbog ovih problema nismo u mogućnosti da formiramo prištabske jedinice i prateće jedinice u odredima.

Postoji načelan dogovor sa Komandom brigade milicije da određeni v/o sa kritičnim VES-ima budu na RR u 31. brTO čime bi došlo i do ravnomernije popune jedinica prost. strukture.

3. Moralno stanje

Moralno stanje v/o u dobroj meri je opalo u odnosu na prethodni period. Razlog tome je nezaposlenost, ugrožena egzistencija, nestašica el. energije koja je inače i odlučujući faktor za sve druge probleme. Posebno se mora naglasiti da su nezbrinute porodice od poginulih boraca, kao i ranjenih. Svi koji su osiromašili u ovom ratu, za sve probleme, napadaju najviše organe vlasti, pa često javno govore "tko će ih u buduće mobilisati i za koga se oni više trebaju boriti" itd.

Nadalje što utiče na pad morala je nikakova informiranost, zbog čega se javljaju razne dezinformacije koje unose nespokojsvo i nemir kod stanovništva. Pritužbe i prigovori stavljaju na nepravilno bodovanje i zapošljavanje u poduzećima, gde su se pojavile i "lažne" potvrde za učešće u ratu.

Zbog svih iznetih problema dolazi do odlaska v/o van RSK u SRJ tražeći zaposlenje, što bitno utiče na popunu jedinica, a slab je ili nikakav povratak v/o iz izbjeglištva.

4. Obuka i uvežbanost

U dosadašnjem posleratnom vremenu nije bilo mogućnosti za izvođenje vojne obuke i bojevog gađanja, što će mo planirati za naredni period. Za izvođenje bojevog gađanja iznetog u vašem naređenju, postoje problemi zbog prisutnosti snaga UNPROFOR-a i razmatrajući za lokaciju strelišta, ni jedna ne odgovara zbog blizine snaga UNPROFOR-a.

5. Pozadinsko obezbeđenje

Po pozadinskom obezbeđenju posebnih problema za sada nema, ali nije isključena mogućnost da ih neće biti. Sva sredstva po pozadini su smeštena u seoskim društvenim objektima i jedan od narednih problema u buduće može biti zahtevi MZ a iseljavanje ili plaćanje najamnine.

Po pitanju održavanja m/v imamo problema sa servisom "Budućnost" Glina u Glini i to zbog ranije nepodmirenih računa za popravak privatnih m/v preko ovog štaba, pa nas oni

zbog toga odbijaju. Zbog toga predlažemo ZnŠTO da se sklopi ugovor sa istim servisom, kao i sa nekom od privatnih vulkanizerskih radnji. Zahteva za povećanu popunu sa p/g nemamo, s obzirom da nemamo popunjenost sa teretnim m/v i sadašnje količine koje dobivamo zadovoljavaju mirnodopske potrebe.

6. Bezbednost i samozaštita

Obaveštajno-bezbedonosna problematika i dalje je prisutna, pa čak i povećana. S obzirom da po mirnodopskoj formaciji ovaj štab kao i 31. brTO nema organa za taj rad, onda to pitanje ostaje da ga rešavamo kroz ZnŠTO.

Fizičko obezbeđenje skladišta obezbeđujemo sa po 4 stražara koji će biti stimulisani kroz dnevnicu što garantuje sigurno obezbeđenje. Pitanje obaveštavanja i uzbunjivanja ostaje i dalje problematično iz razloga što nije formiran centar O i V. U posleratnom vremenu nismo imali nasrtaja na stražare i objekte koje obezbeđuju.

VD. KOMANDANT OpŠTO PETRINJA:

k a p e t a n

Milovan Lađević, [v.r.]

M.P.³⁷⁶

M.P.³⁷⁷

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 3., kut. 1040/3.*

163

1992., rujan 21.

Knin

Zamolba Glavnog štaba TO RSK Generalštabu Vojske SR Jugoslavije da produlji rok do kojeg bi se obitelji vojnih osoba s područja RSK koje žive u inozemstvu, trebale preseliti u SR Jugoslaviju ili u RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

POV. BR. 684-165

21. 09. 1992. god.

K N I N

GŠ VOJSKE SRJ

(Pers. uprava)

Na ličnost pukovnika

Medaković Steve

³⁷⁶ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Opštinski štab TO Petrinja.

³⁷⁷ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, br. 490-4, 5. 10. 1992.

Nezvanično smo čuli da ste izdali naređenje kojim ste regulisali da AVL kojima porodica živi u stranim zemljama (Hrvatskoj, Sloveniji, Makedoniji itd.) imaju obavezu da ih presele u SR Jugoslaviju ili RS Krajinu do 15.09.1992. godine u suprotnom gube status AVL.

Ako je to tačno, molim Vas da za starešine iz RS Krajina taj rok produžite do 15.10.1992. godine kako bi mogli AVL upoznati i da vremenski mogu stići da obavezu izvrše.

O odluci, molimo da nas što pre obavestite.

MB/LjB

KOMANDANT

general-potpukovnik

Milan Torbica, [v.r.]

M.P.³⁷⁸

M.P.³⁷⁹

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 4.*

164

1992., rujan 22.

Glina

Zapovijed Zonskog štaba TO Banija općinskim štabovima za određivanje garnizona i zapovjedništava garnizona te za provođenje rada i discipline u garnizonima

VOJNA POŠTA

T-7916

str. pov. br. 455-2

22. 09. 1992. godine

GLINA

VOJNA TAJNA

STROGO POVERLJIVO

Primerak br. _____

M.P.³⁸⁰

Naređenje o unutrašnjem radu i disciplini u garnizonima.-

KOMANDI – OpŠTO Sisak

U sedištima k-di brigade TO i OpŠTO na području Banije imenovati garnizone i komande garnizona, a da bi što pre život i rad po garnizonima funkcionirao u duhu Pravila službe točka 78-84,

N A R E Đ U J E M:

³⁷⁸ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

³⁷⁹ Prijemni pečat centra veze: Brzovav "Metro" br. 5006, primljen 21. 9. 1992. u 12,52; predan u 14,40.

³⁸⁰ Prijemni pečat: Zonski štab TO Banija, Opštinski štab TO, br. 232, 25. 9. 1992., Sisak.

1. – Garnizone i komande garnizona na područja Banije imati u gradovima: Glina, Petrinja, Sisak-Caprag, Kostajnica i Dvor na Uni.

2. – Za komande garnizona određujem u:

- Glini, komanda 24. brTO;
- Petrinji, komanda 31. brTO,
- Sisak-Caprag, komanda OpŠTO,
- Kostajnici, komanda 26. brTO,
- Dvor na Uni, komanda 33. brTO.

Komandanti garnizona biti će komandanti brTO-OpŠTO, prema navedenim komandama garnizona.

3. – Unutrašnji rad i disciplinu u garnizonima organizovati i sprovesti u duhu odredbi Pravila službe tačka 73-166 i u skladu sa potrebama jedinica TO u dotičnom garnizonu i razvijenost infrastrukture u mestima mirnodopski komandi i OpŠTO.

Isto tako naznačene komande rešavati će i sva ostala pitanja od interesa za funkcionisanje života i rada mirnodopskog sastava, kao i uslovima aktiviranja RJ, kada izvode obuku ili provode druge aktivnosti u mirnodopskim uslovima.

4. – Komandanti garnizona odredit će svojim naredbama lice iz svoje komande koje će pored redovne dužnosti obavljati i garnizone poslove iz domena nadležnosti komandi garnizona.

5. – Na ulazu u zgradu na vidnom mestu, u kojoj je smeštena komanda garnizona obavezno staviti natpis npr. Komanda garnizona Glina.

6. – Povoljno razvijenu infrastrukturu u garnizonu Petrinja za određene usluge koristiti će i ostali garnizoni, ali uz saglasnost i odobrenje ZnŠTO Banija koristiti će i ostali garnizoni, ali uz saglasnost i odobrenje ZnŠTO Banija.

GB/NI

M.P.³⁸¹

KOMANDANT
pukovnik
Milan Begović, [v.r.]

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., 596.*

165

1992., rujan 22.

Petrinja

Izvešće Komande PJM Petrinja Upravi PJM MUP-a RSK o stanju morala i političkoj situaciji na Baniji

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

VOJNA TAJNA

³⁸¹ Okrugli pečat: RSK, Vojna pošta T-7916, Glina.

**KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE**

Pov. br. 218-1

22. 9. 1992.

P E T R I N J A

POVERLJIVO

Stanje morala
i politička situacija
na Baniji, dostavlja.-

M U P R S K K N I N
Uprava posebnih jedinica milicije

1. Za stanje morala u našim jedinicama izveštavamo Vas da je zadovoljavajuće.

Krajem prve nedelje septembra meseca došlo je do spontanog negodovanja i revolta u nekoliko stanica PJM na Baniji zbog zakašnjenja plate za august mesec. Predstavnici naše komande išli su na rezgovor sa ljudima u neke stanice PJM. U odelenju stanice PJM Volinja, koje je u sastavu bataljona za obezbeđenje Dvor na Uni, dana 13.09.1992. godine prisutni u smjeni kolektivno su odbili primiti hranu – za ručak i večeru.

Za sve stanice zahvaćene protestom radi kašnjenja plate karakteristično je da su najglasniji pojedinci dobrog imovnog stanja na selu i lica koja su tokom ovog rata pribegavala sumnjivim poslovima.

Zbog nemogućnosti da organ za moralno vaspitanje ove komande fizički stigne u sve stanice PJM na Baniji, u nekim su stanicama razgovor sa ljudima obavili komandanti bataljona. Analizom svih razgovora i izveštaja o događajima vezanim za kašnjenje plate može se zaključiti sledeće:

– Ljudstvo je revoltirano, uglavnom, zbog tromosti i nemoći pravnog sistema da se dohvati u koštac sa narastajućim kriminalom a kašnjenje plate bio je samo “dobar” povod za istresanje žuči. Svi razgovori koje smo vodili na terenu završavali su polemikama i dijalozima o crnoberzijašima, švercerima i ratnim profiterima, a u nekoliko navrata prozivani su i pojedinci iz vrha opštinskih vlasti banijskih opština, kao npr. gospoda Bandur³⁸² i Dodoš³⁸³ iz Petrinje, Paspalj³⁸⁴ i Ljiljak³⁸⁵ iz Gline, Vajagić³⁸⁶ i Bjelac³⁸⁷ iz Dvora na Uni, Dmitrović³⁸⁸ iz Kostajnice, Kiković³⁸⁹ iz Graduse (Sisak-Caprag), te redom privatni trgovci koji su nesmetano radili tokom čitavog rata a sada se bogate još više i brže na nesreći čitavog naroda.

– Uz profesionalan odnos, koji u našim PJM treba ozbiljno dograđivati, suvišna je i opasna stara navika pretpostavljenih starešina da na masovnim skupovima jedinica vode dijalog sa masom, kakvih je pojava bilo i kod nas.

---

³⁸² Nikola.

³⁸³ Ranko.

³⁸⁴ Mile.

³⁸⁵ Đuro.

³⁸⁶ Bogdan.

³⁸⁷ Nikola.

³⁸⁸ Branko.

³⁸⁹ Milan.

– Ubuduće se – sa najvišeg nivoa komandovanja našim jedinicama, mora voditi računa da se ništa ne obećaje u vezi iznosa i termina isplate plata jer slučaj sa platom za august jasno pokazuje da nepredviđene okolnosti i nemarnost ili pak zla namera službenika može dovest do neželjenih posledica.

– Radi potpune istine i odgovora na postavljena pitanja oko razloga kašnjenja plate za august, potrebno je utvrditi tko je u SDK Glina naredio da se novac doznačen za plate PJM usmeri na isplatu mirovina, te da se prema istim poduzmu odgovarajuće mere.

Znatan broj ljudi smatra da ima elemenata posumnjati u nečije dobre namere, jer se slična situacija događala i sa platom za juli.

2. Političko stanje na Baniji i dalje pritišće inertnost i nemoć aktualnih vlasti na oživljavanju pravnog poretka.

Na negativno političko raspoloženje stanovništva Banije utiče stabilnost crne burze naftnim derivatima, cigaretama, alkoholnim pićem i kafom.

– Imperativ političkog stabiliteta Banije i RSK, pripadnici naših PJM i demobilisani borci TO vide u rešavanju sledećih pitanja:

– Odvajanje pravosudnih organa od lokalne vlasti,

– intenziviranje inspekcijskog nadzora u oblasti prometa naftnim derivatima, gospodarenju šumama, poreskoj politici i poslovanju SJB,

– organizovanje višestranačkih izbora, kako se najčešće govori, radi čišćenja opštinskih vlasti od crnoberzijsa i ratnih profitera.

O potrebi povratka na Krajinu svih visokoobrazovanih ljudi, bez obzira što su se mnogi iz ovih ili onih razloga oglasili o pozive za mobilizaciju. Često se čuju predlozi da se od Vlade SR Jugoslavije sa nivoa Vlade SR Krajine zahteva određena inicijativa u cilju povratka svih izbeglih sa Krajine.

– Neminovnim se smatra i čišćenje SJB na Baniji od izvesnog broja profesionalnih milicionara iz predhodnog sistema, koji su se kroz proteklu godinu dana iskazali u običnom sitnom švercu, krađi ogromnih količina lož-ulja iz rezervoara za centralno grejanje, do krađe i prometa oružjem, preprodaje i izdavanja dokumenata za ukradena vozila.

– Značajan odraz na stanje morala u PJM i celokupnu političku situaciju na Baniji ima i izvesna familijarnost koja je ispoljena i kod prijema na službu u PJM. Delomičnom analizom zapošljavanja, za sve bataljone PJM na Baniji karakteristične su razne veze – od kumstva i prijateljstva do rodbine u prvom koljenu i veza po tazbini.

3. U nekoliko navrata, kroz proteklih mesec dana, došlo je do fizičkog napada, maltretiranja i omalovažavanja pripadnika PJM od strane pojedinih grupa. U Petrinji su se dogodila tri slučaja premlaćivanja naših milicionara i na javnom mjestu kidanja oznake “Milicija Krajina”. Bilo je i slučajeva repetiranja skriveno nošenog oružja na naše starešine. Organi SJB nisu uradili praktički ništa na sprečavanju i privođenju izgređenika. Konkretno, u Petrinji se radi o grupi mladića okupljenih oko Steve Bunčića zv. Stiv čijem nasilništvu organi SJB još nisu uspeli stati na kraj.

4. Značajnih problema i nepravilnosti bilo je i ima u raspolaganju bivšim stambenim fondom JNA.

Molimo Vas da kod Vlade SR Krajina izdejsvujete odluku u vezi nadležnosti i pravnog sljedništva vojnostambenog fonda, te da nam istu dostavite. Sadašnja stambena komisija iz Petrinje imenovana je od k-danta 31. brTO a čine je ljudi iz sastava naših jedinica, što umnogome otežava rad.

5. Molimo Vas da nam omogućite pretplatu po jednog dnevnog lista iz SR Jugoslavije za potrebe ljudstva u našim stanicama milicije koje su u funkciji graničnih karaula.

ZM/ZM

M.P.³⁹⁰

POMOĆNIK KOMANDANTA ZA MV³⁹¹:

Samostalni inspektor

Miloš Zorić, [v.r.]

M.P.³⁹²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 20., kut. 20.

166

1992., rujan 23.

Zemunik

Izješće zapovjednika aerodroma Zemunik Općinskom štabu TO Benkovac o stanju na aerodromu, krađama i pljački materijalnih dobara

---

AERODROM ZEMUNIK

Broj: 126/1992.

Zemunik, 23. 09. 1992.

Izješćaji, zapisnici,
reversi i prezaduženja.
dostavlja. –

Općinskom štabu TO Benkovac

U prilogu Vam dostavljam Izješćaj o stanju u Aerodromu Zemunik, zapisnike o krađama materijalnih dobara, reverse o izdanim MTS, a koja su izdana na temelju usmenih i pismenih odobrenja pretpostavljene komande, kao i prezaduženja.

KOMANDANT

Kap. Olivarić Đuro, [v.r.]

AERODROM ZEMUNIK

Broj: 39/1992.

Zemunik: 17. 09. 1992.

Izješćaj o stanju u Aerobazi Zemunik
od 22. 04. 1992. do 15. 09. 1992.

---

³⁹⁰ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Petrinja.

³⁹¹ Moralno vaspitanje.

³⁹² Prijemni pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, 24. 9. 1992., Knin.

Dana 22.04.1992. rasformirana je 84 vb³⁹³ Zemunik, i formirana nova jedinica "GZOA³⁹⁴ Zemunik" Zemunik od strane nadležnih starješina: gen. major Nikolovski,³⁹⁵ puk. Tkač,³⁹⁶ puk. Dukić,³⁹⁷ major Lalić³⁹⁸ i major Dobrić³⁹⁹. Formiranje obavljeno vrlo brzo bez solidnih priprema, bez čvrsto donešenog formalnopravnog statusa. Usmeno je objašnjeno da ću se sve naknadno regulisati, ali nažalost sve do danas u tom smislu nije napravljen ni jedan korak izuzev naređenja OŠTO Benkovac od 11.09.92. U posebnom razgovoru koji sam obavio sa generalom Nikolovskim i puk. Tkačom rečeno mi je da ću obavljati dužnost zamjenika komandanta GZOA Zemunik dok traju borbena dejstva, a da nakon toga slijedi transformacija u državno poduzeće gdje bih trebao biti imenovan za direktora.

Slijedi period do 26.04.1992. kada su se po planu povukli ostaci 84. vb. Komandant puk. Tkač napustio je bazu 23.04.1992. a nakon njegova odlaska opća je ocjena da se izuzimanje sredstava vrši dosta neorganizovano bez komisija, materijalnih dokumenata što navodi na sumnju da je moguće neviđeno otuđenje jer radi se o vrlo vrijednim materijalnim dobrima natovarenim u oko 140 raznoraznih transportnih vozila.

Posebno je ponašanje borbenog sastava pred sam odlazak tj. 25. i 26. aprila i to jedinica slijedećih starešina:

- Kap. Ignjatović⁴⁰⁰ – pješadija
- Major Hasović⁴⁰¹ – policija
- por. Krgović⁴⁰² – Int. četa
- por. Lukić⁴⁰³ – auto četa
- por. Kovačević⁴⁰⁴ – padobranci
- major Jung⁴⁰⁵ – VOA

gdje su potpuno demolirale objekte u kojima su boravile, uništili su sav inventar, ispreturali istog i aktivirali protivpožarne aparate.

Posebno je demolirana ambulanta od strane policije u koju je ispaljena i jedna zolja. Pokraden je i dio inventara i specijalno ambulatno vozilo pod prijetnjom oružjem od strane policajca Mrguda.

Dana 27. 04. 1992. praktično započeo prvi dan rada nove organizacije, a za komandanta borbenih snaga imenovan p.puk. Mirko Uzelac. Istog dana sam u prisustvu p.puk. Bogunovića Momčile i p.puk. Uzelca obišao sve objekte na aerodromu i konstatirali jedno užasno stanje gdje su svi objekti nasilno otvoreni u njima sve ispreturano polomljeno. Istog dana održao sam sastanak sa osobljem GZOA Zemunik i izdao naređenje da se svi

³⁹³ Vazduhoplovna baza.

³⁹⁴ Grupa za opsluživanje aerodroma.

³⁹⁵ Mirko.

³⁹⁶ Stevan.

³⁹⁷ Nikola.

³⁹⁸ Branko.

³⁹⁹ Slavko.

⁴⁰⁰ Dušan.

⁴⁰¹ Saud.

⁴⁰² Mišo.

⁴⁰³ Milan.

⁴⁰⁴ Davor.

⁴⁰⁵ Josip.

objekti očiste i dovedu u uvjetno stanje, da se sva tehnika preseli na jedno mjesto i stavi pod kontrolu.

Obzirom, da su u Maju nastavljena borbena dejstva osoblju GZOA je nametnuta uloga da pored tekućih zadataka u potpunosti vrši pozadinski servis za oko 1350 boraca.

Dolaskom novih jedinica (milicije Krajine) od 27.04.1992. do 30.04.92. a po uzoru na prethodne započele su provale u sve objekte i pljačke MTS. Konstatirane su provale i pljačke u slijedećim objektima:

- Skladište ishrane na Babindubu
- skladište ishrane VTR
- skladište ishrane stara štamparija
- u zgradu akademije
- u skladišta intendantske opreme
- u sve zgrade 105. puka
- u hangare
- u objekte VOA
- u objekte građevinske operative
- u kantinu i Letački restoran
- u kino salu
- u akumulatorsku stanicu
- skidaju se i pljačkaju rezervni dijelovi sa preostalih rashodovanih vozila u RR.

Iz navedenih objekata vojska i milicija pljačkaju sve čega se domognu, a obzirom kako to rade očito je da je postojala dobro uigrana ekipa. Svakodnevno smo obavještavali nadležne starešine o gore navedenom ali nikakvih konkretnih akcija na planu suzbijanja istog.

Od 01.05.92. dodatno sam angažirao posebnu grupu od 20 lica za saniranje svih objekata u smislu čišćenja, popravki. Saniraju se oštećenja na cestama, signalizacija uređiva krug itd.

Dana 11.05.1992. p.puk. Uzelac praktično preuzeo potpunu kontrolu nad aerodromom Zemunik bez ikakvog odobrenja od više komande iz Knina. Za sve što se je dogodilo do 9.07.1992. kada je napustio bazu Zemunik, lično snosi odgovornost.

Dana 14.05.1992. izvršena inventarizacija po listama zaduženja i stanje uglavnom odgovara zaduženom stanju izuzev u ambulanti i centru veze. Također izvršeno sređivanje objekata specijalne namene koji osposobljeni za prihvat 225 lica.

Dana 21.05.1992. u objekte nasilno uselila Posebna policija, a kada sam zatražio od Kap. Mitrašinovića⁴⁰⁶ da potpiše zapisnik o ulasku u objekte, arogantno je odbio. Istog dana njegova jedinica provalila je u Letački restoran iz koga su pokrali 118 boca kisele vode i dio skupocjenog inventara uglavnom od inox čelika. Provalu konstatovali p.puk Bogunović, p.puk. Uzelac i Kap. Oliverić o čemu sastavljen posebni zapisnik. Općenito se može kazati da se tzv. milicija Krajine ponaša kao da je osvojila aerodrom koji je bio u neprijateljskim rukama i po uzoru na rabote u drugim mjestima to isto radi i u bazi izuzev što se objekti ne ruše i pale.

AVL i GL svakodnevno čiste objekte, zatvaraju ali preko noći većina tih objekata provaljena ispreturana i tako svaki dan.

Dana 3.6.92. prešli na poljske uvjete rada gdje se hrana sprema u tri poljske kuhinje.

---

⁴⁰⁶ Radovan.

Dana 07.06.92. p.puk. Uzelac posebno preuzeo sva vozila GZOA pod svoju kontrolu, uzeo svu municiju i ostala borbena sredstva koja je na zaduženju držao vođnik. Prostran Dušan.

Dana 07.08.1992. milicija ukrala ambulantno vozila VISA super koje [je] nakon 4 dana pronađeno u Benkovcu.

Na prijedlog Kap. Oliverić Đure a po odobrenju GŠTO SR Krajina Knin formirana radna grupa od oko 30 lica sa zadatkom da izvrši radove na postavljanju visokonaponske mreže od G. Zemunika do aerodroma, te odvojke za Murvicu i G. Smoković. Radovi izvedeni u vremenu od 16.06.1992. do 18.08.1992. U ovoj operaciji sanirano oko trideset kilometara niskonaponske mreže, napravljeno niz preinačenja, priključaka i sl. te izgrađeno 10 kilometara dalekovoda.

Dana 10.07.1992. izvršena evakuacija HAD-a iz baze Zemunik na lokaciju u Benkovac. Jedinica sa sobom odvezla sav materijal koji je svojevremeno zadužila u bazi. Inače vojska u povlačenju ostavila slično stanje kao kod rasformiranja baze. Bataljon milicije preuzeo Kap. I kl. Vuruna Branko. Ponašanje nove jedinice još gore od prethodnih.

Dana 22.07.1992. preuzeo sam dužnost od p.puk. Lazarevića koji je po naređenju pretpostavljene komande penzionisan. Dužnost preuzeo bez ikakove provjere stanja inventara jer tako zahtjeva situacija.

Od 03.08.1992. izvršen pregled terena za trasiranje visokonaponske mreže od Smokovića do baze Zemunik. Do 25.08.1992. trasirane i iskopane 44 rupe za visokonaponske stubove, a do 15.09.1992. Sanirana niskonaponska mreža u Aerobazi i pregledane sve trafostanice.

Dana 30.07.1992. predate sve sjedalice i stolove u LR jedinici UNPROFOR na Zemunik u svrhu formiranja i opremanja sala za pregovore između zaraćenih strana i UNPROFOR. Inventar predao Kap. Vuruna po naređenju GŠTO SR Krajine KNIN, a koji je naknadno prebačen na novu lokaciju na Maslenicu.

Obzirom na naprijed iznešeno smatram da poseban zaključak nije potreban, izuzev što smatram da se sva preostala pokretna sredstva presele na sigurniju lokaciju i zaštite u suprotnom sve će biti uništeno od strane pojedinih grupa koja umjesto da čuvaju ta ista dobra, šetaju sa krampovima, čuskijama razvrću, skrnave itd.

Ovu sramnu rabotu rade isključivo pojedinci iz sastava milicije Krajine.

Dostaviti: GŠTO Knin
OŠTO Benkovac
Arhiva

KOMANDANT
Kap. Oliverić Đuro, [v.r.]

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 341.

1992., rujan 23.

Borova Glava

Zapovijed Komande 2. graničnog bataljuna Pozadinskoj četi u Vojniću za restrikciju korištenja motornih vozila

KOMANDA 2. GRB
VOJNIĆ

Pov. br. 214/1

B. Glava, 23.09.1992.

SLUŽBENA TAJNA

Povjerljivo

POZADINSKA ČETA – VOJNIĆ

PREDMET: restrikcija korišćenja
motornih vozila

Brigada ima jako velik problem, da omogući snabdjevanje pogonskim gorivom i mazivom, a nabavka rezervnih djelova je još složenija. Radi ekonomičnijeg korišćenja motornih vozila, u cilju smanjena potrošnje motornog goriva

n a r e đ u j e m:

1. Da se u svim bataljonima i samostalnim jedinicama izradi plan korišćenja motornih vozila i plan potrošnje pog. goriva. Rok predaje 28.09.1992. god.
2. Da svako m/v u jedinici bude zaduženo sa vozačem koji odgovara njegovu ispravnost.
3. Podignuto pogonsko gorivo mora biti pravdano preko putnih radnih lista koje se predaju zaključene i obrađene ovoj komandi do 9-tog u mjesecu.
4. Strogo voditi računa o vođenju putnih radnih lista koje će u protivnom bit vraćene, ako nisu pravilno popunjene i obrađene.
5. Uz predane putne radne liste predati kratak izvještaj o potrošnji pog. goriva koji sadrži:
  - a) dobijeno pog. gorivo na mjesec (litre)
  - b) potrošeno pog. gorivo pravdano kroz putne rad. liste (l)
  - c) potrošeno pog. gorivo van putnih radnih lista (objašnjenje)
  - d) menjano pog. gorivo (benzin – nafta) – koliko
  - e) prebačene količine pog. goriva u sledeći mesec

K O M A N D A N T:

Major – Dragan Kovačić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 4., kut. 1015/4.

1992., rujan 24.

Zapovijed Komande 145. brigade TO 3. pješaćkom bataljunu za obranu

ODOBRAVA K-t 145. TO BRIGADE

VOJNA TAJNA
str. poverljivo

p.pukovnik
Milan Šušnjar, [v.r.]

Z A P O V E S T

K- ta za odbranu 3. pb.

u sastavu 145. TO brigade na dan 24.09.92.

SEKCIJA: 1:50 000 OG⁴⁰⁷ 1-2-3-4 KA⁴⁰⁸ 1-3-4 GS⁴⁰⁹ 1-2

1. Ustaško-Muslimanska koalicija nezadovoljna sadašnjom situacijom i postignutim rezultatima u ovom građansko-genocidnom ratom nad SRBIMA u RS-KRAJINA i SR-BiH, nastojat će na dan _____ upotrebiti velike sile agresije na našim prostorima s ciljem da povrate USTAŠKU VLAST, te zajedno s muslimanskom braćom zaokruže NDH državu. S toga iz dana u dan na sredstvima informiranja objavljuju svoje uspjehe u svojem “obrambeno-domovinskom ratu” za svet gledano, a sve za borbu za slobodu protiv “ČETNIKA i SRBIJE”.

Prema našim prostorima ovih poslednjih dana vrši se premeštanje borbene tehnike, izmenu i pojačavnje brojnog stanja u brigadama BRINJSKO-OGULINSKOJ, SLUNJSKO-KARLOVAČKOJ, te stalno učestale provokacije u graničnim pojasevima NDH i RS-KRAJINA.

Obaveštajni podaci govore da će ustaška – OGULINSKA brigada potpomognuta snagama iz Rijeke, te delom muslimanskih snaga (kao pojačanjem – moralnim – za proboj prema Cazinu) krenuti gl. pravcem napada u dva pravca napada komunikacija Josipdol – Vojnovac – Plaški i M.⁴¹⁰ Sabljaci – Kunić – Plaški, spajajući snage u Plaškom frontom po dolini, probiti se na pravac Pl.⁴¹¹ Draga – Bajići – Slunj, te se istovremeno spojiti s levo-krilom ustaško Slunjskom brigadom koja napada pravcem Kamenica – Tržić – Primišlje – Slunj i te ovladavanjem terena spojiti se na komunikaciju, prema Plitvicama.

Desno bočnom stranom fronta napadaće Brinjska brigada komunikacijom Križpolje – Lipice – Glibodol – Gl. Križ – L. Jesenica sa ciljem ovladavanja ovim terenom te spajanje s glavnim snagama na komunikaciji Saborsko – Č. Uvala – Pl.⁴¹² Jezera u nameri osvajanja ovih terena.

⁴⁰⁷ Ogulin.

⁴⁰⁸ Karlovac.

⁴⁰⁹ Gospić.

⁴¹⁰ Mali.

⁴¹¹ Plašćanska.

⁴¹² Plitvička.

Također će koristiti ubacivanje I/D grupa u pozadinu naših jedinica radi unošenja panike i nemira na delu Jelov Klanac-Bajiči-Pištenik-L.⁴¹³ Jesenica.

Nije isključena upotreba HD na delu Lapat – r. Dretulja – Blačansko polje i Saborski (Turk, Kapele) te Mrzlo Polje (Poligon).

Moguća je i upotreba aviona s NH sredstvima i teškim vatrenih položaja. Za očekivati je da će ustaše biti krajnje nemilosrdne, ne ustručavajući se od klanja, silovanja i paljenja. S toga nam nameću u zadatak da se branimo do zadnje kapi krvi i nikad ne pomišljati na rezervne položaje.

2. – 2. pb. i 3. pb. vrše odbranu na glavnom pravcu napada s zadatkom da ne dozvole ustašama napad i prolaz pokreta nanoseći što veće gubitke ispred prednjeg kraja a zatim u sadejstvu s snagama podrške sprečiti mu svaki prodor, zaustaviti napad, stvoriti uslove za protunapad na tom delu i istim ovladati.

3. – ODLUČIO sam: s 1.pb. organizirati odbranu zone-rejona kako sledi:

– 1. pb. s 1 sv. poseda i brani Glib. Križ s zadatkom da zadrži ustaše na glavnom pravcu i potpuno ga onemogućiti.

Koristeći utvrđenja MP. TE POG. uz podršku BVG (oruđa) Bjeljevine – Krečane. Levokrilnu podršku pružat će 2 SV. s rasporedom M. Kapela (zgrade šumarije) kota – 820, c. Dugi Dol radi udara bočnih snaga preko Čekića – K. Glave – Dabra.

3. SV imati u rezervi c. Čikarin Vršić – Bjeljevine-s. Cesta. Objekat kasarne osigurati TO L. Jesenica. Vatrenu podršku ostvariti s MB-120 mm s Pernovca i T-b-1 76 mm Vidakovići.

Ubacivanje I/D grupa Saborsko – Kapele štiti će vod na KPS Saborsko i Vukelić Poljana iz č. TO L. Jesenica, a na delu Jasenka – V. Vrh – BJELEŽI, zaštitu prolaza vršit će vod iz TO Begovac – Blata.

2. pč. na težištu odbrane reona koristi pojačanja na KPS Bajiči-Pištenik iz sastava č. TO Pl. Draga. U reonu Groblje – Bujanice – Škola zadržava dva str. voda s ciljem podrške 1 pč. ili snaga 2. i 3. pb. na glavnom pravcu napada po naređenju komand. brigade.

– 3. pč. s 1. SV poseda i brani prolaz na komunikaciji HUM – SEKULIĆI – TOBOLIĆ (Katić Brdo) kota 359 sa zadatkom da spreče prolaz na Kneji – Vr. Mrežnice.

2. SV. držati u rezervi na Babić Brdu s zadatkom osmatranja i uništenja HD na pomenutim prostorima.

Sve jedinice u toku borbe imaju zadatak sprečiti i uništiti neprijatelja na svim pravcima napada, te biti spremne za PDB. U jedinicama odrediti osmatrače vazdušnog prostora te verovatni nalet doleta ustaške avijacije, a obaveštavanje o naletu aviona svim jedinicama u mreži komandovanja.

4. – BPOG-1. sastava 12 v/o s komandrom Jakšić V. koristiti na glavnom pravcu napada komunikacije Gl. Križ s zadatkom borbe protiv ustaških oklopnih borbenih sredstava.

5. – Borbu protiv HD u rejonu Lapat – r. Dretulja uvodit će 2. SV./3pb., vod TO Lapat I/II i 1. SV. rezerve 2. pč. a u promjenjenim situacijama po mojoj naredbi.

6. – Težište moralno-političkog obezbeđenja imati na informisanju ljudstva o situaciji na frontu i na pripremanju za izvršenje predstojećeg zadatka. Do početka dejstva planski odmarati ljudstvo, uz redovno održavanje sastanka o situaciji radi uvođenja svežih snaga.

---

⁴¹³ Lička.

7. Obaveštajno obezbeđenje, prikupljanje podataka o ustaško-muslimanskim snagama koristiti od starešina iz 1. borbene linije jedinica koje se izvlače preko rejonu odmora, te viših komandi i starešina u sadejstvu.

8. Bezbednosno obezbeđenje;

Sve jedinice osigurati s neposrednim osiguranjem od iznenadnog dejstva IG i DG grupa. Također sprečiti svaki ulazak i kretanje u rejonu odbrane nepoznatim i sumnjivim osobama.

9. Težište INŽ OB: – imati na zaprečavanju i utvrđivanju.

Sve jedinice utvrditi u drugom stepenu zaštite 1. pč. izrađuje popunu MP u rejonu G. Križ.

Čekić-M. Kapela-Jasenak (1030)

2. pč. vrši zaprečavanje Bajići (Prezidana dolina) – Ljupča.

– zaprečavanje ceste Pištenik – Kolinka.

– 1. sv./3. pč. vrši postavljanje MP ispred zone odbrane Hum-Sek. Poljana-Tobolić.

MES, bit će doturena iz četnih stanica bataljona.

10. PNHBOB. – imati na otkrivanju i otklanjanju NH dejstava uz maksimalno korištenje sredstava zaštite (ZM-1, ogrtači, zaštitna odjela, različiti pokrovi-drveni, plastični). U slučaju primene H/o primarnu dekontaminaciju izvršiti na položaju a završnu posle izvršenog zadatka.

DKst-postaviti u reonu Jakšić most, K.Kosanovići i šk.L.Jasenica.

11. Pozadinsko obezbeđenje:

Pozadinski vod razvija bataljonsku stanicu u reonu kuća Kosanovići-Jezero sa rodnom M+4 časa.

Put dotura i evakuacije Plaški – Pl. Draga – Kosanovići JGII-L.Jesenica – Blata).

Ishranu ljudstva do početka borbe snabdevati kivanom hranom a na dan odbrane suvom hranom.

Vodu snabdeva I. stanica bataljona (Vreće-žabe).

Za izvršenje zadatka odobravam za utrošak sve jedinice 2b/k.

Odobrenom količinom municije snabdeti do M+4 časa.

12. Komandovanje i veza

KM u rejonu šk. Pl.Draga, a sa radom počinje M+1 čas.

Gotovost svih veza M+2 časa, a do početka svih dejstava održati kurirsku, signalnu i žičanu vezu, a u toku borbe koristiti radio vezu.

13. Signali

Opasnost iz vazdušnog prostora	...	Radiom	Glasom
NH opasnost	...	...	“avioni”
Tenkovska opasnost	...	...	“otrovi”
			“tenkovi”

Ostali signali prema tablici signala.

14. Izveštaje dostavljati, o gotovosti za odbranu,

redovno do _____ časova, a u toku dejstava prema potrebi.

K O M A N D A N T

K I K

Jakšić Đoko, [v.r.]

169

1992., rujan 24.

Vojnić

Ministarstvo odbrane RSK – Uprava Kordun šalje Odjelu Vrginmost pojašnjenje zapovijedi o predpočinjavanju jedinica

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
UPRAVA "KORDUN"
VOJNIĆ

Broj st. pov. 378-2
24.09.1992. god.

ODBRANA
STROGO POVERLJIVO

Predpočinjavanje jedinica,
objašnjenje dostavlja.-

R S K, MINISTARSTVO ODBRANE
ODELJENJE VRGINMOST

Od MO RSK dobili smo akt Str. pov. br. 01-270-1/92 od 19. 09. 1992. godine, sljedećeg sadržaja:

“S obzirom na veći broj problema i poteškoća koji su se javili zbog pretpočinjavanja TO – brigadama PJM, a radi zadržavanja visokog stepena b/g preduzmite sledeće:

1. Tenkovske čete i artiljerijske čete, kao i neke druge jedinice pretpočinjavaju se jedinicama PJM, samo u slučaju ratnih dejstava na zahtjev komandanata PJM, a odluku o upotrebi donose komandanti zonskih štabova.
2. Jedinice se ne mogu premeštati i pokretati bez naredjenja komandanata zonskih štabova.
3. Ishranu i smeštaj ljudstva organizovati i dogovoriti sa komandantima brigada PJM, tamo gdje je to potrebno, odnosno gdje ZnŠTO nije u mogućnosti sam rešiti smeštaj i hranu.
4. Mobilisano ljudstvo staviti na platne spiskove ZnŠTO i iste isplaćivati u duhu Pravilnika o isplatama.
5. Komandanti zonskih štabova će sa ovim objašnjenjima upoznati načelnike Uprava i načelnike Odeljenja Ministarstva odbrane.”

Akt proučiti i koristiti u radu sa strankama, kao i pri formiranju RJ i sistema pozivanja.
DP/NM

Po NAČELNIK-a
pukovnik
Vojin Karamarković [v.r]

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1024/4.

170

1992., rujan 24.

Plaški

Obavijest Općinskog štaba TO Plaški Zonskom štabu TO Lika o problemima vezanim za mobilizacijske popise i upisivanje ratnoga staža

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPĆINA PLAŠKI
ŠTAB TO
Broj: 283/1992.g.
Plaški, 24. 09. 1992. god.

ZnŠTO LIKA
KORENICA

Provedenom demobilizacijom operativnih i prostornih jedinica koje su bile formirane na teritoriji ove opštine, ostaje aktualan a sve više sporan problem upisa ratnog staža, a naročito za početni period otpora (22.07.1992. god. – oružani sukob na Vojnovcu do 15.11.1991. god. formiranje 145. Lppbr.) kada je sva populacija sposobna za borbu bila na rasporedu u TO i za koje vrijeme upis vrši ovaj štab.

Naime ovaj štab unatoč višestrukih nastojanja nije uspio dobiti spiskove jedinica, osim nekoliko izuzetaka tako da je jedina mogućnost za upis staža pojedinačna potvrda za svakog v/o a koju potpisuju komandir osnovne jedinice i komandant bataljona. Međutim pri upisu a kontrolom po spiskovima za isplatu naknade za 10. ili 11. mjesec uočeno je da se potvrde daju i za osobe koje nisu u isplatnim spiskovima.

Stoga smo prisiljeni obustaviti ovakav upis i ponovo i insistirati da se dostave kompletni spiskovi svih jedinica sa upisanim kretanjem v/o unutar jedinica i vremenom angažovanja a na način kako je to već ranije zahtevano od komandi svih jedinica, odnosno da se spiskovi moraju verificirati na sastancima vojničkih kolektiva, a čime bi bili obuhvaćeni i v/o kojima je upisan ratni staž do sada (76 v/o) iako kod istih nije sporan upisani period.

Međutim sporan je način kako doći do spiskova, jer komandiri i komandanti tadašnjih jedinica sada na rasporedu u 145. br. ne pokazuju interes za izradu ažuriranih spiskova te u situaciji kada v/o zahtjevaju da im se izvrši upis ratnog staža dolazeći u ovaj štab i nakon datog im obrazloženja o neimanju spiskova odlaze uglavnom nezadovoljni, a najčešće sa

⁴¹⁴ Okrugli pečat: RSK, MO Knin, Uprava Kordun, Vojnić.

⁴¹⁵ Prijemni pečat: RSK, MO, Odeljenje Vrginmost, str. pov. 04-10/1-92, 25. 9. 1992.

prigovorom na ovaj štab TO i ako u nastaloj situaciji isti nema stvarnog pravnog osnova za vršenje upisa bez spiskova. Svaki upis bez mat. dokaza (spiskovi) bio bi negativan presedan, i koji bi otvorio mnoge puteve za manipulacije, čime bi se učinila nepravda prema ljudima koji od prvog dana odgovorno i savjesno izvršavaju sve postavljene im borbene zadatke u odnosu na one koji su kalkulirali, izbjegavali mobilizaciju, bježali ili što je također pojava baviti se ratnim profiterstvom. Smatramo da niti jednog v/o ne smijemo zakinuti niti za 1 dan ako nije zaslužio.

U cilju dobivanja valjanih spiskova obraćali smo se komandi 145. br.TO (kopije zahtjeva u prilogu) kod kojih su na rasporedu svi komandiri i komandanti iz spornog perioda, ali nije bilo rezultata.

Do danas spiskovi su dostavljeni za 3. čete i jedinicu CZ. Uz navedeno otvoren je problem upisa staža za pripadnike jed. za posebne namjene MUP-a Krajine (Martićevci) za koje nemamo spisak, a koja jedinica je prihvatila prve udare ustaša te su bili aktivirani prije 22.07.1991. odnosno odmah po završenoj obuci u Golubiću.

Kod dijela pripadnika ove jedinice biti će problem oko regulisanja ratnog staža za period po formiranju 145 Lppbr, a koji su odbili potčiniti se komandi br. Također je problem oko upisa staža i za neke druge civilne strukture (deo uposlenih u zdr. stanicu Plaški i opština) koji nisu bili formalno mobilisani a svoj rad su stvarno potčinili potrebama ratne situacije, odnosno štaba. Sa dijelom ove problematike upoznati ste kroz referisanje, a kako se stanje u međuvremenu nije promijenilo, obraćamo se ovim putem sa zahtjevom za davanje uputstva i smjernica za dalji rad.

Ujedno, da li kao osnov za kontrolu spiskova uzimati isplatne liste za 10 i 11 mjesec 91. god., a koje isplate su realizirane u februaru 92. god.

NK/NB

Prilog: 2x⁴¹⁶

Na znanje:

1. K-do 145.br.TO
2. K-do bat.PJM Plaški
3. Vojni odsek, Plaški
4. Predsjednik SO Plaški
5. Arhiva

KOMANDANT:

KIK

M.P.⁴¹⁷

Dokmanović M. Nikola, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 2., kut. 1009/7.

⁴¹⁶ Prilog nije pronađen uz izvornik.

⁴¹⁷ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Opštinski štab TO Plaški.

1992., rujan 24.

Knin

Obavještajno izvješće Uprave PJM ministru unutarnjih poslova RSK o stanju sigurnosti, s posebnim osvrtom na formiranje grupa paramilicije i paravojske

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
 MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 UPRAVA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE
 Str. pov. br. 08/4-1-226-1
 Knin, 24. 09. 1992. godine

Stanje bezbednosti,
 – informacija.-

MINISTRU UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA
 /Na ličnost/

1. U RSK u toku je formiranje para-milicije, ili vojske od jezgara tzv. “puk. Petar Mrkonjić”.

Grupi od 30 pripadnika Ministarstvo odbrane, ili tačnije pomoćnik Trbulin,⁴¹⁸ dao je saglasnost za organizovanje i obuku, te da im MUP ne čini probleme.

Komandant je Rade Čubrilo, NŠ Tica⁴¹⁹ itd., sva lica koja su poznata narodu i organima vlasti po izuzetno lošim postupcima.

* U Benkovcu, sličnu grupu formirao je Goran Opačić. Uniforme su stigle iz Beograda, a iza grupe koja treba da se promovise u specijalnu jedinicu, pri SUP, stoje čak i pojedini ljudi iz Vlade RSK. Podatak nije u potpunosti proveren.

* Na prostoru Like, također je u toku formiranje para-milicije. Naime, grupa oko Miloša Cvetičanina, koja je učestvovala u realizaciji režije nije napustila Liku.

Vodnik Popović,⁴²⁰ Rada, Korać, Prica⁴²¹ i Rastović⁴²² sa još 7 lica, od kojih dve kuvarice, dobili su kuću na Plitvicama, raspoložu sa vozilima milicije i uključeni su u organizovane krađe narodne imovine. Sa njima je i lekar Rus, koji je iz Teslingrada ukrao deo stomatološke opreme.

Ova grupa troši gorivo iz naših rezervi: Državna bezbednost Like raspoláže sa oko 5 M/B, stalno je u pokretu, takođe, troši gorivo iz PJM. U Željavi je došlo do krađe goriva iz M/B. Iz tenkova je ukradeno 560 litara goriva.

Đerić Mladena iz DB,⁴²³ Cvetičanin je postavio za načelnika OB, sa njim je zajedno u kancelariji i potpredsednik Božanić.⁴²⁴

⁴¹⁸ Milan, pomoćnik ministra obrane RSK.

⁴¹⁹ Vjerojatno je riječ o Tomić Milovanu, komandantu bataljuna milicije u Vrhovinama.

⁴²⁰ Đorđe

⁴²¹ Predrag.

⁴²² David, predsjednik SO Donji Lapac, ministar športa u Vladi RSK.

⁴²³ Državne bezbjednosti.

⁴²⁴ Boško, potpredsjednik Vlade RSK.

* Specijalni bataljon na Željavi se praktično raspao, ostalo je svega oko 30 ljudi.

Dane Radočaj je premešten na Udbinu i nalazi se posle dvostrukog ubistva u PJM. Granični bataljon Bunić je u fazi raspadanja. Komandant bataljona je na godišnjem odmoru. Br MUP Korenica nema goriva i gorivo se nekontrolisano uzima i eksploatiše.

Z a k l j u č a k

Prema raspoloživim podacima, ova jezgra tzv. Srpske vojske treba da preuzme ulogu sadašnje TO, izvrše pritiske i nasilno oteraju profesionalni oficirski kadar, a da do izbora u RSK ojačaju i budu snage za zastrašivanje i agitaciju za pojedince. Skupština, vlada i Predsednik Republike moraju doneti jasnu odluku za postupke oko formiranja para-jedinica, te o postupcima milicije i pravosuđa u vezi ovakvih paraformacija.

Za Cvetičanina mora se doneti konačna odluka, u protivnom doživjećemo neviđeno iznenađenje. Cvetičanin je bez mog odobrenja napustio jedinicu, navodno se nalazi u Beogradu.⁴²⁵

2. – Stanje na Baniji može se zaključiti iz dobijene informacije.

3. – Prisutna je emigracija stanovništva zbog dezinformacija.

PREDLOG MERA

1. – Upoznati Skupštinu sa pojavama.

2. – Tražiti stavove, a osnovni bi bio da se spreči formiranje bilo kakvih vojski i milicija sem Ustavom RSK predviđene Srpske vojske.

3. – Od pravosuđa tražiti da zadejstvuje i rešava po krivičnim prijavama.

4. – U vezi Banije trebaju šire mere.

5. – U Personalnoj upravi GŠ Vojske SRJ videti da se reši problem Cvetičanin Miloša.

BĐ/LJS

Preslika, strojopis, ćirilica

HR – HMDCDR, 20., kut. 20.

172

1992., rujan 25.

Vojnić

Zapovijed Zonskog štaba TO Kordun Komandi Pozadinskog bataljuna za poduzimanje mjera zaštite radi namjera hrvatskih vlasti da nasilno uđu u tzv. "ružičaste zone"

---

⁴²⁵ Cvetičanin je u listopadu 1992., odlukom Generalštaba vraćen u Vojsku Jugoslavije, a već početkom veljače 1993. dolazi u Liku sa grupom dobrovoljaca iz Vojvodine; vidi: Dok. br. 191. i 200.; HR-HMDCDR-2, kut. 5011.

VOJNA POŠTA

Br. T-7921⁴²⁶

Pov. br. 9 91-1

25.09.1992. god.

VOJNIC

VOJNA TAJNA

STROGO POVERLJIVO

Naređenje za preduzimanje
mera zaštite Korduna dostavlja. –

KOMANDI POZ. BAT.

Na osnovu dosada prikupljenih podataka pouzdano se može zaključiti da će vlasti RH pokušati nasilno da uđu u takozvane ružičaste zone koje su pod kontrolom i zaštitom snaga Unprofor-a.

Ulaz planiraju izvesti sa stanovništvom koji želi povratak na teritorije “ružičastih zona”. Imajući u vidu da vlasti Republike Srpske Krajine to ne dozvoljavaju

N A R E Đ U J E M:

1. Komandanti brigada TO i OPŠTO će pratiti grupisanje snaga i namere vlasti Republike Hrvatske za nasilni ulazak na područje “ružičaste zone” te me u tom smislu blagovremeno izveštavati kako bi preduzeli određene mere podizanja b/g i mobilizacije ljudstva u sastave snaga TO.
2. Prednje podatke za aktivnosti koje se planiraju ova Komanda će regulisati i upoznati sa istima snage Unprofora.
3. Zabranjujem svim starešinama i vojnicima udaljavanje iz mesta boravka.
4. Sve podčinjene jedinice brigade TO i Opštinski štabovi TO moraju biti spremni za izvršenje potpune mobilizacije.
5. Izveštaje dostavljati redovnim putem telefonom ili upućivanjem kurira u ovu Komandu, u kom cilju obezbediti neprekidno rukovođenje i komandovanje. Za realizaciju ovog naređenja činim odgovorne komandante podčinjenih jedinica.

M.P.⁴²⁷

Za K O M A N D A N T-a:
p u k o v n i k
Čedomir Bulat
[....., v.r.]⁴²⁸

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., 1015/1.

⁴²⁶ Zonski štab TO Kordun.

⁴²⁷ Okrugli pečat: RSK, Vojna pošta T-7921, Vojnić.

⁴²⁸ Potpis nečitak.

1992., rujan 25.

Benkovac

Zapovijed Komande PJM Benkovac za premještaj 1. bataljuna za obezbjeđenje iz Figurice u Zemunik

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
 MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
 K O M A N D A
 POSEBNE JEDINICE MILICIJE
 Pov. br. 712-1
 25.09.1992. god.
BENKOVAC

Organizaciono naređenje za
 premještaj 1. BzO, dostavlja.

Na osnovu ukazane potrebe, bataljona, za stvaranje uslova prezimljavanja, a u cilju pripreme objekata i MTS,

N A R E Đ U J E M:

1. Dana 29. 09. 1992. godine izvršiti premještaj 1. BzO iz rejonu Figurica u rejon Aerobaza Zemunik.
2. Dana 28. 09. 1992. godine u rejon Aerobaza Zemunik uputiti konačarsku izvidnicu 1. BzO, koja će obezbijediti prihvata i smještanje bataljona, te preuzeti MTS od 2. BzO.
3. Premještanje 1. BZO izvršiti prevoženjem formacijskim vozilima i vozilima auto-voda iz pozadinske čete.
4. Marš prevoženjem izvršiti pravcem Figurica – Smilčić – Zemunik Gornji – Smoković – Aerobaza Zemunik.
5. Sa polazne tačke Figurica čelom kolone krenuti u 07.00 časova 29. 09. 1992. godine.
6. U toku marša bataljon obezbijediti marševskim osiguranjem. u čelno osiguranje odrediti ljudstvo koje ima ratno iskustvo. predvidjeti radnje i postupke bataljona u susretnoj borbi.
7. U toku marša imati radio vezu na prijemu, a koristiti je samo u slučaju susretne borbe.
8. Nakon dolaska i smještanja 1. BzO na Aerobazu Zemunik, nastaviti sa radom po planu BoiV.
9. Sva materijalno-tehnička sredstva, vozila, namirnice i drugo, komandant bataljona će trebovati na vrijeme, a najmanje 24 časa prije izuzimanja istih.
10. Ishranu, odnosno pripremu hrane na Aerobazi Zemunik, realizovati sopstvenim snagama u dogovoru sa grupom za održavanje Aerobaze Zemunik.
11. Vezu sa SCV u Benkovcu mora biti stalna. Provjeru veze vršiti svakodnevno, a eventualne kvarove otkloniti u najkraćem roku.
12. Redovne izvještaje dostavljati mi svakodnevno do 07.00 časova, a slati ih sa vozilima koja prevoze namirnice. Vanredne izvještaje dostavljati po potrebi.

M.P.⁴²⁹

K O M A N D A N T
glavni inspektor
Bogunović Momčilo,[v.r.]

Dostavljeno:

- 1. BzO
- NŠ
- PKPO
- ONO
- arhiva

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

174

1992., rujan 26.

Vojnić

Obavijest Komande PJM Vojnić izvršnim vijećima općina Vojnić, Vrginmost, Krnjak i Slunj, da od listopada 1992. obitelji poginulih svoja prava ostvaruju u općinama

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

K O M A N D A
POSEBNE JEDINICE MILICIJE

Pov. br. 72-2
26.09.1992. god.
V O J N I Ć

Skupština opštine
Izvršno veće
SUP i SJB
Vojnić, Vrginmost, Krnjak, Slunj

Predmet: Ostvarivanje prava
porodica poginulih
i ranjenih boraca

Za slobodu Korduna položilo je živote preko 100 a krv prolilo preko 200 boraca. U uvjetima OB njihova prava su delomično ili nikako ostvarivana, a određena kompenzacija vršena je isplata ličnih dohodaka u jedinicama TO do 30.06.1992. g., a od 01.07.1992. godine u brigadama PJM.

---

⁴²⁹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM Benkovac.

Naredbom Uprave posebnih jedinica MUP RSK broj 08/4-10-73/18-92 od 08.09.1992. godine izričito je rečeno da jedinice PJM nemaju takve obaveze a porodice poginulih boraca i ranjenih borci se upućuju da prava ostvaruju u opštini.

Ceneći doprinos u životima i krvi oružanoj borbi srpskog naroda Korduna palih i ranjenih, stepen organizovanosti stručnih službi opština i datum donošenja spomenute naredbe, Brigada će staviti na platni spisak za zaključno 9 mesec kao i do sada porodice poginulih boraca i ranjene borce a sve uputiti da prava ostvaruju od 01.10.1992. i dalje u opštini.

Molimo da izvršite odgovarajuće pripreme i preuzmete zadatak shodno navedenoj Naredbi, koju dostavljamo u prilogu.

Prilog: Naredba

- Dostaviti: 1. Bat. PJM
2. Komande br TO
3. Op ŠTO
4. ZnŠTO
5. Arhiva

M.P.⁴³⁰

K O M A N D A N T:
pukovnik
Mile Novaković, [v.r.]

M.P.⁴³¹

*Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/1.*

175

1992., rujan 28.

Knin

Obavijest Milana Martića Komandi UNPROFOR-a, Komandi sektora Jug i Državnom komitetu SRJ za suradnju s UNPROFOR-om, o pripremama Hrvatske za nasilno useljavanje stanovništava u UNP-a zonu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE

VRLO HITNO

Broj 08/4-10-72-102
Knin, 28. 09. 1992. g.

⁴³⁰ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM Vojnić.

⁴³¹ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Kordun, br. 1013-3, 13. 10. 1992., Vojnić.

Pripreme RH za
nasilno useljavanje stanovništva
u zonu UNPA, informaciju
dostavlja. –

– KOMANDI UNPROFOR – ZAGREB
– KOMANDI SEKTORA “JUG”
– DRŽAVNOM KOMITETU U SRJ
ZA SARADNJU SA UNPROFOR-om

Raspolažemo sa pouzdanim podacima da se u toku 29/30.09.1992. godine planira nasilno useljavanje stanovništva u ŠKABRNJU, NOVIGRAD I PRIDRAGU. S obzirom da je hrvatskoj strani poznat naš stav da useljavanje stanovništva odobrava posebna komisija Vlade RSK i da za to trebaju postojati odgovarajući uslovi, obavještavamo vas da ćemo biti prinuđeni da sprečimo nasilan ulazak na teritorij RSK.

Mišljenja smo da će sprečavanje ulaska na teritorij RSK hrvatska strana koristiti kao povod za ofanzivna dejstva i agresiju na RSK, što i želi. Slične režije i tenzije prave se i za prostor Banije.

Molimo da komanda i snage UNPROFOR-a intervenišu i preduzmu adekvatne mjere, kako nebi došlo do ovog nasilnog čina koji može imati šire posljedice.

S poštovanjem!

M.P⁴³²

MINISTAR
Milan Martić, [v.r.]

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 20., kut. 20.*

176

**1992., listopad 1.
Brezova Glava**

***Zapovijed Komande 2. graničnog bataljuna Komandi Pozadinske čete o premještanju
ljudstva unutar stanice milicije, radi učinkovitijeg reguliranja rada komandi stanica
milicije***

KOMANDA 2. GRB
V O J N I Ć
Pov. br. 249/1
Brezova Glava, 01.10.1992.

SLUŽBENA TAJNA
Poverljivo

K-ir SM POZADINSKA ČETA
VOJNIC

Zbog potreba efikasnijeg regulisanja
rada komandi STANICA MILICIJE:

⁴³² Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM Knin.

N A R E Đ U J E M

1. PREMJEŠTAJI

a) Premještaji ljudstva unutar SM i OM

Prema važećoj formaciji reguliše naredbom K-dir SM. Naredbu dostavlja nižim jedinicama, a po jednu kopiju naredbe dostavlja K-di 2. GRB i K-di 80. brigade PJM.

b) Premještaji ljudstva između SM

Prema važećoj formaciji reguliše se na slijedeći način:

- K-diri SM daju prijedlog za premještaj K-di 2. GRB
  - K-da 2. GRB na osnovu prijedloga ispostavlja naređenje o premještaju.
- Naređenje dostavlja nižim jedinicama, a kopiju komandi 80. brigade PJM.

c) Premještaji ljudstva između GRANIČNIH BATALJONA i INTERVENTNIH

- K-dir Graničnih bataljona i Interventnih bataljona daju prijedlog za premještaj 80. brigadi PJM.
- Komanda 80. brigade PJM na osnovu prijedloga ispostavlja naređenje o premještaju.

Svi premještaji ljudstva vrše se kompletno sa opremom i naoružanjem.

2. POPUNA LJUDSTVOM

a) Popuna ljudstvom OM i SM vrši komanda SM prema važećoj i ovjerenoj formaciji.

Kod popune budući milicioner mora predložiti:

- potvrdu o demobilizaciji iz Armije Krajine
- potvrdu o demobilizaciji iz Granične ili Interventne milicije
- potvrdu o razduživanju naoružanja
- dvije fotografije za službenu legitimaciju
- liječničku svjedodžbu.

Nakon gore sprovedene procedure SM pismeno obavještava o popuni

- K-du 2. GBR
- K-du 80. br. PJM.

b) Popuna ljudstvom komande 2. GRB i jedinica u njenom sastavu vrši Komanda 2. GRB prema važećoj i ovjerenoj formaciji.

Kod popune budući milicioner mora predložiti:

- potvrdu o demobilizaciji iz Armije Krajine
- potvrdu o demobilizaciji iz Granične ili Interventne milicije
- potvrdu o razduživanju naoružanja
- dvije fotografije za službenu legitimaciju
- liječničku svjedodžbu.

Nakon gore sprovedene procedure Komanda 2. GRB obavještava o popuni K-du 80. brigade PJM.

3. RAZDUŽIVANJE MILICIONARA

a) Prestanak rada u OM i SM odobrava komanda MS.

Kod razduživanja svaki milicioner mora vratiti:

- kratko oružje (BR. _____)
- dugo oružje (BR. _____)
- uniformu
- službenu legitimaciju (BR. _____).

Komanda SM izdaje milicioneru razdužnicu sa upisanim brojevima razduženog oružja i brojem službene legitimacije.

Ukoliko milicioner neće da vrati oružje Komandi 2. GRB dostavljaju se njegovi podaci.

Komanda SM o prestanku rada milicionera i razlozima prestanka rada obavještava:

- K-du 2. GRB
- K-du 80. brigade PJM.

4. EVIDENCIJA MILICIONERA U SM

Referent opštih poslova u svakom SM dužan je oformiti MATIČNU KNJIGU sa svim podacima za svakog milicionera.

MATIČNA KNJIGA VAM JE DOSTAVLJENA.

Rok: 12.10.1992. god.

5. TAČKE BROJ 1, 2, 3 U NAREĐENJU BROJ 120/1 OD 5.09.1992. STAVLJAJU SE VAN SNAGE.

NAČELNIK PERS. POSLOVA:
KIK Fuštar Mile, [v.r.]

za KOMANDANT-a
M a j o r
Dragan Kovačić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1015/4.

177

1992., listopad 2.

[Knin]

Obavijest Ministarstva odbrane RSK svim zonskim štabovima TO o održanoj skupštini RSK na kojoj su, između ostalog, usvojeni zakoni o predstojećim izborima te o reguliranju statusa djelatnim vojnim i civilnim osobama u Vojsci Jugoslavije

Republika Srpska Krajina
Ministarstvo odbrane
Pov. Br. 01-298-1/92
02. 10. 1992. godine

Informacija o održanoj
skupštini u Vukovaru, –

Svim zonskim štabovima

Dana 28. 09. 1992. godine u Vukovaru je održana skupština Republike Srpske Krajine. Na skupštini je usvojen paket zakona kojima se stvaraju uslovi za održavanje izbora u novembru ove godine. U izveštaju predsednika vlade pokrenuto je pitanje transformacija teritorijalne odbrane u miliciju, te optužene starešine, Ministarstvo odbrane i komande teritorijalne odbrane da su prokomunistički orjentisani i da blokiraju tu transformaciju.

Ovakve stavove skupština je jednoglasno odbacila i predloge nije prihvatila. Skupština je dala punu podršku starešinama i štabovima. General Torbica⁴³³ je otvoreno izneo ciljeve pojedinih članova vlade što je pozdravljeno od cele skupštine. On je ponudio ostavku za koju je glasao samo jedan delegat.

Ova skupština je pokazala da štabovi i starešine imaju punu podršku što nameću veliku obavezu da se nastavi u rešavanju svih problema koji se javljaju. Pre svega, mora se brzo raditi na sredjivanju tehnike, sprečiti kradje goriva, te raditi na formiranju i obuci jedinica posebno tenkovskih i artiljerijskih. Sastave koji su bili mobilisani treba menjati na po 15 dana i vršiti obuku na svim sistemima.

Za sve starešine i građanska lica rešen je status u vojsci Jugoslavije. Starešine koje tamo nemaju postavljenje treba odmah da ispune i dostave upitnike i naznače u kojim garnizonima žele da se postave tako kako bi mogli rešavati statusna pitanja. Ovako rešen status svih starešina i civilnih lica morao bi biti dodatni motiv za rad. Civilna lica u institucijama Ministarstva odbrane koja nisu zadovoljna rešenjima o platama žalbe trebaju dostaviti lično ministru odbrane.

Sa ovom informacijom odmah upoznati celokupni stalni sastav teritorijalne odbrane i Ministarstva odbrane.

Ministar
Pukovnik
Stojan Španović

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 5., kut. 3.

178

1992., listopad 2.
Okučani

Izvešće Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK o stanju u zapadnoj Slavoniji, pokušaju UNPROFOR-a da skine srpsku zastavu i znakovlje s natpisom RSK na graničnom prijelazu u selu Paklenica, te pokušaju posjeta izbjeglog stanovništva napuštenim kućama duž crte razdvajanja

---

ZnŠTO Zapadna Slavonija
Pov. br. 134-1
02. 10. 1992. godine

Stanje na delu
teritorije Zapadne Slavonije,
izveštaj

---

⁴³³ Milan.

GŠTO – RSK KNIN

Radi sagledavanja stanja na prostoru Zapadne Slavonije, a posebno radnji i aktivnosti koje unose nemir među stanovništvom i prete da [se dese] užasne incidentne situacije sa težim posledicama podnosimo sledeći,

I Z V E Š T A J:

1.- Uklanjanje srpske zastave i table sa natpisom "Republika srpska Krajina" na graničnom prelazu u s. Paklenica.

Po naredjenju gospodina Fišera,⁴³⁴ a u dogovoru sa pretstavnicima Oblasnog veća srpske oblasti Zapadna Slavonija, dat je zadatak jordanskom bataljonu da skinu srpsku zastavu i tablu sa natpisom "Republika srpska Krajina" na graničnom prelazu u s. Paklenica. Ovo je trebalo da se uradi 02.10.1992. godine u jutarnjim časovima, pre dolaska hrvatskih gradjana u obilazak sela Roždanik. Naredjena aktivnost je izazvala revolt i ogorčenje Srpskog stanovništva na potezu s. Paklenica – Okučani. Isti su izabrali delegaciju koja je žustro protestovala dana 01.10.1992. godine oko 20.00 časova kod pretstavnika Oblasnog vijeća, gospodina Kulić Mladena, gde nije naišla na potrebno razumevanje.

Dana 02.10.1992. godine oko 07.00 časova pretstavnici jordanskog bataljona izvršili su prikrivanje table sa natpisom "Republika srpska Krajina" šatorskim krilom. Na intervenciju dela rukovodstva mesnih zajednica s. Rajić, s. Paklenica i s. Borovac kod potpukovnika Melkorija i kapetana Muhameda iz jordanskog bataljona skinuto je šatorsko krilo sa table. Srpska zastava nije dirata.

2.- Oblasno vjeće, u saradnji sa rukovodstvom Opštine Okučani, dogovorilo je sa odeljenjem za civilne poslove UNPA razmenu poseta gradjana Hrvatske selu Roždanik i srpskih gradjana selu Kričke. Razmena je dogovorena bez znanja meštana srpske nacionalnosti koji privremeno žive u s. Roždanik, a nastanjeni su u hrvatskim kućama, kao i neblagovremenog obaveštenja Srba iz s. Kričke da mogu ići u posetu svome selu.

Za ovu razmenu nije na vreme obavešten SUP, vlasti u mesnim zajednicama i ostale strukture koje bi to trebale znati.

Ova aktivnost i način njenog sprovođenja izazvali su žestoko negodovanje stanovništva, bacilo sumnju na rad Oblasnog vjeća i vlasti u Opštini Okučani i pretilo da dodje do teškog incidenta, pa i ponovnog pokretanja stanovništva sa ovoga prostora. Na razgovoru predstavnika napred navedenih mesnih zajednica sa potpredsednikom Oblasnog veća, gospodinom Kulić Mladenom nije dato zadovoljavajuće rešenje ovog problema. Ostalo je da dogadjaj odvija pod kontrolom UNPROFOR.

KOMANDANT

pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁴³⁵

⁴³⁴ Gerald Fischer.

⁴³⁵ Okrugli pečat: RSK, ZnŠTO Zapadna Slavonija.

1992., listopad 6.

Knin

Zamolba Glavnog štaba TO RSK Generalštabu Vojske SR Jugoslavije da se status i način plaćanja osobnih dohodaka pripadnicima TO, koji su na privremenom radu u RSK, regulira u Vojsci SR Jugoslavije, a ne preko Vlade RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Br. 684-174

6.10.1992. god.

K N I N

GŠ VOJSKE SRJ

Na ličnost general-majora

Ajduković Dane

Na znanje NGŠ vojske SRJ

U GŠ vojske SRJ dogovoreno je da se status AVL na službi u RS Krajina reguliše u vojsci SRJ, a u RSK su na privremenom radu. Takodjer je dogovoreno da vojska SRJ vrši isplatu LD⁴³⁶ AVL i GL na službi u TO RS Krajina.

Došli smo do saznanja da je zahtev Vlade RS Krajina da se novčana sredstva dostavljaju njima, a da oni vrše isplate LD za pripadnike TO RS Krajina.

Ovo rešenje za nas nije povoljno obzirom na to da smo mi na privremenom radu, ustaljena je već šema isplate LD, a posebno što se porodice većine AVL nalaze na teritoriji SRJ, što bi usložnjavalo dostavljanje novca za život porodica.

Takodjer, napominjemo da politička situacija u RSK ne pogoduje da se platni sistem menja, jer bi bili kao pripadnici vojske SRJ sigurno oštećeni.

Molimo Vas da sistem finansiranja pripadnika TO RS Krajina ostane po dosadašnjem.

Spremni smo da svakog prvog u mesecu preuzimamo lično novčana sredstva za ona AVL čije porodice žive na teritoriji RSK i za GL.

Nadamo se da ćete uvažiti naše mišljenje, u suprotnom bi došlo do rapidnog osipanja AVL koji žele da službuju u RS Krajina.

O ovom stavu upoznat je i Načelnik GŠ vojske SRJ.

MB/LjB

---

⁴³⁶ Osobnih dohodaka.

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica, [v.r.]

M.P.⁴³⁷

M.P.⁴³⁸

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 10.

180

1992., listopad 6.
Plaški

Izješće Opštinskog štaba TO Plaški Zonskom štabu TO Lika o izvršenim radnjama u rujnu 1992.

ZONSKI ŠTAB TO
L I K A
OPŠTINSKI ŠTAB TO

VOJNA TAJNA
POVJERLJIVO

Br. 291
6.10.1992. god.
P L A Š K I

REALIZACIJA
IZVRŠENIH POSLOVA I ZADATAKA
U OpŠTO PLAŠKI ZA SEPTEMBAR 1992.

1. Ažurirana mobilizacijska procena i zapovjest za mobilizaciju OpŠTO Plaški.
2. Izvršen djelomičan upis ratnog staža. Veliki problem predstavlja neposjedovanje spiskova jedinica (za borbene jedinice od 11. četa početnih formacija dostavljeni spiskovi za 4. čete a od prištabskih jedinica od 7. samo za 2.)
3. Izvršeno potraživanje dostave potpunih i preciznih spiskova svih jedinica radi upisa radnog staža.
4. Informisanje rez. v/o i poduzimanje mjera povišene bor. got. zbog mogućih upada musl. jedinica i ustaša (25-29.09.92.)
5. Izrada plana poz. snabdevanja za 9-12. mjesec 1992. godine.
6. Izrada mjesečnog plana rada OpŠTO.
7. Prikupljanje i zamena ličnog nadr. rez. sastava TO prevedenog u CZ a za potrebe PJM.
8. Remont ter. m/v TAM 4500 (hladnjak ulja).
9. Tekući pregled osobnog m/v jugo koral 55.

⁴³⁷ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

⁴³⁸ Prijemni pečat centra veze: brzovaj br. 5080, primljen 6. 10. 1992. u 14,30; predan u 22,00.

10. Izdavanje pohranjenih sredstava veze za potrebe PJM za osiguranje boljih veza na terit. opštine Plaški i kao prema Korenici.

11. Pokušaj uspostave stalne saradnje sa komandom 145. brTO, bat. PJM, SJB Plaški i Opštinom.

12. Prikupljanje podataka o RVS koji su ukaljali lik starešina.

NK/NB

KOMANDANT:

KIK

DOKMANOVIĆ M. NIKOLA, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1009/7.

181

1992., listopad 6.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO za povlačenje naoružanja koje je skriveno nakon demobilizacije, radi izbjegavanja sukoba s UNPROFOR-om

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Br. 1088-1

M.P.⁴³⁹

06. 10. 1992. godine

Knin

Naredjenje za
povlačenje naoružanja,
dostavlja.-

ZnŠTO 1-6 i

75. PoB TO

U posljednje vreme sve su češći slučajevi otkrivanja naoružanja i tehnike koji su prilikom demobilizacije sakrivali pojedinci i grupe. Da u buduće ne bi dolazilo do konfrontacija sa snagama UNPROFORA,

N A R E D J U J E M:

⁴³⁹ Prijemni pečat centra veze: brzjav br. 187, primljen 6. 10. 1992. u 20,00; predan u 21,00.

1. Sve naoružanje i ratnu tehniku koja je otkrivena u vašim zonama odgovornosti oduzeti od pojedinaca i grupa i staviti u magacine pod kontrolu.
2. Tamo gdje je UNPROFOR otkrio upoznati ih da je to oružje stavljeno pod kontrolu.
3. Komandanti ZnŠTO će proveriti gde su uskladištene "maljutke" i dostaviti pismeni izveštaj GŠTO do 15.10.1992. godine.
4. U svojim zonama odgovornosti odmah preduzeti mere da se ovakvi slučajevi ubuduće ne dešavaju.

MP/LjB

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica

M. P.⁴⁴⁰

---

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 2355.*

182

1992., listopad 7.

Knin

Obaveštajno izvješće Glavnog štaba TO RSK o namjeri Zapovjedništva 165. brigade HV-a iz Sunje da organizira tajni sastanak s predstavnicima sela Crkveni Bok, Strmen i Ivanjski Bok s ciljem da u njih mirnim putem uđe HV

GŠ TO RS KRAJINA
OBAVEŠT.-BEZB. ORGAN
Str. pov. br. 31/2
Dana, 07. 10. 1992. god.

Obaveštajni podaci.-

Zonskom ŠTO Banija
(komandantu i obaveštajnom organu)

1. Raspoložemo nepotvrđenim podacima da komanda 165. br. HV iz Sunje planira ovih dana da organizuje tajni sastanak sa predstavnicima sela Crkveni Bok, Strmen, Ivanjski Bok, sa ciljem da se ista sela pripoje Hrvatskoj i da u njih udje HV. Ovoj aktivnosti pomažu timovi EZ sa vaše teritorije.
2. Molimo proverite ovu informaciju i poduzmite mere ukoliko se potvrdi ovo saznanje.

---

⁴⁴⁰ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, pov. br 138-7, 7. 10. 1992., Okučani.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.

183

1992., listopad 7.

Knin

Zapovijed Uprave “Sjeverna Dalmacija” MO RSK odjelima Uprave za izradu plana zaštite i spašavanja građana u slučaju ratnih opasnosti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
Uprava “Sjeverna Dalmacija”
Broj: Pov. 1013-1
Knin, 07.10.1992. god.

M.P.⁴⁴³

U cilju pravovremenog organizovanja zaštite i spasavanja građana u slučaju neposredne ratne opasnosti i u ratu, a u skladu sa planom odbrane,

N A R E Đ U J E M

1. Na osnovu postojećeg Pregleda objekata za sklanjanje na područje opštine napraviti Plan sklanjanja stanovništva. Pri izradi Plana težište imati na sklanjanju predškolske i školske djece.
2. Odmah izvršiti pregled svih zaštitnih objekata, a na osnovu snimljenog stanja prići uredjenju i adaptaciji istih. Adaptacije i uredjenja svesti na najnužniju mjeru, napraviti predračune i iste dostaviti Upravi na odobrenje.
3. U slučaju naredjenje evakuacije građana, preduzeća, škola i drugih organizacija iz gradova i ugroženih područja koja pružaju povoljnije uslove za zaštitu napraviti plan evakuacije za kategoriju građana koji podleže evakuaciji.
4. Napraviti u saradnji sa nadležnim vojnim organima Plan objekata koji treba maskirati na teritoriju opštine.
5. Upoznati građane, preduzeća, škole i druge organizacije sa Planom sklanjanja u cilju pravovremenog i organizovanog odlaska u sklonišne objekte i izbjegavanja panike.
6. Organizovati obuku sa povjerenicima CZ u poduzećima, školama i MZ u radi u postupcima prilikom sklanjanja.

⁴⁴¹ Prijemni pečat: Brzjav br. 5097, primljen 9. 10. 1992. u 12,35; predan u 12,40.

⁴⁴² Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, str. pov. br. 08-3, 8. 10. 1992., Glina.

⁴⁴³ Prijemni pečat: RSK, MO, Odeljenje Knin, pov. br. 04-19/1-92, 8. 10. 1992.

7. Težište imati na uvežbavanju organizovanih radnji i postupaka uz izbjegavanje panike, a kasnije objasniti da je to obuka za stvarni slučaj.

NAČELNIK
potpukovnik
Duško Babić, [v.r.]

Dostaviti:

- a/a
- odjel Benkovac
- odjel Knin
- odjel Obrovac

Izvornik, strojopis, latinica
HIC, A-141/112.

184

1992., listopad 8.

Knin

Zapisnik sastanka predstavnika Vlade RSK i članova Međunarodne komisije za ljudska prava

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE

Broj: 244-1/92.

Knin, 08.10.1992.

ZAPISNIK – IZVEŠTAJ

PRISUTNI:

Međunarodna komisija za ljudska prava:

1. gosp. Hans Corell, ambasador
  2. gosp. Helmut Turk, ambasador
  3. mrs. Gro Hillestad Thune
  4. gosp. Jan Knuttsson
  5. g-đica Birgit Kofler
  6. gosp. Payan Akravan
  7. gosp. Franjo Schruiff
  8. g-đica Gerlinda Gregoritz
- 2 oficira iz US ambasade, Zagreb

Predstavnici Vlade RSK:

1. Stojan Španović, ministar odbrane
2. Milan Martić, ministar unutrašnjih poslova
3. Vasilije Stevović, pomoćnik ministra za pravosuđe

4. Zdravko Zečević, predsednik Vlade
5. Risto Matković, predsednik IV SO Knin
6. Ilija Prijić, sekretar SUP-a Knin
7. Nikola Krošnjar, koordinator sa UNPROFOR
8. Marko Vučinić, prevodioc
9. Boba Bjedov, zapisničar

Sastanak je započeo predstavljanjem obeju delegacija.

Gospodin Hans Korel obaveštava predstavnike Vlade RSK da su ovde zbog preporuke KEPS-a koji od njih zahteva izvještaj o situaciji u Hrvatskoj, ujedno ih zanima mišljenje Vlade RSK o svemu ovome.

ŠPANOVIĆ:

- izlaže historijski redosled koji je doveo do ove situacije,
- u vreme Austro-Ugarske monarhije ovo područje je bilo Vojna Krajina nastanjena Srbima koji su sprečavali prodor turaka na zapad,
- u 2. svetskom ratu stvorene su administrativne granice,
- genocid u 2. svetskom ratu;
  - a) konc. logor Jasenovac u kojem je na nezapamćen način u civilizacijskom svetu ubijeno 700 000 ljudi,
  - b) jama Jadovno
  - c) mnoga sela uništena
- dolazak HDZ na vlast i javno preuzimanje fašističkih obeležja pod kojima su vršeni genocid i uništavanje svega što je Srpsko, sve se ponavlja. Počinju progoni Srba, otpuštanje sa posla, 23 srpska sela oko Slavonske Požege više ne postoje.
- Srpski narod da bi se zaštitio počinje sa samoorganizacijom:
  - a) referendum kao najdemokratskije sredstvo izjašnjavanja volje naroda, stvorili smo autonomiju jer ovaj narod nije nikad bio u sastavu hrvatske vlasti, na što je opet odgovoreno silom.

TUL:

- koja je formalna baza vaše Vlade od koje imate mandat i kako ste postali član iste?

ŠPANOVIĆ:

- Iz svih opština delegati su izabrali Predsednika koji bira mandatara Vlade, koji opet bira svoje Ministre, a oni sami biraju svoje saradnike – pomoćnike.

TUL:

- Kada su bili izbori i da li su građani glasali?

ŠPANOVIĆ:

- Krajem maja 1990. god. i građani su se izjašnjavali.

KOREL:

- Kako su provedeni izbori?

MATKOVIĆ:

- Birački spiskovi i glasački listići su pravljani po demokratskim receptima i uvid u tu evidenciju možete dobiti u svim Skupštinama opština.
- Izbori su obavljani dok je Hrvatska imala vlast, ali izbore nije priznala.

KOREL:

- Koje stranke su se takmičile za Parlament?

MATKOVIĆ:

- Srpska demokratska stranka

- Stranka demokratskih promena
- Hrvatska demokratska zajednica
- Stranka socijalista
- i neke manje stranke koje nisu ušle u Parlament.

KOREL:

- Kako su mandati podjeljeni?

MATKOVIĆ:

- HDZ je imala jednog poslanika koji je odbio da učestvuje u politici,
- Parlament je sastavljen od kandidata SDS, socijalista i nezavisnih kandidata.

ŠPANOVIĆ:

- Uskoro, u novembru, su izbori i pozivamo Vas da prisustvujete zbog Vašeg uvida u demokraciju istih.

TUL:

- Koji se zakoni primenjuju u Krajini?

ŠPANOVIĆ:

- Primenjuju se Zakoni RSK?

MATKOVIĆ:

- Radjeni su po evropskim modelima.

TURK:

- Kako je organizirano ikako funkcioniše sudstvo i pravosuđe?

VASILJE:

- Sudovi su formirani od opštinskih kao prvostepenih do Vrhovnog suda, koji nadzire rad ostalih.

TURK:

- Izlaže situaciju u svojoj zemlji, Austrija, po pitanju manjine.

ŠPANOVIĆ:

- U tome je suština problema, jer mi nikada nismo bili manjina, mi smo konstitutivan narod u Republici Hrvatskoj,
- Zahtevamo poštovanje Povelje UN, a to je pravo naroda na samoopredeljenje.

MATKOVIĆ:

- Ne razlikovanje o kojem se periodu radi je zbog toga što je hrvatski odnos prema Srbima identičan 1941.-1991. godine.
- Ovo su Srpski etnički prostori koji su tri puta odbili da se priključe Hrvatskoj, sada se branimo Krajinom.

KOREL:

- Spominjete genocid, dajte nam knjige na uvid.

MATKOVIĆ:

Postoje knjige ali nisu prevedene na engleski jezik, ali postoji dokumentacija,

- Raseljavanje 10 000 Srba iz Slunja zbog vojnog poligona,
- Izgradnjom brane Peruča iseljeno je 7000 Srba,
- Sadašnje iseljavanje iz hrvatskih većih gradova.

KOREL:

- Postoji li dokumentacija na engleskom jeziku, jer iz vašeg izlaganja ne može se napraviti izveštaj?

ŠPANOVIĆ:

- Postoji za Zapadnu Slavoniju, za 54 uništena sela i napisana je knjiga.

VASILJE:

- Postoji kompletna dokumentacija koja je dostavljena Generalnom sekretaru Butrosu Galiju,
- Ostalu dokumentaciju možemo pribaviti i da se dogovorimo kome je dostaviti.

PRIJIĆ:

- Gospodinu Cimermanu lično sam dostavio podatke o ubijenim Srbima u Gospiću i na njegovu intervenciju gospodin Tuđman je naredio istragu,
- Dostavili smo i novu listu zločina.

ŠPANOVIĆ:

- Obaveza je Evrope da ne prelazi preko kršenja primirja od strane Hrvatske,
- Ubačeno je 26 DTG,
- Mi nismo izvršili ni jednu provokaciju,
- Situacija u Bosni plaši ovaj dio srpskog naroda, jer zločini nad Srbima prevazilaze metode srednjeg veka,
- U Bosni ratuju mudžahedini koji kolju, masakriraju i odsečene glave su redovna slika,
- Strahujemo zbog vojnog saveza između Tuđmana⁴⁴⁴ i Izetbegovića,⁴⁴⁵ koji javno kažu da je postojanje tog saveza cilj uništenje Srba,
- Sve su to fakta koja ostaju bez mera UN i Evrope.

TUL:

- Svesni smo te napetosti,
- Što vi kao vlada činite da policija poštuje ljudska prava?

ŠPANOVIĆ:

- Policija ima zakonske okvire svoga delovanja.

TUL:

- Koji su to pravni okviri?

MARTIĆ:

- Postoje Zakoni, Podzakonski akti kao i Akt o disciplinskoj odgovornosti,
- Za sve prijave pokrenut je postupak,
- Oko 200 slučajeva odstranjeno je iz službe,
- Nekolicina je udaljena sa posla i u toku je krivični postupak protiv njih.

MATKOVIĆ:

- Istražni postupak je izuzet iz policije, istraga se vodi pred pravosudnim organima,
- Policija ih zadržava 3 dana, ako ih ne može predati istražnom sudiji,
- Iskaz pred policijom ne može biti osnov za donošenje presude.

KOREL:

- Želimo o svemu ovome izveštaje.

ŠPANOVIĆ:

- Izveštaj će te dobiti preko UNPROFOR-a,
- Molimo Vaše stručnjake da se angažuju oko administrativnih granica po pitanju Ružičastih zona,
- Potrebnu dokumentaciju ćemo dostaviti na uvid.

MATKOVIĆ:

- Želimo saradnju sa vama da nam se ukaže na nekog tko nije krivično gonjen,

⁴⁴⁴ Franjo, predsjednik Republike Hrvatske.

⁴⁴⁵ Alija, predsjednik Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

- Izražavamo svoju sumnju u objektivnost sudova, osobito u Badinterovu komisiju.

VASILJE:

- Dozvoljavamo kontrolu Vaših eksperata nad našim sudovima.

KOREL:

- Kako je moguće u kratkom roku napraviti toliko zakona i da li ste imali bazu?

VASILJE:

- Naši stručnjaci su koristili evropske zakone koji su i ranije primenjivani,
- Koristili smo Zakone SR Jugoslavije i iskustva bivših jugoslavenskih Republika,
- Na konkretne slučajeve primenjivani su Zakoni Krajine,
- Mnogo zakona je posledica stvaranja jedinstvenog zakonodavstva RSK, a zbog nedostatka zakona primenjuju se Zakoni iz Jugoslavije.

TUL:

- Kako je organizirano braniteljstvo?

MATKOVIĆ:

- Advokatura je zasnovana na evropskim temeljima,
- Advokati se udružuju u Advokatske komore.

TUL:

- Ko ih plaća?

MATKOVIĆ:

- Oni su privatnici i tako se i finansiraju,
- Lica imaju pravo na slobodan izbor advokata, a ponekad je on i obavezan,
- Izgrađujemo pravni sistem po uzoru na evropske zemlje.
- Sastanak je prekinut zbog odlaska Medjunarodne komisije za ljudska prava, zbog loših vremenskih uvjeta.

ZAPISNIK SASTAVILA
Boba Bjedov

*Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 5., kut. 2.*

185

1992., listopad 8.

Knin

Objašnjenje Uprave PJM MUP-a RSK Ministarstvu odbrane RSK o priznavanju služnja vojnog roka dobrovoljcima – regrutima koji su sudjelovali u manevarskim jedinicama (brigadama TO)

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POSEBNIH JEDINICA MILICIJE
Broj: 08/4-6-140-35
Knin, 08. 10. 1992. god.

SLUŽBENA TAJNA
POVERLJIVO

Objašnjenje u vezi priznavanja
služenja vojnog roka dobrovoljaca –
regruta (kadeta), d o s t a v l j a.-

KOMANDI Ministarstva odbrane

– na znanje –

U skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske Krajine broj 04-3-270/92, od 28.07.1992. godine i akta Ministarstva odbrane RSK broj 209-1/92 od 25.08.1992. godine, dajemo objašnjenje u vezi priznavanja vojnog roka dobrovoljaca – regruta (kadeta).

1. Utvrđuje se da je rat na području Republike Srpske Krajine počeo dana 17. augusta 1990. godine.
2. Dobrovoljcima – regrutima (kadetima) koji su učestvovali u borbi, isključivo u manevarskim jedinicama (brigadama TO), provedeno vreme priznati kao vreme provedeno u služenju vojnog roka.
3. Na osnovu upisane evidencije u “vojnoj knjižici” ili “potvrđi” da je dobrovoljac – regrut (sadašnji kadet – aktivni vojnik) proveo od _____ do _____ u manevarskoj jedinici (brigadi TO), ZnŠTO izdaje POTVRDU O UČEŠĆU U RATU (BORBI), a na osnovu kojih će Komanda brigada PJM priznati vreme provedeno u služenju vojnog roka, od dana kada se računa da je počeo rat, a to je u skladu sa Odlukom Vlade RSK (17.08.1990. godine).
4. Potvrde o učešću u ratu (borbi) ne mogu izdavati Mjesne zajednice, Opštinski štab TO, i drugi, kao što je bio slučaj do sada.
5. Punoljetni dobrovoljci – regruti (sadašnji kadeti – aktivni vojnici) produžavaju služenje vojnog roka u PJM do odsluženja kada navršše 12 (dvanaest) meseci.
6. U skladu sa aktom Ministarstva odbrane broj 209-1/92 od 25.08.1992. godine ZnŠTO su dužni da evidenciju izdatih potvrda, sa podatkom o roku, provedenim u jedinici dobrovoljaca – regruta (sadašnjeg kadeta – aktivnog vojnika) dostave Upravi Ministarstva odbrane – bivšem Vojnom okrugu (odseku).

Prilog:⁴⁴⁶

- Odluka Vlade RSK br. 04-3-270/92 od 28.07.1992. god.
- Akt MO broj 209-1/92 od 25.08.1992. god. (objašnjenje u vezi priznanja služenja vojnog roka dobrovoljaca – regruta).

MM/OS

KOMANDANT
Glavni inspektor
Đukić Borislav, [v.r.]

M.P.⁴⁴⁷

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 20.

⁴⁴⁶ Priređivači su izostavili priloge.

⁴⁴⁷ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

1992., listopad 8.

[Knin]

Upute Glavnog štaba TO RSK o načinu plaćanja i isplati dnevnica djelatnim vojnim osobama na službi u RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

GŠ TO RSK

Pov. br. 1097-2

08. 10. 1992. godine

Uputstvo o načinu i pripadanju
dnevnica za AVL na službi u RSK

1. Na osnovu odluke personalne uprave MO vojske Jugoslavije sva AVL koja se nalaze na službi na teritoriji Republike Srpska Krajina se vode kao privremeno upućeni na rad, a stalna postavljena će dobiti na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije. Samim ovim aktom proizlazi iz člana 5 stav 2 točka 1, člana 13 i člana 14 Pravilnika o putnim i drugim troškovima u JNA (SVL br. 13/91) ovakav rad se smatra službenim putovanjem pa sva AVL sledeju dnevnicе za službeno putovanje.
2. Privremeni rad se računa od dana dolaska u jedinicu za lica koja već imaju naredjenje o upućivanju na rad, a za sva ostala koja nemaju ovu naredbu (naknadno će se poslati) računati od 01.06.1992. godine.
3. AVL kojima je obezbeđen besplatan smeštaj i ishrana pripada naknada u visini 20 posto od dnevnice.
4. AVL koje u mestu službenog putovanja ima stan, ne pripada naknada troškova za smeštaj.
5. AVL koje stanuju u mestu u koje je upućen na službeno putovanje ne pripada naknada troškova za ishranu i smeštaj.
6. Na osnovu člana 13. istog Pravilnika proizlazi da AVL za prvi mesec od dana dolaska u jedinicu (stav 2. ovog Uputstva) pripada puni iznos dnevnice. Za drugi i treći mesec pripada 80 posto od dnevnice, a za vreme preko tri meseca pripada paušalna naknada u visini naknade troškova odvojenog života od porodice.
7. Sva AVL koja su na službi u RSK su od 01.07.1992. godine dobila dnevnu naknadu za vreme izvršavanja borbenih dejstava i shodno naredbi pers. uprave SSNO br. 7-152 od 12.11.1991. godine tački 6. istog naredjenja ne pripada dnevnicа za službeno putovanje. Na osnovu ovoga dnevnice za službeno putovanje obračunavati od 01.07.1992. godine, i shodno dosadašnjim aktima ove komande sva lica su dobijala dnevnicu u visini 50 posto od dnevnice za službeno putovanje. Prema ovoj naredbi sva AVL su sledovani iznosi od 100 posto od dnevnice; 0 posto od porodice retroaktivno. Mišljenje ove komande je da je svim licima bio obezbeđen besplatan smeštaj (član 65. pravilnika) i ishrana od 01.09.1991.

godine i u ovom slučaju dnevnice AVL pripadaju u visini 20 posto, a kako je već isplaćivan iznos od 50 posto smatramo da su sva lica izmirena do 01.09.1992. godine.

9. Od 01.09.1992. godine svim AVL kojima i dalje nije obezbeđen besplatan smeštaj i ishrana isplaćivati paušalni iznos iz člana 6. ovog Uputstva.

10. Ostalim licima koja su došla posle 01.06.1992. godine obračunavati za 09.1992. godine dalje prema vremenu kada je došao u jedinicu.

11. Komandant jedinice štaba odobrava spisak isplate dnevnica i potvrđuje da li je licima obezbeđen besplatni smeštaj i ishrana ili nije, i da lica nemaju stan u mestu rada.

12. Ove dnevnicе će se isplaćivati na teret finansijskog plana vojske Jugoslavije i pribaviti RO MO preko blagajne GŠTO RSK.

13. Ova naknada ne utiče na naknadu troškova odvojenog života od porodice.

SA/SA

Komandant
gen. ppukovnik
Torbica Milan

M.P.⁴⁴⁸

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1015/2.

187

1992., listopad 9.

Korenica

**Zahitjev Komande Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK za popunu
djelatnim vojnim osobama**

KOMANDA ZnŠTO LIKA

Pov. br. 2655-1

09. 10. 1992. godine

KORENICA

Popuna AVL,
traži. –

GLAVNI ŠTAB VOJSKE RSK
KNIN

Veza vaš akt pov. br. 1134-1 od 07. 11. 1992. godine dostavljamo vam podatke o potrebama za AVL za nepopunjene dužnosti u zamjenu starješina i to:

⁴⁴⁸ Prijemni pečat centra veze: brzojav br. 5096, primljen 8. 10. 1992. u 12,40; predan u 12,55.

Nepopunjene dužnosti

1. Komandant brigade	2 p. pukovnika
2. Načelnik artiljerije	1 major-p.pukovnik
3. Načelnik ARJ PVO	1 major-p.pukovnik
4. Načelnik OMJ	1 major
5. Načelnik inženjerije	1 major
6. Pomoćnik K-danta za MV i PP	1 major-p.pukovnik
7. Načelnik finansijske službe	1 major
8. Komandant bataljona	2 major, p.pukovnik
9. Pomoćnik NŠ za ONP u brigadi	3 major
10. Komandant tenkove čete	1 kapetan
11. Komandir čete	5 kapetan
12. Komandant Art. divizionu	1 major
13. Komandant mpoad	1 kIk-major
14. Komandir pozadinske čete	1 kapetan
15. Komandir voda VP	1 poručnik
16. Komandir Art. baterije	1 kapetan
17. Pomoćnik K-danta baterije za obaveštajno-bezbedonosne poslove	2 kapetan
18. Komandir voda	10 vIk

Zamjena starješina

Pomoćnik K-danta za pozadinu	1 p.pukovnik
Komandant bataljona	2 major-p.pukovnik
Komandanta art. divizionu	1 major

Ovo su iskazane potrebe za jedinice TO i PJM.

Za KOMANDANT

pukovnik

Milan Šuput

[....., v.r.]⁴⁴⁹

M.P.⁴⁵⁰

M.P.⁴⁵¹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 2.

---

⁴⁴⁹ Potpis nečitak.

⁴⁵⁰ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Korenica.

⁴⁵¹ Prijemni pečat: brzojav primljen 10. 11. 1992. u 12,00; predan u 12,35.

1992., listopad 9.

Okučani

Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija o formiranju korpusa vojske RSK na području zapadne Slavonije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA

Str. pov. br. 148-1
9.10.1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Formiranje korpusa
vojske RSK, predlog

U sklopu reorganizacije oružanih snaga RSK, a u cilju iznalaženja optimalnog i efikasnog oblika organizacije oružanih snaga RSK na prostoru Zapadne Slavonije podnosimo sledeće,

P R E D L O G

- 1.- Postojeće štabove i jedinice TO Zapadne Slavonije i brigadu posebnih jedinica milicije preformirati u Korpus vojske RSK Zapadna Slavonija po mirnodobskoj i ratnoj formaciji.
- 2.- Mirnodobsku i ratnu formaciju Korpusa razraditi na osnovu raspoloživog ljudstva koje se sada nalazi na prostoru Zapadne Slavonije i ljudstva koje će se neminovno morati vratiti na ove prostore, kao na osnovu postojećih sredstava ratnog naoružanja i opreme.

O b r a z l o ž e n j e:

Za formiranje Korpusa, a ne neke druge formacije nižeg ranga i nivoa postoje objektivni i realni politički i vojni razlozi.

a) Politički razlozi:

- U dosadašnjem vojnom organizovanju prostor Zapadne Slavonije je imao isti tretman kao i ostale oblasti RSK. Menjanjem toga tretmana naniže još više će poljuljati poverenje ljudi Zapadne Slavonije, a posebno izbeglice, u perspektivu stabilnog političkog rešenja ovoga prostora.
- Formiranjem Korpusa stvorio bi se čvršći vojni oslonac za političko rešenje sudbine teritorija Zapadne Slavonije koje su sada pod kontrolom Hrvatskih vlasti, i otvorila bolja perspektiva i realniji izgledi za povratak izbeglica na te prostore.
- Ovaj nivo vojnog organizovanja pred vlasti RSK bi stavio ozbiljniji zadatak na organizovanju i povratak izbeglica na ove prostore.
- Ovaj nivo vojnog organizovanja pozitivno bi uticao na rad snaga UN u rešavanju problema ovoga prostora. Smanjenjem nivoa vojnog organizovanja ovog prostora u odnosu na druge neminovno bi negativno uticao na odnos prema ovome prostoru i rešavanju političkih problema u vezi sa istim.

– Ni jednim postupkom se ne sme dozvoliti da opada interes za ova prostor, jer će to suprotna strana veoma vešto iskoristiti i pojačati svoj ukupni pritisak da se Srbi na njega ne vrate. I kroz stepen vojnog organizovanja odbrane ovog prostora suprotnoj strani se mora dati do znanja da Srbi ne odustaju od ovoga prostora i svojih domova, bez obzira koliko oni bili porušeni i opustošeni.

– Prostor Zapadne Slavonije je od stratezijskog značaja za političko rešenje celokupne RSK obzirom na činjenicu da preko njega prelazi komunikacijski snop Evropskog značaja i obzirom na prisutan politički interes da se taj komunikacijski snop pusti u opticaj.

b) Vojni razlozi:

– Svi elementi procene situacije u dosadašnjim planovima upotrebe, a i prema situaciji koja se odvija u vojnom organizovanju kod suprotne strane ukazuju na potrebu da se na prostoru Zapadne Slavonije formira jedinica nivoa Korpusa.

– Ratna dejstva na ovome prostoru u poslednjem ratu izvodio je moderno naoružan i opremljen 5. korpusa JNA i to u vreme kada suprotna strana nije bila ni blizu organizovana i naoružana kao što je sada.

– Zbog male mogućnosti intervencije sa drugih prostora na ovom prostoru mora biti jak i dobro opremljen sastav koji će biti u stanju sam za duže vreme da se odupre snagama neprijatelja i da razvije ofanzivna dejstva radi proširenja teritorije sa kojima će moći uspešno izvoditi i odbrambena i napadnuta dejstva.

– Sadašnji potencijal ljudstva na ovome prostoru je dovoljan za popunu jezgra jedinica, što predstavlja osnovicu za ukupnu popunu organizovanje jedinica Korpusa ljudstvom (izbeglicama) koji će se neminovno morati vratiti na ove prostore.

– Glavni kadrovski problem za ovo rešenje jeste popuna mirnodopskih štabova i komandi aktivnim starešinama. Ako se ovaj problem ne bude efikasno rešio onda ni jedan stepen organizovanja neće moći uspešno zaživeti i egzistirati. Do sadašnji način rešavanja ovoga problema bio je krajnje neefikasan i doveo je do osipanja i odlaska i onih AVL koja su do sada radila na ovome prostoru.

KOMANDANT
p u k o v n i k
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁴⁵²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 2430.

⁴⁵² Okrugli pečat: RSK, Okučani, ZnŠTO Zapadna Slavonija.

1992., listopad 13.

Plaški

Uputa Opštinskog štaba TO Plaški Domu zdravlja Plaški o evidenciji medicinskog i nemedicinskog osoblja na radu u Domu zdravlja, radi priznavanja sudjelovanja u ratu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPĆINA PLAŠKI
ŠTAB TERITORIJALNE OBRANE
Broj: 295/92.
Plaški, 13. 10. 1992. god.

Vojna tajna
Poverljivo

Evidencija učešća u ratu
– povrat

DOM ZDRAVLJA
P L A Š K I

Vašim aktom broj 271/92. od 24.09.1992. godine, potpisanom po načelniku saniteta u početnom periodu rata, dostavljena je evidencija u 1. primjerku, medicinskog i nemedicinskog osoblja koje je bilo na radu u Domu zdravlja od 22.07.1991. do mobilizacije u 145. lppbr. a radi učešća u ratu.

U aktu je evidentirano 39 osoba od kojih je za 13 osoba priloženo vojne knjižice i izvršen upis učešća i to za osobe pod red. br.: 1, 6, 7, 8, 12, 19, 20, 22, 23, 24, 29, 30 i 39.

Kasnije su neke osobe sa date evidencije dolazile pojedinačno radi upisa te je tada uočeno da im je u evidenciji učešća upisano i vrijeme kada se objektivno nisu mogle angažovati niti izvršavati zahtjeve pod komandom ovog ŠTO jer su se nalazile na radu van područja Općine Plaški a što se vidi i iz upisa u njihove radne knjižice gdje im je upisivan radni staž.

Isto tako uočeno je da je za neke osobe evidentirano i ono vrijeme po iselenju sa područja Općine Plaški pa i teritorije RSK, dok istovremeno nisu evidentirane neke osobe koje su bile direktno angažovane u operacijama naših borb. Jedinica na prvoj vatrenoj liniji, na primjer Saborsko (Dokmanović Vera, Momčilović-Mikuljin Mara, Jakšić Radmila i dr.). Takodjer dostavljena evidencija je nepotpuna po sadržaju upisanih podataka a mora sadržavati:

- prezime, očevo ime i ime,
- adresu stanovanja,
- dan, mjesec, godinu i mjesto rođenja,
- vrijeme angažovanja u jedinici,
- formacijsku dužnost u jedinici i
- u napomeni: pogibija, ranjavanje ili zarobljavanje.

Iz iznietog zaključuje se da je po Vama dostavljena evidencija nepotpuna pa i neodgovorno uradjena te je time u suprotnosti sa Uputstvom za upis učešća u ratu, temeljenom na Odluci Vlade RSK a donetim po Komandi ZnŠTO Lika, pov. br. 2261 od 30.09.1992. god.

Zbog toga je donesena Odluka o obustavi daljnjeg upisa po navedenoj evidenciji i da se od davaoca evidencije zatraži preispitivanje iste te dostava nove evidencije uvažavajući navedeno u ovom aktu nakon čega bi se nastavio upis.

U protivnom, na osnovu tačke 4. citiranog Uputstva upis se može vršiti na osnovu pojed. pismenog zahteva lica koje zahteva upis, uz pismenu izjavu prvopretpost. starešine overenu od Komandanta a kojih primerak dajemo u prilogu.

NK/NK

KOMANDANT:

KIK

Nikola Dokmanović, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 2., kut. 1009/7.

190

1992., listopad 14.

Bribirske Mostine

Izvešće Komande 3. graničnog bataljuna Stanici milicije Kistanje o tri starice hrvatske nacionalnosti iz Lađevaca, koje često istučene i bez osnovnih uvjeta za život, traže zaštitu UNPROFOR-a i dozvolu za odlazak u Šibenik

Komanda 3. gran. bat.

Pov. broj 13/92

Br. Mostine, 14. 10. 1992. god.

D O S T A V L J A
STANICI MILICIJE KISTANJE

U selu Lađevci žive:

Šuša Jerka rođ. 10.09.1909. br. lič. karte CM 937697

Perak Mara rođ. 10.09.1919. br. lič. karte CM 986540

Brajković Ika rođ. 20.06.1926. br. lič. karte CM 93469,

sve tri su hrvatske nacionalnosti, bez uslova za život, bez hrane, nemoćne a često puta i istučene.

Takav slučaj desio se i 11. 10. 1992. god.

Pobjegle su od kuće i sklonile se u Č. Maloj.

Traže zaštitu UNPROFOR-a i da ih odveze u Šibenik.

UNPROFOR traži od nas odobrenje da ih odveze u Šibenik.

Mi na takvo odobrenje nemamo pravo.

Prilog: izveštaj komandira karaule u Krkoviću⁴⁵³

⁴⁵³ Prilog nije pronađen uz izvornik.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 23., kut. 16.

191

1992., listopad 14.

Knin

Zapovijed MUP-a RSK o upućivanju djelatnih vojnih osoba iz PJM u Vojsku SR Jugoslavije radi brojčanog smanjenja jedinica, te odgovor Generalštaba Vojske Jugoslavije o rasporedu na nove dužnosti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Pov. broj 08/4-6-140-37

Knin, 14. 10. 1992. godine

Obzirom na nastale organizacijsko-formacijske promene u cilju brojnog smanjenja Posebnih jedinica milicije Republike Srpske Krajine i regulisanja stanja u službi AVL u Vojsci SR Jugoslavije

U P U Ć U J U S E

U VOJSKU SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
sledeća aktivna vojna lica

Iz brigade PJM KNIN

- 1.- kapetan SKLEPIĆ Luke DRAGUTIN
- 2.- stariji vodnik UJEVIĆ Petra JURE
- 3.- vod. I kl. LJESKOVAC Petra DUŠAN, AVL po ugovoru
- 4.- vod. I kl. DUJAKOVIĆ Jovana MIJO, AVL po ugovoru
- 5.- stariji vodnik PRODANOVIĆ Dušana ILIJA, AVL po ugovoru
- 6.- major IVKOVIĆ Milana SLAVKO
- 7.- zast. I kl. TURKALJ Marka PETAR

Iz brigade PJM KORENICA

- 1.- potpukovnik CVETIČANIN Bogdana MILOŠ
- 2.- potpukovnik ŠUPICA Ilije NIKOLA
- 3.- major TOMIĆ Danila NEDELJKO
- 4.- kapetan MRKIĆ Đure MARKO
- 5.- zastavnik GAGIĆ Andrije ĐURO
- 6.- vod. I kl. TIŠMA Božidara BRANISLAV

Iz brigade PJM VOJNIĆ

1.- kap. I kl. ČURČIJA Milana STANKO

Lica navedena u ovom aktu, a koja su postavljena u brigadama PJM javiće se u Personalnu upravu Generalštaba Vojske SR Jugoslavije po izvršenoj predaji dužnosti u sadašnjim jedinicama, dok lica koja nemaju postavljenje navedenoj Upravi moraju se javiti odmah.
BR/LJS

M I N I S T A R

Milan Martić, [v.r.]

M.P.⁴⁵⁴

Dostaviti:

- PU GŠ Vojske SRJ
- brigadi PJM Knin, Korenica, Vojnić

GENERALŠTAB VOJSKE JUGOSLAVIJE
– SEKTOR ZA ORGANIZACIJU, POPUNU
I INFORMISANJE – PERSONALNA UPRAVA
Pov. br.

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

MINISTARSTVU REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE – KNIN

Veza: vaš pov. broj 08/4-6-140-37 od 14. 10. 1992. godine.

Obaveštavao vas da je potpukovnik ŠUPICA Ilije NIKOLA premešten u 2. armiju, garnizon Podgorica. Odmah ga uputite na dužnost.

U 1. armiju (garnizoni nisu određeni) premešteni su: SKLEPIĆ Luke DRAGUTIN, kapetan, UJEVIĆ Petra JURE, st. vodnik, IVKOVIĆ Milana Slavko, major i TURKALJ Marka Petar, zastavnik.

Naredba sledi. Po dobijanju iste – uputite ih na dužnost.

Za ostala lica iz vašeg predloga odlučeno je:

1. LJESKOVAC Petra DUŠAN, vod. I klase po ugovoru, ostaje u garnizonu Knin – AVL po ugovoru se ne premeštaju.
2. DUJKOVIĆ Jovana MIJO, inž. vodnik po ugovoru, ostaje u garnizonu Knin.
3. PRODANOVIĆ Dušana ILIJA, st. vodnik po ugovoru – nema ga u evidenciji, pa je potrebno oformiti DPP-1 i dostaviti PsU GŠ VJ. Ostaje u garnizonu Knin.
4. TOMIĆ Danila NEDELJKO, art. kap. I klase, ima rešeno stanje u službi u 3. armiji, garnizon Leskovac. Odmah ga uputite na dužnost.
5. MRKIĆ Djure MARKO, peš. kapetan. Preporučuje se raspored u vašoj nadležnosti na teritoriju Zapadna Slavonija – Srem.
6. GAGIĆ Andrije DJURO, zast. ARJ PVO, ima rešeno stanje u službi u 2. armiji, garnizon Danilovgrad. Odmah ga uputite na dužnost.
7. TIŠMA Božidara Branimir, vod. ARJ PVO, ima rešeno stanje u službi u 2. armiji, garnizon Danilovgrad. Odmah ga uputite na dužnost.

⁴⁵⁴ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

8. ĆURĀIJA Milana STANKO, peš. kap. I klase, preporučuje se raspored u vašoj nadležnosti na teritoriji Kordun – Banija.⁴⁵⁵

NAPOMENA: Za lica na red br. 5 i 8. stanje u službi po MF biće regulisano u sastavu VJ o čemu ćete biti obavješteni. Sada ostaju na dužnosti po članu 271. Zakona, kako je regulisano.

SM/RB

NAĀELNIK
general-major
Risto Matović

---

*Izvornik, strojopis, ćirilica/latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5005.*

192

1992., listopad 14.

[Knin]

Zahtjev Ministarstva odbrane RSK Ministarstvu odbrane Republike Srbije za isplatu dodatnih novćanih sredstava za financiranje vojnih postrojbi

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
BROJ 01-259-1
PRIMLJENO 14.10.92.

Obezbedjenje novćanih
sredstava, traži.-

MINISTARSTVO ODBRANE REPUBLIKE
SRBIJE
– ministru Negovanoviću⁴⁵⁶ –

U septembru mesecu zbog najavljenih akcija Hrvatske morali smo držati mobilisane tenkovske i artiljerijske jedinice za koje potrebe smo angažovali oko 140.000.000 dinara. Obzirom na planirana sredstva Ministarstva Republike Srbije stvorili smo obaveze koje nismo izmirili, a za pokriće troškova u septembru posudili smo 30.000.000 dinara od “Jugobanke”. I pored svih problema nastojali smo da sa obavezama ne idemo van planiranih sredstava i ako smo za ishranu morali od Vlade tražiti dodatna sredstva. Poznato je da prema Cazinskoj krajini i dalje moramo držati značajne jedinice kao i nekim drugim područjima.

---

⁴⁵⁵ Rukom dopisano: “Za sada ostaje u 21. korpusu Kordun gdje je i ranije bio.”

⁴⁵⁶ General Marko Negovanović.

Zbog toga Vas molimo, da nam planirana sredstva od oko 200 miliona mesečno doznačite, jer u protivnom ceo sistem koji smo stvorili nećemo moći održati. Poznato nam je sa kakvim se finansijskim problemima susrećete, ali verujemo da će te naći mogućnosti da se ova sredstva obezbede pre svega što ne izlaze iz ukupno planirane kvote.

Mi verujemo da smo blizu konačne pobede i da ćemo uspeti uz Vašu pomoć da izdržimo još ovih nekoliko meseci kada verujemo da će ipak zavladati mir.

Iskreni pozdrav!

MINISTAR ODBRANE

p u k o v n i k
Stojan Španović, [v.r.]

M.P.⁴⁵⁷

M.P.⁴⁵⁸

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 5., kut. 4.*

193

1992., listopad 16.

Knin

Odluka Glavnog štaba TO RSK o preimenovanju u Glavni štab Vojske RSK, te formacijske promjene u vezi s tim

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE**

DT br. 1112-1
16.10.1992. god.

K N I N

**NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA**

ZnŠTO OKUČANI

Na osnovu zaključaka istaknutih na zajedničkom sastanku između članova GŠTO RSK, MUP-a, MO i Predsednika vlade RSK utvrđuje se sledeća Odluka:

1. Radi jedinstvenog pristupa organizaciji i pripremi odbrane u RSK GŠTO preimenovati u GŠ vojske RSK i pod njegovu komandu staviti upravu i sve brigade PJM koje čine "A" ešalon odbrane RSK
2. Zadužuju se GŠTO, MO i MUP-a da internim dogovorom preciziraju detalje dogovora o čemu sačiniti zabeležku koja će imati obeležje zakonskog akta.

⁴⁵⁷ Okrugli pečat: RSK, MO, Knin.

⁴⁵⁸ Prijemni pečat centra veze: brzovaj br. 5124, primljen 14. 10. 1992. u 10,00; predan u 11,55.

3. Zakonski akt tako napisati da ne čini smetnju Republici u kontaktu sa bilo kojim članom UNPROFOR-a, obzirom na odredbe sporazuma proistekle iz Komande brigada PJM.
4. Komandante brigada PJM u načelu postaviti za načelnike ZnŠTO (operativnih grupa ili korpusa ukoliko ih budemo formirali).
5. Brigade PJM "očistiti" od svih onih koji se nedolično ponašaju i stvoriti preduslov da ove jedinice budu nosioci reda i discipline RSK i zavodjenja državnosti na svim prostorima Republike Srpska Krajina.
6. MO i MUP u saradnji sa GŠ V RSK propisati kodekse ponašanja svih pripadnika vojske RSK što javno publikovati u sredstvima informisanja Republike.
7. GŠTO, MO i MUP će formirati zajedničku komisiju koja će izanalizirati ljudske i materijalne mogućnosti RSK, a zatim predložiti skupštini veličinu i sastav vojske RSK.
8. Radi efikasnijeg i racionalnijeg funkcionisanja pozadinskog obezbeđenja na nivou GŠ vojske RSK formirati jedinstven pozadinski organ.
9. U cilju planskog i organizovanog funkcionisanja financiranja na nivou GŠTO izraditi jedinstven materijalno-financijski plan koji će odobriti i realizovati Vlada.
10. Ova odluka stupa na snagu odmah.

KOMANDANT
GŠTO RSK
general-potpukovnik
Milan Torbica, [v.r.]
M.P.⁴⁶⁰

MINISTAR
ODBRANE
pukovnik
Stojan Španović, [v.r.]
M.P.⁴⁶¹

MINISTAR
UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Milan Martić, [v.r.]
M.P.⁴⁵⁹

Dostavljeno:
– ZnŠTO 1-6
– 8. brPJM
– MUP
– MO
– Upravama MO
– 75. PoB
– Upravi RJM

M.P.⁴⁶²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 6.

⁴⁵⁹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Knin.

⁴⁶⁰ Okrugli pečat: RSK, RŠTO, Knin.

⁴⁶¹ Okrugli pečat: RSK, MO, Knin.

⁴⁶² Prijemni pečat: RSK, ZnŠTO, Zapadna Slavonija, DT br. 01/2-3, 11. 11. 1992.

1992., listopad 19.

Knin

Glavni štab TO RSK dostavlja Personalnoj upravi Generalštaba Vojske Jugoslavije popis djelatnih vojnih osoba na radu u RSK radi rješavanja njihovog statusa

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Str. pov. br. 684-185

19.10.1992. god.

K N I N

ŠIFROVANO
HITNO

GŠ VOJSKE JUGOSLAVIJE

– Personalna uprava –

/Na ličnost puk. Medakovića/

Spisak AVL upućenih na
privremeni rad u RSK,
rešavanje statusnih
pitanja u VJ, dostavlja.-

Na osnovu izjava, a u cilju rešavanja statusnih pitanja AVL privremeno upućenih na rad u RSK, dostavljaio Vam spisak AVL, kojim treba rešiti status u vojsci Jugoslavije i to:

a) GŠ TO REPUBLIKE SK:

1.-	gppk	TORBICA Mane MILAN, garnizon Beograd, VES 31040
2.-	maj	RODIĆ Ilije DJURO, garnizon Beograd, VES 32158
3.-	ppor	PAMUČAR Petra VESELKO, rešen status u gar. Beograd
4.-	kI	GAVRAN Dragomira NEDELJKO, garnizon Beograd, N. Sad, Podgorica, VES 32143
5.-	kI	DOBRIĆ Nikole TOMO, garnizon Leskovac, VES 31101
6.-	ppuk	PRтина Mile MILAN, garnizon Beograd, Valjevo, Kragujevac, Smederevo, VES 31139
7.-	vI	ARULA Petra ZDRAVKO, garnizon Beograd, N. Sad, Subotica, VES 21808
8.-	svI	ILIĆ Stevana GOJKO, garnizon Beograd, Kraljevo, VES 22202
9.-	maj	KRKLJEŠ Mihaila STEVAN, garnizon Hercegovina (Boka), N. Sad, Bgd, VES 31201
10.-	zast	LOŠIĆ Steve MIRKO, garnizon Beograd, VES 22306
11.-	maj	DOBRIĆ Ljube SLAVKO, garnizon RV PVO Beograd, VES 31301
12.-	puk	KRNJETA Mile MILOŠ, regulisan status u Beogradu, VES 31139
13.-	puk	PUPOVAC Bože MILOŠ, PVL – rešeno, VES 31240
14.-	ppor	GLOGOVAC Milana GRADIMIR, pred penzijom, VES 33186
15.-	gm	KASUM Obrada DUŠAN, garnizon Beograd, VES 31840

- 16.- puk BIGA Steve MILAN, garnizon Beograd, VES 31339
- 17.- ppor ŠUŠA Mirka ALEKSANDAR, garnizon Beograd, N. Sad, VES 33101
- 18.- por DJUKIĆ Krstana PETAR, regulisano Beograd, VES 32155
- 19.- svI PLAVŠIĆ Ilije PETAR, garnizon Beograd, VES 22182
- 20.- ppk HOFER ADAM, VES 31339, garnizon Beograd
- 21.- ppk PERIĆ MILAN, garnizon Beograd, VES 31538
- 22.- sv TODOROVIĆ Ranka MLADEN, regulisano Beograd, VES 21101
- 23.- ppk GAGIĆ Petra ČEDOMIR, regulisano Beograd, VES 31139
- 24.- vI kl po ugovoru BOGOVAC Mitra MILAN, garnizon Smederovo, Mladenovac, VES 22301

b) ZnŠTO BANIJA

- 1.- puk BEGOVIĆ Vase MILAN, garnizon Beograd, VES 31239
- 2.- puk JANJANIN Save STEVAN, garnizon Beograd, VES 31576
- 3.- ppuk JEKIĆ Janka MILAN, garnizon Beograd, VES 32139
- 4.- ppuk LUKAČ Adama DUŠAN, garnizon Beograd, VES 31828
- 5.- ppuk MARTIĆ Dake MIRKO, garnizon Beograd, VES 31576
- 6.- maj DODOŠ Nikole VLADO, garnizon Beograd, VES 31702
- 7.- maj MIRČETIĆ Stanka MILUTIN, garnizon Mladenovac, VES 31702
- 8.- zIk BOROJEVIĆ Mirka PERO, garnizon Pančevo, VES 22401
- 9.- svIk DEMIĆ Mirka SLAVKO, garnizon Novi Sad – Pančevo, VES 21815
- 10.- vIk DEMIĆ Petra DUŠAN, garnizon Beograd, VES 22135
- 11.- vod POPOVIĆ Ranka GORAN, garnizon Beograd, VES 22701
- 12.- puk VRCELJ Mile MARKO, garnizon Beograd, VES 31239
- 13.- kIk GRIJAKOVIĆ Vlade SVETOZAR, garnizon Ruma, VES 31202
- 14.- kIk RUDAN Milana MILOŠ, garnizon Novi Sad – Kragujevac, VES 31201
- 15.- kap ŠTEKOVIĆ Branka VUJADIN, garnizon Novi Sad – Kragujevac, VES 31102
- 16.- ppuk GRABUNDŽIJA Stanka PETAR, garnizon Beograd, VES 31139
- 17.- por TANASIĆ Sime ŽELJKO, garnizon Novi Sad, VES 31101
- 18.- ppor MARKOVIĆ DMITRA DAMIR, garnizon Šabac – Pančevo, VES 31788
- 19.- zIk MARKOVIĆ Cvetka MIODRAG, garnizon Šabac, VES 21213
- 20.- vIk TRNINIĆ Boška NIKOLA, garnizon Pančevo, VES 21101
- 21.- zIk METIKOŠ Mirka PETAR, garnizon Beograd, VES 21808
- 22.- zIk DJOKOVIĆ Jovana SLOBODAN, garnizon Herceg Novi – Budva, VES 22113
- 23.- ppuk RADMANOVIĆ Miće MILAN, garnizon Beograd, VES 31739
- 24.- kap PLAVLJANIĆ Nikole JOVO, garnizon Beograd, VES 31101
- 25.- por BOLJANIĆ Miloša NENAD, želi ostati u RSK, VES 31701
- 26.- por BOŽIĆ Laze MILAN, garnizon Banja Luka, VES 31401
- 27.- stv ČUGALJ Djure RANKO, garnizon Novi Sad, VES 22135
- 28.- svIk TARBUK Stanka RANKO, želi ostati u RSK, VES 21401
- 29.- por DAMJANIĆ Pere ŽELJKO, garnizon Beograd, VES 32170
- 30.- svIk BANJAC Mihajla BRANKO, garnizon Novi Sad – Pančevo, VES 22401
- 31.- zas TEPŠIĆ Jove RADE, garnizon Vršac, VES 21801
- 32.- por RUDIĆ Ilije MILE, garnizon Čuprija, VES 31202

- 33.- kap VRANEŠEVIĆ Petra VLADO, garnizon Novi Sad, VES 31401
34.- klk CUGALJ Mirka ALEKSA, garnizon Novi Sad – Pančevo, VES 31401

b) Znšto KORDUN

- 1.- puk BULAT Pavla ČEDOMIR, garnizon Beograd, VES 31180
2.- ppuk KRANJČEVIĆ Ilije GOJKO, garnizon Valjevo, VES 31701
3.- maj POSTIĆ Ranka DRAGAN, garnizon Beograd, VES 31701
4.- maj JAKŠIĆ Djure VLADO, garnizon Kragujevac, VES 31201
5.- klk KOPAČ Milana BRANKO, garnizon Beograd, VES 31801
6.- st.v lk VORKAPIĆ Ostoje STEVAN, garnizon Beograd, Obrenovac
7.- st.vod JOKIĆ Radoice MIROSLAV, garnizon Pančevo
8.- ppuk SURLA Dane PETAR, garnizon Novi Sad
9.- st.vod BORIĆ Bože MILAN, garnizon Beograd
10.- ppuk GVOZDENOVIĆ Nikole DJURO, garnizon Banja Luka
11.- stvIk MILIĆ Stanka MILOŠ, garnizon Kragujevac
12.- vodIk PAJIĆ Nenada MILOŠ, garnizon Beograd
13.- stv JAKŠIĆ Djure DUŠAN, garnizon Beograd
14.- ppor STANAREVIĆ Djure BORKO, garnizon Vršac, Beograd
15.- vod PERIĆ Nikole DARKO, garnizon Novi Sad
16.- stv VELIMIROVIĆ Gojka NEBOJŠA, garnizon Ruma
17.- ppuk KNEŽEVIĆ Milovana MIĆO, garnizon Beograd, Šabac
18.- ppuk DEJANOVIĆ NIKOLA, garnizon Šabac
19.- por KLISURA Vule VITOMIR, garnizon Vršac, Beograd
20.- vIk BLANUŠA Dragana NENAD, garnizon Kumbor
21.- vIk KOSIĆ Mile BRANKO, garnizon Beograd
22.- klk ĆURČIJA Milana STANKO,
23.- klk KUKULJ Miloša DJURO, garnizon Beograd
24.- por BULAT Svetozara MILAN,
25.- vIk TRBOJEVIĆ Marka JANKO, garnizon Novi Sad
26.- vod IVKOVIĆ Ljubana STOJAN, garnizon Šabac
27.- puk GRBIĆ Ilija RAJKO,
28.- klk JELIĆ Velimira BOGDAN, garnizon Beograd
29.- klk RELIĆ Trivuna PAVAO,
30.- kap MALIĆ Miloša DARIO,
31.- ppor DRAGIĆ Mile NIKOLA,
32.- por GRUDIĆ Nikole PREDRAG,
33.- zIk BJELOS Dušana MIRKO, garnizon Beograd
34.- zas MANOJLOVIĆ Nikole RADE, garnizon Novi Sad
35.- zIk BRKOVIĆ Ljube MILAN, garnizon Sombor
36.- svIk BJELOBABA Milana STEVO, garnizon Novi Sad
37.- zas KOMAZEC Milana SVETOZAR,
38.- kap DRAGIĆ Rade NJEGOVIĆ, garnizon Šabac, Novi Sad
39.- ppor MIHAJLOVIĆ Miloša MILIĆ, garnizon Beograd
40.- zIk PADEŽANIN Milića MILOŠ,
41.- stv GRUGJEŠIĆ Milutina PETAR, garnizon Podgorica
42.- zIk MACESIĆ Miloša NIKOLA, garnizon Beograd

- 43.- ppor TURKALJ Jose NIKOLA, VES 31701
- 44. ppor GVOJIĆ Stanka SLOBODAN, garnizon Novi Sad, VES 31701
- 45.- zlk RAKAŠ Petra LJUBAN, garnizon Gornji Milanovac, VES 22104
- 46.- kIk MARTON Ivana ZLATKO, garnizon Sombor, VES 31901
- 47.- kap SMRZLIĆ Milana MILE, garnizon Gornji Milanovac, VES 31202
- 48.- ppor KIROV Takija KIRO, VES 31288
- 49.- maj CVETIČANIN Bože KONSTANTIN, garnizon Beograd, VES 33142
- 50.- zlk BJELOBRK Ilije MILENKO, garnizon Novi Sad, VES 21401
- 51.- zlk RADONIĆ Ivana BORIS, garnizon Sombor, VES 22501
- 52.- vod BRZAKOVIĆ Dragoša SAŠA, VES 31803
- 53.- vIk PAVLOVIĆ Ante DRAGAN, VES 21401
- 54.- stv ROGOŠIĆ Filipa MIROSLAV, VES 21304
- 55.- vod GVOZDENOVIĆ Djure GORAN, garnizon Podgorica, VES 21101
- 56.- vIk OMANOVIĆ .... NURIJA, garnizon Kragujevac, VES
- 57.- zas MILJKOVIĆ Dane MARKO, garnizon Beograd, VES
- 58.- por RALIĆ Milana JOVICA, garnizon Kragujevac, VES
- 59.- stv KEREZOVIĆ Slavka DRAGOJLO, garnizon Vršac, Beograd, VES

d) ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

- 1.- puk ČUBRIĆ Alekse JOVAN, garnizon Niš, VES 31249
- 2.- ppuk PERIĆ Ignjatije SLOBODAN, garnizon Beograd, VES 31139
- 3.- maj GRKINIĆ Stanka PERO, garnizon Beograd, Čačak, Kraljevo, Kruševac, VES 31801
- 4.- por VUJIĆ Matije MARKO, garnizon Beograd, Smederevo, Požarevac, VES 31139
- 5.- kIk HARAMBAŠIĆ Milana STEVO, garnizon Banja Luka, VES 31201
- 6.- zas PRODANOVIĆ Branka STEVO, garnizon Novi Sad, VES 21815
- 7.- maj ROMANIĆ Božidara MILENKO, garnizon Vranje, Beograd, VES 31401
- 8.- maj LEMIĆ Dušana BOŠKO, garnizon Beograd, VES 31301
- 9.- kap OROZOVIĆ Branka MILE, garnizon Banja Luka, VES 31401
- 10.- maj SARATLIĆ Milka DUŠAN, garnizon Beograd (dodeljen stan u Beogradu, supruga zaposlena u Beogradu), VES 32101
- 11.- por POPOVIĆ Marka NEMANJA, garnizon Banja Luka, VES 31101
- 12.- ppuk PETKOVIĆ Nikole ZDRAVKO, dobio naredbu o postavljanju u Zemunu, sada na godišnjem odmoru, 01.11.92. god. trebao bi početi raditi u Zemunu, VES 31139
- 13.- kIk ZORIČIĆ TIHOMIR, regulisao je svoj status u vojsci SR Jugoslavije obzirom da kod nas nije ni postavljen, ostao je po novom rasporedu u garnizonu Kruševac, 31801

e) ZnŠTO ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA

- 1.- ppuk SLADOJEVIĆ Branka BOGDAN, garnizon Novi Sad, Beograd, VES 31040
- 2.- ppuk KLJAJIĆ Jove DJURO, garnizon Subotica, VES 31401
- 3.- kI DJUKANOVIĆ Zdravka MILORAD, garnizon Beograd, VES 31101

- 4.- ppuk DMITRAŠINOVIĆ Djuje MILOŠ, garnizon Beograd, VES 32401
- 5.- vI VIŠNJIĆ Dragana SAŠA, garnizon Beograd, N. Sad, VES 21801
- 6.- vod ČOROVIĆ Mila BRANKO, garnizon Berane, VES 21801
- 7.- vodI JOVIĆ Vojina ČEDO, garnizon Beograd, VES 21803
- 8.- vodI RADOVANOVIĆ Duška ZORAN, garnizon Beograd, VES 21701
- 9.- kapI KLIČKOVIĆ Milana MARKO, garnizon Sr. Mitrovica, VES 31401
- 10.- ppuk MLADENOVIĆ Rade STOJAN, garnizon Beograd, VES 31401
- 11.- ppuk ČUK Djurdja STANKO, garnizon Beograd, VES 31139
- 12.- por RAKIĆ Ilije MIRKO, garnizon Vukovar, VES 31201
- 13.- ppuk NOVAKOVIĆ Stanimira MILETA, garnizon Beograd, VES 31139
- 14.- stv DJUKIĆ Mitra LJUBOMIR, garnizon Vukovar, VES 20302
- 15.- vod POPOVIĆ Nebojše BRANISLAV, garnizon Vukovar, VES 21801
- 16.- ppuk DJOLOVIĆ Dragić VOJISLAV, garnizon Beograd, VES 31301
- 17.- ppuk VELJKOVIĆ Milorada LJUBOMIR, garnizon Beograd – N. Sad, VES 31401
- 18.- kap GAJIĆ Milovana ZORAN, garnizon Beograd, VES 31801
- 19.- svI MANOJLOVIĆ Milana SRDJAN, garnizon Beograd, VES 21201
- 20.- stv BARVALAC Dušana MILAN, garnizon Vukovar, VES 22404
- 21.- kapI TMUŠIĆ Milisava MIHAJLO, garnizon Novi Sad, VES 31201
- 22.- por BADAREVIĆ Dimitrije JOVAN, garnizon Beograd, VES 31201
- 23.- ppuk MIRKOVIĆ Djure Miloš, garnizon Beograd, VES 31301

f) KOMANDA 75. POZADINSKE BAZE TO

- 1.- puk KOŽUL Dušana STEVAN, garnizon Beograd, VES 32139
- 2.- ppuk STOJANOVIĆ Jovana DRAGIĆ, garnizon Beograd, Pančevo, VES 32139
- 3.- maj DJORDJEVIĆ Krste CVETKO, garnizon Beograd, Kragujevac, VES 32401
- 4.- maj MUŽDALO Obrada BRANKO, pred penzijom, VES 31101
- 5.- klkl SIMIĆ Aćima MLADEN, garnizon Beograd, VES 33143
- 6.- kap RADANOVIĆ Milana MILORAD, garnizon Beograd, VES 32170
- 7.- kap JEFIĆ Mitra RATKO, garnizon Novi Sad, Beograd, VES 32144
- 8.- vlkl MEDIĆ Stevana RAJKO, garnizon Kragujevac, VES 22143
- 9.- zas ORLOVIĆ Bože RADE, garnizon Beograd, VES 22141
- 10.- zlk BARBIER Petra VASO, garnizon Novi Sad, VES 22115
- 11.- vlkl VOJNOVIĆ Milana ALEKSANDAR, garnizon Beograd, Pančevo, VES 22506
- 12.- st.v MALEŠEVIĆ Vlade JOVAN, garnizon Novi Sad, VES 22141
- 13.- vod VOJNOVIĆ Milana MILAN, garnizon Kraljevo, VES 22141
- 14.- vlkl VUKOJEVIĆ Gojka VELIMIR, garnizon Beograd, VES 22101
- 15.- vlkl LIČANIN Nikole DUŠAN, garnizon Beograd, VES 22141
- 16.- stv KATIĆ Nikole ILIJA, garnizon Valjevo, VES 22141
- 17.- zast BUKOROVIĆ Mije NIKOLA, garnizon Kragujevac, Valjevo, VES 22401
- 18.- stv PLAVŠIĆ Mirka DUŠAN, garnizon Kraljevo, VES 22701

- 19.- stv TORBICA Petra MILE, garnizon Zemun, VES 22142
- 20.- stv ORLOVIĆ Petra TODOR, garnizon Smederevo, VES 22115
- 21.- svlkl DRAGAŠ Branka STEVO, garnizon Mladenovac, VES 22115
- 22.- stv IVAZ Andrije PETAR, garnizon Novi Sad, Beograd, VES 22301
- 23.- svlkl CVIJETIĆ Petra DAMIR, garnizon Beograd, Novi Sad, VES 22301
- 24.- svlkl MIRČETA Jovana NIKOLA, garnizon Beograd, Novi Sad, VES 22115
- 25.- vlk ŠAPONJA Djure ŽELJKO, garnizon Kragujevac, VES 22101
- 26.- zlk KOPČALIĆ Mehmeda ABDUL-HARIZ, garnizon Beograd, VES 21801
- 27.- zlk ČULAR Ivana Ante, garnizon Novi Sad, VES 22104
- 28.- stv JELOVINA Pavla MLADEN, garnizon Novi Sad, VES 22401
- 29.- vlk RADEKA Miljko NIKOLA, garnizon Smederevo, VES 22141
- 30.- vlk DUKIĆ Branka NEBOJŠA, garnizon Beograd, VES 22141
- 31.- vlk AMANOVIĆ Milorada MLADEN, garnizon Niš, VES 22401
- 32.- stv MILIVOJEVIĆ Djure MILAN, garnizon Beograd, VES 22401
- 33.- stv STJELJA Dušana MILORAD, garnizon Beograd, Novi Sad, VES 22401
- 34.- vlk DŽEPINA Djure JOVICA, garnizon Beograd, VES 21101

g) ZnŠTO SJEVERNA DALMACIJA

- 1.- puk DJILAS Stevana MILAN, garnizon Beograd, VES 31280
- 2.- ppk MIJATOV Žive IVAN, garnizon Beograd – N. Sad, VES 31139
- 3.- ppk ŠAPONJA Stevana ŽIVKO, garnizon Beograd, VES 31139
- 4.- ppk CUPAĆ Djure JANDRIJA, garnizon Beograd, VES 31139
- 5.- ppk LAKIĆ Slavka SRETKO, garnizon Beograd, VES 31139
- 6.- ppk MILANOVIĆ Tode ILE, garnizon Beograd, VES 32439
- 7.- maj LAKIĆ Danila MILENKO, garnizon Beograd, VES 31239
- 8.- maj MRAOVIĆ Nikole TANASIJE, garnizon Ruma, VES 31201
- 9.- maj DJURICA Dušana JANKO, garnizon Beograd
- 10.- maj ISTRAT Ivana BOŠKO, garnizon Zrenjanin
- 11.- klk INIĆ Djure LAZAR, garnizon Novi Sad, VES 32150
- 12.- klk ŠERBULA Bože MILAN, garnizon Zrenjanin, VES 31201
- 13.- klk RELJIĆ Trivuna PAVAO, garnizon Vršac, VES 31201
- 14.- klk TIŠMA Milana ŽELJKO, garnizon Beograd, VES 31201
- 15.- klk OSTOJIĆ Marka MILORAD, garnizon Novi Sad, VES 31201
- 16.- klk LEŽAIĆ Bože MIROSLAV, garnizon Beograd, VES 31201
- 17.- kap MILIVOJEVIĆ Petra ILIJA, garnizon Beograd, VES 31301
- 18.- por GRAOVAC Bogdana MOMIR, garnizon Čuprija, VES 31201
- 19.- por ŠTRBAC Božidara ZORAN, garnizon Beograd, VES 33801
- 20.- por DJAJIĆ Nikole MILIVOJE, gar. Smederevo – Kragujevac – Čačak, VES 31301
- 21.- por ČOVIĆ Nedeljka ZORAN, garnizon Smederevo-Kragujevac, VES 31301
- 22.- por TOMASOVIĆ Stevana VJEKOSLAV, garnizon Beograd, VES 31301
- 23.- por PRIJIĆ-SLADIĆ Djure NEVEN, garnizon Novi Sad, VES 31201
- 24.- por DRAČA Marka MARINKO, gar. Požarevac – Smederevo, ves 31201
- 25.- ppor ZORIĆ Milana BOŽO, gar. N. Sad – Kragujevac, VES 31388

- 26.- ppor ŠUŠLJIK Sime NEDJO, gar. Beograd – N. Sad, VES 32401
 27.- zlk BANIĆ Laze DJURO, garnizon Novi Sad, VES 22501
 28.- zlk ČUPIĆ Stevana JOVAN, garnizon Beograd, VES 21301
 29.- zlk MUŠKINJA Rade SVETOZAR, gar. Beograd – Čačak – Šabac, VES 21301
 30.- zlk ZORICA Djure MARKO, garnizon Kruševac, VES 21201
 31.- sv GUŠAVAC Nikole MILAN, garnizon Kragujevac, VES 22101
 32.- sv PETKO Ilije MILE, garnizon Novi Sad, VES 22113
 33.- sv ARULA Milana ŽELJKO, garnizon Beograd, VES 21310
 34.- sv DOKO Ante NIKOLA, garnizon Herceg Novi, VES 22113
 35.- vIk POPOVIĆ Dušana SAVA, garnizon Novi Sad, VES 22201
 36.- vIk MARTIĆ Sime MILENKO, garnizon Čačak – Valjevo, VES 21101
 37.- vIk BAŠA Mihaila MILOŠ, garnizon Čačak – Valjevo, VES 22401
 38.- vIk LJEVAJA Ilije NIKOLA, garnizon Novi Sad, VES 22401
 39.- vIk GAJIĆ Ljube GORAN, garnizon Valjevo, VES 22113

h) ZnŠTO LIKA

- 1.- puk ŠUPUT Miloša MILAN, garnizon Beograd, VES 31139
 2.- ppuk DJAKOVIĆ Nikole MILAN, gar. Novi Sad, Kragujevac, Beograd, VES 31139
 3.- ppuk VUJNOVIĆ Milana DANE, garnizon Čuprija, VES 31239
 4.- puk ŠTRKALJ Stipe MARKO, garnizon Beograd, VES 32145
 5.- ppuk EROR Ilije LUKA, garnizon Beograd, VES 32401
 6.- ppuk MIHIĆ Ilije NIKOLA, garnizon Beograd, VES 31239
 7.- ppuk ŠUŠNJAR Dušana MILAN, garnizon Beograd, Novi Sad, VES 31239
 8.- ppuk HINIĆ Nikole KOSTA, garnizon Knin, VES 32101
 9.- major MALOBABIĆ Branka MILOŠ, garnizon Beograd, VES 31801
 10.- major KNEŽEVIĆ Sime MIHAJLO, garnizon Beograd, VES 31101
 11.- major ČOPIĆ Petra DJURO, garnizon Užice, VES 31801
 12.- major DRAKULIĆ Petra DUŠAN, garnizon Beograd, VES 31201
 13.- major DRAGIČEVIĆ Todor DJURO, gar. Beograd, Kragujevac, VES 32170
 14.- kIk RAPAIC Dane MLADEN, garnizon Kraljevo, VES 31401
 15.- kIk MEDAKOVIĆ Mile DJURO, garnizon Kraljevo, VES 31301
 16.- kIk MILANOVIĆ Mirka BRANKO, gar. Novi Sad, Beograd, H. Novi, VES 31701
 17.- kap SAVATOVIĆ Mirka RADOMIR, garnizon Banja Luka, VES 31201
 18.- kap ČUDIĆ Djure MIĆO, garnizon Novi Sad, VES 31701
 19.- kap MEDIĆ Petra STEVO, garnizon Novi Sad, VES 31201
 20.- kap DRAGAŠ Milovan NEBOJŠA, garnizon Priština, VES 31801
 21.- kap RADAKOVIĆ Boro NEBOJŠA, garnizon Kumbor, VES 31301
 22.- por ŠOLAJA Boško ALEKSANDAR, garnizon Beograd, VES 31201
 23.- ppor VUČKOVIĆ Djordja ŽELJKO, garnizon Novi Sad, Valjevo, VES 31701
 24.- ppor SAVIĆ Dragana MIRKO, garnizon Banja Luka, VES 31401
 25.- ppor MITROVIĆ Živojna SRDJAN, garnizon Novi Sad, VES 31301
 26.- stvIk BASTA Miloša JOVO, garnizon Kruševac, VES 22113

- 27.- stv ORLOVIĆ Staniše ŽELJKO, garnizon Bar, VES 22101
28.- stv LONČAR Jovana JOVICA, garnizon Kruševac, VES 22701
29.- stv po ugovoru MOMČILOVIĆ Dane ZORAN, gar. Pančevo, Beograd,
VES 22115
30.- vod po ugovoru KOPANJA Laze BRANIMIR, gar. Novi Sad, VES 22201
31.- svIk INDŽIĆ Dušana ZDRAVKO, VES 21101, BG, KR, ČA⁴⁶³

M.P.⁴⁶⁴

KOMANDANT
general-potpukovnik
Milan Torbica, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 6., kut. 1.

195

1992., listopad 20.

Okučani

Izvešće Općinskog štaba TO Okučani političkim i vojnim tijelima RSK o nezadovoljstvu djelatnih vojnih osoba statusom i tretmanom u TO Zapadna Slavonija, unatoč njihovom zalaganju u pripremi rata i u samom ratu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA

Str. pov. br. 28-1
20.10.1992. god.
OKUČANI

Status i tretman AVL na
dužnosti u TO Zapadna
Slavonija. –

VLADI REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVU NO RSK KNIN
KOMANDANTU TO RSK KNIN
OBLASNOM VIJEĆU ZAPADNA SLAVONIJA
KOMANDANTU TO ZAPADNA SLAVONIJA

⁴⁶³ Redni broj 31 dopisan je rukom.

⁴⁶⁴ Prijemni pečat centra veze: Brzovaj br. 5146, primljen 20. 10. 1992. u 08,35.

U proteklom periodu, od početka ratnih dejstava na teritoriji Zapadne Slavonije, desilo se, a i sada se dešava, veoma mnogo začudjujućih stvari koje se mogu povezati sa političkim položajem i budućnošću teritorije Zapadne Slavonije.

Dogadjaji koji su počeli oružanim sukobom srpskog stanovništva sa ustaškom hrvatskom vlašću, stalno su pod negativnim političkim pritiskom koji se odražava na život i rad malobrojnog aktivnog oficirskog kadra koji je primio dužnosti u TO Zapadne Slavonije.

Vama je poznato da u pripremi odbrane od hrvatske fašističke vlasti kao i u početnim ratnim dejstvima, gotovo da nije bilo aktivnog oficira.

Samo je nekoliko oficira izvršavalo svoju patriotsku obavezu prema svom narodu, uglavnom se krijući od pretpostavljenih.

Dolaskom jedinica 5. K na teritoriju Zapadne Slavonije, mali, gotovo beznačajan broj njih od oko 540 koliko je registrovano u PU SSNO, dobrovoljno se opredelio i došao u rat u svoju Zapadnu Slavoniju. Svi su oni bili privremeno raspoređeni u jedinice 5. K.

Već tada se jasno ocrtao jedna ponižavajuća pojava. Bez obzira na dužnost, sposobnost, hrabrost, borbu na prvoj liniji, niti jedan aktivni oficir nije unapredjen u viši čin, niti redovno niti vanredno. Za nekoliko oficira su predloženi slani ali su uvek negde zastali, zagubljeni ili zatureni.

Istovremeno preko stotinu oficira 5. K je unapredjeno iako su neki boravili najdalje na IKM⁴⁶⁵ Stara Gradiška po nedelju dve dana.

Mi smo tada živeli u uverenju da je to trenutna situacija koju diktiraju sebični interesi 5. K. Tada smo imali slučajeva oficira čina zastavnika koji su komandovali odredom na prvoj liniji kod Pakraca 6 meseci, sačuvali svoje položaje, imali smo oficira ranjanih na čelu svog bataljona ali su uvek zaobidjeni.

U martu mesecu prišlo se formiranju jedinica i štabova TO Zapadna Slavonija i od formacijski predviđenog broja AVL, tom pozivu se odazvalo samo 5 aktivnih oficira koji su pristali doći na teritoriju Zapadne Slavonije.

Sa 3 od prije zatečena aktivna oficira pukovnik Čubrić Jovan je taj zadatak obavio onako kako su najbolje mogli i znali.

Tih desetak oficira su i danas na svojim dužnostima, žive i rade u uvjetima koje malo parče naše razrušene i osiromašene Zapadne Slavonije može pružiti.

Krajem ljeta u GŠ VJ⁴⁶⁶ išli su predložiti za unapredjenje aktivnih oficira.

I ovaj put, kao i uvek do sada niti jedan aktivni oficir nije predložen niti redovno ili vanredno unapredjen.

Kadrovski savet ZnŠTO Zapadne Slavonije predložio je najrestriktivnije samo nekoliko AVL za redovno ili vanredno unapredjenje uz poštovanje svih kriterijuma. Niti jedan nije unapredjena a sa 15.9.1992. god. Načelnik GŠ VJ stavio je crtu sa unapredjenjima. Istovremeno samo tog termina prešlo je vanredno u viši čin preko 100 AVL od čega u čin pukovnika oko 70.

Mnogi od njih su potpuno zasluženo dobili više činove ali ima i onih koji su bili vikend ratnici.

Od početka rata do sada, vanredno je unapredjeno u razne činove preko 1000 ljudi. Unapredjivani su iz svih struktura, škola, komandi, a samo mali broj je proveo 6 ili više meseci na frontu.

⁴⁶⁵ Istureno komandno mjesto.

⁴⁶⁶ Generalštab Vojske Jugoslavije.

Kada se sve ovo sagleda potpuno je jasno kakav je ponižavajući status nas AVL na dužnosti u Zapadnoj Slavoniji. Radimo u uslovima gde nije bilo i nema nikakve vojne infrastrukture, nije bilo garnizona ili vojnih objekata, nemamo nikakvih stambenih uvjeta, nemamo mogućnosti ishrane ili radnog prostora.

Pored toga svaki aktivni oficir radi za još 10 drugih jer nam je takav procent popune.

Aktivni oficiri iz ostalih sredina SRJ ne žele doći na ovu teritoriju i raditi u ovakvim uslovima, pored ostalih razloga i zbog ukupnog odnosa prema statusu AVL.

Sem slučaja jednog majora, kojem je po osnovu teškog ranjavanja sada dodeljen prioriteto stan u garnizonu Beograd, ni jednom AVL nije olakšan položaj porodice u nekom garnizonu SRJ niti jedno statusno pitanje može rešiti.

Istovremeno dezerteri iz garnizona u Hrvatskoj i Bosni obezbedili su sebi formacijska mesta u garnizonima po želji, zaposlili supruge, dobili nužne smeštaje a mnogi i stanove za svoje porodice.

Zato sada, kao rezultat toga imamo naglo osipanje ili makar nameru da napuste dužnosti i ovo malo AVL koji su na dužnosti u TO Zapadna Slavonija. Ukoliko se nešto hitno ne preduzme ostatak će broj AVL koji će se moći izbrojiti na prste jedne ruke, a to znači da od TO pa i brigada milicije neće biti ništa. Pored ovih slabosti koje nas prate još uvek aktivni oficir uživa ugled i poverenje u narodu.

Sve ovo što sam napred izneo može se posmatrati i u okviru političkog statusa teritorije RSK Zapadna Slavonija.

Da li je teritorija Zapadne Slavonije otpisana?

Da li ovakav odnos prema AVL ima za cilj da se proširi uverenje da će ova teritorija biti prepuštena hrvatskoj državi?

Da li je ovo planski i smišljen način da se i ono malo AVL koji bi došli primiti dužnosti od toga odbije?

Da li je zadovoljavajuća popuna terenskim i putničkim automobilima ostalih teritorija RSK (za službene potrebe) kao i organa milicije i oblasnog vijeća naše teritorije, uz istovremeno nikakvu popunu organa TO očit primer za to?

OpŠTO Okučani kao jedini štab koji ima teritoriju, narod i vlast nema niti jedno vozilo, dok druge institucije imaju preko nužnog broja. Svim strukturama milicije, službenika i slično dodeljivani su stanovi posebno u Staroj Gradišci, dok smo tek sada jednom AVL dodelili stan a oficiri su nam spalili i u osudjeničkim ćelijama.

Zbog toga upozoravam sve političke faktore da prema mojim spoznajama od analize ovog stanja i odgovora na ova i slična pitanja zavisi opstanak teritorije Zapadne Slavonije.

Suviše je žrtava palo, suviše nesreće nose ljudi sa ove teritorije da bi se sve ovo uništilo i prepušteno Hrvatskoj.

Istovremeno dezerteri iz Zapadne Slavonije koji su je napustili kad je bilo najkritičnije, prljaju naš obraz u Srbiji, zauzimaju silom vojne stanove u koje bi se mogle smestiti porodice istaknutih AVL.

Sva ova pitanja i ton pisanja postavio sam isključivo iz razloga što želim da se RSK Zapadna Slavonija odbrani, ne mislim napuštati dužnost u RSK, ali zahtevam odgovore na pitanja i preduzimanje mera.

KOMANDANT OpŠTO OKUČANI

Major

Dušan Saratlić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 4.

196

1992., listopad 21.

Bestрма

Zapovijed za obranu Komande Borbene grupe – 4 vojske RSK u slučaju napada hrvatskih snaga na područje Sunje

KOMANDA BG-4
 BESTRMA
 21. 10. 1992. g.

NARODNA ODBRANA
 DRŽAVNA TAJNA

Zapovest za odbranu op. br. 1

Sekcija 1:50.000 Sisak 2 i B. Dubica 1, izdanje 1982. godine

1. Na rejon odbrane BG-4 očekivati je snage do 2 bataljona HOS. Očekivati je da glavne snage napadaju pravcem Komarevo – Blinjski Kut – Sunja, a pomoćne pravcem Komarevo – Bestрма – Čakale. Također je za očekivati ubacivanje dela snaga preko r. Sava.

Verovatni cilj napada HOS je spajanje sa snagama u Sunji te ovladavanje putem Petrinja – Kostajnica u rejonu Blinja – Brijebovine – Knezovljani.

U toku napada imaće podršku artiljerije i avijacije, a nije isključena ni upotreba bojnih otrova.

2. BG-4 sastava: 2/bOb Kostajnica, OSM Blinjski Kut, OSM Blinjska Greda, OSM Brđani, i OSM Mečenčani organizuje odbranu u rejonu s. Brđani cesta, Pupnovac, s. Kljajići sa zadatkom: osloncem na pogodne položaje uz zaprečavanje odsudnom odbranom na prednjem kraju sprečiti neprijatelju prodor preko rejona odbrane ka s. Velika Gardusa i s. Sunja.

3. Desno borbeno dejstvo izvodi BG-3 sa zadatkom: osloncem na dominantne položaje, r. Krivaja, pruga, uz primenu zaprečavanja i utvrđivanja odsudnom odbranom u datom rejonu snažnom i preciznom vatrom naneti neprijatelju gubitke, slomiti njegovu napadnu moć i stvoriti mogućnost za osvajanje srpskog dijela Sunje uz pomoć rezerve TG-1 i uz podršku 26. brTO.

Levo u zoni Madžari – Lovča, tt 180 – sl. Likari odbranu izvodi TG-2 Petrinja sa zadatkom: aktivnom i odsudnom odbranom osloncem na r. Kupu slomiti napad HOS, ne dozvoliti im prodor preko rejona odbrane stvarajući uslove za izvršenje mobilizacije i uvođenje u borbu jedinice TO.

⁴⁶⁷ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, OpšTO Okučani.

⁴⁶⁸ Prijemni pečat: RSK, GŠ TO, pov. br. 649-83, 23. 10. 1992., Knin.

KM u selu Budičina.

4. Odlučio sam: Organizovati odbranu u dodeljenom rejonu grupišući glavne snage na pravcu Komarevo – Blinjski Kut – Sunja, a pomoćne na pravcu uz Savu i šumoviti dio Bestrme i Blinjske Grede sa ciljem sprečiti neprijatelju prodor preko rejona odbrane ka s. Velika Gradusa i s. Sunja.

Borbeni raspored u liniji sa rezervom.

5.1.1. četa sastava OSM Blinjska Greda, vod TO Bestrma i OSM Mečenčani posjeda položaj lijevo Pupnovac, desno Duman sa zadatkom: sprečiti prodor neprijatelja ka s. Velika Gradusa, sprečiti ubacivanje diverzantskih grupa u dubinu teritorija.

Komandir čete – Bojčetić Slobodan, komandir OSM Blinjska Greda.

5.2. 2. četa sastava: OSM Blinjski Kut poseda položaj lijevo Duman, desno raskrsnica za Brđani Kosu sa zadatkom: sprečiti prodor neprijatelja u osvajanju ceste Komarevo – Blinjski Kut – Sunja, i ubacivanje diverzantskih grupa od rijeke Save.

Komandir čete – Pejaković Stevo, komandir OSM Blinjski kut.

5.3. Vod OSM Brđani posjeda položaj lijevo Radeća strana, desno Crnaje sa zadatkom: u slučaju prodora neprijatelja preko Blinjskog Kuta i Kinjačke prihvatiti snage 2. čete, sprečiti neprijatelju prodor ka s. Sunja i sprečavati ubacivanje diverzantskih grupa iz pravca r. Sava ka Brđani – Kinjačka.

Komandir voda – Terzić Stevo, komandir OSM Brđani.

5.4. 2/bOb Kostajnica posjedi položaj na tt 224, biti u gotovosti za intervenciju na ugroženim pravcima za protivnapad na uklinjene delove neprijatelja. Delom snaga kontrolisati spoj sa levim susedom (TG-2).

6. Podršku artiljerije tražiti od komande TG-1.

7. Osnovni sadržaj borbenih dejstava

7.1. Osnov borbenih dejstava treba da čini protivpešadijska borba zasnovana na pravilno organizovanom sistemu vatre koji mora obuhvatiti kose, bočne, unakrsne i višespratne vatre. Disciplini vatre i štednji municije pokloniti punu pažnju. Komandiri četa određivati pravac dejstva svakom borcu u odbrani.

7.2. Težište PoB imati na pravcu Komarevo – B. Kut – Sunja i Komarevo – Madžari.

Grupu za borbu sa oklopnim vozilima odredit će komandir 2. čete.

7.3. PVO: vazdušni prostor osmatrati na pravcima Sisak – Sunja i Komarevo – Blinja. Podatke primati i slati u RMr komandovanja.

PVB voditi streljačkim naoružanjem.

8. Obezbeđenje borbenih dejstava:

Neprestano osmatrati pokret i raspored neprijateljskih snaga i odmah izveštavati.

Sprečavati širenje glasina, suzbijati malodušnost i kukavičluk, a podsticati hrabrost neprekidnim prisustvom komandira u akcijama i ličnim primerom.

Sprečiti kretanje nepoznatih lica po borbenim linijama i kontrolisati kretanje lica i vozila u rejonu odbrane.

Za svakog borca izraditi zaklon za stojeći stav sa podgrudobraskim skloništem i skloništem za odeljenje.

Ispred prednjeg kraja, na bokovima i uz obalu r. Sava izvršiti zaprečavanje.

Maskiranje inženjerskih radova i elemenata borbenog rasporeda vršiti priručnim sredstvima.

Radove izvoditi noću i u uslovima ograničene vidljivosti. Sredstva ABH zaštite imati u pripravnosti a osmatračiće osmatrati i u PNHBO smislu.

Sprečiti kretanje ljudi po otvorenom prostoru a vozila i oruđe maskirati priručnim sredstvima.

Spojeve sa susjedima kontrolisati vatrom i patrolama.

Jedinica za intervencije je smena u pripremi.

9. Pozadinsko obezbeđenje

Pozadinske jedinice raspoređene u rejonu Kartonaža u neprekidnom radu. Za izvršenje borbenog zadatka odobreno je 1 b/k po borbenom sredstvu.

Odobrava se jedno punjenje rezervoara za borbena vozila.

Ishrana za vreme borbenih dejstava suvim obrokom.

Povređenim i obolelim ukazati pomoć i uputiti ih sopstvenim snagama u ambulantu Kinjačka, a po potrebi u Dom zdravlja Kostajnica.

10. Komandovanje i veza

Komandno mesto: Bestрма (Donjani).

Signali:

	Glasm:	Radiom:
– opasnost iz vazdušnog prostora	“VAZDUH”	333
– tenkowska opasnost	“TENKOVI”	555
– ABHO opasnost	“ATOM”	444
– opasnost od VD	“DESANT”	777
– elektronska opasnost	“ELEKTRON”	999

Naređenja i izveštaje preko radio uređaja mogu slati samo komandiri četa i komandir samostalnog voda Brđani.

Izveštaje dostavljati do 16,30 časova sa stanjem u 16,00 časova.

KOMANDANT BG-4
INSPEKTOR
Abramović Stojan

Preslika, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1067/6.

197

1992., listopad 21.

Strmen

Zapovijed za obranu Komande Bobbene grupe – 2 Vojske RSK u slučaju napada hrvatskih snaga na područje Banovine

KOMANDA BG-2

STRMEN

21. 10. 1992. g.

NARODNA ODBRANA

DRŽAVNA TAJNA

Zapovest za odbranu op. br. 1
Sekcija 1:50.000 Bosanska Dubica 1 i 2 izdanje 1982. godine

1. Na rajon odbrane BG-2 očekivati je snage do ojačanog bataljona. Glavne snage očekivati je pravcem: Muljevi – Košanica – Zaboj. Manje snage će verovatno ubacivati preko Save iz pravca s. Lonja i Trebež.

Cilj njihovog dejstva je uz artiljerijsku podršku izbiti na Drveni most i preseći komunikaciju Slovinci – Strmen čime bi se odsekla srpska sela uz Savu od Banije.

Imat će podršku artiljerije i preuređene sportske avijacije. Nije isključena upotreba bojnih otrova.

Nastoji da u ovim srpskim selima stvori V kolonu.

2. BG-2 sastava: SM Crkveni Bok, SM Kostajnica i sam. čTO Crkveni Bok, organizuje odbranu u rejonu: Riboštak, Strmen, tt 97, sa zadatkom: odsudnom odbranom sprečiti HOS okupaciju srpskih sela u rejonu odbrane.

3. Desno, u rejonu Uštica – Greda – Cerovljani odbranu izvodi BG-1 sa zadatkom: osloncem na r. Sava sprečiti prodor HOS preko rejona odbrane, usmeravati njegov napad na određene pravce, a zatim ga tući po bokovima do krajnjeg zaustavljanja. Odsudni otpor pružaju na dubičkim brdima.

Levo, u rejonu Lipovača – Petrinjci – Hrastovac odbranu izvodi BG-3 sa zadatkom: osloncem na dominantne položaje uz primenu zaprečavanja odsudnom odbranom u datom rejonu snažnom i preciznom vatrom naneti neprijatelju gubitke, slomiti njegovu napadnu moć i stvoriti uslove za povratak srpskog dela Sunje uz pomoć rezerve TG-1 i podršku 26. brTO.

4. Odlučio sam: Organizovati odbranu u dodeljenom rejonu grupišući glavne snage na pravcu Muljevi – Košanice – Zaboj, a pomoćne uz r. Sava sa ciljem: sprečiti prodor neprijatelja preko rejona odbrane i onemogućiti mu osvajanje srpskih sela uz r. Sava.

Borbeni raspored u liniji sa rezervom.

5.

1. vod sastava: smjena graničara iz Strmena, 1/sčTO i grupa iz 4. voda organizuju odbranu u rejonu: tt 97, skela Strmen, Drveni most.

Komandir – Tomašević Miloš.

2. vod sastava: smjena graničara Strmen – C. Bok 2/sčTO organizuje odbranu u rejonu: skela Srmen, tt 98, Tatrljani po dubini škola Crkveni Bok.

Komandir – Kačar Milan.

Zadatak: sprečiti ubacivanje grupa u rajon odbrane preko r. Sava.

3. vod sastava: smjena graničara iz C. Boka, 3/sčTO organizuje odbranu u rejonu Tatrljani, Oštra Luka, Vanjska po dubini tt 96.

Komandir – Dobrić Đorđe.

Zadatak: sprečiti ubacivanje grupa u rejon odbrane preko r. Sava.

4. vod sastava: smjena graničara iz Ivanjskog Boka i 4/sčTO organizuje odbranu u rejonu: Vanjska – Riboštak – Dražiblato po dubini tt 93.

Komandir – Skrobo Milan.

Zadatak: sprečiti ubacivanje snaga iz pravca s. Puska.

5. vod (OSM Kostajnica) organizuje odbranu na liniji tt 97, tt 98 sa zadatkom: obezbediti spoj sa BG-3 i sprečiti ubacivanje snaga preko Sunja knl ka Evin budžak.

6. Podršku artiljerije tražiti od komande TG-1.

7. Osnovni sadržaj borbenih dejstava

7.1. Osnov borbenih dejstava treba da čini protivpešadijska borba zasnovana na pravilno organizovanom sistemu vatre koji mora obuhvatiti kose, bočne, unakrsne i višespratne vatre. Disciplini vatre i štednji municije pokloniti punu pažnju. Komandiri vodova odrediti pravac dejstva svakom borcu u odbrani.

7.2. Težište POB u zahvatu puta Bobovac – Strmen. Grupu za borbu sa oklopnim vozilima odredit će komandir 1. voda.

7.3. PVO: vazdušni prostor osmatrati na pravcu Bobovac – Dubica. Podatke slati i primati u RMr komandovanja.

PVB voditi i streljačkim naoružanjem.

8. Obezbeđenje borbenih dejstava:

Neprestano osmatrati pokret i raspored neprijateljskih snaga i odmah izveštavati.

Sprečavati širenje glasina, suzbijati malodušnost i kukavičluk, a podsticati hrabrost neprekidnim prisustvom komandira u akcijama i ličnim primerom.

Sprečiti kretanje nepozvanih lica po borbenim linijama i kontrolisati kretanje lica i vozila u rejonu odbrane.

Za svakog borca izraditi zaklon za stojeći stav sa podgrudobraskim skloništem i skloništa za odeljenje.

Ispred prednjeg kraja, na bokovima i uz obalu r. Sava izvršiti zaprečavanje protivpešadijskim a na tenkoprohodnim pravcima i protivoklopnim minama.

Grupa za blisku protivoklopu borbu vršiće ulogu pokretne grupe za zaprečavanje.

Maskiranje inženjerskih radova i elemenata borbenog rasporeda vršiti priručnim sredstvima.

Radove izvoditi noću i u uslovima ograničene vidljivosti. Sredstva ABH zaštite imati u pripravnosti a osmatrači će osmatrati i u PNHBO smislu.

Sprečiti kretanje ljudi po otvorenom prostoru a vozila i oruđe maskirati priručnim sredstvima.

Spojeve sa susjedima kontrolisati vatrom i patrolama.

Jedinica za intervencije je smena u pripremi.

9. Pozadinsko obezbeđenje

Pozadinske jedinice raspoređene u rejonu Kartonaža u neprekidnom radu. Za izvršenje borbenog zadatka odobreno je 1 b/k po borbenom sredstvu.

Odobrava se jedno punjenje rezervoara za neborbena vozila.

Ishrana za vreme borbenih dejstava suvim obrokom.

Povređenim i obolelim ukazati pomoć i uputiti ih sopstvenim snagama u ambulantu C.⁴⁶⁹

Bok i Dom zdravlja Kostajnica.

10. Komandovanje i veza

Komandno mesto: skela Strmen.

Preslika, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1072/3.

---

⁴⁶⁹ Crkveni.

1992., listopad 21.

Drvar

Zabtjev Komande 2. krajiškog korpusa VRS Glavnom štabu TO RSK da privedu sve vojne osobe koje su pobjegle iz postrojbi s područja Bihaća, Drvara i Grahova, te da ih vrate radi upućivanja na bojišnicu

---

REPUBLIKA SRPSKA
VOJSKA REPUBLIKE SRPSKE
KOMANDA DRUGOG KRAJIŠKOG KORPUSA
DRVAR

Broj: str. pov. 49/17

Datum: 21. 10. 1992. god.

Vraćanje odbeglih
boraca, traži

GŠ TO REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA
/na ličnost komandanta/

U posljednje vreme učestala je pojava da deo boraca iz Bihaća, Drvara, Grahova pa i nekih drugih mesta bježi iz jedinice i prelazi na vašu teritoriju, u Republiku Srpska Krajina gde se neki od njih zapošljavaju i u miliciji.

Neki od begunaca su i kriminalci skloni krađi, švercu i slično. Mnogi od njih se kriju kod rodjaka i prijatelja a sve sa ciljem da bi izbegli svoje angažovanje u jedinicama Vojske Republike Srpske.

U ovom trenutku kada su nam svi borci neophodno potrebni molimo Vas da ih ne primete na službu u miliciju a sve one koji se kriju kod rodjaka i prijatelja pojačanom kontrolom vaših organa da privedete i da nam ih predate kako bi ih mogli uputiti na front.

NAČELNIK ŠTABA

p u k o v n i k

Miće Vlasisavljević, [v.r.]

M.P.⁴⁷⁰

M.P.⁴⁷¹

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 6033.

---

⁴⁷⁰ Okrugli pečat: Komanda 2. krajiškog korpusa.

⁴⁷¹ Prijemni pečat: RSK, GŠTO, str. pov. br. 649-84, 26. 10. 1992., Knin.

199

1992., listopad 23/24.

[Slunj]

Izvješće načelnika SJB Slunj o sigurnosnom stanju na području Korduna, te o ubojstvu dvije starije osobe hrvatske nacionalnosti u selu Lipovac-Keseri

---

I Z V J E Š T A J

za dan 23/24.10.1992. godine u vremenu od 06,00 do 06,00 sati.

- Na kontrolnom punktu Most kontrolirano je 52 vozila.
- Na kontrolnom punktu Elektra kontrolirano je 24 vozila.
- Patrola u Milašinčićevoj ulici kontrolirala je 2 vozila.
- U 07,15 sati direktor TP Kordun Slunj iz Slunja Popović Mičo prijavio je krađu goriva iz vozila navedenog poduzeća a koja su se nalazila parkirana u krugu istog. Uvidjaj obavio dežurni operativni radnik.
- U 10,35 sati dobivena je obavijest da je u selu Lipovac-Keseri izvršeno ubistvo nad Keser Ivanom. Na lice mjesta izašla ekipa za uvidjaje, liječnik DZ Slunj i policija UNPROFOR-a. Uvidjajem utvrđeno da je ubistvo izvršeno nad Keser Ivanom rođ. 1925. i Keser Dragicom rođ. 1932. godine iz Lipovca kbr. 103. Slijede pismena. Drugih događaja u navedenom vremenu nije bilo.

NAČELNIK:
Ljuban Klipa

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1068/1.

200

1992., listopad 26.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima da otpuste sve civilne osobe koje su došle bez odobrenja Personalne uprave Generalštaba Vojske SRJ, te da se otpuste svi vojni obveznici osim onih koji će osiguravati važne objekte Vojske RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Pov. br. 684-193
25.10.1992. god.

K N I N

ŠIFROVANO
VRLO HITNO

Svim ZnŠ V RSK
75. PoB
87. PoB

Otpust v/o i GL na
odredjeno vreme.-

Na osnovu Naredbe GŠ VJ – Personalne uprave pov. br. 11-1287 od 07.03.1992. godine i Naredbe pov. br. 59-991 od 13.08.1992. godine, a koje se odnose na zabranu prijema GL na ODREDJENO i NEODREDJENO vreme,

N A R E D J U J E M

1.- Otpustiti sve vojne obveznike iz komandi štabova i jedinica do 31.10.1992. godine izuzev v/o koji obezbeđuju važne objekte vojske RSK za koje ćete lično tražiti odobrenje za produženje.

2.- Doneti rešenja o prestanku službe svim GL koja su primljena na službu na odredjeno vreme bez odobrenja Personalne uprave GŠ V SRJ i koja nisu imala svojstvo GL na službi u JNA na NEODREDJENO vreme pre 07.03.1992. godine. Rok za realizaciju ovog zadatka je 31.10.1992. godine.

3.- Za realizaciju ovog naredjenja činim odgovornim lično komandante ZnŠ i pozadinskih baza, koji će me o realizaciji istog pismeno izvestiti do 03.11.1992. godine.

SD/LjB

K O M A N D A N T
general-potpukovnik
(za) Milan Torbica
[....., v.r.]⁴⁷²

M.P.⁴⁷³

M.P.⁴⁷⁴

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 6., kut. 4.*

201

1992., listopad 26.

Glina

Obavještajno izvješće Vojne pošte T-7916 Glina Komandi 83. brigade PJM o očekivanom prebacivanju opreme i oružja u Cazinsku krajinu

⁴⁷² Potpis nečitak.

⁴⁷³ Okrugli pečat: RSK, RŠTO, Knin.

⁴⁷⁴ Prijemni pečat: Brzjav br. 5170, primljen 26. 10. 1992. u 15,00; predan 27. 10. 1992. u 8,00.

VOJNA POŠTA
T-7916
Sp br. 845-1
26.10.1992. godine
GLINA

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Namere i aktivnosti
muslimanskih snaga na
području Cazinske Krajine

Komandi 83. br Milicije

Prema postojećim operativnim podacima očekuje se sledeća aktivnost muslimanskih snaga:

1. Prebacivanje 4 tenka marke "leopard" u Cazinsku Krajinu. Prebacivanje treba da se izvrši u okviru humanitarne pomoći uz pomoć jednog oficira.
2. Prebacivanje veće količine propagandnih video-kaseta namjenjenih stanovništvu "Severne Bosne". Kasete također treba da budu u konvoju humanitarne pomoći namjenjene Velikoj Kladuši.
3. Očekuje se i doturanje veće količine oružja i toplih uniformi. Za sada se ne raspolaze podatkom otkuda treba da stigne ova pošiljka.

U cilju sprečavanja dotura navedenih sredstava preduzeti sve potrebne mere u svojoj zoni odgovornosti.

Pažnju obratiti i na vazdušni put, odnosno sve najavljene i nenajavljene letove.

DV/NI

ZASTUPA KOMANDANTA

p u k o v n i k

Stevan Janjanin, [v.r.]

M.P.⁴⁷⁵

M.P.⁴⁷⁶

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/1.

202

1992., listopad 26.

[Slunj]

Tjedno izvješće SJS Slunj o krađama, ubojstvima, te drugim kriminalnim radnjama na području Korduna

I Z V J E Š T A J

⁴⁷⁵ Okrugli pečat: RSK, VP T-7916, Glina.

⁴⁷⁶ Prijemni pečat: Brzjav br. 401, primljen 26. 10. 1992. u 12,00; obrađen u 12,10.

Sastavljen dana 26.10.1992. godine a u vezi događaja koji su se dogodili u vremenu od 19.10. do 25.10.1992. godine.

U navedenom razdoblju bile su slijedeće novosti:

1. Na kontrolnom punktu "Most" kontrolirano je 380 vozila.
2. Na kontrolnom punktu "Točak" kontrolirano je 310 vozila.
3. Dana 19.10.1992. godine u 09,00 sati Pašić Milan je prijavio Pašić Zdravka zv. "Omer" iz Broćanca da mu je istukao mater i polupao sve po kući. Slijedi izvještaj o izvršenom prekršaju.
4. U 16,00 sati privedeni su Pešut Milan i Mira iz Plaškog i Pešut Ljiljana iz Vojnića zbog prevoza prehrambene i druge robe u vozilu. Isti su predani tržnom inspektoratu na daljnju obradu.
5. 23,45 sati od Klisura Vitomira oduzeto je osobno vozilo "Opel kadet" reg. oznake JNA K-0196 zbog neposjedovanja dokumenata.
6. Dana 21.10.1992. godine u 12,10 sati Kresojević Zora iz Furjana prijavljuje Miljković Božu i Orlić Milu da je maltretiraju. Slijedi izvještaj o izvršenom prekršaju.
7. U 13,30 sati Tepavac Mika iz Slušnice prijavljuje Tepavac Danu da je maltretira, slijedi izvještaj o izvršenom prekršaju.
8. U 22,15 sati zbog narušavanja JRM u pijanom stanju u Kafe-baru "Dijana" priveden je Cvjetičanin Milan iz K. Ljeskovca, slijedi izvještaj o izvršenom prekršaju.
9. Dana 22.10.1992. godine u 08,30 sati Radaković Boja iz Stare Kršlje prijavljuje Zinaić Marka da je vrijeđa i pretio joj da će je tući. Slijedi izvještaj o izvršenom prekršaju.
10. U 16,45 sati dogodila se saobraćajna nesreća u Milašinčićevoj ulici u kojoj je učestvovao Vučković Dušan sa vozilom KA 107-137 i vozilo UNPROFOR-a 6901-0919 kojim je upravljao Ovdinet Philippe. Nastala manja materijalna šteta, uvidjaj izvršen.
11. U 18,00 sati priveden je Ralić Gojko iz Primišlja zbog narušavanja JRM u kafe baru "Dijana", slijedi izvještaj o izvršenom prekršaju.
12. Dana 23.10.1992. godine u 07,15 sati direktor "Korduna" Popović Mićo prijavio je krađu goriva iz teretnih vozila, uvidjaj izvršen, slijedi krivična prijava.
13. U 10,45 sati iz GOM Rakovica javljeno da je izvršeno ubistvo u Lipovcu. Na lice mjesta upućena ekipa za uvidjaj te utvrdili da je ubijen Keser Ivan rođen 1925. godine i njegova supruga Keser Dragica rođena 1932. godine u Lipovcu. Uvidjaj izvršen, slijedi kriv. prijava.
14. Dana 24.10.1992. godine u 07,45 sati Milić Veljko iz Slunja prijavio provalu u osobno vozilo, uvidjaj izvršen, slijedi kriv. prijava.
15. Dana 25.10.1992. godine u 12,55 sati iznad Cvitovića preletio je poljoprivredni avion iz pravca Ogulina u pravcu V. Kladuše.

Izvještaj podnio:
Čačić Mane

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1068/1.

1992., listopad 30.

Knin

Zapisnik sastanka predstavnika UNPROFOR-a, delegacije EZ-a, srpske i hrvatske delegacije o provođenju rezolucije 762. UN-a

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Knin, 30.10.1992. godine

MUP – RSK
– Ovdje –

ZAPISNIK

Sa sastanka potkomisije za provođenje rezolucije 762 30.10.1992. godine u Žitnici.

Sastanku su prisustvovali:

Delegacija UNPROFOR-a

1. Viktor Andrejev
2. Maj M. Walugu
3. Palmer Aandal
4. Patricia Tierneu⁴⁷⁷

Delegacija EZ

1. Anthonu Smit

Hrvatska delegacija

1. Ratko Vranješ
2. Ivan Brzaja
3. Vladimir Kolako

Srpska delegacija

1. Amanović Nikola
2. Krošnjar Nikola

Za sastanak je utvrđen slijedeći dnevni red:

1. Mjere za sprečavanje budućih prekršaja primirja
  - Povlačenje jedinica obe strane na 5. km kod HE Peruča
  - Izvještaj o razminiranju
  - Bezbjedonosna situacija
  - Posjeta grobljima
  - Slobodno kretanje UNPROFOR-a.

---

⁴⁷⁷ Tierney.

Ad. 1. Sastanak je otvorio Viktor Andrejev te dao riječ majoru Walugu oficiru za primirje UNPROFOR-a koji je iznio da ima kršenja primirja na Zemuniku, Medaku – Čitluku i Vujcima.

Također je istakao da se na terenu upotrebljava oružje 12,7mm i mitraljezi 20mm. Vladimir Kolako RH predložio je da se kreće ka krajnjem cilju u ružičastim zonama.

Postavio je pitanje što je sa teškim naoružanjem u Lici- Plaškom, te zašto se drže oklopni transporteri milicije u ružičastim zonama.

Glavni inspektor Palmer Aandal kazao je da je na zadnjem sastanku potkomisije dogovoreno povlačenje obe strane na 5 km od Peruče, te da isto ne poštuje srpska strana. Također hrvatska strana postavlja pitanje punkta i SM na tom području.

U istom kontekstu pominje se preuzimanje odgovornosti UNPROFOR-a od 14. septembra o. g. na tom području.

Glavni inspektor iznosi primjedbe na loš rad milicije RSK, te napominje paljenje kuća, krađe u Vrlici i Drnišu, nedostatak uviđaja, nesigurnost građana – mještaja.

Iznosi lošu suradnju sa srpskom stranom, te traži pokretanje specijalnog mehanizma za zaštitu ljudskih prava u Krajini.

Na navedene diskusije reagirao je Amanović Nikola pred. RSK te istakao da kompletnu problematiku treba rješavati kompleksno te u ovom slučaju postavio pitanje Miljevačkog platoa i povlačenja snaga RH.

Također je odbacio primjedbe gl. inspektora UNPROFOR-a tražeći od njega činjenice o događajima.

Nikola Krošnjar iznio je problematiku demilitarizacije i obavijestio prisutne o utvrđenim kriterijumima za posjetu grobljima.

Z A K L J U Č A K

Naša strana se obavezala da će raditi na mjerama razgraničenja

- povlačenja ljudstva na HE Peruča izuzev punkta i STM.
- povlačenje mitraljeza sa linije razgraničenja te premještanje teškog naoružanja iz hangara u Lici-Plaški.
- informisati o razminiranju za slijedeći sastanak.
- utvrditi – razraditi specijalni mehanizam za ljudska prava u RSK te zadužiti nekog u MUP RSK za suradnju sa policijom UN.

UNPROFOR se obavezuje

- Pozvati predstavnike sjevernog sektora na sastanak 06.11.1992.
- Napraviti pismeni izvještaj o nepravilnostima rada milicije.
- Raditi na statusu Miljevačkog platoa, te tražiti isto demilitarizaciju ovog područja.

Dobiti garancije od druge strane o povlačenju snaga RH od HE Peruča.

Naredni sastanak zakazan za 06.11.1992. (petak) u 10 časova u Žitniću.

Do narednog sastanka Viktor Andrejev zahtjeva izvještaj srpske strane zbog odugovlačenja obaveza.

Za naredni sastanak potrebno je pozvati predstavnike Sjevernog sektora te će se ići na realizaciju navedenog dnevnog reda sa izvještajem o radu potkomisije.

*Izvornik , strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 20., kut.38.*

204

1992., listopad 30.

Benkovac

**Zapovijed Komande PJM Benkovac, da zbog ukazane potrebe boljeg osiguranja
graničnog pojasa, 1. BzO preuzme od granične čete osiguranje zračne luke Zemunik,
a dva objekta preda graničnoj četi**

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE**

Pov. br. 904-1
30.10.199 _ god.
BENKOVAC

Obezbedjenje graničnog
pojasa, naredjenje.-

Na osnovu ukazane potrebe boljeg obezbedjenja graničnog pojasa,

N A R E D J U J E M:

- 1.- Dana 01.11.1992. godine 1. BzO preuzeće od 4. GrČ obezbedjenje aerodroma na sledećim punktovima: Severna kapija, Ovčarnik, Kanaderi i Južna kapija, a predati 4. GrČ objekte. Stara karaula i Travičina glavica.
  - 2.- Preuzimanjem objekata jedinica preuzima i sve obaveze koje su određene za te objekte.
  - 3.- Predaju objekata izvršiti uz upoznavanje sa dužnostima i obavezama za svaki objekat, te uz preuzimanje materijalnih sredstava uz zapisnik.
  - 4.- Prevoženje ljudstva izvršiti m/v iz svojih jedinica.
  - 5.- Po izvršenju naredjenja izvestiti me usmeno 02.11.1992. godine do 08,00 časova, a u pismenoj formi do 08.11.1992. godine.
  - 6.- Odgovorni za izvršenje naredjenja su komandant 1. BzO i komandant graničnog bataljona.
- MN/LJČ

K O M A N D A N T
Glavni inspektor
Momčilo Bogunović, [v.r.]

M.P.⁴⁷⁸

Dostavljeno:

- Komandantu 1. BzO,
- Komandantu GrB,
- Komandiru 4. GrČ,
- NŠ,
- PKPo,
- PNŠ za ONP,
- Arhiva.-

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

205

1992., listopad 30/31.

[Slunj]

Izvešće načelnika SJB Slunj o sigurnosnom stanju na području Korduna, te o ubojstvu osobe hrvatske nacionalnosti u Koranskom Lugu

---

IZVEŠTAJ

za dan 30/31.10.1992. godine u vremenu od 06,00 do 06,00 sati.

Na kontrolnom punktu "Taborište" kontrolirano je 20 vozila.

Na kontrolnom punktu "Elektra" kontrolirano je 5 vozila.

Na kontrolnom punktu "Točak" kod Veljuna kontrolirano je 22 vozila.

U 15,45 časova dobivena je obavest putem telefona od Kotur Gordane sa Poligona da je u Koranskom Lugu izvršeno ubistvo nožem. Na lice mesta izašla ekipa SJB Slunj Trbojević Mane, Bošnjak Dušan i Tepavac Nenad koji su izvršili uvidjaj i ustanovili da je ubijen Orlić Mile star 62 godine. Ubica je Mudrinić Dragan star 36 godina koji je nakon izvršenog ubistva napustio lice mesta i nalazi se u bijegu. Naša služba će nastaviti sa rasvetljavanjem ovog KD.

Drugih novosti nije bilo.

NAČELNIK SJB:
Ljuban Klipa

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1068/1.

---

⁴⁷⁸ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

1992., studeni 1.

[Glina]

Govor zapovjednika 24. brigade TO iz Gline povodom prve obljetnice osnivanja 1. banijske brigade TO "Dragiša Stefanović", u kojemu iznosi kronologiju okupacije Banovine 1991.

KOMANDA 24. BRIGADE TO

Br. 01-23-2

01.11.1992. god.

Govor komandanta brigade posvećen 1. godišnjici osnivanja 1. Banijske brigade TO "Dragiša Stefanović" održanom na svečanosti u Glini 01.11.1992. godine u prostorijama DIP Glina.

Poštovane dame i gospodo!

U ime Komande 24. brTO Glina, koja je nastala iz 1. Banijske brigade TO i koja produžava njene tradicije dozvolite da pozdravim:

Generala Novakovića;⁴⁷⁹ komandanta GŠ vojske RSK.

pukovnika Begović Milana; komandanta ZnŠTO Banija; ujedno prvog komandanta

1. Banijske brigade TO;

Oca Dragiše Stefanovića, Čedu;

Predsednika Skupštine Republike Srpske Krajine; gospodina Milu Paspalja; Komandanta

Nigerijskog bataljona u misiji UN gospodina pukovnika Olubobokuna;

Sve ostale drage goste koji su se odazvali ovoj skromnoj svečanosti.

Pozivam Vas da minutom ćutanja odamo dužno poštovanje svim poginulim i umrlim borcima brigade kao i svim poginulim borcima prije formiranja brigade

...

Neka je večna slava i hvala palim borcima ovoga rata.

Borba Srpskog naroda u Republici Srpska Krajina protiv narastajućeg ustaškog pokreta pod okriljem stranke HDZ; koja je pobjedila na izborima u SR Hrvatskoj počela je raspadom Saveza komunista Jugoslavije i SFRJ; stvaranjem nacionalističkih stranaka i pokušajem pobjedničkih nacionalističko-fašističkih stranaka u RH da Srpski narod u bivšoj RH podvedu pod nacionalnu manjinu i da mu oduzmu prava naroda koja su imali u dotadašnjoj Hrvatskoj u kojoj su tretirani ravnopravno sa Hrvatskim narodom.

Najveći doprinos u osveštavanju Srpskog naroda i ukazivanja na pretnje i stradanja koje ga očekuje imala je Srpska demokratska stranka koja je pokušala da okupi sav Srpski narod u Hrvatskoj za predstojeću borbu koja ga očekuje.

Proglašenjem nezavisne države Hrvatske i donošenjem odluke o njenom izdvajanju iz SFRJ nastaje teško vreme za Srbe u Hrvatskoj.

Srbi se organizuju u nenaoružane dobrovoljačke odrede i počinju da čuvaju svoja sela najpre bez oružja; a potom sa lovačkim oružjem; dok se u isto vreme najekstremniji članovi HDZ;

---

⁴⁷⁹ Mile.

a potom i celokupni Hrvatski narod naoružava pod okriljem novoizabrane vlasti RH i najviših organa vlasti SFRJ u raspadanju.

Srbi pružaju neoružani otpor narastajućim fašističkim snagama; doživljavaju nezapamćene torture i proganjanja ali ga svijet ne razumije zbog neverovatne propagande novoizabrane fašističke vlasti u RH.

Legalne Hrvatske vlasti počinju neviđenu torturu; smenjuju sa rukovodećih položaja sve Srbe i dovode ekstremne Hrvate; počinju pljačkama i rušenjima Srpskih kuća; radnji i stanova i pljačkanjem svega što je Srpsko.

Smenjuju sve milicijske Srpske snage i dovode ekstremne Hrvate; a umesto Srba koje izbacuju sa posla primaju najokorelije neprijatelje Srpskog naroda od lokalnog Hrvatskog stanovništva.

Prelomni trenuci nastaju u periodu kada se iz stanica milicija na prostorima današnje RSK čiji pretežni milicijski sastav čine Srbi na silu uzima oružje i odvozi u gradove sa pretežno Hrvatskim življem.

U nekim gradovima sprečava se oduzimanje oružja i dio milicijskih snaga izlazi iz sastava MUP-a Hrvatske; a MUP Hrvatske neprekidno povećava broj svojih pripadnika pripremajući se za početak stvaranja ustaške vojske čija se promocija i desila na stadionu "Dinama"⁴⁸⁰ u Zagrebu.

Srpskom narodu u takvim uslovima ostalo je jedino da se pokuša oružjem odupreti narastajućim ustaškim snagama i sačuvati se od genocida koji je bio na početku. Oružani sukob počinje napadom MUP-a RH na Stanicu milicije u Plitvicama na pravoslavni uskrs 1991. godine, kada se i Jugoslavenska Narodna Armija uključuje u razdvajanje zaraćenih strana i kada padaju prve žrtve.

U Glini se čisti Stanica milicije od Srba i dovode ekstremni Hrvati koji se primaju u rezervni sastav od najekstremnijih Hrvata sa teritorije opštine Glina; koji vrši provokacije i terorihu Srpski narod.

Radi toga Srpski narod organizovan u dobrovoljačke odrede i uz pomoć specijalne jedinice milicije (tzv. "Martićevci") organizuju napad na Milicijsku stanicu u Glini 26.06.1991. godine, kada dolazi do oružanog sukoba u kojem pada i prva žrtva Dragiša Stefanović sa još nekoliko civilnih žrtava.

Između zaraćenih strana dolaze jedinice JNA iz Petrinje radi njihovog razdvajanja i podele Gline na dva dela – Srpski i Hrvatski.

Snage MUP-a RH ne prestaju sa provokacijama; svakodnevnom torturom i neprekidnom pucnjavom na teritoriju na kojoj žive Srbi; tako da Srpski narod mora pobeći u Srpska sela; osim najhrabrijih pojedinaca i organizovanih naoružanih snaga, koje su kontrolisale Srpski deo teritorije Glina.

Dana 26. 07.1991. godine organizovan je ponovni napad odreda TO na Stanicu milicije kada su proterane ustaške snage u Viduševac i Hađer.

Iz Viduševca ustaške snage neprekidno provociraju, gađaju snajperima i minobacačima Glinu i okolna srpska sela.

U međuvremenu je formirana TG-1 iz sastava OS SFRJ koja je sa odredima iz sastava OpŠTO Glina krajem augusta otpočela čišćenje teritorije od ustaških snaga.

⁴⁸⁰ Pogrešno, riječ je o stadionu NK "Zagreb".

Od 30.09.1991. godine do 30.10.1991. godine u sastavu TG-1 nalazila su se tri odreda TO Glina koji su cjelokupnu teritoriju opštine očistili od ustaških snaga i proterali ih preko Kupe.

Augusta meseca na Šamaricama dolazi OG – 1. JNA koja objedinjava dejstva svih snaga na Baniji i Korduna.

Oktobra meseca donešena je odluka da se odredi TO preformiraju u brigade pa je na teritoriji Gline formirana 1. Banijska brigada TO “Dragiša Stefanović”, za čijeg komandanta se postavlja pukovnik Milan Begović.

Izbijanjem na r. Kupu i formiranjem brigade potrebno je bilo obezbediti dostignutu liniju na Kupi i sačuvati celokupnu teritoriju od dejstva ustaških snaga.

Poteškoća oko formiranja brigade bilo je mnogo; posebno oko mobilizacije celokupnog za rat sposobnog stanovništva pa je i brojno stanje brigade neprekidno narastalo, od 935 boraca početkom novembra 1991. godine do 2168 boraca prilikom njenog rasformiranja 17.07.1992. godine.

Ustaške snage ne miruju; pokušaju povratiti deo prostora; prete i neprekidno provociraju pešadijskom i artiljerijskom vatrom; povremeno gađajući Glinu. Najteži okršaj sa ustaškim snagama brigada je imala 12. i 13.12.1991. godine kada su ustaške snage pokušale proboj preko Gračanice i Stankovca ka Glini uz jednovremeni napad preko Slatine Pokupske.

Tokom te borbe u brigadi je poginulo 19 boraca koji su se borili u okruženju do posljednjeg na čelu sa komandantom čete Nenadom Borojevićem koji je hrabro pao zajedno sa 18 svojih boraca.

U borbi sa ustaškim snagama od formiranja brigade do njenog rasformiranja poginulo je 25 boraca u borbi, a 9 boraca je poginulo ili nastradalo van borbe. U istom periodu ranjeno je 39 boraca u borbi i 14 van borbe dok je 5 boraca uhapšeno od čega su četvorica razmenjena dok se ne zna još uvek šta je sa Janus Brankom; dali je živ ili nije.

Do formiranja brigade u dobrovoljačkim odredima u sastavu TG-1 u borbi sa ustaškim snagama poginulo je 28 boraca u borbi i 6 van borbe; ranjeno je 75 boraca u borbi i 8 van borbe, a zarobljeno 6 boraca od kojih su dva razmenjena; a za 4 borca se još uvek ne zna dali su živi ili ne.

Ukupni gubici u borbama sa ustaškim snagama i u borbama sa ustaškim i muslimanskim snagama na koridoru od 26.06.1991. godine do 17.07.1992. godine poginula su 74 borca; ranjena su 146-ca; dok je zarobljeno 11 boraca. Odlaskom JNA sa ovog područja maja 1992. godine; sredstva ratne tehnike koja su ostala na teritoriji pripala su 24. brTO koja ih je sačuvala i koja se sada nalaze u njenim rukama.

24. brTO koja je nastala transformacijom iz 1. brTO “DS” i koja produžava njene tradicije u svom sastavu treba da ima preko 2.000 boraca organizovanih; opremljenih i obučenih da se suprotstave ustaškim i muslimanskim snagama ukoliko se drznu da izvrše napad na dio teritorije Republike Srpske Krajine koju kontroliše i koja se nalazi u zoni odgovornosti 24. brigade.

Obzirom na teritoriju RSK koja se nalazi pod zaštitom mirovnih snaga UN i na kojoj ne mogu postojati oružane snage u miru; naša brigada je rasformirana; sredstva konzervirana; složena i pripremljena za ponovnu upotrebu.

Od komande brigade ovaj narod očekuje da neprekidno radi na osposobljavanju kompletnog sastava da rukuju tehnikom koju imamo; da se organizuje i obučimo tako da nam neprekidne pretnje vlade RH i njenih predstavnika ne predstavljaju nikakav problem

i da budemo neprekidno u gotovosti; da ih dočekamo i da ih ponovo porazimo kako bi se konačno oslobodili more koja ih neprekidno proganja, a koja se zove Srpski narod u Republici Srpskoj Krajini.

Nadamo se da će doći vreme kada ćemo moći slobodno na slobodnoj teritoriji Republike Srpske Krajine postrojiti brigadu sa oružjem; izvršiti njenu smotru i proslaviti godišnjicu brigade kao što to ima pravo svaka slobodna država i svaki slobodan narod.

Zato ova skromna proslava i podsećanje na nastanak brigade kao dela vojske Republike Srpske Krajine i borbe Srpskog naroda na prostoru Gline neka nam da nove podstreke za izgradnju brigade i jačanje njene odbrambene sposobnosti u interesu Srpskog naroda i Republike Srpske Krajine.

MV/NM

K O M A N D A N T
Pukovnik
Marko Vrcelj

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 306.

207

1992., studeni 2.

Korenica

Prijedlog Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu TO RSK Knin o organizacijsko-formacijskim promjenama vojske RSK na području Like

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO

L I K A

Br. 2062

02.11.1992. god.

KORENICA

VOJNA TAJNA
Strogo poverljivo

Predlog organizacijsko-formacijskih
promena, dostavlja, –

GŠ TO RSK KNIN

Na osnovu Naređenja pov. br. 684-189 od 22.10.1992. godine a u skladu sa zaključcima sa savetovanja na Slunju o organizacijsko-formacijskim promenama i stvaranju jedinstvene komande na svim nivoima dostavljamo Vam naše mišljenje i predloge.

Smatramo da je nužno što pre organizovati sastanak na nivou GŠ TO svih komandanata i doneti konačnu odluku o brojnoj veličini i organizaciji vojske RSK u miru i ratu, i o svim drugim pitanjima vezanim za status lica i odnose u službi. Nakon toga trebalo bi sačiniti plan realizacije zadataka sa dinamikom njihove realizacije.

1) Na osnovu našeg viđenja na teritoriji zone odgovornosti mirnodopsku organizaciju VRSK za Liku trebalo bi organizovati prema šemi prilog br. 1.

– suština ovakve organizacije svodi se na jedinstveno RiK u zoni brigade i OG Lika,
– komanda OG i komande brigada i bataljona brojno su koncipirane da mogu uspešno izvršavati postavljene zadatke u miru i organizaciono-planske i pozadinske zadatke za RS zone.

– jačina policijskih-graničnih snaga zaviso od mesta i uloge brigade kao i zemljišta je različita, a na svakom taktičkom pravcu obezbeđuje se deo snaga za dubinsko obezbeđenje i intervenciju,

– prema Cazinskoj krajini obezbeđuju se dovoljno jake snage (od TO Plješevica) da mogu uspešno sprečiti upad muslimanskih snaga na prostor Krajine.

– od gotovih snaga u sastavu komande zone formirao bi se Odred za brze intervencije sa sedištem u Željavi jačine oko 130 ljudi i snage za obezbeđenje aerodroma Udbina jačine oko 45 ljudi.

Sadašnji sistem angažovanja ljudstva 5 dana na službi – 5 dana slobodan je neprihvatljiv jer je neophodno obezbediti znatno više ljudstva (sada oko 3100 ljudi) za obezbeđenje, te smatramo da se mora jedinstveno regulisati vreme angažovanja ljudstva i time obezbediti njihovo racionalnije angažovanje, a da to negativno ne utiče na sistem odbrane. Zavisno od toga treba odrediti i brojnu veličinu, ali smatramo da ona za prostor Like ne bi trebalo da bude manja od 2500-2600 ljudi.

2) Prema broju raspoloživih borbenih sredstava na teritoriji Like predlažemo buduću ratnu organizaciju VRSK za Liku po šemi-prilog br. 2, čija ukupna brojna veličina iznosi oko 9800 ljudi, bez jedinica prostorne strukture, što je i maksimum obzirom na broj raspoloživog ljudstva. Pored toga prostorne jedinice po našoj proceni brojale bi oko 1500 ljudi.

U toku je izrada formacija za navedene sastave (ljudski deo je završen, a materijalni je u toku).

Prilozi:

1) ŠEMA NOVE MIRNODOPSKE ORGANIZACIJE – prilog br. 1

– Komanda OG LIKA – “MIR”

– Komanda stana OG LIKA – “MIR” (2x)

– Izviđačko diverzantski vod – “MIR” (2x)

– Vod vojne policije – “MIR” (2x)

– Čete veze – “MIR” (2x)

– Pozadinska baza – “MIR”

– Komanda 9., 18., 50., 75. i 103. br. i odred za brze intervencije

– Komanda bataljona “MIR”

– Snage za obezbeđenje aerodroma Udbina “MIR”

2) ŠEMA RATNE ORGANIZACIJE VRSK ZA LIKU – prilog br. 2

– Komanda OG LIKA – “RAT”

– Izviđačko-diverzantska četa OG LIKA – “RAT” (2x)

– Četa vojne policije OG “RAT” (2x)

– Četa veze OG “RAT”

– 9., 18., 50., 75. i 103. brigada

- Komanda brigade “RAT”
- Komanda stana “RAT”
- Vod veze “RAT”
- Izviđačko diverzantski vod “RAT”
- Izviđačko diverzantski vod “RAT” (2x)
- Pešadijski bataljon (po jedan u 9., 18., 50., i 75. br. sa mč) “RAT”
- Pešadijski bataljoni ostali “RAT”
- Pozadinski vod bataljona “RAT”
- 9. mpoad, 9. had, i 9. ladPVO “RAT”
- 18. mpoad, 18. had, 18. ladPVO “RAT”
- 50. mpoad, 50. mad “RAT”
- 75. mpoad, 7. had, 75. ladPVO “RAT”
- Granični odred “PLJEŠEVICA” – “RAT”
- Snage za obezbeđenje aerodroma “Udbina-RAT”
- 17. mad 122mm “RAT”

Organizacijsko-formacijska struktura ostalih jedinica Zone, brigade i bataljona, tenkovskih četa, inženjerske čete, pionirskih vodova su prema dosadašnjim RF i smatramo da ne treba vršiti izmene.

KOMANDANT:
pukovnik
Milan Šuput, [v.r.]

M.P.⁴⁸¹

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4117.

208

1992., studeni 4.

Izvjješće o stanju i oštećenosti crkava i groblja te otvaranju i pljačkanju grobnica na katoličkim grobljima na području Drniša

Stanje crkava i
grobalja u zoni odgo-
vornosti brigade. –⁴⁸²

1. granični bataljon – vrlički pravac:

– U zoni odgovornosti ovog bataljona nalazi se 6 pravoslavnih i 5 katoličkih crkvi i isto toliko groblja.

⁴⁸¹ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Korenica.

⁴⁸² U gornjem desnom kutu dopisano: “04. 11. 1992. god. upoznat k-t brigade.” Potpis nečitak.

Od katoličkih crkava ima: 1. GOSPA od Rožarija u Vrlici, koja nije oštećena samo je neznatno opljačkana u prvim danima rata. Groblje je potpuno u redu. 2. U Kijevu se nalazi crkva Sv. Mihovil koja je oštećena (srušen zvonik, porušeno djelimično zidovi). Crkva je neprijatelju služila kao mitraljesko gnijezdo, a groblje oko crkve je djelimično oštećeno od dejstva artiljerije i avijacije. 3. U s. Ježević nalazi se crkva Sv. Spas koja je oštećena. Za vrijeme pretresa u toj crkvi je pronađena jedna količina municije i opreme od ustaša. Groblje je u redu i bez ikakvih oštećenja.

4. Na Maovicama nalazi se katolička crkva Sv. Juraj. Sa zvonika ove crkve nestalo je zvono, a crkva i groblje su bez oštećenja. 5. Crkva u Maljkovu je potpuno srušena, a groblje manje oštećeno.

Pravoslavne crkve na ovom području su: u Vrlici Sv. Nikola; na Maovicama Sv. Nedelja, u Cetini Sv. Spas, u Otišiću Sv. Arandel, u Kolja[nima] manastir Dragović: sve su crkve u redu sem crkve u s. Dabar Sv. Nedilja koja je od strane ustaša oštećena.

2. granični bataljon: drniški pravac:

– U zoni odgovornosti 2. gr. bataljona (drniški pravac) ima 11 pravoslavnih i 18 katoličkih crkava. Jedna pravoslavna crkva je oštećena a 6 katoličkih. Mauzolej Meštrović nije oštećen. Dva pravoslavna groblja su oštećena a 5 katoličkih.

Pregled crkava i groblja:

– Štikovo: – Crkva S. Luka je pravoslavna koja nije oštećena, a ni groblje.

– Crkva Sv. Luka je katolička koja nije oštećena, a ni groblje.

– Baljci: – Crkva Sv. Jovan je pravoslavna crkva koja je oštećena od granata, a oštećen joj je brodski dio crkve (krov), oltar i ulazna vrata. Od granata je oštećeno i 20-ak porodičnih grobnica.

– Roga je Unijatska crkva koja nije oštećena u ratnim dejstvima, ali je zapuštena u korov i od neodržavanja je u lošem stanju

– Gradac: – Crkva Sv. Marije je katolička crkva koja nije oštećena, ali je unutrašnji dio demoliran na taj način što su pobacane ikone i namještaj. Groblje nije oštećeno ni oskrnavljeno.

– Otavice: – Meštrovićev Mauzolej je zadužbina kipara Ivana Meštrovića koja nije oštećena. Granični vod Konjane ima punkt kod Mauzoleja, pa ujedno čuva da ne bi neko ga oštetio.

– Kanjane: – Crkva Sv. Petka je pravoslavna crkva na kojoj nema oštećenja, ali je krst na zvoniku malo pomjeren, najvjerojatnije od granate, groblje također nije oštećeno, ali je bratska kuća, koja je odmah uz crkvu, opljačkana.

– Kadina Glavica: – Crkva Sv. Josip je katolička crkva koja je oštećena od tenkovske granate, ali bez većih posljedica i oštećenja. Groblje je neznatno oštećeno i to za vrijeme ratnih dejstava.

– Parčić: – Crkva Sv. Ivan je katolička crkva. Srušena je 10. 09. 1992. godine i to potpuno. Groblje je manje oštećeno usled eksplozije na crkvi. Popadali su neki nadgrobni spomenici od detonacije.

– Miočić: – Crkva Sv. Jovan je pravoslavna crkva koja nije oštećena, sem što su popucali prozori od detonacija. Groblje također nije oštećeno.

– Biočić: – Crkva Sv. Petar je pravoslavna crkva koja nije oštećena kao ni groblje.

- Siverić: – Crkva Sv. Petar je katolička crkva koja je oštećena od tenkovske granate, a srušen je i zvonik. Oštećeno je 20-ak porodičnih grobnica od tenkovske granate. Naši tenkovi su gađali crkvu i groblje jer su ustaše postavili svoje položaje u neposrednoj blizini groblja, a na zvoniku su bili snajperisti.
- Badanj: – Crkva Sv. Ivan je katolička crkva koja je srušena eksplozivom 21.09.1992. godine i potpuno je uništena. Usled detonacije oštećeno je i nekoliko porodičnih grobnica (popadali nadgrobni spomenici), ali nije bilo vandalizma na tim grobovima.
- Kričke: – Crkva Sv. Đurađ je pravoslavna crkva koja nije oštećena, osim što su probušena zvona pušcanim mecima. Oštećeno je nekoliko porodičnih grobnica od artiljerijskih granata.
  - Crkva Kraljica mira je katolička crkva koja je bila oštećena – minirana 28.08.1992. godine. Uništen joj je kompletan zvonik. Groblja nema kod crkve.
  - Roga je Unijatska crkva koja nije doživjela oštećenja za vrijeme rata, ali je u lošem stanju zbog neodržavanja.
- Drniš (grad): – Crkva Sv. Arandel je pravoslavna crkva koja nije oštećena, a ni groblje nije oštećeno.
  - Crkva Uspenija Presvetle Bogorodice (Gospo...⁴⁸³) je pravoslavna crkva koja nije oštećena, a nema groblja kod nje.
  - Crkva Sv. Ante je katolička crkva kojoj je srušen zvonik i to za sv. Antu, tj. 13.06.1992. godine. Ova crkva nema groblje.
  - Crkva Sv. Rozarije je katolička crkva koja nije oštećena, a nema groblja.
  - Crkva Sv. Roko je katolička crkva koja nije oštećena i nema groblja.
- Žitnić:
  - Crkva Rođenja Jovana Krstitelja (Ivanjdan) je pravoslavna crkva koja nije oštećena kao ni groblje.
  - Crkva Sv. Juraj je katolička crkva koja nije oštećena. Groblje je oštećeno i to 30-ak porodičnih grobnica od art. granata, a nešto grobnica je oštećeno u vrijeme primirja vandalskim ponašanjem pojedinaca.
- Trbounje:
  - Crkva Sv. Frane je katolička crkva koja nije oštećena, a nema groblje.
- Velušić:
  - Crkva Sv. Đurađ je pravoslavna crkva koja nije oštećena kao ni groblje.
  - Crkva Sv. Ilija je katolička crkva koja nije oštećena kao ni groblje.
- Razvođe:
  - Crkva Sv. Nedelja je pravoslavna crkva, nije oštećena a ni groblje nije dirano.
  - Crkva Svi Sveti je katolička crkva koja nije oštećena, a nema groblja.
- Lukar:
  - Crkva Gospa Čatrinjska je katolička crkva koja nije oštećena, a nije oštećeno ni groblje.
- Oklaj:
  - Crkva Sv. Mihovil je katolička crkva koja nije oštećena, a ni groblje takođe.
- Mratovo:
  - Crkva Sv. Martin je katolička crkva koja nije oštećena, a nije oštećeno ni groblje.

---

⁴⁸³ Nečitko.

– Čitluk:

– Crkva Sv. Roko je katolička crkva koja nije oštećena, a ni groblje nije oštećeno.

3. granični bataljon: Skradinski dio:

– U zoni odgovornosti ovog bataljona u toku b/d gotovo svi crkveni objekti su manje ili više oštećeni, osim katoličke crkve Sv. Marko u Sonkoviću.

– U Bratiškovcima ima pravoslavna crkva koja je pretrpila oštećenja od art. granata.

– Pravoslavna crkva i groblje u Čistoj Maloj imaju velika oštećenja.

– Katolička crkva u Plastovu Sv. Nikola je uništena potpuno.

– Katolička crkva Sv. Bartol u Ždrapnju ima velika oštećenja.

– Katolička crkva Sv. Ante u Vaćanima je porušena.

– Katolička crkva u Čistoj Velikoj je porušena, groblje manje oštećeno.

– Katolička crkva Svi Sveti u Krkoviću pretrpila je velika oštećenja, a groblje je manje oštećeno.

– U Rupama imaju dvije katoličke crkve koje su potpuno oštećene.

– Crkva Sv. Marko u Sonkoviću nije oštećena.

Prema operativnim podacima na nekim katoličkim grobljima prisutna je pojava otvaranja grobnica – vjerovatno s ciljem pljačkanja eventualnog zlata i sl. sa mrtvih.

[.....]⁴⁸⁴, [v.r]

*Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 5006.*

209

1992., studeni 5.

Benkovac

Zapovijed načelnika štaba Komande PJM MUP-a RSK Graničnoj četi Obrovac o uspostavi osmatračnica, postavljanju minskog polja i ostalim zadaćama na Velebitu

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA**

KOMANDA

POSEBNE JEDINICE MILICIJE

Pov. br. 953-1

05.11.1992. god.

BENKOVAC

NS⁴⁸⁵

⁴⁸⁴ Potpis nečitak.

⁴⁸⁵ Načelnicima štaba.

Na osnovu ukazane potrebe, a zbog boljeg obezbeđenja graničnog pojasa,

N A R E Đ U J E M:

1. Granična četa Obrovac, sa jednim vodom do 15.11.1992. godine formirati osmatračnicu u rejonu Bukovo Pleće.
2. Smještaj ljudstva organizirati u čvrstim objektima u s. Nekići.
3. Smjenu ljudstva vršiti svakih sedam dana.
4. Radi zaštite ljudstva od diverzija položaj i objekte za smještaj obezbjediti mješovitim PP minskim poljem sa 2 reda mina. Izraditi 3 utvrđene osmatračnice i to na Koti 1059.
5. Sa komandom čete uspostaviti žičke i radio veze.
6. Sa graničnom četom br. M. Gračac u rejonu Alana, uspostaviti radio vezu, a po mogućnosti i žičnu.
7. Ishranu ljudstva organizovati kuvanjem hrane na položaju, zbog čega izuzimati hranu za sedmodnevne potrebe.
8. Dosadašnju osmatračnicu na M. Bobiji ukinuti, a kontrolu puta Obrovac – Sv. Rok, trenutno preuzima vod Zaton patroliranjem na dijelu puta Tvornica Glinice – Kamenolom.

NAČELNIK ŠTABA
viši inspektor
Jovan Dopud, [v.r.]

M.P.⁴⁸⁶

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

210

1992., studeni 5.

Benkovac

Zapovijed zapovjednika brigade PJM Benkovac o poduzimanju mjera za uklanjanje uočenih propusta u djelovanju brigade

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE
Pov. br. 905-1
05.11.1992. god.
BENKOVAC

⁴⁸⁶ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

Na osnovu diskusija učesnika referisanja, te potreba boljeg života i rada u Brigadi u narednom periodu,

N A R E Đ U J E M:

1. U vremenu od 10.11. – 20.11.1992. godine izvršiti kontrolu otklanjanja propusta uočenih na Komandantskom pregledu. Plan kontrole napraviti će organi komande iz okvira svojih nadležnosti.

2. U narednom periodu stvarati kvalitet jedinica kroz planiranje, organizovanje i izvođenje obuke, te udaljavanjem iz Brigade onih ljudi koji ne žele da rade i ne prihvataju obaveze koje nameće život i rad u Brigadi.

3. Iz Brigade eliminisati alkoholičare, nedisciplinovane i one koji su stariji od 35 godina. Prilikom otpusta KV i KČ moraju svakom pojedinom obrazložiti razloge zbog kojih se otpuštaju iz jedinice.

Za milicionere starije od 35 godina koji zaslužuju da ostanu u Brigadi mora se dati pismeno obrazloženje.

4. Preformacija brigade:

U okviru smanjenja brojnog stanja Brigade i stvaranja povoljnije organizacije personalni organ da što pre obezbedi formaciju brigade i zajedno sa komandantima radi po sledećim pitanjima:

a) – popuna SpB iz BzO

b) – 2. BzO rasformirati do 05.11.1992. godine

c) – GrB – otpustiti oko 100 ljudi – spisak dostaviti do 05.11.1992. godine

d) – ČzP ugraditi u SpB po dolasku formacije iz MUP RSK

Otpust ljudstva mora biti krajnje odgovoran i korektan.

5. Izveštavanje od odeljenja do Brigade mora biti tačno, objektivno i pravovremeno po svim pitanjima.

– Za svaki ispaljeni metak u našim jedinicama komandanti i komandiri moraju dostaviti pismeni izveštaj odmah.

– Protiv nedisciplinovanih pripadnika brigade preduzimati mjere od naplaćivanja sredstava koja utroši do udaljavanja iz Brigade.

6. Obuka se mora realizovati sa svim pripadnicima Brigade počev od jedinačne obuke do četnih vežbi prema rasporedu i tematici koju ste dobili. Komandanti i komandiri jedinica su obavezni da do 15. u mesecu dostave zahteve za planiranje pojedinih tema.

Komandanti GrB će sagledati mogućnost i sa potčinjenima organizovati obuku po vodovima najmanje jednom sedmično.

7. Kontroli municije posvetiti veću pažnju.

8. Pozadinsko obezbeđenje:

– potrošnja goriva se mora smanjiti ispod 20 tona.

– m/v moraju biti zadužena – vozilo/vozač.

– starešine ne smiju upravljati motornim vozilima.

– PKPO i načelnici službi izvršiće inventarisanje – popis i zaduživanje MTS u toku novembra.

9. Stimulativne mere:

U jedinicama određivati najbolje pojedince i to:

- u vodu – sedmično
- u četi – za petnaest dana
- u bataljonu – za mjesec dana

Dostaviti predlog za nagrađivanje za 7 (sedam) dana i to:

- BzO i SpB po 1
- GrČ po 1
- PlČ, Čv i KS 1
- ČzP 1

Predloge dostaviti do 10.11.1992. godine.

10. U narednom periodu biti dosledniji u izvršavanju zahteva, a potčinjene naterati da rade svoj posao.

11. O realizaciji ovih zadataka izveštavati me po potrebi i datim rokovima a po pitanju svih zadataka na narednom referisanju.

NM/PB

K O M A N D A N T
viši inspektor
Bogunović Momčilo, [v.r.]

M.P.⁴⁸⁷

Dostavljeno:

- Bataljoni x5
- ČzP
- ČV
- KS
- PoČ
- NŠ
- PKPO
- PNŠ za ONP
- PNŠ za OPP
- PKMV
- PKB
- A/A

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

211

1992., studeni 5.

[Knin]

Obavijest Zonskog štaba TO "Sjeverna Dalmacija" podređenim jedinicama o statusu dobrovoljaca regruta i izdavanju potvrda istima o sudjelovanju u ratu

⁴⁸⁷ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
SJEVERNA DALMACIJA
Pov. br. 264-2
05. 11. 1992. godine

Priznavanje služenja vojnog
roka dobrovoljaca – regruta,
objašnjenje. –

dopunski bataljon

Aktom Ministarstva odbrane RS Krajina broj 209-1/92 od 25.08.1992. i aktom ZnŠTO Severna Dalmacija Pov. broj 122-3 od 28.08.1992. godine objašnjeno je da se dobrovoljcima – regrutima može priznati učešće u borbi vrijeme provedeno jedino u manevarskim jedinicama (JNA i TO).

Budući da još uvijek ima nezakonitog i neovlaštenog izdavanja potvrda od strane opštinskih štabova (čak i mjesnih zajednica) o učešću dobrovoljaca – regruta u ratu, s ciljem oslobađanja istih služenja punog redovnog vojnog roka, skrećemo pažnju svim štabovima i komandama jedinica Vojske RS Krajine Sjeverna Dalmacija da ćemo prema izdavaocima takvih potvrda preduzeti zakonske i druge mjere odgovornosti.

Gore navedenim aktima potvrde je ovlašten izdavati samo Zonski štab Vojske RS Krajina Sjeverna Dalmacija.

Komande PJM odmah će obustaviti od izvršenja sve potvrde izdane od neovlaštenih vojnih (opštinskih štabova, komandi jedinica VRSK) i civilnih organa (mjesnih zajednica).

K O M A N D A N T
pukovnik
Milan Đilas, [v.r.]

M.P.⁴⁸⁸

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4074.

212

1992., studeni 8.

Knin

Zapovijed Uprave MO "Sjeverna Dalmacija" Odjeljenjima obrane Knin i Benkovac za mobilizaciju brigada PJM

---

⁴⁸⁸ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Severna Dalmacija, Knin.

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
UPRAVA "SEVERNA DALMACIJA"**

K N I N

Broj Str. pov. 1054-1
08.11.1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

VRLO HITNO

Naređenje za izvršenje
naređenja. –

Odeljenje odbrane
– Knin
– Benkovac

Zbog pogoršane vojno političke i bezbedonosne situacije u zoni odgovornosti Zn ŠTO "Severna Dalmacija", na osnovu naređenja k-danta GŠ VRSK a s ciljem obezbeđenja potrebnog nivoa borbene gotovosti i ojačanja odbrane:

N A R E Đ U J E M:

- 1.- Izvesti mobilizacijsko pozivanje po 1 tč i 1 baterije za podršku (hab. 105mm ili hab. 122mm) i brigade PJM Knin i Benkovac. Ljudstvo za brigadu PJM Knin pozvati iz sastava 1. Brigade TO Knin a za brigadu PJM Benkovac iz 3. brigade TO Benkovac.
- 2.- Pozive podeliti vlastitim pozivarskim sistemom, a gorivo za kurire obezbeđuju brigade PJM. Za m/v obezbediti putni radni list i odobrenje. Pozive podeliti u toku noći 27.11.1992. godine.
- 3.- Mesto javljanja za vojne obaveznike iz 1. brigade TO Knin Severna kasarna Knin, a za vojne obaveznike iz 3. Brigade TO Benkovac u kasarni Benkovac.
- 4.- Vreme javljanja do 09,00 časova 28.11.1992. godine.
- 5.- Vojni obaveznici treba da se jave u uniformi sa celokupnom zaduženom opremom.
- 6.- U vreme odziva tj. 28.11.1992. godine u vremenu od 09,00 čas. Do 12,00 časova obezbediti prisustvo predstavnika odeljenja na mestima javljanja vojnih obveznika, a u 13,00 časova izvestiti upravu o odazivu ljudstva, telefonom na broj 2203 iz odeljenja Knin, a teleksom iz odeljenja Benkovac na telefaks u ministarstvo odbrane. Za sve neodazvane vojne obveznike izvršiti proveru neodaziva, a neopravdano neodazivanje milicijski privesti. U slučaju opravdanog neodaziva izvršiti naknadno pozivanje drugih vojnih obveznika istog VES-a.
- 7.- Pozivanje izvršiti na osnovu spiskova koje će vam dostaviti jedinice.
- 8.- U garnizonu Knin imati u gotovosti za pozivanje 1. bateriju 155mm iz Kninskog map-a.

N A Č E L N I K
potpukovnik
Duško Babić, [v.r.]

M.P.⁴⁸⁹

⁴⁸⁹ Okrugli pečat: RSK, Ministarstvo odbrane, Uprava "Sjeverna Dalmacija", Knin.

Dostavljeno:
– Ministarstvo odbrane RSK
/Sektor za vojna pitanja/ Na znanje

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 554.

213

1992., studeni 11.

[Knin]

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK o utrošku i postupanju s konzerviranim obrocima kojima je rok čuvanja istekao 1991.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINIA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Br. 587-132

11. 11. 1992. god.

Utrošak ok, naređenje, dostavlja.-

Na osnovu ukazane potrebe a u cilju privođenja utrošku obroka konzervisanih (ok) kojima je rok čuvanja, istekao 1991. godine i ranije privesti utrošku do kraja 1992. god. a najkasnije do 31. 03. 1993. godine.

2.- navedene ok trošiti prilikom službenih, trupnih i drugih putovanja a preostale raskompletirati i utrošiti kao komponente za doručke i suve večere.

3.- prilikom raskompletiranja sačiniti materijalni list o raskompletiranju a dobijene komponente izdavati pojedinačno i pravdati preko dokumenata za utrošak (ml, proračun utroška artikala hrane).

4.- sa naređenjem upoznati sve komande brigada i zaključno sa komandama samostalnih bataljona.

Im/ljo

pomoćnik komandanta za pozadinu

p u k o v n i k

Miloš Pupovac

M.P.⁴⁹⁰

Dostaviti:

– svim komandama br PJM

– svim komandama ZNŠ SV RSK

---

⁴⁹⁰ Prijemni pečat: Brzovav br. 5258, primljen 11. 11. 1992. u 13,45; predan u 13,45.

1992., studeni 12.

Plaški

Upit Općinskog štaba TO Plaški Komandi Zonskog štaba TO Lika o upisu sudjelovanja u ratu u vojne knjižice osobama koje su radile u civilnom sektoru, zdravstvenim ustanovama, civilnoj zaštiti te pripadnicima Jedinica za posebne namjene

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPĆINA PLAŠKI
ŠTAB TERITORIJALNE OBRANE
Broj: 318/92.
Plaški, 12. 11. 1992. god.

Upis učešća u ratu
– upit

KOMANDI Z_nŠTO LIKA
KORENICA

U toku upisa u vojne knjižice učešća u ratu a prema Odluci Vlade Republike Srpska Krajina, te po Naslovu datim uputama pov. br. 2261 od 30.09.1992. javljaju se određena pitanja i nedoumice po dijelu zahtjeva za upis u vezi primjene tački 1, 2, 3 i 4 Uputa a odnose se na:

1. Zahtjevi osoba koje su radile u civilnom sektoru (općina, škole, crveni krst i dr.) rad kojih je bio samostalan, sa kojima je ostvarivana saradnja kada je to zahtjevala vojna situacija. Da li se ove osobe odnosno organi mogu podvesti od tačku 3. Uputa odnosno da li uopšte mogu “kao pripadnici RJ koji su izvršavali druge zadatke” regulisati učešće u ratu upisom u vojne knjižice.
2. Zahtjevi osoblja Zdravstvene stanice Plaški, koja ustanova je radila bez prekida čitavo vrijeme rata, čiji rad je bio podređen potrebama ratnog saniteta. Nedoumica je kome se reguliše učešće u ratu, da li samo za sanitet (liječnici, med. sestre i vozači) ili i za pomoćno tehničko osoblje (čistačice i administrativni radnici) te koji je status farmaceutskog osoblja.
3. Pitanje pripadnika CZ. Smatramo da nije sporno regulisanje u vremenu od 22.07.1991. pa do 15.11.91. kada je formirana 145. lppbr jer su u tom vremenu izvršavali naredbe ŠTO. Tada je formiran novi Štab CZ po naredbi komandanta 145. lppbr komu su bile podređene i Štab CZ i podređene mu jedinice CZ. Tko je nadležan za upis poslije 15.11.91. god.

4. Pitanje statusa pripadnika Centra OIO koji je formiran po Naredbi Komandanta 145. lppbr i kome je bio potčinjen. Da li se vrši upis i tko je nadležan.
5. Pitanje statusa pripadnika Jedinice za pos. namjene ("martićevci"). Jedinica je formirana prije 22.07.91. god. i bili su na obuci u Golubiću. Da li i tko vrši upis za taj period. Tko vrši upis za period od 22.07.1991. pa do oktobra 91. god. kada je naredbom Ministra MUP-a RSK izvršeno formalno potčinjavanje ove jedinice i odeljenja Milicije teritorijalno nadležnim ŠTO a u kom vremenu je vršeno sadejstvo u operacijama. Što sa delom pripadnika ove jedinice koji su se odbili potčiniti i ovom ŠTO, a kasnije i Komandantu 145. lppbr po izvršenoj mobilizaciji. Isto tako postavlja se pitanje kako i tko reguliše status pripadnika SDB.

Ako se dozvoljava upis za sve ili dio osoba navedenih u ovom upitu, tko ovjerava spisak ili pojedinačnu izjavu.

Moli se hitnost odgovora po ovom upitu kao i našem upitu od 10.11.92. god. br: 315/92. kako bi se otklonili svi mogući nesporazumi, budući je po navedenim pitanjima stopiran upis. Napominjemo da ova pitanja nismo mogli ranije postaviti jer se ista tek sada izraženije postavljaju a što je i posledica nesređenih spiskova RJ o čemu smo Vas već u više navrata obavještavali. Do danas uz sva nastojanja nemamo nikakove evidencije za 5. osnovnih jedinica i dio pozadinske čete odnosno za oko 400-450 v/o.

Nk/NK

KOMANDANT:
KIK
Nikola Dokmanović, [v.r.]

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1009/7.*

215

1992., studeni 13.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO, zapovjednicima brigada PJM i sekretarima SUP-ova, za osnivanje jedinica za odlazak u borbene zadatke na "koridor" u Bosnu i Hercegovinu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE
Broj: str. pov. 1147-1/92.
Knin, 13. 11. 1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

ŠIFRIRANO D.D.

ZnŠTO 1-6. KOMANDANTIMA BRIGADA
PJM I SEKRETARIMA SVIH SUP-a

Predmet: Naređenje za formiranje jedinica, dostavlja.-

Na osnovu zahteva i dogovora komandanta GŠTO RSK, ministra UP RSK⁴⁹¹ i GŠSBCR⁴⁹² a u cilju proširenja koridora i oslobađanja svih srpskih teritorija,

N A R E Đ U J E M

1. Komandant ZnŠTO S. Dalmacija i komandant ZnŠTO Lika formiraće bataljon po sledećem:

- brigada PJM MUP-a Knin 1 četetu od 100 ljudi
- brigada PJM MUP-a Benkovac 1 četetu od 100 ljudi
- brigada PJM MUP-a Korenica 1 četetu od 100 ljudi
- SUP za S. Dalmaciju 1 četetu od 80 ljudi
- SUP za Liku 1 četetu od 80 ljudi.

Komandanta bataljona odrediće komandant ZnŠTO S. Dalmacija, a zamenika komandanta bataljona i pomoćnika komandanta bataljona za pozadinu komandant ZnŠTO Lika.

Komandant ZnŠTO Kordun i komandant ZnŠTO Banija formiraće bataljon po sledećem:

- brigada PJM MUP-a Petrinja 1 četetu od 100 ljudi
- brigada PJM MUP-a Vojnić 1 četetu od 100 ljudi
- brigada PJM MUP-a Okučani 1 četetu od 80-100 ljudi
- SUP za Kordun 1 četetu od 80 ljudi
- SUP za Baniju 1 četetu od 80 ljudi

Komandanta bataljona i pomoćnika komandanta bataljona za pozadinu odrediće komandant ZnŠTO Kordun, a zamenika komandanta bataljona komandant ZnŠTO Banija.

Komandant ZnŠTO I. Slavonija, Z. Srem i Baranja formiraće 2 bataljona i to jedan bataljon u Baranji, a jedan bataljon u I. Slavoniji i Z. Sremu.

2. Izbor ljudstva vršiti na dobrovoljnoj osnovi.

3. Ljudstvo pripremiti za duži boravak u složenim meteo uslovima.

Svaki borac da ima dva čebeta, toplu zimsku odeću i ostali pribor neophodan za održavanje lične higijene. Za sve naoružanje obezbediti 3 b/k municije.

4. Nakon izvršene obuke sa jedinicama pokret snaga iz Baranje, I. Slavonije i Z. Srema izvršiti najkraćim pravcima preko SRJ u širi rajon Trebinja gde se javiti komandantu Hercegovačkog korpusa, a snage iz ostatka RSK u širi rajon C. D. i G. Slatina kod Brčkog pravcima koji preko B.⁴⁹³ Luke i Doboja izvode u Brčko gdje se javiti komandantu Istočno-bosanskog korpusa.

Gotovost snaga 18.11. do 24.00 časova.

5. Za formiranje pozadinskog voda Lika i S. Dalmacija odgovoran je komandant ZnŠTO S. Dalmacija. A za formiranje pozadinskog voda u Kordunu i Baniji odgovoran mi je komandant ZnŠTO Kordun. Pozadinske jedinice formirati iz sastava poz. četa br. PJM.

⁴⁹¹ Milan Martić, ministar MUP-a RSK.

⁴⁹² Kratica je nejasna. Vjerovatno je riječ o Glavnom štabu Vojske Srpske Krajine.

⁴⁹³ Banja.

6. Snagama iz RSK na "Koridoru" rukovodi lično ministar UP Milan Martić i komandant PJM Borislav Đukić.

7. Na terenu se ostaje duže vreme do konačnog izvršenja zadatka i proširenje koridora odnosno do potpunog oslobođenja svih srpskih teritorija u Srpskoj Republici.

8. Zadatak čini državnu tajnu, te se u toku priprema i izvršenja zadataka tako i odnositi. U cilju taktičkog maskiranja sve mere saradnje preduzimati kao pripreme za odbranu od agresije u vašoj zoni odgovornosti.

9. U realizaciji ovog zadatka mogu učestvovati i pripadnici TO kao dobrovoljci.

10. GŠTO i MUP RSK obezbediće određenu količinu uniforma u toku b/d.

KOMANDANT

general-potpukovnik

Milan Torbica

KOMANDANT

general-major

Borislav Đukić

*Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.*

216

1992., studeni 16.

[Plaški]

Redovno izvješće Komande 70. br. Komandi OG Lika o stanju u zoni odgovornosti i izboru vojnika za slanje na ratište

KOMANDA 70. BRIGADE

VOJSKE RSK-a

Str. pov. br. 1285/2

dne 16. novembar 1992. god.

KOMANDI OG LIKA

REDOVNI DNEVNI IZVJEŠTAJ

1. STANJE U ZONI ODGOVORNOSTI

NA OGRANIČENIM LINIJAMA MIRNO. NIJE BILO PROVOKACIJA OD STRANE USTAŠA.

2. STANJE BEZBEDNOSTI

SVI OBJEKTI OD POSEBNOG ZNAČAJA DOBRO SU OBEZBEĐENI I ČUVANI. U GRADU I OKOLICI MIRNO, BEZ PUCNJAVE.

3. ZADACI KOJI SU REALIZOVANI U TOKU DANA:

VOJNA TAJNA

STR. POVERLJIVO

ODRŽAN SASTANAK KOMANDE U VEZI UPUĆIVANJA JEDINICE NA RATIŠTE. IZVRŠEN IZBOR V/O I DOGOVOR OKO OPREMANJA ISTIH KAO I OPREMANJU DVA M/V. K-DANT BRIGADE IZVJESTIO KOMANDU O PREFORMACIJI BRIGADE.

4. POTROŠNJA GORIVA
U TOKU DANA IZDATO

MB 86 60 lit.

D-2 170 lit.

5. ZAHTEVI

MOLIMO DA REALIZUJETE DIO PRETHODNIH ZAHTEVA A POSEBNO STAVKE ZA POGONSKO GORIVO I HRANU.

KOMANDANT

potpukovnik

Milan Šušnjar, [v.r.]

M.P.⁴⁹⁴

Izvornik, rukopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1009./17.

217

1992., studeni 16.

[Plaški]

Izvešće Komande 70. brigade Vojske RSK Komandi OG Lika o upućivanju vojnika 70. brigade PJM na ratište u Brčko

KOMANDA 70. BRIGADE

VOJSKE RSK-a

strogo pov. br. 1285/3

Dne 16. novembar 1992. god.

KOMANDI OG LIKA

REDOVNI BORBENI IZVJEŠTAJ

1. STANJE U ZONI ODGOVORNOSTI

Na graničnim linijama mirno. Nije bilo provokacija od liniji prema neprijatelju bilo je mirno bez provokacija.

2. STANJE BEZBEDNOSTI

Svi objekti od posebnog značaja dobro su obezbeđeni i čuvani. U gradu i okolici mirno, bez pucnjave.

3. ZADACI KOJI SU REALIZOVANI U TOKU DANA:

⁴⁹⁴ Okrugli pečat: RSK, Komanda 145. br TO.

Održan sastanak Komande u vezi upućivanja jedinice na ratište.⁴⁹⁵ Izvršen izbor v/o i dogovor oko opremanja istih kao i opremanja dva m/v. K-dant brigade izvjestio Komandu o preformaciji brigade.

4. POTROŠNJA GORIVA

MB-86	60 l
D -2	170 l

5. ZAHTEVI

Molimo da realizujete dio prethodnih zahtjeva, a posebno stavke za pogonsko gorivo i hranu.

K O M A N D A N T

potpukovnik

Milan Šušnjar, [v.r.]

M.P.⁴⁹⁶

*Izvornik, rukopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1009/7.*

218

1992., studeni 17.

[Petrinja]

Primjedba brigade PJM iz Petrinje ministru Milanu Martiću na rad Radio-stanice Petrinja i njezino ugrožavanje sigurnosti postrojbi brigade uoči odlaska na ratište u Bosnu i Hercegovinu

Republika Srpska Krajina
Ministarstvo unutrašnjih poslova

K o m a n d a
Posebne jedinice milicije
Pov. br. 323-1

Dana 17. 11. 1992. godine

rad radio stanice Petrinja
dana 16. 11. 1992. godine
primedbu, dostavlja.-

vrlo hitno

MUP RSK Knin
na ličnost ministra Martića⁴⁹⁷

⁴⁹⁵ Jedinica PJM upućena je na ratište u Bosnu i Hercegovinu na tzv "Koridor", vidi : Dok. br. 215. i 216.

⁴⁹⁶ Okrugli pečat: RSK, Komanda 70. brigade PJM.

⁴⁹⁷ Milan.

Dana 16.11.1992. godine između 18.00 i 19.00 časova u kontekstu pozdrava i čestitki građanima Petrinje, voditeljica programa prilikom čestitanja izgovorila je tekst rečenice čime je doslovno narušila bezbednost priprema jedinica za izvođenje borbenih dejstava u RSK, a tekst rečenice glasilo je prema slušanju slušaoca ovako: "grupi diverzanata sretan odlazak na ratište u Bosnu želi društvo iz Petrinje pesmom – Sitan kamen do kamena". Ovim tekstom smatramo da je narušena bezbednost priprema jedinica, a 17.11. sam lično bio u radio stanici Petrinja i sem običnog listića sa rukopisom nisam mogao steći uvid u tekst govora, jer se u radio stanici ne snimaju pozdravi, a tekst govora se ne kuca, zaključio sam da postoji opšta samovolja u vođenju programa, na što sam upozorio organe lokalne milicije i u slučaju nemogućnosti prelaska r. Una ne snosim nimalo odgovornosti jer sam preduzeo sve mere da posao obavim krajnje profesionalno do mesta izvođenja borbenih dejstava. O preduzetim radnjama redovno sam izveštavao pretpostavljenu komandu na osnovu čega je mogla steći uvid da se pripreme obavljaju krajnje na profesionalan način. Posebne jedinice milicije za Baniju za sada sačinjavaju 226 boraca i spremne su za izvršenje zadatka.

Molimo vas da ovakve i slične postupke sprečite preko MUP Krajine.

po ovlaštenju komandanta
viši inspektor
Simo Podunavac

M.P.⁴⁹⁸

M.P.⁴⁹⁹

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 20.*

219

1992., studeni 18.

Dvor na Uni

Komanda 33. br TO upućuje Zonskom štabu TO Banija zahtjev za popunu streljivom

KOMANDA 33. BRIGADE
TO DVORNA UNI
Str. pov. broj 01-222-2
Dana 18.11.1992.⁵⁰⁰

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 1.

Zahtev za popunu 33. brTO
sa 3 b/k municije, dostavlja.-

⁴⁹⁸ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 971, primljen 17. 11. 1992. u 12,20; predan u 12,30.

⁴⁹⁹ Prijemni pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, 19. 11. 1992.

⁵⁰⁰ U gornjem desnom kutu po zaprimanju rukopisom dopisano: "Kada dobijete preglede iz svih jedinica, videti mogućnosti preraspodele i stanja u 87. POB Čerkezovac. Puk. Milan Begović."

ZONSKI ŠTAB TO BANIJJA

GLINA

Tačno smo ustanovili imajuće količine municije za dole navedena sredstva, nedostajuće količine do 3 b/k, te količine koje preteču 3 b/k. Nedostajuće količine nam dodelite kako ste naveli u Vašem aktu Str. pov. br. 200-541 od 09.11.1992. godine.

Red. br.	VRSTA I BROJ ORUĐA	MUNICIJA			
		IMA	3. b/k	Nedostaj.	Preteče
1.	MB 120 mm 6 kom	604	720	116	-
2.	MB 82 mm 15 kom	3413	2700	-	713
3.	PT Top T-12 2 kom	32	240	208	-
4.	ZIS 76 mm 11 kom	920	1650	730	-
5.	PA Top 20/3 mm 5 kom	14700	13500	-	1200
6.	PA Top 20/1 mm 2 kom	-	1800	1800	-
7.	BsT 82 mm 3 kom	158	72	-	86
8.	RB M 57 6 kom	290	72	-	218
9.	"PRAGA" 30/2 mm 2 kom	840	2400	1560	-
10.	Top 100 mm (T55) 3 kom	280	387	107	-
11.	Top 20 mm na BVP M80 2 ko	-	2400	2400	-
12.	ROB M75 ili M52	1487	4511	3024	-
13.	RRB 64 mm "ZOLJA"	8	1134	1126	-
14.	RRB 90 mm "OSA"	174	486	312	-
15.	Tromb. tren. mina	852	5832	4980	-
16.	PAM 12,7 mm "Browning"	6600	7200	600	-
17.	Maljutka (6 odeljenja) Za ove rakete nemamo lansirnog kompleta	34	24	-	10

Podatke za sitnu pešadisku municiju ćemo Vam dostaviti kada uspemo proveriti koje se količine još nalaze kod v/o.

TR/VN

K O M A N D A N T
Potpukovnik
Lukač Dušan, [v.r.]

M.P.⁵⁰¹

M.P.⁵⁰²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 1043/2.

⁵⁰¹ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Banija [dalje nečitko].

⁵⁰² Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, br. 927-1, 20. 11. 1992., Glina.

1992., studeni 18.

Knin

Obaveštajno izvješće Glavnog štaba VRSK Zonskom štabu TO Banije i Korduna o prebacivanju ljudi i vojnog materijala iz Hrvatske u Cazinsku krajinu

GŠ Vojske RS KRAJINE
Uprava za obav.-bezb. poslove
Str. pov. br. 56/2
18. novembar 1992. godine

Obaveštajno-bezbedosnom organu
ZnŠTO Kordun i Banija.-

Elektronskim izvidanjem došli smo do sledećih podataka:

– negde preko Karlovca pa dalje do Kladuše postoji zaobilazni put kojim je u V.⁵⁰³ Kladušu stiglo oko 300 mladih ljudi, muslimana, za odbranu Kladuše.

– u Zagrebu na aerodromu spremna pošiljka za Cazin. Kaže se da je to ono što im treba, ali se pomnije i doprema neke opreme za “gnjezdo”. Za sada avioni neće poletati iz Zagreba za Cazin zbog lošeg vremena i mekanog zemljišta za sletanje.

– u Zagrebu je natovaren konvoj za Cazinsku krajinu. Konvoj ide preko UNPROFOR-a (u pitanju velika veza) i treba da se preda Boži Komadini, a u Cazin treba stići tokom ove nedjelje.

Iz napred iznetog vidljivo je da se i dalje nastavlja ubacivanje grupa muslimana preko teritorije RSK, kao i doprema vojnog materijala u sastavu humanitarnih konvoja UNPROFOR-a.

U saradnji sa jedinicama PJM i SUP-a preduzmite sve mere na presecanju ovih kanala, a posebnu pažnju obratite na sadržaje humanitarnih pošiljki, koji preko vaše teritorije idu u Cazinsku krajinu. O rezultatima redovno izveštavajte.

načelnik
potpukovnik
Čedomir Gagić⁵⁰⁴

M.P.⁵⁰⁵

M.P.⁵⁰⁶

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.

⁵⁰³ Velika.

⁵⁰⁴ U desnom donjem kutu rukom dopisano: “Zašto se to evidentira u ZnŠTO. Službena pošta OB.”

⁵⁰⁵ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, br. 967-1, 18. 11. 1992., Glina.

⁵⁰⁶ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 5290, primljen 18. 11. 1992. u 12,55; obrađen u 13,00.

1992., studeni 18.

Pakrac

Obavijest Općinskog štaba TO Pakrac Zonskom štabu TO Zapadna Slavonija o aktivnostima UNPROFOR-a i najavljenom prosvjedu bivših pripadnika TO zbog lošeg socijalnog stanja

ZONSKI ŠTAB TO
OPŠTINSKI ŠTAB TO

118-1

18.11.1992. god.

P A K R A C

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Informacija o aktivnosti
UNPROFOR-a, dostavlja,-

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

U razgovoru sa mještanima i organima milicije doznali smo:

1. AKTIVNOST UNPROFOR-a

a) Dana 07. i 09.11.1992. godine došlo je do malog nesporazuma sa snagama kanadskog bataljona iz sledećih razloga:

– navedenih dana u rajon Pakraca, ulica Pepe Polaka došao je deo jedinica kanadskog bataljona, sastav inženjerija i bez najave počeo da izvodi radove kod Crkvice (K.314 j/z za 500 m).

Sastav PJM je primjetio tu aktivnost i uočio da se u sastavu sa Kanadanima nalaze i troica ustaša.

Komanda bataljona PJM je uputila deo ljudi na lice mjesta ali su ih snage UNPROFOR-a sa uperenim cjevima vratile nazad.

Ova aktivnost nije najavljena preko SM Pakrac.

b) Dana 11.11.1992. godine iz helikoptera UNPROFOR-a vršeno je snimanje magacina u s. Šeovica, a potom lovačkog doma na Omanovcu.

2. OSTALA PITANJA:

Dana 19.11.1992. godine mještani sa teritorije SO Pakrac, nezaposleni i nezbrinuti, a podležu vojnoj obavezi (ranije pripadnici TO) njih oko 250 organizuje skup na Gavrinici ispred škole.

Osnovni cilj je da se obrate odgovornima u Opštini za njihovo zbrinjavanje, jer nemaju nikakva materijalna sredstva za opstanak.

Ukoliko im opština ne reši problem ići će u oblasnu vladu, ako se i tu ne reše njihovi socijalni problemi ići će i u Knin. Za odlazak u Knin tražit će pomoć i od ZnŠTO, jer spominju i OpŠTO i ZnŠTO da isto imaju deo krivice za njihovo socijalno stanje. U početku im je bilo obećano da ćemo ih hraniti i plaćati, što je uticalo na njihov ostanak i dovođenje djece na ovaj teren.

U toku avgusta mjeseca u sastavu OpŠTO i OdTO bili su angažovani na dežurstvu i komandiri četa i vodova. Zbog Naređenja ZnŠTO taj deo ljudi nije mogao biti plaćen, što nije slučaj u drugim jedinicama u zoni.

Obzirom da je i njihovo socijalno stanje teško trebalo bi iznaći mogućnost da se plate makar komandiri četa koji su nezaposleni i nemaju nikakav izvor prihoda.

SH/HS

K O M A N D A N T:

m a j o r

Milenko Romanić, [v.r.]

M.P.⁵⁰⁷

Otsečena sela Kričke,
Zabrdske, G. Šumetlica
i Lipovljani⁵⁰⁸

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 7.

222

1992., studeni 19.

Knin

*Zapovijed Glavnog štaba TO RSK zonskim štabovima TO, zapovjednicima brigada
PJM i sekretarima SUP-ova, da svojim snagama izvrše marš u širi rajon Modriče*

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Str. Pov. br. 1147-4

19.11.1992. god.

K N I N

SVIM KOMANDAMA ZnŠTO

SEKRETARIMA SUP-ova

KOMANDANTIMA Br. PJM

NAREĐENJE OP BR. 1.

Veza naš akt strogo pov. br. 1147-1 od 13.11.1992. godine.⁵⁰⁹

---

⁵⁰⁷ Okrugli pečat: RSK, ZŠ TO Zapadna Slavonija, OŠ TO Pakrac.

⁵⁰⁸ Dopisano rukom.

⁵⁰⁹ Vidi: Dok. br.: 215.

1. Izvršite marš uz sopstveno obezbeđenje četnim i bataljon. kolonama iz sadašnjih rejona razmeštaja u širi rajon Modriče po sledećem:

a) Snage sa prostora Like i Severne Dalmacije do 09,30 časova 20.11.1992. godine stići u rajon Bravskog polja (kod Petrovca), gde formirati bataljon i organizovati marš pravcem: selo Bravsko – Sanski most – Prijedor – Banja Luka – Prnjavor – Derventa – Modriča.

Početak marša po vašoj odluci, s tim da se do 09,30 časova stigne u rajon s. Bravsko.

Komandanti brigada PJM i sek. SUP-ova izdaće kratko naređenje – Zapovest za marš.

b) Snage sa prostora Korduna i Banije izvršiće marš iz sadašnjih rejona prikupljanja najkraćim pravcem, koji izvodi preko Banja Luke, Prnjavora, Dervente u očekujući rajon Modrine.

Na marševski cilj stići do 17,00 časova.

Odobrava se odvojeno marševanje snaga sa Banije dana 19.11.1992. godine, na zahtev komandanta br PJM Petrinja.

2. Na marševskom cilju snage će prihvatiti konačari iz 1. krajiškog korpusa i razmestiti u očekujućem rejonu u čvrste objekte.

3. Do dolaska u očekujući rajon pozadinsko obezbeđenje samostalno na nivou jedinica, a po pristizanju na marševski cilj osloncem na pozadinsku bazu 1. krajiškog korpusa.

U toku 19.11.92. godine dostavite GŠ TO RSK brojno stanje, radi stavljanja na ishranu.

Potenciramo da će priprema i podela hrane biti na nivou bataljona, da su vremenski uslovi veoma složeni, te je neophodno obezbediti što veći broj plastičnih podmetača, šatorskih krila, po mogućnosti gumenih čizama.

U toku 19.11.92. godine prema brojnim stanjima uputite u Knin, u severnu kasarnu motorna vozila kompleta odeće i čizama za svakog učesnika operacije.

Obezbedite zaštitne maske i šlemove za sve učesnike i prve zavoje. Obezbedite rezervne izvore napajanja za RU.

4. U toku marša preduzmite mere tajnosti, sprečite upotrebu vatrenog oružja i nesretne vanredne događaje u toku pripreme i izvođenja marša i u očekujućem rejonu.

5. Za potrebe RiK-a ukupnim našim snagama neophodno je formirati privremenu komandu borbene grupe sastava: komandant, zamenik komandanta, operativac, pomoćnik za pozadinu, referent intendantske i tehničke službe i načelnika veze.

Jedinicu veze formiraće komandant ZnŠTO za Severnu Dalmaciju.

Molimo predloge za formiranje komande borbene grupe, kako bi u toku dana istu formirali.

6. Snage iz Zapadne Slavonije javiće se komandantu bataljona u toku 20.11.1992. godine do 17,00 časova.

KOMANDANT GŠ TO

general-potpukovnik

Milan Torbica, [v.r.]

M.P.⁵¹⁰

KOMANDANT PJM

general-major

Borislav Đukić, [v.r.]

M.P.⁵¹¹

⁵¹⁰ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO Knin.

⁵¹¹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

1992., studeni 20/21.

[Plaški]

Izvešće Komande 70. brigade Komandi OG Lika o nezadovoljstvu ljudstva, pljački u selu Miščevići, te blokadi snaga UNPROFOR-a

KOMANDA 70. BRIGADE

Vojske RSK-a

Str. pov. br. 1287/3

Dana 20./21.XI 1992. g.

KOMANDI OG LIKA

Redovni dnevni

izveštaj.-

VOJNA TAJNA

Strogo poverljivo

1. Stanje u zoni odgovornosti

Nekih novih pojedinosti o neprijatelju vojnim (paravojnim) formacijama nema. Nije bilo nikakvih provokacija od strane neprijatelja tako da je i vruća linija mirovala.

Izbeglog stanovništva iz zone odgovornosti kao i povratka u zonu odgovornosti nije bilo.

2. Stanje bezbednosti

Stanje bezbednosti u Plaškom i duž cele državne granice zadovoljava. Prisutno je opadanje morala i nezadovoljstva ljudstva, što se može poboljšati redovnim svakodnevnim informisanjem, koje je na niskom nivou, i ne zadovoljava.

3. Zadaci koji su realizovani u toku dana

Rad u jedinicama odvijao se prema planu i programu. Duž cele državne granice vršeno je patroliranje, osmatranje, i izviđanje kao i pretres terena.

Komandant brigade imao je sastanak u Korenici. U kasarni vršena je priprema i dogovor za rad narednog dana sa komandirima četa.

Jedna grupa civila sa teretnim kamionom prema dojavu karaule Vojnovac prešla je rampu i vršila pljačku u selu Miščevići što je izazvalo veliko negodovanje kako graničara na toj karauli tako i stanovništva Vojnovca koje se diglo na noge. Obaveštena je o tome i SJB i u dogovoru sa istom otišla je jedna patrola u Vojnovac, pljačkaši su pljen istovarili, i sljedi pismeni izveštaj sa karaule u vezi nastale situacije. U periodu od 16,45 do 21,00 časova bio je blokiran i UNPROFOR s obzirom da je rampa bila spuštena.

4. Potrošnja goriva

Gorivo je potrošeno i to:

– D-2 ..... 240 litara,
– MB 86..... 40 litara.

5. Zahtevi

Molim hitno 5000 l – D-2, 2000 l – MB-86.⁵¹²

K O M A N D A N T
potpukovnik
Milan Šušnjar, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1009/7.

224

1992., studeni 19.

Informacije upućene SUP-u Pakrac o stanju i sukobima na području Vakufa, Doboja, Gradačca i Orašja

19/11 `92.

13:18

07811606

PRESS

B. LUKA

M.P.⁵¹³

19. 11. 1992.

VAKUF

OFANZIVA IZ PRAVCA BUGOJNA I TRAVNIKA

Kako saopštavaju vojni izvori, hrvatsko-muslimanske snage su krenule u žestoku ofanzivu na dva pravca: s jedne strane se preko Turbeta želi prodrijeti prema Komaru dok se s druge strane iz pravca Bugojna napada prema Donjem Vakufu. Cilj ovih operacija je zauzimanje ovog grada čime bi se omogućilo sticanje uslova za eventualne daljnje akcije na ponovno zauzimanje nedavno oslobođenog Jajca. Strategija hrvatsko-muslimanske koalicije, može se zaključiti na osnovu njihovih posljednjih napada, ni u kom slučaju nisu usmjereni ka uspostavljanju mira.

Jedinice Vojske oko Donjeg Vakufa spremno odgovaraju na svaki napad, a ukoliko ti odgovori ne budu utišali napadačko oružje moguće je odbacivanje neprijateljskih snaga što dalje od slobodne teritorije kako ne bi ugrožavali civilno stanovništvo i kako ne bi uništavali civilne i druge objekte na tom području.

Inače u Jajcu su sve intenzivnije akcije na što bržem vraćanju ovog istorijskog grada u normalan život.

---

⁵¹² Dopisano rukom.

⁵¹³ Prijemni pečat: RSK, MUP, SUP Pakrac, 0805/1-2-163/1-92, primljeno 23. 11. 1992.

DOBOJ

GRANATE U SREDIŠTU GRADA

Na dobojskom dijelu fronta, saopštavaju vojni izvori, uočeno je pregupisavanje muslimansko-hrvatskih snaga oko Tešnja i na području Usore kako bi se izvršila nova ofanziva prema Doboju i prema Tesliću. Osim pregrupisavanja, vidljivi su pokreti kolona u dva smjera. Jedne su kolone koje idu iz Zenice preko Žepča za Tešanj u kojim stižu nova pojačanja u ljudstvu i tehnici, dok s druge strane, civilno stanovništvo sve intenzivnije napušta područja Tešnja i Maglaja.

Pored toga što su akcije muslimansko-hrvatskih snaga usmjerene na konsolidovanje vlastitih redova, oružje nije mirovalo. Neprestano se vrše provokacije kako iz pješadijskog naoružanja tako i iz artiljerijskih oruđa raznih kalibara. Nekoliko granata je palo i na uže središte D[ojoja] ali je izazvalo samo manje materijalne štete. Civilno stanovništvo je sada daleko opreznije i više se ne udaljava mnogo od svojih skloništa.

GRADAČAC

PROVOKACIJE NE PRESTAJU

Nakon redovnih pokušaja da se povežu sa snagama u Orašju, intenzitet napada muslimansko-hrvatskih snaga u Gradačcu je nešto smanjen. I p[ored] pojačanja koje stiže u grad, udarna moć im je sve slabija, što se objašnjava sve većom iscrpljenošću ali i hladnoćom i neimaštinom u gradu što u mnogome utiče na njihov borbeni moral.

Vojni izvori saopštavaju da muslimansko-hrvatskim snagama nije uopšte do primirja niti da uopšte žele da pregovaraju a kamoli da žive sa njima, tako da se poslije noćasnijih i jutrošnjih provokacija na cijelom dijelu ratišta oko Gradačca očekuju novi žešći napadi. Jedinice Vojske čvrsto drže svoje položaje.

ORAŠJE

GRANATE SA LIJEVE OBALE SAVE

Vojni izvori saopštavaju da na oraškom ratištu oružje ne miruje. Iz reona Gradišta, Bošnjaka i Rajeva Sela, koji se nalaze u županjskoj opštini, hrvatska artiljerija ne prestaje da djeluje. Čak se, nakon donošenja poslednje rezolucije Savjeta bezbjednosti UN, artiljerijski udari pojačavaju. Po položajima jedinica Vojske padaju granate iz oruđa raznih kalibara, kao što se sve češće raketiraju srpska [sela] na području kako oraške tako i brčanske opštine.

Većih aktivnosti pješadije tokom noći i jutros nije bilo, tako da od jutros Koridorom saobraća. Međutim, ko god se upušta da krene na put, unaprijed se upozorava da to čini na vlastitu odgovornost ... oko Koridora povremeno padaju granate što može da ugrozi živote p[ut]nika.

M. M.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 10., kut. 9.

1992., studeni 21.- prosinac 23.

[Benkovac]

Iz dnevnika Operativnog tima 1. brigade PJM MUP-a RSK o događajima na okupiranom području zadarskog i šibenskog zaleđa

DNEVNIK OPERATIVNOG TIMA

[...]

21.11.1992.		
7	19.10	IZ RAŠTEVIĆA (KARIN) JAVLJAJU DA SE IZ PRAVCA PRKOSA OTVARA MITRALJESKA VATRA NA RAŽOVLJEVOJ GLAVICI, A TO SA KRAĆIM I DUŽIM RAZDOBLJIMA TRAJE OD 13.00 ČASOVA. NA VATRU JE ODGOVORENO SA NEKOLIKO KRAĆIH RAFALA IZ PM-A. NADALJE SE TVRDI DA SE OVO PONAVLJA VEĆ VIŠE DANA ZA REDOM. UPOZORIO SAM DA SE MORA REDOVITO JAVLJATI ZA SVAKI ISPALJENI METAK TE OBJASNIO VAŽNOST JAVLJANJA. JAVLJENO U OC KNIN.
12	21.05	CENZOR JAVLJA DA JE DANAS IZ PRAVCA RUPLJA I GRGURICA OTVARANA VATRA IZ PJEŠADIJSKOG NAORUŽANJA PREMA ZELENOM HRASTU U 15.00, 17.00, 18.00, 19.00 ČASOVA, A TAKOĐER USTAŠE UZVIKUJU IMENA POGINULIH U ZEMUNIKU GORNJEM, SUBOTIĆ MIRKA I (ČOSO) DOSTANE. ⁵¹⁴ OBAVIJEŠTEN OC KNIN.
22.11.1992.		
2	18 ⁵	Iz Biljana G. javljeno (Bogunović Mirko) da su u Škabrnji poginuli milicioneri: 1 – Deverić Neven (Špire) 1955. 2 – Štrbac Nikola (Đure) 1956. 3 – Ležaja Zoran (Đure) 1964. 4 – Knežević Petar (Dušana) 1950. 5 – Matić Živojin (Đerasima) 1950.
26.11.1992.		
1	16 ⁰⁰	Od SJB smo saznali da su u Smilčiću pronađena 3 leša. Također ima jedna povredena osoba (povredena u glavu), i to Arbanas Mirko. ⁵¹⁵
29.11.1992.		
5	12,40	KAPETAN BOLO – KENIJA PRIJAVIO DA U VUKŠIĆU MILICIJA PALI KUĆE. NISAM MOGAO PROVJERITI ISTINITOST RADI TOGA ŠTO VEZA NE RADI SA ELBOM I PRKOSOM. PO USPOSTAVLJENOJ VEZI USTANOVLJENO JE DA JE POŽARE IZAZIVALA MILICIJA SJB BENKOVAC.
3.12.1992.		
1	10,30	Javljeno iz SJB Benkovac da su tokom noći u Šopotu ubijeni Marinović Stipan, njegova supruga, otac i majka. Počinioci nisu poznati, istraga je u toku.

⁵¹⁴ Subotić.

⁵¹⁵ Tom prilikom ubijeni su: Arbanas Biserka, stara oko 50 godina, Arbanas Anica, oko 70 godina, i Arbanas Krste, oko 40 godina, teško ranjeni Arbanas Mirko umro je na putu prema Kninskoj bolnici u vozilu UNPROFOR-a.

2	12,10	Zvao puk Rančić ⁵¹⁶ i javio da su svi naši pripadnici na Koridoru dobro i zdravo. Obezbediti i pripremiti smenu ljudstva, vodeći računa o zimskim uslovima. Detalji će biti saopšteni telegramom. Telefon Rančića i generala Đukića ⁵¹⁷ 074 882-462 stalno i 882-464 (20,00 do 06,00)
6.12.1992.		
14	20,35	SA OKULARA JAVLJENO DA SE ČULA DETONACIJA IZ PRAVCA ISLAMA KOJE SU IZGLEDALE KAO DETONACIJA IZ ARTILJERIJSKOG ORUĐA. POZVAO SAM JEDINICE NA TERENU TE USTANOVIO DA JE OKO 19,45 ČASOVA OTVORENA ŽESTOKA VATRA IZ "BROVINGA" I AUTOMATSKOG PEŠADIJSKOG ORUŽJA IZ PRAVCA PRKOSA I ŠKABRNJE PREMA RAŽOVIJEVOJ GLAVI.SVI SU IZGLEDI DA SU USTAŠE UŠLE U ŠKABRNJU.
9.12.1992.		
1	08,50	Za Bosnu otišlo 49 ljudi, 12 dobrovoljaca, 37 iz brm., od toga of 2, mo 3, voj 44.
23.12.1992.		
7	18 ¹⁰	Detonacija koja se čula u 17 ¹⁰ je bila u kući Josić Ante, ispod željezničke stanice u Benkovcu. Naime u kuću napred navedenog je ubačena eksplozivna naprava. Poginulih i povredjenih nema. Napred navedeno javio SJB.

[...]

*Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 18., br. 1599.*

226

1992., studeni 23.

Okučani

Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija Glavnom štabu TO RSK za unapređenje majora Milenka Romanića, zaslužnog za otkrivanje paravojnih grupa iz Srbije koje su utjecale na povlačenje stanovništva iz zapadne Slavonije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA
Br. 180-3
23.11.1992. god.
OKUČANI

Predlog za vanredno
unapređenje, dostavlja.-

⁵¹⁶ Dragiša.

⁵¹⁷ Borislav.

GŠTO RSK

ROMANIĆ, B., MILENKO, major, rođen 01.01.1946. godine u s. Branešci SO Pakrac, kao AVL u Makedoniji proveo 28 godina, na raznim dužnostima, posljednja, referent za MV u 42. K.

Na ratište je došao 28. decembra 1991. godine gde je postavljen za Načelnika bezbednosti u 5. pbr 5. K. Ovu dužnost vrlo dobro obavlja, gde se naročito ističe u otkrivanju paravojnih sastava "četnika iz Srbije" i drugih struja koje su uticale na povlačenje naroda Zapadne Slavonije sa svojih ognjišta. Na ovoj dužnosti ostaje do kraja aprila 1992. godine kada se aktivno uključuje u stvaranje materijalne baze, štaba TO Pakrac. Za svoj rad k-nt 5. pbr ga je predložio za vanredno unapređenje u čin potpukovnika.

Postavljen je za komandanta OpŠTO Pakrac, uspešno stvara materijalnu bazu i formira OpŠTO i odred na svojoj teritoriji. Razvija uspešnu saradnju sa opštinskim i milicijskim organima u rešavanju svih uočenih problema.

S obzirom da je imenovan u činu majora proveo 4 godine, predlogom za vanredno unapređenje za svoj uspešan rad od strane k-ta 5. pbr 5. K., aktivno učestvovao u ratu duže od 6 meseci na ratištu ZS predlažem ga za vanredno unapređenje u čin potpukovnika.

K O M A N D A N T
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁵¹⁸

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 1.*

227

1992., studeni 23.

Okučani

Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija za unaprjeđenje majora Dušana Saratlića koji je u ljeto 1991. organizirao podjelu oružja Srbima u zapadnoj Slavoniji i vodio napade na području Pakraca

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA

Br. 180-4
23.11.1992. god.
O K U Č A N I

VOJNA TAJNA
POVJERLJIVO

⁵¹⁸ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

Predlog za vanredno
unapređenje, dostavlja. –

SARATLIĆ, Milke, DUŠAN, major, rođen 28.05.1950. godine u Novoj Gradišci, komandant OpŠTO Okučani.

Početak jula 1991. godine sa odobrenjem MB⁵¹⁹ 5. VO pukovnika Kelečević Boška u Okučanima sa Narančićem⁵²⁰ i Damjanovićem⁵²¹ organizovao doturanje i podelu oružja stanovništvu teritorije Okučana. Do zaključno sa 08.08.1991. godine vršio obuku na Psunju v/o sa ove teritorije, podelu oružja i formiranje jedinica. Nakon dojave da MUP Nova Gradiška ima podataka o delatnosti oficira JNA na naoružanju stanovništva Okučana, vratio se u Zagreb u matičnu 513. inž. brigadu.

Kao tehnički oficir dobio u kasarni "Borongaj" sektor odbrane na kapiji, br. 2, gde je organizirao odbranu kasarne. Kada je kasarna blokirana i isključena struja, voda, plin, uspio dovesti vodu tajno u kasarnu. U 37 dana odbrane kasarne na sektoru majora Saratlića u kasarni nije bilo niti jednog mrtvog ili ranjenog iako je iz kasarne dezertiralo 161 OF i oko 400 GL. Major Saratlić se tada suprotstavio mogućnosti predaje kasarne kako su pojedinci to predlagali. Za takav odnos predložen je komandi 5. VO na Slunju za vanredno unapređenje, ali poznatim događajima ta komanda to nije obradila.

Po Haškom sporazumu izvukao se sa celokupnim ljudstvom, materijalnim sredstvima u garnizon Obrenovac. Nakon rasformiranja ostataka 513. inž. brigade raspoređen je na dužnost komandanta pozadinskog bataljona u 80. mtbr Kragujevac 24. K.

U 24. K. u Kragujevcu podneo zahtev za vraćanje na front u Hrvatsku – Okučane. Naredbom upućen na sopstveni zahtev u 5. K. u Banja Luku gde je raspoređen na dužnost komandanta poz. bataljona 343 mtbr. koja je držala položaje Bijela Stijena – Lipik – Pakrac.

Odmah je primio dužnost k-ta poz. bataljona, a pored toga i komandanta odreda TO Laktaši, koji je bio u sastavu 343. mtbr. Sa tim odredom vodio je napad na s. Kričke 29.11.1991. godine gde je ranjen sa tri metka u levu nogu. Liječen je 65 dana na VMA u Beogradu i na sopstveni zahtev prekinuo liječenje i sa štakama se vratio na dužnost u 343. mtbr na Bijelu Stijenu.

Dana 17.03. primio dužnost u ZnŠTO Zapadna Slavonija i pod rukovodstvom pukovnika Čubrić Jovana formira 91. PoB, adaptirao objekte za smještaj MTS i ešaloniranje MTS. Paralelno sa tim nakon postavljenja na dužnost Komandanta OpŠTO radio na demobilizaciji jedinica TO i formiranju po novim formacijama. Demobilizacija je protekla vrlo uspešno i ostvarena izvanredna saradnja sa snagama TO gde je major Saratlić Dušan operativno rešio ove probleme koji su iskršli u toj kritičnoj fazi.

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 1.

⁵¹⁹ Kratica nejasna, vjerovatno treba stajati NB – načelnik bezbjednosti, jer je tu dužnost obavljao B. Kelečević u V. vojnoj oblasti.

⁵²⁰ Radoslav.

⁵²¹ Đorđe.

1992., studeni 23.

Okučani

Prijedlog Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija za unaprjeđenje zastavnika Steve Prodanovića koji je u ljeto 1991. organizirao prebacivanje oružja iz garnizona Daruvar na područje zapadne Slavonije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA

Br. 180-5
23.11.1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Predlog za vanredno
unaprjeđenje u čin
dostavlja.-

ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA

Na osnovu postojećeg zakona o službi u OS kao i predloga kadrovske saveta OpŠTO, a u cilju adekvatnog vrednovanja rada, dostavljamo Vam u prilogu akta u pisanoj formi predlog za vanredno unaprjeđenje zastavnika Prodanović Steve u čin poručnika.

Zastavnik Prodanović Stevo je obavljao dužnost referenta veze u 28. partd i na toj dužnosti ga je zatekao rat na teritoriji Zapadne Slavonije. Kao svestran i odgovoran starešina uključio se u plansko i organizovano formiranje sastava i jedinica TO Zapadne Slavonije.

Zahvaljujući njegovoj odlučnosti i upornosti iz garnizona Daruvar je izvezeno na teren Zapadne Slavonije 4000-4500 dugih cijevi. Taj dio posla obavljao je u periodu 01.06.-17.08.1991. godine.

Izmještanjem komande garnizona Daruvar, prihvata da organizuje veze u okviru TO Zapadne Slavonije. Za vrlo kratko vreme sve jedinice TO Zapadne Slavonije obezbeđuje materijalno i osposobljava kadrovski da mogu uspješno obavljati zadatke. Nedostatak pojedinih sredstava nadoknađivao je primjenjujući vrlo originalno (a u pravilima veze nepoznato) rešenje. Za taj dio posla dobio je u više navrata usmeno priznanje od najodgovornijih starešina u štabu TO Zapadne Slavonije. Na ovom poslu angažovao se od 21.08.-16.09.1991. godine, a potom radio u štabu TO Zapadna Slavonija sve do 29.12.1991. godine.

Razvoj događaja na terenu uslovio je da se štab TO Zapadna Slavonija rasformirao i zonu odgovornosti preuzima 5. pbr sa komandom u Omanovcu, gde se angažovao u organu veze. Sva dosadašnja rešenja po vezi uglavnom su zadržana što potvrđuje stručnost i efikasnost njegovih rešenja.

Naredbom Komande 5. K raspoređuje se u vremenu od 15.01.-14.05. u bataljon vojne policije kao referent veze i tu dužnost obavlja vrlo uspešno.

Od 16.05.1992. godine nalazi se na dužnosti načelnika veze u OpŠTO Pakrac i tu dužnost i sada obavlja.

1992., studeni 24.

Okučani

Zonski štab TO Zapadna Slavonija upućuje prijedlog za unaprjeđenje poručnika Marka Vujića koji se 1991. istaknuo u izvlačenju naoružanja iz skladišta Doljani, te u borbenim akcijama

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA
Br. 140-8
24. 11. 1992. god.
OKUČANI

Predlog za vanredno
unaprjeđenje, dostavlja. –

VUJIĆ Matije MARKO, poručnik, rođen 25. januara 1949. godine u Novskoj, na dužnosti pomoćnika načelnika štaba za popunu i personalne poslove u ZnŠTO Zapadna Slavonija, predlaže se za vanredno unaprjeđenje u čin kapetana.

Od 01.03. do 24.08.1991. godine u sastavu snaga 329. okbr, 5. VO, angažovan je u rejonu Pakraca na odbrani srpskog stanovništva od snaga MUP-a Hrvatske. Iz Pakraca se angažuje u sastavu 28. partd na izvlačenju naoružanja iz skladišta Doljani, opremanju jedinica i obuci ljudstva.

09.09.1991. godine postavljen je za komandira diverzantske grupe u sastavu 329. gde sa uspehom izvodi akcije protiv ubačenih ustaških snaga u šumu Prašnik.

01.10.1991. godine raspoređen je u sastav 16. mtbr/5. K i postavljen za načelnika OpŠTO Novska gde se angažuje na formiranju odreda TO koji ulazi u sastav 16. mtbr. Posebno se ističe u vođenju b/d i akcija u rejonu s. Rajić – Kričko brdo. Veliki uspeh postiže formiranjem mešovite MB čete koja je postigla vrlo zapažene rezultate u vođenju b/d na pravcu Novska – s. Rajić.

Na dužnosti u 16. mtbr ostaje do 15.03.1992. godine kada je postavljen u ZnŠTO Zapadna Slavonija. Radi se o skromnom i marljivom starješini koji ispoljava veliku upornost u radu. Sa uspehom obavlja dužnosti višeg čina. U građanstvu je završio fakultet ONO.

Do sada je 3 puta pokretan predlog za njegovo vanredno unaprjeđenje, ali se uvek gubio trag predlozima. Imajući u vidu da je stalno na ratištu i da je sa uspehom vršio brojne dužnosti predlažem da se unapredi vanredno u čin kapetana.

SP/MM

K O M A N D A N T
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁵²²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 1.

230

1992., studeni 24.

Knin

Dopis zapovjednika TO RSK ministru unutarnjih poslova Milanu Martiću o mobilizaciji i slanju jedinica PJM i MUP-a u istočnu Hercegovinu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Br. 1023-38-1
24.11.1992. god.
K N I N

Ministru UP
Martić Mili

Veza: vaš akt str. pov. br. 714-1/92.

Vašim aktom tražite da ponovo uputim naređenje u I.⁵²³ Slavoniju, Baranju i Z.⁵²⁴ Srem u vezi mobilizacije PJM i TO za upućivanje u I. Hercegovinu. Pošto je i prvo naređenje poslato bez mog odobrenja i potpisa, a posebno bez mog znanja obaveštavam vas da se u vezi sa ovim zadatkom više ne obraćate meni već da ga sami rešite.

K O M A N D A N T
general-ppukovnik
Torbica Milan [v.r.]

M.P.⁵²⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 10.

---

⁵²² Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Okučani.

⁵²³ Istočna.

⁵²⁴ Zapadni.

⁵²⁵ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

1992., studeni 27.

Knin

Mobilizacijska procjena Glavnog štaba TO RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Str. pov. br. 947/25-1

27.11.1992. god.

K N I N

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

Primerak broj _____

MOBILIZACIJSKA PROCENA

1. UTICAJ DEJSTVA NEPRIJATELJA NA TOK MOBILIZACIJE

U sastavu OS Hrvatske nalaze se specijalne jedinice za dubinska dejstva teritorije neprijatelja, a obučavaju se u Kumrovcu i Puli. Organizovani su u odrede i grupe. Osnovna namena im je dejstvo po skladištima naoružanja, goriva i drugim vitalnim objektima infrastrukture. Obzirom na malu dubinu teritorije RSK očekivati je dejstvo ovih snaga na čitavom prostoru i po skladištima tehnike koja su sada pod zaštitom UN. Ove snage bi izvodile i prepadna dejstva po rejonima MZ i većim naseljima u cilju stvaranja panike.

Obaveštajno izviđačku delatnost ispoljavali bi OC hrvatske obaveštajne službe koji bi davali podatke GS, biti u vezi sa DTG ili navoditi vatru artiljerije i avijacije. Uočeno je da i snage UN obaveštajne zadatke izvršavaju za račun Hrvatske.

Pored obaveštajno izviđačke i DTG neprijatelja, očekivati je i dejstvo avijacije i artiljerije, rakete "Z-Z" po skladištima gde se čuva oružje i teška tehnika, da se spreči spajanje ljudi i tehnike.

U cilju sprečavanja neprijatelja potrebno je preduzimati sledeće mere:

a) u miru

– razvijati obaveštajnu službu i pratiti planove i namere neprijatelja, posebno grupisanje artiljerije, nabavljanje avijacije i aktivnosti specijalnih snaga i snaga UN;

– razraditi plan i obraditi snage za brzo izuzimanje tehnike iz sadašnjih skladišta pod zaštitom UN i njihovu disperziju u cilju izbegavanja avio i artiljerijskog udara po istima pre spajanja sa ljudstvom;

– zaštititi tajnosti mobilizacijskog zborišta;

b) tokom mobilizacije

– gotovim snagama i snagama SJB zaštititi MZ i sprečiti ubacivanje DTG;

– koordinirati mere sa SDB, na planu sprečavanja obaveštajno-izviđačke delatnosti;

– fizički obezbediti sve vitalne objekte u zonama.

2. ZADATAK JEDINICE KOJI PROIZLAZI IZ PLANA UPOTREBE

Da bi se izbeglo svako iznenađenje i iznenadni upad OS Hrvatske na teritoriju RS Krajina potrebno je planirati i imati u najvišem stepenu b/g deo jedinica prostorne strukture, redovne jedinice MUP-a, i deo stanovništva, koje se nalaze u graničnom pojasu, radi posedanja planiranih položaja i rejona i odbrane ugroženih pravaca i stvaranja uslova za:

- Razvoj i upotrebu slobodnih snaga specijalnih jedinica brigada milicije.
- Brz manevar prvomobilisanih oklopno-mehanizovanih, protivoklopnih i jedinica PVO i dela jedinica vojske Republike Srpske radi posedanja položaja i odbrane ugroženih pravaca i obezbeđenje dovršetka mobilizacije i razvoja jedinica.
- Posedanje položaja i reiona odbrane, organizovanje vatrenog sistema, neposrednog obezbeđenja, sadejstvo unutar borbenog rasporeda i sa ostalim strukturama.
- Prihvat graničnih odeljenja i vodova i ostalih jedinica brigada i odbrana pravca i zona koje izvode na glavnim objektima od kojih zavisi stabilnost odbrane.
- Zaprečavanje pravca i obezbeđenje žilavnosti odbrane.
- Zauzimanje što povoljnijeg taktičko-operativnog položaja i stvaranje uslova za ofanzivna dejstva i udar u bok.
- Sklanjanje stanovništva i dobara sa ugroženih pravaca reiona i zona.
- Razvoj sredstava podrške, njihovo obezbeđenje i priprema elemenata za dejstvo.
- Otkrivanje i borbu protiv ubačenih DTG neprijatelja.

3. VELIČINA, MOGUĆNOST, OBIM I NAČIN ANGAŽOVANJA LJUDSTVA I MS MIRNODOPSKOG SASTAVA NA ZADACIMA IZVRŠENJA MOBILIZACIJE

Mirnodopski sastav koji će biti smanjenog brojnog stanja zbog troškova finansiranja, biće angažovan za plansku funkciju (planiranje i ažuriranje mob. dokumenata, planova upotrebe i organizacije obuke) a deo vojnih obveznika za obezbeđenje skladišta PP-a i objekata od posebnog značaja.

Predviđeno ljudstvo odnosno starešine izvršavaće svoje zadatke uz veliko naprezanje, međutim planskim angažovanjem svih zaposlenih ublažiće se ovaj nedostatak (portiri, noćni čuvari i stacionirane straže). U svim komandama potrebno je izvršiti procenu i obezbediti deo ljudstva iz ratnih PJ za pojačano obezbeđenje objekata u kriznim i drugim prilikama.

Kurirsko-pozivarsku službu kao i ljudstvo za iznošenje, utovar i prevoz MTS do MZ obezbediti iz PJ ili od dela neraspoređenog ljudstva. Pozivarski sistem za svaku PJ razraditi jedinstveno i po delovima u slučaju mobilizacije dela PJ. Na nivou U MO⁵²⁶ imati jedinstven pozivarski sistem. Celokupno naoružanje i druga formacijska MTS obezbediti po materijalnoj formaciji. Nedostajuća m/v, priključne mašine obezbediti iz popisa sa odgovarajućim zameniteljima koji se mogu upotrebiti u vojne svrhe.

Artikle hrane obezbediti od rezervi RSK i od dela pomoći koja stiže iz zemlje i inostranstva (razno konzervirano meso i ribe) i drugi artikli sa dugoročnim vremenom čuvanja.

Zbog nemogućnosti obezbeđenja sd/o za sve jedinice, treba obavestiti svakog v/o da pri mobilizaciji pored lične opreme sa sobom ponese i hranu za dva dana.

4. POLITIČKA I BEZBEDONOSNA SITUACIJA NA TERITORIJI I NJEN MOGUĆI UTICAJ NA IZVRŠENJE MOBILIZACIJE

Na teritoriji Republike Srpska Krajina političko-bezbedonosna situacija je izuzetno složena i teška. Pretnje i pritisci Hrvatske i njenih zaštitnika pojačavaju strah i zabrinutost u narodu. Različite opcije u pogledu rešavanja statusa Srba u Krajini još su više probudile postojeće podele među političkim snagama u narodu, sve do otvorenih konfrontacija na političkoj sceni. Nerešavanje pitanja sudbine naroda koji žele da žive u zajedničkoj državi, uz stalnu

⁵²⁶ Uprava Ministarstva obrane.

pretnju secesionista da izazovu nove oružane sukobe i otvorenu borbu, sve do primene nasilja za obaranje legalnih vlasti u Republici Srpska Krajina, stvara atmosferu neizvesnosti i besperspektivnosti.

Privredni kolaps, ekonomska izolacija, a posebno nefunkcionisanje organa vlasti stvara nezadovoljstvo kod naroda, pretilo izbijanju socijalnih nemira, što bi u situaciji opšte prenaoruzanosti moglo da dovede do tragičnih posledica. Pojačana migracija stanovništva, posebno muškaraca mladih godišta naročito izražena na prostoru srpske oblasti zapadna Slavonija ima negativno dejstvo na popunu i formiranje jedinica i štabova TO. Rešenjem socijalno-ekonomskih pitanja i većim angažovanjem sredstava javnog informisanja uticati na povratak stanovništva.

Podela i sukobi u rukovodstvima DPZ u borbi za vlast, problemi političko-teritorijalnog organizovanja, neizgrađenost, i slabo funkcionisanje pravnog sistema, zatvorenost, jednostranost i neobjektivnost sredstava informisanja – sve to može voditi u kaos i anarhiju. U vezi sa dolaskom mirovnih snaga UN došlo je do novih podela u rukovodstvima u narodu, koje proizilaze iz procene realne opasnosti od agresivne pretnje Hrvatske i neubedljivih garancija UN za bezbednost naroda Krajine. To je doprinelo stvaranju izvesnog nepoverenja i negativnog odnosa prema TO, a među građanima prisutne su rezerve prema mogućnostima PJM. Sve ovo može znatno otežati i usložiti pripreme i izvršenje mobilizacije.

S druge strane, opšte političko raspoloženje ljudi za odbranu nacionalne slobode, nezavisnosti i teritorijalnog integriteta Krajine, Hrvatska preduzima koordinirane političke, vojne, ekonomske i druge mere i pritiske, sprovodi intenzivnu obavestajno-subverzivnu, propagandno-psihološku i diverzantsko-terorističku delatnost, menjajući i prilagođavajući oblike rada i orjentišući se na spregu sa obavestajno-bezbedonosnim službama zapadnih zemalja.

Bezbedonosna situacija je složena i opterećena raznim problemima, pa se i sistem bezbednosti sporo uspostavlja zbog organizacionih, kadrovskih, materijalnih i političkih ograničenja i poteškoća. Službe i organi bezbednosti stvarani su na brzinu, organizaciono i funkcionalno su nedovoljno povezani u jedinstven sistem, nema dovoljno kvalifikovanog kadra, nema razumevanja političkih faktora prema funkciji i ulozi SDB. Služba javne bezbednosti, uz određene slabosti, izvršava svoje obaveze i zadatke. Teritorija Krajina je u operativnom smislu pokrivena, a lociranje organa UP u užim DPZ odnosno u rejonima mob. mesta omogućava bezbedonosno oslanjanje i saradnju u zaštiti mobilizacije.

Zbog narušenog sistema bezbednosti na teritoriji je sve izraženija pojava težih oblika kriminala i krađa do diverzantsko-terorističkih akcija, masovnih ubistava i drugih zločina. Enormno je porastao broj krađa oružja i municije, od kojih neke imaju organizovani oblik. Sve je više izražena pojava ilegalnog držanja i preprodaje oružja i ubojnih sredstava, pljačke i uništavanje privatne i društvene imovine, a navedene pojave se ne sankcionišu zbog blokade institucija vlasti.

Svi elementi političko-bezbedonosne situacije ukazuju da je ona složena i opterećena brojnim problemima, ali sa tendencijom pogoršanja, jer sada glavnu reč vode profiteri i lopovi. Takva situacija objektivno ne može imati pozitivnijih efekata na tok mobilizacije, ali se neki očekivani negativni uticaji mogu neutralisati.

U nekim delovima RS Krajina prisutno je raslojavanje naroda i formiranje četničkih pokreta i jedinica. Ovaj problem je prisutan u severno-dalmatinskim i jednom delu ličkih opština što može ukoliko se ne preduzmu adekvatne mere da eskalira i ima teže posledice na TO. Ovo je

već eskaliralo, tako da je u opštini Korenica bezbednost građana a posebno pripadnika TO toliko narušena da se ljudi odlučuju na odlazak iz ovog kraja. U jednom delu prištabskih jedinica u opštinskim ŠTO, ranije formiranim ili otvorenog neprijateljskog rada sa pozicije četničkih pokreta, formiranjem paravojnih formacija od problematičnih v/o, a formirale su ih ličnosti koje su otpale u borbi zbog sebičnih egoističnih interesa.

Ovo stanje se mora što pre prevazići a to učiniti rasformiranjem sadašnjeg sastava i ponovnim formiranjem jedinica od ljudstva koji su to svojim radom kroz borbu zaslužili.

5. RAZMEŠTAJ MS U SKLADIŠTA RANIH MATERIJALNIH REZERVI I NJIHOVO UDALJENJE OD MZ I MOGUĆNOST NJIHOVOG DOTURA NA MZ

Razmeštaj MS u skladištima RR za sve ratne jedinice i štabove koje se mobilišu na prostoru RSK obezbeđuju brzo spajanje vojnih obveznika sa MTS u jedinicama samo u graničnom delu dok je po dubini nešto sporije zbog nerazvijene komunikacijske mreže na prostoru Like i Korduna.

Veći deo materijalnih sredstava moguće je uskladištiti u bivše magacine i kasarne JNA odnosno u uslovne zidane objekte. Problematično je jedino u objekte koji se nalaze u ružičastim zonama. Municija iznad 14 mm za potrebe operativnih jedinica uskladištena je u neuslovne objekte koji zbog narušene gromobranske instalacije ne pruža sigurnost u čuvanju i kontroli ispravnosti municije.

Skladišta su prosečno udaljena od MZ 15-20 km. Poseban problem predstavlja skladišni prostor za potrebe jedinica i štabova prostora Zapadne Slavonije gde su magacinski prostori neuslovni te su potrebna dodatna novčana sredstva za adaptaciju objekata.

Komunikacijski pravci na teritoriji Krajine i njihovo protezanje po uzdužnoj i poprečnim zonama od skladišta do mobilizacijskih zborništa omogućava brz prevoz materijalno-tehničkih sredstava, podelu i spajanje sa vojnicima.

Zbog ubacivanja diverzantsko-terorističkih grupa, specijalnih jedinica oružanih snaga Hrvatske i eventualnog dejstva MUP-a sa prostora Cazinske Krajine i Posavine potrebno je da sve potčinjene komande i štabovi u sklopu procene zone predvide neposredno obezbeđenje i bezbedno prevoženje materijalno-tehničkih sredstava, vojnih obaveznika i drugih sredstava do MZ-a. Štabovi i jedinice u Baranji moraju proceniti ugroženosti mobilizacije i sa teritorije Mađarske.

Materijalno tehnička sredstva u RR-u smestiti-uskladištiti po osnovnim jedinicama onako kako je PRAMOS-om regulisano s tim da se obeležavanje sanduka vrši otvorenim nazivom jedinice. U tom smislu potrebno je da sve komande jedinice odmah prikupljaju prazne municijske i druge sanduke u koje pakovati deo opreme koja se može brzo izuzeti, iz magacina.

6. MOGUĆNOST POZADINSKOG OBEZBEĐENJA MOBILIZACIJE

Politika bivše Hrvatske vlasti a potom rat i njegove posledice usloveli su osiromašenje celokupne teritorije Republike Srpske Krajine.

Privredni kapaciteti zbog nedostatka sirovina i poluproizvoda a u severnom delu i zbog ratnih razaranja, uopšte ne rade ili rade smanjenim kapacitetom. Propisanih rezervi hrane na nivou društvenih preduzeća i DPZ ni ranije nije bilo. Tekuće količine nisu omogućavale stvaranje bilo kakvih rezervi u toku rata. Obezbeđenje stanovništva artiklima hrane, gorivom, odećnom opremom i drugim gotovim proizvodima, vrši se uglavnom od dobijene pomoći nabavkom sa strane.

Zdravstveni kapaciteti u prvoj i drugoj zoni zadovoljavaju potrebe, dok su u severnom delu, ratom uništeni i sada se trenutno obnavljaju. U toku rata najmanje su stradale putne komunikacije, ali su znatni gubici zbog nekorištenja železničkog transporta, a višak radne snage ne mogu apsorbovati drugi privredni kapaciteti.

Rezerve stanovništva u hrani su neujednačene, naime one se kreću od više mesečnih na jugu i severno-istočnom, do više dnevnih u srednjem delu republike, što znači da se na njih ne može ozbiljno računati, izuzimajući obezbeđenje dvodnevni potreba u suvim artiklima koje mogu sa sobom poneti vojni obaveznici za ishranu u toku izvršenja mobilizacije.

Obnova razorenih privrednih objekata je u toku a neki su već počeli raditi u smanjenom kapacitetu. Sopstvene sirovine postoje jedino u drvnoj industriji i minimalne u živoj stoci. Prestankom ratnih dejstava nije se prišlo bitnijem aktiviranju privrede postojećih nerazorenih kapaciteta zbog održavanja brojnog stanja ljudstva u jedinicama na nepromenjenom nivou. Prelazak na ratnu proizvodnju ranije nije planiran, nego je to učinjeno u toku rata kod metaloprerađivačke i prehrambene grane, kao i servisa za opravku vozila i aparata i uređaja za domaćinstvo. Dalje mogućnosti postoje kod tekstilne grane (preduzeća za izradu konfekcije) te korišćenje dela skladišnog i rashladnih kapaciteta.

Na osnovu iznetog kapaciteti, za pozadinsko obezbeđenje mobilizacije su skromni, međutim racionalnim korištenjem postojećih kapaciteta može se uspešno izvršiti mobilizacija zdravstvenih kapaciteta. Teritorija raspolaže sa većim mogućnostima, resursima za opravak TMS, klanje stoke i preradu mesa, izradu i opravku svih vrsta odećne opreme, zatim ogrevno drvo i snabdevanje vodom.

Najveći problem predstavlja obezbeđenje sa artiklima ishrane i sanitetskog materijala, jer se izuzev određenih rezervi domaćinstva i prelaznih i ratnih rezervi jedinica JNA ne može računati na rezerve preduzeća i opština obzirom da i ne postoje a civilna vlast skoro da i ne funkcioniše.

7. USLOVI ZA ORGANIZACIJU RiK I VEZA

Razmeštaj jedinica SV na teritoriji RS Krajina, je dosta specifičan, uzimajući dubinu teritorije koja iznosi 450-500 km na relaciji Knin-Vukovar.

Pored ovako velike dubine teritorije nameće se problem konfiguracije samog terena koji je dosta ispresecan planinskim masivima kao što su Papuk, Kozara, Mala Kapela, Zrinjska i Petrova Gora, Grmeč, Plješevica, Velebit, Dinara, Promina i Svilaja, što negativno utiče na održavanje posebno radio-veze i uspešno RiK sa potčinjenim komandama i jedinicama SV. Sama činjenica da su na teritoriji RS Krajina zbog ratnih dejstava i potpunosti narušen PTT sistemi veza što otežava uspešno RiK jedinicama SV na relaciji Glavni štab SV RSK – k-de korpusa (i to posebno sa Zapadno Slavonskim i Istočno Slavonskim delom teritorije).

Zbog pomenutih specifičnosti i zemljišta a u cilju uspešnog RiK sa svim korpusima poduzete su mere na uspostavi radio-relejne veze na čitavoj dubini teritorija i osposobljavanje PTT sistema veza. Poseban akcenat je dat na sistem zaštićenih RRv kojeg treba i dalje dograđivati.

Ulažu se naponi da se ublaži za sada postojeći problem RiK sa Z. Slavonijom i I. Slavonijom, Baranjom i Z. Sremom koristeći isključivo RRv trasom 120 kanalnim sistemom preko SČV SR i SRJ, koji je postavljen tako da pokriva čitavu dubinu RS Krajine od Knina do Vukovara, a koji inače čini kičmu sistema veza naše republike.

RiK u okviru korpusa sa potčinjenim jedinicama za sada je zadovoljavajuće, ulažu se naponi za organizovanu popunu sa odgovarajućim sredstvima veze brigada na osnovu usvojenog mobilizacijskog razvoja i izrađenih formacija jedinica SV RS Krajina.

Sve pomenute nedostatke i slabosti koje postoje objektivne i subjektivne u mnogome su ublažene sa kadrovskom popunom starešina veze, koji uspešno rešavaju postojeće i iskrsele probleme u cilju što uspešnijeg RiK sa potčinjenim jedinicama i komandama na svim nivoima po čitavoj dubini RSK Krajina.

Održavajući realizovane veze, daljom dogradnjom sistema, brigada i štabova, profesionalnošću kadra veze, daje garanciju uspešnog RiK na svim nivoima SV u RS Krajina.

8. KARAKTERISTIKE I MOGUĆNOSTI TERITORIJE NA KOJOJ SE RJ MOBILIŠE I PITANJA U KOJIMA JE NUŽNO OSTVARITI KOORDINACIJU SA NADLEŽNIM ORGANIMA DPZ, POSEBNO ANALIZU LJUDSKOG I MATERIJALNOG POTENCIJALA NA TERITORIJI

Teritorija Krajine obuhvata geografski prostor: Severne Dalmacije, Like, Banije, Korduna, Zapadne Slavonije i Istočne Slavonije, Zapadnog Srema i Baranje. Zemljište je pretežno brdsko-planinsko, ispresecano rekama, pošumljeno sa kotlinama i kraškim poljima. Severni i istočni deo teritorije gušće je naseljen od južnog tako da je i ljudski potencijal na severnom delu RS Krajina veći.

Karakteristični su planinski masivi: Bilogora, Papuk, Psunj, Zrinjska i Petrova Gora, Mala i Velika Kapela, Plješevica, Dinar, Svilaja, Promina i Kozjak, koji se protežu sa severo-zapada na jugoistok.

Osnovni operativno-taktički pravci su: – Valpovo – B. Manastir – Batina; Osijek – Dalj – Bogojevo (Osijek – Vukovar); Vinkovci – Mirkovci – Šid; Daruvar – Pakrac – Okučani – St. Gradiška; Sisak – Petrinja – Kostajnica, kapacitet jedne brigade.

– Petrinja – Gline – B. Novi do Gline kapacitet jedne brigade, a od Gline do B. Novog do dve brigade,

– Karlovac – Slunj – Korenica – Udbina – Gračac – Knin, kapacitet pravca do dve brigade,

– Ogulin – Plaški – Korenica do jedne brigade,

– Otočac – Vrhovine do jedne brigade,

– Gospić – Gračac kapacitet pravca do dve brigade,

– Zadar – Maslenica – Obrovac kapacitet do jedne brigade,

– Zadar – Benkovac – Knin do dve brigade,

– Biograd – Benkovac – Knin do jedne brigade,

– Šibenik – Drniš – Knin kapacitet ovog pravca ojačana jedna brigada,

– Sinj – Vrljica – Knin kapacitet do jedne brigade.

Svi ovi pravci, su pogodni za organizaciju odbrane sem pravca u Slavoniji, zaprečavanje i zarušavanje sa manjim snagama uz masovno zaprečavanje i manevar sa jednog na drugi pravac.

Na teritoriji RS Krajina brojna su manja i veća naselja koja se protežu dolinama reka i kraškim poljima gde živi preko 500.000 stanovnika.

Ako se od ukupnog brojnog stanja mobilise 10% stanovništva to znači da se može obezbediti 50.000 vojnih obveznika za popunu jedinica Vojske RSK. Međutim sada je još izražen problem izbeglištva vojnosposobnih ljudi koji se nalaze van teritorije RSK, pretežno u SRJ.

Dosadašnjim iskustvom, broj mobilisanih je bio znatno veći jer su angažovana starija godišta u prostornoj komponenti, jedinicama MZ, obezbeđenju vodovodnih, skladišnih i drugih objekata.

Materijalne mogućnosti teritorije nisu podjednako razvijene. Nešto veća razvijenost se nalazi na severno istočnom prostoru Republike, dok je južni deo kao i većina Krajine bez značajnih industrijskih kapaciteta. Na većem prostoru Krajine u celini je razvijena poljoprivredna proizvodnja sa stočarstvom i ratarstvom u Slavoniji i Kraškim dolinama, kotlinama reka i Ravnim Kotarima.

Stanovništvo najvećeg dela RSK koje se bavi poljoprivrednom proizvodnjom zbog oskudnog snabdevanja sa veštačkim đubrivima i kvalitetnijim semenom proizvode samo za svoje potrebe ne stvarajući viškove koji bi mogli poslužiti kao osnovni izvor obezbeđenja jedinica VRSK. Nešto je intenzivnija proizvodnja u zaleđu naseljenih mesta na Baniji, Ravnim Kotarima i Slavoniji.

Mesna industrija sa poznatim kapacitetima "Mesna industrija Gavrilović" radi sa 20% kapaciteta zbog nedostatka sirovina i angažovanja radne snage u borbenim dejstvima.

Na prostoru Krajine nema dovoljno silosa za smeštaj žitarica i skladišnog prostora za čuvanje rezervi hrane kao sigurnog izvora u snabdevanju stanovništva. Ovaj problem se ublažuje čuvanjem žitarica u silosima Bačke i severne Bosne.

Nerazvijenost Krajine zbog dosadašnje politike Republike Hrvatske i ratna razaranja otežavaju normalno snabdevanje stanovništva sa poljoprivrednim proizvodima i remete celokupno snabdevanje jedinica Vojske RSK.

Prirodni potencijali po svim granama su izuzetno veliki i uz plansku proizvodnju usmerenu ne samo za stanovništvo već i za stvaranje tržišnih viškova obezbedili bi visok stepen standarda, a deo proizvoda kao: proizvodi stvoreni od vinove loze, voće i povrće, sirovine drvene industrije, razvoj turizma na ličkom prostoru i posebno intenzivan razvoj stočarstva obezbedili bi opšti procvat na teritoriji Krajine.

9. MOGUĆI UTICAJ NAJNEPOVOLJNIJEG VREMENA KAO PROSTORA, DOBA GODINE I DANA I NJIHOV UTICAJ KAO ATMOSFERSKE POJAVE NA BRZINU I EFIKASNOST IZVRŠENJA MOBILIZACIJE

Teritoriju Republike od juga prema severu uglavnom karakterišu primorska, planinska i kontinentalna klima, sa ravnomerno raspoređenim padavinama. Prva zona pruža najpovoljnije uslove za mobilizaciju gotovo u toku cele godine, izuzev kraćeg kišno-snežnog, odnosno vetrovitog vremena u toku kasne jeseni i decembar-januar, a sušnog i jarkog u toku leta. Karakteristika severno-dalmatinske oblasti je da je bez dovoljno vode potrebne kako za stanovništvo tako i za napajanje stoke. Druga zona, ima najnepovoljnije uslove izuzev kasnog proleća i leta i rane jeseni zbog dugotrajne i snežne zime, snežnih nanosa i neophodnosti u pojedinim delovima, kao kišnog dela proleća i jeseni. U ovom vremenu je posebno otežano izvršavanje mobilizacijskih radnji, smeštaj jedinica i mobilizacijskih zborništa zbog velike udaljenosti između naselja i nedovoljnog broja objekata.

Ostale operativne zone u celini gledano pružaju najpovoljnije uslove za smeštaj ljudstva i organizaciju ishrane izuzimajući zimu koja je u zadnjih nekoliko godina dosta blaga i kratka. U četvrtoj, petoj i šestoj zoni na mobilizaciju velikog uticaja mogu imati kiše (jesen-proleće) i blato na seoskim i poljskim putevima kada je kretanje tehnike i ljudi van komunikacije gotovo isključeno.

Doba dana nema bitnog uticaja, već samo u sklopu doba godine određene zone ili geografske celine. Dužina dela dana ima uticaja ali jednovremeno pozitivnog i negativnog koji se međusobno prepliću. U toku zime zbog kratkoće dana otežano je kretanje, izvršavanje

mobilizacijskih radnji u celini sa RJ tako da se skraćuje vreme i zbog bezbednosti za ljudstvo i stanovništvo u celini.

Zbog nepovoljnih uslova o kojima je bilo reči svugde gde je god moguće koristiti društvene i privatne objekte, vikendice, a izuzetno smeštaj ljudstva i MS vršiti u poljskim uslovima jer će se na ovaj način izvršiti zaštita od niskih temperatura, snega, kiše i jakih vetrova. Ostale atmosferske pojave (rosa i slana) nemaju bitnog uticaja izuzev uticaja vlage na naoružanje i optička sredstva o čemu voditi računa pri smeštaju ljudstva i materijalnih sredstava.

M.P.⁵²⁷

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.

232

1992., studeni 27.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba TO RSK za preustroj teritorijalne odbrane i posebnih jedinica milicije u Srpsku vojsku Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB SRPSKE VOJSKE
DT br. 947-23/1
Knin, 27. 11. 1992. god.

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA
Primerak br. _____

Preformiranje Teritorijalne odbrane i posebnih jedinica milicije u Srpsku vojsku Republike Srpska Krajina.-

Na osnovu člana 40. Zakona o odbrani Republike Srpska Krajina ("Službeni glasnik RSK", br. 6/92), i Odluke Komandanta Glavnog štaba Srpske vojske Republika Srpska Krajina, DT br. 1112-1 od 16.10.1992. godine, a u cilju formiranja štabova i jedinica Srpske vojske Republike Srpska Krajina,

N A R E Đ U J E M

I FORMIRANJE ŠTABOVA I JEDINICA SRPSKE VOJSKE REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA, po sledećem:

1.- Preformirati i preimenovati Glavni štab Teritorijalne odbrane Republike Srpska Krajina u Glavni štab Srpske vojske Republika Srpska Krajina u miru, po formaciji broj 240.300, a u ratu po formaciji broj 140.300.

⁵²⁷ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin.

Mirnodopska vojna pošta 9000, ratna vojna pošta 16.000. Brojni naziv 7001.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda Glavnog štaba Srpske vojske Republike Srpska Krajina.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO I stepena.

Matični broj u miru 3001, i u ratu 5001.

1.2.- Preformirati 101. Obaveštajni centar u 101. Obaveštajni centar, u miru po formaciji broj 240.305, a u ratu po formaciji broj 140.305.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto 101. Obaveštajnog centra Knin, Obaveštajnog podcentra Glina.

Mirnodopske vojne pošte 101. Obaveštajnog centra i Obaveštajnog podcentra 9001.

Ratne vojne pošte 101. Obaveštajnog centra i Obaveštajnog podcentra 16001.

Brojni nazivi 101. Obaveštajnog centra i Obaveštajnog podcentra 7002.

Rukovalac plana mobilizacije 101. Obaveštajni centar.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj umiru 3002, i u ratu 5002.

1.3.- Preformirati 102. Obaveštajni centar Teritorijalne odbrane u 102. Obaveštajni centar, u miru, po formaciji broj 240.306, i u ratu po formaciji broj 140.306.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Dalj. Mirnodopska vojna pošta 9003, a ratna vojna pošta 16002. Brojni naziv 703.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda Obaveštajnog centra.

Trajanje mobilizacije 6 časova.

Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3003, i u ratu 5003.

1.4.- Formirati vod za psihološko-propagandna dejstva u miru po formaciji broj 240.307, a u ratu po formaciji 140.307.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto: komanda voda i 1. odeljenje Knin, 2. odeljenje Topusko i 3. odeljenje Vukovar.

Mirnodopska vojna pošta 9004. Ratna vojna pošta 16003. brojni naziv 7004.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda Glavnog štaba Vojske Republike Srpska Krajina.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3004, i u ratu 5004.

1.5.- Preformirati i preimenovati 75. pozadinsku bazu TO u 75. pozadinsku bazu Glavnog štaba Vojske Republike Srpska Krajina, u miru, po formaciji broj 260.329, a u ratu po formaciji broj 120.314.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin.

Mirnodopska vojna pošta 9009. Ratna vojna pošta 16009. Brojni naziv 7008.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda pozadinske baze.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3005, i u ratu 5005.

2.- Preimenovati i preformirati Zonski štab TO Severna Dalmacija u Severno-dalmatinski korpus, u miru, po formaciji broj 240.310, a u ratu po formaciji broj 140.310.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin.

Mirnodopska vojna pošta 9031. Ratna vojna pošta 16011. Brojni naziv 7021.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda Severno-dalmatinskog korpusa.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO III stepena.

Matični broj u miru 3051, i u ratu 5051.

2.1.- Formirati 75. motorizovanu brigadu u miru, po formaciji broj 211.452, a u ratu po formaciji broj 111.452.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin.

Mirnodopska vojna pošta 9033. Ratna vojna pošta 16012. Brojni naziv 7022.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3052 i u ratu 5052.

2.2.- Formirati 92. motorizovanu brigadu, u miru, po formaciji broj 211.453, a u ratu po formaciji broj 111.453.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Benkovac.

Mirnodopska vojna pošta 9035. Ratna vojna pošta 16013. Brojni naziv 7023.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3053, i u ratu 5053.

2.3.- Formirati 1. laku brigadu, u miru, po formaciji broj 211.454, a u ratu po formaciji broj 111.454.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vrlika.

Mirnodopska vojna pošta 9037. Ratna vojna pošta 16014. Brojni naziv 7024.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3054, i u ratu 5054.

2.4.- Formirati 2. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.455, a u ratu po formaciji broj 111.455.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Kistanje.

Mirnodopska vojna pošta 9039. Ratna vojna pošta 16015. Brojni naziv 7025.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3055, i u ratu 5055.

2.5.- Preformirati i preimenovati 4. brigadu Teritorijalne odbrane u 4. laku brigadu, u miru po formaciji broj 211.456, a u ratu po formaciji broj 111.456.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Obrovac.

Mirnodopska vojna pošta 9042. Ratna vojna pošta 16016. Brojni naziv 7026.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3056, i u ratu 5056.

2.6.- Preimenovati Kninski mešoviti artiljerijski puk Teritorijalne odbrane u 7. mešoviti artiljerijski puk, u miru po formaciji broj 212.346, a u ratu po formaciji broj 112.346.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin.

Mirnodopska vojna pošta 9044. Ratna vojna pošta 16017. Brojni naziv 7027.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda puka.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3057, i u ratu 5057.

2.7.- Preimenovati mešoviti protivoklopni artiljerijski puk TO u 7. mešoviti protivoklopni artiljerijski puk, u miru po formaciji broj 212.322, a u ratu po formaciji broj 112.322.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Benkovac.

Mirnodopska vojna pošta 9046. Ratna vojna pošta 16018. Brojni naziv 7028.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda puka.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3058, i u ratu 5058.

2.8.- Preimenovati laki artiljerijsko-raketni puk PVO TO u 7. laki artiljerijsko-raketni puk PVO, u miru po formaciji broj 213.314, a u ratu po formaciji broj 113.314.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Knin.

Mirnodopska vojna pošta 9048. Ratna vojna pošta 16019. Brojni naziv 7029.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda puka.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3059, i u ratu 5059.

2.9.- Rasformirati i ukinuti mobilizacijski razvoj

a) Upravu posebnih jedinica milicije. Ljudstvo i materijalna sredstva ugraditi u formaciju Glavnog štaba Vojske Republike Srpska Krajina.

b) 75. brigadu PJM Knin. Ljudstvo i materijalna sredstva ugraditi u 75. motorizovanu brigadu, 1. laku brigadu i 2. pešadijsku brigadu.

c) 92. brigadu PJM Benkovac. Ljudstvo i materijalna sredstva ugraditi u formacijski sastav 92. motorizovane brigade, 2. pešadijske brigade i 4. lake brigade.

d) 1. brigadu TO Knin. Ljudska i materijalna sredstva ugraditi u formacijski sastav 75. motorizovane brigade, 1. laku brigadu i 2. pešadijsku brigadu.

e) 3. brigadu TO Benkovac. Ljudstvo i materijalna sredstva ugraditi u formacijski sastav 92. motorizovane brigade.

f) 77. PoB Knin. Ljudstvo i materijalna sredstva ugraditi u sastav 75. PoB Knin.

g) Opštinski štab TO: Knin, Benkovac i Obrovac. Ljudstvo i materijalna sredstva ugraditi po odluci Komandanta Severno-dalmatinskog korpusa.

3.- Preformirati i preimenovati Zonski štab TO Lika u Lički korpus, u miru po formaciji broj 240.311, a u ratu po formaciji broj 140.311.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Korenica.

Mirnodopska vojna pošta 9065. Ratna vojna pošta 16030. Brojni naziv 7040.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda korpusa.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO III stepena.

Matični broj u miru 3101 i u ratu 5101.

3.1.- Preformirati i preimenovati 7. brigadu TO u 9. motorizovanu brigadu, u miru po formaciji broj 211.457, a u ratu po formaciji broj 111.457.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Gračac.
Mirnodopska vojna pošta 9068. Ratna vojna pošta 16031. Brojni naziv 7041.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3102, i u ratu 5102.

3.2.- Preformirati i preimenovati 8. brigadu TO u 18. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.458, a u ratu po formaciji broj 111.458.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Bunić.
Mirnodopska vojna pošta 9069. Ratna vojna pošta 16032. Brojni naziv 7042.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3103, i u ratu 5103.

3.3.- Preformirati i preimenovati 73. odred TO u 50. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.459, a u ratu po formaciji broj 111.459.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vrhovine.
Mirnodopska vojna pošta 9071. Ratna vojna pošta 16033. Brojni naziv 7043.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3104, i u ratu 5104.

3.4.- Preformirati i preimenovati 145. brigadu TO u 70. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.460, a u ratu po formaciji broj 111.460.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Plaški.
Mirnodopska vojna pošta 9073. Ratna vojna pošta 16034. Brojni naziv 7044.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3105, i u ratu 5105.

3.5.- Preformirati i preimenovati 93. odred TO u 103. laku brigadu, u miru po formaciji broj 211.461, a u ratu po formaciji broj 111.461.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Donji Lapac.
Mirnodopska vojna pošta 9074. Ratna vojna pošta 16035. Brojni naziv 7045.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3106, i u ratu 5106.

3.6.- Formirati 37. pešadijski bataljon, u miru po formaciji broj 211.579, a u ratu po formaciji broj 111.579.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Korenica.
Mirnodopska vojna pošta 9076. Ratna vojna pošta 16039. Brojni naziv 7046.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda bataljona.
Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3107, i u ratu 5107.

3.7.- Formirati bataljon za intervencije, u miru po formaciji broj 211.589, a u ratu po formaciji broj 111.589.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Željava.
Mirnodopska vojna pošta 9077. Ratna vojna pošta 16036. Brojni naziv 7047.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda bataljona.
Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3108, i u ratu 5108.

3.8.- Formirati 17. mešoviti artiljerijski divizion, u miru po formaciji broj 212.547, a u ratu po formaciji broj 112.547.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Udbina.
Mirnodopska vojna pošta 9079. Ratna vojna pošta 16037. Brojni naziv 7048.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda diviziona.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3109, i u ratu 5109.

3.9.- Preformirati i preimenovati 81. PoB TO u 81. pozadinsku bazu, u miru po formaciji broj 220.315, a u ratu po formaciji broj 120.315.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Željava.
Mirnodopska vojna pošta 9081. Ratna vojna pošta 16038. Brojni naziv 7049.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda baze.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3110, i u ratu 5110.

3.10.- Rasformirati i ukinuti mobilizacijski razvoj

a) 79. brigadu PJM Korenica. Ljudstvo i materijalna sredstva ugraditi u komande i jedinice Ličkog korpusa po odluci komandanta.

b) Opštinski štab TO: Gračac, D. Lapac, Korenica i Plaški. Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Ličkog korpusa po odluci komandanta.

4.- Preformirati i preimenovati Zonski štab TO Kordun u Kordunaški korpus, u miru po formaciji broj 240.312, a u ratu po formaciji broj 140.312.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Petrova Gora.
Mirnodopska vojna pošta 9104. Ratna vojna pošta 16050. Brojni naziv 7060.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda korpusa.
Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO III stepena.
Matični broj u miru 3151, i u ratu 5151.

4.1.- Preformirati i preimenovati 11. brigadu TO u 11. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.462, a u ratu po formaciji broj 111.462.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vojnić.
Mirnodopska vojna pošta 9106. Ratna vojna pošta 16051. Brojni naziv 7061.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3152, i u ratu 5152.

4.2.- Preformirati i preimenovati 13. brigadu TO u 13. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.463, a u ratu po formaciji broj 111.463.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Slunj.
Mirnodopska vojna pošta 9107. Ratna vojna pošta 16052. Brojni naziv 7062.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3153, i u ratu 5153.

4.3.- Preformirati i preimenovati 19. brigadu TO u 19. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.464, a u ratu po formaciji broj 111.464.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vrginmost.
Mirnodopska vojna pošta 9109. Ratna vojna pošta 16053. Brojni naziv 7063.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3154, i u ratu 5154.

4.4.- Preformirati i preimenovati Slunjsku mešovitu artiljerijsku brigadu TO u 75. mešovitu artiljerijsku brigadu, u miru po formaciji broj 212.347, a u ratu po formaciji broj 112.347.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Slunj.
Mirnodopska vojna pošta 9111. Ratna vojna pošta 16054. Brojni naziv 7065.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3155, i u ratu 5155.

4.5.- Formirati bataljon za intervencije, u miru po formaciji broj 211.590, a u ratu po formaciji broj 111.590.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vrginmost.
Mirnodopska vojna pošta 9113. Ratna vojna pošta 16055. Brojni naziv 7066.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda bataljona.
Trajanje mobilizacije 4 časa. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3156, i u ratu 5156.

4.6.- Formirati 75. mešoviti protivoklopni artiljerijski divizion, u miru po formaciji broj 212.533, u ratu po formaciji broj 112.53.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Blatuša.
Mirnodopska vojna pošta 9114. Ratna vojna pošta 16056. Brojni naziv 7067.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda divizona.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3157, i u ratu 5157.

4.7.- Formirati 75. inženjerski bataljon, u miru po formaciji broj 217.307, u ratu po formaciji broj 117.307.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Blatuša.
Mirnodopska vojna pošta 9116. Ratna vojna pošta 16057. Brojni naziv 7068.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda bataljona.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3158, i u ratu 5158.

4.8.- Preformirati i preimenovati 85. pozadinsku bazu TO u 85. pozadinsku bazu, u miru po formaciji broj 220.316, a u ratu po formaciji broj 120.316.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Slunj.
Mirnodopska vojna pošta 9117. Ratna vojna pošta 16058. Brojni naziv 7069.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda baze.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3159, i u ratu 5159.

4.9.- Rasformirati i ukinuti mobilizacijski razvoj

- a) 80. brigadi PJM Vojnić. Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Kordunaškog korpusa po odluci komandanta.
- b) Opštinske štabove TO Vojnić, Slunj, Karlovac i Vrginmost. Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Kordunaškog korpusa po odluci komandanta.

5.- Preformirati i preimenovati Zonski štab TO Banija u Banijski korpus, u miru po formaciji broj 240.313, a u ratu po formaciji broj 140.313.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Glina.
Mirnodopska vojna pošta 9136. Ratna vojna pošta 16070. Brojni naziv 7081.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda korpusa.
Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO III stepena.
Matični broj u miru 3201, i u ratu 5201.

5.1.- Preformirati i preimenovati 24. brigadu TO u 24. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.465, a u ratu po formaciji broj 111.465.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Glina.
Mirnodopska vojna pošta 9138. Ratna vojna pošta 16071. Brojni naziv 7082.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3202, i u ratu 5202.

5.2.- Preformirati i preimenovati 26. brigadu TO u 26. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.466, a u ratu po formaciji broj 111.466.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Kostajnica.
Mirnodopska vojna pošta 9139. Ratna vojna pošta 16072. Brojni naziv 7083.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3203, i u ratu 5203.

5.3.- Preformirati i preimenovati 31. brigadu TO u 31. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.467, a u ratu po formaciji broj 111.467.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Petrinja.
Mirnodopska vojna pošta 9142. Ratna vojna pošta 16073. Brojni naziv 7084.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.
Matični broj u miru 3204, i u ratu 5204.

5.4.- Preformirati i preimenovati 33. brigadu TO u 33. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.468, a u ratu po formaciji broj 111.468.
Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Dvor na Uni.
Mirnodopska vojna pošta 9143. Ratna vojna pošta 16074. Brojni naziv 7085.
Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.
Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3205, i u ratu 5205.

5.5.- Formirati Odred Sisak-Caprag, u miru po formaciji broj 211.561, a u ratu po formaciji broj 111.561.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Sisak-Caprag.

Mirnodopska vojna pošta 9144. Ratna vojna pošta 16075. Brojni naziv 7086.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda odreda.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3206, i u ratu 5206.

5.6.- Preformirati i preimenovati 87. pozadinsku bazu TO u 87. pozadinsku bazu, u miru po formaciji broj 220.317, a u ratu po formaciji broj 120.317.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Glina.

Mirnodopska vojna pošta 9146. Ratna vojna pošta 16076. Brojni naziv 7087.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda baze.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3207, i u ratu 5207.

5.7.- Rasformirati i ukinuti mobilizacijski razvoj:

a) 83. brigadu PJM Petrinja. Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Banijskog korpusa po odluci komandanta.

b) Kostajnički mešoviti protivoklopni artiljerijski puk TO. Ljudstvo i MS ugraditi u jedinice Banijskog korpusa po odluci komandanta.

c) Opštinske štabove TO: Glina, Petrinja, Sisak, Kostajnica i Dvor na Uni. Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Banijskog korpusa po odluci komandanta.

6.- Preformirati i preimenovati Zonski štab TO Zapadna Slavonija u Zapadno-slavonski korpus, u miru po formaciji broj 240.314, a u ratu po formaciji broj 140.314.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani.

Mirnodopska vojna pošta 9162. Ratna vojna pošta 16090. Brojni naziv 7100.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda korpusa.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO III stepena.

Matični broj u miru 3251, i u ratu 5251.

6.1.- Preformirati i preimenovati 51. odred TO u 51. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.469, a u ratu po formaciji 111.469.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Pakrac.

Mirnodopska vojna pošta 9164. Ratna vojna pošta 16092. Brojni naziv 7101.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3252, i u ratu 5252.

6.2.- Preformirati i preimenovati 54. brigadu TO u 54. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.470, a u ratu po formaciji broj 111.470.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani.

Mirnodopska vojna pošta 9165. Ratna vojna pošta 16091. Brojni naziv 7102.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3253, i u ratu 5253.

6.3.- Preformirati i preimenovati 98. Odred TO u 98. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.471, a u ratu po formaciji broj 111.471.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Jasenovac.

Mirnodopska vojna pošta 9167. Ratna vojna pošta 16095. Brojni naziv 7103.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3254, i u ratu 5254.

6.4.- Preformirati i preimenovati 59. Odred TO u 59. Odred, u miru po formaciji broj 211.562, a u ratu po formaciji broj 111.562.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Daruvar.

Mirnodopska vojna pošta 9168 Ratna vojna pošta 16093. Brojni naziv 7104.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda odreda.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3255, i u ratu 5255.

6.5.- Preformirati i preimenovati 63. Odred TO u 63. Odred, u miru po formaciji broj 211.563, a u ratu po formaciji broj 111.563.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Podravska Slatina.

Mirnodopska vojna pošta 9169. Ratna vojna pošta 16094. Brojni naziv 7105.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda odreda.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3256, i u ratu 5256.

6.6.- Formirati Bataljon za intervencije, u miru po formaciji broj 211.591, a u ratu po formaciji broj 111.591.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani.

Mirnodopska vojna pošta 9171. Ratna vojna pošta 16097. Brojni naziv 7106.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda bataljona.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3257, i u ratu 5257.

6.7.- Preformirati i preimenovati 91. pozadinsku bazu TO u 91. pozadinsku bazu, u miru po formaciji broj 220.318, a u ratu po formaciji broj 120.318.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Okučani.

Mirnodopska vojna pošta 9172. Ratna vojna pošta 16096. Brojni naziv 7107.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda baze.

Trajanje mobilizacije 12 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3258, i u ratu 5258.

6.8. Rasformirati i ukinuti mobilizacijski razvoj

a) 85. brigadi PJM Okučani. Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Zapadno-slavonskog korpusa po odluci komandanta.

b) Opštinske štabove TO: Okučani, Pakrac, Daruvar i Podravska Slatina. Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Zapadno-slavonskog korpusa po odluci komandanta.

7.- Preformirati i preimenovati Zonski štab TO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja u Slavonsko-Baranjski korpus, u miru po formaciji broj 240.315, a u ratu po formaciji broj 140.315.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Borovo Selo.

Mirnodopska vojna pošta 9189. Ratna vojna pošta 16110. Brojni naziv 7120.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda korpusa.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO III stepena.

Matični broj u miru 3301, i u ratu 5301.

7.1.- Formirati Baranjsku diviziju, u miru po formaciji broj 211.472, a u ratu po formaciji broj 111.472.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Beli Manastir.

Mirnodopska vojna pošta 9192. Ratna vojna pošta 16111. Brojni naziv 7121.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda divizije.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Ostali elementi mobilizacijskog razvoja bez promena.

Matični broj u miru 3302, i u ratu 5302.

7.2.- Formirati 37. pešadijsku brigadu u miru, po formaciji broj 211.477, a u ratu po formaciji broj 111.477.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Darda.

Mirnodopska vojna pošta 9201. Ratna vojna pošta 16118. Brojni naziv 7129.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3309, i u ratu 5309.

7.3.- Formirati 39. pešadijsku brigadu u miru po formaciji broj 211.478, a u ratu po formaciji 111.478.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Beli Manastir.

Mirnodopska vojna pošta 9202. Ratna vojna pošta 16119. Brojni naziv 7130.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3310, i u ratu 5310.

7.4.- Formirati granični bataljon u miru po formaciji 211.479, a u ratu po formaciji 111.479.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Kneževo.

Mirnodopska vojna pošta 9203. Ratna vojna pošta 16120. Brojni naziv 7131.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda bataljona.

Trajanje mobilizacije 4 časa. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3311, i u ratu 5311.

7.5.- Preformirati i preimenovati 35. brigadu TO u 35. Slavonsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.473, a u ratu po formaciji 111.473.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Dalj.

Mirnodopska vojna pošta 9193. Ratna vojna pošta 16112. Brojni naziv 7122.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3303, i u ratu 5303.

7.6.- Preformirati i preimenovati 40. brigadu TO u 40. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.474, a u ratu po formaciji broj 111.474.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vukovar.

Mirnodopska vojna pošta 9194. Ratna vojna pošta 16113. Brojni naziv 7123.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3304, i u ratu 5304.

7.7.- Preformirati i preimenovati 43. brigadu TO u 43. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.476, a u ratu po formaciji broj 111.475.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Tenja.

Mirnodopska vojna pošta 9196. Ratna vojna pošta 16114. Brojni naziv 7124.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3305, i u ratu 5305.

7.8.- Preformirati i preimenovati 45. brigadu TO u 45. pešadijsku brigadu, u miru po formaciji broj 211.476 a u ratu po formaciji broj 111.476.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Jankovci.

Mirnodopska vojna pošta 9197. Ratna vojna pošta 16115. Brojni naziv 7125.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda brigade.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3306, i u ratu 5306.

7.9.- Formirati bataljon za intervencije, u miru po formaciji broj 211.592, a u ratu po formaciji broj 111.592.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Borovo Selo.

Mirnodopska vojna pošta 9198. Ratna vojna pošta 16116. Brojni naziv 7126.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda bataljona.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3307, i u ratu 5307.

7.10.- Preformirati i preimenovati 89. pozadinsku bazu TO u 89. pozadinsku bazu, u miru po formaciji broj 220.319, a u ratu po formaciji broj 120.319.

Mirnodopska lokacija i mobilizacijsko mesto Vukovar .

Mirnodopska vojna pošta 9199. Ratna vojna pošta 16117. Brojni naziv 7127.

Rukovalac plana mobilizacije Komanda baze.

Trajanje mobilizacije 6 časova. Posluje kao MFO IV stepena.

Matični broj u miru 3308, i u ratu 5308.

7.11.- Rasformirati i ukinuti mobilizacijski razvoj

a) 87. brigadi PJM Vukovar

b) 90. brigadi PJM B. Manastir

c) Opštinski štab TO: Vukovar, Beli Manastir, Tenja, Mirkovci i Dalj.

Ljudstvo i MS ugraditi u komande i jedinice Slavonsko-baranjskog korpusa po odluci komandanta.

II. STAVLJAJU SE VAN SNAGE FORMACIJE

Stavljaju se van snage sve dosadašnje formacije štabova i jedinica Teritorijalne odbrane Republike Srpska Krajina i Posebnih jedinica milicije Republike Srpska Krajina.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

1.- Kod izrade formacija, mobilizacijskog razvoja, planova mobilizacije i drugih dokumenata obuhvaćenih ovom naredbom, koristiti posebne prostorije koje će komandanti regulisati svojim naređenjem. Pri izradi napred navedenih dokumenata, a vezano za bezbednost i oticanje podataka, sačiniti poimenično spiskove ljudstva koje će neposredno učestvovati u izradi.

2.- Izmene i dopune u Knjizi pregleda mobilizacijskog razvoja vršiti pozivom na ovu Naredbu, a u knjigama formacija prema listu izmena i dopuna.

3.- Preformiranje komandi, jedinica i štabova otpočeti odmah, a završiti do 28.02.1993. godine.

4.- Brigade PJM ulaze u sastav korpusa u čijoj se zoni odgovornosti nalaze i u svakom pogledu potčinjavaju komandantima korpusa od 01.12.1992. godine u 00,01 časova.

5.- Srpska vojska Republike Srpska Krajina, za vreme primirja organizovana je, funkcioniše i izvršava zadatke kao REGIONALNA POLICIJA (Plan OUN za mirovnu operaciju u Jugoslaviji /"Vensov plan"/ od 23.11.1991. godine, točka 19, drugi stav).

6.- Srpska vojska Republike Srpska Krajina čuva i održava naoružanje i opremu u skladištima uz prisustvo predstavnika UNPROFOR-a. (Plan OUN za mirovnu operaciju u Jugoslaviji /"Vensov plan"/ od 23.11.1991. godine točka 15/c alternativa).

7.- Srpska vojska Republike Srpska Krajina za vreme primirja popunjava se:

a) Oficirima

– prijemom po ugovoru na određeno vreme,

– angažovanjem na određeno vreme profesionalnih oficira iz vojske SRJ, koji su rođeni u Republici Srpska Krajina.

b) Vojnicima (policajcima)

– prijemom po ugovoru na određeno vreme,

– raspoređivanje regruta po završenoj obuci na nepopunjena formacijska mesta radi dosluženja vojnog roka.

8.- Izvodi iz Naredbe i organizacijsko-mobilizacijskim promenama, Izvod iz mobilizacijskog razvoja i Knjige formacije koje se stavljaju van snage, vratiti uz izveštaj Glavnom štabu Srpske vojske Republike Srpska Krajina.

9.- Izveštaj o realizaciji ove Naredbe dostavite Glavnom štabu Srpske vojske Republike Srpska Krajina do 15.03.1993. godine.

BR/DČ

K O M A N D A N T

general-major

Mile Novaković

Preslika, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 2., kut. 5010.

1992., studeni 28.

Benkovac

Zapovijed Komande PJM Benkovac o provedbi jedinstvenog sustava zapovijedanja na području Ravnih kotara

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE

Str. pov. br. 1065-2

28.11.1992. god.

BENKOVAC

Uspostavljanje jedinstvenog
sistema RiK-a, naređenje,
– d o s t a v l j a . –

1. BzO

Na osnovu naređenja komande korpusa Severne Dalmacije str. pov. br. 288-2 od 27.11.1992. godine, a u cilju organizovanog prelaska sa dosadašnjeg uspostavljanja novog sistema rukovođenja i komandovanja,

N A R E D J U J E M:

- 1.- Od 01.12.1992. godine u 00,01 časova uspostavlja se jedinstven sistem rukovođenja i komandovanja u zoni Ravnih Kotara i Bukovice.
- 2.- U sastav 92. br PJM Benkovac ulaze sva materijalno tehnička sredstva i ljudstvo iz dosadašnja 3. brTO i Opštinskog štaba TO Benkovac.
- 3.- Iz sastava 92. br PJM Benkovac predati ljudstvo, MTS i dokumentaciju i to od:
  - 1. grč – predati 4. lbr 30.11.1992. godine.
  - 7. grč – predati 2. pbr po spremnosti komande 2. pbr da preuzme obaveze.
- 4.- Od 01.12.1992. godine granični bataljon čine sledeće jedinice:
  - 1. grč – Islam (Novigrad, Podgradina, Zeleni Hrast).
  - 2. grč – Biljane (Zemunik Gornji, Biljane, Zagrad).
  - 3. grč – Smoković (Murvica, Potkraj, Senj).
  - 4. grč – Crno (Stara Karaula, Musapstan, Crno, Babin Dub).
  - 5. grč – Kakma (Lišane, Kakma, Stabanj).
  - 6. grč – Ceranje (Miranje, Pristeg, Ceranje).
- 5.- Pozadinsko obezbeđenje će i dalje funkcionisati po dosadašnjoj šemi – do izrade nove šeme POB-a.
- 6.- U skladu sa organizacijsko-formacijskim promenama izvršiti organizaciju veza, a sa pretpostavljenom komandom proveru veze izvršiti 30.11.1992. godine od 22,00 do 24,00 časova.

Proveru veza u okviru 92. br PJM izvršiti 30.12.1992. godine od 12,00-14,00 časova.

MB/LJČ

K O M A N D A N T
Glavni inspektor
Momčilo Bogunović, [v.r.]

M.P.⁵²⁸

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 24., 1534., sn. 355.

234

1992., studeni 30.

[Knin]

Dopis Glavnog štaba VRSK Obavještajno-sigurnosnom organu Regionalnog štaba Korduna i Banije da se angažiraju u otkrivanju šverca oružja prema Cazinskoj krajini

GŠ VOJSKE RS KRAJINE

Obav.-bezb. organ

Str. pov. br. 63-3

30.11.1992. godine

M.P.⁵²⁹

obaveštajno-bezbednosnom organu
Regionalnog štaba Korduna i Banije

Ei⁵³⁰ veza neprijatelja došli smo do sledećih saznanja o situaciji na i prema Cazinskoj krajini:

– U Cazinskoj krajini je došlo do podele naroda, jedni za Abdića⁵³¹ i drugi za Talina (nije nam poznato o kome se radi). Pomoć za C. krajinu dovoze Vlado i Mile Micaković koji će u sledećem konvoju dovesti dva mobitela.

– Iz razgovora Ive iz Bihaća i nekog iz Zagreba saznajemo da mu je ovaj sa avionom poslao neke stvari u Bihać. Ovaj mu odgovara da ima još jedan kanal kuda ide municija u Bihać, ali ga ne sme reći preko telefona, nego će mu to objasniti u pismu.

Poslednja poruka ponovo potvrđuje naša ranija saznanja i nameće potrebu hitnog otkrivanja i presecanja svih kanala koji iz RH preko RSK izvode prema Cazinskoj krajini, na čemu se težišno angažujte u saradnji sa drugim strukturama vlasti i graničnih jedinica.

za pomoćnik načelnika
za obaveštajni rad

⁵²⁸ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

⁵²⁹ RSK, Zonski štab TO Banija, Br. 8-23, 7. 12. 1992., Glina.

⁵³⁰ Elektronskim izviđanjem.

⁵³¹ Fikret.

pukovnik
Miloš Krnjeta

M.P.⁵³²

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1001/2.

235

1992., prosinac 1.

Daruvar

Obavijest kanadskog bataljuna UNPROFOR-a lokalnim policijskim stanicama RSK na području zapadne Slavonije o programu amnestije za predaju oružja od 10. do 25. prosinca 1992.

CANADIAN CONTINGENT
UNITED NATIONS PROTECTION FORCE
3 PPCLI BATTALION GROUP
(CANBAT)

1000-1 (C0)
CCUNPROFOR

3rd Battalion Princess
Patricia's Canadian
Light Infantry
Battalion Group
P.O. Box 10
43500 Daruvar
Croatia

1. decembra 1992.

G-din Boško Slavujević
načelnik milicije
Milicijska stanica Gavrinica

Poštovani gospodine Slavujević:

Nedavno je Kanadski bataljon 1 bio uključen u seriju kordona i operacija pretresa srpskih milicijskih stanica unutar Zaštićenog područja Ujedinjenih Nacija. Ovi pretresi su započeli kao rezultat kršenja Venceovog plana od strane lokalne milicije. Ta kršenja i pretresi kao posljedica razbijaju povjerenje i suradnju uspostavljenu između Kanadskog bataljona 1 i

⁵³² Prijemni pečat: Brzjav br. 5356, primljen 30. 11. 1992. u 14,20; obrađen u 14,25.

lokalne milicije. U tom smislu, nastojeći da se izbjegnu budući incidenti, Kanadski bataljon 1 želi ponuditi program amnestije za vrijeme 10.-25. decembra 1992.

Amnestija će se odnositi na obje srpske milicijske i hrvatske policijske snage, i tokom tog perioda lokalnoj miliciji biti će dozvoljeno da predaju oružje UN-u, smjeste ga u dva skladišta sa oružjem u području Kanadskog bataljona 1, ili ga potpuno iznesu iz Zaštićenog područja Ujedinjenih Nacija, pod pratnjom UN-a, bez straha od sudske istrage. Administracija amnestije bila bi ostavljena načelnicima lokalnih milicija i komandantima Kanadskog bataljona 1 za koordinaciju. Saradnja milicije u ovom programu mnogo bi unaprijedila obostrano povjerenje između UNPROFOR-a i vlasti lokalnih milicija.

Milicajci koji budu kršili Venceov plan poslije 25. decembra biti će ponovo podvrgnuti sudskim istragama i kršenja će rezultirati u dodatnim kordonima i operacijama pretresa.

Bili bismo zahvalni na Vašoj suradnji po ovom pitanju

G. W.⁵³³ Nordick
potpukovnik
komandant
Kanadski bataljon 1

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 26., kut. 1.

236

1992., prosinac 2.

Korenica

Izvješće Regionalnog štaba Like 7. brigadi VRSK o političko – sigurnosnoj situaciji, dolasku snaga UNPROFOR-a u BiH, političkom djelovanju RH, te redu i disciplini u vojno-policijskim snagama RSK

Regionalni Štab Like
Pov. broj 2805
02. 12. 1992. godine
KORENICA

Informacija o trenutnoj političko-bezbedonosnoj situaciji. –

7. br GRAČAC⁵³⁴

1. Dolaskom mirovnih snaga UNPROFOR-a u Bosnu situacija se nije smirila i rat se nastavlja. Savet bezbednosti nije izvršio pritisak na muslimansku stranu da obustavi rata već se pritisak vrši samo na srpsku stranu, Srbiju i Jugoslaviju. U daljem periodu

⁵³³ Glenn Wallis.

⁵³⁴ Dopisano rukom.

treba očekivati pritisak na srpsku stranu i pojačanje sankcija prema Jugoslaviji i pri tom treba očekivati ubrzano da se dozvoli upotreba sile za sprečavanje letova aviona iznad teritorije BiH bivše Bosne i Hercegovine. Pri čemu se tu misli samo na Srpsku stranu. Uskoro se već ovih dana treba očekivati da se snage UN-a rasporede u Makedoniji, a vrši se priprema za njihovo raspoređivanje na Drini, granici sa Srbijom i sa Crnom Gorom. Cilj ovih mera je izolacija Republike srpske Krajine i kontrola sprovođenja sankcija prema Jugoslaviji. Očekivati je prenošenje sukoba na Kosovo, Sandžak čime bi u rat bila uvučena i Jugoslavija i Albanija, pri čemu je neizvesno ponašanje i opredeljenje Grčke. Turska se otvoreno meša u rat na tlu bivše SFRJ, sa težnjom da dobije dominantnu ulogu i poziciju u ovim sukobima. Hrvatska će nastojati da se izvuče iz rata u Bosni i Hercegovini, odnosno od angažovanja svojih regularnih snaga što ne znači da neće biti prisutna u istoj meri kao i do sada. Na republiku Srpska Krajina Hrvatska ne planira šire oružane akcije i nastojat će Krajinu dobiti angažovanjem Saveta bezbednosti radi toga u narednom periodu sve svoje aktivnosti će usmeriti pre svega na:

a) ubacivanje diverzantsko-terorističkih grupa sa osnovnim ciljem stvaranja nesigurnosti, iseljavanja stanovništva kao i sprečavanje u stvaranju pravnog poretka pri tome jedan od osnovnih ciljeva je da se na našoj teritoriji vrše zločini naročito nad preostalim Hrvatskim pripadnicima i drugih naroda kako bi to poslužilo kao organizacija za potrebom protektorata nad našom Republikom.

Određeni politički krugovi u svetu i Hrvatskoj sa takvim zahtevima već idu prema Savetu bezbednosti.

2. Političkim delovanjem Hrvatske i određenih krugova u svetu nastoji se izazivanje konflikta našeg naroda i milicije-vojske sa UNPROFOR-om kako bi se pokvarili dobri odnosi ili iskoristio momenat upotrebe sile odnosno donošenja odluke o vojnoj intervenciji na Srpsku Krajinu. Delovanjem svih odgovornih subjekata u regiji Like treba da se spreči stvaranje klime "LINČA" prema svim pripadnicima UNPROFOR-a i traži se od svakog pripadnika milicije-vojske prisebnost i korektno reagovanje na sve njihove postupke koji nisu u skladu sa njihovim mandatom, a o takvim provokacijama izveštavati pretpostavljenu komandu odmah.
3. Na osnovu stanja na terenu kada se vrši transformacija jedinica može se zaključiti da osnova našeg delovanja mora biti usmerena na stabilizaciju pravnog poretka, uspostavljanju vlasti, organizovanju i izgradnji jedinstva u jedinicama u Srpskoj Krajini kao i pojačano moralno-političko delovanje posebno u pograničnim područjima. Mandat UNPROFOR-a će se produžiti prema saznanjima kojima raspoložemo i to treba iskoristiti za jačanje naših jedinica.
4. Kod vojno-milicijskih sastava naše regije na svim nivoima moramo pojačati odgovornost starešina, vojnika-milicionera u obavljanju svojih funkcionalnih dužnosti kao i poboljšanju reda, rada i discipline jedinica, a u vezi toga treba sprečavati:
  - nošenje oružja i uniforme sem kada je na dužnosti,
  - bez razloga otvaranje vatre u naseljenom mestu i na položaju
  - neplansko korištenje motornih vozila zbog uštede goriva
  - svakodnevno praćenje brojnog stanja ljudstva
  - stavljanje-skidanje sa hrane koja se nenamenski kuva i troši zato činim odgovorne komandire i komandante potčinjenih jedinica koji će svakodnevno kontrolisati i pratiti utrošak istih.

Pravilnim odnosom i stavom svakog našeg pripadnika mora se osetiti pravna sigurnost i zaštita svih građana RSK i to je jedini put kojim se može doći do željenog cilja samostalnost, suverenitet i pravo da se narod plebiscitom opredeli kako će i s kim ubuduće živeti.

KOMANDANT:
pukovnik
Milan Šuput, [v.r.]

M.P.⁵³⁵

M.P.⁵³⁶

*Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 6046.*

237

1992., prosinac 2.

Okučani

Izvešće Zonskog štaba Zapadna Slavonija o premještanju nepalskog bataljuna UN-a s područja Okučana i dolasku argentinskog bataljuna na to područje, te negativnim reakcijama pobunjenih Srba

VOJNA TAJNA – POVERLJIVO
ŠIFROVANO – URUČITI ODMAH
ZnŠTO ZAPADNA SLAVONIJA
Pov. br. 185-4
02. 12. 1992. godine

HITNO

M.P.⁵³⁷

Zamena Nepalskog bataljona
sa Argentinskim, informaciju
dostavlja. –

GŠ VOJSKE RSK – KNIN
– Na ličnost komandanta –

U poslednjih desetak dana Komanda UNPROFOR, sektor zapad, preduzima aktivnosti da na prostor dosadašnje zone Nepalskog bataljona, istočni deo teritorije opštine Okučani i most na r. Sava u Staroj Gradiški, dovede Argentinski bataljon koji je do sada bio razmešten na području opštine Grubišno Polje.

⁵³⁵ Prijemni pečat: Komanda 7. brigade TO, pov. br. 100-208, 15. 12. 1992.

⁵³⁶ Okrugli pečat: RSK, Korenica, Zonski štab TO Lika.

⁵³⁷ Prijemni pečat centra veze: Brzovav primljen 2. 12. 1992. u 14,10; predan u 14,55.

U vezi sa napred navedenim namerama i aktivnostima dana 28.11.1992. godine u SUP Bosanska Gradiška održan je zajednički sastanak na kome su prisustvovali: komandant Nepalskog bataljona, pukovnik Ali sa dva narednika, komandant ZnŠTO Z. Slavonija, pukovnik Čubrić Jovan, komandant PJM, major Babić Milanko, sekretar Oblasnog SUP-a, Ostroluščanin Vaso, predsjednik opštine Okučani, Dušan Vitez, komandant 1. okbr pukovnik Simić Ratomir, komandant brTO Bosanska Gradiška, i načelnik SUP-a Bosanska Gradiška.

Sastankom je rukovodio pukovnik Simić Ratomir.

Jedinstven zajednički zaključak sa tog sastanka je bio:

– Nema nikakvog objektivnog razloga da se na prostor sadašnje zone odgovornosti Nepalskog dovede Argentinski bataljon.

– Smenjivanje Nepalskog bataljona i dovođenje na ovaj prostor Argentinskog izazvat će ogroman revolt stanovništva i svih struktura vlasti i ostalih organa na prostoru Zapadne Slavonije i Republike Srpske sa desne obale r. Save.

– Intervencijom kod Komande UNPROFOR-a – sektor zapad ovu aktivnost i namere treba sprečiti.

U vezi sa ovim zaključcima dana 02.12.1992. godine trebao je biti održan sastanak sa generalom Zabalom⁵³⁸ i gospodinom Fišerom⁵³⁹ u Okučanima na kome je trebalo ovo da se raspravi i postavi naš zahtev da se Nepalski bataljon ni pod kojima okolnostima ne smenjuje.

Iz do sada nepoznatih razloga ovaj sastanak nije održan.

U toku 02.12.1992. godine deset oficira pripadnika Argentinskog bataljona, u pratnji majora Karkija, pripadnika Nepalskog bataljona, obišlo je skladište TO u Staroj Gradiški i najavilo obilazak tog objekta i 03.12.1992. godine.

Ove aktivnosti ukazuju na pripreme za smenu Nepalskog bataljona. Komanda ZnŠTO Zapadne Slavonije, Oblasni SUP i opština Okučani preduzeti će mere u svojoj nadležnosti da se ova aktivnost obustavi.

Molimo da u vašoj nadležnosti i GŠ Vojske RSK hitno preduzme mere preko SUP i Vlade RSK i generala Nambijara⁵⁴⁰ da se ova zamena Nepalskog sa Argentinskim bataljonom spreči.

Ako se ne spreči bit će velikih problema.

KOMANDANT

pukovnik

Jovan Čubrić, [v.r.]

M.P.⁵⁴¹

IzvorNIK, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 26., kut. 3.

⁵³⁸ Carlos Maria Zabala, argentinski general, zapovjednik zaštitnih snaga UN-a u sektoru Zapad.

⁵³⁹ Gerald Fischer, šef UNPROFOR-a za civilne poslove.

⁵⁴⁰ Satish.

⁵⁴¹ Okrugli pečat: RSK, Okučani, Zonski štab TO Zapadna Slavonija.

1992., prosinac 3.

Okučani

Zapovijed Zonskog štaba TO Zapadna Slavonija za osnivanje Korpusa Zapadna Slavonija VRSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ZAPADNA SLAVONIJA

Str. pov. 183-5
03.12.1992. god.
OKUČANI

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

OpŠTO – OKUČANI

Formiranje Korpusa
Zapadna Slavonija,
naređenje.-

Na osnovu prihvaćenih novih organizacijsko-formacijskih rešenja i Naredbe GŠ V RSK br. _____ do _____ o formiranju Korpusa Zapadne Slavonije,

N A R E Đ U J E M

1. U vremenu od 07.-27.12.1992. godine izvršiti formiranje Korpusa Vojske RSK Zapadna Slavonija u miru i ratu.
Formiranje komandi i jedinica izvršiti prema RF i MF koje su prihvaćene od GŠ V RSK.
2. Rasformirati u miru i ratu:
  - ZnŠTO Z. Slavonija,
  - OpŠTO Okučani, Pakrac, Daruvar i P. Slatina
  - 51. i 98. OdTO
3. Formiranje novih komandi i jedinica i rasformiranje postojećih izvršiti prema dinamici Plana u prilogu naređenja.
4. Postojeći sastavi br PJM, pri formiranju jedinica, čine mirnodopsko jezgro, izuzev Komande PJM. Celokupan sastav specijalnog bataljona milicije preimenovati u bataljon za intervencije i popuniti isti sa ljudstvom do pune formacije.
5. Pozadinski delovi br PJM ulaze u sastav 91. PoB i pozadinskih vodova pbr. koju formirati po novoj formaciji.
6. Naoružanje, municija, oprema i druga MS br PJM angažovati na popuni jedinica i 91. PoB.
7. Sve radnje i aktivnosti u vezi sa formiranjem novih i rasformiranjem planiranih jedinica i komandi čuvati u najstrožijoj tajnosti a aktivnosti realizovati neupadljivo i planski.⁵⁴²

⁵⁴² Priređivači su izostali privitak "Plan aktivnosti na formiranju Korpusa Zapadna Slavonija".

M.P.⁵⁴⁴

M.P.⁵⁴³

KOMANDANT:
pukovnik
Jovan Čubrić, [v.r.]

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 2393.*

239

1992., prosinac 3.
[Knin]

**Obaveštajna informacija Glavnog štaba VSK zonskim štabovima TO RSK
da će diverzanti HV-a djelovati na području "ružičastih zona" sabotazama i
likvidacijama, čemu se VSK suprotstavlja istom mjerom**

GLAVNI ŠTAB VSK
OBAVEŠTAJNO-BEZBEDNOSNI ORGAN
Str. pov. br. 66-2
Dana, 03. 12. 1992. god.

Obaveštajno-bezbednosnim organima
– ZnŠTO Lika, Banija, Kordun, Z. Slavonija i Baranja

1. Pouzdano se saznaje da će DTG iz sastava HV u narednom periodu pojačati aktivnost u tzv. "ružičastim zonama", vršiti provokacije, diverzije, sabotaze i likvidacije određenih pojedinaca.
2. Ovoj delatnosti suprotstavljamo se istom merom na njihovoj strani, u kom cilju ubrzajte izbor i popunu izvidjačko-diverzantskog voda sa 2 izvidjačka i 1 diverzantsko odeljenje, brojni sastav 3x (7+1) i kv, ukupno 25 ljudi. Izaberite proverene borce koji su i do sada izvodili slične akcije. Ostajemo kod obećanja o specijalnom plaćanju ovih ljudi. Izbor ljudi neka vrše vaši obaveštajno-bezbednosni organi a o akcijama bi odlučivali k-danti korpusa.
3. U toku je nabavka specijalne opreme preko MO.

Pomoćnik za obaveštajni rad
pukovnik
Miloš Krnjeta

M.P.⁵⁴⁵

M.P.⁵⁴⁶

⁵⁴³ Okrugli pečat: RSK, Okučani, Zonski štab TO Zapadna Slavonija.

⁵⁴⁴ Prijemni pečat: Zonski štab TO Zapadna Slavonija, OpŠTO, Str. pov. br. 4-8, 3. 12. 1992., Okučani.

⁵⁴⁵ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Str. pov. br. 8-10, 8. 12. 1992., Glina.

⁵⁴⁶ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 5381, primljen 3. 12. 1992.

240

1992., prosinac 3.

Knin

Ovlaštenje Glavnog štaba VSK zapovjednicima regionalnih štabova da odrede osobe koje će stupiti u kontakt s proizvođačem oružja i pokušati izvršiti nabavu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

Br. 1124-39
3.12.1992. god.
KNIN

Kupovina naoružanja. –

GLINA

Veza: Naš akt pov. br. 1124-19 od 04.11.1991. godine. –

Nakon prikupljanja podataka o vrstama i količinama naoružanja koje žele da kupe pripadnici PJM i TO RSK došlo se do zaključka da se radi o velikoj količini naoružanja i preduzeće “ZASTAVA” – namenski proizvodi nema toliku količinu na lageru, niti je u dogledno vreme može proizvesti.

Imajući to u vidu, kao i potrebe kod graničnih jedinica, posebno za pištoljima, komandant GŠ Vojske RSK ovlašćuje komandante regionalnih štabova da imenuju lica koja će stupiti u kontakt sa proizvođačem naoružanja i pokušati izvršiti nabavku.

Radi vaše orijentacije dostavljamo vam odgovor “ZASTAVE” na naše traženje da nam saopšte uslove kupovine.

SD/DČ

NAČELNIK TSI
major
Slavulj Dušan, [v.r.]

M.P.⁵⁴⁷

Dostavljeno:

– a/a

– svim ZnŠTO RSK

⁵⁴⁷ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1002/2.

241

1992., prosinac 4.

Benkovac

Zapovijed Komande PJM Benkovac Specijalnom bataljunu da pripremi satniju jačine 100 ljudi, opremi je za borbu u otežanim uvjetima, te uputi iz Benkovca na ratište u Bosnu i Hercegovinu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE

STROGO POVERLJIVO

Str. pov. br. 111-1

04.12.1992. god.

BENKOVAC

Formiranje jedinica,
naredjenje, dostavlja.-

Specijalni bataljon

Na osnovu naredjenja MUP-a Republike Srpske Krajine str. pov. br. 267-1 od 03.12.1992. godine, a u cilju formiranja i vanrednog zamenjivanja jedinice angažovane na posebnom zadatku,

N A R E D J U J E M:

- 1.- Iz sastava specijalnog bataljona formirati jednu četu jačine 100 ljudi.
- 2.- Dopunu čete izvršiti ljudstvom iz 1. BzO.
- 3.- Četu opremiti sa opremom, naoružanjem i sredstvima za duži boravak i vodjenje borbe u nepovoljnim vremenskim uslovima. Obezbediti po svakom pripadniku jedinice po 2 ćebeta, 1 podmetač, 3 b/k municije, porciju, četuricu, da svaki pripadnik jedinice ima transportnu vreću i borbeni ranac, pribor za ličnu higijenu, dovoljan broj toplih čarapa i tople odeće.
- 4.- Prevoženje čete izvršiti na m/v iz sastava auto čete.
- 5.- Prevoženje organizovati tako da jedinica stigne bezbedno na odredišnu tačku relacijom: Benkovac – Knin – Drvar – Petrovac – Ključ – Mrkonjić Grad – Banja Luka – Prnjavor – Derventa – Modriča.

⁵⁴⁸ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, br. 1144-1, 16. 12. 1992., Glina.

- 6.- Početak prevoženja 07.12.1992. godine u 09,00 časova, a na cilj stići istog dana do 17,30 časova u rajon Modriče gde se javiti komandantu BG general majoru Borislavu Đukiću.
7.- Pored navedenog svakog pripadnika jedinice snabdeti sa 2 Sd/O.
8.- Smotru jedinice izvršiti ću lično u 08,00 časova 07.12.1992. godine u krugu kasarne.

Po završenoj smotri komandir čete izdat će zapovest za prevoženje.
JD/LJČ

KOMANDANT:
Glavni inspektor
Momčilo Bogunović, [v.r.]

M.P.⁵⁴⁹

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 3075.

242

1992., prosinac 4.
[Knin]

Zapovijed Komande Korpusa "Sjeverna Dalmacija" o oslovljavanju i pozdravljanju osoba u službi u VSK, te ostalim pravilima službe

KOMANDA KORPUSA
SEVERNA DALMACIJA
Pov. broj 289-2
04. 12. 1992. godine

VOJNA TAJNA
POVERLJIVO

Propisi i odnosi u
službi, naredjenje,
dostavlja.-

KOMANDI 92 mtbr

Na osnovu Naredjenja GŠ V RSK broj 08/4-10-72-189 od 01.12.1992. godine a u skladu sa članom 33., 33.A., 35. i 36. Zakona o odbrani Republike Srpske Krajine ("Službeni glasnik RSK" br. 6/1992.) i na osnovu ukazane potrebe i u cilju jedinstvenog pristupa i regulisanja pitanja oslovljavanja lica u Srpskoj Vojski RSK i odnosima u službi do usvajanja odgovarajućih propisa (Pravila ili Pravilnici),

N A R E Đ U J E M:

1.- Lica na službi u Srpskoj vojsci RSK oslovljavaju se sa "GOSPODINE" odnosno "GOSPOĐO" ("GOSPOĐICE") i jedan drugom se obraćaju sa "VI". Starješine – inspektori i civilna lica vojnicima i milicionarima – kadetima se obraćaju sa "ti".

⁵⁴⁹ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

Sa “ti” se oslovljavaju vojnici, milicioneri – kadeti kada se obraćaju jedan drugom.

Lica koja imaju čin, oslovljavaju se i po činu; npr. “gospodine vodniče”, “gospodine kapetane”, “gospodine generale” i sl. Oni koji nemaju čin – oslovljavaju se prema dužnosti – zvanju: “gospodine načelniče”, “gospodine inspektore”, “gospodine Petroviću”, “gospodjice Milena” i slično.

Predsjednik Republike Srpske Krajine i predsjednik Vlade i predsjednik Skupštine RSK oslovljavaju se sa “gospodine predsjedniče”, a ministri sa “gospodine ministre”.

2.- Jedinicom se pozdravljaju:

2.1. Predsjednik Republike, predsjednik Vlade i predsjednik Skupštine RSK; ministar odbrane i ministar unutrašnjih poslova, komandant GŠ SV RSK i generali Srpske vojske kad im se daju počasti i u drugim prilikama kad ih jedinica susretne.

2.2. Zastava RSK – za vreme dizanja na jarbol i spuštanja s jarbola, zastave jedinica kad su razvijene.

2.3. Himna Republike Srpske Krajine (“Bože pravde”)

2.4. Pretpostavljeni komandanti brigada i komandanti viših jedinica.

2.5. Prilikom pozdravljanja jedinicom, lice kome se priređuje doček staje ispred stroja, pozdravlja rukom (naklonom glave) i rečima “Pomoz’ bog junaci” Na ovo jedinica jednovremeno odgovara: “Bog ti pomogao”.

2.6. Kad starešina pohvaljuje jedinicu ili vojno lice sa “VRLO DOBRO” ili “ODLIČNO”, jedinica, odnosno vojno lice odgovara “Služimo Krajini” (“Služimo Krajini”).

2.7. Straža se postrojava za doček generala Srpske vojske RSK, kada dolaze u najavljeni obilazak.

3.- Upozoravamo i podsjećamo na čl. 7, stav 1. Ustava RSK, prema kome je ćirilčno pismo u službenoj upotrebi, te zahtjevam njegovo striktno poštovanje.

4.- Skrećem pažnju na dosadašnja naredjenja ministra unutrašnjih poslova RSK i komande PJM u kojima su precizirana i regulisana slijedeća pitanja:

4.1. Nošenje uniforme isključivo u toku izvršavanja zadataka;

4.2. Korektnost pri nošenju uniforme, što podrazumijeva pravilan vojnički izgled i pridržavanje uobičajenih etičkih normi, pri čemu na prvo mjesto ističem obavezu nošenja kape sa zvaničnim označavanjem, što predstavlja jedan od osnovnih elemenata pripadnosti vojnoj organizaciji, shodno odredbama Medjunarodnog ratnog prava;

4.3. Zabrana nošenja brade, što je i odlika vojske i policije u najvećem broju zemalja svijeta.

4.4. Zabrana nošenja dugog oružja van obavljanja dužnosti i u naseljenim mjestima.

4.5. Korektnost, principijelnost i strogo službeni odnos prema pripadnicima UNPROFOR-a, Evropske Zajednice, Medjunarodnog komiteta Crvenog krsta i ostalim pripadnicima medjunarodnih organizacija.

5.- Skrenuti pažnju svim pripadnicima jedinica na potrebu depolitizacije vojske i stav Glavnog štaba da se ne opredjeljujemo ni za političke stranke ni za pojedince, već isključivo da se bavimo profesionalnim zadacima odbrane RSK.

6.- Informisati sve pripadnike Vojske RSK o naporima koji se čine na dogradnji sistema odbrane RSK; izradi Zakona o narodnoj odbrani, Zakona o srpskoj vojsci RSK, Zakona o vojnoj obavezi i drugim odgovarajućim pravilima, pravilnicima i uputstvima, kao što su jedinstven pravilnik o ličnim dohocima, pravilnik o nošenju uniforme i dr.

IM/MB

M.P.⁵⁵¹

M.P.⁵⁵⁰

KOMANDANT:
pukovnik
Milan Đilas, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR,

243

1992., prosinac 4.
Knin

Zapovijed Komande Korpusa "Sjeverna Dalmacija" za obranu

KOMANDA KORPUSA
SEVERNA DALMACIJA
04. 12. 1992. godine
K N I N

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

KURIROM
VRLO HITNO
Primerak broj 3

KOMANDI
ZAPOVEST
KOMANDANTA KORPUSA SEVERNA DALMACIJA
ZA ODBRANU Op broj 1

Sekcije: 1:100.000 Zadar, Gračac, Drvar, Glamoč
Biograd n/m, Šibenik, Split i Sinj

1. NEPRIJATELJ

Vrhovništvo Hrvatske može pokušati da iskoristi prisustvo snaga OUN, za uspostavu vlasti u administrativnim granicama uz istovremenu propagandnu pripremu domaće i svetske javnosti, da to nije agresija već samo ispravljanje "povijesnih želja naroda Hrvatske".

Uz takvu propagandu i izvršene pripreme u napadu na Republiku Srpska Krajina mogu biti angažovane sledeće OS:

- U prvoj varijanti samo OS Hrvatske,
- U drugoj varijanti OS Hrvatske u sadejstvu sa 5. K armije BiH i HVO i
- U trećoj varijanti sve snage iz druge varijante uz učešće OS Nemačke, Italije, Madjarske i drugih zemalja.

Najverovatnija varijanta je angažovanje OS Hrvatske i 5. K armije BiH sa prostora Cazina – Bihaća i V. Kladuše.

⁵⁵⁰ Okrugli pečat: RSK, Knin, Zonski štab TO "Sjeverna Dalmacija".

⁵⁵¹ Prijemni pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Pov. br. 1142-1, 7. 12. 1992., Benkovac.

Snage 6. OZ OS Hrvatske koncentrisane su prema teritoriji zone odgovornosti korpusa S. D., uz koncentraciju i grupisanje glavnih snaga (113., 114., 141. i 142. br ZNG) na pravcu Šibenik – Drniš – Knin – Strmica, a pomoćnih snaga (112., 134. i 159. br ZNG) na pravcu: Zadar – Benkovac – Knin, 126. br. ZNG na pravcu: Sinj – Peruća – Vrlika – Knin i do 1 novoformirane brigade na pravcu: Starigrad – Paklenica – Obrovac.

U rezervi 6. OZ nalaze se 4., 115. i jedna novoformirana br. ZNG. Za zauzimanje teritorije i uspostavu vlasti očekivati je angažovanje brigada “pričuvnog” sastava iz sastava II operativnog ešelona, “ešelona za čišćenje”.

Podrška:

– Vazduhoplovna: angažovala bi se avijacija koja se sada priprema na teritoriji Austrije i Njemačke, te postojeća poljoprivredna i sportska avijacija i raspoloživi helikopteri. Težište podrške bilo bi na pravcima dejstva brigada profesionalne Vojske.

– Artiljerijska: sa orudjima postojeće artiljerije uključujući i rakete “ZZ”.

U fazi pripreme za izvođenje agresije, očekivati je snažnu psihološku propagandu medju svojim stanovništvom i naglo povlačenje snaga UN, kao i dejstvo DTG na većoj dubini naše teritorije.

U ključnim trenucima moguća je i upotreba hemijskog oružja.

2. Severno-dalmatinski korpus

Pod zaštitom gotovih snaga angažovanjem jedinica prostorne strukture iz graničnih naselja, što pre izvršiti mobilizaciju, poseti zone i rejone i organizovati odbranu u svojoj zoni odgovornosti (severno Velebit, istočno pl. Dinara).

Zadatak: krajnje upornom odbranom u svojoj zoni odgovornosti sprečiti prodor agresora na pravcima napada i naneti mu što veće gubitke, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra, a zatim brzim i energičnim dejstvom povratiti eventualno privremeno zaposednutu teritoriju i biti u gotovosti za dalja dejstva po mojoj odluci.

3.- S U S E D I:

3.1. Lički korpus

Izvršiti mobilizaciju što pre koristeći zaštitu graničnih jedinica, a zatim izvršiti dovodjenje, posedanje i organizaciju odbrane na prostoru Like.

Zadatak: krajnje upornom odbranom i aktivnim dejstvima na bokove i pozadinu snaga agresora uz masovno zaprečavanje i zasedna dejstva u sadejstvu sa snagama Severno-dalmatinskog i Kordunaškog korpusa.

KM u rejonu Plitvice.

3.2. 2. KKo/Vojske Republike Srpske brani prostor Bosanske Krajine i pravce koji sa prostora zapadne Hercegovine, Cazinske krajine i doline r. Une izvode ka centralnom delu Republike Srpske i Republike Srpske Krajine.

Zadatak: Sprečiti prodor neprijatelja i presecanje teritorije, naneti mu što veće gubitke, lomiti mu napadnu moć i sprečiti uspostavu okupacione vlasti, a nakon stvaranja uslova ofanzivnim dejstvima izbaciti neprijatelja sa PZT i biti u gotovosti za dalja dejstva.

Podražava LBA RV i PVO Vojske Republike Srpske.

KM u rejonu Drvar.

3.3. Snage MUP-a RSK vrše obezbeđenje i kontrolu teritorije stvarajući uslove za mobilizaciju i razvoj vojske RSK.

4. ODLUČIO SAM: Pod zaštitom snaga u dodiru, a po završenoj mobilizaciji, osloncem na uredjene položaje i objekte, masovno zaprečavanje i pripremljene objekte za rušenje u sadejstvu sa snagama MUP-a RSK, Ličkim korpusom i 2. KKO Republike Srpske izvršiti operativni razvoj i plansko posjedanje zona –rejonu i položaja grupišući glavne snage na pravcu: Split (Šibenik) – Knin, a pomoćne snage na pravcima Zadar – Benkovac, Maslenica – Obrovac i Skradin – Djevske – Kistanje s ciljem: zadržavajućom i odsudnom odbranom sprećiti prodor neprijatelja kroz odbrambenu zonu ka branjenim rejonima i objektima, naneti agresoru što veće gubitke, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra, slomiti napadnu moć agresora i sprećiti zauzimanje linije Obrovac – Karin – Benkovac – Bribir – Drniš – Vrljika, a zatim osloncem na padine pl. Velebit, Bukovica, Promina, Kozjak i Svilaja brzim i energičnim dejstvom povratiti eventualno privremeno zaposednutu teritoriju i biti u gotovosti za dalja dejstva.

Prostorne strukture u zonama odgovornosti pukova – brigada predpoćiniti komandantima pukova – brigada, a ostale prostorne strukture poćiniti PK za PS i angažovati ih za obezbedjenje objekata i kontrolu teritorije.

Operaciju izvesti u dve etape:

I etapa: U trajanju od tri do pet dana angažovanjem celokupnih snaga osloncem na uredjene položaje i objekte, masovno zaprečavanje i pripremljene objekte za rušenje zadržavajućom i odsudnom odbranom sprećiti dublje prodore agresora na pravcima napada, naneti agresoru što veće gubitke, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra i slomiti napadnu moć agresora prisiljavajući ga da predje u odbranu.

II etapa: U trajanju od četiri do šest dana energičnim napadom uz primenu pogodnog manevra i raznovrsnih dejstava razbiti snage agresora i izbaciti ga sa prostora RSK uz nastojanje za proširenje teritorije koja ranije nije oslobođena a legitimno pripada srpskom narodu RSK. Po zauzimanju odgovarajuće linije preći u odbranu i biti u gotovosti za odbijanje p/n i dalja dejstva.

Težište protivoklopne borbe imati na pravcu Zadar – Benkovac – Knin.

Težište inženjerijskog obezbedjenja imati na zaprečavanju i obezbedjenju manevra i pokreta.

Težište PVO imati na zaštiti sredstava podrške i odbrani skladišta ubojnih sredstava i pogonskog goriva Vojske RSK.

Operativni raspored u jednom ešelonu, rezerva, I i II KAG, KGVBR, KPOOd, snagama za obezbedjenje borbenih dejstava i komandovanje i vezu.

Gotovost odbrane:

- Gotove snage ODMAH
- Prostorne strukture 1 do 4 ćasa
- Ostale snage u M + 12 ćasova

5. ZADACI JEDINICA:

5.1. 4. lbr pod zaštitom snaga u dodiru i jedinica prostorne strukture iz granićnih naselja po izvršenoj mobilizaciji poseda i brani zonu: isklj. Babin Vrh, isklj. s. Posedarje, isklj. s. D. Karin i Mali Alan s težištem na odbrani pravca: s. Rovanjska – s. Jasenice – Obrovac.

ZADATAK: U sadejstvu sa jedinicama MUP-a RSK, Lićkim korpusom i 92. mtbr zadržavajućom odbranom i odsudnom odbranom objekata Maselnica, s. Jasenice i M. Bobija (tt 510) sprećiti prodor neprijatelja kroz odbrambenu zonu i zauzimanje Obrovca, naneti mu što veće gubitke, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra, slomiti napadnu moć

agresora i prisiliti ga da predje u odbranu, a zatim brzim i energičnim dejstvom osloncem na jake objekte povratiti eventualno privremeno zaposednutu teritoriju i biti u gotovosti za odbijanje p/n i dalja dejstva.

Obezbediti se sa pravca jugoistočnih pl. Velebita od upada većih DTG neprijatelja i biti u gotovosti za jače angažovanje snaga za obezbedjenje desnog boka.

Sve jedinice prostorne strukture u zoni odbrane brigade podčinjavaju se komandantu 4. lbr.

KM u rejonu s. Zaton Obrovački.

5.2. 92. mtbr pod zaštitom snaga u dodiru i jedinica prostorne strukture iz graničnih naselja po izvršenoj mobilizaciji poseda i brani zonu: Sv. Duh, s. Pristeg, s. Rodaljice i s. D. Karin. ZADATAK: U sadejstvu sa 4. lbr, 2 pbr, snagama MUP-a RSK i KPOOd zadržavajućom i odsudnom odbranom sprečiti zaposedanje aerodroma Zemunik i prodor neprijatelja kroz odbrambenu zonu, naneti mu što veće gubitke, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra. U slučaju dubljih prodora agresora sprečiti mu zauzimanje linije Karin – Benkovac – s. Kožlovac, slomiti napadnu moć agresora i prisiliti ga da predje u odbranu, a zatim brzim i energičnim dejstvom osloncem na jake objekte povratiti eventualno privremeno zaposednutu teritoriju i biti u gotovosti za odbijanje protivnapada i dalja dejstva.

Izvršiti ojačanje mtb pridavanjem poab/mpoad-a.

Sve jedinice prostorne strukture u zoni odbrane brigade podčinjavaju se komandantu 92. mtbr.

Podržava II KAG sa 1,5 b/k.

KM u rejonu G. Biljane.

5.3. 2. pbr sa 1/map pod zaštitom snaga u dodiru i jedinica prostorne strukture iz graničnih naselja po izvršenoj mobilizaciji poseda i brani zonu: isklj. s. Pristeg, Mali Debeljak, tt 280 (jez. Brljan) i isklj. s. Rodaljice.

ZADATAK: U sadejstvu sa 92. mtbr, 75. mtbr, KPOOd i snagama MUP-a RSK zadržavajućom odbranom sprečiti prodor neprijatelja kroz odbrambenu zonu, naneti mu što veće gubitke, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra. U slučaju dubljih prodora agresora sprečiti mu zauzimanje linije: s. Lepuri – Ostrvica – Bribir, slomiti napadnu moć agresora i prisiliti ga da predje u odbranu, a zatim brzim i energičnim dejstvom osloncem na jake objekte povratiti eventualno privremeno zaposednutu teritoriju i biti u gotovosti za odbijanje p/n i dalja dejstva.

Sve jedinice prostorne strukture u zoni odbrane brigade podčinjavaju se komandantu 2. pbr.

Podržava KGVBR.

KM u rejonu s. Djevrške.

5.4. 75. mtbr (bez mb, okb i bataljona za interventna dejstva) pod zaštitom snaga u dodiru i jedinica prostorne strukture iz graničnih naselja po izvršenoj mobilizaciji poseda i brani zonu: isklj. M. Debeljak, isklj. tt 1027 (pl. Svilaja), isklj. Bat (tt 1206) i isklj. tt 280 (jez. Brljan).

ZADATAK: U sadejstvu sa 2. pbr, 1. lbr i snagama MUP-a RSK zadržavajućom i odsudnom odbranom sprečiti prodor neprijatelja kroz odbrambenu zonu i zauzimanje Drniša, naneti mu što veće gubitke, zaštititi stanovništvo i materijalna dobra, slomiti napadnu moć agresora i prisiliti ga da predje u odbranu, a zatim brzim i energičnim dejstvom osloncem na jake objekte povratiti eventualno privremeno zaposednutu teritoriju i biti u gotovosti za odbijanje p/n i dalja dejstva.

Sve jedinice prostorne strukture u zoni odbrane brigade podčinjavaju se komandantu 75. mtbr.

Podržava I KAG i KGVBR.

KM u rejonu s. Tepljuh.

5.5. 1. lbr pod zaštitom snaga u dodiru i jedinica prostorne strukture iz graničnih naselja po izvršenoj mobilizaciji poseda i brani zonu: tt 1027 (pl. Svilaja), Jelovi Vrh (tt 1518), isklj. s. Uništa i Bat (tt 1206)

ZADATAK: U sadejstvu sa 75. mtbr i snagama MUP-a RSK zadržavajućom i odsudnom odbranom sprečiti zaposedanje HE Peruča i prodor neprijatelja kroz zonu odbrane, naneti mu što veće gubitke i zaštititi stanovništvo i materijalna dobra. U slučaju dubljih prodora sprečiti zauzimanje Vrlike, slomiti napadnu moć agresora i prisiliti ga da predje u odbranu, a zatim brzim i energičnim dejstvom osloncem na jake objekte povratiti eventualno privremeno zaposednutu teritoriju i biti u gotovosti za odbijanje p/n i dalja dejstva.

Sve jedinice prostorne strukture u zoni odbrane brigade podčinjavaju se komandantu 1. lbr.

KM u rejonu Vrlika.

5.6. Rezerva korpusa S. D. mb, okb i bataljon za interventna dejstva /75. mtbr i lsrb "S-IM"/ larp PVO razmešta se u rejonu Padjani, Vrbnik Polje i s. Biskupija gde biti u gotovosti za angažovanje na pravcima: Knin – Kosovo polje – Petrovo polje – Drniš, Knin – Vrbnik – Miljevački plato, Knin – Kistanje – Ravni Kotari i Knin – Vrlika.

Podržava I i II KAG i KGVBR.

KM mb u rejonu Padjane.

KM okb u rejonu Vrbnik Polje.

KM bataljona za interventna dejstva u rejonu s. Biskupija.

5.7. Prostorne strukture van zona odgovornosti pukova – brigada u sadejstvu sa snagama MUP RSK i jedinicama Korpusa vrše obezbedjenje objekata od značaja za odbranu RSK, osetljivih objekata na komunikacijama i kontrolu teritorije.

Komandant Pk za PS korpusa.

KM u rejonu KM Korpusa.

6. VATRENA PODRŠKA

6.1. Vazduhoplovna:

Vazduhoplovna podrška po zahtevu, preko GŠ V RSK vrši po odobrenju helikopterska eskadrila i vazduhoplovne snage RS.

6.2. Artiljerijska:

a) Obrazovati:

I KAG sastava: map (bez 1., 3., 4. i 1/2 . thad 152 mm) sa lsab PVO 20/3 (BOV-3).

Komandant grupe, komandant map-a.

VP u rejonu: s. Biočić, s. Tepljuh i s. Ožegovići.

KM u rejonu s. Ožegovići.

II KAG sastava: 1/2 thad 162 mm i 1/4 tad 130 mm.

Komandant grupe, komandir 1/2 thad 152 mm.

VP u rejonu: s. Radmanovići, s. Opačići i isklj. G. Biljane.

KM u rejonu s. Opačići.

KGVBR sastava: 3/map.

Komandant grupe, komandant 3/map.

OčP u rejonu: s. Miočić, s. Parčić i kota 356.

KM u rejonu s. Miočić

b) Pridati:

1/map 2. pbr

c) Zadaci:

- Biti u gotovosti za podršku razvoja snaga korpusa S. D. i posjedanja položaja za odbranu,
- Sprečavati prodor neprijatelja na pravcima: Šibenik – Drniš – Knin, Split – Drniš – Knin i Zadar – Benkovac,
- Podržati glavne snage korpusa S. D. u izvodjenju odbrane,
- Biti u gotovosti za podršku KPOOd u izvodjenju POB na pravcu Zadar – Benkovac – Knin
- Podržati ofanzivna dejstva celokupnih snaga preduzeta s ciljem zbacivanja neprijatelja sa PZT.

7. – OSNOVNI SADRŽAJI BORBENIH DEJSTAVA:

7.1. Protivpešadijska borba:

Borbena dejstva koprusa S. D. zasnovati na efikasno organizovanoj protivpešadijskoj borbi. Organizacija vatrenog sistema mora imati prednosti nad ostalim zadacima. Zadatak ovog sadržaja oružane borbe je nanošenje što većih gubitaka neprijatelju uz normalan utrošak municije.

7.2. Protivoklopna borba

Težište imati na združenoj upotrebi PO artiljerije u kombinaciji sa pravovremenim i dopunskim zaprečavanjem, na svim pravcima pogodnim za upotrebu oklopnih jedinica.

Obrazovati: KPOOd sastava: mpoap

Komandant KPOOd, komandant mpoap-a

POR u rejonu: Gradić (tt 289), s. Mikulić, s. Košovići.

POP-1 imati: na pravcu Islam Grčki – Smilčić – Benkovac u rejonu Kaštel Banjevački, na pravcu Poličnik – Suhovare – Benkovac u rejonu s. Biljane i na pravcu Biograd n/m – Benkovac u rejonu Kajma.

KM u rejonu Buković.

Zadaci:

- Sprečiti prodor oklopno-mehanizovanih snaga neprijatelja na pravcu Nin – Benkovac – Knin, i
- Biti u gotovosti za angažovanje ka Skradinskom zaledju i ka širem rejonu Drniša.

7.3. Protivvazdušna odbrana

a) Organizacija VOJ-a

Težište u osmatranju vazdušnog prostora imati na pravcima: Sinj – Knin i Šibenik – Drniš – Knin.

Razmenu podataka i najavu opasnosti iz vazduha vršiti vezom komandovanja.

Na KM korpusa S. D. izlagati situaciju u vazduhu slušanjem talasa obaveštavanja 61. CVOJIN i sopstvenih elemenata VOJ-a.

CVOJ-a 1. lbr i 2 pbr razmeštaju svoje elemente osmatranja vazdušnog prostora po odluci komandanata brigada, prate situaciju u vazdušnom prostoru prijemom podataka od CVOJ-a kninskog larp-a PVO, a u slučaju slabe čujnosti od 61. CVOJIN.

Ostale jedinice slušaju talas obaveštavanja CVOJ-a kninskog larp-a PVO.

CVOJ-a kninskog larp-a razviti u rejonu s. Vrbnik.

ROSt razviti u rejonu s. Radučić (zaseok Ljevaje)

VOST-1 u rejonu Podotavac (tt 414)

VOST-2 u rejonu Bribirska Glava,

VOST-3 u rejonu s. Parčić,

VOST-4 u rejonu s. Vučkovići i

VOST-5 u rejonu KM (u rezervi)

b) Protivvazдушna borba:

Težište imati na zaštiti OMJ, I KAG i KBVBR i grada Knina.

Kninski larp PVO (bez lsab PVO 20/3 mm BOV-3 i lsrp PVO "S-1M") izvodi PVO grada Knina.

– lsab PVO 20/3 BOV-3 pridaje se I KAG.

– lsrp PVO "S-1M" pridaje se okb/rezervi korpusa S. D.

KM Kninskog larp-a PVO u rejonu s. Vrbnik.

c) Mere PVZ:

U svim jedinicama težište imati na maskiranju pokreta i jedinica na VP.

U jedinicama ranga čete-baterije imati snage za vodjenje PVB protiv nisko letećih aviona i helikoptera, grupišući strelce oko PM i M.

Najavu i prijavu letova sopstvene avijacije za sve jedinice u zoni odbrane vrši k-da korpusa S. D. linijom komandovanja pola sata pre poletanja.

7.4. Protivdiverzantska i protivteroristička dejstva

U cilju sprečavanja očekivanih diverzantsko-terorističkih dejstava, ubačenih i odmetničkih grupa i pojedinaca, preduzeti pojačane mere bezbednosti i samozaštite, a težište imati na komandama – štabovima, artiljerijskim grupama i skladištima MTS.

Vreme i pravce pokreta jedinica saopštavati neposredno pred polazak. Na pravcima kretanja vršiti izvidjanje, a u jedinicama odredjivati snage za borbu protiv DTG. Posebnu pažnju posvetiti pri kretanju kroz tesnace, naseljena mesta i mostove.

8. OBEZBEDJENJE BORBENIH DEJSTAVA

8.1. Obaveštajno obezbedjenje

Obaveštajno obezbedjenje organizovati osloncem na obaveštajnu izvidjačku organizaciju i na obaveštajno organizovanje MUP RSK, a u skladu sa naredjenjem za obaveštajno obezbedjenje.

Težište obaveštajnog obezbedjenja imati na pravcima koji iz Šibenika i Splita izvode ka Drnišu, s ciljem pravovremenog otkrivanja priprema za aktivna dejstva.

Komande i jedinice obaveštajno obezbedjenje organizuju sopstvenim snagama i sredstvima u svojim zonama – rejonima odgovornosti.

Izvidjačke jedinice kroz obuku u periodu b/d osposobiti za namensko izvršenje zadataka.

8.2. Moralno obezbedjenje

Težište moralno-psihološkog obezbedjenja imati na jačanju jedinstva i moralno-vojnog faktora za odbranu naše RSK.

Neprekidnim moralno-psihološkim merama i aktivnostima jačati borbeni moral kao i uverenje u sigurnost i pouzdanje u sebe, kolektiv, naoružanje i sopstvene snage, čime obezbediti visok stepen jedinstva, discipline i bezbednosti.

Nameće se potreba većeg rada u narodu pri čemu preciznije objašnjavati ulogu vojske RSK.

Posebno ukazati da se RSK i srpski narod ne brani na kućnom pragu, već da je potrebno stvoriti širok antifašistički front radi konačnog poraza hrvatskog neofašizma u obliku

povampirenog ustaštva. Energičnim merama sprečiti sve pokušaje razbijanja vojnih kolektiva i narušavanja međuljudskih odnosa i jedinstva, pre svega na stranačkoj osnovi i ideološkim opredeljenjima.

Sa organima vlasti ostvariti punu saradnju radi sprečavanja pljački, osvetništva, paljenja kuća i drugih objekata i na taj način graditi poverenje prema našim jedinicama. Borcima ukazati na štetnost ovakvih pojava.

Posebno ukazati na potrebu očuvanja verskih objekata (katedrale, crkve) i spomenika kulture.

8.3. Bezbednost i samozaštita

Težište u bezbednosnom obezbedjenju borbenih dejstava imati na otkrivanju i sprečavanju ilegalne i organizovane neprijateljske delatnosti u jedinicama, komandama i štabovima, sprečavanju dejstva specijalnih snaga u zoni odgovornosti, posebno u jedinicama na frontu.

Po dubini, težišno otkrivati i sprečavati sve oblike otpora, oružane i druge pobune i aktivnosti paravojnih formacija.

Preduzeti sve mere na zaštiti podataka o stanju, grupisanju i rasporedu jedinica, zaštiti tajnosti zamisli za nastavak b/d i bezbednosnoj pripremi.

Celokupni sistem bezbednosti i samozaštite u jedinicama i na teritoriji staviti u funkciju ratnog režima bezbednosti radi potpune zaštite od obaveštajno-izvidjačke, psihološko-propagandne, sabotažne i druge delatnosti neprijatelja.

Prema licima koja se predaju ili budu zarobljena postupati krajnje oprezno i u skladu sa odredbama Ženevske konvencije. Zabraniti kretanje civilnog stanovništva u rejonima borbenog rasporeda i jedinica.

U rejonima razmeštaja i upotrebe jedinica ostvariti neposrednu saradnju sa SJS i SUP RSK. Dogovoriti zajedničke zadatke radi uspostavljanja jedinstvenog režima bezbednosti i sadejstva u razbijanju specijalnih snaga i ubačenih DTG.

Sprečiti pljačku, uništavanje privatne imovine, privrednih i sakralnih objekata i spomenika kulture.

8.4. Inženjerijsko obezbedjenje

Težište inženjerijskog obezbedjenja imati u prvoj etapi operacije na zaprečavanju a u drugoj etapi na obezbedjenju pokreta i raščišćavanju pravaca i omogućavanju napada.

Utvrđivanje i maskiranje radova i jedinica moraju postati sastavni deo aktivnosti celokupnog sastava.

Inženjerijsko obezbedjenje vršiti sopstvenim snagama, prdatim inženjerijskim sastavima i dodeljenim MES.

Izvršiti analizu minskih polja i minsko-eksplozivnih prepreka, dograditi i izraditi nova MP uz popisno evidentiranje istih.

8.5. PNHBOB

Težište PNHBOB imati kod oklopno mehanizovanih snaga i rezerve i snaga na drugom položaju odbrane brigada I ešalona.

Težište mera PNHOB imati na opštim merama, merama lične NHB zaštite i otkrivanju početka eventualne upotrebe hemijskog oružja.

Dekontaminaciju vršiti sopstvenim snagama korišćenjem formacijskih i priručnih sredstava.

Jedinicama ABHO biti u gotovosti za RHB izvidjanje i RHB dekontaminaciju na pravcu Knin – Petrovo polje – Drniš.

8.6. Pozadinsko obezbeđenje

a) Razmeštaj elemenata za PoOb predpostavljene komande:

– K-da 75. PoB GŠ V RSK na Senjaku u Kninu

– TSK pg/s u Kosovu

– Mešovito skladište materijalnih sredstava u Golubiću sa odeljenjima na Senjaku i kasarni PJM Knin (kas. NH "S. Rodić")

– Poz. četa 75. PoB na Senjaku, sa vodom za TO u s. Strmica

b) Razmeštaj elemenata za PoOb sopstvenih jedinica:

– Pozadinski elementi potčinjenih jedinica (pukova-brigada) u rejonima rasporeda istih.

Gotovost za rad navedenih elemenata je odmah.

c) Organizacija pozadinskog obezbeđenja: PoOb jedinica i komandi organizovati sopstvenim snagama i sredstvima osloncem na 75. PoB kao i korišćenjem slobodnih kapaciteta na teritoriji u rejonima razmeštaja jedinica i štabova.

Težište pozadinskog obezbeđenja imaju jedinice angažovane na težištu odbrane, jedinice angažovane na prednjem kraju i jedinice podrške.

Po sredstvima prioritet ima snabdevanje municijom, pogonskim gorivom, održavanje i opravka borbene tehnike i sredstva veze.

U sanitetskom obezbeđenju prioritet ima evakuacija teže povredjenih i obolelih.

Komande jedinica će organizovati potrebne mere za brzu podelu ličnog naoružanja i municije. Sa ličnim naoružanjem ljudstvu podeliti i jedan OK (obrok konzervirani sd/o-II sa dvopekrom).

Sve jedinice popuniti MTS do norme, a gde se proceni da bi snabdevanje bilo otežano, ili čak prekinuto, i preko norme u cilju osamostaljivanja jedinice za period od 2-3 dana.

Pozadinsko obezbeđenje planirati i organizovati u dve faze, i to:

Prva faza: U trajanju od 3-5 dana sa težištem na PoOb snaga angažovanih na prednjem kraju kao i snaga podrške.

Druga faza: U trajanju 2-3 dana sa težištem na PoOb snaga za protivnapad.

Za izvršenje zadatka odobrava se utrošak municije, MES, raketa i pogonskog goriva:

– pešadijske municije	3 b/k
– art. municije	2,5 b/k
– art. raketa	1,5 b/k
– PO art. municije	1,5 b/k
– PO art. rakete	1,5 b/k
– ARJ PVO municija	2,5 b/k
– ARJ PVO rakete	1 b/k
– tenkovske municije	2 b/k

Gorivo za punjenje rezervoara:

– za borbena vozila MB	2 p/r
– za borbena vozila D-2	2 p/r
– za neborbena vozila MB	1,5 p/r
– za neborbena vozila D-2	1,5 p/r

Ishranu ljudstva organizovati kombinovano. Jedinicama angažovanim u borbenim dejstvima odobrava se utrošak 1 OK, a ostale jedinice ljudstvo hrane obrokom tekućim.

9. KOMANDOVANJE I VEZA:

Organizaciju veze izvršiti osloncem na mirnodopsku organizaciju žičnih i radio-relejnih veza.

Veze organizovati po Planu veze za operaciju.

Sa KM obezbediti neprekidne i sigurne veze sa prvopotčinjenim komandama.

Zaštitu tajnosti i informacija obezbediti korišćenjem zaštićenih radio-relejnih kanala i primenom opštih i specijalnih dokumenata kriptozastite.

KM korpusa S. D. u rejonu Debelo Brdo (Knin).

PKM u rejonu Strmica

IKM u rejonu Tepljuh

IKM-1 u rejonu Bruška

Gotovost veza u M + 4

Signali: prema tablici signala (prilog uz ODKZ)

Dostavljanje izveštaja:

– Redovne izveštaje dostavljati do 18,00 časova sa stanjem u 17,00 časova

– Vanredne izveštaje dostavljati po posebnom zahtevu i po potrebi – odmah.

K O M A N D A N T

p u k o v n i k

Milan Đilas

Točnost fotokopije overava:

potpukovnik

Savo Radulović, [v.r.]

M.P.⁵⁵²

Ovjerena preslika, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 8., kut. 2.

244

1992., prosinac 5.

[Knin]

Izvešće Milana Martića, ministra MUP-a RSK, Glavnom štabu VRSK o borbama na "koridoru" u BiH, te zapovjed za upućivanje svježih snaga

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KABINET MINISTRA
5. decembra 1992. god.

STROGO POV. Br. 25

GŠ VOJSKA RSK
MUP-u RSK (Pavković Nebojši)

⁵⁵² Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO "Sjeverna Dalmacija", Knin.

Naše jedinice koje učestvuju u operaciji koridor, neprekidno su u borbi. Složeni meteorološki uslovi i raskvašenost zemljišta uticali su na iscrpljenost jedinica. Neprijatelj je dobro organizovao odbranu, tako da je neizvjesno koliko će trajati operacija. Cijenimo da činimo motornu snagu u operaciji, te ćemo ostati do njenog završetka. Za produžetak operacije potrebne su sveže snage. Planiramo smenu snaga od 08. do 10.12.1992. godine, pa je shodno tome potrebno:

1. Uputiti sveže snage iz PJM po principu dobrovoljnosti i po naredjenju. Redovnu miliciju iz SUP-a ne upućivati. Sa tom milicijom obezbjeđivati redovne djelatnosti.
2. Snage uputiti 08.12.1992. godine u Modriču autobusima sa ličnom opremom, bez naoružanja. Naoružanje zadržati u jedinicama PJM i prezadužiti povratkom snaga. Autobusi bi ostali do 10.12.1992. godine kada bi se nakon smene vratio sadašnji sastav. Sugerišemo da za pripremu zadataka obavezete komandante dosadašnjih ZnŠTO i brigade PJM. Komandni kadar bi uglavnom zadržali. Potrebno je ojačati komandu brigade sa 3-5 starješina (NŠ, NONO, referent u ONO; PKMV, NOB).
3. Sve pripadnike zadužiti sa ašovčićima, Z/m i ostalom opremom po prethodnom naredjenju.
4. PKPo i pomoćnik Ministra Nikola Rastović svo ljudstvo će zadužiti kompletom novih uniformi.

MINISTAR MUP-a RSK
Milan Martić, [v.r.]

M.P.⁵⁵³

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 2.

245

1992., prosinac 6.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba VRSK o podčinjavanju brigada posebnih jedinica milicije zonskim štabovima u okviru prve faze reorganizacije vojske

Glavni štab Srpske vojske RSK
Ministarstvo unutrašnjih poslova RSK
Str. pov. br. 1194-1
Knin, 06. 12. 1992. godine

M.P.⁵⁵⁴

loc: -264

⁵⁵³ Okrugli pečat: RSK, MUP, Knin.

⁵⁵⁴ Prijemni pečat centra veze: Brzovav primljen 6. 12. 1992. u 22,00; predan 7. 12. 1992. u 9,00.

Naređenje o pretpočinjavanju
izvještaj traži: –

h i t n o
uručiti odmah

Banija – na ličnost k-dantu ZnŠ i k-dantu br PJM
Zapadna Slavonija – na ličnost k-dantu ZnŠ i k-tu br PJM
Istočna Slavonija, Baranja i Zap. Srem – na ličnost k-dantu ZnŠ i br PJM

Prema naređenjima i ostalim dokumentima koja ste primili bili ste dužni da 01. decembra izvršite pretpočinjavanje brigade PJM zonskom štabu, u okviru prve faze reorganizacije, kao i da brojno stanje PJM svedete na odobrenu veličinu.
Budućí da o tome do danas niste izvestili

N a r e đ u j e m

1. završiti ove zadatke hitno i izvestite telegramom do 07,00 časova 08. decembra.
2. sprečiti da teškoće u ličnim odnosima negativno utiču na izvršenje ovog zadatka
3. komandanti ZnŠ SV i dosadašnji komandanti br PJM lično će rukovoditi izvršavanjem ovog zadatka.

Ministar UP RSK
Milan Martić

Komandant GŠ SV RSK
general-major
Mile Novaković

M.P.⁵⁵⁵

*Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2387.*

246

1992., prosinac 6.

Korenica

Zapovijed Zonskog štaba TO Lika o uvjetima prijema djelatnih vojnih osoba u SVK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO LIKA
STR. POV. BR. 2835
DANA 06.12.1992. GODINE
K O R E N I C A

PRIJEM LICA U SVK.-
NAREĐENJE, DOSTAVLJA

⁵⁵⁵ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Zapadna Slavonija, Str. pov. br. 184-15, 7. 12. 1992., Okučani.

KOMANDI _____

1.- U ministarstvu odbrane i GŠ zauzet je stav da će se u SVK biti sledeće kategorije lica:

- oficiri po ugovoru,
- podoficiri po ugovoru,
- civilno lice na službi u RSK i
- vojnik po ugovoru.

Obrasci ugovora dati su na štampanje u organizaciji MO. Ugovori o službi u SVK će se sklapati na 3 (tri) godine. Licima na službi u SVK bit će obezbedjene plate, zdravstvena zaštita i penzioni staž.

Licima na službi u graničnim jedinicama imat će beneficirani staž 18 meseci, pripadnici ostalog dela vojske 15 meseci a biti će regulisan i granični dodatak. Starešine će primati platu po činu i položaju i činovima koje imaju u momentu sklapanja ugovora.

Civilna lica primati će platu po sistemu GL u VJ. Teža povreda službe i discipline podrazumijeva raskid ugovora. Svim pripadnicima omogućiti će se napredovanje u službi, potpisivanje ugovora obezbediti do 01.01.1993. godine.

2.- Formacije koje ste izradili od danas smatrajte odobrenim i prema njima podnesite popunu jedinica i štabova sa licima iz vaših zona.

Pri izboru lica za oficirske dužnosti i podoficirske voditi računa o sledećim kriterijima:

- da na dužnost dođu lica koja su učestvovala u borbi i rukovodila jedinicama,
- da su zdravi,
- da nisu umešana u kriminalne radnje te da se protiv istih ne vodi krivični postupak,
- da uživaju ugled u svojoj sredini, penzionisana lica ne mogu potpisati ugovor.

Prioritetno popunjavajte granične jedinice, izvidjačke jedinice, jedinice bojne policije, kao i posade i posluge za interventne jedinice.

Dok ne dobijete obrasce ugovora, obavite razgovore i prikupljajte osnovne generalije o licima koji žele sklopiti ugovor.

3.- U k-dama brigada radi kontakta sa UN odredite podesna lica koja će nositi uniformu, a ostali nose civilna odjela, dok ovaj problem ne rešimo celovito. Pred predstavnicima UN i dalje upotrebljavati izraz "posebne jedinice policije".

4.- Isplatu za decembar vršiti po dosadašnjem sistemu a prijelaz na novi sistem bit će po završetku sklapanja ugovora od 01. 01.1993. godine.

ŠM/JL

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
MILAN ŠUPUT, [v.r.]

M.P.⁵⁵⁶

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1004/4.

⁵⁵⁶ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Korenica.

1992., prosinac 7.

Knin

Zahtjev Glavnog štaba VRSK Personalnoj upravi GŠ Vojske Jugoslavije da zbog nedostatka časničkog kadra uputi djelatne vojne osobe iz SRJ u 21. korpus VRSK

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE**

Pov. br. 684-227

07.12.1992. god.

K N I N

Upućivanje AVL iz Vojske
Jugoslavije u RSK,
zahtev, dostavlja.-

GŠ Vojske Jugoslavije
– Personalna uprava –
(Na ličnost puk. Medaković)

Veći deo naših štabova i jedinica koje izvršavaju borbene zadatke ili obezbeđuju granicu prema RH nisu popunjene sa ključnim starešinama, što nam predstavlja veoma veliki problem.

Kako se u Saveznoj vojsci SRJ iz naše Republike nalaze starešine raznih profila koje su neophodne, molimo Vas da ih uputite **HITNO** da se jave na dužnost jer je to njihova patriotska obaveza.

Potrebno je da nam za potrebe 21. korpusa KORDUN uputite sledeće starešine:

- 1.- BJELIĆ Mile BOŽO, pešadijski potpukovnik, sada na dužnosti u MO Republike Srbije.
- 2.- IVOŠEVIĆ Pere SIMO, pešadijski potpukovnik, sada na službi u garnizonu Vranje.
- 3.- RELIĆ Ljubana MARKO, pešadijski potpukovnik, sada na dužnosti u 1. VO.
- 4.- TOMAŠEVIĆ Miloša MIĆO, major ARJ PVO, sada na dužnosti u 1. VO.
- 5.- GRUBOROVIĆ NIKOLA, pešadijski major, sada na dužnosti u 1. VO.
- 6.- ĐUKIĆ Đure STEVAN, pešadijski potpukovnik, sada na dužnosti 1. VO.
- 7.- CVETIČANIN Bože KONSTANTIN, major finansijske službe, sada na dužnosti u 1. VO.

SD/LJB

K O M A N D A N T
general-major
Mile Novaković, [v.r.]

M.P.⁵⁵⁷

M.P.⁵⁵⁸

⁵⁵⁷ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

⁵⁵⁸ Prijemni pečat centra veze: Brzovaj "Metro" br. 5414, primljen 7. 12. 1992. u 11,30; predan u 17,05.

1992., prosinac 7.

[Knin]

Zapovijed Komande 7. korpusa SVK Komandi 92. mtbr. o upućivanju novih vojnih snaga iz Knina preko Banja Luke za Modriču

KOMANDA 7. KORPUSA

Str. pov. br. 293-5

07. 12. 1992. godine

Komandi 92. mtbr

Zapovest za marš op. Br. 1

Sekcije 1:100.000 Drvar, Glamoč, Prijedor, B. Luka, Derventa, Doboj i Tuzla

1. Koalicione snage OS Hrvatske i BiH vrše intenzivne napade na koridor. Na prostor, koji nije zahvaćen borbenim dejstvima ubacuje DG i DTG, a u pojedinim rejonima aktivira ostavljene pripadnike iz svog naroda s ciljem napada na pojedinačna i grupna motorna vozila. Sa usložavanjem meteo uslova ova dejstva su intenzivnija.

2. Bataljon formiran od ljudstva iz sastava 75. i 92. mtbr i OSUP Knin, Benkovac i Drniš zameniti novo formiranim bataljonom u vremenu od 08. do 10.12.1992. godine.

Novoformirani bataljon vrši marš pravcem: Knin – Grahovo – Drvar – Petrovac – Sanski Most – Prijedor – Banja Luka – Modriča.

Zadatak:

Polaznu tačku raskrsnice u s. Vrpolje proći čelom glavnine u 10,00 časova 08.12.1992. god. Regulativnu tačku br. 1 raskrsnica u Petrovcu proći čelom glavnine u 13,00 časova. Regulativnu tačku br. 2 Banja Luka (Klašnjice) proći u 16,00 časova. U slučaju susreta i napada neprijatelja angažujući marševsko osiguranje, a po potrebi sukcesivno uvoditi i ostale snage, odbiti napad neprijatelja i ponovo se obezbediti, nastaviti marš do marševskog cilja.

Na marševski cilj stići do 18,00 časova dana 08.12.1992. god. i biti u gotovosti za smenu jedinice po odluci komande koja objedinjuje dejstva na koridoru. Brzina kretanja 40-50 km/h prilagodjena uslovima puta.

3. Ispred na širem prostoru RS u Drvaru i Petrovcu locira 2. KKo, a na širem prostoru Banja Luka 1. KKo koji je i odgovoran za odbranu koridora.

4. Marševsku kolonu obezbediti čelnim, bočnim i začelnim osiguranjem čije udaljenje od glavnine reguliše komandant kolone.

5. Preduzeti sve mere borbenog obezbedjenja u mestu i pokretu uz jasno odredjivanje postupaka svakog pojedinca, grupe, sastava na motornom vozilu i jedinice kao celine, čime sprečiti svako moguće iznenadjenje uz predviđanje jasnih postupaka kao odgovor na isto.

6. Izvršiti moralno-psihološke pripreme celokupnog sastava uz naglašavanje mera, postupaka, vladanja, značaja zadatka i zavisnost RSK od uspešnog izvršenja istog.

7. Pozadinsko obezbedjenje

Ljudstvo opremiti sa ličnim naoružanjem, ašovčićem, ZM i opremom za dulji boravak na terenu u uslovima snega, blata i vlage. Za izvršenje zadatka dozvoljavam upotrebu samo ispravnih MTS i opreme. Za prevoženje glavnine kolone angažovati potreban broj autobusa, a za prevoženje marševskog osiguranja angažovati potreban broj vojnih motornih vozila.

Za svo ljudstvo dana 08.12.1992. god. obezbediti topli doručak, a ljudstvu na ruke izdati jedan sd/o (KO-). Obezbediti da ljudstvo ponese pune čaturice vode, a na nivou motornog vozila imati rezervu od 20 litara (u mješini).

Ljudstvu izdati na ruke 1 b/k municije i potrebne količine tromblonskih mina i bombi.

8. Jedinice iz Benkovca do Knina maršuju u organizaciji komande 92. mtbr uz angažovanje potrebnog broja autobusa i motornih vozila. Autobusi iz Benkovca ulaze u sastav glavne kolone, maršuju u sastavu iste na relaciji Knin, Modriča, a zatim nakon smene ljudstva vraćaju smenjenu jedinicu iz Modriče za Knin, odakle ponovo u organizaciji 92. mtbr nastavlja marš do Benkovca.

9. Povratak jedinice, marševanje, komandanta kolone i ostala pitanja regulisaće komandant koji objedinjuje dejstva na koridoru.

10. Komanda 7. K preko GŠ V RSK ostvariće kontakte sa SUP Knin i na teritoriji Republike Srpske na pravcu kretanja radi sadejstva na izvršenju zadatka.

11. Za komandanta kolone odredjujem majora Radić Milorada koji će svojim naredjenjem (zapovešću) regulisati marševanje na relaciji Knin – Modriča.

Vežu organizovati unutar glavnine kolone signalima po tablici signala, a sa marševskim osiguranjem radio i signalnu.

Izveštaje dostavljati po stizanju na marševski cilj, a preko komandi 1. i 2. KKO prolaskom kroz regulativne tačke.

12. U sklopu priprema za izvršenje zadatka obući vozače m/v i potreban broj vojnika za brzo postavljanje lanaca i stavljanja u funkciju zimske opreme koju pregledati i dovesti u ispravno stanje.

Komandant
Pukovnik
Milan Djilas

M.P.⁵⁵⁹

Izbornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 8., kut. 2.

⁵⁵⁹ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 5424, primljen 7. 12. 1992. u 19,00; predan u 19,30.

1992., prosinac 7.

Topusko

Zapovijed Komande 21. korpusa SVK o radu pozadinskih postrojbi

KOMANDA 21. KORPUSA

DT br. 1075-4

07. 12. 1992. god.

Topusko

NARODNA ODBRANA

DRŽAVNA TAJNA

“GVOZD – 1”

Prilog br. _____

Primerak br. ____

ZAPOVEST ZA POZADINU

KARTE: 1:100.000 listovi: Novo Mesto, Zagreb, Ivanić Grad, Ogulin, Karlovac, Sisak, Gospić, Bihać i B. Krupa

1. Neprijatelj: kao u zapovesti K-ta za odbranu.
2. Zadatak pozadinskog obezbedjenja:
Svojim snagama i sredstvima i osloncem na pozadinske jedinice GŠ RSK kapacitete teritorije obezbediti uredno i neprekidno PoOb svih jedinica 21. K.
3. Rejoni rasporeda pozadinskih jedinica:
  - 75. PoB u Kninu, a njen odeljak u Čerkezovcu.
  - 85. PoB razviti u rejonu poligona Slunj sa početkom rada u M+12.
  - Odeljak 85. PoB razviti u rejonu spomenika na Petrovoj Gori sa početkom rada u M+12.
  - SnSt-1 razviti u rejonu Brezova Glava – Tušilović sa početkom rada u M+12.
  - SnSt-2 razviti u rejonu s. Ostrožin sa početkom rada u M+12.
  - SnSt-3 razviti u rejonu s. Bukovac sa početkom rada u M+12.
  - 85. PoB i njen odeljak snabdevati će sve jedinice 21. K po svim elementima PoOb-a.
  - Na SnSt-1 osloniti jedinice 11. pbr.
  - Na SnSt-2 osloniti jedinice 19. pbr. I
  - Na SnSt-3 osloniti jedinice 13. pbr.
4. Organizacije pozadinskog obezbedjenja:
Težište PoOB-a imati na pravcu Karlovac – Vojnić.
Pozadinsko obezbedjenje organizovati u 4 perioda i to:
I period do gotovosti za odbranu,
II period do početka b/d,
III period u toku b/d i
IV period po završetku b/d.
Za prva tri perioda izvršiti detaljno planiranje.
Prioritet u PoOb-u imaju 11., 19. i 13. pbr. u municiji, MES i p/g.
Gotovost pozadine u M+12.
5. Tehničko obezbedjenje:
  - a) Snabdevanje TMS.
Za izvršenje zadatka jedinicama se odobrava utrošak TMS, i to:

– municije za:

- pešadijsko naoružanje u prvoj fazi 2,0 u II fazi 1 b/k svim jedinicama.
- artiljerija za podršku u prvoj fazi 2,5 a u II fazi 1,5 b/k.
- za protiv oklopnu artiljeriju cevnu u prvoj fazi 1,2, a u II fazi 0,8 b/k.
- za protiv oklopnu artiljeriju raketnu u prvoj fazi 1 i u II fazi 1 b/k
- za ARJ PVO (cevni sistem) u prvoj fazi 2 b/k i u II fazi 0,5 b/k
- za ARJ PVO (raketni sistem) u prvoj fazi 1 b/k
- za OMJ u prvoj fazi 2 b/k , a u II fazi 1 b/k.

Sve jedinice do M+12 časova moraju biti popunjene do norme, a jedinice artiljerije za podršku sa jednim b/k preko norme. Dotur do Br B vršit će 85. PoB i odeljak 85. PoB, a do pb i VP dotur će vršiti Br B svojim snagama i sredstvima.

Ratni plen prikupljati u rejonima Vojnić, Vrginmost i Slunj i po odobrenju ove K-de isti koristiti.

b) Održavanje i remont TMS.

Odražavanje u LR vršiti svojim snagama i sredstvima i korištenjem kapaciteta u zonama odbrane.

Prioritet u održavanju i opravci dati jedinicama u neposrednom borbenom dodiru za borbena sredstva.

Opravku TMS vršiti na mestu oštećenja slanjem ekipa i u St T0d.

Za ubrzanje opravke koristiti kapacitete teritorije.

Sredstva koja su za viši stepen opravke prikupljati u rejonima St T0d. Izvlačenje oštećene tehnike vršit će ekipe za izvlačenje u Br B.

6. Intendantsko obezbedjenje.

Snabdevanje jedinica InMS vršit će 85. PoB i odeljak 85. PoB sa odećom i obućom i skladišnim artiklima hrane svakodnevno do norme. Snabdevanje mesom, voćem i povrćem, hlebom, mlekom i mlečnim proizvodima jedinice se osamostaljuju koristeći kapacitete teritorije.

Ishranu ljudstva u toku borbe vršiti kombinovano sa sd/o i t/o, a jedinice koje nisu angažovane u b/d ishranu vršiti isključivo sa t/o.

Opravku InMS i pranje rublja vršiti će Brigade za svoje ljudstvo, koristeći kapacitete teritorije i formacijska sredstva

Opravku InMS i pranje rublja za ostale jedinice 21. K vršit će 85. PoB.

Snabdevanje vodom vršit će same jedinice koristeći vodene objekte na teritoriji. Svu vodu pre upotrebe pregledati i po potrebi klorisati.

Obezbedjenje vodnih objekata vršiti će same jedinice u svojoj zoni.

7. Sanitetsko obezbedjenje.

a) Preventivno-medicinsku zaštitu vršiti sopstvenim snagama i sredstvima osloncem na preventivno-medicinske ustanove SO Vojnić, Vrginmost i Slunj. Zabraniti jedinicama na prednjem kraju odbrane kontakt sa mesnim stanovništvom, kao i korištenje nekontrolisane vode i namirnica.

b) Organizaciju zbrinjavanja p/o vršiti sopstvenim snagama. Opštu medicinsku pomoć i kirurške intervencije u prvom redu hitnosti vršiti u brigadnim SnSt nakon evakuacije p/o iz SnSt bataljona divizionu. Otklanjanje posledica masovnih gubitaka vršiti u saradnji sa zdravstvenim ustanovama SO Vojnić, Vrginmost i Slunj.

Evakuaciju p/o iz SnSt brigada vršiće 85. PoB.

c) Snabdevanje SnMS vršiti preko 85. PoB i zdravstvenih ustanova teritorije.

8. Veterinarsko obezbedjenje.
Veterinarsko-sanitarni nadzor nad namirnicama životinjskog porekla vršit će veterinarski organi jedinica i veterinarske stanice na teritoriji.
Snabdevanje Vt MS vršiti preko Veterinarskih stanica teritorije.
9. Saobraćajno obezbedjenje.
Pod planski režim saobraćaja u saradnji sa SJB stavljaju se sledeći putevi: Topusko – Vrginmost – Vojnić – Tušilović i Topusko – Vrginmost – Vojnić – Krnjak – Slunj.
U zonama b/d jedinica putevi su u njihovoj nadležnosti, a ostali putevi u nadležnosti Opština.
Za dotur i evakuaciju koristiti puteve: Slunj – Vojnić – Vrginmost. Regulisanje i kontrolu saobraćaja organizuje K-de brigada i samostalnih jedinica svojim snagama i sredstvima osloncem na SJB Vojnić, Vrginmost, Slunj i Krnjak.
Raspoložive transportne kapacitete koristiti po svom planu za prevoz ljudstva i MS:
10. PPZ
Na nivou osnovnih jedinica formirati ekipe PPZ, a u bataljonima – divizionima odrede PPZ. Biti u vezi sa štabovima CZ SO Vojnić, Vrginmost i Slunj radi angažovanja vatrogasnih jedinica CZ.
11. Asanacija bojišta.
Asanaciju bojišta organizuje odred za asanaciju koga će formirati brigada od svog ljudstva. Asanaciju vršiti u saradnji sa organima opština. Zakopavanje poginulih boraca vršiti na mjesnim grobljima uz sačinjavanje potpune dokumentacije poginulih.
12. Obezbedjenje RZ.
Stanice za prikupljanje RZ u rejonu Vojnića, Vrginmosta i Slunja evakuaciju vrše samo jedinice, ishranu, zbrinjavanje i fizičko obezbedjenje vršit će sve tri pbr. Sa RZ postupati u duhu međunarodnih pravnih normi. U slučaju sakupljanja većeg broja RZ iste evakuisati sopstvenim transportom u logor RZ u rejon Topuskog.
13. Obezbedjenje b/d, bezbednost i samozaštita.
Obezbedjenje b/d, bezbednost i samozaštitu pozadinskih jedinica vrše same jedinice svojim snagama i sredstvima osloncem na elemente p/p i u saradnji sa prostornim strukturama.
Preduzeti potrebne mere obezbedjenja kolone za dotur MS.
14. Komandovanje i veza.
KM u rejonu Petrova Gora.
PKM u rejonu Topusko.
Organizovanje veza sa pozadinskim jedinicama – po planu načelnika veze.
Signali po tablici signala.
Pozadinske izveštaje dostavljati:
  - redovno svakodnevno do 18,00 časova sa stanjem u 16,00 časova.
  - vanredne po potrebi.

POMOĆNIK KOMANDANTA
ZA POZADINU
P o t p u k o v n i k
Djuro Gvozdenović, [v.r.]

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1030/1.

250

1992., prosinac 7.

[Knin]

Zapovijed Komande 7. korpusa SVK o upućivanju vojnika i časnika iz 92. mtbr. na “koridor” u Bosanskoj Posavini

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
KOMANDA 7. KORPUSA
SEVERNA DALMACIJA

Str. pov. br. 293-4

07. 12. 1992. godine

Priprava ljudstva za smenu
jedinica na koridoru, dopuna
naredjenja, dostavlja.-

Komandi 92. mtbr

Veza naredjenje komande 7. korpusa str. pov. br. 293-2 od 05. 12. 1992. god.

Na osnovu dopune naredjenja GŠ V RSK str. pov. br. 1192-2 od 06. 12. 1992. godine a u cilju pravovremene i kvalitetne popune jedinica za upućivanje na zadatak

N A R E D J U J E M:

- 1.- Vojnike i starešine opremiti zimskom i opremom za boravak u uslovima blata i vlage.
- 2.- Svaku jedinicu koju upućuje komanda korpusa formirati kao osnovnu jedinicu, tako popuniti starešinama i organizovati.
- 3.- Za formiranje zajedničke komande i prvopodčinjenih komandi uputiti:
– iz 7. korpusa majora Radića umesto potpukovnika Harambašića.
- 4.- Hitno, najkasnije do 10,00 časova 07.12. tražite šta vam nedostaje od opreme.

K o m a n d a n t

P u k o v n i k

Milan Djilas

M.P.⁵⁶¹

⁵⁶⁰ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO, Vojnić.

⁵⁶¹ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 5411, primljen 7. 12. 1992. u 10,15; predan u 10,20.

251

1992., prosinac 7/8.

[Plaški]

Izvešće Komande 70. pbr. VRSK o sigurnosnom stanju u zoni odgovornosti, te o slanju ljudstva na "koridor" u Bosanskoj Posavini

KOMANDA 70. pbr
Vojska RSK-a
Strogo pov. br. 1300/4
Dana, 07/08. 12. 1992. god.

KOMANDI OG LIKA

Redovni dnevni izveštaj.-

1. STANJE U ZONI ODGOVORNOSTI:

U zoni odgovornosti duž granice nije bilo provokacija od strane neprijatelja. Dana 03. 12. 1992. godine u skladišta tehnike i naoružanja u Mrzlom Polju – poligon Slunj došla je ne najavljena ekipa vojnih posmatrača sa grupom starešina poljskog bataljona i sa njima jedan u Švedanskoj uniformi pod imenom Denis – to je ustaša koji je radio akcije na Glibodol iz Ogulina. Tada je ranjen u predelu oka. Sada nosi tamne naočale da bi se maskirao. Ovaj izveštaj smo dobili iz 13. pbr Slunj.

2. STANJE BEZBEDNOSTI:

Svi objekti od posebnog značaja dobro su čuvani i obezbeđeni. U mjestu je bilo povremene pucnjave iz pešadijskog naoružanja u 21,35.

3. ZADACI KOJI SU REALIZOVANI U TOKU DANA:

Vratilo se ljudstvo iz poligona Slunj koji su čistili tehniku.

Izvršen odabir ljudstva za Koridor i isti popunili opremu. Ima ukupno 20 vojnika i 3 rez. starešine ukupno 23. Krenuli za Željavu u 08,30 časova.

Izvršen obilazak karaule Bobić Brdo, Jaračište od strane k-de brigade.

Ima pojava da svi pripadnici milicije ne dolaze na dužnost a da im se radi kao da su na dužnosti. Sada to strogo kontrolišemo.

4. POTROŠNJA GORIVA:

D-2.....120 litara

MB-86.....155 litara

gorivo potrošeno za prevoz hrane,
za čišćenje tehnike na poligonu Slunj

prevoz vode na Šerežište i Bukvar

5. ZAHTEVI:

Molimo realizaciju prethodno postavljenih zahteva:

KOMANDANT
potpukovnik
Milan Šušnjar, [v.r.]

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., 1009/7.

252

1992., prosinac 8.

Korenica

Prijedlog Zonskog štaba TO Lika Glavnom štabu SVK za imenovanje zapovjednika i načelnika štabova 9., 18., 50., 70. i 103. brigade

ZnŠTO LIKA
Pov. br. 2846-1
08. 12. 1992. godine
K O R E N I C A

Predlog za postavljenje
Komandanta i NŠ br.-

GLAVNI ŠTAB VOJSKE RSK

K N I N

Veza vaš akt pov. broj 684-226 od 05. 12. 1992. godine dostavljamo vam prijedloge za postavljenje Komandanta i načelnika štabova brigade i to:

u 9. motorizovanoj brigadi Gračac

1. Za komandanta brigade potpukovnik Mihić /Ilije/ Nikola, rođen 16.08.1947. godine u Prigrjevici, opština Sombor, VES 31239 artiljerija, ranije na dužnosti u V.P. 7250 Sarajevo, načelnik artiljerije u 2. VO, FČ pukovnik, PG-10.
2. Za načelnika Štaba rezervni major Rajčević /Bogdana/ Mile, rođen 01.01.1938. u Divoselu, Opština Gospić, VES 31102, pješadija, ranije na dužnosti pomoćnika Komandanta za MV u 7. br. TO Gračac.

u 18. pješadijskoj brigadi Bunić

1. Za Komandanta brigade pukovnik Bešir /Pere/ Dragan, rođen 19.10.1942. godine, u Korenici, opština Korenica, VES 31309 pešadija; penzionisano AVL, ranije na dužnosti Komandanta 8. br. TO Korenica, FČ – pukovnik, PG 9.
2. Za načelnika Štaba Drakulić /Peje/ Dušan, rođen 25.10.1956. u Korenici, opština Korenica, VES 31201 artiljerija, ranije na dužnosti u VP 8164 Valjevo, komandant. Do sada NŠ u 8. brigadi TO Korenica.

u 50. pešadijskoj brigadi Vrhovine

1. Za Komandanta potpukovnik Vujnović /Milana/ Dane, rođen 25.04.1950. u Divoselu, opština Gospić, VES 31239 artiljerija, ranije na dužnosti u VP 4418 Čuprija, NŠ u 152. motorizovanoj art. brigadi FČ p.pukovnik, PG 11, zastupa Komandanta brigade FČ-pukovnik, PG 9.
2. Za načelnika štaba tražili smo starješinu iz vojske SRJ.

u 70. pešadijskoj brigadi Plaški

1. Za Komandanta p. pukovnik Šušnjar /Dušana/ Milan, rođen 23. 7. 1942. godine, Janja Gora, opština Plaški, VES 31239, artiljerija, ranije na dužnosti u VP 9422 Bileća K-da 13. Korpusa, načelnik operativnog centra FČ potpukovnik, PG 12. Do sada Komandant 145. br. TO Plaški.
2. Za načelnika štaba klk Medaković /Mile/ Đuro, rođen 13. 05. 1957. godine u Janja Gora, opština Plaški, VES 31301 ranije na dužnosti u VP 2895 Kraljevo, komandant Lad PVO, FČ – major – p.pukovnik, PG 14.

u 103. lakoj pešadijskoj brigadi D. Lapac

Nemamo prijedloga za komandanta i načelnika zatražili smo starješinu iz vojske SRJ. Dužnost do dolaska starešina iz SR[J] vršiće pukovnik Repac Bogdan i kapetan Milanović Branko (NŠ).

KOMANDANT:

Pukovnik

Milan Šuput, [v.r.]

M.P.⁵⁶²

M.P.⁵⁶³

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 600.

253

1992., prosinac 8.

Dvor

Izjave dobrovoljaca PJM iz Dvora, s ratišta kod Modriče, koji su samovoljno napustili položaje

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

KOMANDA 33. pbr

Pov. br. 260-1

Dvor, 08. 12. 1992. godine

VOJNA TAJNA

POVJERLJIVO

⁵⁶² Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Lika, Korenica.

⁵⁶³ Prijemni pečat centra veze: Brzovaj primljen 8. 12. 1992. u 9,00; predan u 10,25.

Izjave vojnika koji
su samovoljno napustili
ratište. –

KOMANDA KORPUSA BANIJE

U prilogu akta dostavljamo Vam izjave vojnika 33. pbr koji su samovoljno napustili ratište iz reona Orašja.

DL/VN

PRILOG: Izjave vojnika 14 kom⁵⁶⁴
ŠM/JL

KOMANDANT
potpukovnik
Dušan Lukač, [v.r.]

M.P.⁵⁶⁵

M.P.⁵⁶⁶

Vojnik
Miletić Simo
Dana, 08. 12. 1992.

Izjava u vezi samovoljnog udaljavanja
sa položaja, dostavlja –

KOMANDI 33. PBR

Dana 16. 11. 1992. tražili su se dobrovoljci iz PJM Dvor koji bi se prijavili da idu na osvajanje Orašja, iz kojeg se od strane ustaških snaga ugrožava koridor. Pošto je ovaj koridor od životnog značaja za Republiku Srpsku i za Republiku Srpska Krajina smatrao sam patriotskom dužnošću da učestvujem u ovoj akciji pa sam se prijavio kao dobrovoljac. Iza mene su se prijavili svi iz mog odelenja, nas osam. Nije bilo zvanično određeno koliko će se ostati ali su ljudi između sebe baratali cifrom od 10 do 15 dana što mi se učinilo logičnim jer sam mislio da je ovo odlučujuća i završna akcija između nas i ustaša.

Pošto je bilo određenih problema oko prebacivanja snaga i sredstava u Republiku Srpsku čekali smo na Čerkezovcu do 19.11.1992. kada smo i prebačeni u Modriču. U Modriču smo došli 20.11.1992. i smješteni u školu gdje smo čekali uvođenje u borbu. Dana 21.11.1992. smo postrojeni i formirane su jedinice, bataljoni i čete, a naša četa je ostala u pripravnosti, rezerva brigade do 30.11.1992. kada smo raspoređeni da u selo Janići da čuvamo položaj gdje smo ostali od 03.12.1992., a gdje nije bilo većih problema.

Dana 03.12.1992. smo povučeni sa položaja u školu u Modriči opet u rezervu brigade. Položaje smo uredno predali snagama TO koje su došle dan ranije.

Pošto imam porodičnih problema tj. podstanar sam, a supruga mi treba roditi u januaru iduće god., a kraj akcije se nije mogao pretpostaviti niti je smjena bila sigurna odlučio sam da se priključim ljudima koji su također odlučili da se vrate svako iz svog razloga.

⁵⁶⁴ Uz izvornik su pronađene samo dvije izjave.

⁵⁶⁵ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, OpšTO Dvor na Uni.

⁵⁶⁶ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO, Banija, br. 1086-1, 9. 12. 1992., Glina.

Zbog ovog postupka ne osjećam se krivim, jer više nisam mogao izdržati ni psihički ni fizički.

Izjavu dao:
Vojnik
Miletić Simo, [v.r.]

.....
Vojnik
Nesvanulica Zoran
Dana, 04. 12. 1992.

Izjava u vezi samovoljnog udaljavanja
sa položaja, dostavlja –

KOMANDI 33. PBR

Dana 03.12.1992. došao sam sa položaja u Modriču. 04.12.1992. otišao sam iz Modriče organizovano sa ostalim ljudstvom. Otišao sam zbog toga što sam revoltiran organizacijom prilikom izvođenja napada i mučkanja na relaciji k-dant (glavni) – pa na niže do k-dira čete koji taji neke stvari koje bi bar k-dir voda trebao znati.

U Modriči smo se izležavali osam dana zbog toga što akcija nije pravilno planirana.

Kada smo otišli na teren tri dana nije bilo veze, ni telefonske ni radio veze sa k-dirom čete, a sa komandom bataljona ni pogotovo. Osim toga dolje se nalazi grupa od pedesetak “specijalaca” mještana koji čekaju da mi oslobodimo neko mjesto pa da oni naprave čišćenje, bijele tehnike, auta i dr., a sa nama se sprdaju.

Naša artiljerija je slabo aktivna, a očekuje se da se izvodi napad. Od kuće sam odsutan dvadeset i dva dana pa mislim da sam svoju patriotsku dužnost ispunio.

Izjavu dao:
Vojnik
Nesvanulica Zoran, [v.r.]

.....
Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1043-2.

254

1992., prosinac 8.
[Korenica]

Obavještajno izvješće Komande 15. korpusa Komandi 145. brigade o mobilizaciji hrvatskih snaga, te dovlačenju istih na liniju razdvajanja

.....
KOMANDA 15. korpusa
Strogo pov. br. 2849
08. 12. 1992. god.

Hitno
Obaveštajno-bezbednosne
podatke, dostavlja.-

– Lično na ruke komandanta

Prema najnovijim podacima ustaške snage na čitavom prostoru svoje teritorije izvode užurbano mobilizaciju i privlače snage i sredstva granicama RS Krajina.
Snagama UNPROFOR-a poznata su ova saznanja međutim ne preduzimaju se bilo kakve mere.

Intenzivno pratite pokrete neprijatelja i budite u spremnosti za sprečavanje iznenađenja.
Zavisno od situacije predložite mere na podizanju B/G svojih sastava.

U slučaju iznenađenja samoinicijativno preduzmite mere i budite spremni za prihvatanje odsutne obrane.

Podaci vam se dostavljaju radi preduzimanja mera i informisanja K-danta bataljona a ostalog ljudstva samo izvodno o pojačanim aktivnostima ustaških snaga.

O svim novim saznanjima i pokretima ustaških snaga hitno izveštavati ovu komandu ili obaveštajno-bezbednosni organ i preduzimati mere koje su naredene.

KOMANDANT:
pukovnik
Milan Šuput

M.P.⁵⁶⁷

*IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1004/4.*

255

**1992., prosinac 8.
Vukovar**

Zapovijed Zonskog štaba Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja o transformaciji TO i PJM i osnivanju korpusa vojske RSK

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO
ISTOČNA SLAVONIJA, ZAPADNI SREM I BARANJA
S. P. br. 1-567
08.12.1992. god.
VUKOVAR**

Transformacija jedinica
TO i PJM, naredenje. –

⁵⁶⁷ Prijemni pečat: Komanda 145. brigade TO, br. 1314/2, 9. 12. 1992.

Na osnovu zaključaka sa sastanka održanog 17. i 18.11.1992. g. između Komande GŠTO RSK i ZnŠTO, kao i usmenih naređenja koja je dao ministar odbrane RSK na sastanku održanom u Komandi ZnŠTO 07.12.1992. g., a u cilju transformacije TO i PJM u vojsku RSK

N A R E Đ U J E M

- 1.- Na teritoriji Istočne Slavonije, zapadnog Srema i Baranje formirati Korpus vojske RSK.
- 2.- U Baranji formirati 1. laku baranjsku diviziju.
- 3.- U sastav Korpusa ulaze: 1. laka baranjska divizija, 35. slavonska brigada, 40. peš. brigada, 43. peš. brigada, 45. peš. brigada, Had 105 mm, Lab PVO 20/3 mm i poz. baza sa odeljkom u Baranji.
- 4.- U sastav divizije ulaze: 37. peš. brigada i 39. peš. brigada, dva OdTO, granični bataljon i mpoad.
- 5.- Komandanti brTO će sa komandantima br. PJM izvršiti primopredaju bataljona PJM, koji ulaze u sastav brigada i čine "A" klasifikaciju po sledećem:
  - Bolmanski bataljon PJM ulazi u sastav 39. pbr.
  - Dardanski bataljon PJM ulazi u sastav 37. pbr.
  - Sarvaški bataljon PJM ulazi u sastav 35. slavonske brigade.
  - Tenjski bataljon PJM ulazi u sastav 43. pbr.
  - Antinski bataljon PJM ulazi u sastav 40. pbr.
  - Mirkovački i bataljon iz Nijemaca ulaze u sastav 45. pbr.Primopredaja će se izvršiti po sledećem:
U Slavoniji i Sremu:
  - 08.12.1992. g. Mirkovački i bataljon u Nijemcima 45. pbr
  - 09.12.1992. g. Antinski bataljon 40. pbr i Tenjski bataljon 43. pbr
  - 10.12.1992. g. Sarvaški bataljon 35. Slavonskoj brigadi u Baranji
  - 08.12.1992. g. Bolmanski bataljon 39. pbr
  - 09.12.1992. g. Dardanski bataljon 37. pbr.Po izvršenoj primopredaji odgovornost za granicu u svojoj zoni odgovornosti snose brigade vojske RSK.
- 6.- Bataljone za intervenciju zadržati po dosadašnjem.
- 7.- Komande brPJM transformisati i ugraditi u komandu Korpusa i komandu divizije, što će se rešavati na nivou Korpusa.
- 8.- Ostale jedinice brPJM rasformirati ili transformisati.
- 9.- Opštinske štabove ukinuti a ljudstvo iz istih ugraditi u komande i jedinice Korpusa što će se rešavati na nivou Korpusa.
Prostornu strukturu ugrađivati u brigade, a odrede TO za sada ne narušavati.
Komandu nad njima, preuzimaju brigade VRSK u saradnji sa OŠTO do potpune transformacije.
- 10.- Sistem veze bataljoni PJM – brigada PJM preusmeriti ka brigadama VRSK.
Odgovoran načelnik veze ZnŠTO i br PJM.
Rok 10.12.1992. g.
- 11.- Pozadinsko snabdevanje organizovati tako da bude centralizovano iz poz. baze Korpusa.
U tom cilju PKPo ZnŠTO i PKPo br PJM će objediniti rad do stvaranja jedinstvenog pozadinskog organa i Korpusne baze.

Rok 15.12.1992. g.

12.- Popisati svu imovinu br PJM a sredstva i opremu za rad komandi preusmeriti u Komandi Korpusa i Komandu divizije.

13.- PKPo će sagledati stanje TMS i napraviti predlog plana remonta, opravke, rashoda i popune.

Rok 28.12.92. g.

14.- Br. PJM će isplatu svih lica, kao i dospelih obaveza izvršiti zaključno sa 31.12.1992. g.

Od 01.01.1993. g. isplatu svih lica kao i stvaranje obaveza vršit će komanda Korpusa preko svojih organa.

ĐK/ND

K O M A N D A N T

ppukovnik

Bogdan Sladojević, [v.r.]

M.P.⁵⁶⁸

Rađeno u 15 primeraka i

dostavljeno:

1.- brigadama TO – svim

2.- brigadama PJM – Vukovar i Beli Manastir

3.- OpŠTO – svim

4.- Poz. bazi

5.- Arhiva

M.P.⁵⁶⁹

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 6., kut. 1.

256

1992., prosinac 8.

Knin

Zapovijed Komande PJM MUP-a RSK bataljunu formiranom od postrojbi s područja sjeverne Dalmacije, za marš od Knina preko Banja Luke do Modriče

**REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA
POSEBNE JEDINICE MILICIJE**

**SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVERLJIVO**

⁵⁶⁸ Okrugli pečat: RSK, Vukovar, Zonski štab TO Istočna Slavonija, Zapadni Srem i Baranja.

⁵⁶⁹ Prijemni pečat: RSK, Glavni štab TO, SP br. 697-75, 10. 12. 1992.

Str. pov. br. 427-9
08.12.1992. god.
KNIN

2. bob

ZAPOVEST ZA MARŠ

Sekcije 1:100.000 Drvar, Glamoč, Prijedor, B. Luka,
Derventa, Doboj, Tuzla

1.- Koalicione snage OS Hrvatske i BiH vrše intenzivne napade na Koridor. Na prostor, koji nije zahvaćen borbenim dejstvima ubacuje DG i DTG, a u pojedinim rejonima aktivira ostavljene pripadnike iz svog naroda s ciljem napada na pojedinačna i grupna motorna vozila.

Sa usložavanjem meteo uslova ova dejstva su još intenzivnija.

2.- Bataljon formiran od ljudstva iz sastava 75. i 92. mtbr i OSUP Knin, Benkovac i Drniš, zameniti novo formiranim bataljonom u vremenu od 08. do 10.12.1992. godine. Novo formirani bataljon vrši marš pravcem: Knin – Grahovo – Drvar – Petrovac – Sanski Most – Prijedor – Banja Luka – Modriča.

Zadatak: Polaznu tačku raskrsnica puteva u s. Vrpolje proći čelom glavnine u 10,00 časova 08.12.1992. god.

Regulativnu tačku br. 1 raskrsnica u Petrovcu proći čelom glavnine u 13,00 časova.

Regulativnu tačku br. 2 Banja Luka (Klašnjice) proći u 16,00 časova.

U slučaju susreta sa neprijateljem i napada neprijatelja angažujući marševsko osiguranje, a po potrebi uvodeći sukcesivno i snage glavnine, odbiti napad neprijatelja i nastaviti marš do marševskog cilja.

Na marševski cilj stići do 18,00 časova dana 08.12.1992. god. i biti u gotovosti za smenu jedinice po odluci komande koja objedinjuje dejstvo na Koridoru.

Brzina kretanja na maršu 40-50 km/h, uz prilagođavanje uslovima puta.

3.- Ispred na širem prostoru RS u Drvaru i Petrovcu locira 2. KKO, a na širem prostoru Banja Luka 1. KKO koji je ujedno i odgovoran za odbranu Koridora. Preko 7. K saradjujemo sa D SUP Knin i SUP-ovima na teritoriju RS.

4.- Za marševsko obezbeđenje glavnine kolone određujem u celini patrolu jedinicu iz specijalnog bataljona, koja će se kretati ispred glavnine na oko 3 km. Začelno obezbeđenje vršiti će željeznička četa iz spec. bataljona. Bočno obezbeđenje vršiti će jedinice raspoređene u zoni marševskog pravca.

5.- Preduzeti sve mere borbenog obezbeđenja za vreme marševanja i po pristizanju na marševski cilj. Posebno biti u gotovosti za protiv diverzantska dejstva. Zaštitna sredstva imati u pripravnosti. Maskirnoj disciplini kako na maršu, tako pri zastancima, odmorima posvetiti punu pažnju.

6.- Od ovog sastava zahtevam maksimalnu disciplinu i odgovornost, jer od uspešnog izvršenja ovog zadatka zavisi postojanje i život u RSK.

7.- Pozadinsko obezbeđenje:

Ljudstvo opremiti sa ispravnim ličnim naoružanjem, zaštitnim sredstvima i opremom za duži boravak u lošim vremenskim uslovima. Svakom pojedincu izdati na ruke 2 b/k municije i po jednu zolju.

Na izvršenje zadatka mogu ići samo ispravna m/v, popunjena sa gorivom do norme. Za prevoženje glavnine bit će angažovan potreban broj autobusa, a za osiguranje potreban broj vojnih motornih vozila.

Za svo ljudstvo 08.12.1992. godine bit će obezbeđen topli obrok za doručak i svakom pojedincu po 2 SD/o hrane.

Četirice popuniti sa vodom, a u rezervi na svakom vozilu imati po mešinu vode od 20 l.

8.- Ja ću marševati na čelu glavnine marševske kolone naša jedinica zatim jedinica iz 92. mtbr. Rastojanje između vozila 80-100 m. Zabranjujem preticanje vozila u koloni. Za vreme zastanka, odmora postaviti blisko obezbeđenje zašto su mi odgovorne starešine vozila.

Prvi zastanak u trajanju od 15-20 minuta imati na prostoru "Borovača" gde izvršiti pregled m/v i podneti mi izveštaj o toku marša. Ostale zastanke i odmor imati po mom naređenju (stajanju).

Vežu unutar glavnine kolone imati signalom po tablici signala sa marševskim osiguranjem radio i signalnim.

9.- Detaljan izveštaj podneti mi po stizanju na marševski cilj.

ZAMENIK KOMANDANTA

m a j o r

Milorad Radić, [v.r.]

M.P.⁵⁷⁰

Dostavljeno:

- 1, 2, 3. bob
- spec. bataljonu,
- a/a

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 20., kut. 20.

257

1992., prosinac 8/9.

[Plaški]

Redovno dnevno izvješće Komande 70. pbr. Komandi OG Lika o stanju u zoni odgovornosti, stanju sigurnosti, te odlasku postrojbi na "koridor" u Bosanskoj Posavini

KOMANDA 70 pbr.

Vojska RSK-a

Strogo pov. br. 1311/1

Dana, 08/09. 12. 1992. god.

⁵⁷⁰ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Knin.

KOMANDI OG-LIKA

REDOVNI DNEVNI IZVEŠTAJ

1. Stanje u zoni odgovornosti:
Dojava od strane osmatrača da je sa ustaške strane poslata mina MB 82 mm na Vojnovac.
Ostale aktivnosti kao ni pokreti neprijatelja nisu primećeni.
2. Stanje bezbednosti:
Objekti od posebnog značaja dobro su čuvani.
3. Zadaci koji su realizovani u toku dana:
U 8,30 časova otišla smjena boraca za "koridor".
K-dant brigade održao sastanak sa predstavnicima EZ i vojnih posmatrača UNPROFOR-a.
4. POTROŠNJA GORIVA:
D-2   300 L
MB-86   70 L
Odvoz smene ljudi za "Koridor" na Željavu prevoz hrane i ljudstva.
5. ZAHTEVI:
Molimo realizaciju predhodno postavljenih zadataka.

Za KOMANDANT:

Potpukovnik

Milan Šušnjar

Medaković, [v.r.]⁵⁷¹

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCDR, 2., kut. 1009/7.

258

1992., prosinac 9.

Glina

Prijedlog Zonskog štaba TO Banija Glavnom štabu TO RSK da se Posebne jedinice milicije s postrojbama TO transformiraju u jedinstvene snage, te da se u zoni odgovornosti brigade zadrže granične postrojbe

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

ZONSKI ŠTAB TO

B A N I J A

SP br. 879-1

9.12.1992. god.

GLINA

VOJNA TAJNA

STROGO POVERLJIVO

⁵⁷¹ Đuro, načelnik štaba.

Veza Vaš akt pov. br. 684-189 od 22.10.1992. godine i DT br. 1112-1 od 16.10.1992. godine.

Na osnovu Zaključaka donesenih na zajedničkom sastanku 12.10.1992. godine sagledali smo stanje na Baniji i došli do sledećeg:

1. Da se PJM transformišu i čine jedinstvene snage sa jedinicama TO.

2. Na Baniji imamo 4. brTO. Zone odgovornosti brigada poklapaju se, uglavnom sa opštinskim granicama. Da se u zoni odgovornosti brigada TO kao gotove snage zadrži granična jedinica, ranga bataljona, četnog sastava i da komandiri četa budu komandanti ratnih bataljona.

Svaka četa milicije poklapala bi 2-3 stanice milicije koje bi kontrolisale rejon odbrane bataljona i bili jezgra ratnih bataljona. To znači da bi iz dosadašnje MF komandante bataljona TO, ugradili u MF graničnih četa milicije.

3. Da se u MF komande brTO ugradi FM, pomoćnik K-ta za granične jedinice, umesto formiranja komande graničnog bataljona. Na taj način bi učinili direktno odgovornim k-du brTO za stanje u graničnim četama milicije, izbegli posredno komandovanje, smanjili broj starešina, izbegli smeštajne probleme i dr.

4. Da se komanda br milicije rasformira uz neznatno povećanje MF Zonskog štaba TO i komandi br TO.

5. Da se umesto OpŠTO u komande brTO ugradi FM Pomoćnik NŠ za JTO prostorne strukture i Rf za ONP za prostorne jedinice TO.

6. Da se u komande brTO ugradi po MF, Pomoćnik k-ta za pozadinu sa Rf za InSl i TSl.

7. Da se u komandu ZnŠTO po MF aktivira FM, Rf (N) FnSl, zbog objedinjenog finansijskog obezbeđenja za sve snage odbrane Banije.

8. Da se komanda ZnŠTO iz Gline predislocira u garnizon Petrinja, zbog povoljnijih smeštajnih uslova i razvijene materijalne baze u garnizonu Petrinja.

9. Da se zadrži OpŠTO Gradusa (Sisak) kao komanda koja bi bila potčinjena ZnŠTO i funkcionalno izvršavala obaveze priprema, organizovanja i izvođenja b/d sa prostornim jedinicama TO u zoni opštine Gradusa.

10. Da se u komandu ZnŠTO ugradi formacijsko mesto Pomoćnik K-ta za informisanje i saradnju sa UNPROFOR (RVS koji zna engleski jezik).

MB/NI

KOMANDANT
pukovnik
Milan Begović, [v.r.]

M.P.⁵⁷²

⁵⁷² Okrugli pečat: RSK, Glina, Zonski štab TO Banija.

1992., prosinac 9.

Knin

Zamolba Zonskog štaba TO "Sjeverna Dalmacija" Komandi UNPROFOR-a – sektor Jug, da im odobri prebacivanje tenkova iz skladišta Krka u sjevernu vojarnu u Kninu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
ZONSKI ŠTAB TO S. DALMACIJA
Broj: 295-3
Knin, 09. 12. 1992. godine

H I T N O

Ponovni zahtjev za
prebacivanje tenkova,
dostavlja. –

KOMANDI UNPROFOR-a
Sektor "Jug"
– brigadni general
ARAP ROB

Poštovani gospodine generale Rob

Iznenadeni smo negativnim odgovorom na naš postavljeni zahtjev.

Cijenimo da nema razloga za takvo nepovjerenje prema ovoj komandi (Zonskom štabu TO Sjeverna Dalmacija) tim više što smo do sada korektno saradivali.

Zbog toga tražimo da preispitate vaš stav i da udovoljite traženom zahtjevu.

Prebacivanje 10 tenkova iz skladišta Krka u sjevernu kasarnu u Kninu izvršili bi u toku 10.12.1992. g. (četvrtak) popodne, odnosno u toku jutarnjih časova 11.12.1992. g. (petak) iz razloga što smo već pripremili radioničke kapacitete za ovu aktivnost.

Cjenimo, također, da rješenje našeg zahtjeva spada u vaše kompetencije.

Iskreno se nadamo pozitivnom odgovoru.

S poštovanjem!

K O M A N D A N T
p u k o v n i k
Milan Đilas, [v.r.]

M.P.⁵⁷³

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

⁵⁷³ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

1992., prosinac 10.

Vukovar

Izješće sigurnosne službe 11. korpusa VRSK o sukobu visoko pozicioniranih pripadnika MUP-a RSK i vojnih časnika povodom transformacije PJM u brigade na vukovarskom području

Komanda 11. K. (6. OZ TO RSK)⁵⁷⁴

Organ bezbednosti

Strogo pov. br. 34-135

10. 12. 1992. god.

V u k o v a r

GŠ Srpske vojske Krajine, K n i n

Na ličnost načelnika OB, ppuk. Gagić Čedo i puk. Miloš Krnjeta

Bezbednosni aspekti vezani
za proces transformacije
Srpske vojske Krajine
koji mogu imati šire
političke implikacije uz slabljenje
borbene sposobnosti.-

U sklopu procesa transformacije Srpske vojske Krajine, 07.12.1992. godine, u Komandi 11. k. u Borovo selu održan je radni sastanak. Pored ministra odbrane – pukovnika Španovića,⁵⁷⁵ i užeg dela k-de 11. korpusa, sastanku su prisustvovali i svi komandanti brigada i predsednici opština. Pored toga sastanku je bio prisutan i pomoćnik ministra odbrane Milanović⁵⁷⁶ zv. Mrgud, pomoćnik MUP-a Kojić Ilija, pomoćnik MUP-a za SDB Pecikozić,⁵⁷⁷ sekretar SUP-a Vukovar Lazić,⁵⁷⁸ njegov zamenik Savo Ignjatović i sekretar SUP-a iz B. Manastira. Sastankom je predsedavao ministar Španović i komandant korpusa ppuk. Sladojević Bogdan.

Iz iznetog je uočljivo da je sastanku prisustvovao veći broj predstavnika SUP-a i MUP-a. Nakon što je ministar Španović izneo suštinu stvari vezano za transformaciju vojske i deo kadrovskih rešenja, tok sastanka je dobio nepotreban i nepoželjan tok. Pomoćnik ministra unut. poslova Kojić Ilija i Pecikozić Slobodan su vrlo energično u startu istakli da se ne slažu sa kadrovskim rešenjima, da sve treba odložiti par dana i da oni i ostali opštinski čelnici moraju učestvovati u izbor i postavljanje komandanta. Uz podršku par prisutnih civilnih predstavnika, provlačila se navedena teza kao i pitanje podobnosti oficira VJ i sl.

⁵⁷⁴ U gornjem desnom kutu rukom dopisano: "Trebala bi informacija za UB [Upravu bezbednosti] GŠ VJ, K-dant Gagić".

⁵⁷⁵ Stojan.

⁵⁷⁶ Milan.

⁵⁷⁷ Slobodan.

⁵⁷⁸ Dragan.

Nedvosmisleno se može konstatovati da su se navedena lica iz MUP-a i SUP-a (uz deo podrške nekoliko predstavnika civilnih struktura) dobro pripremili za navedeni sastanak. U jednom trenutku tok sastanka je do te mere kulminirao, da je Kojić Ilija, pred svim prisutnima, naredio sekretaru SUP-a Vukovar, Laziću, da dovede patrolu i da uhapsu p.pukovnika Kljajić Đuru, dosadašnjeg načelnika štaba, a što je izazvalo mučnu atmosferu. Pored toga Kojić je istakao: oni “prate i znaju ko je ko u zonskom štabu” i tome slično. Samo smirenošću odgovornih AVL i zato što su otrpeli etiketiranja sastanak je priveden kraju bez posledica.

Načelnik OB naše zone (korpora) je isticao neophodnost jedinstva i zbijanje redova kako bi se odbranili od ustaša pošto isti vrlo organizovano vrše pripreme za napad na RSK. Naglasio je da stalno sumnjičanje u oficire VJ može izazvati nesagledive i štetne posledice po pitanju odbrane, još je naglasio neophodnost argumentovane diskusije, kao i korektniji odnos jer po nastupu pojedinaca automatski proizlazi i pravo da predstavnici TO naše zone imaju pravo učešća u izboru načelnika SUP-a, ministra, predsednike opština, direktora i sl.

Bez obzira na sve nesuglasice ministar Španović je naredio da se već od 08.12.1992. god. krene sa primopredajom dužnosti bataljona milicije iz brigada PJM.

Istog dana Kojić Ilija u ime MUP-a RSK Martića,⁵⁷⁹ naređuje brigadi PJM da se prekine sa primopredajom, na osnovu čega se stvorila vrlo teška situacija, a kao posledica svega toga bataljon PJM u Mirkovcima odbija da ide u sastav brigade srpske vojske kojom komanduje ppuk. Đolović Vojislav (veza: naša informacija str. pov. br. 34-42 od 13.08.1992. god.).

Ličnim angažovanjem načelnika OB naše zone i dela OB, primopredaja u Mirkovcima je izvršena 09.12.1992. god., ali je ukupno stanje još napeto.

Bez obzira na sve teškoće cenimo da iznete nesuglasice nisu imale veće štete po organizaciju odbrane ovih prostora.

Mada mnoge relacije nisu u potpunosti operativno razjašnjene, cenimo da su u pitanju “opasne i velike igre” – a posebno nam nije jasna pozicija i opcija MUP-a RSK.

Organi bezbednosti naše zone i dalje rade na težišnim zadacima mada su prisutni pokušaji diskriminacije i omalovažavanja toga rad, istina od jako malog broja lica i to bez osnova i argumenata. Cenim da im smeta sve prisutnija afirmacija OB na ovim prostorima.

Molimo da u granicama vaše nadležnosti i ovlašćenja poduzmete odgovarajuće mere.

O novijim saznanjima redovno ćemo izveštavati.

Načelnik bezbednosti
kapetan I klase
Milorad Đukanović

M.P.⁵⁸⁰

IzvorNIK, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 4132.

⁵⁷⁹ Milan, ministar unutarnjih poslova.

⁵⁸⁰ Prijemni pečat centra veze: Brzovaj “Dunja”, br. 373, grupa 900, primljeno 11. 12. 1992. u 12,40: obrađeno u 14,35.

1992., prosinac 11.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba SVK da se popune sva prazna formacijska mjesta vozača tenka i nišandžija zbog preustroja PJM i TO, te da se isti vode kao rezervni vojnici – vojni obveznici

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB SRPSKE VOJSKE

Str. pov. broj 684-242

11. 12. 1992. godine

K N I N

HITNO, uručiti odmah

Na osnovu nastalih organizacijsko-formacijskih promena, tj. preimenovanja jedinica TO i PJM u Srpsku vojsku Republike Srpska Krajina, kao i određene procene, potrebe službi i plana popune jedinica,

N A R E Đ U J E M

1.- Da odmah po prijemu ovog naređenja popunite sva formacijska mesta (vozač tenka i nišandžija tenka) za sve svoje tenkove kojima raspolazete, ukoliko niste već popunjeni.

2.- Do 31. decembra 1992. godine ovo ljudstvo (vozač tenka i nišandžija tenka) voditi kao rezervne vojnike – vojne obveznike, a od 01.01.1993. godine sklopiti ugovor na 3 (tri) godine prema našem telegramu broj strogo pov. 1188-1 od 05. decembra 1992. godine.

MM/LJB

K O M A N D A N T

general-major

Mile Novaković, [v.r.]

M.P.⁵⁸¹

Dostaviti:

aktom (7. K Severna Dalmacija)

telegramom (15. K Lika, 21. K Kordun, 39. K Banija, 18. K. Zapadna Slavonija i 11 K Istočna Slavonija)

M.P.⁵⁸²

IzvorNIK, strojopis, ćirilica

HR – HMDCDR, 2., kut. 4132.

⁵⁸¹ Okrugli pečat: RSK, Knin, RŠTO.

⁵⁸² Prijemni pečat centra veze: Brzovav "Metro", br. 5454, primljen 11. 12. 1992. u 11,10; predan u 15,45.

1992., prosinac 11.

Knin

Zapovijed Glavnog štaba SVK Komandi 7. korpusa da odmah rasformira Četu za protuteroristička djelovanja i ljudstvo premjesti u druge postrojbe, a da vojne obveznike starijih godišta, nedisciplinirane, kriminalce i pljačkaše odmah otpusti

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB SRPSKE VOJSKE
Str. pov. broj 697-74
Knin, 11. 12. 1992. godine

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO

KOMANDI 7. KORPUSA
Severna Dalmacija

Na osnovu novih organizacijsko-formacijskih promena, tj. preimenovanja jedinica TO i posebnih jedinica milicije Republike Srpska Krajina, kvaliteta plana popune, kao i potrebe službe,

N A R E Đ U J E M

- 1.- Da ODMAH izvršite rasformiranje Čete za protiv-teroristička dejstva Specijalnog bataljona 75. motorizovane brigade.
  - 2.- Sve kategorije ljudstva koje ne zadovoljavaju osnovne kriterije sa aspekta (starosne dobi, disciplinske odgovornosti u izvršavanju svakodnevnih zadataka, kriminala-pljačke kako pre ratne situacije, tako i u ratnoj situaciji), ODMAH otpustiti iz jedinice. Ostalo ljudstvo ove jedinice preraspodeliti po drugim jedinicama 75. motorizovane brigade.
  - 3.- Po izvršenom zadatku ovog naređenja pismeno izvestite Odeljenje za organizacijsko-mobilizacijske i PP – Komande GŠ Srpske Vojske RSK.
- MM/LJS

K O M A N D A N T
general-major
Mile Novaković, [v.r.]

M.P.⁵⁸³

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.

⁵⁸³ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO Knin.

1992., prosinac 11/12.

Plaški

Redovno operativno izvješće Komande 70. brigade Komandi OG Lika o reorganizaciji brigade, te o pucnjavi u Plaškom od strane vojnika koji su se vratili iz Brčkog

---

KOMANDA 70. brigade
VOJSKE RSK
Strogo pov. 1311/4
Dana, 11/12. 12. 92. god.

KOMANDI OG-LIKA

REDOVNI DNEVNI IZVEŠTAJ

1. Stanje u zoni odgovornosti:
Tokom proteklog dana i noći neprijatelj nije provocirao, niti su primećeni pokreti ili nekakve aktivnosti u našoj zoni odgovornosti.
2. Stanje bezbednosti:
Stanje bezbednosti je zadovoljavajuće. Svi objekti od posebnog značaja su dobro čuvani, jedino su borci po povratku iz Brčkog i po stizanju u Plaški pucali više nego što smo očekivali.
3. Zadaci koji su realizovani u toku dana:
Jedinice su radile po planu rada. Održan je sastanak sa predstavnicima opštine i vojnim posmatračima UN, EZ i civilne milicije UN. Vrši se preformacija brigade. Čišćeni su prilazni putevi do karaula.
Vratili se dobrovoljci iz Brčkog.
4. Potrošnja goriva:
Gorivo je utrošeno za prevoz hrane i čišćenje snijega i dovoz sledovanja iz Korenice.
D-2 220 l
5. Zahtevi:
Molimo hitno dostaviti traženu količinu pogonskog goriva, jer dolazi u pitanje realizacija postavljenih zadataka.

KOMANDANT
ppukovnik
Šušnjar Milan, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1009/7.

1992., prosinac 11.

Petrinja

Dopis Uprave Ministarstva obrane Banija Ministarstvu obrane RSK o prijevozu regruta s Banovine u Prijedor na liječnički pregled civilnim autobusom

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
UPRAVA "BANIJA"
Broj: pov. 351-62/92
PETRINJA, 11. 12. 1992. god.

T E L E K S O M
Š I F R I R A N O

Organizacija prevoza
regruta na lekarsku
obradu u Prijedor

MINISTARSTVO ODBRANE

K N I N

U vezi našeg prijedloga prenešenog na radnom sastanku u Kninu, 07.12.1992. godine, da se regruti prevezu na lekarsku obradu u Prijedor vojnim autobusom garnizona Petrinja obavještavamo vas o sljedećem:

Dana 11.12.1992. godine bili smo na radnom sastanku u Glini sa pukovnikom Tarbukom⁵⁸⁴ gdje smo uz ostala pitanja dogovorili da prevoz regruta organizujemo tako da pokušavamo u prevoznim organizacijama u Dvoru i Petrinji dogovoriti besplatan prevoz uz obavezu da im damo naftu prema pređenoj kilometraži, a koju će obezbediti pukovnik Tarbuk.

Molimo vas da ovaj predlog podržite, a ukoliko prevozne RO odbiju takav predlog pukovnik Tarbuk predlaže da odobrite mobilisanje autobusa i vozača.

Na ovakvu soluciju smo se opredjelili iz bezbedonosnih razloga jer prolazimo kontrole UNPROFORA a vojni autobus nosi policijske tablice.

Također vas obavještavamo da smo sklopili ugovor sa Zavodom za Medicinu rada Prijedor i dogovorili cijenu od 10.000 dinara po regrutu. Ishrana regruta je dogovorena u restoranu rudnika u Prijedoru uz cijenu 1.000 dinara po regrutu. Regrutovanje počinje 21.12.1992. godine dinamikom 40 regruta dnevno. Ukupan kontigent je 450 regruta.

V.D. NAČELNIKA
MILAN POTKONJAK, [v.r.]

M.P.⁵⁸⁵

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1052/2.

⁵⁸⁴ Slobodan.

⁵⁸⁵ Okrugli pečat: RSK, Knin, MO, Uprava "Banija" – Glina.

1992., prosinac 11.

Vrginmost (Gvozd)

Izješće Odjeljenja MO Vrginmost Sekretarijatu za OUP i UN Vrginmost o mobilizaciji Ratnog predsjedništva SO Vrginmost 26. lipnja 1991., te da za Dmitra Obradovića nemaju podatke da je bio na platnom spisku neke ratne postrojbe

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

MINISTARSTVO ODBRANE

Odeljenje Vrginmost

Broj: 04-29/2-92.

Vrginmost, 11. 12. 1992. godine

SEKRETARIJAT ZA OPŠTE UPRAVNE POSLOVE
I UPRAVNI NADZOR

VRGINMOST

Veza vaš akt broj: UP/I°-562-2/92-04/162.

Na osnovu zahtjeva sadržanog u aktu broj gornji dajemo slijedeće obrazloženje:

Dmitar Obradović nalazio se na funkciji predsjednika Skupštine opštine Vrginmost od 1988. godine, kao i na dužnosti predsjednika Ratnog predsjedništva. Dana 26.06.1991. godine mobilisano je Ratno predsjedništvo Skupštine opštine Vrginmost putem poziva za izvršenje mobilizacije obveznika radne obaveze, a Dmitar Obradović bio je predsjednik tog Ratnog predsjedništva sve do svoje smrti.⁵⁸⁶

Ovom organu nije poznato, niti ima bilo kakvih podataka o tome da li je imenovani bio na platnom spisku, bilo koje ratne jedinice.

Mobilizacijski poziv za radnu obavezu ne možemo dostaviti, jer je ista uručena imenovanom.

NAČELNIK

Pavao Mišković, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR-HMDCDR, kut. 2., kut. 1024/1.

1992., prosinac 12.

[Knin]

Prijedlog Ministarstva odbrane RSK Generalštabu Vojske Jugoslavije za izvanredno unaprjeđenje u čin general-majora pukovnika Mile Novakovića i Borislava Đukića

⁵⁸⁶ Obradović je ubijen u atentatu 4. 7. 1992. u međusobnim obračunima posvadanih čelnika u Vrginmostu.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO ODBRANE
PRIMLJENO: 12. 12. 1992.
Org. jed. 01, br. 447-3, prilog 6.

Predlog za vanredno
unapređenje, dostavlja.-

GŠ VOJSKE JUGOSLAVIJE
– Personalna uprava –

U prilogu akta dostavljamo vam predlog za vanredno unapređenje u čin general-majora,
pukovnike:

- 1.- NOVAKOVIĆ Jove MILE i
- 2.- ĐUKIĆ Petra BORISLAV

Prilozi:

- Predlog za unapređenje Ob. br. 1
- Upitnik Ob. br. 2
- Obrazloženje⁵⁸⁷

MINISTAR ODBRANE
Stojan Španović, [v.r.]

M.P.⁵⁸⁸

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 5., kut. 4.

267

1992., prosinac 15.

Knin

***Zahtjev Glavnog štaba SVK 11. korpusu, da prema zahtjevu Personalne uprave
Generalštaba Vojske Jugoslavije dostavi podatke o djelatnim vojnim osobama,
civilnim osobama i vojnicima po ugovoru***

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB TERITORIJALNE ODBRANE

S. P. br. 684-247
15.12.1992. god.
K N I N

---

⁵⁸⁷ Prilozi nisu pronađeni uz izvornik.

⁵⁸⁸ Okrugli pečat: RSK, MO III, Knin.

HITNO, uručiti odmah

11. Korpus Istočna Slavonija
Zapadni Srem i Baranja

Podatke za AVL, GL i vojnike
po ugovoru, t r a ž i. –

1.- U skladu sa zahtevom Personalne uprave GŠ Vojske Jugoslavije (Odseka koji vodi napred navedena lica u RSK), dostavite podatke:

- a) za AVL (posebno oficiri, posebno mlađi oficiri)
- b) za AVL po ugovoru (posebno oficiri, posebno mlađi oficiri)
- c) za vojnike po ugovoru
- d) za civilna lica (građanska lica) koja su imala status GL u JNA na neodređeno vreme.

2.- Tražene podatke za svaku od napred navedenih kategorija lica dostavite zbirno na nivou Korpusa.

3.- Na Obrascu br. 1 (jedan), naslovi treba da glase:

- SPISAK AVL oficira na dužnosti u (navesti brigadu-diviziju, korpus) upućenih po članu 271. Zakona o službi u OS.
- SPISAK AVL mlađih oficira na dužnosti u (navesti brigadu-diviziju, korpus) upućenih po članu 271. Zakona o službi u OS.
- SPISAK AVL po ugovoru oficira na dužnosti u (navesti brigadu-diviziju, korpus) upućenih po članu 271. Zakona o službi u OS.
- SPISAK AVL po ugovoru mlađih oficira na dužnosti u (navesti brigadu-diviziju, korpus) upućenih po članu 271. Zakona o službi u OS.
- SPISAK vojnika po ugovoru na dužnosti u (navesti brigadu-diviziju, korpus) upućenih po članu 271. Zakona o službi u OS.
- SPISAK civilnih lica – GL na dužnosti u (navesti brigadu-diviziju, korpus) upućenih po članu 271. Zakona o službi u OS.

Svaki od napred navedenih spiskova, treba da sadrži sledeće rubrike: redni broj, prezime, očevo ime i ime, čin i VES, registarski broj, javio se na dužnost (dan, mesec i godina), upućen iz jedinice (brigada, korpus, armija), i primedba.

4.- Na Obrascu broj 2 (dva), naslovi treba da glase

- SPISAK AVL oficira na dužnosti u (navesti brigadu-diviziju, korpus) zatečenih na dan 19. maja 1992. godine.
- SPISAK AVL mlađih oficira na dužnosti (navesti brigadu-diviziju, korpus) zatečenih na dan 19. maja 1992. godine.
- SPISAK AVL po ugovoru oficira na dužnosti (navesti brigadu-diviziju, korpus) zatečenih na dan 19. maja 1992. godine.
- SPISAK AVL po ugovoru mlađih oficira na dužnosti (navesti brigadu-diviziju, korpus) zatečenih na dan 19. maja 1992. godine.
- SPISAK vojnika po ugovoru na dužnosti (navesti brigadu-diviziju, korpus) zatečenih na dan 19. maja 1992. godine.
- SPISAK civilnih lica – GL na dužnosti (navesti brigadu-diviziju, korpus) zatečenih na dan 19. maja 1992. godine.

Svaki od napred navedenih spiskova, treba da sadrži sledeće rubrike: redni broj, prezime, očevo ime i ime, čin i VES, registarski broj, bio na dužnosti, dali želi duže ostati u RSK (neovisno od člana 271. Zakona o službi u OS), dali ima rešeno stambeno pitanje (dali je otkupio stan) i primedba.

Za tačnost napred navedenih podataka činim lično odgovorne Komandante i Personalne organe.

Napred tražene podatke dostavite Komandi GŠ Srpske Vojske – Odeljenju za org. mob. po PP do 12,00 č. 21. decembra 1992. godine.

KOMANDANT

general-major

Mile Novaković, [v.r.]

M.P.⁵⁸⁹

MM/LJS

M.P.⁵⁹⁰

*Izbornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 1.*

268

1992., prosinac 16.

[Knin]

Zahjev Glavnog štaba VSK komandama 7., 15., i 21. korpusa da izaberu vojnike koji žele nakon obuke profesionalno ostati u vojsci kao članovi posade tenka T-34, za što se obuka održava u Beogradu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
GLAVNI ŠTAB SRPSKE VOJSKE

Pov. br. 684-250

16. decembar 1992. g.

Vrlo hitno

Uručiti odmah

Od vojnika koji su 15. decembra završili obuku izvršite izbor onih koji žele da po odsluženju vojnog roka ostanu u profesionalnom sastavu Srpske vojske RSK kao članovi posada tenka T-34.

Izaberite šest do osam posada.

Telefonom izvestite do 15,00 časova 17. 12. 1992. godine o broju prijavljenih.

Kurs se održava u Beogradu.

Mesto prikupljanja i način prevoženja javit ćemo naknadno.

⁵⁸⁹ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

⁵⁹⁰ Prijemni pečat centra veze: Brzovav "Metro", primljen 15. 12. 1992. u 14,20; predan u 19,20.

KOMANDANT
general-major
Mile Novaković, [v.r.]

M.P.⁵⁹¹

Dostaviti: Komandi 7., 15. i 21. korpusa
M.P.⁵⁹²

---

*Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 6., kut. 4.*

269

1992., prosinac 17.

[Korenica]

Zapovijed Komande 15. korpusa za poduzimanje preventivnih mjera radi mogućeg napada hrvatskih snaga

---

Komanda 15. KORPUSA
Str. pov. 2919/1
17. 12. 1992. god.

-9-18-1 17. brigada

Mogućí incidenti sa HV preduzimanje marša

N A R E Đ E N J E

1. Aktivnosti neprijatelja u posljednjih sedam dana HV je učestalo kršila primirje u prostorima tzv. ljubičastih zona a primećeno je da su znatno ljudstvo ojačali postojeće tehničke grupe pokretali tehniku noću i nasilno izviđali u dubinu naše teritorije. Predstavnici Hrvatske vlasti javno su izjavili da se snagama UN daje rok do 31.12. predaju hrvatskoj vlasti. Raspoložemo podacima da će HV isprovocirati sukobe pogranične dubine da bi se izazvala intervencija naših snaga što bi oni kasnije upotrebili u političke svrhe prema UN. Prema dosadašnjim podacima aktivnosti su ispoljili prema Drnišu, Zemuniku, Teslingradu, djelomično Turanj, Okučani i prema Đeletovcima te cenimo da su na tim pravcima mogućí incidenti.

Vreme mogućih incidenata nije pouzdano utvrđen.

2. U cilju sprečavanja upada prodora ustaških snaga na ter. RSK te zaprečavanje iznenađenja,

N A R E Đ U J E M

---

⁵⁹¹ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

⁵⁹² Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 5491, primljeno 16. 12. 1992. u 15,15; predano u 15,45.

Hitno upoznajete komandante snaga UN u vašoj zoni s mogućnošću agresije HV na zaštićenu zonu UN i ukažite na konkretne indikatore. Izvršite kratku procenu situacije u vašim komandama i preduzmite mere da se spreči upad ustaških snaga u vašoj zoni.

– Pojačano izviđajte aktivnosti na P/K i prikupljajte podatke sopstvenim snagama shodno uočenim aktivnostima preduzmite mere.

– Ojačanje graničnih bataljona po vašoj odluci.

– Aktiviranje preostalih struktura po vašoj odluci.

– Sastav grupisanje jačina interventnih snaga po vašoj odluci.

– Komandiri brigada će lično proveriti ispravnost svakog tenka, OT, BOV i ART oruđa kalibra 105, 120, 122, 152, 155 i 130 o čemu telegramom izvestiti K-anta do 17,00 17.12.1992. godine.

U slučaju napada odmah dejstvujte određenim snagama i sredstvima. Podrške i zahteve odobrenje za izvršenje opšte mobilizacije.

Zajedno sa regionalnim SUP-om izradite plan blokiranja svih snaga UN u njihovim reonima.

Plan u pismenom obliku u jednom primerku imati kod komandanta.

Angažovanje snaga zajedničko.

Predvidite zajedničko zaprečavanje, pripremite sredstva i organizujte PGZ. Procene mogućnosti intervencije njihovih snaga sa teritorije RS:

Rok 17.12.1992. Komandant 15. Korpusa će do 08,00 16.12.1992. godine obezbediti most na P. Korana-Grabovački neprekidno 24 časa.

– O uočenim dnevnim aktivnostima dostavljajte u dnevnim izveštajima a obaveštajno bezbednosni organi detaljan izveštaj svakodnevno do 18,00 časova a obaveštajni organ ove komande koji vodi radnu kartu i dnevnik podataka RSK.

KOMANDANT

pukovnik

Milan Šuput

Preslika, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 2., kut. 1004/4

270

1992., prosinac 21.

Benkovac

Zapovijed Komande PJM Benkovac podčinjenim graničnim postrojbama da uklone sve učestalije pojave šverca, kriminala, nediscipline i neposlušna

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
KOMANDA

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Primerak br. 14

POSEBNE JEDINICE MILICIJE

Str. pov. br. 1217-2

21.12.1992. god.

BENKOVAC

Eliminisanje negativnih
pojava, naređenje,
– d o s t a v l j a . –

Grb / 3. Grč

Na osnovu naređenja Komande 7. Korpusa str. pov. broj 305-2 od 15. 12. 1992. godine, a u vezi eliminisanja negativnih pojava date su polazne osnove za izradu ovog naređenja:

1. U poslednje vreme pojačana je aktivnost [.....]⁵⁹³ vojske što se naročito ispoljava u sledećem:

Intenzivirane su organizacijske promene i izvršenje [.....]⁵⁹⁴ pomeranja prema ranije postavljenim ciljevima. Privodi se kraju formiranje šest brigada popunjenih profesionalcima. Izvodi se mobilizacija u zoni Zadra, Brinja i Benkovca. Dovode se pojačanja na granicu: s. Unešić, Drniš, Šepurine (kod Zadra), širi reon Benkovca (oko dve brigade), Strmac kod Nove Gradiške (Muslimani).

Ubacuju se DTG koje iz zaseda ubijaju pripadnike PJM i masakriraju pojedine građane. Tako je u s. Škabrnja, SO Benkovac 22. 11. iz zasede ubijeno pet pripadnika PJM, a 06. 12. u s. Murvica SO Benkovac, ubijen jedan pripadnik PJM, a tri su ranjena, također iz zasede u m/v za prevoz hrane.

U s. Gornji Zemunik, SO Benkovac, ubijena su 20. 11. dva civila, a 05. 12. jedan civil u svojoj kući, 300 m od granice i 100 m od punkta UNPROFOR-a.

IG primećene su na raznim delovima fronta. U gradovima se uređuju skloništa, a položaji na p/k se inženjerski uređuju. Intenzivirani su pokušaji obaveštajnog prostora na našu teritoriju. Propagandna aktivnost sa ciljem sejanja straha, [ne...ce]⁵⁹⁵ i apatije je intenzivnija nego ranije. Planski se deluje sa pokušajima izazivanja lokalnih, širih sukoba naših snaga sa UNPROFOR.

2. Ima indicija da se pojedini pripadnici UNPROFOR-a bave obaveštajnim radom za ustaše. Takvi slučajevi su indikativni u Severnoj Dalmaciji, na Baniji i nekim drugim rejonima. Pojedinci iz raznih organizacija UN, verbalno propagandno deluju za ustaše. Ima slučajeva otvorenih pretnji i zastrašivanja. Tako komanda Kanadskog bataljona u Zapadnoj Slavoniji preteći traži oružje i nudi amnestiju onima koji ga predaju ili iznose sa teritorije. PJM se od nekih visokih ličnosti UN karakterišu kao "banda".

Navodi u pismu Generalnog sekretara, Saveta bezbednosti UN okrivljuju našu stranu kao glavnog krivca za nesprovođenje Vensovog plana, traži se razoružavanje i konstatuje da nemamo pravnu državu.

Ovo poslednje naročito zbog toga što se pojedini pripadnici naših jedinica ponašaju razulareno, zloupotrebljavaju oružje i uniformu.

⁵⁹³ Nečitko u izvorniku.

⁵⁹⁴ Isto.

⁵⁹⁵ Isto.

3. Zbog propusta u rukovođenju i komandovanju ispoljenog u nepoznavanju stanja, nepotpunom uvidu u činjenice, činovničkom odnosu prema dužnosti, nezameranju, ignorisanju naređenja i nezakonitom odlučivanju, imamo brojne negativne pojave koje kompromituju i Srpsku vojsku i državu koja [..... ..⁵⁹⁶...] u vojsci.

Neke, od kojih imamo najteže posledice su sledeće:

3.1. Granična služba se vrši površno i šablonski, angažovanje organa obezbeđenja je jednolično, osmatranje i izviđanje linije fronta nepotpuno, što omogućava ubacivanje DTG. Istovremeno kasni se sa formiranjem i obukom jedinica koje mogu preneti b/d na teritoriju neprijatelja i uzvratiti na ovakve provokacije, što na moral vojske i naroda ima negativan utjecaj.

Preterano se konzumira alkohol, čime su pojedinci izbačeni iz stroja.

Na pojedinim delovima d/g, granične jedinice nisu u stanju da spreče šverc i druge nečasne radnje, jer deo jedinica i sam učestvuje u tome, naročito prema Cazinskoj Krajini.

3.2. Krađe goriva nisu eliminisane, a potrošnja je iznad realnih potreba.

U korištenju m/v vlada odnos kao da nema nikakvih problema u snabdevanju.

3.3. Gradovi i naseljena mesta su preplavljeni ljudima u maskiranim uniformama, koje nose na sve načine. Također, na javnim mestima nose i puške, što daje pripadnicima UNPROFOR-a utisak da imamo iste snage kao u ratu, a nedolično ponašanje pojedinaca dobro im dođe za tvrdnju da je to "banda".

3.4. U odnosima sa UNPROFOR-om pojedine niže komande ulaze u pregovore za koje nisu ovlaštene, omogućavajući tako UNPROFOR, da zaobilazi više komande i GŠ kao elemente državnosti RSK, čije funkcionisanje potvrđuje, suprotne njegovim [.....]⁵⁹⁷ da u RSK postoji centralna vlast.

3.5. Pojedine starešine ulaze u politička svrstavanja na terenu, suprotno ustavnoj ulozi vojske i zabrane bavljenja politikom. Na taj način, sami sebi stvaraju političke protivnike, što nema nikakve veze sa odbranom zemlje.

3.6. Služba dežurstva, a posebno operativnog dežurstva nije shvaćena i prihvaćena kao element stalne i neprekidne funkcije RiK-a. Ista se vrši inertno, pasivno, neodgovorno i površno.

U cilju prevazilaženja i drugih slabosti,

N A R E Đ U J E M

1. U komadi GrB izvršiti analizu vršenja granične službe sa jasnim zaključcima o odgovornosti za propuste, slabostima u organizovanju i vršenju službe, te planom mera za otklanjanje slabosti.

U plan ugraditi elemente sledećih planova: zaprečavanja, utvrđivanja i protivokolopne borbe.

Rok, 25. decembar.

2. Odnose sa UNPROFOR-om regulisati prema uputstvu koje će biti naknadno dostavljeno.

Rok, trajno.

3. Svaki starešina će izrađivati lični plan rada za sedam dana unapred. U ličnom planu rada planirati da svaki komandir granične čete izvrši obilazak čete najmanje dva puta sedmično, a komandant graničnog bataljona jednom sedmično.

⁵⁹⁶ Isto.

⁵⁹⁷ Isto.

Rok, trajno.

4. Hitno formirati izviđačko-diverzantske i jedinice Vojne policije u 92. mtbr. Stvoriti uslove za prenošenje b/d na neprijateljsku teritoriju, a sa jedinicama Vojne policije uvesti red u nošenju uniforme i oružja.

Rok, 25. decembar.

5. Komandant, komandiri, starešine i GL dužni su da daju lični primer odnosa prema radnoj dužnosti i samopožrtvovanju.

Rok, trajno.

6. Uspostaviti funkcionalni i efikasni sistem dežurstva i operativnog dežurstva, čime obezbediti neprekidnost i stalnu gotovost sistema RiK i b/g u zoni odgovornosti.

Rok, odmah.

7. Upotrebu m/v svesti na minimum, što obezbediti planskim korištenjem m/v.

Planirati potrošnju goriva za izvršenje osnovnih zadataka.

8. U ovim jedinicama, pravovremenim i potpunim informisanjem sprečiti širenje glasina, a lica sklona spletkarenju pozivati na odgovornost.

Komanda 92. mtbr će po posebnom planu kontrolisati izvršenje ovog Naređenja.

VB/PM

K O M A N D A N T

Glavni inspektor

Momčilo Bogunović, [v.r.]

M.P.⁵⁹⁸

Preslika, strojopis, ćirilica

HR-HMDCDR, 18., , br. 1534, sn. 348-351.

271

1992., prosinac 21.

[Glina]

Zapovijed Komande 24. brigade TO o osnivanju jedinice dobrovoljaca od pripadnika PJM i rezervnog sastava 24. brigade TO radi odlaska na ratište u Bosansku Posavinu

KOMANDA 24. BRIGADE TO

Br. 1-64-1

21. 12. 1992. god.

Vojna tajna

Strogo poverljivo

Smjena jedinica na koridoru

Na osnovu naređenja strogo pov. broj 1182-1 od 21. 12. 1992. godine komandanta ZnŠTO Banija a u cilju regulisanja pitanja vezanih za odlazak na koridor:

⁵⁹⁸ Okrugli pečat: RSK, MUP, Komanda PJM, Benkovac.

N A R E Đ U J E M:

1. Formirati jedinicu dobrovoljaca jačine voda od pripadnika PJM VP T-7917 i rezervnog sastava 24. brTO Glina radi izvršavanja zadataka na koridoru.
2. Za komandira voda određujem rezervnog kapetana Josipa Kovačevića kojem se potčinjavaju svi pripadnici 24. pbr na koridoru.
3. Komandir voda će odrediti komandire odjeljenja i ostalo ljudstvo razvrstati u vod po sopstvenom nahođenju.
4. Vod će se formirati u komandi 24. pbr dana 22. 12. 1992. godine počev od 05,00 časova do polaska na koridor.
5. Prevoženje voda izvršiti autobusom do Bosanskog Novog gde će ga preuzeti vozači sa vozila TAM 110 T-7 i prevesti ga do mesta preuzimanja odgovornosti od strane pukovnika Stevana Janjanina koji je zadužen za prevoženje jedinica do krajnjeg odredišta. Vozila i vozači ostaju sa jedinicom na koridoru. Prijem ljudstva od strane puk. Janjanina u rejonu s. Budimić Japra.
6. Celokupno ljudstvo za koridor opremiti za boravak u otežanim zimskim uslovima. Opremiti ih toplim vešom.
7. Ljudstvo osamostaliti za 2 dana b/d hranom i municijom.
8. Prevoženje preko granice organizovat će k-dant 24. pbr.
9. Sva nejasna pitanja vezana za odlazak na koridor rešavat će komandir voda sa k-dantom 24. pbr.⁵⁹⁹

KOMANDANT:

pukovnik
Marko Vrcelj, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 2., kut. 1035/4.

272

1992., prosinac 23.

Petrinja

Zapovijed za obranu Komande 39. korpusa u slučaju napada hrvatskih snaga

KOMANDA 39. KORPUSA

B A N I J A

Br.: SP 20-1

23.12.1992. g.

P E T R I N J A

NARODNA ODBRANA

DRŽAVNA TAJNA

Prilog br. _____

Primerak br. 4

⁵⁹⁹ Izostavljen je popis dvadeset i trojice dobrovoljaca.

KOMANDI 26. pbr
ZAPOVEST ZA ODBRANU Op. br. 1

Sekcija: 1:100.000 Zagreb, Ivanić Grad, Bjelovar, Karlovac, Sisak, B. Dubica, izdanje 1983. g.

1.- U agresiji na RSK u zoni Banije mogu se očekivati snage jačine 7-9 brigada zbra Narodne garde HV, 2 puka za podršku i dva mpoad-a. Neprijatelj raspolaže sa raketnim sistemom "LUNA". Manji broj lakih poljoprivrednih aviona preuređen je za bacanje eksplozivnih naprava čiji osnovni efekat je na moral civilnog stanovništva i boraca. Plavi će verovatno raspolagati sa borbenim avionima tip MIG-21 čije dejstvo će biti izraženo na glavnim pravcima napada, po KM, ARJ i oklopno-mehanizovanim sastavima u grupama 2-4 aviona. Koncentracija oružanih snaga HV se ogleda u dve operative zone i to: operativna zona Sisak i operativna zona Petrinja. Raspored snaga u OZ Sisak je sledeći: na području Sunje razmeštena je 165 br ZNG, Komarevo 57. samostalni bataljon, Novo selo – Pračno – Sisak – Nova Drenčina 162. brigada ZNG. U drugom ešelonu nalazi se 120 brigada ZNG raspoređena na području Sisak – Stružec. U rejonu Kratečkog razmešten je prvi mad, a u rejonu Budaševo – Topolovac 1. mpoad. U rejonu Prelošćice raspoređen je 36. i. pontonski bataljon. Sisak će biti branjen sa 55. lad PVO.

U OZ Petrinja koncentracija OS HV je sledeća:

Augustinovec – Pokupsko – Šišinec je rejon razmeštaja 153. brigade ZNG, 102 br ZNG razmeštena je na prostoru Brkiševina – Letovanić. 100 brigada ZNG Letovanić – N. Gorica – Stara Drenčina, a 145. brigada ZNG G. Mokrice – Nebojan – Glinska Poljana. U drugom ešelonu na području Lekenika razmeštena je 99. brigada ZNG. Inžinjerijsko pontonski bataljon razmešten je u rejonu s. Vurot, mad je razmešten u rejonu Žažine a mpoad u rejonu Letovanić.

Obzirom na zajedničke deklaracije (RH i muslimanskog dela predsjedništva bivše BiH) za očekivati je sinhronizovano dejstvo muslimanskih snaga na području Cazinske krajine sa 101. samostalnom muslimanskom krajiškom brigadom i 105. bužimskom brigadom.

Dejstva g/s očekivati je pravcem: Petrinja (Sisak) – Kostajnica – Dvor i delom snaga Petrinja – Glina, a pomoćnim snagama na opštim pravcima Vukomerečke Gorice – Slatina – Glina – Žirovac – Dvor, Vrnograč – D. Žirovac – Dvor.

Cilj dejstva: verovatno bi uz snažnu avio i artiljerijsko-raketnu podršku, primerenu TVD u rejonima s. Žirovac i s. Gradac i sadejstvo s paravojnim formacijama iz BiH, osloncem na hrvatsko stanovništvo, nastojao da razbije oružane snage RS Krajine na Baniji, spreči izvršenje mobilizacije, preseče komunikacije Vrginmost – Glina – Petrinja i zauzme ranije izgubljeni prostor, izbije što brže na r. Una i uspostavi vlast Republike Hrvatske u "svojim" administrativnim granicama i stvori uslove za dalja dejstva.

Očekivati je jaku vatrenu podršku iz svih raspoloživih vrsta art. oruđa svih kalibara, uključujući rakete "Z-Z" i višecevne bacače raketa formiranih u artiljerijske grupe.

Pre agresije i nakon njenog otpočinjanja masovno će ubacivati u IDTG i razvijati propagandnu delatnog radi stvaranja opće nesigurnosti, uništavanja skladišta RR, objekata na komunikacijama i dr. vitalnih objekata, likvidacija istaknutih rukovodilaca i starešina, u cilju narušavanja mobilizacije, komandovanja kao i ostvarenja ciljeva i domena propagandne aktivnosti.

Isto tako postoji mogućnost upotrebe H/o bilo da se upotrebi artiljerijom, avijacijom ili da ih upotrebe ubačene IDTG, koje mogu vršiti i trovanje hrane i vode.

ED biće stalno izražena, u cilju prisluškivanja naših veza, i u cilju ometanja, kako bi što više narušio sistem komandovanja.

Nije verovatna upotreba HD.

2.- 39. Korpus Banija, po izvršenoj mobilizaciji, izvršiti posedanje zone odbrane, grupišući glavne snage na pravcu: Petrinja (Sisak) – Kostajnica, a pomoćne na pravcu: Sunja – Kostajnica, Slatina – Glina – Žirovac – Dvor na Uni i Vrnograč – D. Žirovac – s. Rujevac – Dvor na Uni.

Zadatak: Krajnje odsudnom odbranom i aktivnim dejstvima uz primenu raznovrsnog zaprečavanja sprečiti prodor neprijatelja prema Glini, Kostajnici i Dvoru na Uni stvarajući uslove za šira aktivna dejstva i uništavanje uklinjenih neprijateljskih snaga, a potom njihovo izbacivanje sa teritorije Banije.

KM: u rejonu Čavić Brdo (Šamarica).

3.- Susedi

– Desno borbena dejstva izvode jedinice Korpusa Zap. Slavonije. Poseda rejon odbrane primenjujući sistem kružne odbrane u vidu otpornih tačaka i čvorova u koje uključuje i naseljena mesta.

Zadatak: Naneti neprijatelju što veće gubitke i sprečiti zauzimanje i najmanjeg dela teritorije.

KM: u rejonu Okučani.

– Levo odbranu organizuju i izvode jedinice Korpusa Korduna sa zadatkom: krajnje upornom odbranom i aktivnim dejstvima sprečiti prodor neprijatelja i ovlašivanje linijom: Vrginmost – Vojnić – Plaški, slomiti njegov napad, i stvoriti uslove za aktivna dejstva.

KM: u rejonu Topusko.

4.- Odlučio sam: pod zaštitom gotovih snaga, jedinica prostorne strukture, zaprečavanja i pogodne zemljišne objekte, izvršiti dovođenje, razvođenje i posedanje položaja i organizovanje odbrambene operacija sa snagama Korpusa, grupišući g/s na pravcu: Petrinja – Kostajnica /Glina – Dvor/, a p/s, na pravcu: Sunja – Kostajnica, s. Slatina – Glina – D. Žirovac, i s. Vrnograč – s. D. Žirovac – s. Rujevac – Dvor na Uni.

Cilj: Odsudnom odbranom i aktivnim dejstvima naneti neprijatelju što veće gubitke i sprečiti zauzimanje linije: Sunja – Petrinja – Glina – Topusko, sa koje u sadejstvu sa snagama Korpusa Kordun i Korpusa Zapadna Slavonija slomiti napadnu moć agresora sa fronta, razbiti i uništiti desantirane i ubačene snage u pozadini, čime sprečiti okruženje, rasecanje i uništenje naših snaga, stvarajući uslove za protivudar i izbacivanje snaga agresora sa teritorije Banije.

Sa snagama prema Cazinskoj krajini sprečiti bilo kakvo iznenađenje, napad ili ugrožavanje teritorije Banije.

Podršku realizovati vlastitim brigadnim jedinicama podrške.

Operaciju izvesti u dve etape:

U prvoj etapi u trajanju 2-3 dana, angažovanjem gotovih snaga i jedinica prostorne strukture, dejstvima i masovnim zaprečavanjem u sadejstvu sa desnim i levim susedom i saradnju sa DPZ i drugim subjektima društva sprečiti iznenađenje i prodor neprijatelja, stvoriti uslove za mobilizaciju snaga odbrane Banije i društva u celini i njihovo uvođenje u borbu, a potom odsudnom odbranom grada Petrinja, Glina, Kostajnica, Dvor na Uni i pogodnih objekata za odbranu, sprečiti mu izbijanje na liniju: s. G. Hrastovac – s. Staro Selo – s. Klinac – s. G. Bačuga – s. Majske Poljane – s. D. Selište.

U drugoj etapi u trajanju 4-6 dana angažovanjem celokupnih i slobodnih snaga energičnim napadom uz primenu raznovrsnih dejstava i oblika napada, stvarajući uslove za šira ofanzivna dejstva, uništavanje uklinjenih snaga neprijatelja, a potom izbacivanje sa teritorija Banije i prenošenje dejstva severno r. Kupa, r. Sava.

Težište PoB i zaprečavanje imati na pravcu: Petrinja – Kostajnica; r. Kupa – s. Slatina – Glina i Sunja – Kostajnica.

Težište PDB u rejonu: s. Brezovo Polje, s. Žirovac, s. Gvozdansko, s. Kraljevčani, s. Jabukovac, s. Mlinoga, s. Komogovina, s. Borojevići, s. Knezovljani.

Težište PVO imati na zaštiti skladišta RMR, sredstva za podršku POB, OMJ i KM.

Operativni raspored u ešelonu sa rezervom, snagama za zaštitu državne granice.

Prvi položaj na liniji: Dubica – s. Petrinjci – s. Blinjski kut – Petrinja – r. Kupa.

Treći položaj na liniji: s. Krčevo – s. Svinica – s. Petkovac – s. Glinsko N. Selo – s. Selište.

Dejstvo ispred prednjeg kraja I položaja izvode gotove snage /čete milicije/ i jedinice prostorne strukture.

U sadejstvu sa PGZ i GZ i podršku artiljerije sa VPpr nanose neprijatelju gubitke i usporavaju tempo napada. Osloncem na utvrđene objekte i prepreke, pružaju jači otpor i prisiljavaju neprijatelja na prevremeni razvoj.

Primenom ispada, p/n i dejstva artiljerije usporiti napad neprijatelja, stvoriti vreme za mobilizaciju RJ. Upornim držanjem dominantnih objekata, obezbediti uslove za dovođenje, razvođenje i posedanje reona i zone odbrane.

Vatrenim sistemom obezbediti sinhronizovano dejstvo, posebno u momentu savlađivanja minsko-eksplozivnih prepreka. Naročitu pažnju posvetiti otkrivanju ciljeva i preciznom rukovanju artiljerijskom vatrom.

Gotovost odbrane gotovim snagama odmah, jedinica prostorne strukture do M+4, ostalim snagama M+12.

5.- Zadaci

5.1. 26. pbr sa jedinicama prostorne strukture opštine Kostajnica i dela opštine Sisak-Caprag (sela u zoni odbrane brigade) organizuju odbranu u zoni: ušće r. Una u r. Sava, s. Brđani Kosa (uklj.), Jovanovo Brdo (tt 288), tt. 523 (uklj.).

Zadatak: Pod zaštitom gotovih snaga i jedinica prostorne strukture izvršiti posedanje zone odbrane, prihvatiti gotove snage, a zatim osloncem na r. Sava, jake zemljišne objekte, izvršeno zaprečavanje u sadejstvu sa delom snaga Korpusa Zapadne Slavonije i 31. pbr, aktivnom odbranom sprečiti neprijatelju presecanje komunikacije Petrinja-Kostajnica, slomiti napadnu moć, razbiti i uništiti eventualne desantne snage u širem rejonu Kostajnica, a zatim odsudno braniti liniju: Sr. Meminska – s. G. Hrastovac – s. Svinica – s. V. Gradusa stvarajući uslove za šira aktivna dejstva i proterivanje snaga agresora preko r. Sava. Snagama u dodiru i slobodnim, biti u gotovosti za napadna dejstva na pravcu: s. Drljače – Sunja; s. D. Hrastovac – Sunja – s. Bistrač.

Težište odbrane i vatrene podrške POB, PVO i zaprečavanje imati na pravcu Sunja – Kostajnica.

KM u rejonu s. Krčevo.

5.2. 31. pbr sa SOd i jedinicama prostorne strukture opštine Petrinja, sam. odredom V. Gradusa organizuje odbranu u zoni: s. Brđani Kosa Kokerina (tt. 180) – K. 565 (Bukovija) (uklj.) – K. 523 (Popov Gaj).

Zadatak: pod zaštitom gotovih snaga izvršiti posedanje zone odbrane a zatim osloncem na grad Petrinja (kog braniti u okruženju) i jake zemljišne objekte, izvršeno zaprečavanje

i u sadejstvu sa delom snaga 26. i 24. pbr prihvatiti gotove snage, upornom odbranom i aktivnim dejstvima sprečiti prodore neprijatelja pravcima koji sa r. Kupe izvode u širi rejon s. Moštanica, s. Hrvatski Čuntić, s. B. Grabovac.

Krajnje upornom odbranom prostora s. Blinja – Babino brdo – Jabukovac – Šušnjar, slomiti napadnu moć neprijatelja i stvoriti uslove za izvođenje napadnih dejstava na pravcima: s. Kovačevac – Petrinja i Banski Grabovac – Križ Hrastovački. Delom snaga biti u gotovosti za obezbeđenje levog boka sa pravca: s. Slana – Glinska Poljana – Gora i PDB rajon s. Jabukovac, s. D. Mlinoga, s. Dragotinci.

Snagama u dodiru i slobodnim snagama brigade biti u gotovosti za napadna dejstva na pravcu: Petrinja – Sisak; s. Madžari – s. Komarevo i s. Župići – s. Dumača.

Težište odbrane, protivoklopne borbe, protivvazdušne odbrane i zaprečavanja imati na pravcu Petrinja – Kostajnica.

KM: u rejonu s. Jabukovac.

5.3. 24. pbr sa jedinicama prostorne strukture opštine Glina organizuje odbranu u zoni: granica desno: tt. 180 (3288) – tt. 197 (B. Grabovac – s. M. Gradac; granica levo: ušće r. Trepča – tt. 248 (M. Vranovina) – Kolo Straža (M. Obljaj).

Zadatak: Pod zaštitom gotovih snaga izvršiti posedanje zone odbrane a zatim osloncem na r. Kupa i jake zemljišne objekte, grad Glina i zaprečavanje, prihvatiti gotove snage i aktivnom odbranom u sadejstvu sa gotovim snagama i delom snaga 31. pbr i 19. pbr K Kordun slomiti napadnu moć neprijatelja do linije Drenovac Banski – M. Obljaj, a potom osloncem na zapadne padine planine Šamarica aktivnim dejstvima razbiti snagu neprijatelja, naneti mu što veće gubitke i upornom odbranom grada Glina stvoriti uslove za izbacivanje neprijatelja sa teritorije Banije. Biti u gotovosti delom snaga za PDB u rejonu: s. Maja, s. Dragotina, s. Vlahović.

Snagama u dodiru i slobodnim snagama biti u gotovosti za napad na pravcu: s. Glinska Poljana – s. Slana – s. Vratečko.

Težište odbrane, PVO, POB i zaprečavanje imati na pravcu: Pokupsko – Glina – s. Žirovec.

KM: u rejonu s. Dragotina.

5.4. 33. pbr sa jedinicama prostorne strukture Opštine Dvor na Uni organizuje odbranu u zoni: tt. 246 – r. Una (s. Dobretin – s. Volinja – tt. 44 (Brezova Glava).

Zadatak: Po završenoj mobilizaciji izvršiti posedanje zone odbrane, osloncem na jake zemljišne objekte i zaprečavanje, prihvatiti gotove snage i aktivnom odbranom u sadejstvu sa gotovim snagama, sa 5/24. pbr i snagama K Korduna slomiti napadnu moć neprijatelja do linije: Ćorkovača (tt. 603) – s. D. Žirovac – Vratnik, a potom osloncem na snage u dodiru aktivnim dejstvima razbiti snage neprijatelja, naneti im što veće gubitke i izbaciti ga sa privremeno zaposednute teritorije opštine Dvor na Uni.

Težište odbrane imati na pravcu: s. Brubno – s. D. Žirovac – s. Gvozdansko.

KM u rejonu: s. Rujevac.

5.5. Bataljon za intervenciju u ulozi rezerve 39. K razmešta se u rejonu: s. G. Pastuša, s. Ostojići, s. Begovići u gotovosti za p/n na pravcima: s. Jabukovac – Petrinja; s. Jabukovac – s. V. Šušnjar – Glina; s. Komogovina – s. Majur – Sunja i za PDB u rejonu: s. Jabukovac, s. Kraljevčani, s. Mlinoga i druge zadatke po odluci komandanta.

KM u rejonu: s. Begovići.

5.6. Samostalni bataljon Dvor na Uni u rezervi korpusa u rejonu: s. Komogovina, s. Borojevići, s. Knezovljani u gotovosti za p/n na pravcu: s. Radonja luka – s. Vedro polje – Sunja; s. Hadžeri – s. Komarevo – s. Crnac i za PDB u širem rejonu: s. Knezovljani

5.7. SOd u toku izvođenja b/d predpočinjava se 31. pbr i čini šesti bataljon 31. pbr.

5.8. Dopunski bataljon razmešta se u kasarnu u s. Volinja sa zadatkom: prihvata regruta i obuka ovih za potrebe jedinica na frontu, po ubrzanom planu obuke.

6.- VATRENA PODRŠKA

Težište artiljerijsko-raketne podrške: ostvarit će BrAG-e.

Izbor i posjedanje elemenata b/r BrAG-a, planiranje vatri po planu organa artiljerije brigada.

6.1. KAG-39 sastava: tad 130 mm i b. VBR 128 mm "Oganj" (u koliko se dodeli) komandant KAG, komandant tad 130 mm.

VP: s. Jabukovac, s. Kraljevčani, s. D. Mlinoga.

ZADACI:

- podržati po zahtevu k-de 26., 31. i 24. pbr na pravcima: Lukavac Posavski – Sunja – Kostajnica; Sisak – Komarevo – Velika Gradusa; Brest Pokupski – Petrinja – Jabukovac; Letovanić – Glinska Poljana – Glina i Pokupsko – Slatina – Glina,
- sprečiti prijelaz na r. Sava i r. Kupa dejstvom po desantnim, skelskim i mostovnim mestima prelaza u rejonima: Uštica, Drenov Bok, s. Lonja, Bobovac, Gušće, Lukovac Posavski, Sisak, Brest, Pokupski Letovanić i Pokupsko,
- podržati odbranu 26. pbr na pravcu: Sunja – Kostajnica i Komarevo – Velika Gradusa,
- podržati odbranu glavnih snaga 31. pbr na pravcu: Sisak – Komarevo – Kostajnica i Petrinja – Kostajnica – Dvor na Uni,
- podržati odbranu 24. pbr na pravcu: Letovanić – Glinska Poljana – Glina i Pokupsko – Glina – Žirovac,
- biti u gotovosti za dejstvo po TVD u rejonu: s. Žirovac, s. Brezovo Polje, s. Kraljevčani, s. Jabukovac i s. Marovci,
- biti u gotovosti za dejstvo po OMJ i artiljeriji na pravcu: Ivanić Grad – Sisak – Kostajnica; Lekenik – Petrinja – Kostajnica; Kravarsko – Pokupsko – Glina – Dvor na Uni.

7.- OSNOVNI SADRŽAJ BORBENIH DEJSTAVA

7.1.- Borbena dejstva jedinica zasnivati na efikasno organizovanoj protivpešadijskoj borbi na svim nivoima Rukovođenja i Komandovanja. Sistem vatre organizovati posebno u rejonima odbarne odeljenja, vodova, četa i bataljona.

Zadatak: nanošenje gubitaka neprijatelju uz normalan utrošak municije prema planovima i odlukama komandanata brigada.

7.2.- Protivoklopna borba

Težište protivoklopne borbe imati na opštem pravcu Petrinja – Kostajnica, Glinska Poljana – Glina – Brezovo Polje i Sunja – Kostajnica. Na tenkoprohodnim pravcima grupisati oklopno-mehanizovane sastave, jedinice za POB uz primenu masovnog zaprečavanja i pripremljene grupe za POB – lovce tenkova.

7.3.- Protivvazdušna odbrana

a/ – Organizacija VOJ-a

Težište osmatranja vazdušnog prostora imati na pravcu: Sunja – Kostajnica; Petrinja (Sisak) – Kostajnica; Glina – Dvor na Uni.

Razmenu podataka i najavu opasnosti iz vazdušnog prostora i prelet sopstvene avijacije vršiti u mreži komandovanja. Podatke primiti od CVOJ-a GŠ V RSK i Op. Centra OiO-a.

b/ – Protivvazdušna borba

Težište imati na zaštiti OMJ, BrAG, KM i gradovima: Petrinja, Glina, Kostajnica i Dvor na Uni sa formacijskim ARJ PVO brigada.

7.4.- EI i PED

U pripremnom periodu i u toku izvođenja borbenih dejstava EI i prikupljanje podataka o neprijatelju vršiti iz rejonu Petrova Gora i Zrinska Gora.

7.5.- Protivdiverzantska i protivteroristička dejstva

U cilju sprečavanja diverzantsko-terorističkih dejstava, ubačenih odmetničkih grupa i pojedinaca, preduzeti pojačane mere bezbednosti i samozaštite, a težište imati na komandama – štabovima, CV, artiljerijskim grupama i skladištima MTS.

Vreme i pravac pokreta jedinica saopštavati neposredno pred polazak na izvršenje zadatka čime će se sprečiti oticanje podataka.

Na pravcima kretanja vršiti izviđanje a u jedinicama određivati snage za borbu protiv DTG. Posebnu pažnju posvetiti pri kretanju kroz tesnace, naseljena mesta i prelaze reka preko mostova.

8.- OBEZBEĐENJE BORBENIH DEJSTAVA

8.1.- Obaveštajno obezbeđenje

Prikupljanje podataka o neprijatelju pre i posle otpočinjanja agresije vršiti snagama u dodiru, i dobijanjem podataka od predpostavljene komande.

Izviđački vod angažovat na težištu odbrane. Od voda formirati 3 osmatračnice i jednu IG. Osmatračnice imati: br. 1 u rejonu Severna Kosa, br. 2 u rejonu Pribilović Brdo (tt. 264) i br. 3 u rejonu Slatina Pokupska (tt. 199).

Naredni rajon osmatračnica: br. 1 na pravcu Sisak – Kostajnica, br. 2 na pravcu Petrinja – Jabukovac – Čavić Brdo i br. 3 na pravcu Slatina Pokupska – Glina – D. Žirovac – Dvor na Uni.

IG angažovati na prikupljanju podataka na pravcu Sisak – Kostajnica.

8.2.- Obezbeđenje b/d

8.2.1.- Moralno-psihološko obezbeđenje

Adekvatnim merama i postupcima obezbediti visok stepen motiviranosti za izvršenje svih zadataka. Prema nosiocima negativnih pojava preduzimati moralno-vaspitne mere. Težište moralno-psihološke pripreme imati na snagama koje učestvuju u prvoj etapi operacije i jedinica koje se mobilisu.

Obezbediti potpuno i pravovremeno informisanje svih snaga u zoni odgovornosti Korpusa, posebno, stanovništva preko sredstava javnog informisanja Banije i organa vlasti.

U toku izvođenja borbenih dejstava neposrednim uticajem i ličnim primerom starešina suzbijati malodušnost i kukavičluk, a podsticati hrabrost i borbenu efikasnost pojedinaca i kolektiva.

8.2.2.- Bezbednosno obezbeđenje

U cilju zaštite jedinica preduzimati energične mere na presecanju svih vidova obaveštajnog i subverzivnog rada. Pooštriti mere kretanja nepoznatnog stanovništva u zoni.

Svako lice zadržati i o tome izveštavati obaveštajno-bezbednosni organ Korpusa.

Jedinice VP angažovati za navedene zadatke u gotovosti za borbu protiv ubačenih DTG.

Protivdiverzantske jedinice angažovati isključivo po Naređenju k-danta Organa bezbednosti težišno angažovati na kontraobaveštajnoj aktivnosti i zaštiti jedinica, ljudstva, KM i starešina na ključnim dužnostima.

8.2.3.- Inžinjerijsko obezbeđenje

Težište inžinjerijskog obezbeđenja imati na zaprečavanju i obezbeđenju kretanja i manevra. Zadatak inžinjerijskog obezbeđenja realizovati sopstvenim snagama i dodeljenim sredstvima. Zaprečavanje izvršiti ispred prednjeg kraja sa ciljem zaustavljanja neprijatelja i

otežavanja kretanja i manevra. U cilju sprečavanja prodora oklopno-mehanizovanih jedinica neprijatelja na težištu odbrane formirati PGZ, a po dubini GZ na svim važnijim objektima i prevojima.

Zaprečavanje obale i zaobalja r. Kupa i r. Sava onemogućiti neprijatelju da nasilno pređe r. Kupa i r. Sava iz pokreta.

Utvrdjivanje izvršiti u grupnom sistemu za II stepenom zaštite, a kasnije ga u rovovski sistem uz angažovanje građevinskih poduzeća sa teritorije DPZ-a.

Obezbeđenje kretanja i manevra izvršiti sopstvenim sredstvima.

Maskiranje inženjerskih radova elemenata b/r izvršiti priručnim sredstvima, a radove izvoditi noću i u uslovima ograničene vidljivosti.

8.2.4.- PNHBOb

Težište PNHBOb imati na sprovođenju opštih mera PNHBOb (RH osmatranje i izviđanje u sklopu opšte-vojnog izviđanja, ličnoj i kolektivnoj zaštiti, pojedinačnoj, i grupnoj dekontaminaciji) na pravcu: Sisak – Kostajnica – Dvor na Uni, uz oslonac na opštinske centre za osmatranje i obaveštavanje i mesna priručna sredstva za zaštitu i dekontaminaciju.

Jedinice ranga samostalni vod, četa-baterija i bataljon-divizion samostalno provode opšte mere PNHBOb. Radi razmene podataka o NHB situaciji, jedinice ranga brigada povezati sa opštinskim centrima za osmatranje i obaveštavanje u zonama svoje odgovornosti.

Istovremeno Komandu K na Čavić Brdu povezati sa OpCOiO. Gotovost mera PNHBOb sa gotovošću veza.

8.2.5.- PEB

Neprijatelj raspolaže sredstvima za ED i može ispoljiti uticaj na sistem veza komande Korpusa. U mogućnosti je da angažuje deo specijalnih snaga (IG.DG) za napad na elemente sistema veza (CV, izdvojene stanice, spojne puteve).

Na planu PEZ veza naročitu pažnju posvetiti:

- zabrani upotrebe RV, dok druge vrste veza mogu obezbediti siguran prenos informacija,
- pri uspostavi RV obavezno vršiti legitimisanje,
- pri prenosu saopštenja preko sredstava veze strogo se pridržavati odredaba Uputstva o unutrašnjem TT saobraćaju u ratnim uslovima,
- najstrože zabraniti i sprečiti otvoren prenos saopštenja, a prema prekršiocima preduzimati mere odgovornosti,
- u slučaju ometanja nastaviti sa radom i odmah izvestiti predpostavljenu komandu, a potom postupiti po Naređenju,
- sve stanice veze obezbediti neposrednim osiguranjem, a ŠTpSt i izdvojene stanice stražom,
- sprečiti pristup nepozvanim licima u rejone stanice i CV,
- zaštitu dokumenata i uređaja KZ vršiti u duhu odredaba koje se odnose na dokumente stepovanja kao “DRŽAVNA TAJNA”.

8.2.6.- Pozadinsko obezbeđenje

Korpusnu pozadinsku bazu razviti u rejonu: s. Miočinovići – s. Dodoši – s. Kljaići.

Gotovost rada PoB do M+13.

Sve jedinice u zoni operacije oslanjaju se na PoOb kod 39. PoB.

Putevi dotura i evakuacije:

- s. Dodoši – s. Jabukovac – Petrinja,
- s. Dodoši – s. Kraljevcani – s. Pastuša – s. Mečenčani – Kostajnica,

- s. Dodoši – s. V. Šušnjar – s. Vlahović – Glina,
- s. Dodoši – Kamenica – s. Trgovi – Dvor na Uni,
- Dvor na Uni – Kostajnica – Petrinja i
- Dvor na Uni – s. Žirovac – Glina.

Prioritet u doturu imaju: 26. pbr, 31. por, 24. pbr i 33. pbr.

Prioritet po vrstama MS imaju MES, municija za protivoklopna oruđa, oruđa za podršku i oruđa za PVO.

Za vreme izvođenja operacije ljudstvo neposredno angažovano u borbi hraniti kombinovano, a ostalo ljudstvo kuvanom hranom.

Za izvršenje zadataka odobrava se utrošak TMS i to:

a/ Municija za:

- pešadijsko naoružanje 3 b/k
- artiljeriju za podršku 4 b/k
- protivoklopnu artiljeriju 2 b/k
- ARJ PVO (cevni sistem) 2,5 b/k
- ARJ PVO (raketni sistem) 1 b/k
- OMJ 3 b/k

b/ Goriva za

- borbena vozila 2 p/r
- neborbena vozila 1,5 p/r

8.2.7.- Maskiranje

U svim jedinicama preduzeti mere maskiranja za vatrena dejstva i zaštitu.

Pokrete jedinica vršiti pod ratnim svetlima.

Artiljerijska oruđa i m/v na VP i u rejonima rasporeda maskirati.

U organizovanju i izvođenju borbenih dejstava maksimalno koristiti objekte za zaštitu jedinica i sredstava od izviđanja sa zemlje i vazdušnog prostora.

8.2.8.- Borbeno obezbeđenje

U jedinicama preduzeti sve mere marševskog, predstražnog i borbenog osiguranja.

Posebnu pažnju posvetiti neposrednom osiguranju krila i bokova i međuprostora između jedinica, te na taj način sprečiti ubacivanje DTG u raspored naših snaga.

U jedinicama odmah odrediti dežurne manje jedinice-sastave za brzu intervenciju na ugroženim pravcima.

8.3.- Komandovanje i veza

Organizaciju veze izvršiti osloncem na mirnodopsku organizaciju žičnih veza i radio-relejnih veza. Vezu organizovati po planu veza za operaciju. Zaštitu tajnosti informacija obezbediti korišćenjem zaštićenih R-R kanala i primenom opštih i specijalnih dokumenata kriptozastite.

Mirnodopsko KM u rejonu: Petrinja, u radu odmah.

KM u mobilizaciji u rejonu s. Dodoši u radu od M+6.

PKM u rejonu: s. Mačkovo Selo, u radu od M+6.

IKM u rejonu: Petrinja, u radu po posedanju.

Gotovost veze do Č+5.

Signali:

	<u>GLASOM</u>	<u>RADIOM</u>
– Opasnost iz vazdušnog prostora	“VAZDUH”	333
– Tenkowska opasnost	“TENKOVI”	555

– ABHO opasnost	“ATOM”	444
– Opasnost od VD	“DESANT”	777
– Elektronska dejstva	“ELEKTRON”	999

Redovne izveštaje dostavljati do 18,00 časova sa stanjem u 16,00 časova, vanredne po mom zahtjevu i Vašoj potrebi.

Prilozi:

1. Plan odbrambene operacije,
2. Naređenje za obaveštajno obezbeđenje,
3. Naređenje za vezu,
4. Naređenje za PNHBOB,
5. Zapovest za pozadinu sa priložima,,
6. Naređenje za inženjersko obezbeđenje

Rađeno u _____ primeraka i dostavljeno:

- 24. pbr
- 26. pbr
- 31. pbr
- 33. pbr
- 39. Odred Sisak-Caprag
- 87. PoB
- Arhiva
- MB/NI

KOMANDANT
pukovnik
Slobodan Tarbuk, [v.r.]

M.P.⁶⁰⁰

Izvornik, strojopis, latinica
HR – DASC-SACPE, 631., kut. 3, II.

273

1992., prosinac 24.
Banja Luka

Molba 1. krajiškog korpusa VRS UNPROFOR-u, da im osiguraju prijelaz preko mosta kod Stare Gradiške radi razmjene zarobljenika

⁶⁰⁰ Okrugli pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Glina.

PRVI KRAJIŠKI KORPUS
KOMISIJA ZA RAZMJENU RATNIH ZAROBLJENIKA

DOM JUGOSLOVENSKE NARODNE ARMIIJE – BANJA LUKA
78000 BANJA LUKA Lenjinova bb Telefon: (078)24-830 i 23-863
32-163
fax 11-606

UNPROFOR – NEPALSKI BATALJON
STANICA MILICIJE
STARA GRADIŠKA
BOS. GRADIŠKA

Obavještavamo Vas da će sutra ŠAMAC izvršiti razmjenu zarobljenika i civila u 11 sati na autoputu kod benzinske stanice DRAGALIĆ. Molimo Vas da obezbedite prijelaz preko mosta i prolaz do mjesta razmjene.

Šamac dovozi 25. 12. 1992. godine 3 autobusa zarobljenika i njihovih obitelji – cirka 150 i predaje ih HVO BOSANSKA POSAVINA u izbjeglištvu, a za uzvrat dobiva zarobljene Srbe iz Novog Grada i Donje Stubice koji su zarobljeni prije 5 mjeseci kod Odžaka.

Razmjenom će rukovoditi MASLIĆ VELJO iz Šamca, pomažu mu Tadić Miro i Despotović Slobodan iz Modriče.

PREDSJEDNIK:
GRUJIČIĆ MILUTIN, kap. I kl., [v.r.]

Preslika, strojopis, latinica
HR – HMDCDR, 10., kut. 1.

274

1992., prosinac 28.

Knin

Zabtjev Glavnog štaba SVK Komandi 7. korpusa da riješi status civilnih osoba koje su bile na službi u JNA, radi podataka koje trebaju poslati u MO SR Jugoslavije

GLAVNI ŠTAB SRPSKE VOJSKE
KRAJINE
POVERLJIVO BROJ 698-160
Knin, 28. decembar 1992. god.

Rešavanje statusa GL
iz bivše JNA ponovo,
– t r a ž i –

na ličnost komandanta
K O M A N D I 7. KORPUSA

V e z a: Naš akt br. 698-155 od 04. 12. 1992. godine;

Navedenim aktom tražili smo da regulišete stanje u službi građanskim licima koja su bila na službi u bivšoj JNA, a koja su ostala na prostorima Republike Srpske Krajine i stavljena na raspolaganje Srpskoj vojsci i Posebnim jedinicama milicije RSK.

Za izvršenje ovog zadatka odredili smo rok 15. decembra 1992. godine i učinili odgovornim komandante korpusa, očekujući da će na taj način ova problematika biti rešena, te da ćemo moći Ministarstvu odbrane SR Jugoslavije dostaviti spiskove svih lica iz bivše JNA, kako bi oni mogli i dalje nastaviti njihovo plaćanje.

Znamo da je to obiman posao, ali bez obzira na to, morao je biti urađen na vreme i kvalitetno, kako bi smo već jednom mogli regulisati niz statusnih pitanja tih lica.

Našim aktom dali smo mogućnost svim stručnim organima komandi korpusa da nam se za nejasna pitanja obraćaju telefonom, ali nam se do danas niko nije obratio niti sa jednim pitanjem na osnovu čega zaključujemo da vam je sve jasno i postavljamo pitanje zašto onda zadatak nije izvršen kako je to naređeno.

Pretpostavljamo da vaši stručni organi nemaju potrebne propise koji regulišu ovu problematiku, ali bez obzira na to oni nisu zatražili pomoć ovog štaba, a očito ni vi im niste to naredili.

Zbog svega toga, kod građanskih lica iz bivše JNA javlja se veliko nezadovoljstvo, jer zbog naših propusta je ugrožena njihova egzistencija i sa razlogom se pitaju šta bi sa njima bilo da ih mi plaćamo.

Sada vam kao prilog ovom aktu dostavljamo potrebne propise i obrasce i tražimo da se sva rešenja urade po njima do 15. januara 1993. godine, kada nam dostavite jedan primerak istog sa izveštajem koji smo tražili aktom 698-155 od 04.12.1992. godine.

Još jednom vas upozoravamo da je ovo krajnje ozbiljan i odgovoran posao i za neizvršenje istoga preduzeće se disciplinske mere protiv najodgovornijih starešina iz komandi korpusa.
RB/PL

K O M A N D A N T
general-major
Mile Novaković, [v.r.]

M.P.⁶⁰¹

M.P.⁶⁰²

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR – HMDCDR, 2., kut. 4076.

⁶⁰¹ Okrugli pečat: RSK, Republički štab TO, Knin.

⁶⁰² Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO "Sjeverna Dalmacija", str. pov. br. 17-90, 30. 12. 1992.

1992., prosinac 29.

Petrinja

Zapovijed za obranu Komande 31. pbr. 39. korpusa Vojske RSK u slučaju napada hrvatskih snaga na područje Banovine

KOMANDA 31. pbr
DT broj: _____
29. 12. 1992. godine
P E T R I N J A

NARODNA ODBRANA
DRŽAVNA TAJNA
Prilog br. _____
Primerak br. _____

Komandi _____
ZAPOVEST ZA ODBRANU Op. br. 1

Sekcija: 1:50.000 Ivanić Grad 3 i 4, Bjelovar 3, Sisak 1, 2, B. Dubica 1, izdanje 1983. godina.

1.- U agresiji na RSK u zoni brigade mogu se očekivati snage jačine 3-4 brigade zbora Narodne garde HV, 1 puka za podršku i dva mpoad-a. Neprijatelj raspolaže sa raketnim sistemom "LUNA", manji broj lakih poljoprivrednih aviona preuređen je za bacanje eksplozivnih naprava čiji osnovni efekat je na moral civilnog stanovništva i boraca.

OS HV će verovatno raspolagati sa borbenim avionima tip MIG-21 čije dejstvo će biti izraženo na glavnim pravcima napada, po KM, ARJ i oklopnomehanizovanim sastavima u grupama 2-4 aviona. Koncentracija oružanih snaga HV prema zoni odbrane brigade se ogleda u dve operativne zone i to: operativna zona Sisak i operativna zona Petrinja. Raspored snaga iz OZ Sisak je sledeći: na području Komarevo razmeštena je 57. samostalni bataljon, Novo selo – Pračno – Sisak – Nova Drenčina 162. brigada ZNG. U drugom ešalonu nalazi se 120. brigada ZNG raspoređena na području Sisak – Stružec. U rejonu Budaševo – Topolovac 1. mpoad. U rejonu Prelošćice raspoređen je 36. inž. pontonski bataljon. Sisak će biti branjen sa 55. lad PVO.

Iz OZ Petrinja koncentracija OS HV je sledeća:

102 br ZNG razmeštena je na prostoru Brkiševina-Letovanić.

100. brigada ZNG Letovanić .....⁶⁰³Drenčina, a 145. brigada ZNG.D. Mokrice – Nebojan – Glinska Poljana. U drugom ešalonu na području Lekenika razmeštena je 99. brigada ZNG. Inžinjersko pontonski bataljon razmešten je u rejonu s. Vurot, mad je razmešten u rejonu Žažine, a mpoad u rejonu Letovanić.

Obzirom na zajedničke deklaracije (RH i muslimanskog dela predsjedništva bivše BiH) za očekivati je sinhronizovano dejstvo muslimanskih snaga sa područja Cazinske krajine sa 101. samostalnom muslimanskom krajiškom brigadom i 105. bužimskom brigadom. Dejstva g/s očekivati je pravcem: Petrinja – Kostajnica – Dvor – Komarevo – Gradusa – Kostajnica i delom snaga Farkašić – Mokrice – s. Gora, a pomoćnim snagama na opštim pravcima Vukomeričke Gorice – Slatina – Glina – Žirovac – Dvor, Vrnograč – D. Žirovac – Dvor.

⁶⁰³ Nečitko u izvorniku.

Cilj dejstva: verovatno bi uz snažnu avio i artiljerijsko-raketnu podršku, primenu TVD u rejonima s. Rastuša i s. Gradac i sadejstvo sa paravojnim formacijama iz BiH, osloncem na hrvatsko stanovništvo, nastojao da razbije snage brigade u zoni odbrane, spreči izvršenje mobilizacije, preseče komunikacije Glina – Petrinja, zauzme ranije izgubljen prostor, izbije što brže na r. Una i uspostavi vlast Republike Hrvatske u “svojim” administrativnim granicama i stvori uslove za dalja dejstva.

Očekivati je jaku vatrenu podršku iz svih raspoloživih vrsta art. oruđa svih kalibara, uključujući rakete “Z-Z” i višecevne bacače raketa formiranih u artiljerijske grupe.

Pre agresije i nakon njenog otpočinjanja masovno će ubacivati IDTG i razvijati propagandnu delatnost radi stvaranja opće nesigurnosti, uništavanja skladišta RR, objekata na komunikacijama i dr. vitalnih objekata, likvidacija istaknutih rukovodioca i starešina, u cilju narušavanja, mobilizacije, komandovanja kao i ostvarenja ciljeva iz domena propagandne aktivnosti.

Isto tako postoji mogućnost upotrebe H/o bilo da se upotrebi artiljerijom, avijacijom ili da ih upotrebe ubačene IDTG, koje mogu vršiti i trovanje hrane i vode.

ED biće stalno izražena, u cilju prisluškivanja naših veza, i u cilju ometanja, kako bi što više narušio sistem komandovanja. Nije verovatna upotreba HD.

2.- 31. pbr sa SOd i jedinicama prostorne strukture opštine Petrinja, sam. odredom V. Gradusa organizuje odbranu u zoni: s. Brđani Kosa – Kokerina (tt 180) – K. 565 (Bukovija) (uklj.) – K. 523 (Popov Gaj).

Zadatak: pod zaštitom gotovih snaga izvršiti posjedanje zone odbrane, a zatim osloncem na grad Petrinja (kog braniti u okruženju) i jake zemljišne objekte, izvršeno zaprečavanje i u sadejstvu sa delom snaga 26. i 24. pbr prihvatiti gotove snage, upornom odbranom i aktivnim dejstvima sprečiti prodore neprijatelja pravcima koji sa r. Kupa izvode u širi rejon s. Moštanica, s. Hrvatski Čuntić, s. B. Grabovac.

Krajnje upornom odbranom prostora s. Blinja – Babino brdo – Jabukovac – Šušnjar, slomiti napadnu moć neprijatelja i stvoriti uslove za izvodjenje napadnih dejstava na pravcima: s. Kovačevac – Petrinja i Banski Grabovac – Križ Hrastovački. Delom snaga biti u gotovosti za obezbedjenje levog boka sa pravca: s. Slana – Glinska Poljana – Gora i PDB rejona: s. Jabukovac, s. D. Mlinoga, s. Dragotinci.

Snagama u dodiru i slobodnim snagama brigade biti u gotovosti za napadna dejstva na pravcu: Petrinja – Sisak; s. Madžari – s. Komarevo i s. Župići – s. Dumača.

Težište odbrane, protivoklopne borbe, protivvazdušne odbrane i zaprečavanja imati na pravcu Petrinja – Kostajnica.

KM: u rejonu s. Jabukovac.

3.- Susedi

– Desno borbena dejstva izvodi 26. pbr sa zadatkom: krajnje upornom odbranom i aktivnim dejstvima sprečiti prodor neprijatelja i slomiti njegov napad i stvoriti uslove za aktivna dejstva.

KM u rejonu Krčevo.

– Levo odbranu organizuju i izvode 24. pbr sa zadatkom: krajnje upornom odbranom i aktivnim dejstvima sprečiti prodor neprijatelja i slomiti njegov napad, i stvoriti uslove za aktivna dejstva.

KM u rejonu s. Dragotina.

4.- Odlučio sam:

– Angažovanjem gotovih snaga i jedinica prostorne strukture, zaprečavanjem i osloncem na pogodne zemljišne objekte, izvršiti dovodjenje, razvodjenje i posedanje položaja i organizovanje odbrane sa snagama brigade u zoni grupišući g/s na pravcu: Petrinja – Kostajnica i s. Komarevo – Gradusa, a p/s na pravcu: s. Župić – Križ Hrastovački sa ciljem odsudnom odbranom i aktivnim dejstvima naneti neprijatelju što veće gubitke i sprečiti mu prodor pravcima koji na r. Kupa izvode u širi rajon s. Gradusa, s. Moštanica, s. Hrv. Čuntić i s. B. Grabovac i u sadejstvu sa 24. pbr i 26. pbr razbiti i uništiti desantirane i ubačene snage u pozadini, čime sprečiti okruženje, rasecanje i uništenje naših snaga, stvarajući uslove za demobilizaciju brigade i društva u celini i njihovo uvodjenje u borbu, kako bi odsudnom odbranom grada Petrinja i upornom odbranom reiona Gora – Selište i Kotar šuma – Bestрма sprečili izbijanje neprijatelja na liniju: s. Brđani cesta – s. Staro Selo – s. Klinac – s. Bačuga – s. Majske Poljane, i angažovanjem celokupnih i slobodnih snaga energičnim napadom uz primenu raznovrsnih dejstava i oblika napada, stvorili uslove za šira ofanzivna dejstva, uništavanje uklinjenih snaga neprijatelja i izbacivanje sa teritorije Banije i prenošenje dejstva severno od r. Kupa i r. Sava.

Delom snaga biti u gotovosti za obezbedjenje levog boka sa pravca s. Slana Glinska – Glinska Poljana i PDB reiona: s. Jabukovac, s. Mlinoga – s. Dragotinci.

Borbeni raspored u ešelonu sa rezervom.

Prednji kraj prvih položaja imati na liniji: s. Brđani Kosa – Blinjski Kut – sjeverno Kiosa. Mađarska kosa – Rimska cesta – s. Češko selo – r. Kupa – N. Selište – Župić Brdo – s. Gora (sv. Jovo i Pavo) – s. Marinović. Gotovost odbrane gotovim snagama odmah, jedinica prostorne strukture do M+4, ostalim snagama M+12.

5.- Zadaci jedinica:

5.1. – 1. bataljon sa gotovim snagama i četom PS Blinja organizuje odbranu u rejonu levo šumska kuća (kotar šuma) desno uključno s. Mađari, po dubini s. Blinja, sa zadatkom pod zaštitom gotovih snaga izvršiti posedanje reiona odbrane, a zatim osloncem na pogodne zemljišne objekte i izvršena zaprečavanja u sadejstvu sa samostalnim odredom Gradusa i drugim bataljonom, aktivnom i upornom odbranom sprečiti prodore neprijatelja pravcima koji od s. Novo Selo i s. Klobučak izvode u širi rajon s. Moštanica i s. Blinja, stvarajući uslove za demobilizaciju bataljona i izvodjenje protivnapada.

Borbeni raspored u liniji sa rezervom.

Prednji kraj odbrane imati na liniji s. Mađari (raskrsnica prema sjevernoj kosi) – Vujatovac – šumska kuća (kotar šuma).

Težište odbrane i POB imati na pravcu s. Komarevo – s. Mađari.

Granica desno: s. Mađari (tt 119) uključno Jovanovo brdo (isklj.).

Granica levo: šumska kuća (kotar šuma) uključno s. Budičina (uklj.) .

Podržava BrAG-31 i POOd-31.

KM u selu Blinju.

5.2. – 2. bataljon sa gotovim snagama i četom PS Petrinja organizuje odbranu u rejonu desno kotar šuma K. 113, levo ušće r. Petrinjčica u r. Kupu po dubini stara bolnica sa zadatkom pod zaštitom gotovih snaga izvršiti posedanje reiona odbrane, a zatim osloncem na pogodne zemljišne objekte i izvršeno zaprečavanje u sadejstvu sa 1. pb i 3. pb aktivnom i upornom odbranom sprečiti prodore neprijatelja pravcima koji od s. Mošćenica i r. Kupa izvode prema gradu Petrinja, stvarajući uslove za demobilizaciju bataljona i kružnu

i odsudnu odbranu grada Petrinje i nastavka aktivnih napadnih dejstava. Borbeni raspored u liniji sa rezervom. Prednji kraj odbrane imati na liniji rimska cesta – s. Drenčina – stanci –ušće Petrinjčice u r. Kupu.

Granica desno: kotar šuma (K.113) – široka cesta.

Granica levo: ušće r. Petrinjčice u r. Kupu – stara bolnica.

Podržava BrAG-31 i POOd-31.

KM imati u reonu Senjak.

5.3. – 3. bataljon sa gotovim snagama i četom PS Petrinja organizuje odbranu u rejonu desno ušće r. Petrinjčica u r. Kupu, levo s. Novo Selište (uključno), po dubini Križ Hrastovački sa zadatkom pod zaštitom gotovih snaga izvršiti posedanje reona odbrane, a zatim osloncem na pogodne zemljišne objekte i izvršeno zaprečavanje u sadejstvu sa drugim peš. bataljonom i 4. pb aktivnom i upornom odbranom sprečiti prodore neprijatelja pravcima koji od s. Novo Selište i r. Kupa izvode u širi reon Križ Hrastovački i grad Petrinja, stvarajući uslove za demobilizaciju bataljona i odsudnu odbranu grada Petrinje te izvodjenje protivnapada.

Borbeni raspored u liniji s rezervom.

Prednji kraj odbrane imati na liniji ušće r. Petrinjčice u r. Kupu, vodovod – s. Novo Selište uključno.

Težište odbrane i POB imati na pravcu s. N. Selište – s. Križ Hrastovački.

Granica desno: ušće r. Petrinjčice u r. Kupu – Bratovčina.

Granica levo: s. Župić (G. otok) – uključno – s. Križ Hrastovački – uključ.

Podržava BrAG-31 i POOd-31.

KM

5.4. – 4. bataljon sa gotovim snagama i četom PS Banski Grabovac organizuje odbranu u rejonu desno Župić uključno, levo s. Marinovići uključno po dubini s. Strašnik, sa zadatkom pod zaštitom gotovih snaga izvršiti posedanje rejona odbrane, a zatim osloncem na pogodne zemljišne objekte i izvršeno zaprečavanje u sadejstvu sa 3. pb i delovima 24. pbr sprečiti prodore neprijatelja pravcima koji od s. Međurače i s. G. Mokrice izvode u širi rajon s. Sibići i s. Strašnik, stvarajući uslove za demobilizaciju bataljona i izvodjenje protivnapada.

Borbeni raspored u liniji sa rezervom.

Prednji kraj odbrane imati na liniji Župić brdo – sv. Jovo i Pavo – s. Marinovići (tt 189).

Težište odbrane i POB-a imati na pravcu sv. Jovo i Pavo – s. Gora i Župić brdo – s. Križ Hrastovački.

Granica desno: s. Župić (G. otok – isklj.) – s. Križ Hratsovački (isklj.).

Granica levo: s. Marinovići (tt 189) uključno – s. Sibići (uključno).

Podržava BrAG-31, i POOd-31.

KM imati u s. Gora (raskrsnica za s. Strašnik).

5.5. – Samostalni odred Gradusa sa gotovim snagama i delom jedinica PS Gradusa organizuje odbranu u rejonu desno: Brđani kosa (uključno), levo Sjeverna kosa (Pupnovac) – uključno po dubini Čakalska kosa sa zadatkom pod zaštitom gotovih snaga vršiti posedanje reona odbrane, a zatim osloncem na pogodne zemljišne objekte i izvršeno zaprečavanje u sadejstvu sa delovima 26. pbr i 1. pb sprečiti prodore neprijatelja pravcima koji od s. Komarevo i r. Sava izvode u širi reon s. Bestрма – s. Gardusa stvarajući uslove za domobilizaciju bataljona i izvodjenje protivnapada.

Borbeni raspored u liniji sa rezervom.

Prednji kraj odbrane imati na liniji s. Brđani Kosa – s. Blinjski Kut – s. Sjeverna kosa – Pupnovac. Težište odbrane i POB-a imati na pravcima s. Blinjski kut – s. Brđani i s. Komarevo – s. Sjeverna kosa.

Granica desno: s. Brđani kosa uključno Kesten brdo tt 199 isključno.

Granica levo: Pupnovac tt 181 uključno s. Staro selo – uključno.

Borbena dejstva bataljona podržavati vlastitom bataljonskom artiljerijskom grupom.

KM

5.6. – Bataljon prostorne strukture, predviđene gotove snage:

– četnu PS Blinja pretpočiniti će 1. pb

– 1. četnu PS Petrinja pretpočinit će 2. pb

– 2. četnu PS Petrinja pretpočinit će 3. pb

– 3. četnu PS Petrinja obezbedjuje kasarnu “V. Gaćeša”

– sa delom čete PS Jabukovac obezbediti VP BrAG-31.

Sa ostalim snagama obezbediti kontrolu teritorije i vitalne objekte i biti u gotovosti za angažovanje slobodnih snaga za PDB u rejonima s. Jabukovac, s. Mlinoga, s. Dragotinci.

Po izvršenoj domobilizaciji 31. pbr i posedanja zone odbrane delove bataljona PS izvući sa p/k u rajon s. Dejanovići – Jošavica – s. Jabukovac i imati ga u gotovosti za borbu na pravcima kotar šuma – Budičina i Klobučak-Madžari.

KM

5.7. – 5. bataljon imati u širem rejonu s. Luščani – s. G. Bačuga – s. D. Bačuga u gotovosti za borbu na opštem pravcu Petrinja – Kostajnica i borbu i razbijanje TVD i IDTG u rejonima zone brigade.

KM u s. D. Bačuga.

6. – Vatrene podrška:

a) Avijacija:

odbranom brigade podržava LBA po našim zahtevima.

b) Artiljerija:

BrAG-31 sastava 2 hab 105 mm, hab 155 mm i VBR “Plamen” (2 orudja poseda VP u reonu s. Hrastovica – s. Trnjani – s. Taborište – Bratovčina.

KM u reonu s. Hrastovica.

Zadaci:

– sa 1. hab 105 (Taborište) podržati odbranu brigade na pravcu Sisak (Rafinerija) – Viktorovac,

– sa 2. hab 105 (Hrastovica) podržati odbranu brigade na pravcu Bresta i Vurota,

– hab 155 mm, jedno oruđe imati u gotovosti za dejstvo ka N. Farkšaiću, a ostalo ka Sisku,

– VBR “Plamen” jedno oruđe usmeriti ka Sisku, a drugo ka selu Petrovac.

U toku borbe BrAG dejstvuje prema tablici ciljeva i po naredjenju komande 31. peš. brigade koja neposredno odobrava dejstvo artiljerije po zahtjevu potčinjenih jedinica.

7.- PoB:

Težište protivoklopne borbe imati na glavnom pravcu Sisak – Petrinja, Mokrice – N. Selište i Komarevo – Blinja.

BrPOOd – 31. organizuje mpoad sastava: 2 topovske baterije 100 mm sa po 5 orudja i 1 raketnu bateriju POLO-MJ-83 sa po 5 orudja.

Protivoklopne rajone imati:

– na pravcu Sisak – Petrinja i pravac Mokrice – N. Selište za 1. tpoab POR imati u rejonu s. Cepeliš,

– na pravcu Sisak – Petrinja i pravac Mokrice – N. Selište za rpoab POR imati u rejonu s. Taborište,

– na pravcu Komarevo – Blinja za 2. tpoab POR imati u rejonu s. Blinja.

KM imati

POP-1 imati na pravicima:

– Sisak – Petrinja u rejonu Slatina, sastava: 3 orudja POT-T-12 100 m i 2 BOV-a M-83. Signal za posjedanje “OLUJA”.

– Mokrice – N. Selište u rejonu raskrsnica šumskih puteva (južno od komunikacije) Župić brdo, sastava: 2 oruđa POT T-12 100 mm i 2. BOV-a M-83. Jednog BOV-a imati u rezervi. Signal za posjedanje “VETAR”.

– Komarevo – Blinja u rejonu Kosarevac – Letovanci – Umke, sastava: 2 orudja POT T.12 100 mm. Signal za posjedanje “VIHOR”.

– Komarevo – Blinjski Kut – Kinjačka u rejonu Brđani Kosa – G. i D. Kinjačka sastava: 2 oruđa POT T-12 100 mm. (Jedno oruđe POT-T-12 100 mm imati u rezervi), sa zadatkom: nanijeti ustaškim oklopnim sredstvima što veće gubitke, oslabiti udarnu moć, zaustaviti napad i stvoriti uslove za njihovo uništenje.

Signal za posjedanje “MUNJA”.

POP-2 imati na pravicima:

– Sisak – Petrinja – Kostajnica u rejonu s. Budičina (zadnje kuće na komunikaciji prema s. Moštanice).

Signal za posjedanje “OLUJA”.

– Mokrice – N. Selište – Petrinja, u rejonu raskrsnica puteva u s. Cepeliš. Signal za posjedanje “VIHOR”.

– Komarevo – Blinja u rejonu Brijebovina (Mali Jarak – Medarevo brdo. Signal za posjedanje “VIHOR”.

– Komarevo – Bl. Kut – Kinjačka, u rejonu V. Gradusa (Umetići) sa zadatkom: zaustaviti eventualni prodor neprijateljskih oklopnih snaga, uništiti OMS i omogućiti našim snagama protivnapad.

Signal za posjedanje “MUNJA”.

KM imati u rejonu.

8. – PVO:

Težište PVO imati na pravcu Češko Selo – Petrinja – s. Budičina. Podatke o situaciji o vazdušnom prostoru daje 39. Korpus za Baniju. Lab PVO-31 20/3 razmešta se u rejonu s. Hrastovica i organizuje PVO u zoni odgovornosti brigade sa zadatkom biti u gotovosti za dejstvo na ciljeve u vazduhu.

Bataljoni organizuju PVO svojim snagama PVO i odredjivanjem 1/3 automatskog pješadijskog naoružanja za dejstvo po nisko letećim ciljevima.

9. – PDB:

Težište protivdesantne borbe imati rejonima s. Jabukovac, s. Mlinoga, s. Dragotinci. U slučaju spuštanja desanta u te rejone borbu sa njima vodit će prostorne jedinice sa zadatkom blokiranja do pristizanja snaga za uništenje.

10. – Obaveštajno obezbeđenje:

Nastaviti sa prikupljanjem podataka o snagama neprijatelja ispred zone odbrane brigade sa težištem na pravicima: s. Češko Selo – s. Mošćenica, s. Brest – s. Žažina, s. Mokrice – s. Nebojan i s. N. Selo – Kotar šuma – s. Klobučak – Komarevo.

Prikupljene podatke odmah dostavljati komandi 31. pbr.

Izvidjačke grupe angažovati na prikupljanju obavještajnih podataka o ustaškim snagama ispred prednjeg kraja odbrane. Deo jedinica angažovati na otkrivanju i uništavanju eventualno ubačenih IDG u reon Kotar šume.

11. – Bezbednost i samozaštita:

Težište bezbednosnog obezbedjenja imati na otkrivanju i praćenju ilegalne i organizovane delatnosti neprijatelja u jedinicama i komandama, sprečavanje dejstva specijalnih snaga neprijatelja u zoni odgovornosti, posebno u jedinicama na frontu, težišno otkrivati i sprečavati sve oblike otpora, oružane i druge pobune i aktivnosti paravojnih formacija. Saradnju u organizaciji i sprovođenju mera bezbednosnog obezbedjenja komandi i jedinica sa organima vlasti na teritoriji ostvariti u meri u kojoj je to moguće u datoj situaciji.

12. – Maskiranje:

U svim jedinicama poduzeti mere maskirne discipline sa težištem potpunog maskiranja prednje linije odbrane i položaja artiljerije i ostalih sredstava podrške.

13. – Borbeno osiguranje:

Ispred prednjeg kraja povremeno isturati borbeno osiguranje jačine do jednog streljačkog odeljenja sa zadatkom otkrivanja i uništavanja eventualno ubačenih ustaških grupa preko r. Kupa i prema prednjem kraju odbrane.

14. – Inžinjerijsko obezbedjenje:

Težište inžinjerijskog obezbedjenja imati na dodatnom zaprečavanju i utvrđivanju u grupnom sistemu za II stepen zaštite uvezanog u rovovski sistem u cilju zaštite ljudstva i borbene tehnike od dejstva ustaške artiljerije.

Inžinjerijsko obezbedjenje realizovati sopstvenim snagama i dodeljenim sredstvima. Zaprečavanje izvršiti ispred prednjeg kraja sa ciljem zaustavljanja neprijatelja i otežavanja kretanja i manevra, sa težištem na zaprečavanju tenko prohodnih pravaca.

15. – PNHBO:

Težište mera PNHBO imati na opštim merama, merama lične PNHBO zaštite i otkrivanje početka eventualne upotrebe hemijskog oružja.

16. – Moralno-psihološko obezbedjenje:

Izvršiti neophodne moralno-psihološke pripreme celokupnog sastava 31. pbr. Adekvatnim merama i postupcima obezbediti visok stepen borbenog morala i isti kontinuirano održavati. Neposrednim uticajem starešina sprečavati negativne pojave u jedinicama.

17. – Pozadinsko obezbedjenje:

BrB-31. razmešta se u reonima s. Jabukovac, s. Kraljevčani sa sanitetskom stanicom u Petrinji.

– Stanica za TOd razmešta se u reonu s. Kraljevčani,

– Intendantska stanica razmešta se u reonu s. Jabukovac (Stara škola),

– Sanitetska stanica razmešta se u reonu Nove bolnice Petrinja.

Za snabdevanje rezervnim dijelovima, intendantskim i sanitetskim materijalnim sredstvima oslanjati se na BrB.

Opravke iz domena lakog remonta vršiti u stanici tehničkog održavanja za neborbena sredstva, a za borbena u reonu upotrebe.

Svi putevi u zonu dejstva brigade su prohodni i u nadležnosti su brigade.

RKS vršit će civilna milicija, a u reonima odbrane bataljona RKS organizovati sopstvenim snagama.

Za izvršenje borbenih zadataka odobrava se utrošak:

- pešadijske municije po oružju 1 b/k
- municija za POB 2 b/k
- municija za ARJ PVO (cevni sistem) 2 b/k
- municija za ARJ PVO (raketni sistem) 1 b/k
- art. municija po orudju za podršku 2 b/k
- OMJ 2 b/k

Uz ove količine u sopstvenom transportu jedinica imati 1 b/k municije za celokupno naoružanje, a jedan se nalazi u BrB.

Sva borbeno m/v snabdeti sa jednim p/r goriva, a za ostala m/v odobrava se utrošak prema potrebi.

Intendantsko obezbedjenje vršiti sopstvenim snagama s osloncem na intendantske stanice brigade.

Ishranu ljudstva vršiti toplim obrokom.

Mere PMZ sprovoditi sopstvenim snagama osloncem na civilne ustanove preventivne medicine.

Zbrinjavanje p/o vršiti sopstvenim snagama u bSnSt.

Teže povredjene i obolele slati u garnizonsku ambulantu ili u medicinski centar Glina i Kostajnica.

18. – Komandovanje i veza:

KM u s. Prnjavor.

IKM u s. Budičina.

Vežu organizovati po planu veže.

Gotovost veža odmah.

Signali:

	<u>Glasom</u>	<u>Radiom</u>
– vazдушna opasnost	“VAZDUH”	333
– tenkowska opasnost	“TENKOVI”	555
– NBHO opasnost	“ATOM”	444
– opasnost od VD	“DESANT”	777
– elektronska dejstva	“ELEKTRON”	999

Redovne izveštaje dostavljati svakog dana do 17,00 časova sa stanjem u 16,00 časova, a vanredne po potrebi i mom zahtevu.

KOMANDANT
major
Simo Podunavac

Preslika, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 2., kut. 1011/3.

1992., prosinac 29.

[Knin]

Obavještajno izvješće Glavnog štaba SV RSK korpusima SVK kako trebaju postupati sa zarobljenicima

---

GLAVNI ŠTAB SV RSK

Obaveštajno-bezb. organ

Str. pov. br. 81-3

29. 12. 1992. godine

Obaveštajno-bezbednosnim organima

k-di 15., 21., 39., 18. i 11. korpusa.-

Postupak sa zarobljenicima.-

Zapaženo je da se formalno-pravni postupak sa zarobljenim licima ne sprovodi u skladu sa sadašnjom situacijom i nadležnostima organa vlasti što nam u kasnijem radu stvara niz problema. S obzirom da mi nemamo zatvor a ni logore, kao i da nemamo sudske organe i organe krivičnog gonjenja ove radnje treba da vrše organi civilne vlasti (organi gonjenja i sudski organi).

Radi pravovremenog delovanja potrebno je da se svi zarobljenici posle obrade, a najkasnije u roku od tri dana predaju civilnim organima krivičnog gonjenja koji pokreću krivični postupak i obavljaju sve druge radnje u vezi sa tim. Ukoliko se ukaže potreba da se i posle tri dana sa zarobljenicima vode razgovori i to treba da se obezbedi preko nadležnih civilnih organa vlasti i smatramo da tu neće biti problema.

Od ovakvog redosleda radnji mogu biti izuzeti zarobljenici gde procenimo da možemo ići na dalje kombinovanje ali o tome obavestite ovaj organ.

Načelnik

potpukovnik

Čedomir Gagić

M.P.⁶⁰⁴

M.P.⁶⁰⁵

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 2., kut. 1001/1.

⁶⁰⁴ Prijemni pečat: RSK, Zonski štab TO Banija, Glina, sp. br. 18-3, 5. 1. 1993.

⁶⁰⁵ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 488, primljen 29. 12. 1992. u 09,50; obrađen u 10,05.

277

1992., prosinac 30.

Vrginmost

Izvešće Odjeljenja MO Vrginmost Upravi MO "Kordun" o nefunkcioniranju sustava za uzbunjivanje zbog nedostatka ljudi i električne energije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

MINISTARSTVO ODBRANE

odelenje VRGINMOST

Broj: Int. 06-34/1

Dana, 30. 12. 1992. godine

MINISTARSTVO ODBRANE

uprava "KORDUN"

VOJNIC

Predmet: Dostava podataka za sistem uzbunjivanja

Uzbunjivanje stanovništva u općini Vrginmost organizirano je električnim sirenama čija čujnost pokriva čitav teritorij općine.

Osim što postoje sirene sistem ne zadovoljava iz sledećih razloga:

– jedinice za uzbunjivanje /posluga sirena/ nije popunjena ljudstvom koje ima RR za tu dužnost osim sirene u SJB u Vrginmostu,

– izvori električne energije, osim SJB, nisu osigurani jer snabdjevanje električnom energijom je neredovno a dodatni izvori /agregati/ nisu osigurani.

Trenutna situacija je takova da se sa sigurnošću može računati na uzbunjivanje mjesta Vrginmost i okolnih sela u dometu čujnosti što čini oko 40% teritorije.

Načelnik,
Pavao Mišćević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica

HR – HMDCCR, 2., kut. 1066/6.

278

1992., prosinac 30.

Petrova Gora

Izvešće Radio-prislušne grupe Petrova Gora o razgovorima osoba s područja Hrvatske i Cazinske krajine o naoružavanju, opremanju, te drugim temama vezanim za ratnu situaciju na području Bihaća i Cazinske krajine

RPG Petrova Gora
Str. pov. br. 706/156-1
30. 12. 1992. godine

Izveštaj po EI UKT veza,
dostavlja.-

- GŠ SV KRAJINA – Knin
- K-di 21. korpusa (Ob)
- K-di 15. korpusa
- K-di 39. korpusa

U razgovoru osobe iz Zagreba sa Omerom iz C. Krajine, osoba iz Zagreba navodi da je poslao dve uniforme na komandni štab brigade Bosanska Krupa u Pištalinama na ime Senad Belagić ili Velagić. U razgovoru se spominje i Unsko-sanska brigada koja se nalazi na Grmuši.

- U telefonskom razgovoru Nazifa sa svojom suprugom on navodi da je skupio 100.000 DM a da je još jedan kako ga on zove "mali" skupio 150.000 DM i daće to podijeliti borcima na prvoj liniji.

- Iz razgovora dviju nepoznatih osoba saznaje se da je Enver u logoru u Ljubiji. Još se navodi da tamo imaju dva logora u kojima muslimani rade.

- Iz razgovora koji se vodi na relaciji Zagreb-Cazin saznaje se da u Cazinu ima 24.000 boraca, da su dobro naoružani, municije ima na "bacanje". Oružje je moderno /pm -84, brovinzi više od 10 komada, snajperi i automati razni/ ali da nemaju uniformi i čizama. U razgovoru se još navodi da je neki dan bio i Dreković, da su slavili i da većina ovih boraca ide na Bihać, jer ako padne Bihać pada i C. Krajina, još kaže da nevalja što se oružje prodaje /automat - 300 DM, pm - 1000 DM/.

- Iz razgovora koji se odvija u Hrvatskoj /ne navodi mjesto/ između Roberta /oficir 165. br- HV/ i nepoznatog muškarca navodi se da je komandant 165. br. HV dana otišao u Sunju. Nepoznati muškarac navodi da se skida iz vojske našto mu Robert odgovara da se ne veseli jer će 01. 03. 1993. godine možda krenuti ili će oni preko udariti.

- Iz razgovora Hasage i nepoznatog sugovornika Hasaga traži da ovaj nazove Fikreta Abdića da sredi za Šahinović Mirsada on je u Banja Luci /zarobljen/. On je hodža /63. godište/ i mnogo je pomagao oružane snage u Bužimu te da još vidi za Kovačević Raima /49. godište/, te za Kovačević Mirsada 26 godina također oba zarobljeni u Banja Luci. U razgovoru se još spominje Velić Bećir član kriznog štaba.

Komandir EI i PED

M.P.⁶⁰⁶

Izvornik, strojopis, latinica
HR – HMDCCR, 2., kut. 1034/4.

---

⁶⁰⁶ Prijemni pečat centra veze: Brzovav br. 500, grupa 400, primljen 30. 12. 1992. u 17,00; obrađen u 17,10.

1992., prosinac 31.

Benkovac

Zapovijed za obranu Komande 1. mtb SVK iz Benkovca u slučaju napada hrvatskih snaga na području sjeverne Dalmacije

KOMANDA 1. mtb
31. 12. 1992. g.
BENKOVAC

VOJNA TAJNA
STROGO POVERLJIVO
Prilog br. _____

ZAPOVEST
za odbranu op. br. ____

Sekcija:

1. Vrhovništvo RH će pokušati iskoristiti opšte stanje prisutnosti snaga OUN, ratnih dejstava u RS i ekonomske blokade i pritisaka na SR Jugoslaviju da iznenadnim udarom izvrše agresiju na Ravno-kotarsku ploču i zaleđe sa ciljem uspostavljanja svoje vlasti u administrativnim granicama nekadašnje SRH. Agresiji bi prethodila intenzivna propaganda i priprema domaće i svetske javnosti da to nije agresija na teritorije sa većinskim srpskim stanovništvom, nego samo uspostavljanje pravnog poretka i sistema RH u skladu sa Vensovim planom.

Uz takvu propagandu i izvršene pripreme u napadu na RSK mogu biti angažirane isključivo snage vojske RH kao i dodatne snage V. Korpusa vojske B i H, a u najtežoj varijanti i prisutne i dodatne snage OUN i NATO pakta.

U najtežoj varijanti cilj agresora bio bi da u potpunosti unište RSK te da spoje delove tzv. Herceg Bosne nastanjene hrvatskim stanovništvom.

U takvoj varijanti na području zone odgovornosti 92. mtbr bile bi angažovane pomoćne snage neprijatelja sa ciljem spajanja sa neprijateljskim snagama sa područja Like i izvršenja glavnog udara na Knin. Verovatno će glavne snage angažovati pravcem Zadar – Biljane D. – Benkovac, a pomoćne pravcima Biograd – Kakma – Benkovac i Slivnica – Islam G. – Smilčić, sa ciljem ovladavanja pravcem Škabrnja – Biljane D. – Debelo Brdo i u drugom naletu pravcem Karin – Benkovac – Kožlovac, spajanjem sa snagama iz Like i izvršenja glavnog udara prema Kninu, uz prethodno otcepljenje Obrovca.

Pored predviđajućeg glavnog pravca udar je moguć i na liniji Nadinsko blato – Debelo Brdo kao iz pravca Stankovačkog područja, u cilju brzog otcepljenja aerodroma Zemunik i južnog dela opštine, odnosno kompletnog otcepljenja Ravnokotarske ploče od kninskog područja. Snage hrvatske vojske stacionirane su na punktovima i naseljima duž celog 102 km graničnog područja Starigrad – Paklenica – Obrovac i Zadar – Biograd – Vrana – Stankovci i dalje. Na tom području stacionirane su: 112, 134 i 159 brigada HV koja će u datom momentu biti domobilisane i popunjene ljudstvom i MTS, a u Šepurinama je primećeno i prisustvo 101 zagrebačke brigade.

Navedene formacije popunjene su i ostalim vojno sposobnim obveznicima sa ovog područja što je značajno u pogledu poznavanja terena i prilika, a posebno u pogledu morala i

odlučnosti da povrate izgubljene teritorije. U direktnom udaru i kasnijem ubacivanju većih snaga u svim brigadama bit će angažovano 6-7.000 neprijateljskih vojnika.

Udar bi vratila artiljerijska podrška postojećim artiljerijskim oruđima (ZIS, haubice, VBR i rakete 33, kao i zrakoplovna podrška sportske i poljoprivredne avijacije i borbenih helikoptera), a moguća je upotreba HBS.

Neposredno u izvršenju udara na glavnim pravcima došlo bi do upotrebe oslabljenog tenkovskog bataljona s oko 20 tenkova.

U vreme izvođenja glavnih borbenih dejstava i u vremenu koje će neposredno tome prethoditi za očekivati je ubacivanje manjih i većih DTG iz centra za obuku u Paklenici, reonu dejstava i u pozadinu naših snaga, sa ciljem odvlačenja pažnje sa glavnih pravaca napada i radi angažovanja naših snaga na suprotstavljanju DT dejstvima.

2. 1. mtb sa hab 105 mm, 1-1/mpoad i vodom SO 90 mm poseda i brani reon Sv. Duh – Mećine – s. Kašić, sa zadatkom:

U sadejstvu sa delovima 4. tbr i 3. mtb sprečiti prodor neprijatelja na pravcima: s. Islam Latinski – s. Islam Grčki – s. Kašić – s. Smilčić i s. Suhovare – s. Donje Biljane.

Po upotrebi podržava BrAG – 92.

KM u reonu tt 166.

3. Desno u reonu isključno Babin Vrh – isključno Posedarje – isključno s. Donji Karin i Mali Alan, mobilise se 4. lbr pod zaštitom snaga u dodiru i jedinicama prostorne strukture i graničnih naselja ima zadatak da brani pravac: s. Rovajska – s. Jasenice – Obrovac.

Levo u reonu a. Zemunik odbranu izvode 2. mtb sa hab 122 mm, 2-1 (mpoad i vodom SO 76 mm, sa zadatkom:

Upornom i krajnje odsudnom odbranom u sadejstvu sa 3. mtb, sprečiti prodor neprijatelja na liniji: Musapstan – Babindub – Smoković i zauzimanje a. Zemunik.

4. ODLUČIO SAM:

Po izvršenoj mobilizaciji dovesti bataljon i organizovati odbranu grupišući glavne snage na pravcu: Slivnica – Islam L. – Kašić, a pomoćne snage na pravcu: Suhovare – Smilčić, sa ciljem: sprečiti prodor neprijatelja na pravcu: D. Slivnica – Kašić, slomiti mu napadnu moć i stvoriti uslove za izvođenje protivnapada na pravcu: Islam L. – D. Slivnica.

Težište POB imati na pravcu: Islam L. – D. Slivnica.

Prvu liniju rovova imati na liniji Zeleni Hrast – desno bunar Stubline – tt 74 – s. Nekići – s. Crnci.

Druga linija: s. Islam L. – s. Gospići – Žuže – Podgradina.

3. četa razmeštena u reonu Mećine, tt 142 – Glavina tt 145 i po dubini s. Lakići

KM u kući Janković Stojana, tt 166.

BVG MB 120 mm u reonu tt 125 (bunar Begovac).

hab 105 mm u reonu s. Kašić severno 300 m.

⁶⁰⁷B/r u dve linije sa BVG, BPOG, lar PVO, pouv i KM

Gotovost za pokret u M+18 ?

Gotovost za odbranu u M+19,30

3.1 1. mtb po izv ...⁶⁰⁸ maršuje prav. K. 166

Podgradina organizuje odbranu u rejonu: Crnci, Nekići, Podgradina sa dodatkom.

⁶⁰⁷ Daljnji tekst dopisan je rukom.

⁶⁰⁸ Nečitko u originalu.

1992., prosinac

Knin

Analiza rada Općinskog štaba Civilne zaštite Knin za vrijeme ratnih djelovanja na području sjeverne Dalmacije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA

MINISTARSTVO ODBRANE

Odelenje Knin

Opštinski Štab civilne zaštite

POVJERLJIVO!

Knin, decembar 1992.

ANALIZA RADA CIVILNE ZAŠTITE ZA VRIJEME
RATNIH DEJSTAVA

Ratna dejstva na području Opštine Knin započela su krajem augusta mjeseca 1991. godine. Civilna zaštita kao dio sistema odbrane prema postojećem zakonu bila je organizirana od nivoa mjesne zajednice do Republike i Federacije. Postojeći planovi odbrane rađeni su isključivo za odbranu od vanjskog neprijatelja. Dio postavki i procjena koje su se odnosile na Civilnu zaštitu mogao se primjeniti i na postojeće prilike, ali se tome nije pristupilo organizirano ni sistematično. Mnoge preduzete radnje su improvizirane. Organizacija jedinica CZ nije zadržana u postojećem obliku ni korištena. Veliki dio obveznika pozvan je na druge dužnosti, pa jedinica CZ nisu mogle izvršavati svoje zadatke. Olakšavajuća je okolnost što je na teritoriju Opštine nije bilo jačih neprijateljskih napada koji bi u većem obimu ugrozili civilno stanovništvo. Zahvaljujući tome nisu do punog izražaja došli na vidjelo svi mogući problemi koji bi se pojavili pri većim stradanjima civilnog stanovništva. Pred početak ratnih dejstava opštinske specijalizirane jedinice CZ bile su dobro popunjene dok su ostale bile popunjene starijim vojnim obveznicima. U toku 1991. godine skoro svi vojni obveznici iz CZ mobilisani su u JNA, TO jedinice koje su branile Krajinu. U CZ je ostalo svega 20 do 30 ljudi koji nisu vojni obveznici. Oni su obavljali mnoge zadatke od zbrinjavanja izbjeglica, asanacije terena, pomoći nemoćnim i bolesnim, pomoći porodicama poginulih i ranjenih druge poslove i zadatke. Svi su poslovi uspješno obavljeni u znatno otežanim uslovima.

Prvi i osnovni problem na samom početku ratnih dejstava je pojava voluntarizma. Svi faktori koji su učestvovali u otporu djelovali su nedovoljno koordinirano. Ispreplitala su se nadležnosti, nastupalo se ponekad euforično. Odluke koje su se donosile često nisu sadržavale sve potrebne elemente pa je to ponekad izazivalo i pometnju kod civilnog stanovništva.

Ovaj Štab je prije borbenih dejstava preko Radio Knina upozoravao građane o mogućnim opasnostima i načinu postupanja u pojedinim situacijama, zaštititi i kontroli pitke vode i sl.

Još prije početka ratnih dejstava, odnosno od juna mjeseca 1991. godine naglo se na teritoriji opštine pojavljuju izbjeglice. Najveći broj lica dolazi iz Drniša, Zadra, Splita, Šibenika, Skradinskog Zaleđa, a manji broj iz Like i drugih gradova Hrvatske. Prihvat i zbrinjavanje izbjeglih lica obavljao je ovaj Štab i Opštinska organizacija Crvenog Krsta u Kninu u kojoj je bilo organizovano neprekidno dežurstvo za prihvat izbjeglih lica. Štab je bio proširen sa potrebnim brojem lica uglavnom onih nesposobnih za vojnu službu. Pri njihovom zbrinjavanju javljali su se mnogi problemi kao nedostatak smještajnog prostora, odjeće i obuće, kreveta, ćebadi, lijekova i drugog materijala. Najveću pomoć pružili su mještani Opštine prihvatajući najveći dio izbjeglica u svoje kuće. Dio ih je smjestio Štab u prihvatilišta u Mokrom Polju (škola), Biovičinom Selu (škola i stambena školska zgrada), Železnička konačišta, a kasnije u Dom Željezničara. Pomoć u odjeći za izbjeglice dobijena je od Crvenog Krsta Jugoslavije, Pokreta žena za Jugoslaviju iz Knina, Srpske pravoslavne crkve iz Pariza, iseljenika iz Njemačke i Švicarske i od drugih darodavaca. Veliku pomoć u krevetima, ćebadima i dušecima pružila je Jugoslovenska narodna armija a dio pomoći u hrani i higijenskom materijalu dao je i Komesarijat za izbjeglice Ujedinjenih nacija. Ovaj Štab i Crveni Krst Opštine obavljao je sve poslove oko smještaja i ishrane izbjeglih lica, prevoza nemoćnih i starih, djece i žena sve do polovine mjeseca oktobra 1992. godine. Od tada su svi poslovi oko zbrinjavanja preneseni na Crveni Krst Opštine Knin. Zdravstvenu zaštitu obavljao je Medicinski centar Knin. U vrijeme od 01.07.1991. do 31.03.1992. godine obavljeno je 42.305 liječničkih pregleda, 37.000 raznih usluga u Domu zdravlja, zatim 80.000 raznih bolničkih usluga. U istom tom periodu za potrebe izbjeglih lica u Tvornici vijaka u Kninu pripremljeno je 641.000 obroka iz kontigenta pomoći koja je stizala u Knin.

Kod zbrinjavanja izbjeglica javljalo se mnogo problema:

- zajedno su smještani često stari, nemoćni, duševni bolesnici, alkoholičari, školska djeca, bebe, dijabetičari i dr.;
- ishrana je također bila zajednička, osim što se za malu djecu ponekad moglo izdati nešto dječje hrane;
- otežan je prevoz učenika, slijepih lica, bolesnika do liječnika ili bolnice;
- nedostatak vozila i goriva za prevoz hrane i robe;
- lica koja su bila angažirana na zbrinjavanju izbjeglica nisu uredno dobijala naknadu za svoj rad od 01.06.1992. godine.

Odmah na početku ratnih dejstava prišlo se izradi Programa prve medicinske pomoći od 10 sati i obučavanju dijela ekipa CZ za pružanje prve medicinske pomoći. Formirano je u tu svrhu 29 grupa sa 331 obveznikom u poduzećima i mjesnim zajednicama. Još polovinom marta mjeseca 1991. godine izdana je naredba Štaba CZ Medicinskom centru Knin o osiguranju 20 kirurških ležaja za korištenje u svako doba, osiguranju dovoljnih rezervi krvi i mikrobiološkom pregledu pitke vode u bolničkom laboratoriju. Vodovod i većina spremišta i izvora bila je pod neprekidnom zaštitom.

U vrijeme artiljerijskih napada na Knin građani su se sklanjali u podrumске prostorije stambenih objekata. Napadi su vršeni 25.12.1991., 02.01.1992., 09.03.1992. te 22.06. i 23/24.06.1992. sa ukupno 53 projektila. Materijalna šteta od svih eksplozija je znatna, a povrijeđeno je lakše 5 lica. Nakon prvog napada građani su ponovno preko radio Knina upozoreni na budnost i postupke u tim okolnostima. Nije bilo panike niti je napad izazvao

veće pomeranje stanovništva u bilo kom pravcu. Kao posljedica ratnih dejstava na širem području dogodilo se i stradanje civilnih lica. Na nivou Kninskog korpusa formirana je Komisija za asanaciju čiji je uvijek jedan član bio i član ovog Štaba ako se radilo o civilnim licima. Pri sahrani civilnih lica javljali su se problemi oko uspostavljanja veza sa najbližom rodbinom, sa nabavkom i plaćanjem potrebne pogrebne opreme, sa pripremom i kopanjem grobova. Svaki slučaj sahrane uredno je evidentiran zapisnikom i prijavljen nadležnim organima, osim ako se radilo o prirodnoj smrti, a sahranu su obavljali rođaci ili mještani pa nije bilo potrebe za pisanjem zapisnika ali je u tim slučajevima pružena pomoć. Asanacija je obavljena na kninskom, drniškom, vrličkom i kistanjskom području te skradinskom zaleđu. Obavljena je po nalogu štabova JNA, TO i CZ. Osim navedenih teškoća javljao se i problem zaštitne robe za ljude, bilo je teškoća oko formiranja Komisije, neblagovremeno ili nikakvo plaćanje usluga Komunalnom poduzeću u Kninu. Do izrade ove Analize nisu izmirene obaveze i to:

1. JNA	64.000 dinara od 19.03.1992. godine
2. CZ	9.414 dinara od 24.04.1992. godine
	14.000 dinara od 30.06.1992. godine
	29.250 dinara od 30.06.1992. godine
3. TO i MUP Knin	768.000 dinara

Od početka ratnih dejstava sahranjena su 24 civilna lica. Među njima je bilo lica koja su umrla prirodnom smrću, koja nije imao ko sahraniti – napuštena lica. Zatim oni koji su ubijeni od bilo koje strane u sukobu. Također je bilo i onih umrlih u izbjeglištvu.

Nastankom ratnih dejstava na sjeverno-dalmatinskom području veterinarska služba je dobila zadatak da vrši kontrolu i zbrinjavanje povrijeđene i napuštene stoke u zoni ratnih dejstava. Služba se angažovala na sledećem:

- ukazivanje prve pomoći povrijeđenoj stoci;
- djelomično prikupljanje napuštene stoke;
- doprema teže povrijeđene stoke na klaonicu;
- doprema napuštene stoke (nepoznatog vlasnika) na klaonicu;
- pregled prinudno zaklane stoke na terenu i ocjenjivanje iste za ljudsku ishranu;
- djelimična sanacija terena.

Pri izvršavanju navedenih radnji služba je imala određenih problema u ekipiranju. Jedinica CZ predviđena za ove potrebe uglavnom je pozvana u rezervni sastav vojske. Nedostajala su materijalna sredstva (kamion, traktor i rovokopač), a isto tako i zaštitna sredstva i sredstva za dezinfekciju. Služba zato predlaže ako bi se ponovila ratna dejstva da se sva napuštena stoka i stoka nepoznatog vlasnika prikuplja na jedno određeno sabiralište, da Štab u to ima uvida i odredi stručno lice da vrši kontrolu brojnog i zdravstvenog stanja stoke. Izbjegla bi se mogućnost upotrebe stoke za ljudsku hranu, kao i mogućnost krađe i ostvarivanja finansijske koristi pojedinaca (ratno profiterstvo).

Provođenje ostalih mjera civilne zaštite nije došlo do izražaja, jer nije bilo ni svih dejstava ni posledica na civilno stanovništvo.

Na samom početku ratnih dejstava upotrebljeno je gotovo cjelokupna imovina civilne zaštite, odnosno materijalno-tehnička sredstva za potrebe odbrane. Nalog je dao Savjet za narodnu odbranu Opštine Knin i sredstva su dana za potrebe Sekretarijata za unutrašnje poslove za jedinice milicije, koja je izvršavala različite zadatke na zaštiti srpskog naroda u cjeloj Krajini. Tada je upotrebljena gotova cjelokupna oprema i CZ je u neku ruku služila kao materijalna osnova za popunu jedinica na početku otpora i borbe protiv ustaša.

Prijedlozi za poboljšanje rada Civilne zaštite u vrijeme ratnih dejstava:

- blagovremeno donošenje svih potrebnih propisa za djelovanje CZ u ratu;
- dostavljanje propisa – izvoda svim subjektima na koje se odnosi;
- strogo poštivanje utvrđenih formacija i jedinica kao i organa rukovođenja i komandovanja u civilnoj zaštiti koje se utvrdi;
- utvrđivanje i obezbjeđivanje minimuma materijalno-tehničkih sredstava za opremanje jedinica CZ;
- spriječiti prenamjenu planiranih materijalnih sredstva za vrijeme ratnih dejstava osim u najneophodnijim slučajevima, koje može narediti samo Ministarstvo odbrane;
- odgovarajućim propisom regulisati sva prava i obaveze pripadnika civilne zaštite za vrijeme ratnih dejstava;
- upoznati sve obveznike CZ sa svojim pravima i obavezama koja imaju u vrijeme ratnih dejstava;
- utvrditi hitno potreban broj povjerenika civilne zaštite i sa njima obaviti predviđenu osnovnu obuku a naročito u poduzećima, organima i organizacijama značajnim za narodnu odbranu;
- na adekvatne načine upoznati sve građane opštine sa načinima postupanja u vrijeme ratnih dejstava, načinu samopomoći i zaštiti i spasavanju ljudi i materijalnih dobara sklanjanju i sl.;
- nedostajale su odluke nadležnih organa o upotrebi i davanju na korištenje napuštenih kuća i stanova, pa su građani bespravno iste zauzimali i koristili. To ni danas nije riješeno;
- u miru predvidjeti objekte za smještaj bolesnih, nemoćnih, duševnih bolesnika posebno, alkoholičara i drugih ugroženih, majke sa malom djecom kako ne bi morali na duži period boraviti skupa kao u prethodnom ratu.

Pokazalo se da u ovakvom radu mnogo strada i civilno stanovništvo te se i zbog toga problemima CZ mora dati onaj značaj koji je pripada. Ako porodice boraca nisu zbrinute na adekvatan način javlja se poseban problem na samom ratištu i slabi moral svakog pojedinca, a time i ukupna borbena moć u odbrani.

DOSTAVLJENO.

1. Ministarstvo odbrane
uprava "Sjeverna Dalmacija" Knin
2. Odjeljenje Knin – načelnik
3. Arhivi – ovdje

NAČELNIK
Drago Vujatović, [v.r.]
M.P.⁶⁰⁹

Izvornik, strojopis, latinica
HIC, A 024/101.

---

⁶⁰⁹ Okrugli pečat: RSK, Opštinski štab CZ, Knin.

KAZALO IMENA

A

Aandal Palmer, 277, 308, 310, 388, 389
Abdele, 33
Abdić Fikret, 96, 272, 450, 532
Abramović Stojan, 380
Ajduković Dane, 345
Akrašan Payan, 350
Amanović Mladen, 373
Amanović Nikola, 388, 389, 390
Andrejev Viktor, 277, 279, 280, 308, 309, 310, 388, 389
Arbanas Anica, 422
Arbanas Biserka, 422
Arbanas Krsto, 422
Arbanas Mirko, 422
Arula Željko, 374
Arula Zdravko, 368

B

Babić Duško, 251, 350, 405
Babić Milan, 41, 185, 271, 289, 329, 455
Babić Milanko, 197, 455
Badarević Jovan, 372
Balaban Milan, 143
Balać Ljubica, 63, 143
Balać Milan, 64, 110, 144
Balać Radmila, 110
Baletić Zvonimir, 310
Bamaya Musa, 136
Bandur Nikola, 321
Banić Djuro, 374
Banjac Branko, 369
Barbier Vaso, 372
Barvalac Milan, 372

Basara Jovan, 90
Basara Pavao, 89
Basta Jovo, 374
Basta Zdravko, 90
Baša Miloš, 374
Begović Milan, 190, 193, 208, 269, 293, 320, 369, 392, 393, 413, 493
Belagić (Velagić) Senad, 532
Beslač Nebojša, 110
Bešir Dragan, 48, 65, 105, 134, 483
Biga Đuro, 143
Biga Milan, 369
Biga Nevenka, 111, 112
Biga Slavko, 15
Bijelić Dragan, 91
Bijelić Dušan, 89
Bjedov Boba, 351, 354
Bjedov Slobodanka, 125
Bjelac Nikola, 321
Bjelanović Rajko, 11, 18, 61, 76, 92
Bjelić Božo, 475
Bjelivuk Nenad, 90
Bjelobaba Stevo, 370
Bjelobrk Milenko, 371
Bjelos Mirko, 370
Blanuša Nenad, 370
Blažević Slobodan, 90
Blažić Božidar, 111
Bobić Bogdan, 63, 143
Bobić Nikola, 142
Bobić Rade, 64, 144
Bogdanović Đuro, 25
Bogdanović Milan, 35
Bogovac Milan, 369
Bogunović Jovo, 106

Bogunović Mirko, 24, 30, 85, 106, 116, 130, 137, 153, 258, 312, 325, 338, 403, 422
Bogunović Momčilo, 24, 30, 85, 106, 116, 117, 130, 137, 153, 258, 312, 324, 325, 338, 390, 403, 422, 450, 460, 509
Bojčetić Slobodan, 379
Bolo, 422
Boljanić Nenad, 369
Borić Milan, 370
Borojević Nenad, 393
Borojević Pero, 188, 369
Bosnić Vladimir, 312
Bošnjak Dušan, 391
Božanić Boško, 334
Božić Branko, 111
Božić Milan, 188, 369
Brajković Ika, 362
Brdar Jovo, 63, 143
Brdar Marko, 108
Breberina Boris, 89
Brković Milan, 370
Brletić Mičo, 106, 107
Bruić Stevo, 21
Brujić Nenad, 106, 107
Brzaja Ivan, 388
Brzaković Saša, 371
Bubalo Milan, 105
Bućan Zoran, 90
Bukadinović Simon, 105
Bukarica Nikola, 29
Bukorović Nikola, 372
Bulat Čedomir, 91, 97, 151, 153, 178, 336, 370
Bulat Milan, 370

C

Čaklin Ranko, 41
Čokeša Miloš, 90
Corell Hans, 350, 351-354
Čugalj Aleksa, 370
Čupać Jandrija, 373
Čupać Milan, 30
Čupać Vladimir, 29
Čvetičanin Konstantin, 371, 475
Čvetičanin Miloš, 64, 107, 142, 334, 335, 363
Čvijetić Damir, 373

Čvjetičanin Milan, 387
Čvjetičanin Ranko, 89
Čvjetičanin Miloš, 106, 107
Čvjetičanin Milan, 144

Č

Čalopek Agim, 187
Čedomir Bulat, 91, 97, 151, 153, 178, 336
Čiča Mile, 90
Čiča Miloš, 89
Čiča Pero, 89
Čizmić Ilija, 115
Čović Zoran, 373
Čubrić Angelina, 313
Čubrić Dragan, 25
Čubrić Jovan, 25, 31, 33, 34, 40, 79, 80, 86, 201, 225, 275, 286, 299, 313, 344, 360, 371, 376, 424, 425, 428, 455, 457
Čubrilo Rade, 334
Čučak Marinko, 106
Čudić Mičo, 374
Čugalj Ranko, 369
Čular Ante, 373

Ć

Ćaćić Mane, 387
Ćalić Miroslav, 142
Ćika Mladen, 90
Ćopić Djuro, 374
Ćorović Branko, 372
Ćosić Dobrica, 73
Ćubrić Jovan, 46
Ćuić Zvonko, 90
Ćuk Stanko, 372
Ćupić Jovan, 374
Ćupurdija Milan, 106
Ćurčija Stanko, 80, 81, 262, 364, 365, 370
Ćušić Zoran, 105

D

Dakić Mirko, 90
Damjanić Željko, 20, 369
Damjanović Đorđe, 425
Dančuo Matija, 88
Daničić Marko Dragan, 30

- Davidović Dušan, 152
 Dejanović Nikola, 370
 Delić Nedeljko, 106, 107, 142
 Demić Dušan, 369
 Demić Slavko, 369
 Despot Dragan, 24
 Despotović Slobodan, 520
 Deverić Neven, 422
 Dević Dušan, 90
 Divjak Mirko, 106
 Djoković Slobodan, 369
 Dmitrašinić Miloš, 372
 Dmitrović Branko, 321
 Dmitrović Milan, 88
 Dobrić Đorđe, 381
 Dobrić Slavko, 312, 324, 368, 381
 Dobrić Tomo, 368
 Dobrosavljević Mileta, 90
 Dobrota Žarko, 90
 Dodoš Ranko, 188, 321
 Dodoš Vlado, 188, 369
 Dokmanović Borislav, 108, 261
 Dokmanović Goran, 109
 Dokmanović Nikola, 45, 68, 111, 112, 333, 347, 362, 408
 Dokmanović Vera, 361
 Doko Nikola, 374
 Dopuđ Jovan, 401
 Dopuđ Jovo, 152
 Dopuđa Jovan, 23
 Dopuđa Milorad, 106
 Došen Mile, 105
 Došen Rade, 63, 143
 Dotlić Slobodan, 141
 Dotlić Stevo, 106
 Dotlić Željko, 105
 Drača Marinko, 373
 Drača Miroslav, 29
 Drača Stevo Vujo, 29
 Dragaš Dane, 195
 Dragaš Nebojša, 374
 Dragaš Stevo, 373
 Dragičević Đuro, 374
 Dragić Goran, 90
 Dragić Nikola, 370
 Dragić Njegovanović, 370
 Dragojević Nikola, 63, 143
 Drakulić Dušan, 374, 483
 Drakulić Željko, 105
 Dražić Boško, 117
 Držaić Sveto, 90
 Duduković Miloš, 90
 Dujaković Mijo, 363
 Dujković Mijo, 364
 Dukić Nebojša, 373
 Dukić Nikola, 324
 Duraković Slobodan, 110
 Dušan Kasum, 132, 152
- Dž
- Džakula Rade, 89
 Džodan Nikola, 63, 144
 Džombić Boško, 228
- Đ
- Đajić Milivoje, 373
 Đaković Budimir, 60
 Đaković Milan, 374
 Đerić Mladen, 334
 Đilas Milan, 17, 61, 88, 125, 152, 167, 236, 373, 404, 462, 471, 477, 481, 494
 Đipalo Dušan, 89
 Đolović Vojislav, 372, 496
 Đordjević Cvetko, 372
 Đujić Branko, 144
 Đujić Đorđe, 44
 Đukanović Milorad, 371, 496
 Đukić Borislav, 124, 173, 247, 263, 316, 355, 410, 418, 460, 501, 502
 Đukić Ljubomir, 372
 Đukić Petar, 369
 Đukić Stevan, 475
 Đurica Janko, 373
 Đurić Nikola, 90
- E
- Elezović Igor, 106
 Eror Jovan, 106
 Eror Luka, 374

F

Fischer Gerald, 157, 344, 455
Fleury, 277, 307, 308, 310
Fuštar Mile, 342

G

Gabrić Mile, 89
Gačić Žarko, 188
Gaćeša Mile, 106
Gaćeša Ranko, 26
Gadžić Žarko, 44
Gagić Đuro, 142, 363
Gagić Čedomir (Čedo), 369, 415, 495, 530
Gagić Đuro, 142, 363, 364
Gajica Goran, 106
Gajić Goran, 374
Gajić Zoran, 372
Gambiroža Borislav, 63, 144
Gavran Nedeljko, 368
Gavranović Marko, 144
Gavranović Mirko, 63
Ghali Boutros Boutros 353
Glogovac Gradimir, 368
Glumac Dušan, 106
Glušica Milan, 63
Glušica Petar, 63, 143
Grabundžija Petar, 66, 369
Graovac Branko, 29
Graovac Dragan, 29
Graovac Jovan, 29
Graovac Momir, 373
Graovac Veljko, 29
Grba Jovan, 108
Grbić Rajko, 370
Gregoritz Gerlinda, 350
Grižaković Svetozar, 369
Grkinić Pero, 371
Grubić Jovo, 62, 77
Grubić Milan, 30
Gruborović Milan, 152
Gruborović Nikola, 475
Grudić Predrag, 370
Grugješić Petar, 370
Grujičić Milutin, 520

Guša Edo, 30
Guša Milan, 29
Gušavac Milan, 374
Gužvić (Gušvić) Slavko, 125, 277, 279, 280,
308-311
Gvojić Simo, 89
Gvojić Slobodan, 371
Gvozdrenović Đuro, 480, 370
Gvozdrenović Goran, 371
Gvozdrić Dragan, 89

H

Harambašić (popukovnik JNA), 481
Harambašić Stevo, 371,
Hasović Suad, 324
Hinić Milan, 142
Hinić Đuro, 63, 143
Hinić Kosta, 374
Hofer Adam, 369
Hrkalović Predrag, 106
Hrnjak Nikola, 144
Hrstić Marko, 90

I

Ignjatović Dušan, 324, 495
Ilić Gojko, 368
Ilić Mladen, 23, 102
Indžić Zdravko, 375
Inić Lazar, 373
Istrat Boško, 373
Ivančević Dušan, 105
Ivaz Petar, 373
Ivković Slavko, 363, 364
Ivković Stojan, 370
Ivošević Miroslav, 143
Ivošević Simo, 475
Izetbegović Alija, 96, 353

J

Jaković Veljko, 90
Jakšić Dušan, 370
Jakšić Đoko, 108, 330
Jakšić Radmila, 361

Jakšić Vlado, 370
Jakšić Željko, 90
Jančić Milan, 142
Jančić Milovan, 63, 144
Janković Stojan, 534
Janus Branko, 393
Janjanin Nikola, 89
Janjanin Stevan (Stevo), 41, 115, 369, 386, 510
Janjatović Nedeljko, 106
Ječmenica Gojko, 105
Jednak Bogdan, 25
Jefić Ratko, 372
Jekić Milan, 369
Jelić Bogdan, 370
Jelovac Darko, 106, 107
Jelovina Mladen, 373
Jokić Boško, 29
Jokić Milan, 29, 30
Jokić Miroslav, 370
Jokić Neven, 29
Jokić Ozren, 29
Jokić Zdravko, 29
Jokić Živko, 29
Jovanović Predrag, 90
Jovetić Momčilo, 111, 112
Jović Čedo, 372
Jović Dušan, 139
Jović Radovan, 41
Jung Josip, 324

K

Kačar Milan, 381
Kalapać Jovo, 29, 30
Kalapać Milan, 30
Kalapać Petar, 30
Karaica Mile, 105
Karamarković Vojin, 301, 331
Kasum Dušan, 93, 132, 156, 204, 368
Katić Ilija, 372
Katić Pero, 89
Kelečević Boško, 425
Kenjalo Miroslav, 106
Kerezović Dragojlo, 371
Keser Dragica, 384, 387
Keser Ivan, 384, 387
Kiković Milan, 321
Kirov Kir, 371
Klarić Rade, 105
Kličković Marko, 372
Kličković Simo, 150
Klipa Ljuban, 384, 391
Klisura Vitomir, 370, 387
Kljajić Ranko, 90
Kljajić Đuro, 371
Knežević Mićo, 370
Knežević Mihajlo, 374
Knežević Petar, 422
Knutsson Jan, 350
Kobac Nikola, 89
Kofler Birgit, 350
Kojić Ilija, 495, 496
Kokir Veljko, 91
Kolačko Vladimir, 277, 278, 308, 309, 310
Kolako Vladimir, 388, 389
Kolundžić Dragan, 30
Komadina Božo, 415
Komazec Svetozar, 370
Kopač Branko, 370
Kopanja Branimir, 375
Kopčalić Abdul-Hariz, 373
Korać Miroslav, 106
Korać Nikola, 106
Korda Boško, 44
Kordić Ranko, 105
Korica Miloš, 106
Korkut Milan, 91
Korkut Svetozar, 91
Kosanović Đuro, 141
Kosanović Nikola, 45, 68, 111, 112
Kosić Branko, 370
Kotur Gordana, 391
Kovačević Davor, 25, 29, 30, 64, 324, 532
Kovačević Franjo, 25
Kovačević Josip, 25, 510
Kovačević Marko, 30
Kovačević Mica, 143
Kovačević Miloš, 29
Kovačević Mira, 64
Kovačević Mirsad, 532

Kovačević Raim, 532
Kovačić Dragan, 155, 266, 327, 342
Kožul Stevan, 372
Kraguljac Dragan, 90
Kranjčević Gojko, 370
Krčić Borislav, 105
Kresojević Zora, 387
Kresojević Željko, 90
Krgović Mišo, 324
Krička Zoran, 44
Krklješ Stevan, 368
Krnjeta Miloš, 96, 207, 210, 273, 291, 368,
451, 457, 495
Krošnjar Nikola, 351, 388, 389
Kuga Milan, 105
Kukulj Đuro, 370
Kulić Mladen, 344
Kuprešanin, 102

L

Lacmanović Branislav, 30
Lacmanović Milan, 29
Lacmanović Novica, 29
Lađević Milovan, 318
Lakić Milenko, 373
Lakić Robert, 28
Lakić Sretko, 373
Lakić Zoran, 22
Lalić Branko, 324
Lapčević Pero, 91
Lazarević, 326
Lazinica Tomislav, 363
Leka Danica, 63, 143
Leka Mićo, 63, 144
Leka Rade, 63
Lemić Boško, 371
Ležaić Miroslav, 373
Ležaja Zoran, 422
Ličanin Dušan, 372
Linta Dušan, 91
Linta Milorad, 89
Lončar Dragan, 89
Lončar Jovica, 375
Lončar Radovan, 26

Lošić Mirko, 368
Lukač Dušan, 369, 414, 485
Luketić, 102
Lukić Milan, 89, 324

Lj

Ljeskovac Dušan, 363, 364
Ljevaja Nikola, 374
Ljiljak Đuro, 25, 121, 321
Ljubojević Mirko, 106

M

Macesić Nikola, 370
Macura Nenad, 29
Macura Boško, 29
Macura Gavriilo, 29
Macura Milan, 29
Macura Novica, 29
Macura Marko, 28
Macut Milić, 90
Madžarac Branko, 90
Maderčić Dragan, 91
Majdin Nikola, 91
Malbaša Milan, 108
Malešević Gojko, 114, 115
Malešević Jovan, 372
Malić Dario, 153, 370
Malobabić Jovan, 88
Malobabić Mile, 88
Malobabić Miloš, 374
Mandić Branko, 29
Manojlović Miljenko, 91
Manojlović Rade, 89, 370
Manojlović Srđan, 372
Marčić Petar, 30
Maričić Vladimir, 29
Marić Jovo, 41, 69, 77, 114, 212, 252, 264
Marinković Dragoslav, 105, 107
Marko Relić, 60
Marković Damir, 369
Marković Đorđe, 89
Marković Miodrag, 369
Martić Milenko, 374

Martić Milan, 25, 26, 41, 75, 115, 119, 122, 123, 129, 144, 188, 208, 283-285, 339, 340, 350, 353, 364, 367, 369, 374, 409, 410, 412, 428, 471-473, 496
 Martić Milenko, 75
 Martić Milorad, 25
 Martić Mirko, 188, 369
 Martić Siniša Šilt, 26,41
 Martić Stojan, 119
 Marton Zlatko, 371
 Marunić Stevo, 141
 Maslić Veljo, 520
 Matić Petar, 106
 Matić Živojin, 422
 Matijašević Velibor, 41
 Matijević Mile, 22
 Matijević Željko, 105
 Matković Risto, 351, 352-354
 Mazinjanin Mile, 89
 Medaković Đuro, 374, 484
 Medaković Miloš, 141
 Medaković Nikola, 37, 139, 318, 475, 484, 492
 Medaković Stevo, 318
 Medić Neđo, 106
 Medić Rajko, 372
 Medić Stevo, 374
 Mej Robert, 24
 Melkawy Jax Jax, 20
 Melkorija, 344
 Metikoš Petar, 369
 Mihajlović Dragić, 90
 Mihajlović Milić, 370
 Mihić Nikola, 150, 374, 483
 Mijatov Ivan, 84, 373
 Mikulić Ranko, 187
 Milan Bastašić, 16
 Milan Đilas, 17, 125, 236, 404, 462, 494
 Milan Šuput, 38, 68, 69, 171, 260, 281, 358, 397, 454, 484, 487, 506
 Milanović Branko, 109, 110, 374, 484
 Milanović Ile, 373
 Milanović Milan, 110, 484, 495
 Milaš, 310
 Miletić Simo, 485, 486
 Milić Miloš, 370
 Milić Veljko, 387
 Milić Vladimir, 89
 Milivojević Ilija, 373
 Milivojević Milan, 373
 Milković Đorđe, 188
 Milojević Đuro, 89
 Milorad Radić, 28, 44, 209, 491
 Milošević Mira, 63, 143
 Milovanović Milan, 90
 Miljenović Dragan, 90
 Miljević Zoran, 26
 Miljković Božo, 387
 Miljković Marko, 371
 Mimica, 23
 Mirčeta Nikola, 373
 Mirčetić Milutin, 369
 Mirković Miloš, 372
 Mirković Zoran, 142
 Mišćević Mane, 111, 112
 Mišćević Pavao, 531
 Mišćević Zoran, 36, 120
 Mišković Pavao, 501
 Mitrašinić Radovan, 325
 Mitrović Srdjan, 374
 Mladenović Stojan, 372
 Momčilović Jovan, 89
 Momčilović Zoran, 375
 Momčilović-Mikulin Mara, 361
 Morillon Philippe, 87, 122, 129, 199, 208, 283
 Mraović Nino, 90
 Mraović Pavao, 89
 Mraović Tanasije, 373
 Mrgud, 324
 Mrkić Marko, 106, 107, 141, 363
 Mrkić Dragan, 106
 Mrkić Nebojša, 89
 Mrkonjić Miloš, 25
 Mršić Nikola, 24
 Mudrinić Momčilo, 25
 Muhamed , 344
 Musulin Miloš, 90
 Muškinja Lazo, 91
 Muškinja Svetozar, 374
 Muždalo Branko, 372

N

Nakarada Nedeljko, 143
Nambiar Satish, 46, 122, 129, 198, 455
Narančić Radoslav, 425
Negovanović Marko, 365
Nesvanulica Zoran, 486
Nikolovski Miro, 324
Nordick Glenn Wallis, 452
Novaković Kosta, 125
Novaković Mile, 339, 448, 473, 475, 497, 498,
501, 502, 504, 505, 521
Novaković Mileta, 372

O

Obradović D Mitar, 106, 501
Obradović Mitar, 41
Ognjenović Nikola, 144
Ogrizović Bogdan, 111, 112
Ogrizović Ilija, 111
Olivarić Đuro, 30, 323, 325, 326
Oliverić Davor, 30
Olujčić Miroslav, 24
Olujčić Neven, 24
Omanović Nurija, 371
Opačić Goran, 334
Orabović Matija, 89
Orlić Mile, 387, 391
Orlić Mirko, 63, 144
Orlović Rade, 372
Orlović Todor, 373
Orlović Željko, 375
Orozović Mile, 371
Ostojić Milorad, 373
Ostojić Željko, 114
Ostrolučanin Vaso, 455

P

Padežanin Miloš, 370
Panić Života, 289
Pajić Miloš, 370
Pamučar Veselko, 368
Paravinja Ljubomir, 30
Paravinja Milan, 30

Parenta Berislav, 24
Paspalj Mile, 321
Pašić Milan, 387
Pašić Zdravko, 387
Pavić Marinko, 29
Pavić Petar, 29
Pavić Rade, 90
Pavić Stevan, 30
Pavković Nebojša, 124, 277-280, 308-310, 471
Pavlović Dragan, 371
Pavlović Milenko, 91
Pavlović Nenad, 91
Pavlović Oleg, 106, 107
Pecikozić Slobodan, 495
Perak Mara, 362
Perić Darko, 153, 370
Perić Islobodan, 371
Perić Milan, 369
Perić Slobodan, 121, 140, 158
Pešut Ljiljana, 387
Pešut Milan, 387
Pešut Radmila, 139
Petko Mile, 374
Petković Jovo, 29
Petković Zdravko, 371
Petrović Miloš, 89
Petrović Stevo, 106
Peurača Nikola, 89
Plavljanić Jovo, 369
Plavšić Dušan, 372
Plavšić Petar, 369
Plečaš Željko, 90
Počuča Radovan, 106
Podunavac Simo, 413, 529
Polovina Đuro, 196, 222
Poljak Vaso, 150
Popov Avdeji, 41
Popović Branislav, 372
Popović Đorđe, 21, 44, 334, 384, 387
Popović Goran, 369
Popović Mićo, 384, 387
Popović Milan, 143
Popović Mirko, 44
Popović Nemanja, 21, 371
Popović Sava, 374

Postić Dragan, 370
Poštić Janko, 90
Pražić Dušan, 105
Pribić Milan, 106
Prica, 102
Prica Dušan, 63, 144
Prica Milan, 105
Prica Nikola, 105, 107
Prica Petar, 63, 143
Prica Predrag, 334
Prijić Ilija, 351
Prijić-Sladić Neven, 373
Prodanović Ilija, 363, 364
Prodanović Nikola, 106
Prodanović Stevo, 371, 426
Prostran Branko, 29
Prostran Dušan, 326
Prostran Rajko, 30
Prostran Stevo, 30
Prostran Tihomir, 29, 30
Prpić Ivica, 21
Prtina Milan, 368
Prusac Dragan, 26
Pupovac, 406
Pupovac Miloš, 368
Pupovac Djuro, 29

R

Radaković Boja, 387
Radaković Mirko, 142
Radaković Nebojša, 374
Radanović Milorad, 372
Radeka Nikola, 373
Radičanin Đorđe, 90
Radić Milorad, 28, 44, 209, 481, 491
Radmanović Milan, 369
Radočaj Dane, 335
Radočaj Milorad, 106
Radonić Boris, 371
Radošević Nedeljko, 89
Radovan Jović, 41
Radovanović Zoran, 372
Radović Branko, 142
Rađenović Rajko, 79

Rajčević Vladimir, 30
Rajčević Milan, 30
Rajčević Mile, 483
Rajčević Tomislav, 29
Rajčić Milan, 188
Rajko Bjelanović, 11, 18, 61, 76, 92
Rakaš Ljuban, 371
Rakić Mirko, 372
Ralić Gojko, 387
Ralić Jovica, 371
Rapaić (Rapajić) Milan, 63, 143
Rapaić Mladen, 143, 374
Rastović David, 105, 276, 334
Rastović Milan, 105
Rastović Nedeljko, 105
Rastović Nikola, 472
Rašeta Slobodan, 142
Rašić Danko, 91
Relić Marko, 475
Relić (Reljić) Pavao, 370, 373
Repac Bogdan, 484
Repac Predrag, 105
Repaja Damir, 29
Repaja Milorad, 29
Repaja Momir, 29
Rob Arap, 195, 284, 494
Rodić Đuro, 368
Rogošić Miroslav, 371
Rogulja Đuro, 223
Roksandić Dragan, 41
Romanić Milenko, 313, 371, 417, 423, 424
Romčević Ljuban, 89
Rudan Miloš, 369
Rudan Miroslav, 188
Rudić Mile, 369

S

Sajčić Dražen, 90
Samaržija Mica, 266
Sanader Mirko, 105
Saratlić Dušan, 21, 371, 377, 424, 425
Savanović Dragoljub, 195
Savatović Radomir, 374
Savić Mirko, 374

Savić Nikola, 21
Schruiff Franjo, 350
Simić Mladen, 372
Simić Ratomir, 455
Sklepić Dragutin, 363, 364
Skrobo Milan, 381
Sladojević Bogdan, 371, 489, 495
Slavujević Boško, 451
Slavulj Dušan, 458
Slijepčević Ljubica, 41
Smit Anthon, 388
Smrzlić Mile, 89, 371
Stanarević Borko, 370
Stanković Rade, 89
Stevović Vasilije, 350, 352-354
Stjelja Milorad, 373
Stjepanović Dušan, 108
Stojanović Dragić, 372
Stojisavljević Nikola, 106
Stošić Vladimir, 105, 107
Studen Čedomir, 91
Studen Milan, 63, 144
Studen Rade, 105
Subotić Jovan, 29
Subotić Marko, 127
Subotić Milivoj, 29
Subotić Rajko, 195
Sučević Mile, 91
Suljagić Senad, 187
Sunajko Ilija, 142
Surla Petar, 370
Suša Aleksandar, 91
Sužnjević Petar, 182
Svitlica Miroslav, 91
Svitlica Slobodan, 90

Š

Šahinović Mirsad, 532
Šapić Mile, 89
Šaponja Ljubo, 29
Šaponja Željko, 373
Šaponja Živko, 373
Šarac Milorad, 105
Šare Predrag, 125

Šaša Žarko, 89
Šeović Siniša, 25
Šerbula Milan, 373
Šestić Miloš, 66
Šimunlija Đorđe, 66
Šimulija Đorđe, 91
Šimunović Dušan, 198
Škorić Goran, 106
Škorić Mane, 105
Škorić Milan, 142
Škrbić Zoran, 23
Šljivić Vladan, 35
Šobot Milorad, 142
Šolaja Aleksandar, 374
Španović Stojan, 60, 61, 83, 99, 113, 118, 120,
125-127, 131, 135, 198, 204, 205, 274, 283,
284, 290, 300, 305, 314, 343, 350-353, 366,
367, 495, 496, 502
Špica Nikola, 142
Štakor Nikola, 89
Šteković Vujadin, 369
Štrbac Boran, 102
Štrbac Nedjeljko, 23
Štrbac Nikola, 422
Štrbac Zoran, 373
Štrkalj Marko, 374
Šumonja Milan, 109
Šumonja Nada, 109
Šupica Nikola, 363, 364
Šuput Ilija, 144
Šuput Milan, 38, 63, 68, 69, 142, 171, 260, 281,
358, 374, 397, 454, 474, 484, 487, 506
Šuša Aleksandar, 369
Šuša Jerka, 362
Šušljik Nedo, 374
Šušnjar Milan, 35, 74, 101, 108, 109, 139, 261,
328, 374, 411, 412, 420, 483, 484, 492,
499

T

Tadić Miro, 520
Tanasić Željko, 369
Tarbuk Ranko, 369
Tarbuk Slobodan, 500
Tatalović Jovica, 111

Tejlor, 157
Tepavac Dane, 387
Tepavac Mika, 387
Tepša Radomir, 29
Tepša Neven, 29
Tepšić Rade, 369
Terzić Stevo, 379
Tesla Rade, 90
Thornberry Cedric, 100, 114, 199, 290
Thune Hillestad Gro, 350-354
Tierney Patricia, 388
Tintor Čedo, 30
Tintor Đoko, 106
Tintor Momo, 30
Tišma Branislav, 363
Tišma Željko, 373
Tišma Branimir, 105, 142, 364
Tkač Stevan, 324
Tmušić Mihajlo, 372
Todorčić Žarko, 90, 91
Todorović Mladen, 369
Tomasović Vjekoslav, 373
Tomašević Mićo, 475
Tomašević Miloš, 381
Tomić Nedeljko, 142, 363, 364
Tomić Milovan, 334
Tomić Nedeljko, 142, 363, 364
Tomić Pero, 41
Torbica Milan, 10, 48, 70, 72, 93, 99, 120, 172, 221, 276, 284, 319, 343, 346, 348, 357, 367, 368, 375, 385, 410, 418, 428
Torbica Mile, 373
Torbica Nikola, 89
Tošić Žarko, 44
Trbojević Janko, 370
Trbojević Mane, 391
Trbojević Nikola, 89
Trbulin Milan, 288, 334
Trivunović Stevan, 41
Trninić Nikola, 189, 369
Tuđman Franjo, 291, 353
Turk Helmut, 350
Turkalj Petar, 363, 364
Turkalj Nikola, 371
Turrek Adolf, 119, 120

U

Ugarković Dušan, 106
Ujević Jure, 363, 364
Uzelac Bogdan, 30
Uzelac Bore, 29
Uzelac Jovo, 43, 233
Uzelac Milan, 30, 142
Uzelac Mirko, 29, 30, 228, 324-326

V

Vajagić Bogdan, 321
Vance Cyrus, 42, 49, 86, 99, 119, 122, 125, 126, 128, 136, 154, 198, 206, 279, 284, 291, 507
Varda Božo, 143
Varda Mićo, 63, 143
Velić Bećir, 532
Velimirović Janko, 90
Velimirović Nebojša, 370
Velimirović Nikola, 90
Veljković Ljubomir, 372
Veselinović Đorđe, 106
Veselinović Marin, 29
Vidović Božo, 91, 150
Vidović Damir, 90
Vignjević Milan, 89
Višić Mladen, 30
Višić Simo, 30
Višnjčić Saša, 372
Vitez Dušan, 455
Vladetić Duško, 106
Vlaisavljević Božo, 63, 143
Vlaisavljević Dušan, 106, 142
Vlaisavljević Đuro, 63, 144
Vojnović Aleksandar, 372
Vojnović Čedomir, 89
Vojnović Milan, 372
Vojnović Stevo, 89
Vojvodić Nikola, 106
Vojvodić Željko, 24
Vorkapić Stevan, 370
Vorkapić Stevo, 90
Vračar Duško, 91
Vranešević Vlado, 370

Vranković Nikola, 30
Vranješ Đoko, 24
Vranješ Ratko, 277, 279, 308, 388
Vrcelj Marko, 25, 229, 369, 395, 510
Vrkljan Željko, 105
Vrtača Duško, 29
Vučinić Marko, 351
Vučković Dušan, 387
Vučković Željko, 374
Vujaklija Miroslav, 26
Vujaklija Rade, 14, 58
Vujaković Mile, 91
Vujanić Dušan, 29
Vujanović Ilija, 72, 88
Vujatović Drago, 538
Vujić Marko, 371, 427
Vujić Miloš, 91
Vujnović Dane, 374, 484
Vukadinović Tode, 62
Vukelić Duško, 91
Vukmirović Nikola, 105, 107
Vukobratović Dragan, 106
Vukojević Velimir, 372
Vuruna Branko, 326

W

Walugu M. Maj, 388, 389

Z

Zabala Carlos Maria, 31, 32, 47, 86, 87, 88,
157, 455
Zec Milan, 143
Zečević Dragiša, 29
Zečević Siniša, 30
Zečević Zdravko, 351
Zinaić Marko, 387
Zorica Marko, 374
Zoričić Tihomir, 371
Zorić Božo, 373
Zorić Miloš, 323
Zubčić Ivica, 24
Zubenica Miloš, 21, 178

Ž

Žegarac Željko, 142
Žigić Damir, 105
Žigić Ilija, 141
Žigić Mile, 64, 144
Žigić Željko, 105
Živko Zagorac, 16
Živković Milić, 89
Živković Stanko, 89
Živković Željko, 91

KAZALO MJESTA

A

Abez, 71, 306
Alan, 401
Arbutine, 306
Auguštinovec, 306, 511
Austrija, 229, 272, 352, 463

B

Babić Brdo, 329
Babin Dub, 449
Babin Vrh, 464, 534
Badanj, 399
Baden (Austrija), 272
Bair, 40
Bajići, 328, 329, 330
Baljci, 398
Banija (vidi Banovina)
Banovina, 11, 13-15, 19, 20, 25, 26, 31, 40-42, 48-54, 56-58, 66, 69, 70, 77, 78, 96, 114, 115, 173, 177, 180-184, 186-188, 190-194, 202-204, 206-208, 210, 214, 215, 218, 222, 228, 243, 248, 251, 264, 268, 269, 271, 290-292, 301, 304, 316, 318-322, 335, 340, 348, 349, 365, 381, 392, 393, 409, 413-415, 418, 434, 435, 443, 450, 457, 459, 473, 485, 492, 493, 497, 500, 507, 509, 511-514, 516, 519, 524, 527, 530
Banski Grabovac, 59, 302, 514, 523-525
Banja Luka, 25, 79, 104, 110, 195, 246, 263, 272, 364, 369, 370, 371, 374, 409, 418, 425, 459, 476, 489, 490, 519, 532
Baranja, 15, 271, 409, 428, 432, 446, 457, 473, 487, 488, 489, 503
Barlete, 38
Bat, 112, 306, 339, 466

Batajnica, 272
Batina, 198, 434
Begovići, 317, 514
Bekići, 305
Beli Manastir, 199, 208, 247, 316, 434, 446, 447, 489, 495
Benkovac, 16, 17, 22, 23, 28, 40, 43, 84, 85, 115-117, 128, 130, 137, 152, 160, 166, 172, 173, 208, 214, 215, 231, 233, 235, 247, 256, 258, 287, 309, 311, 312, 314, 316, 323, 324, 326, 334, 337, 338, 350, 390, 391, 400, 401, 403-405, 409, 422, 423, 434, 438, 439, 449, 450, 459, 460, 462-465, 467, 476, 477, 490, 506, 507, 509, 533
Beograd, 66, 104, 112, 122, 129, 138, 142, 153, 228, 253, 254, 287, 313, 314, 335, 368, 369, 370-375, 377, 425, 504
Bestrna, 378, 379, 380, 524, 525
Bihać, 63, 64, 141-144, 203, 209, 210, 213, 290, 292, 383, 450, 462, 478, 531, 532
Bihačko – cazinska krajina, 158
Bijela draga, 131, 135
Bijela Stijena, 425
Bijelo Brdo, 225
Bijeljina, 25
Biljane, 28, 449, 467, 533
Biljane Donje, 28
Biljane Gornje, 465, 466
Biočić, 27, 398, 466
Biograd na Moru, 23, 235, 434, 462, 467, 533
Biovičino Selo, 536
Biskupija, 288, 466
Bistrač, 513
Bjelopolje, 38
Bjelovar, 511, 522
Bjeljevine, 329

Blačansko polje, 329
 Blatuša, 191, 442
 Blinja, 269, 302, 378, 379, 514, 523, 524, 526, 527
 Blinjski Kut, 378, 379, 513, 524, 525, 527
 Bobare, 39
 Bobovac, 222, 382, 515
 Bocino brdo, 37, 38
 Bogojevo, 434
 Bojna, 207
 Bok Jankovac, 140
 Boričevac, 38
 Borje, 38
 Borojevići, 513, 514
 Borova Glava, 327
 Borovac, 40, 344
 Borovo Selo, 446, 447
 Bosanka Krupa, 532
 Bosanska Dubica, 48, 378, 511, 522
 Bosanska Krupa, 478
 Bosanska Dubica, 48, 52, 378, 381, 511, 522
 Bosanska Gradiška, 32, 140, 157, 224, 421, 520
 Bosanska krajina, 56, 292, 463
 Bosanska Posavina, 1, 94, 432, 481, 482, 491, 509, 520
 Bosanski Novi, 434, 510
 Bosna i Hercegovina, 1, 3, 23, 25, 35, 50, 52, 64, 67, 69, 73, 74, 77, 78, 82, 93, 94, 95, 98, 101, 119, 126, 127, 140, 157, 162, 171, 182, 196, 207, 210, 238, 244, 255-258, 271-273, 286, 292, 296, 305, 328, 353, 377, 408, 412, 413, 423, 452, 453, 459, 462, 471, 476, 490, 511, 522, 523
 Bošnjaci, 421
 Bović, 305, 306
 Brajdići, 59
 Branešci, 424
 Bravsko, 418
 Bravsko polje kod Petrovca, 418
 Brčko, 1, 120, 409, 411, 499
 Brda Sela, 265
 Brđani cesta, 378, 524
 Brđani Kosa, 513, 523-525, 527
 Brest Pokupski, 515
 Brezova Glava, 154, 248, 265, 340, 478, 514
 Brezovac, 40, 59
 Brezovo Polje, 54, 191, 513, 515
 Bribir, 464, 465
 Bribirska Glava, 468
 Bribirske Mostine, 362
 Brijebovina, 378, 527
 Brinje, 59
 Bročice, 157
 Broćanac, 387
 Brubno, 514
 Brusnik, 39, 40, 120
 Bruška, 471
 Budaševo, 511, 522
 Budičina, 379, 524, 526, 527, 529
 Budimić Japra, 510
 Bugojno, 420
 Bukovac, 478
 Bukovica, 234, 235, 449, 464
 Bukovija, 513, 523
 Bukovo Pleće, 401
 Bukvar, 38, 482
 Bunić, 36-38, 47, 64, 132, 134, 335, 440, 483

C

Caprag, 51
 Cazin, 104, 203, 210, 274, 291, 328, 415, 462, 532
 Cazinska krajina, 50-52, 59, 96, 100, 104, 105, 211, 222, 248, 249, 272, 274, 292, 365, 385, 386, 396, 415, 432, 450, 463, 508, 511, 512, 522, 531
 Cepeliš, 526, 527
 Ceranje, 30, 449
 Cerovljani, 381
 Cetina, 27
 Civiljane, 27, 44, 61, 76
 Crkveni Bok, 348, 381
 Crna Draga, 71
 Crna Gora, 453
 Crnac, 514, 534
 Crni Otok, 203
 Crni Potok, 71, 267
 Crno, 449
 Cvjetinovac, 305, 306

Č

Čačak, 371, 373, 374
Čakale, 378
Čanak, 38
Čaprginci, 39
Čardak, 59
Čavić Brdo, 51, 66, 181, 512, 516, 517
Čekić, 329, 330
Čemernica, 71
Čerkezovac, 51, 182, 187, 191, 192, 215, 218,
226, 268, 413, 478, 485
Češko Selo, 527
Četvrtkovac, 269
Čičin most, 59
Čikola, 163, 239
Čista Mala, 195, 310, 362, 400
Čista Velika, 310
Čitluk, 38, 389, 400

Ć

Ćelavac, 38
Ćorkova uvala, 274, 328
Ćorkovača, 514
Ćuić Brdo, 59
Ćuprija, 153, 369, 373, 374, 484
Ćuruvina most, 59

D

Donji Bogićevci, 39
Dabar, 37, 38, 102, 329, 398
Dalmacija 7, 16, 75, 83, 84, 87, 124, 159, 160,
229, 231, 250, 287, 349, 403, 404, 405,
460, 462, 471, 494, 521, 538
Dalj, 434, 437, 446, 447
Daruvar, 40, 46, 80, 86, 139, 199, 275, 294,
295, 312, 426, 434, 445, 451, 456
Debelo Brdo, 471, 533
Derventa, 120, 418, 459, 476, 490
Desni Sredičko, 71, 306
Desni Štefanki, 71
Dinara, 433, 434, 463
Divoselo, 38, 483, 484
Djevske, 27, 44, 464, 466
Doboj, 22, 409, 420, 421, 476, 490

Dobrić, 312, 324, 381
Dobrovac, 40
Dodoši, 54, 517, 518
Doljani, 427
Donja Bačuga, 526
Donja Jagodnja, 221
Donja Mlinoga, 514, 515, 523
Donja Pastuša, 54
Donje Biljane, 534
Donje Miranje, 195
Donje Mokrice, 522
Donje Selište, 512
Donji Baljci, 62
Donji Čaglić, 39
Donji Hrastovac, 513
Donji Karin, 464, 465, 534
Donji Hrastovac, 513
Donji Jančići, 38
Donji Lapac, 109, 110, 142, 168, 214, 276,
334, 440
Donji Vakuf, 420
Donji Zemunik, 309
Donji Žirovac, 54, 511, 512, 514, 516, 522
Dragalić, 39, 40, 520
Dragaši, 37
Dragišići, 308
Dragotina, 51, 54, 514, 523
Dragotinci, 514, 523, 524, 526, 527
Drenčina, 522, 525
Drenov Bok, 264, 515
Drenovac Banski, 514
Dretulja, 329
Drljače, 513
Drniš, 2, 126, 210, 235, 272, 274, 277-279,
288, 292, 308-310, 389, 397, 399, 434, 463,
464, 466-469, 476, 490, 505, 507, 536
Drvar, 127, 476, 490
Dubica, 382, 513
Dubravice, 308
Dubrovnik, 272
Dugo Selo, 305
Dumača, 514, 523
Dvor, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 77, 182, 186, 187,
191, 215, 218, 223, 225, 226, 268, 272,

- 302, 303, 320, 321, 413, 443, 444, 484, 485,
511, 512, 514, 515, 516, 517, 518, 522
- Dvor na Uni (vidi Dvor)
- Dž
- Džaperovac, 267
- Đ
- Đakovica, 189
- Deletovci, 198, 505
- Đevrske, 10, 18, 27, 44, 60, 75, 92, 247, 464,
466
- E
- Ercegovci, 195
- Erdut, 99, 172, 173
- F
- Farkašić, 522
- Figurica, 337
- Filip Jakov, 23
- Furjan, 387
- G
- Gacko Polje, 274
- Galovac, 24
- Gavrinica, 39, 40, 451
- Glavace, 37
- Glibodol, 328, 482
- Glibodolski Križ, 38, 328, 329, 330
- Glina, 11, 14, 15, 25-27, 40-42, 48-51, 54, 55,
58, 77, 81, 96, 114, 115, 121, 138, 151,
180, 182, 186, 188-193, 202-208, 210, 218,
228, 242, 246, 248, 251, 268, 269, 291,
293, 306, 317, 319-322, 349, 385, 386, 392,
393, 395, 414, 415, 434, 437, 443, 444,
450, 457-459, 485, 492, 493, 500, 509-519,
522, 523, 529, 530
- Glinška Poljana, 511, 514, 515, 522, 523, 524
- Glinsko Novo Selo, 513
- Golubić, 233, 333, 408, 470
- Goljak, 266
- Gorica, 24
- Gornja Bačuga, 512, 524, 526
- Gornja Kinjačka, 527
- Gornja Pastuša, 317, 514
- Gornja Šumetlica, 39, 40, 417
- Gornje Mokrice, 511, 522, 525-527
- Gornje Vrhovine, 37
- Gornji Hrastovac, 512, 513
- Gornji Žirovac, 223, 225, 226
- Gospić, 353
- Gospići, 534
- Graca, 302
- Gračac, 36, 37, 38, 145-147, 214, 242, 280,
401, 434, 440, 441, 452, 462, 483
- Gračanica, 393
- Gradac, 303, 398, 511, 523
- Gradačac, 420, 421
- Gradiška, 272
- Gradusa, 321, 379, 493, 515, 522, 524, 525
- Grahovo, 383, 476, 490
- Grbice, 36, 37
- Grbići, 36
- Gredani, 71
- Grgurica, 23, 24
- Grmeč, 433
- Grmuša, 532
- Grubišno Polje, 15, 16, 40, 131, 132, 312, 454
- Gušće, 515
- Gvozd, 41, 71, 80, 81, 174, 191, 274, 301, 305,
331, 332, 338, 442, 443, 479, 480, 501,
511, 512, 531
- Gvozdansko, 54, 513, 514
- H
- Hadžeri, 514
- Hercegovina (Bosna i Hercegovina), 1, 35, 127,
128, 353, 428, 453, 463
- Hrastovac, 381
- Hrastovica, 526, 527
- Hrvace, 277, 280, 307, 311
- Hrvatska, 1, 2, 4, 18, 23, 24, 34, 42, 49, 59, 82,
83, 94, 104, 105, 113, 123, 126, 138, 139,
150, 158, 167, 175, 181, 182, 196, 198,
206, 211, 224, 229, 230-233, 235, 247,
248, 257, 263, 272-274, 278, 284, 292, 305,

- 308-310, 319, 336, 339, 344, 348, 351-353, 365, 377, 392, 393, 415, 427, 429-432, 435, 453, 462, 463, 476, 490, 505, 511, 523, 531, 532, 536
- Hrvatska Kamenica, 248
- Hrvatska Kostajnica, 13, 19, 20, 49, 50-52, 54, 55, 65, 66, 114, 115, 121, 182, 186, 188, 190, 218, 251, 268, 284, 320, 321, 378-382, 434, 443, 444, 511-518, 522, 523, 524, 526, 527, 529
- Hrvatski Blagaj, 59
- Hrvatski Čuntić, 514, 523, 524
- Hum, 330
- I
- Ilok, 211
- Islam Grčki, 30, 467, 533, 534
- Islam Latinski, 24, 534
- Italija, 462
- Itričići, 195
- Ivanić Grad, 48, 478, 511, 515, 522
- Ivanjski Bok, 348
- J
- Jablanac, 40
- Jabukovac, 54, 317, 513-517, 523, 524, 526-528
- Jajce, 420
- Jančići, 37
- Jankovci, 447
- Janja Gora, 484
- Jarak, 59
- Jasenice, 464, 534
- Jasenovac, 13, 39, 40, 80, 207, 210, 264, 272, 294, 351, 445
- Jastrebarsko, 249, 292
- Jelov Klanac, 59, 329
- Josipdol, 328
- Jošavica, 302, 526
- Jovanovo Brdo, 513
- Jugoslavija, 1, 2, 4, 7, 8, 45, 51, 52, 64, 72, 73, 88, 95, 103, 111, 138, 140, 150-153, 186, 196, 215, 228, 237, 252, 253, 256, 257, 262, 289, 314, 315, 318, 322, 323, 335, 342, 343, 345, 354, 356, 357, 363, 364, 368, 371, 376, 392, 393, 448, 453, 475, 501, 502, 503, 520, 521, 536
- K
- K. Glave, 329
- Kačari, 306
- Kadina Glavica, 398
- Kakma, 29, 30, 449, 533
- Kaline, 65
- Kamenica, 59, 292, 328, 518
- Kanjane, 398
- Karaula, 38
- Karin, 422, 464, 465, 533
- Karlovac, 2, 49, 81, 112, 142, 150, 214, 248, 249, 271, 272, 328, 415, 434, 443, 478, 511
- Kašić, 534
- Kaštel Banjevački, 467
- Katić Brdo, 329
- Keseri, 384
- Kijevo, 398
- Kinjačka, 379, 380, 527
- Kirin, 71
- Kistanje, 10, 60, 92, 165, 166, 195, 233, 247, 314, 362, 438, 464, 466
- Klanac, 266
- Kličkovići, 306
- Klinac, 512, 524
- Klobučak, 524, 526, 527
- Kljajići, 378, 517
- Ključ, 59, 459
- Knezovljani, 378, 513, 514
- Kneževići, 23
- Knin, 9, 12, 14-17, 23, 24, 27, 28, 39, 40-44, 60, 61, 66, 69, 70, 72, 76-78, 80, 82-84, 87, 88, 93, 94, 97, 98, 104, 114, 115, 117-121, 124, 125, 128, 130-132, 136-141, 145, 152, 155, 156, 158, 159, 165, 166, 168, 171-174, 177, 180, 191, 194-196, 199, 202-210, 212-215, 221, 224, 226-231, 233, 235, 236, 243, 247, 250-253, 255, 256, 259, 262, 263, 268, 269, 271-274, 276, 277, 283, 285, 287, 288, 290, 299, 304, 307, 311-315, 318, 319, 321, 323, 325, 326, 332, 334, 339, 340, 342, 344-351, 354-357, 363-368, 374, 375, 378,

- 383-385, 388, 395, 403,-406, 408, 409, 412, 415-418, 422, 428, 429, 433, 434, 436-439, 450, 454, 457-459, 460, 462-464, 466-472, 475-478, 481, 483, 489, 490, 491, 493-495, 497, 498, 500-502, 504, 505, 520, 521, 530, 532, 533, 535-538
- Kokerina, 513, 523
- Kolo Straža, 514
- Komarevo, 264, 378, 379, 511, 514, 515, 522-527
- Komogovina, 54, 65, 66, 182, 302, 513, 514
- Končari, 37
- Konjska glava, 37
- Koprivnica, 290
- Korana (rijeka), 21, 249
- Koranski Brijeg, 21
- Koranski Lug, 391
- Kordun, 10, 14, 15, 40, 41, 49, 51, 69, 70, 88, 91, 96, 97, 100, 104, 130, 150, 151, 153, 154, 173-175, 177, 178, 186, 188, 203, 207, 208, 214, 217, 220, 222, 237, 243, 248, 251, 263, 271, 290-292, 300, 301, 331, 332, 335, 336, 338, 339, 365, 370, 384, 386, 387, 391, 393, 409, 415, 418, 432, 434, 441, 450, 457, 475, 497, 512, 514, 531
- Kordunski Ljeskovac, 387
- Korenica, 14, 15, 36, 38, 63, 67, 68, 69, 101-103, 107, 109, 132, 135, 140, 141, 144, 145, 158, 171, 208, 211, 213, 214, 247, 259, 260, 274, 280, 281, 316, 332, 335, 347, 357, 358, 363, 364, 395, 397, 407, 409, 419, 432, 434, 439, 440, 441, 452, 454, 473, 474, 483, 484, 486, 505
- Kosanovići, 330
- Kosarevac, 527
- Kosovo polje, 466
- Kostajnica (vidi Hrvatska Kostajnica)
- Košovići, 467
- Košutarica, 39, 40
- Kotar šuma, 524, 527
- Kovačevac, 39, 40, 514, 523
- Kovačevac Čaglički, 39
- Kovačić, 155, 266, 288, 327, 342
- Kozara, 433
- Kozjak, 434, 464
- Kozjan, 37
- Kožlovac, 465, 533
- Kraguj, 40, 79, 120
- Kragujevac, 272, 368, 369, 370, 371, 372-374, 425
- Kraljevčani, 302, 513, 514, 515, 517, 528
- Kraljevo, 143, 153, 368, 371, 372, 374, 484
- Krbavica, 37
- Krčevo, 513, 523
- Krečane, 329
- Kričke, 40, 221, 222, 246, 247, 344, 399, 417, 425
- Kričke Zabrdske, 40
- Kričko brdo, 33, 34, 427
- Križ Hrastovački, 514, 523, 524, 525
- Križpolje, 328
- Krka (rijeka), 163, 233, 235, 239, 494
- Krković, 362, 400
- Krnjak, 21, 338, 480
- Kruškovac, 36, 38, 147, 148
- Kruškovača, 59
- Kučerine, 33
- Kulen Vakuf, 213
- Kulice, 38
- Kumbor, 370, 374
- Kumrovac, 429
- Kunić, 328
- Kupa (rijeka), 49, 51, 271, 305, 306, 393, 513, 514, 515, 517, 523-525, 528
- Kupljensko, 282
- Kuselj, 38, 59
- Kuzmanovača, 38
- L
- Lađevci, 362
- Laktac, 310
- Laktaši, 425
- Lapac, 38, 109, 110, 280, 441, 484
- Lapat, 111, 329
- Lasinja, 71, 222, 305, 306
- Lekenik, 515
- Lepuri, 465
- Leskovac, 142, 364, 368
- Letovanić, 511, 515, 522
- Lička Jesenica, 111, 112, 328, 329, 330

Lički Osik, 23, 37, 38, 102, 134, 213, 275, 309, 334, 505
 Lijevi Štefanki, 306
 Lijevo Sredičko, 306
 Lika, 14, 15, 34-36, 45, 63, 67-70, 73, 99, 102, 104, 108-113, 118, 132, 135, 145, 158, 168, 170, 171, 173, 177, 203, 216, 220, 222, 243, 248, 259, 260, 261, 264, 271, 280, 281, 332-334, 346, 357, 358, 361, 374, 395, 396, 397, 407, 409-411, 418, 419, 432, 434, 439, 452-454, 457, 463, 473, 474, 482-484, 491, 492, 497, 499, 533, 536
 Lipice, 328
 Lipik, 40, 425
 Lipovac, 384, 387
 Lipovača, 381
 Lišane Tinjske, 28, 29, 499
 Lonja, 381, 515
 Lovča, 378
 Lovinac, 38
 Lukar, 399
 Lukinići, 305
 Lukovac Posavski, 515
 Luščani, 526

 Lj
 Ljubija, 532
 Ljubljana, 248

 M
 Mačkovac, 140, 224
 Mađzari, 378, 379, 514, 523, 526
 Mađarska, 432, 462
 Maja, 325
 Majdan, 223, 225, 226
 Majske Poljane, 512, 524
 Majur, 514
 Makedonija, 319, 424, 453
 Mala Bobija, 464
 Mala Kapela, 37, 329, 330, 433, 434
 Mala Kosa, 59
 Mala Vranovina, 71
 Mali Alan, 38, 464, 534
 Mali Debeljak, 465, 466
 Mali Gradac, 54, 191, 514
 Mali Jarak, 527
 Mali Obljaj, 514
 Maljevac, 203
 Manojlovac, 213
 Maovci, 398
 Marjani, 37
 Markovac, 314
 Marovci, 515
 Maslenica, 235, 274, 277, 292, 434, 464
 Maslići, 306
 Mečenčani, 378, 379, 517
 Mećine, 534
 Medak, 37, 38, 148, 309, 389
 Medaković, 37, 139, 318, 475, 484, 492
 Medarevo brdo, 527
 Medari, 39
 Medvedi, 37
 Meja, 309
 Mejaško Selo, 21
 Meminska, 513
 Mikulić, 187, 467
 Milaš, 310
 Miočić, 27, 44, 195, 221, 398, 467
 Miočinovići, 303, 517
 Miovac, 22
 Miranje, 195, 449
 Mirilović Polje, 273
 Mirkovci, 434, 447, 496
 Miščević, 38, 120, 531
 Miščevići, 419
 Mladenovac, 369, 373
 Mlaka, 39, 40, 78, 79
 Mlinoga, 513, 514, 524, 526, 527
 Modrič, 1, 472, 476, 485, 486
 Modriča, 1, 417, 418, 459, 460, 472, 476, 477, 484, 485, 486, 489, 490, 520
 Modriča, 418, 459, 476, 477, 490
 Modrići, 23
 Mogorić, 37, 38, 147, 148
 Mokro Polje, 79, 536
 Morillon Philippe, 87, 122, 129, 208
 Moštanica, 302, 317, 514, 523, 524
 Mratovo, 399
 Mrežnica (rijeka), 59
 Mrkonjić Grad, 459

Mrzlo Polje, 59, 329, 482
Muć, 230, 235
Murvica, 309, 449, 507
Musapstan, 449, 534

N

Nadinsko blato, 533
Nadoveze, 27
Nebojan, 511, 522, 527
Negoslavci, 221, 222, 246
Nekići, 401, 534
Nijemci, 488
Niš, 142, 272, 313, 371, 373
Nova Drenčina, 511, 522
Nova Gorica, 511
Nova Gradiška, 39, 225, 285, 312, 425
Nova Topola, 224
Novi Farkašić, 526
Novi Sad, 142, 272, 368-375
Novigrad, 23, 278, 309, 311, 340, 449
Novo Mesto, 478
Novo Selište, 524, 525-527
Novo Selo, 71, 511, 522, 524
Novska, 39, 157, 207, 285, 312, 427

Nj

Njemačka, 257, 292, 462, 463, 536

O

Oberac, 306
Obljaj, 207
Obrovac, 23, 84, 85, 130, 152, 153, 160, 214, 222, 231, 233, 235, 350, 400, 401, 434, 438, 439, 463, 464, 533, 534
Oćestovo, 288
Ogulin, 2, 100, 104, 112, 138, 248, 274, 292, 328, 387, 434, 478, 482
Okljaj, 399
Okućani, 15, 20, 21, 31, 33, 35, 39, 40, 46, 47, 78, 79, 80, 86, 120, 139, 140, 156-158, 196, 197, 199, 201, 208, 224, 225, 247, 255, 270, 271, 274, 275, 285, 286, 293, 294, 299, 312, 316, 343, 344, 348, 359, 360,

366, 375, 377, 378, 409, 423-428, 434, 444, 445, 454-457, 473, 505, 512

Omanovac, 416, 426
Omanović, 292
Opačiči, 466
Orašje, 1, 420, 421, 485
Orlić, 144, 314
Orubica, 224
Osijek, 434
Ostojići, 225, 226, 514
Ostrožin, 305, 478
Ostrvica, 37, 38, 465
Oštarski Dolovi, 59
Oštra Luka, 381
Otavice, 398
Otišić, 398
Otočac, 59, 274, 434
Oton, 288

P

Pađane, 166, 288
Pađani, 27, 165, 233, 466
Paklenica, 39, 40, 343, 344, 463, 533
Pakovo selo, 222
Pakrac, 16, 35, 39, 40, 80, 120, 224, 225, 255, 275, 294, 312, 313, 376, 416, 417, 420, 424-427, 434, 444, 445, 456
Paljuv, 309
Pančevo, 369, 370, 372, 375
Papuča, 38
Papuk, 433, 434
Parčić, 398, 467, 468
Pastuša, 517
Pejnovići, 37
Peruća, 125, 126, 194, 195, 210, 213, 274, 277-279, 285, 289, 292, 308-310, 352, 388, 389, 463, 466
Petkovic, 513
Petrinić, 37
Petrinja, 3, 49, 50, 51, 54, 55, 151, 181, 182, 186-188, 190, 202, 203, 205, 206, 208, 223, 226, 246, 268, 269, 301, 302, 316-318, 320-323, 378, 409, 412, 413, 418, 434, 443, 444, 493, 500, 510, 511-518, 522-528
Petrinji, 381, 513

Petrinjčica (rijeka), 524, 525
 Petrova Gora, 74, 175, 177, 243, 433, 434, 441, 480, 516, 531, 532
 Petrovac, 141, 459, 476, 490, 526
 Petrovo polje, 466, 469
 Pištalina, 532
 Pištenik, 329, 330
 Pivare, 157, 224
 Plastovo, 400
 Plašćanska Draga, 112, 328, 329, 330
 Plaški, 34, 37, 38, 45, 68, 73, 74, 100, 108, 110-112, 130, 131, 135, 136, 138, 139, 213, 242, 247, 248, 260, 280, 328, 330, 332, 333, 346, 347, 361, 387, 389, 407, 410, 411, 419, 434, 440, 441, 482, 484, 491, 499, 512
 Plavča Draga, 37, 38, 112
 Plitvice, 82, 213, 274, 334, 393, 463
 Plitvička Jezera, 328
 Plitvički Ljeskovac, 38
 Ploča, 37, 38, 147, 148
 Plješevica, 274, 396, 433, 434
 Počitelj, 38
 Podgorica, 142, 364, 368, 370, 371
 Podgradina, 23, 309, 449, 534
 Podlapac, 36
 Podlapača, 38
 Podotavac, 468
 Podravska Slatina, 35, 36, 40, 294, 295, 312, 445, 456
 Podum, 38
 Pokoj, 274
 Pokupska Luka, 214
 Pokupski Letovanić, 515
 Pokupsko, 49, 50, 511, 514, 515
 Poličnik, 60, 467
 Poljanik, 38
 Ponor Korenički, 274
 Popov Gaj, 513, 523
 Popovići, 38
 Posedarje, 23, 24, 309, 464, 534
 Potkraj, 449
 Potravlje, 310
 Požarevac, 371, 373
 Pračno, 511, 522
 Preloščice, 511, 522
 Pridraga, 309, 340
 Prijedor, 206, 207, 209, 210, 418, 476, 490, 500
 Primišlje, 59, 328, 387
 Prisjeka, 59
 Pristeg, 449, 465
 Priština, 272, 374
 Prkos, 71
 Prnjavor, 190, 268, 302, 418, 459, 529
 Promina, 161, 234, 310, 433, 434, 464
 Psunj, 39, 425, 434
 Pula, 292, 429
 Pupnovac, 378, 379, 525, 526
 Puska, 381
 Pustara (Okučani), 40, 225

R
 Radmanovići, 466
 Radonja Luka, 514
 Radović, 287
 Raduč, 36, 38
 Radučić, 468
 Rađenovci, 39
 Rajčić, 33, 34, 188
 Rajeva Sela, 421
 Rajić, 20, 33, 40, 344, 427
 Rakići, 37, 134
 Rakovačka Korita, 59
 Rakovica, 59, 387
 Rastuša, 523
 Rašević kod Karina, 422
 Ratkovac, 39
 Ravni Kotari, 235, 435, 449, 466
 Razvođe, 399
 Ričice, 37
 Rijeka, 248, 257, 267, 328
 Ripač, 213
 Rodaljice, 465
 Rogolji, 39
 Romčevići, 306
 Roždanik, 344
 Rudopolje, 37
 Rujevac, 512, 514

Ruka, 38
 Ruma, 369, 370, 373
 Rupe, 400
 Ružić, 62

S

Sabljaci Mali, 328
 Saborsko, 328, 329, 361
 Salopek Luke, 59
 Sanski most, 418
 Sanski Most, 476, 490
 Sarajevo, 63, 142, 143, 151, 153, 272, 483
 Sastavci, 59
 Sava (rijeka), 32, 49, 139, 140, 157, 225, 378, 379, 381, 382, 454, 513, 515, 517, 524, 525
 Sedramić, 195, 221, 222, 309
 Sekulića poljane, 330
 Selište, 25, 26, 513, 524, 525
 Senj, 449
 Senjak, 165, 233, 525
 Simića brdo, 59
 Sinj, 230, 235, 434, 462, 463, 467
 Sisak, 3, 41, 48-51, 182, 186, 187, 248, 271, 272, 291, 319-321, 378, 379, 434, 444, 478, 493, 511, 512-517, 519, 522, 523, 526, 527
 Sisak-Caprag, 182, 186, 187, 320, 321, 444, 513, 519
 Siska, 41, 271, 272
 Siverić, 399
 Skenderovci, 39
 Skoković, 309
 Skradin, 464, 536
 Slana, 514, 523, 524
 Slana Glinska, 524
 Slatina, 13, 409, 511, 512, 513, 515, 516, 522, 527
 Slatina Pokupska, 393, 516
 Slavonija (istočna), 244, 409, 433, 434, 488
 Slavonija (zapadna), 15, 20, 31, 32, 33, 35, 39, 40, 46, 47, 49, 69, 78, 79, 80, 86, 120, 131, 139, 155, 156, 158, 173, 187, 196, 199, 201, 220, 224, 225, 270, 271, 274, 275, 285, 286, 293, 297, 298, 299, 300, 312, 313, 343, 344, 348, 359, 360, 364, 367, 371, 375-378, 416-418, 423-428, 432, 433, 434, 444, 454, 455-457, 473, 497, 512, 513
 Slavonski Šamac, 520
 Slivnica, 533, 534
 Slovenija, 292, 319
 Slovinci, 381
 Slunj, 59, 100, 101, 112, 135, 172, 173, 183, 217, 222, 227, 248, 249, 265, 274, 284, 291, 328, 338, 352, 384, 386, 387, 391, 395, 425, 434, 441-443, 478-480, 482
 Slunja, 222, 249, 284, 291, 352, 384, 387, 480
 Slušnica, 387
 Smederevo, 368, 371, 373
 Smilčić, 337, 422, 467, 533, 534
 Smoković, 29, 30, 221, 326, 337, 449, 534
 Smoković Gornji, 326
 Smrdelje, 27
 Smrtić, 40
 Sombor, 370, 371, 483
 Sonković, 400
 Split, 126, 195, 257, 272, 462, 464, 467, 468, 536
 Srbija, 2, 73, 138, 185, 198, 228, 235, 257, 304, 313, 365, 423, 424, 475
 Sremska Mitrovica, 372
 Srijem, 409, 433
 Srijem (zapadni), 15, 173, 364, 428, 434, 446, 473, 487, 489, 503
 Stabanj, 29, 449
 Stankovci, 309, 393, 533
 Stara Drenčina, 511
 Stara Gradiška, 31, 32, 39, 40, 140, 197, 224, 225, 272, 286, 298, 376, 377, 434, 454, 455, 519
 Stara Karaula, 449
 Stara Kršlja, 387
 Starigrad, 463, 533
 Staro Selo, 512, 524
 Stipan, 81, 305, 306, 307, 422
 Strašnik, 525
 Strmac, 507
 Strmen, 348, 380, 381, 382
 Strmica, 119, 463, 470, 471
 Stružec, 511, 522
 Subocka, 34

Suhovare, 467, 534
Sukošan, 309
Sunja, 49, 50, 66, 348, 378, 379, 381, 511-515
Suvaj, 222
Suve Medje, 13
Sv. Rok, 399, 400, 401
Svilaja, 433, 434, 464, 466
Svinica, 513
Svinjica, 267
Svrčkovno selo, 37

Š

Šabac, 188, 312, 369, 370, 374
Šajevac, 265
Šamarica, 194, 226
Šeovica, 16, 40, 120, 298, 416
Šepurine, 507, 533
Šibenik, 2, 95, 195, 230, 235, 362, 434, 462-464, 467, 468, 536
Šid, 434
Širitovci, 308, 310
Široka kula, 37
Široka Rijeka, 266
Šišinec, 511
Škabrnja, 340, 423
Škare, 37
Škorići, 37
Šljivovac, 306
Štikovo, 398
Šturlić, 59

T

Taborište, 51, 391, 526
Tatrljani, 381
Tenja, 447
Tepavci, 59
Tepljuh, 466, 471
Tepšići, 305, 306
Teslingrad (vidi Lički Osik)
Tobolić, 59, 329
Topolovac, 511, 522
Topusko, 71, 177, 206, 214, 243, 274, 437, 478, 480, 512
Travnik, 420

Trbounje, 27, 166, 310, 399
Trebež, 381
Tremušnjak, 317
Trepča (rijeka), 514
Trgovi, 54, 518
Trnakovac, 40
Trnavac, 37
Tržić, 59, 328
Tržić Primišljanski, 59
Turanj, 505
Turjanski, 37
Tušilovački Cerovac, 266
Tušilović, 478, 480
Tuzla, 476, 490

U

Udbina, 37, 38, 213, 396, 397, 434, 441
Umac, 195
Umetići, 54, 527
Umke, 527
Una (rijeka), 181, 413, 463, 511, 513, 514, 523
Unešić, 507
Uništa, 466
Uštica, 381, 515
Uzdolje, 288
Užice, 272, 374

V

Vaćani, 400
Vakuf, 420
Valjevo, 368, 370, 372, 374, 483
Vedro polje, 514
Velebit, 310, 400, 433, 463, 464
Velešnja, 52
Velika Glava, 310
Velika Gradusa, 51, 378, 513, 523, 527
Velika Kladuša, 203, 207, 210, 272, 291, 386, 387, 462
Veliki Bok, 22
Veliki Gradac, 303
Veliki Šušnjar, 54, 514, 518
Velušić, 399
Videkić Selo, 59
Vinkovci, 434

- Visoka Greda, 139, 157
 Visoki vrh, 37
 Visoko brdo, 266, 267
 Vlahović, 514, 518
 Voćarica, 20
 Vodice, 230, 235
 Vojišnica, 282, 283
 Vojnić, 14, 15, 88, 91, 96, 97, 130, 131, 135, 136, 150, 151, 153, 154, 173, 174, 178, 208, 214, 247, 248, 263, 265, 281, 282, 300, 301, 316, 327, 331, 332, 335, 336, 338-340, 364, 387, 409, 441, 443, 478-481, 512, 531
 Vojnovac, 112, 328, 332, 419, 492
 Volinja, 51, 54, 186, 190, 191, 268, 321, 514, 515
 Vrana, 195, 221, 533
 Vranje, 228
 Vratečko, 514
 Vratnik, 514
 Vrba, 38
 Vrbnik, 467, 468
 Vrbnik Polje, 466
 Vrebac, 38, 147, 148
 Vrelo, 38, 101, 274
 Vrginmost (vidi Gvozd), 41, 71, 80, 81, 174, 191, 274, 301, 305, 331, 332, 338, 442, 443, 479, 480, 501, 511, 512, 531
 Vrhovine, 37, 38, 434, 440, 483
 Vrljika, 235, 309, 389, 398, 434, 438, 463, 464, 466
 Vrnograč, 511, 512, 522
 Vrpolje, 476, 490
 Vršac, 369, 370, 371, 373
 Vučkovići, 468
 Vujatovac, 524
 Vujci, 18, 60, 75, 389
 Vujke, 60, 310
 Vukelić Poljana, 329
 Vukomeričke Gorice, 511, 522
 Vukovar, 15, 112, 173, 208, 221, 222, 246, 247, 316, 342, 372, 433, 434, 437, 447, 487, 489, 495, 496
 Vukšić, 422
 Vurot, 511, 522
- ## Z
- Zadar, 2, 23, 230, 235, 272, 284, 309, 310, 434, 462, 463, 464, 467, 507, 533, 536
 Zagrad, 449
 Zagreb, 41, 42, 48, 94, 141, 142, 150, 202, 214, 248, 257, 271, 272, 274, 292, 350, 393, 415, 425, 450, 478, 511, 532
 Zagreb – Pleso, 194
 Zalužnica, 37, 309
 Zaton Obrovački, 465
 Zeleni Hrast, 23, 449, 534
 Zemunik (Donji, Gornji), 29, 278, 279, 285, 292, 309, 310, 323, 324, 325, 326, 337, 389, 390, 449, 505, 507
 Zemunik (garnizon, vojni aerodrom JNA), 24, 274, 277, 285, 308, 309, 323, 324, 325, 326, 337, 465, 533, 534
 Zrenjanin, 373
 Zrinska gora, 186, 187, 433, 434
 Zrmanja (rijeka), 235
 Zrnac, 62
 Zvjerinjak, 59
- ## Ž
- Žažina, 527
 Ždrapnja, 400
 Žegar, 166, 233
 Željava, 103, 141, 334, 335, 396, 441, 482, 492
 Žirovac, 223, 226, 511-513, 515, 518, 522
 Žirovac Donji, 54, 511, 512, 514, 516, 522
 Žitnić, 76, 195, 310, 388, 389, 399
 Župić brdo, 525, 527
 Župić, 514, 523
 Žuže, 534

HMDCDR

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 699871
ISBN 978-953-7439-02-6 (cjelina)
ISBN 978-953-7439-19-4 (knj. 5)